

PAVŮKOVCE CEROVEJ VRCHOVINY

ARACHNIDS OF THE CEROVÁ VRCHOVINA

Aranea, Opiliones, Pseudoscorpiones, Acari

PAVÚKOVCE CEROVEJ VRCHOVINY

ARACHNIDS OF THE CEROVÁ VRCHOVINA HIGHLAND

**(ARACHNIDA: ARANEAE, PSEUDOSCORPIONES,
OPILIONES, ACARI)**

Peter MAŠÁN, Ivan MIHÁL

Editori / Editors

Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica
Správa CHKO Cerová vrchovina, Rimavská Sobota

Ústav zoológie SAV, Bratislava

Ústav ekológie lesa SAV, Zvolen

2009

K vydaniu monografie finančne prispeli:

Štátna ochrana prírody SR – Správa CHKO Cerová vrchovina, Rimavská Sobota

Ústav ekológie lesa SAV, Zvolen

Ústav zoológie SAV, Bratislava

PAVÚKOVCE CEROVEJ VRCHOVINY

(ARACHNIDA: ARANEAE, PSEUDOSCORPIONES, OPILIONES, ACARI)

ARACHNIDS OF THE CEROVÁ VRCHOVINA HIGHLAND

(ARACHNIDA: ARANEAE, PSEUDOSCORPIONES, OPILIONES, ACARI)

Editori: P. MAŠÁN, I. MIHÁL

Kolektív autorov: B. ASTALOŠ, L. ČERNECKÁ, P. FENĎA, V. FRANC, K. GAÁLOVÁ, P. GAJDOŠ, J. CHRISTOPHORYOVÁ, S. KALÚZ, V. KAROLA, S. KORENKO, R. KOVALČÍK, Z. KRUMPÁLOVÁ, P. LUPTÁČIK, P. MAŠÁN, I. MIHÁL, J. STARÝ, J. SVATONĚ

Recenzenti: Prof. RNDr. J. BUCHAR DrSc., Mgr. A. KRAJČA PhD.

Návrh obálky a prílohy: P. FENĎA

Fotografie na titulnej strane: L. ČERNECKÁ, R. GÁLIS

Fotografie: L. ČERNECKÁ, P. FENĎA, R. GÁLIS

Technická spolupráca: P. MAŠÁN

Vydavateľ: Štátna ochrana prírody SR (Banská Bystrica) – Správa CHKO Cerová vrchovina (Rimavská Sobota), Ústav zoológie SAV (Bratislava) a Ústav ekológie lesa SAV (Zvolen)

Rok vydania: 2009

Náklad 300 ks

Tlač: Vydavateľstvo Technickej univerzity vo Zvolene

ISBN: 978-80-228-2070-7

Čiarový kód: 9788022820707

OBSAH

PREDSLOV (J. BUCHAR)	5
ÚVOD (P. MAŠÁN)	7
CHARAKTERISTIKA SKÚMANÉHO ÚZEMIA (K. GAÁLOVÁ, V. KAROLA)	9
Geografické vymedzenie územia	9
Geológia, geomorfológia, pedológia, hydrológia, klimatické podmienky, fytogeografická a zoogeografická rajonizácia	9
Ochrana prírody	12
Prehľad zberových lokalít a ich charakteristika	12
Literatúra	19
PAVÚKY – ARANEAE (J. SVATOŇ, P. GAJDOŠ, L. ČERNECKÁ, V. FRANC, S. KORENKO, R. KOVALČÍK, Z. KRUMPÁLOVÁ)	21
Úvod	21
Stav poznania fauny pavúkov Cerovej vrchoviny	21
Materiál a metodika	22
Systematický prehľad zistených druhov	24
Poznámky k faune a ekológii zistených druhov	115
Zoogeografická charakteristika zistených druhov	118
Ochrana druhovej diverzity v Cerovej vrchovine a jej význam	118
Záver	119
Summary	120
Poďakovanie	120
Literatúra	120
ŠŤÚRIKY – PSEUDOSCORPIONES (J. CHRISTOPHORYOVÁ)	125
Úvod	125
Stav poznania fauny šťúrikov Cerovej vrchoviny	125
Materiál a metodika	126
Systematický prehľad zistených druhov	128
Poznámky k faune a ekológii zistených druhov	132
Zoogeografická charakteristika zistených druhov	132
Ochrana druhovej diverzity v Cerovej vrchovine a jej význam	132
Záver	133
Summary	133
Poďakovanie	134
Literatúra	134
KOSCE – OPILIONES (I. MIHÁL, P. MAŠÁN, B. ASTALOŠ)	137
Úvod	137
Stav poznania fauny koscov Cerovej vrchoviny	137
Materiál a metodika	138
Systematický prehľad zistených druhov	139
Poznámky k faune a ekológii zistených druhov	144
Zoogeografická charakteristika zistených druhov	145
Ochrana druhovej diverzity v Cerovej vrchovine a jej význam	147
Záver	148
Summary	149
Poďakovanie	149
Literatúra	149

ROZTOČE – ACARI (PARASITIFORMES, EX. UROPODINA) (P. FENĎA, P. MAŠÁN)	153
Úvod	153
Stav poznania fauny roztočov podradu Parasitiformes Cerovej vrchoviny	153
Materiál a metodika	154
Systematický prehľad zistených druhov	158
Poznámky k faune a ekológii zistených druhov	203
Zoogeografická charakteristika zistených druhov	204
Ochrana druhovej diverzity v Cerovej vrchovine a jej význam	205
Záver	205
Summary	205
Poďakovanie	206
Literatúra	206
ROZTOČE – ACARI (PARASITIFORMES, UROPODINA) (P. MAŠÁN, P. FENĎA)	209
Úvod	209
Stav poznania fauny roztočov kohorty Uropodina Cerovej vrchoviny a Rimavskej kotliny	210
Materiál a metodika	210
Systematický prehľad zistených druhov	214
Poznámky k faune a ekológii zistených druhov	226
Zoogeografická charakteristika zistených druhov	227
Ochrana druhovej diverzity v Cerovej vrchovine a jej význam	227
Záver	228
Summary	228
Poďakovanie	229
Literatúra	229
ROZTOČE – ACARI (TROMBIDIFORMES) (S. KALÚZ)	231
Úvod	231
Stav poznania fauny roztočov podradu Trombidiformes Cerovej vrchoviny	231
Materiál a metodika	232
Systematický prehľad zistených druhov	234
Poznámky k faune a ekológii zistených druhov	257
Zoogeografická charakteristika zistených druhov	261
Ochrana druhovej diverzity v Cerovej vrchovine a jej význam	263
Záver	264
Summary	265
Poďakovanie	266
Literatúra	266
ROZTOČI – ACARI (SARCOPTIFORMES, ORIBATIDA) (J. STARÝ, P. LUPTÁČIK)	267
Úvod	267
Stav poznání fauny pancířníků Cerové vrchoviny	267
Materiál a metodika	268
Systematický přehled zjištěných druhů	269
Poznámky k fauně a ekologii zjištěných druhů	294
Zoogeografická charakteristika zjištěných druhů	295
Ochrana druhové diversity v Cerové vrchovině a její význam	295
Závěr	296
Summary	296
Podekování	297
Literatura	297
POĎAKOVANIE (I. MIHÁL)	301
REGISTER (P. MAŠÁN, I. MIHÁL)	303

PREDSLOV

Velice rád jsem přijal nabídku, abych napsal předmluvu k tomuto dílu, věnovanému výsledkům rozsáhlého výzkumu arachnocenóz neobyčejně pozoruhodné části Slovenska, CHKO Cerová vrchovina. S radostí vzpomínám na svůj týdenní pobyt strávený na tomto všestranně přírodovědecky i krajinářsky zajímavém území. Uvědomoval jsem si, jak je zdůrazněno i v úvodu, že území leží nejenom v Panonské oblasti, ale navíc zejména z fytogeografického hlediska v podoblasti Matricum. Neboť lze předpokládat, že Cerová vrchovina, jako součást tzv. Pramatry, která ve čtvrtohorách trvale vystupovala do významných nadmořských výšek, tvořila na svých jižních svazích především v dobách ledových významné refugium nejenom termofilní, ale i mesofilní arachnofauny.

Svědčí o tom i veliké druhové bohatství zjištěných druhů. U pavouků i sekáčů zde bylo dosud zjištěno více než 50 % druhů známých z území Slovenska. U řádu Pseudoscorpiones a čtyř velkých skupin roztočů byl zmíněný podíl sice mnohem nižší, avšak druhové bohatství se projevovalo dosti markantním počtem uvedených nových druhů pro faunu Slovenska. U dvou skupin roztočů dokonce dvouciferným číslem. Autoři všech částí správně považují dosavadní výsledky za předběžné. Platí to i o místní fauně pavouků. Projevuje se to výrazně např. v tom, že na dosud známé fauně Cerové vrchoviny se uplatňuje mnohem menší podíl druhů nejpočetnější čeledi Linyphiidae (zatím bylo zjištěno pouze 36,5 % druhů této čeledi známých ze Slovenska; i když zde zřejmě hraje určitou úlohu, že většina druhů této čeledi preferuje spíše území mírného klimatu), než zde činí podíl všech čeledí tohoto řádu dohromady (více než padesát procent).

Nejvyšší stupeň prozkoumanosti byl dosažen u řádu Opiliones, neboť zde bylo nalezeno 65,6 % slovenských druhů a Cerová vrchovina je označena za nejlépe prozkoumanou oblast Slovenska.

Pokud jde o zoogeografické hodnocení Cerové vrchoviny, je pro ně nejdůležitějším fenoménem soubor druhů obývajících Panonskou oblast na území Slovenska, označovanou též jako exklávu evrosibiřské provincie stepí. Tento soubor druhů není totožný např. u pavouků se 111 druhy označovanými na Cerové vrchovině za teplomilné, protože výhradně na území Panonské oblasti na Slovensku bylo zjištěno pouze 37 druhů. Ostatní teplomilné druhy nacházejí vhodné biotopy dokonce i při severní hranici státu. Právě panonské druhy bývají v charakteristikách označovány jako „jihoevropský druh“ (např. *Geolycosa vultuosa*), „mediteránní druh“ (např. *Hogna radiata*) nebo jako obyvatelé „nejteplejších lokalit Slovenska“ (např. *Synageles hilarulus*, *Tmarus stellio*) či „nejjižnějších oblasti Slovenska“ (např. *Diaea livens*).

Ovšem jde o veliký rozdíl mezi panonskými druhy mediteránními, jejichž areály sahají až na Peloponesos (např. *Geolycosa vultuosa*), submediteránními (např. *Holoscotolemon jaqueti*, *Zercon hungaricus*) nebo pocházejícími výhradně z někdejšího Panonského refugia. Zde mají veliký význam především druhy dodnes omezené na Panonskou stepní exklávu. Např. *Pelecopsis loksai*, *Theonina kratochvili*, *Walckenaeria simplex*, ale pravděpodobně i na Cerové vrchovině hojný zástupce řádu Pseudoscorpiones *Chthonius hungaricus*. Lze předpokládat, že této problematice bude věnována v blízké budoucnosti značná pozornost.

Překvapivým jevem, který se v rámci pilného sběru dat na území Cerové vrchoviny projevilo, je zdejší výskyt středoevropských eusynantropních druhů pavouků ve volné přírodě: *Psilochorus simoni* (Belinské skály), *Pholcus phalangoides* (čedičové kamenné moře), *Scytodes thoracica* (okraj dubového porostu) a *Parasteatoda tepidariorum* (bukový les na Šomošce).

Obecně lze zde reprodukovat několik vícekrát opakovaných poznatků dosažených vždy v několika ze sedmi dílčích kapitol. Nebylo možno použít stejnou klasifikaci studovaných společenstev, někdy je tato klasifikace u roztočů nahrazována nebo doplňována systémem gild. Často se setkáváme na téže lokalitě s horskými i panonskými druhy současně, nejvíce

druhů bývá vázáno na les (zejména Opiliones, Trombidiformes, Oribatida). Současně nutno zdůraznit, že většina teplomilných druhů je vázána kromě neporušených xerothermních dubových a dubohabrových lesů především na stanoviště nezalesněná. Zejména u roztočů skupiny Uropodina je upozorněno na to, že k nejcennějším lokalitám patří xerothermofilné habitaty, jejichž společenstva se vyznačují nesrovnatelně vyšší druhovou rozmanitostí než na podobných biotopech v jiných oblastech Slovenska. Ochrana těchto habitatů se projevuje u všech autorů jako dostatečná. Z nejlépe prozkoumaného řádu pavouků na nich dodnes přežívá veliké množství, tj. 101 tzv. rizikových druhů, zasluhujících ochranu.

Přesto nutno zdůraznit, aby byla věnována zvláštní ochrana jeskyním Cerové vrchoviny, neboť je zřejmé, že zejména výzkum tohoto biotopu může přinést vzhledem k jejich historickému původu v rámci této starobylé geomorfologické jednotky mnohá další překvapení.

Kamenice, červen 2009

Prof. RNDr. Jan BUCHAR DrSc.

Úvod

Publikácia „Pavúkove Cerovej vrchoviny“ prináša výsledky inventarizačného výskumu pavúkovcov v Chránenej krajinej oblasti Cerová vrchovina. Obsahuje „Charakteristiku skúmaného územia“ a sedem samostatne koncipovaných príspevkov, v ktorých sú spracované štyri taxóny pavúkovcov: pavúky – Araneae, štúriky – Pseudoscorpiones, kosce – Opiliones a roztoče – Acari.

Spoločné časti predstavujú predslov, úvod, charakteristika skúmaného územia, poďakovanie a index druhových a rodových vedeckých mien. S ohľadom na širší autorský kolektív bola snaha, aby príspevky mali jednotnú štruktúru, ale aby sa zároveň nepotláčali niektoré originálne črty príspevkov, ktoré by mohli súvisieť s použitou metodikou alebo úrovňou poznania študovanej skupiny. O všeobecný opis lokalít uvedený v časti „Charakteristika územia“ sa opierajú autori príspevkov o koscoch a pavúkoch. V príspevkoch o štúrikoch a roztočoch, ktoré sú prísnejšie viazané na špecifické mikrohabitaty než napr. pavúky a kosce, sa nachádzajú ďalšie zberové údaje a charakteristiky odberových miest (v zoznamoch zberov), ktoré dopĺňajú úvodný opis lokalít. Každý z príspevkov obsahuje úvod do problematiky, stav poznania fauny v skúmanej oblasti, materiál a metodiku, zoznam zberov, systematický prehľad zistených druhov, poznámky k faune a ekológii, zoogeografickú charakteristiku, ochranu druhovej diverzity v Cerovej vrchovine a jej význam, záver a jeho anglickú verziu (Summary) a napokon poďakovanie a použitú literatúru. Druhy uvedené v systematickom prehľade sú charakterizované publikovanými (ak také sú) i nepublikovanými nálezmi, krátkou ekologickou a chorologickou charakteristikou, prípadne faunistickými poznámkami vo vzťahu k územiu Slovenska.

Vnútoraná štruktúra tejto monografie je takmer identická s tou, ktorú možno nájsť v publikácii „Pavúkove Národného parku Poloniny“. Obe sú prakticky obsahovo príbuzné a dávajú základ na určitú nadväznosť aj pre budúce práce tohto typu. Spomenutá príbuznosť je podmienená nielen podobnosťou autorského kolektívu, ale aj spôsobom vyhodnotenia nazeraného materiálu a sumarizácie dosiahnutých výsledkov.

Cieľom výskumu bolo zistenie druhového zloženia pavúkovcov na území CHKO Cerová vrchovina. Práca informuje o 1053 zistených druhoch, pričom sa zistilo 485 druhov pavúkov, 11 druhov štúrikov, 21 druhov koscov a 536 druhov roztočov. Počet zistených druhov, aj napriek rozsiahlemu výskumu pavúkovcov, nie je konečný. Možno očakávať ešte ďalšie druhy rozšírené v okolitých oblastiach, ktoré doteraz na území Cerovej vrchoviny zaznamenané neboli, a druhy tých taxónov, ktorých výskum sa nerobil – napr. vodule (Hydracarina), perové roztoče vtákov (Analgoidea), a mnohé ďalšie skupiny s úzko špecifickou ekologickou viaznosťou.

Na záver možno uviesť, že podobná práca, ktorá prezentuje výsledky komplexného arachnologického výskumu pavúkovcov v Cerovej vrchovine, nebola doteraz uverejnená. Preto dúfame, že obohatí poznanie fauny Slovenska a bude aj dobrým podnetom k ďalšiemu arachnologickému výskumu na tomto území.

Bratislava, marec 2009

Za kolektív autorov
RNDr. Peter MAŠÁN PhD.
Ústav zoológie SAV

CHARAKTERISTIKA SKÚMANÉHO ÚZEMIA

Katarína GAÁLOVÁ, Vladimír KAROLA

Štátna ochrana prírody SR, Správa CHKO Cerová vrchovina, Železničná 31, 979 01 Rimavská Sobota

Geografické vymedzenie územia

Cerová vrchovina zaberá pohorie na juhu stredného Slovenska. Administratívne spadá do Banskobystrického kraja, do okresov Rimavská Sobota a Lučenec. Zo severu je ohraničená Lučenskou a Rimavskou kotlinou a z juhu štátnou hranicou s Maďarskou republikou. V zmysle geomorfologického členenia Západných Karpát podľa MAZÚRA a LUKNIŠA (1978) študované územie patrí v rámci Matransko-slanskej oblasti do geomorfologického celku Cerová vrchovina. Do CHKO od západu na východ patria nasledovné oddiely: Mučínka vrchovina, Filakovská brázda, Hajnáčska vrchovina, Bučenská vrchovina a Petrovská vrchovina. Z nich sa Petrovská vrchovina ďalej člení na dve časti, Baštiansku kotlinu a Hostickú kotlinu. Rozčlenená je aj Bučenská vrchovina a tvoria ju časti Bučen, Šurická brázda a Blhovská vrchovina.

Geológia, geomorfológia, pedológia, hydrológia, klimatické podmienky, fytogeografická a zoogeografická rajonizácia

V podloží mladotretihorných a štvrtihorných hornín v Cerovej vrchovine sú neogénne pieskovce, ktoré ležia na sečenských šliroch. Tieto vápnité prachovce vystupujú v najvyššej časti Cerovej vrchoviny v okolí Vlkyne a Janíc. Sú morského pôvodu vrchno-oligocénneho, kišelského veku, podobne ako aj tachtianske pieskovce filakovského súvrstvia, ktoré tvoria podstatnú časť Cerovej vrchoviny. Tieto rozpadavé pieskovce sivej alebo žltosivej farby, často obsahujú vápnom obohatené pevnejšie pieskovcové lavice. Sú spodnomiocénneho, egenburského veku. V ich nadloží sú miestami zachované okrajové fácie, reprezentované jalovskými vrstvami s charakteristickým šikmým zvrstvením a s ostro vystupujúcimi lavicami, lipovianskymi pieskovecami a čakánovským šlirom. Sú to posledné morské usadeniny vo vymedzenom území.

Po regresii mora koncom egenburgu sa usadili suchozemské sedimenty bukovinského súvrstvia. Sú zachované v denudačných zvyškoch v západnej časti Cerovej vrchoviny a reprezentované sú riečnymi štrkami a pieskami ako aj zelenkastými a fialovými jazernými ílmi. Na stratotypovej lokalite pri Šiatorskej Bukovinke obsahujú aj zvyšky kmeňov silicifikovaných stromov. Vystupujú v nich aj ryodacitové tufy, na báze často s odtlačkami listov alebo zuhoľnatených drevín. Vek bukovinského súvrstvia je otnang.

Rozsiahly vulkanizmus v strednom miocéne sa v území Cerovej vrchoviny prejavil len vznikom dvoch andezitových lakolitov Šiator a Karanč pri Šiatorskej Bukovinke. Nová vulkanická aktivita nastala začiatkom pliocénu, najmä v západnej polovici Cerovej vrchoviny. Bazaltový vulkanizmus, produkty ktorého sú stratigraficky zaradené do cerovej bazaltovej formácie, trval až do stredného pleistocénu. Po intenzívnom kvartérnom výstupe územia sa z nich zachovali troskové kužele, diatrémy, neky, lávové pokrovy a prúdy ako aj zvyšky maarových štruktúr. V podloží niektorých lávových prúdov vystupujú štrky korytovej fácie paleotokov, ktoré sú označené ako belinské vrstvy. V sedimentoch maarového jazera pri Hajnáčke sa zachovala významná pliocénna fauna stavovcov. Kvartér v Cerovej vrchovine reprezentujú najmä svahové zvetraliny a fluviálne výplne riečnych nív.

Súčasný reliéf je vytvorený intenzívnym klenbovým výzdvihom územia v štvrtohorách. Jeho následkom nastala výrazná denudácia územia najmä na menej odolných neogénnych pieskovočoch. Vytvorili sa úzke a hlboké doliny, medzi nimi sú rássochy, kde svahy dosahujú sklony až 45°, ktoré na severnej strane vybiehajú do Rimavskej kotliny. V západnej časti územia, na vulkanitoch sa vypreparovali odolnejšie bazaltové sopečné formy, najmä neky, diatrémy, ale aj lávové prúdy, ktoré sa v súčasnosti nachádzajú v najvyšších častiach kopcov. Došlo tým k inverzii reliéfu. Troskové kužele, ale aj niektoré neky, predstavujú výrazné krajinné dominanty v podobe kužeľovitých vrchov, najmä v okolí Hajnáčky (PR Hajnáčsky hradný vrch, PP Soví hrad). Na lávových pokrovoch sa vytvorili stolové vrchy s náhornými bazaltovými plošinami (NPR Pohanský hrad) a na lávových prúdoch úzke hrebene (PP Belinské skaly). Niektoré diatrémy sú krajinársky hodnotnými bralami, najmä v Hajnáčke a Šuriciach. Andezitové lakolity pri Šiatorskej Bukovinke vytvárajú mohutné dómovité vrchy (Šiator, Karanč). Mladšie sú zvyšky maarových štruktúr pri Hajnáčke a Hodejove. Najvyšším vrchom je Karanč, 725 m n. m., najnižšie miesto je vo východnej časti CHKO na styku s Rimavskou kotlinou, 170 m n. m.

V Cerovej vrchovine sú najviac zastúpené hnedozeme, ktoré sa vyvinuli na kyslých a karbonátových horninách, predovšetkým v lesoch. Vyskytujú sa vo východnej časti pohoria. Kambizeme sa vytvorili na pevných kyslých a bázických horninách v západnej a strednej časti územia a sú väčšinou porastené lešom.

Na svahoch poľnohospodársky obrábaných pozemkov sa vyskytujú regozeme, na holocénnych nivách vodných tokov sa nachádzajú fluvizeme, rankre sa vytvorili na nekarbonátovom pieskovci, bazalte a na deluviálno-proluviálnych silne skeletnatých sedimentoch. Pararendziny sa vytvorili v území predovšetkým na karbonátových pieskovočoch. Ojedinele na tufoch, tufitoch a bazaltoch sú vytvorenné pôdy typu litozeme, na polygenetických a sprašových hlinách luvizeme, zamokrené pseudogleje a v okolí sídiel vo vinohradoch kultizeme a na haldách antrozeme.

Územím Cerovej vrchoviny prechádza rozvodnica medzi povodím Ipľa a Rimavy (Slanej). Prechádza od kóty Medvedia, cez Dunivú horu, smerom na Pohanský hrad a odtiaľ ponad obec Hajnáčka smerom na severozápad. Potok Belina, ktorý tvorí os západnej časti Cerovej vrchoviny, spolu s Čamovským potokom vytvára samostatné povodie v rámci povodia Ipľa. Odvodňuje západnú a severozápadnú časť Cerovej vrchoviny. Ročné rozdelenie maximálnych prietokov súvisí najmä s topením snehu v marci a apríli, druhé maximum je v období jún až august. Pred obcou Šiatorská Bukovinka je tok prehradený a v roku 1987 bola daná do prevádzky vodná nádrž pre účely zavlažovania (2,1 ha), transformáciu povodňovej vlny a športové rybárstvo. Najväčším prítokom Beliny je Čamovský potok, ktorý odvodňuje svojimi prítokmi severné stráne oblasti Pohanského hradu a severovýchodné stráne Malobelinskej hory.

Gortva vytvára os strednej časti Cerovej vrchoviny. Patrí v celkovej hydrologickej schéme SR do čiastkového povodia Rimavy, najvyššiu vodnosť má v období február až apríl, s najvyšším priemerným mesačným prietokom v marci, najnižším v septembri (MAZÚR a kol. 1986). Od štátnych hraníc s MR, preteká zalesnenou časťou a má podhorský charakter. Tok až po vodnú nádrž Tachty (12,4 ha) patrí ku prírodnému toku, ktorý tesne za hranicami, vďaka zosuvom je zahradený a vytvára tak dve zosuvové jazierka. V strednom toku (r.km 20,6) je Gortva znovu prehradená vybudovanou vodnou nádržou Petrovce (10,2 ha) pre zavlažovacie účely a chov rýb. Pod vodnou nádržou je koryto prehĺbené a až na malé výnimky vyrovnané. Väčšie plochy nivy Gortvy pôvodne vytvárali močiare, ktoré boli meliorované koncom 70. rokov minulého storočia. Gortva priberá niekoľko malých prítokov s veľmi nízkym prietokom. Do Rimavy sa vlieva pod obcou Jesenské.

Východnú časť Cerovej vrchoviny odvodňuje Mačací potok. Pramení v katastrálnom území obce Petrovce. Jeho prítoky sú malé, málo výdatné. Mačací potok je prehradený vybu-

dovanou zavlažovacou vodnou nádržou Hostice (16,8 ha). V súčasnosti je využívaná na chov rýb. Mačací potok pod vodnou nádržou preteká popri hraniciach CHKO a zároveň tvorí hranicu medzi Cerovou vrchovinou a Rimavskou kotlinou. Predstavuje nížinný typ toku, z väčšej časti je prehĺbený a vyrovnaný. Do Rimavy sa vlieva pod obcou Rimavská Seč.

Sledované územie patrí do teplej oblasti (T) a nachádza sa na rozhraní okrsku T₃, t.j. teplého, veľmi suchého a s miernou zimou, a okrsku T₅, t.j. teplého, mierne suchého a s chladnou zimou (MIKLÓS 2002). Len vyššie položené časti – Karanč (725 m n. m.), Šiator (660 m n. m.), Medvedia výšina (659 m n. m.), Pohanský hrad (578 m n. m.), Veľký Bučeň (514,3 m n. m.) – patria do mierne teplej oblasti. Priemerné ročné teploty sa pohybujú od 8,8 °C (Rimavská Sobota) cca do 9 °C. Priemerné teploty v júli sa tu pohybujú od 20 do 21 °C. Ročné úhrny zrážok sa v území pohybujú od 550 do 600 mm.

Najcharakteristickejšími lesnými typmi v Cerovej vrchovine sú teplomilné dubiny a dubo-hrabiny. Najrozšírenejšími drevinami sú dub zimný (*Quercus petraea*) a dub cerový (*Quercus cerris*), ďalej sa tu vyskytujú iné bežné a aj niektoré vzácne druhy dubov, a to dub letný (*Quercus robur*), dub plstnatý (*Quercus pubescens*), dub žltkastý (*Quercus dalechampii*) a dub balkánsky (*Quercus fraineto*). Na drevinovej skladbe lesa sa zúčastňujú ešte ďalšie druhy ako hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), lipy (*Tilia* spp.), jarabiny (*Sorbus* spp.), hruška obyčajná (*Pyrus communis*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), jablň planá (*Malus silvestris*) a rôzne druhy javorov (*Acer* spp.). Z nepôvodných drevín má v Cerovej vrchovine vysoké zastúpenie agát biely (*Robinia pseudoacacia*) a borovica lesná (*Pinus sylvestris*). V lesoch sa vyskytujú biotopy viazané na 1. až 3. vegetačný stupeň. Najväčšia lesnatosť je v území CHKO Cerová vrchovina.

Územie Cerovej vrchoviny podľa fyto geografického členenia patrí do oblasti panónskej flóry (*Pannonicum*), podoblasti pramatranskej xerothermnej flóry (*Matricum*), fyto geografického okresu Ipelsko-rimavská brázda. Z Cerovej vrchoviny je uvádzaných až 1 250 druhov rastlín. V celom území je badateľný vplyv panónskej flóry. Hoci je územie silne antropogénne ovplyvnené, a to najmä odlesňovaním v dávnej minulosti (11. až 13. storočie), práve druhotne vzniknuté stepné formácie sú v súčasnosti veľmi cenné. Spolu s pôvodnými teplomilnými spoločenstvami skál a skalných stepí, spoločenstvami mokradí a lesnými spoločenstvami vytvárajú predpoklady pre existenciu 22 druhov chránených rastlín, jedného druhu európskeho významu a siedmich druhov národného významu.

Cerová vrchovina v rámci zoogeografického členenia patrí do panónskeho pásma stepí (ČEPELÁK 1980). Xerothermné travinno-bylinné biotopy sú cenné aj z hľadiska výskytu vzácných entomofauny, najmä motýľov ako sú modráčiky rodu *Maculinea* a ohniváčky rodu *Lycaena*, vzácných druhov kobyliiek, ale napr. aj sysla pasienkového (*Spermophilus citellus*), dudka obyčajného (*Upupa epops*), penice jarabej (*Sylvia nisoria*), strakoša obyčajného (*Lanius collurio*), či škovránka stromového (*Lullula arborea*).

V prirodzených bralách ako aj v lomových stenách a haldoviskách ťažobných priestorov sa stretávame s plazmi ako jašterica zelená (*Lacerta viridis*), jašterica múrová (*Lacerta muralis*), užovka hladká (*Coronella austriaca*), hniezdi tu výr skalný (*Bubo bubo*). V stenách po ťažbe piesku, ale aj vo väčších pieskovcových odkryvoch, hniezdia kolónie včelárika zlatého (*Merops apiaster*).

Pre Cerovú vrchovinu sú typické umelé vodné nádrže, ako náhrada za kedysi vysušené sústavy močiarov. V súčasnosti predstavujú biotopy pre obojživelníky a vodné vtáctvo. V trstinách lemujuúcich vodné nádrže hniezdia okrem iných bučiacik močiarny (*Ixobrychus minutus*) a kaňa močiarna (*Circus aeruginosus*). Na niektorých bystrinách vodnatejších potokov hniezdi v sledovanom území zriedkavý trasochvost horský (*Motacilla cinerea*) a z Medveša sú známe aj dva ojedinelé prípady hniezdenia vodnára obyčajného (*Cinclus cinclus*). Z Cerovej vrchoviny je známa aj vydra riečna (*Lutra lutra*).

V lesných porastoch napr. medzi zriedkavé hniezdiče starých bučín radíme bociana čierneho (*Ciconia nigra*), sovu dlhochvostú (*Strix uralensis*) a datľu bielochrbtého (*Dendrocopos*

leucotos). V dubinách je typické hniezdenie ďatľa prostredného (*Dendrocopos medius*), ojedi-nele aj kôrovníka krátkoprstého (*Certhia brachydactyla*). V lesoch Cerovej vrchoviny je potvr-dený aj výskyt mačky divej (*Felis silvestris*).

Ochrana prírody

Cerová vrchovina bola vyhlásená ako Chránená krajinná oblasť v roku 1989. V roku 2001 bolo územie spresnené na parcelný stav a boli upravené hranice Vyhláškou MŽP SR č. 433/2001. V súčasnosti CHKO Cerová vrchovina zaberá plochu 16 771 ha. Zaberá prírodo-vedne najhodnotnejšie časti Cerovej vrchoviny, a to najvýraznejšie vulkanické útvary v strednej časti a pieskovecový reliéf s významnou xerothermnou vegetáciou vo východnej časti. V CHKO Cerová vrchovina sa nachádzajú tri národné prírodné rezervácie (Ragáč, Po-hanský hrad a Šomoška), jedna národná prírodná pamiatka (Kostná dolina), tri prírodné re-zervácie (Hajnáčsky hradný vrch, Steblová skala a Ostrá skala), dva chránené areály (Vino-hrady, Fenek) a šesť prírodných pamiatok (Lipovianske pieskovce, Čakanovský profil, Jalovské vrstvy, Zaboda, Soví hrad a Belinské skaly). Do CHKO patrí aj Filakovský hradný vrch. Celé územie je prekryté CHVÚ Cerová vrchovina – Porimavie a nachádza sa tu päť navrhovaných európsky významných území, na ploche 2947,5 ha.

Prehľad zberových lokalít a ich charakteristika

Janice

1. Alexandrova stráň (7787a)

Bývalý pasienok silne zarastajúci hlohom, trnkou, šípkou, borievkou, hruškou (190 – 200 m n. m.), s výskytom hlaváčika jarného a črievičníka papučkového, čo poukazuje na prítom-nosť vápnatých pieskocov.

2. Hadia stráň (7787a)

Bývalý pasienok, xerothermná stráň s bohatým výskytom borievky (210 – 225 m n. m.) a hlaváčika jarného.

3. Vodná nádrž Janice (7787a)

Umelá zavlažovacia vodná nádrž, ktorá vznikla prehradením Pohanského potoka. Po-brežné spoločenstvo na JV okraji vodnej nádrže s prevahou trstiny a ostrice (177 m n. m.).

4. Dórová dolina (7787a)

Xerothermný pasienok zarastajúci trnkou, šípkou, hlohom a borievkou (195 – 205 m n. m.) a s výskytom hlaváčika jarného.

Chrámec

5. CHA Vinohrady (7787a)

Travinové spoločenstvo s výskytom vzácných druhov rastlín a živočíchov v podmien-kach extenzívne využívanej poľnohospodárskej krajiny (270 – 285 m n. m.). Lokalita s výsky-tom lanu chlpatého hladkastého, ktorý patrí k panónskym subendemitom.

6. Bývalý vinohrad (7787a)

Prieskum prevádzaný na J expozícii bývalého opusteného vinohradu s výskytom vinnej révy a solitérmi ovocných stromov ako orech, čerešňa a broskyňa (265 – 275 m n. m.).

7. Teplá dolina (7786b)

Zarastajúci pasienok s výskytom duba a šípok, v blízkosti sa nachádzajú xerothermné pasienky s bohatým výskytom borievky (185 – 200 m n. m.).

Drňa

8. Vlčia dolina, jelšový lesík (7786b)

Jelšina s bohatým podrastom vysokých ostríc v zamokrenej aluviálnej nive Chrámeckého potoka (200 m n. m.).

9. Drniansky chrbát (7786b)

Pieskovcový chrbát nad obcou Drňa s výskytom ponikleca veľkokvetého a ponikleca lúčneho. Bývalý zarastajúci pasienok s porastom borievky (235 – 245 m n. m.).

10. PP Jalovské vrstvy (7786d)

Prírodný geologický odkryv – typová lokalita spodnomiocénnych morských pieskovcovo-zlepcových vrstiev, kde výberovým zvetrávaním sú zvýraznené odolnejšie pieskovcové lavice. Lokalita so solitérmi duba a borievky, ktoré na hornom okraji postupne prechádzajú do súvislej dubiny (230 – 245 m n. m.).

11. Vodná nádrž Hostice (7786d)

Umelá zavlažovacia vodná nádrž, ktorá vznikla prehradením Mačacieho potoka. Prieskum bol robený nad hrádzou vodnej nádrže, na xerothermnom pasienku zarastajúcom trnkou, šípkou a hlohom, alebo pod hrádzou vodnej nádrže, na zamokrenej mezofilnej lúke s trstinovým spoločenstvom a ostricou (195 – 215 m n. m.).

Gemerské Dechtáre

12. Dechtárske vinice (7786c)

Pasienky a xerothermné stráne so solitérnymi listnatými stromami (270 – 290 m n. m.).

Hodejovec

13. Hodejovec (7786a)

Trstinové spoločenstvo s porastom vrb, osiky a bazy, oproti obecnému cintorínu na V okraji obce, nad ním xerothermné pasienky s porastom borievky (205 m n. m.).

14. Obecný cintorín (7786a)

Areál cintorína s bohatým výskytom ponikleca lúčneho, nepravidelne vypaľovaný. Na spodnom J okraji cintorína trávnatá lúka s drevenou boudou, na hornom S okraji xerothermné pasienky (205 – 215 m n. m.).

15. Pieskovňa (7786a)

Opustený lom na ťažbu piesku, ktorý je obklopený na JV strane xerothermnými pasienkami a na Z strane vlhkou lúkou (206 m n. m.). Hniezdna lokalita včelárika zlatého.

Gortva

16. Železničná stanica (7686c)

Osamelá budova pri železničnej stanici obce Gortva (197 m n. m.).

Hajnáčka

17. Črep (7785b)

Zalesnený sopečný vrch. Prieskum vykonaný v bukovom lese s prímiesou duba bez podrastu na S úpätí svahu (380 – 390 m n. m.).

18. Steblová skala (7785b)

Vypreparovaný sopečný komín so stĺpovitou odlučnosťou čadiča a s výskytom vzácnych xerothermných druhov rastlín a živočíchov. Prieskum vykonávaný v dubovom lese na J svahu (455 – 465 m n. m.) a na S svahu v bukovom lese bez podrastu (390 m n. m.).

19. Zaboda (7785d)

Sopečný kužeľovitý vrch, skalné bralá, stĺpy a skalné okno. Prieskum vykonávaný v dubovo cerovom lese na JV svahu (435 – 450 m n. m.).

20. Ostrá skala (7785d)

Ostrý kužeľovitý sopečný vrch so zachovalými lapilovými tufmi a guľovitou odlučnosťou čadiča. Skalné bralá s výskytom vzácnych xerothermných druhov rastlín a živočíchov. Prieskum vykonávaný v dubovom lese na JV svahu (425 – 435 m n. m.).

21. Pod Ostrou skalou (7785d)

Ruderalizovaný xerothermný pasienok na severnom úpätí Ostrej skaly so solitérnymi krovinami ako hloh, trnka, šípka. Na úpätí svahu sú porasty trstiny obyčajnej a vysokých ostríc (235 – 250 m n. m.).

22. NPR Pohanský hrad, Tilič (7785d)

Hrabový les s takmer súvislým podrastom kopytníka európskeho na V úpätí svahu (460 – 465 m. n. m.).

23. PR Hajnáčsky hradný vrch (7785d)

Vypreparované sopečné bralo nad obcou. Prieskum prevádzaný na ruderálnych spoločenstvách pod hradným vrchom a na zručaninách hradu až po vrchol brala (290 – 355 m n. m.).

24. Hajnáčka, intravilán obce (7785d)

Zastavané územie obce so záhradami (220 m n. m.).

25. NPR Ragáč (7785d)

Súbor geologických a geomorfologických javov dokumentujúcich sopečnú činnosť s prirodzenými lesnými spoločenstvami a so zriedkavými druhmi rastlín a živočíchov (520 – 536 m n. m.).

26. NPR Ragáč, studňa na Ragáči (7785d)

Priepasť vytvorená v bazaltových aglomerátoch s hĺbkou 13 m na JZ úpätí kopca Ragáč. Predstavuje vulkanicko-exhalačný typ jaskyne. Jej vertikálny otvor a kolmé jednoduché priestory predstavujú prirodzenú pascu pre organický materiál a živočíchy (530 m n. m.).

27. NPR Ragáč, Ebeckého jaskyňa (7785d)

Syntetická vulkanicko-exhalačná jaskyňa vytvorená v bazaltových aglutinách s dĺžkou 11 m na JV svahu Ragáča, vnútorné priestory jaskyne majú iba dysfotickú zónu (495 m n. m.).

28. Hrebeň Ragáča (7785d)

Južný hrebeň medzi vrcholom svahu a kameňolomom. Cerina s množstvom popadaného mŕtveho dreva (490 – 515 m n. m.).

29. Kameňolom Ragáč (7785d)

Opustený kameňolom na ťažbu nefelinického bazanitu, prevádzkovaný od r. 1943, od 70. rokov už len príležitostne. Zaberá J časť hrebeňa ragáčskeho lávového prúdu. Lomové

steny sú mierne zošikmené, miestami zasutené. V lome a v okolí sa vyskytuje teplomilná flóra, ale najmä na Z hrane steny sú aj ruderalne spoločenstvá (470 – 475 m n. m.).

Dubno

30. PR Vodná nádrž Gemerský Jablonec (7886a)

Zamokrená lúka s porastom vysokej ostrice a trstiny obyčajnej pri vtoku potoka Gortva do vodnej nádrže (245 m n. m.).

Petrovce

31. CHA Fenek (7886a)

Močiarne biotopy eróznou-denudačnej doliny, močiarne spoločenstvá s porastom jelše lepkavej (242 m n. m.).

32. Raďas (7886a)

Nekosená lúka obklopená cerinami s prímiesou agáta a vybiehajúca V smerom pri J okraji CHA Fenek (243 m n. m.).

33. Mačací potok (7886a)

Trstinové a ostricové porasty v okolí mostu cez Mačací potok pri križovatke poľných ciest ku CHA Fenek a samote Trnková (240 m n. m.).

34. Vodná nádrž Gemerský Jablonec (7886a)

Umelá zavlažovacia vodná nádrž, ktorá vznikla prehradením potoka Gortva. Trstinové, pálkové a ostricové porasty v pobrežnej vegetácii na SZ strane vodnej nádrže (246 m n. m.).

Tachty

35. Tachty, intravilán obce (7885b)

Zastavané územie obce so záhradami (290 m n. m.).

36. Vodná nádrž Tachty (7885b)

Umelá zavlažovacia vodná nádrž, ktorá vznikla prehradením potoka Gortva. Pobrežná vegetácia na J okraji vodnej nádrže s prevahou trstiny obyčajnej a vysokých ostríc (280 m n. m.).

37. Dolina Gortvy (7885b)

Úsek nad vodnou nádržou Tachty po štátnu hranicu s Maďarskom. V dolnej vtokovej časti Gortvy do vodnej nádrže, na rozšírenej aluviálnej nive, sú vyvinuté trstinové spoločenstvá a spoločenstvá vysokých ostríc, ktoré prechádzajú do mokrých lúk s prípotočnými jelšami a vrbinami. Svahy doliny predstavujú teplomilné pasienky. V hornom úseku dolina prechádza do lesných porastov, kde v drevinovom zastúpení prevláda buk. V brehových porastoch okrem jelše lepkavej je zastúpený buk, baza a lieska (280 – 310 m n. m.).

38. Pieskovcový odkryv (7885b)

Eróznou odkryv v záreze poľnej cesty, miestami až dva metre vysoký. V jeho okolí sú xerothermné pasienky a nad odkryvom starý ovocný sad (290 m n. m.).

39. Teplý vrch (7885d)

Zarastajúca a ruderalizovaná lúka na okraji lesa na S úbočí zalesneného vrchu Teplý vrch (305 – 320 m n. m.).

40. Havranie (7885d)

Zalesnený masív nad údolím Gortvy, prieskum prevádzaný v mladom dubovom lese s chudobným bylinným krytom (360 – 375 m n. m.).

Nová Bašta

41. Dunivá hora (7885a)

Troskový kužeľ, ktorý predstavuje sopku strombolského typu. Zbery prevádzané na SSV expozícii svahu v bučine pralesovitého typu s výskytom skalných spoločenstiev (500 m n. m.).

Stará Bašta

42. Stará Bašta, chodník (7885b)

Chodník so začiatkom v obci Stará Bašta a s ukončením na J okraji NPR Pohanský hrad. Prieskum prevádzaný v okolí prístrešku pri poslednej zastávke chodníka na ekotóne – zarastený pasienok solitérmi (hruška, dub, hrab) prechádzajúci do ceriny na J expozícii Pohanského hradu (535 – 550 m n. m.).

43. Stará Bašta, napájadlo (7885b)

Drevená vahadlová studňa – napájadlo pre hospodárske zvieratá pri ovčine v extraviláne obce (285 m n. m.).

44. Stará Bašta, pieskovcové pivnice (7885b)

Zvyšky sopúcha diatrémy na západnom okraji obce. Spodná časť odkryvu sú megabrekcie s veľkými úlomkami tachtianskych pieskovcov. Vyššie sa nachádzajú lapilové tufy a jemnozrnné tufity. V mäkkých pieskovcových úlomkoch a tufitoch si miestni obyvatelia vyhlbili pivnice na uskladnenie úrody a materiálu (280 m n. m.).

45. Stará Bašta, lúka (7885b)

Lúčne spoločenstvá na okraji bývalého poľnohospodárskeho družstva pri Veľkom potoku v extraviláne obce (282 m n. m.).

46. Stará Bašta, pole za poľnohospodárskou budovou (7885b)

Orná pôda v okolí budov bývalého poľnohospodárskeho družstva na západnom okraji obce (283 m n. m.).

47. NPR Pohanský hrad, planina (7785d)

Planina (bývalé pasienky) v súčasnosti z 2/3 porastené náletom ruže šípovej, ostružiny, hlohu a po okrajoch trnkou, so solitérmi alebo skupinkami listnatých stromov. Na južných otvorených okrajoch planiny sa vyskytuje xerothermná flóra (570 m n. m.).

48. NPR Pohanský hrad, Labyrintová jaskyňa (7885b)

Jaskyňa v JV svahu Pohanského hradu v hornom J kamennom mori. Má šesť vchodov a predstavuje sutinovú horizontálnu jaskyňu vytvorenú v bazaltoch. Priestory jaskyne majú prevažne dysfotický charakter, v zadných partiách sú afotické priestory. V jaskyni sa sezónne vyskytuje ľadová výplň (560 m n. m.).

49. NPR Pohanský hrad, Nyáriho jaskyňa (7885b)

Jaskyňa v JV svahu Pohanského hradu na V okraji horného južného kamenného mora s dĺžkou chodieb 25 m. Je vytvorená v bazaltoch a z genetického hľadiska predstavuje rozsadlinový typ jaskyne. Priestory jaskyne majú dostatok organickej hmoty v podobe listia napadaného pomedzi kamenné bloky do jaskyne. Má prevažne dysfotický charakter, okrem menších priestorov na dne jaskyne, ktoré sú v afotickej zóne (570 m n. m.).

50. NPR Pohanský hrad, jaskyňa Ľadová trhlina (7885b)

Rozsadlinová jaskyňa vytvorená v bazaltoch s dĺžkou chodieb 47 m. V jaskyni sa sezónne vyskytuje ľadová výplň (555 m n. m.).

Šurice

51. Šurice, intravilán obce (7785d)

Zastavané územie obce so záhradami (230 m n. m.).

52. PP Soví hrad (7785d)

Vypreparované skalné bralo (výplň sopúcha) s príslušnými xerothermnými svahmi. Prieskum vykonávaný v bukovo-hrabovom poraste na SZ úpätí svahu (270 – 280 m n. m.) a na xerothermnej trávinatej stráni s výskytom kavyľa a iných lúčnych spoločenstiev na JV úpätí svahu (280 – 290 m n. m.)

53. NPR Pohanský hrad, bukový les (7785b)

Súvislý lesný komplex kvetnatej bučiny na S úpätí Pohanského hradu s občasným podrastom ostrice (480 – 490 m n. m.). Prieskum prevádzaný v bukovom lese.

54. NPR Pohanský hrad, Veľké šurické kamenné more (7785b)

Súťovisko pod hranou planiny budované bazaltovými balvanmi, medzi ktorými sa vytvorili aj väčšie podzemné priestory. Súť je bez prímеси hliny a ílov (450 – 455 m n. m.).

55. NPR Pohanský hrad, jaskyňa Šurický úkryt (7785b)

Jaskyňa v SZ časti Pohanského hradu je vytvorená v bazaltoch a predstavuje rozsadlinový typ jaskyne. Dĺžka jaskyne je 69 m a vertikálne rozpätie je 13 m. V jaskyni sa sezónne vyskytuje ľadová výplň (525 m n. m.).

56. NPR Pohanský hrad, Stĺpová jaskyňa (7785b)

Jaskyňa v SZ časti Pohanského hradu je vytvorená v bazaltoch a predstavuje rozsadlinový typ jaskyne s dĺžkou chodieb 182 m. Väčšina priestorov jaskyne sa vyskytuje v afotickej zóne. V jaskyni sa sezónne vyskytuje ľadová výplň (525 m n. m.).

Fíľakovo

57. Fíľakovský hrad (7784b)

Ruiny hradu postavené uprostred mesta na zvyškoch okrajového valu maarového typu. Časti hradu sú upravené (vstupná časť a Bebekova veža). Vstupné nádvorie je udržiavané (záhony kvetov a lúka). Ďalšie časti hradu a nádvorie sú porastené xerothermnou vegetáciou, výrazne antropogénne ovplyvnenou najmä zošľapávaním (210 – 220 m n. m.).

58. Štôľňa pod Fíľakovským hradom (7784b)

Opustená štôľňa na severnom úpätí fíľakovského hradného vrchu (205 m n. m.).

59. Červená skala (7784b)

Malý opustený tufový lom obklopený porastom borovice s prímесou listnatých stromov (220 – 240 m n. m.).

Belina

60. Belina, intravilán obce (7785c)

Zastavané územie obce so záhradami (210 m n. m.).

61. Belina, pieskovňa pri cintoríne (7785c)

Bývalá pieskovňa na ťažbu piesku nad obecným cintorínom. Hniezdna lokalita včelárika zlatého (225 m n. m.).

62. PP Belinské skaly (7785c)

Cerové lesné porasty prechádzajúce do xerothermnej stráne na okraji skalného bazaltového mesta so skalnými vežami, oknami a výraznou doskovitou odlučnosťou (480 m n. m.).

63. Malobelinská hora (7785c)

Dubovo-hrabový les s bukom na žltej turistickej trase v smere na Monicu (480 m n. m.).

Radzovce

64. Obručná (7885a)

Bukový les nad rekreačným zariadením v smere na Mačáciu (400 – 420 m n. m.).

65. Údolie Monického potoka (7785c)

Cerová dubina rastúca obojstranne údolím Monického potoka (275 – 285 m n. m.).

Čakanovce

66. PP Čakanovský profil (7784d)

Geologická lokalita, takmer úplný sled príbrežnomorského a kontinentálneho horninového súboru s výstupom hnedouhoľného sloja. Zbery prevádzané na pieskoch profilu a na trávinatej lúke pod profilom na jeho S okraji (280 m n. m.).

67. Čakanovce (7784d)

Bukovo-hrabový les v extraviláne obce (300 – 325 m n. m.).

Šiatorská Bukovinka

68. Šiatorská Bukovinka, železničná stanica (7884b)

Mladá dubina oproti železničnej stanici, v podraсте hustá tráva, primiešané agáty, borovice a buky (280 m n. m.).

69. Šiatorská Bukovinka, rybník (7884b)

Vodná nádrž, ktorá vznikla prehradením potoka Belina. Nachádza sa v intraviláne obce oproti železničnej stanici. Prieskum prevádzaný na lúke pod okrajom lesa pri vodnej nádrži (274 m n. m.).

70. Šiator (7885a)

Pasienok na východnej strane andezitového masívu Šiatra zarastený solitérmi hlohu, trnky a šípky (350 – 365 m n. m.).

71. NPR Šomoška, hrad Šomoška (7885a)

Hrad postavený na prelome 13. a 14. storočia z bazaltových šesťbokých stĺpov. Čiastočne rekonštruovaný v 70. rokoch 20. storočia. Hrad postavený na vrchu sopečného pôvodu, v jeho bezprostrednom okolí sa nachádzajú xerothermné spoločenstvá (460 m n. m.).

72. NPR Šomoška, čadičové kamenné more (7885a)

Čadičové kamenné more rozprestierajúce sa na SV svahu pod hradom, zložené z úlomkov čadičových stĺpov, bez hlinitej prímеси, v hornej časti aj s prímесou cudzieho materiálu zo stavby hradu (450 m n. m.).

73. NPR Šomoška, bukový les (7885a)

Stará vyše storočná bučina pri náučnom chodníku na hradnom vrchu, ktorá je bez zásahu od r. 1953. V súčasnosti nadobúda pralesovitý charakter s častými vývratmi a na mieste ponechanom mŕtvom dreve (385 – 400 m n. m.).

74. NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka (7885a)

Popri toku je rozšírená jelša lepkavá, osika, vŕba, ojedinele topoľ. Alúvium je podmáčané a v S časti rezervácie je rozšírené. Predstavuje mokrú lúku, ktorá je ovplyvňovaná aj malým puklinovo-suťovým prameňom. Lúka je pravidelne kosená (375 m n. m.).

75. NPR Šomoška, Krúdyho prameň a rybníky (7885a)

Zachytený a upravený puklinovo-suťový prameň, ktorého voda sa zachytáva v umele vybudovanej malej vodnej nádrži. Nad prameňom sa nachádza dubovo-hrabový lesný porast. V okolí vodnej nádrže je pravidelne kosená lúka (378 m n. m.).

76. Šimonova veža (7885a)

Osamelá budova pri vstupnom areáli do NPR Šomoška, postavená v roku 2000 (370 m n. m.).

77. Kameňolom Mačacia (7885a)

Sústava opustených starých kameňolomov na ťažbu pyroxenicko-olovinického až nefelinického bazanitu. Lomové steny dosahujú výšku 10 m, časti z nich sú zasutené. V ťažobných dvoroch medzi sutinami a haldami v depresiách sa vytvorili zavodnené plochy s trstinami. Suťoviská sú porastené náletmi osiky a brezy. V SZ časti sa nachádzajú rozsiahle haldy, čiastočne zarastené krovinami. V rámci Mačacej sa nachádzajú zrúcaniny a základy bývalej baníckej osady. Zo Z strany je Mačacia ohraničená dubovo-hrabovým lesom (súčasť NPR Šomoška). Po obvode lávového pokrovu vyvierajú suťovo-puklinové pramene. Náučná lokalita (490 – 495 m n. m.).

Kalonda

78. Kalonda, breh Ipľa (7783b)

Pobrežné porasty na ľavom brehu rieky Ipeľ s prevahou vŕby a jelše (167 m n. m.).

Literatúra

- MIKLOS, L. 2002. Atlas krajiny Slovenskej republiky. MŽP SR Bratislava, Esprit s.r.o., 343 s.
- ČEPELÁK, J. 1980. Živočíšne regióny. In: MAZÚR, E. a LUKNIŠ, M. (ed.) Regionálne geomorfologické členenie (mapa mierky 1: 500 000), Atlas SSR, SÚGK Bratislava, VEDA, s. 93.
- MAZÚR, E. a LUKNIŠ, M. 1978. Regionálne geomorfologické členenie SSR. Geografický časopis 30: 101–1025.
- MAZÚR, E., LUKNIŠ, M., BALATKA, B., LOUČKOVÁ, J. a SLÁDEK, J. 1986. Geomorfologické členenie SSR a ČSSR. Mapa mierky 1: 500 000, Slovenská kartografia, SÚGK Bratislava, 296 s.

PAVÚKY – ARANEAE

Jaroslav SVATOŇ¹⁾, Peter GAJDOŠ²⁾, Ľudmila ČERNECKÁ³⁾,
Valerián FRANC⁴⁾, Stanislav KORENKO⁵⁾,
Radovan KOVALČÍK⁶⁾, Zuzana KRUMPÁLOVÁ⁷⁾

¹⁾ Kernova 8/37, 036 01 Martin

²⁾ Ústav krajinnej ekológie SAV, Akademická 2, 949 01 Nitra

³⁾ Stredoslovenské múzeum v Banskej Bystrici, Radvanská 27, 974 00 Banská Bystrica

⁴⁾ Katedra biológie a ekológie, Fakulta prírodných vied UMB, Tajovského 40, 970 01 Banská Bystrica

⁵⁾ Ústav botaniky a zoologie, Přírodovědecká fakulta MU, Kotlářská 2, 611 37 Brno

⁶⁾ Bellova 4, 036 01 Martin

⁷⁾ Ústav zoológie SAV, Dúbravská cesta 9, 845 06 Bratislava

Úvod

K živočíšnym skupinám, ktoré je možné vhodne využiť ako bioindikátorov pri monitorovaní vlastností životného prostredia, patria aj pavúky. Prednosťou využitia pavúkov pri hodnotení prírodných podmienok je skutočnosť, že pavúky patria k ekologickej skupine polyfágnych predátorov, medzi ktorými je len veľmi málo potravných špecialistov. Využitie pavúkov k bioindikácii prostredníctvom fyziologických a ekologických kritérií je výhodné z hľadiska rôznych aspektov. Pavúky sú početne zastúpené v rozmanitých typoch habitatov, majú pomerne mäkký povrch tela a sú citlivejšie k mnohým vonkajším faktorom, patria medzi krátko žijúce živočíchy a sú dobre adaptované na rôzne zmeny životného prostredia. Okrem toho sú predátormi, konzumentmi II. radu, a preto v ich tkanivách býva kumulované väčšie množstvo toxických látok v porovnaní s inými druhmi živočíchov, ktoré majú nižšiu trofickú úroveň.

Inventarizačné výskumy fauny veľkoplošných chránených území na Slovensku majú už svoju históriu a komplexnejšie boli preskúmané územia ako napr. Poloniny, Slovenský kras, Poľana, Ponitrie, Strážovské vrchy, Vysoké Tatry a i. Výstupy z týchto výskumov sa stávajú dôležitými nástrojmi pre manažment skúmaných území. Významnou súčasťou fauny sú aj pavúky. Pavúky sú predátori a svojou početnosťou v biocenózach majú rozhodujúci vplyv pri regulovaní početnosti ďalších skupín bezstavovcov. Preto sú pavúky považované za veľmi vhodnú bioindikačnú skupinu živočíchov pre hodnotenie kvality životného prostredia.

Cieľom predkladanej práce je zhrnúť výsledky arachnologických výskumov realizovaných v rokoch 2006 až 2008 na viacerých lokalitách podľa požiadaviek štátnej ochrany prírody (Správy CHKO Cerová vrchovina) a tiež sumarizácia starších literárnych a nepublikovaných údajov o faune pavúkov skúmaného územia, jej zhodnotenie a poukázanie na význam územia z hľadiska výskytu vzácných a ohrozených druhov. V práci je venovaná pozornosť araneocenózam v rôznych typoch biotopov charakteristických pre územie Cerovej vrchoviny a tiež významu skúmaných biotopov z hľadiska ochrany vzácných a ohrozených druhov pavúkov.

Stav poznania fauny pavúkov Cerovej vrchoviny

Skúmané územie je z arachnologického hľadiska iba čiastočne poznané, a údaje sú rozptýlené vo viacerých prácach. Kompilačná práca, ktorá by podrobne sumarizovala tieto údaje chýba. Čiastočne ju nahrádza "Katalóg pavúkov Slovenska" (GAJDOŠ a kol. 1999), ktorý z Cerovej vrchoviny uvádza 316 druhov pavúkov, ale bez podrobnejších zberových a lokalizačných

údajov. Toto územie bolo predmetom podrobnejšieho faunistického záujmu počas "Zoologických dní Rimava 1995", kedy FRANC a HANZELOVÁ (1995a) študovali pavúky na siedmich lokalitách (Belina, NPR Pohanský hrad, Teplý vrch pri Tachtách, PR Steblová skala, Šurice, Gemerské Dechtáre a Fenek). V prácach CHYZERA a KULCZYNSKÉHO (1894, 1997), FRANCA a HANZELOVEJ (1995b, 1996, 1997), FRANCA (1997) a BUCHARA (1999) možno nájsť z tejto oblasti ďalšie, ale iba čiastkové údaje.

Materiál a metodika

V rokoch 2006 až 2007 bol uskutočnený základný inventarizačný výskum arachnofauny na 78 lokalitách v rôznych biotopoch Cerovej vrchoviny. Boli zohľadnené aj staršie doteraz nepublikované výsledky z "Entomologických dní 1995" a "Arachnologických dní 1999", pričom doplnujúce zbery boli urobené aj v jarných mesiacoch v roku 2008. V roku 2006 bolo spolu uskutočnených 62 exkurzií v priebehu 10 dní, v roku 2007 celkovo 52 exkurzií počas 16 dní a v roku 2008 sedem exkurzií počas piatich dní.

Počas niekoľkoročného arachnologického výskumu študovaného veľkoplošného chráneného územia (VCHÚ) boli používané bežné arachno-entomologické metódy (zemné pasce so štvorpercentným roztokom formaldehydu, individuálne zbery v tráve, pod kameňmi a kôrou stromov, šmyky v trávnych porastoch, oklepy drevín, preosevy machu, listia a lesnej hrabanky). Zozbieraný dokladový materiál je fixovaný v 80% etylalkohole a uložený v súkromných zbierkach jednotlivých zberateľov. Prehľad lokalít, spolu s kódmi príslušných štvorcov Databanky fauny Slovenska a dátumami zberových exkurzií, je uvedený nižšie.

Zoznam zberov

Belina, intravilán (7785c) – 20. 5. 1999.

Belina, Malobelinská hora (7785c) – 21. 5. 1999, 22. 5. 1999.

Belina, pieskovňa (7785c) – 20. 5. 1999.

Belina, PP Belinské skaly (7785c) – 6. 6. 2006, 7. 6. 2006, 8. 6. 2006, 6. 9. 2006, 26. 4.–24. 5. 2007, 19. 6. 2007, 20. 6. 2007, 21. 6.–17. 7. 2007, 17. 7. 2007, 17. 7.–15. 8. 2007, 19. 7. 2007, 15. 8.–6. 9. 2007, 6. 9. 2007, 6. 9.–4. 10. 2007, 4. 10. 2007, 12. 5. 2008, 12. 6. 2008.

Čakanovce, PP Čakanovský profil (7784d) – 6. 6. 2006.

Chrámec, CHA Vinohrady (7787a) – 8. 6. 2006, 4. 9. 2006, 24. 4.–21. 5. 2007, 21. 5. 2007, 21. 5.–18. 6. 2007, 18. 6.–18. 7. 2007, 18. 7. 2007, 18. 7.–16. 8. 2007, 16. 8.–3. 9. 2007, 3. 9. 2007, 3. 9.–1. 10. 2007, 1. 10. 2007, 10. 6. 2008.

Drňa, PP Jalovské vrstvy (7786d) – 24. 4.–21. 5. 2007, 21. 5. 2007, 21. 5.–18. 6. 2007, 18. 6. 2007, 18. 7. 2007, 18. 7.–16. 8. 2007, 16. 8.–3. 9. 2007, 3. 9. 2007, 1. 10. 2007, 9. 4. 2008, 9. 4.–13. 5. 2008, 13. 5. 2008, 13. 5.–10. 6. 2008, 10. 6. 2008.

Drňa, Vlčia dolina, jelšový lesík (7786b) – 27. 21. 5. 2007, 31. 5. 2007.

Drňa, VN Hostice (7786d) – 5. 6. 2006, 6. 6. 2006, 8. 6. 2006, 24. 4.–21. 5. 2007, 21. 5.–18. 6. 2007, 18. 6. 2007, 18. 6.–18. 7. 2007, 18. 7.–16. 8. 2007, 3. 9.–2. 10. 2007, 2. 10. 2007, 9. 4. 2008, 3. 6. 2008, 10. 6. 2008.

Dubno, PR VN Gemerský Jablonec (7886a) – 5. 9. 2006, 12. 9. 2007, 8. 4. 2008, 10. 4. 2008.

Filakovo, Červená skala (7784b) – 3. 6. 1990, 4. 6. 1990, 6. 6. 1990, 7. 6. 1990.

Filakovo, Filakovský hrad (7784b) – 3. 6. 1990.

Filakovo, štôlna pod Filakovským hradom (7784b) – 3. 6. 1990.

Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (7786c) – 18. 6. 2007.

Gortva, železničná stanica (7886c) – 19. 7. 2007.

Hajnáčka, Hrebeň Ragáča (7785d) – 2. 10. 2007, 3. 10. 2007, 8. 4. 2008.

Hajnáčka, intravilán (7785d) – 23. 5. 2007, 3. 10. 2007.

Hajnáčka, Kameňolom Ragáč (7785d) – 3. 10. 2007, 8. 4.–14. 5. 2008, 14. 5. 2008, 14. 5.–11. 6. 2008, 11. 6. 2008.

Hajnáčka, NPR Pohanský hrad, Tilič (7785d) – 25. 4.–22. 5. 2007, 22. 5. 2007, 21. 6. 2007, 21. 6.–17. 7. 2007, 26. 7. 2007, 25. 9. 2007, 3. 10. 2007.

Hajnáčka, NPR Ragáč (7785d) – 2. 10. 2007, 3. 10. 2007, 8. 4. 2008, 11. 6. 2008, 3. 10. 2007.

Hajnáčka, Pod Ostrou skalou (7785d) – 6. 6. 2006, 6. 6. 2007, 8. 4. 2008, 8. 4.–14. 5. 2008, 14. 5.–11. 6. 2008, 11. 6. 2008.

Hajnáčka, PR Ostrá skala (7785d) – 6. 6. 2006.

Hajnáčka, PR Steblová skala (7785b) – 26. 7. 2006, 27. 7. 2006.

Hodejovec (7786a) – 7. 6. 2006, 8. 6. 2006, 25. 4.–24. 5. 2007, 24. 5.–21. 6. 2007, 21. 6. 2007, 21. 6.–17. 7. 2007, 17. 7. 2007, 17. 7.–15. 8. 2007, 15. 8.–6. 9. 2007, 6. 9. 2007, 6. 9.–2. 10. 2007, 8. 4. 2008, 15. 5. 2008.

Hodejovec, cintorín (7786a) – 7. 6. 2006.

Hodejovec, pieskovňa (7786a) – 7. 6. 2006, 21. 6. 2007.

Janice, Alexandrova stráž (7787a) – 24. 4.–21. 5. 2007, 21. 5. 2007, 21. 5.–18. 6. 2007, 18. 6. 2007, 18. 6.–18. 7. 2007, 3. 9. 2007.

Janice, Dórova dolina (7787a) – 27. 5. 2008.

Janice, Hadia stráž (7787a) – 1. 7. 2007, 18. 7. 2007, 3. 9. 2007, 1. 10. 2007.

Janice, VN Janice (7787a) – 4. 9. 2006, 24. 4.–21. 5. 2007, 18. 7.–16. 8. 2007.

Kalonda, breh Ipľa (7783b) – 7. 6. 1990.

Petrovce, CHA Fenek (7886a) – 25. 7. 2006, 25. 4.–23. 5. 2007, 23. 5. 2007, 23. 5.–20. 6. 2007, 20. 6. 2007, 20. 6.–19. 7. 2007, 19. 7. 2007, 19. 7.–16. 8. 2007, 4. 9.–2. 10. 2007, 12. 9. 2007, 4. 9.–2. 10. 2007, 2. 10. 2007.

Petrovce, Mačací potok (7886a) – 10. 4. 2008, 22. 5. 2008.

Petrovce, Račas (7886a) – 12. 9. 2007.

Radzovce, Monica (7885a) – 22. 5. 1999.

Radzovce, Obručná (7785a) – 20. 5. 1999, 21. 5. 1999, 22. 5. 1999.

Radzovce, Obručná, Kania dolina (7885a) – 20. 5. 1999.

Radzovce, Údolie Monického potoka (7885c) – 20. 5. 1999.

Stará Bašta, lúka (7885b) – 4. 6. 1990.

Stará Bašta, napájadlo (7885b) – 4. 6. 1990.

Stará Bašta, NPR Pohanský hrad, Labyrintová jaskyňa (7885b) – 20. 5. 1998, 29. 4. 2008.

Stará Bašta, NPR Pohanský hrad, Ladová trhlina (7885b) – 8. 6. 1990.

Stará Bašta, NPR Pohanský hrad, Nyáriho jaskyňa (7885b) – 26. 10. 2006, 15. 4. 2008.

Stará Bašta, NPR Pohanský hrad, planina (7785d) – 4. 6. 1990, 8. 6. 1990, 22. 5. 1999, 26. 7. 2006, 22. 5. 2007, 23. 5. 2007, 21. 6. 2007, 6. 9. 2007, 20. 9. 2007, 25. 9. 2007, 3. 10. 2007.

Stará Bašta, pieskovcové lavice (7885b) – 4. 6. 1990.

Stará Bašta, pole (7885b) – 4. 6. 1990.

Šiatorská Bukovinka, kameňolom Mačacia (7885a) – 6. 6. 2006, 26. 4.–24. 5. 2007, 19. 6.–17. 7. 2007, 17. 7.–15. 8. 2007, 15. 8.–16. 9. 2007, 9. 6. 2008.

Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka (7885a) – 6. 6. 1990, 7. 6. 1990, 21. 5. 1999, 6. 6. 2006, 6. 9. 2006, 22. 5. 2007, 17. 7. 2007, 19. 7. 2007, 7. 4. 2008, 9. 6. 2008.

Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška, bukový les (7885a) – 6. 6. 1990, 6. 6. 2006, 6. 9. 2006, 19. 6. 2007, 19. 6.–17. 7. 2007, 15. 8.–6. 9. 2007, 6. 9. 2007, 4. 10. 2007, 7. 4. 2008.

Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška, čadičové kamenné more (7885a) – 6. 6. 1990, 21. 5. 1999, 6. 6. 2006, 6. 9. 2006, 24. 5.–4. 10. 2007, 12. 5. 2008, 9. 6. 2008, 9. 8. 2008.

Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška, hrad Šomoška (7885a) – 6. 6. 1990, 6. 9. 2006, 19. 6. 2007, 12. 5. 2008.

Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška, Krúdyho prameň a rybníky (7885a) – 6. 6. 1990.

Šiatorská Bukovinka, Šiator (7885a) – 6. 6. 1990, 14. 9. 2007.

Šimonova veža (7885a) – 6. 6. 1990, 14. 9. 2007.

Šurice, NPR Pohanský hrad, bukový les (7785b) – 26. 7. 2006, 25. 4.–22. 5. 2007, 22. 5. 2007, 22. 5.–21. 6. 2007, 21. 6. 2007, 21. 6.–17. 7. 2007, 17. 7.–15. 8. 2007, 6. 9.–3. 10. 2007, 3. 10. 2007.

Šurice, NPR Pohanský hrad, jaskyňa Šurický úkryt (7785b) – 26. 10. 2006.

Šurice, NPR Pohanský hrad, kamenné more (7785b) – 4. 6. 1990.

Šurice, NPR Pohanský hrad, Stĺpová jaskyňa (7785b) – 10. 11. 2006, 15. 4. 2008, 2. 10. 2007.

Šurice, PP Soví hrad (7785d) – 4. 6. 1990, 6. 6. 2006, 7. 6. 2006, 26. 7. 2006, 23. 5. 2007, 3. 10. 2007, 7. 4. 2008.

Tachty, Dolina Gortvy (7885b) – 4. 6. 1990, 5. 6. 1990, 25. 7. 2006, 5. 9. 2006, 25. 4.–22. 5. 2007, 22. 5. 2007, 20. 6. 2007, 19. 7.–6. 8. 2007.

Tachty, Havranie (7885d) – 25. 4.–22. 5. 2007, 22. 5. 2007, 20. 6. 2007, 20. 6.–19. 7. 2007, 19. 7.–16. 8. 2007, 4. 9. 2007, 2. 10. 2007.

Tachty, intravilán (7885b) – 5. 6. 1990.

Tachty, VN Tachty (7885b) – 5. 6. 1990, 5. 6. 2006, 9. 6. 2006, 5. 9. 2006, 20. 6. 2007, 19. 7. 2007, 5. 9. 2007, 2. 10. 2007, 9. 4. 2008.

Systematický prehľad zistených druhov

Pri vyhodnocovaní fauny pavúkov Cerovej vrchoviny boli zaevidované aj zbery, ktoré tu boli robené účastníkmi Arachnologických dní v roku 1995, a tiež Entomologických dní v roku 1999. Mená všetkých zberateľov a determinátorov, okrem J. SVATOŇA, sú v textovej časti systematického prehľadu druhov uvádzané ich iniciálkami. Na zbieraní a určovaní sa spolupodieľali nasledovní spolupracovníci: A. MOCK (AM), A. ŠESTÁKOVÁ (AS), Cs. BALÁZS (CB), E. ÉNEKESOVÁ (EE), E. SVATOŇOVÁ (ES), F. ZBYTEK (FZ), I. CHVÁTALOVÁ (IC), I. MIHÁL (IM), J. BUCHAR (JB), J. DOLANSKÝ (JD), J. KAUTMAN (JK), L. ČERNECKÁ, rod. DURBÁKOVÁ (LD), M. ANTUŠ (MA), M. ŘEZÁČ (MR), O. KOVÁČIK (OK), P. GAJDOŠ (PG), P. KASAL (PK), R. KOVALČÍK (RK), R. PRÍDAVKA (RP), S. KORENKO (SK), S. KALÚZ (SKa), V. FRANC (VF), V. JÁNSKY (VJ), V. KAROLA (VK), V. PAPÁČ (VP), V. RŮŽIČKA (VR), V. RAKŠÁNI (VRa), V. STRAKA (VS) a Z. KRUMPÁLOVÁ (ZK).

V systematickom prehľade druhov je použitý systém a názvoslovie podľa PLATNICKA (2009). Legenda pre použité symboly je nasledovná: ♂ – dospelý samec, ♀ – dospelá samica, s – subadultný jedinec, j – juvenilný jedinec. Bolo zistených spolu 485 druhov pavúkov.

Atypidae THORELL, 1870

Atypus LATREILLE, 1804

***Atypus affinis* EICHWALD, 1830**

Nepublikované údaje: Dechtárske vinice, 18. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. ZK). PP Jalovské vrstvy, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♂. CHA Vinohradý, 18. 7. 2007, 1 ♀ (leg. et det. LD); 10. 6. 2008, 1 ♀, 3 j♀♀ (leg. RK).

Vzácnější európsky druh, obľubujúci slnečné a suchšie biotopy teplých stanovišť. Jeho výskyt býva väčšinou viazaný na okraje borovicových a zmiešaných lesov.

***Atypus muralis* BERTKAU, 1890**

Nepublikované údaje: CHA Vinohrady, 4. 9. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK); 21. 5.–18. 6. 2007, 1 ♂; 18. 7. 2007, 1 j♀ (leg. et det. SK).

Vzácný palearktický druh, zdržujúci sa na veľmi teplých a suchých biotopoch.

***Atypus piceus* (SULZER, 1776)**

Nepublikované údaje: Hrebeň Ragáča, 3. 10. 2007, 1 ♂ (leg. et det. LD). Pod Ostrou skalou, 14. 5.–11. 6. 2008, 1 ♂.

Vzácnější európsky druh, žijúci na slnečných a suchých biotopoch, na skalných stepiach, lesostepiach a trávnatých okrajoch listnatých a zmiešaných lesov.

Scytodidae BLACKWALL, 1864

***Scytodes* LATREILLE, 1804**

***Scytodes thoracica* (LATREILLE, 1802)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999), NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a, 1997).

Vzácný holarktický druh, ktorý je svojim výskytom väčšinou viazaný na ľudské obydľia. V Cerovej vrchovine bol zatiaľ zaznamenaný výskyt len v NPR Pohanský hrad, kde bol nájdený jeden nedospelý jedinec pod skalou na okraji riedkeho dubového porastu (FRANC a HANZELOVÁ 1995a, 1997).

Pholcidae C. L. KOCH, 1851

***Pholcus* WALCKENAER, 1805**

***Pholcus opilionoides* (SCHRANK, 1781)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999), NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 6. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). Červená skala, 3. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀, 2 j (leg. et det. MA); 6. 6. 1990, 1 ♂ (leg. / det. MA). Gortva, železničná stanica, 19. 7. 2007, 1 ♂, 2 ♀♀ (leg. et det. SK). Havranie, 2. 10. 2007, 1 j♀ (leg. VK). Kameňolom Ragáč, 11. 6. 2008, 1 ♀ (leg. et det. LD). NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 1 ♂. PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). PR Steblová skala, 26. 7. 2006, 1 ♀. NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 4. 10. 2007, 1 ♂ (leg. et det. LD). NPR Šomoška, čadičové kamenné more, 6. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀, 1 j♀ (leg. et det. FZ); 1 ♂ (leg. et det. JB); 1 ♂, 5 ♀♀ (leg. et det. IC); 21. 5. 1999, 2 j♂♂, 3 j♀♀; 6. 6. 2006, 1 s♂, 2 j♀♀ (leg. et det. PG). 6. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 12. 5. 2008, 1 ♂, 1 j♂, 2 j♀♀; 9. 6. 2008, 1 ♂, 2 j♀♀; 9. 8. 2008, 1 ♀ (leg. RK). VN Hostice, 2. 10. 2007, 2 ♀♀ (leg. OK).

Patrí medzi synantropné druhy s holarktickým rozšírením. Vo voľnej prírode je jeho výskyt vzácnejší, zväčša sa zdržuje pod kameňmi na teplejších a suchších biotopoch.

***Pholcus phalangioides* (FUESSLIN, 1775)**

Publikované údaje: Hajnáčka, Pohanský hrad, jaskyňa Šurický úkryt (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: NPR Šomoška, čadičové kamenné more, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK).

Sporadicky a vzácnejšie synantropne sa vyskytujúci kozmopolitný druh, na Cerovej vrchovine zatiaľ známy len z Hajnáčky a z Pohanského hradu (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

***Psilochorus* SIMON, 1893**

***Psilochorus simoni* (BERLAND, 1911)**

Nepublikované údaje: Belina, 2. 10. 2007, 2 ♂♂ (leg. CB).

Veľmi vzácné sa vyskytujúci európsky eusynantropný druh, pôvodne pravdepodobne zavlečený zo subtropickej Ameriky. Niekoľko výskytových lokalít je známych zo západnej

a východnej Európy, kde bol nájdený v skleníkoch a pivniciach. Nový druh pre faunu Slovenska.

Segestriidae SIMON, 1893

Segestria LATREILLE, 1804

***Segestria bavarica* C. L. KOCH, 1843**

Nepublikované údaje: Kameňolom Ragáč, 11. 6. 2008, 1 ♀.

Vzácnější európsky druh, vyskytujúci sa na skalách a v opustených lomoch.

***Segestria senoculata* (LINNAEUS, 1758)**

Publikované údaje: NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Hemisynantropný palearktický druh, žijúci pod kôrou stromov, kameňmi a v štrbinách skalných stien.

Dysderidae C. L. KOCH, 1837

Dysdera LATREILLE, 1804

***Dysdera erythrina lantosquensis* SIMON, 1882**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999), Belina, NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: NPR Pohanský hrad, kamenné more, 4. 6. 1990, 3 ♀♀ (leg. RP). PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 3. 10. 2007, 1 ♀ (leg. et det. LD). NPR Šomoška, čadičové kamenné more, 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. IC).

Vzácnější európsky druh, zdržujúci sa pod kameňmi, v tráve a listí teplejších a suchších biotopov. Prevažná časť materiálu z publikovaných údajov o výskyte druhu *Dysdera erythrina* (WALCKENAER 1802) na Slovensku bola redeterminovaná ŘEZÁČOM a v skutočnosti sa údaje vzťahujú na taxón *Dysdera lantosquensis* SIMON, 1882 (ŘEZÁČ a kol. 2008a), ktorý je PLATNICKOM (2009) uvádzaný ako *Dysdera erythrina lantosquensis* SIMON, 1882.

***Dysdera ninnii* CANESTRINI, 1868**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Červená skala, 3. 6. 1990, 1 ♀, 1 j (leg. et det. MA).

Teplomilnejší juhoeurópsky druh, väčšinou sa zdržujúci na horných okrajoch oslnených suťovísk.

Harpactea BRISTOWE, 1939

***Harpactea hombergi* (SCOPOLI, 1763)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 7. 6. 2006, 1 s♀, 1 j♀ (leg. et det. PG); 1 ♂, 3 ♀♀ (leg. et det. SK). CHA Fenek, 20. 6. 2007, 1 ♂ (leg. et det. VF). PR Hajnáčsky hradný vrch, 8. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. RP). NPR Pohanský hrad, Labyrintová jaskyňa, 29. 4. 2008, 1 ♀ (leg. VP). NPR Pohanský hrad, planina, 8. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. MA). PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 1 j♀ (leg. et det. PG). NPR Šomoška, bukový les, 6. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. VR). NPR Šomoška, čadičové kamenné more, 6. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. VR).

Bežný európsky druh, obývajúci rôzne typy lesných stanovišť, kde žije pod kôrou pňov a kmeňov padnutých odumretých stromov, aj pod kameňmi a machom na skalných stenách.

***Harpactea lepida* (C. L. KOCH, 1838)**

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 17. 7.–15. 8. 2007. NPR Pohanský hrad, bukový les, 21. 6. 2007, 2 j♀♀. PP Soví hrad, 7. 4. 2008, 1 j♀. CHA Vinohrady, 18. 7.–16. 8. 2007, 1 j♀.

Bežný európsky druh, viazaný na biotopy vlhkejších a tienistých lesov, kde sa väčšinou združuje v machu, listí aj pod skalami.

***Harpactea rubicunda* (C. L. KOCH, 1838)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Belina, Gemerské Dechtáre, NPR Pohanský hrad, PR Steblová skala, (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 26. 4.–24. 5. 2007, 1 ♂; 21. 6.–17. 7. 2007, 1 ♀. Červená skala, 3. 6. 1990, 5 ♀♀ (leg. et det. MA); 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA); 7. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. RP). PR Hajnáčsky hradný vrch, 8. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. RP). Kameňolom Mačacia, 19. 6.–17. 7. 2007, 1 ♀, 1 j♀. NPR Pohanský hrad, Tilič, 25. 4.–22. 5. 2007, 2 ♀♀; 22. 5. 2007, 1 j♀. NPR Ragáč, 3. 10. 2007, 1 j♀. NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 4. 10. 2007, 1 j♀ (leg. et det. LD). NPR Šomoška, bukový les, 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. FZ). NPR Šomoška, čadičové kamenné more, 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. JB). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. RP).

Bežný a pomerne hojný európsky druh, žijúci pod kameňmi, v štrbinách skalných stien a pod kôrou stromov teplejších a suchších biotopov, príležitostne aj v budovách.

Mimetidae SIMON, 1881

Ero C. L. KOCH, 1837

***Ero aphana* (WALCKENAER, 1802)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: PP Čakanovský profil, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). Červená skala, 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). PR Hajnáčsky hradný vrch, 5. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. PK); 8. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. RP). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. IC). CHA Vinohrady, 10. 6. 2008, 1 ♀ (leg. VK).

Vzácný palearktický druh. Žije v bujnej vegetácii aj na konároch drevín rôznych typov biotopov, v záhradách, na lesostepiach aj v lesoch, nezriedka aj na brehoch rybníkov.

***Ero cambridgei* KULCZYŃSKI, 1911**

Nepublikované údaje: Dolina Gortvy, 20. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. ZK).

Veľmi vzácný palearktický druh, žijúci v tráve, na nižších bylinách a spodných konároch krovín nelesných biotopov, častokrát na mokradiach.

***Ero furcata* (VILLERS, 1789)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 6. 9. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK). PP Čakanovský profil, 6. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK). Hodejovec, 25. 4.–24. 5. 2007, 1 ♂. NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. RP).

Bežnejší palearktický druh, obývajúcí rôzne typy biotopov, kde žije v tráve, machu, listí a na konároch rôznych krovín, častokrát aj pod kameňmi, v hromadách skál a suťoviskách.

***Ero tuberculata* (DE GEER, 1778)**

Nepublikované údaje: Hadia stráň, 1. 7. 2007, 1 j♀ (leg. et det. SK); 18. 7. 2007, 1 j♀ (leg. et det. SK); 1 j♀ (leg. LD); 1. 10. 2007, 1 ♂ (leg. et det. SK). CHA Vinohrady, 1. 10. 2007, 1 ♀ (leg. LD); 1 j♀ (leg. et det. SK).

Vzácný palearktický druh, žijúci na skalných stepiach, lesostepiach a v suťoviskách.

Eresidae C. L. KOCH, 1851

Eresus WALCKENAER, 1805

***Eresus kollari* ROSSI, 1846**

[non *Eresus cinnaberinus* (OLIVIER, 1789)]

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 21. 6.–17. 7. 2007, 1 ♀; PP Jalovské vrstvy, 13. 5. 2008, 1 ♂ (det. MR).

Vzácný euro-ázijský druh, žijúci na otvorených slnečných a suchých biotopoch južnejšie položených oblastí Slovenska. ŘEZÁČ a kol. (2008b) uskutočnili revíziu slovenského materiálu pôvodne určeného ako *Eresus cinnaberinus* (OLIVIER 1789). Touto revíziou zistili, že niektoré nálezy zo Slovenska sú neplatné (z toho dva z Cerovej vrchoviny) a patria k príbuznému druhu *E. kollari*.

***Eresus moravicus* ŘEZÁČ, 2008**

[non *Eresus cinnaberinus* (OLIVIER, 1789)]

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Belina, Gemerské Dechtáre, NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a). Červený vrch (ŘEZÁČ a kol. 2008).

Nepublikované údaje: Červená skala, 7. 6. 1990, 1 ♂, 8 ♀♀, 7 j♀♀ (leg. RP). PR Hajnáčsky hradný vrch, 8. 6. 1990, 2 ♀♀, 4 j♀♀ (leg. RP). 13. 5.–10. 6. 2008, 1 ♂. NPR Pohanský hrad, 8. 6. 1990, 1j (leg. et det. MA). NPR Šomoška, hrad Šomoška, 6. 6. 1990, 5 j♀♀ (leg. et det. RP). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 3 ♀♀, 8 j♀♀ (leg. RP).

Podobne ako predchádzajúci druh, žije na xerothermných stanovištiach južnejšie položených oblastí Slovenska. Podľa súčasných poznatkov jedná sa o vzácný stredoeurópsky druh. Revíziou nálezov druhu *Eresus cinnaberinus* (OLIVIER 1789) uskutočnenej ŘEZÁČOM, väčšina jedincov zistených zo Slovenska (väčšina nálezov z Cerovej vrchoviny) patria k opísanému novému druhu *E. moravicus* (ŘEZÁČ a kol. 2008b).

Uloboridae THORELL, 1869

***Uloborus* LATREILLE, 1806**

***Uloborus walckenaerius* LATREILLE, 1806**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Alexandrova strán, 21. 5. 2007, 1 ♀ (leg. et det. PG). Dolina Gortvy, 5. 9. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK); 22. 5. 2007, 1 ♀ (leg. et det. PG); 20. 6. 2007, 1 ♂ (leg. et det. VF). CHA Fenek, 20. 6. 2007, 1 ♀. Hadia strán, 1. 10. 2007, 1 j♀ (leg. et det. SK). Hodejovec, 7. 6. 2006, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. PG); 8. 6. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK). PP Jalovské vrstvy, 10. 6. 2008, 1 ♂, 1 ♀ (leg. RK). Kameňolom Mačacia, 9. 6. 2008, 2 ♂♂. Malobelinská hora, 22. 5. 1999, 1 ♀. Stará Bašta, lúka, 4. 6. 1990, 2 ♂♂, 2 ♀♀ (leg. et det. MA). CHA Vinohrady, 1. 10. 2008, 1 j♀ (leg. LD).

Veľmi vzácný palearktický druh, uprednostňujúci piesčité typy biotopov najteplejších oblastí južného Slovenska.

Nesticidae SIMON, 1894

***Nesticus* THORELL, 1869**

***Nesticus cellulanus* (CLERCK, 1757)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (SZOMBATHY 1917, GAJDOŠ a kol. 1999, SVATOŇ 2000). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995b).

Nepublikované údaje: Kameňolom Mačacia, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). Štôľňa pod Filakovským hradom, 3. 6. 1990, 8 ♂♂, 5 ♀♀ (leg. et det. MA).

Bežný troglofilný holaktický druh, žijúci v suťoviskách, v suťových lesoch, pivniciach, štôľňach a vo vstupných častiach jaskýň.

Theridiidae SUNDEVALL, 1833

***Asagena* SUNDEVALL, 1833**

***Asagena meridionalis* KULCZYŃSKI, 1894**

Nepublikované údaje: CHA Vinohrady, 21. 5. 2007, 1 ♂.

Veľmi vzácný mediteránny druh, z územia Slovenska doteraz uvedený len z Borskej nížiny (SVATOŇ a kol. 2002). Osídľuje rôzne nelesné typy biotopov a presvetlené okraje lesov.

***Asagena phalerata* (PANZER, 1801)**

[= *Steatoda phalerata* (PANZER, 1801)]

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 23. 5.–18. 6. 2007, 2 ♂. Hodejovec, 24. 5.–21. 6. 2007, 1 ♂. NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. ES); 1 ♂. Stará Bašta, pole, 4. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. MA). Teplý vrch, 2. 10. 2007, 1 ♀ (leg. LD).

Hojný palearktický druh, žijúci na podobných biotopoch ako predchádzajúci druh.

Crustulina MENGE, 1868

***Crustulina guttata* (WIDER, 1834)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). PP Soví hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Hajnáčka, intravilán, 3. 10. 2007, 1 ♂ (leg. et det. LD). CHA Vinohrady, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♂; 18. 7.–16. 8. 2007, 1 ♂.

Palearktický druh, bežne zaraďovaný medzi lesné druhy, ale nevykazuje absenciu ani na nelesných typoch biotopov. Žije v tráve, machu a v detrite svetlejších a suchších lesov nižších polôh, aj v ich okrajovej časti, tiež na lúčnych aj lesostepných biotopoch.

***Crustulina sticta* (O.P.-CAMBRIDGE, 1861)**

[= *Crustulina rugosa* (THORELL, 1875)]

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Veľmi vzácny holarktický druh, v 20. storočí uvedený z územia Slovenska len z Cerovej vrchoviny (FRANC a HANZELOVÁ 1995a), podľa starších údajov bol zistený aj pri Slovenskom Novom Meste na Východoslovenskej rovine (CHYZER a KULCZYŃSKI 1894, 1897; MILLER 1971).

Cryptachaea ARCHER, 1846

***Cryptachaea riparia* (BLACKWALL, 1834)**

[= *Achaearanea riparia* (BLACKWALL, 1834)]

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Červená skala, 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA).

Bežnejší a menej hojný palearktický druh, žijúci v kameňolomoch, na skalných stenách, pod previsnutými svahmi ciest a na stenách budov.

Dipoena THORELL, 1869

***Dipoena braccata* (C. L. KOCH, 1841)**

Nepublikované údaje: Pod Ostrou skalou, 11. 6. 2008, 1 ♂ (leg. LD).

Vzácnější európsky druh, žijúci v tráve aj na konároch zväčša ihličnatých drevín. Na uvedenej lokalite Cerovej vrchoviny bol jediný samček ulovený na trávinatej stráni.

***Dipoena melanogaster* (C. L. KOCH, 1837)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 7. 6. 2006, 2 ♀♀ (leg. et det. PG); 1 ♀ (leg. et det. SK); 12. 5. 2008, 1 j♂; 1 j♂, 3 j♀♀ (leg. RK); 2 j♂♂, 3 j♀♀ (leg. VK). Dolina Gortvy, 22. 5. 2007, 1 j♀ (leg. et det. PG); 1 ♀. CHA Fenek, 22. 5. 2007, 1 ♂ (leg. et det. PG). PR Hajnáčsky hradný vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. PK); 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 10. 4. 2008, 1 j♀ (leg. LD). Hodejovec, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG); 8. 6. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK). PP Jalovské vrstvy, 21. 5. 2007, 2 ♀♀ (leg. et det. PG); 10. 6. 2008, 1 ♂ (leg. RK); 4 ♀♀ (leg. VK). Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. PK). NPR Pohanský hrad, planina, 8. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. MA). NPR Ragáč, 11. 6. 2008, 2 ♀♀ (leg. RK). PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 2 ♀♀ (leg. et det. PG); 1 ♀ (leg. et det. SK). Stará Bašta, pieskovcové pivnice, 4. 6. 1990, 3 ♀♀

(leg. et det. MA). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 9. 6. 2008, 2 ♀♀ (leg. RK). NPR Šomoška, hrad Šomoška, 6. 9. 2006, 2 j♀♀ (leg. et det. SK). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 5 ♀♀ (leg. et det. IC). CHA Vinohrady, 4. 9. 2006, 2 j♀♀ (leg. et det. SK); 21. 5. 2007, 1 ♂, 2 ♀♀ (leg. et det. PG). VN Hostice, 5. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK).

Bežne sa vyskytujúci palearktický druh, žijúci v tráve a na konároch nižších drevín v presvetlených dubových lesoch a na ich lesných okrajoch, roztrúsene aj na iných typoch xerothermných stanovišť.

Enoplognatha PAVESI, 1880

***Enoplognatha latimana* HIPPA et OKSALA, 1982**

Nepublikované údaje: Dolina Gortvy, 20. 6. 2007, 2 ♂♂ (leg. et det. VF). PP Soví hrad, 26. 7. 2006, 1 ♂. Teplý vrch, 5. 6. 1990, 4 ♀♀ (leg. ES).

Vzácnější holarktický druh, žijúci na rôznej bylinnej vegetácii nelesných stanovišť, na lúkach, poľných cestách, v záhradách a ovocných sadoch, aj na lesných okrajoch, kde sa obyčajne zdržiava na spodných konároch rôznych drevín.

***Enoplognatha ovata* (CLERCK, 1757)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 19. 6. 2007, 1 ♂ (leg. et det. VF). Červená skala, 4. 6. 1990, 1 j♀ (leg. et det. FZ). CHA Fenek, 20. 6. 2007, 1 ♀. NPR Pohanský hrad, bukový les, 21. 6. 2007, 1 ♂, 8 ♀♀. NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 1 j♂; 8. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. MA). PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 1 j♀ (leg. et det. PG). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 9. 6. 2008, 1 j♂, 2 j♀♀ (leg. RK). NPR Šomoška, bukový les, 6. 6. 1990, 2j (leg. et det. JB). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 4 j♂♂, 5 j♀♀ (leg. et det. FZ); 5 ♀♀ (leg. et det. IC); 20. 6. 2007, 1 ♀. VN Hostice, 18. 6. 2007, 1 ♂, 2 ♀♀, 1 j♀.

Bežný a hojný holarktický druh, žijúci v tráve, na nižších bylinách a spodných konároch rôznych drevín na všetkých otvorených stanovištiach, na poliach, lúkach, v svetlých hájoch aj v lesoch.

***Enoplognatha thoracica* (HAHN, 1833)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre, NPR Pohanský hrad, Teplý vrch (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Hodejovec, 7. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. PG); 8. 6. 2006, 3 ♂♂ (leg. et det. SK). Hrebeň Ragáča, 3. 10. 2007, 1 j♀ (leg. LD, det. PG); 8. 4.–14. 5. 2008, 1 ♂, 1 ♀. PP Jalovské vrstvy, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♂. Pod Ostrou skalou, 14. 5. 2008, 1 ♀ (leg. VK). Stará Bašta, pieskovcové pivnice, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 11 ♀ (leg. ES).

Bežný a hojný holaktický druh, uprednostňujúci veľmi teplé a slnečné stráne s chudobným trávnatým porastom, skalné stepi a lesostepi, kde sa väčšinou zdržuje pod skalami.

Episinus WALCKENAER, 1809

***Episinus angulatus* (BLACKWALL, 1836)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: CHA Fenek, 2. 10. 2007, 2 j♂♂ (leg. et det. SK). PR Hajnáčsky hradný vrch, 5. 6. 1990, 4 ♂♂, 4 ♀♀ (leg. et det. PK). Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. JB); 5 ♂♂, 2 ♀♀ (leg. et det. MA); 1 ♀ (leg. et det. VR). NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 1 j♀. NPR Šomoška, hrad Šomoška, 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. IC). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 j♂ (leg. et det. FZ). PR VN Gemerský Jablonec, 5. 9. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK). VN Hostice, 5. 6. 2006, 3 ♀♀ (leg. et det. SK); 9. 4. 2008, 1 j♂.

Bežný a menej hojný euro-sibírsky druh, žijúci v tráve, na nižších aj vyšších bylinách a spodných konároch krovín vlhkejších, zriedkavejšie aj suchších biotopov.

***Episinus truncatus* LATREILLE, 1809**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 6. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). PP Čakanovský profil, 6. 6. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK). NPR Pohanský hrad, kamenné more, 4. 6. 1990, 1 ♂, 1 j♀ (leg. et det. RP). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 19. 6. 2007, 1 ♂ (leg. et det. VF). Teplý vrch, 20. 6. 2007, 1 ♀. VN Hostice, 6. 6. 2006, 1 s♂ (leg. et det. PG).

Bežný a relatívne hojný palearktický druh, žijúci v tráve a na rôznych bylinách nížinných oblastí Slovenska.

Euryopis MENGE, 1868

***Euryopis flavomaculata* (C. L. KOCH, 1836)**

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 18. 6.–18. 7. 2007, 1 ♀. Hrebeň Ragáča, 3. 10. 2007, 1 s♀ (leg. LD, det. PG). CHA Vinohrady, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♂, 1 ♀; 18. 7. 2007, 1 ♀ (leg. et det. SK). VN Hostice, 3. 9.–2. 10. 2007, 1 ♂.

Bežne sa vyskytujúci palearktický druh, žijúci na skalných stepiach, lesostepiach a rôznych iných xerothermných biotopoch, aj v smrekových lesoch, na močiaroch a v rašeliniskách.

***Euryopis quinqueguttata* THORELL, 1875**

Nepublikované údaje: PP Jalovské vrstvy, 9. 4. 2008, 1 ♂ (leg. LD, det. PG).

Vzácný európsky druh, žijúci pod skalami na skalných stepiach, lesostepiach a iných typoch teplých a suchých stanovišť.

Lasaeola SIMON, 1881

***Lasaeola prona* (MENGE, 1868)**

[= *Dipoena prona* (MENGE, 1868)]

Publikované údaje: Dunivá hora (FRANC 1997).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 18. 6.–18. 7. 2007, 1 ♂.

Veľmi vzácný holarktický druh, žijúci v tráve stepných a lesostepných lokalít.

***Lasaeola tristis* (HAHN, 1833)**

[= *Dipoena tristis* (HAHN, 1833)]

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 21. 5. 2007, 4 ♂♂, 4 ♀♀ (leg. et det. PG); 18. 6.–18. 7. 2007, 1 ♀. Dolina Gortvy, 20. 6. 2007, 1 ♂ (leg. et det. VF). PR Hajnáčsky hradný vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. PK). Hodejovec, 7. 6. 2006, 2 ♂♂ (leg. et det. PG); 8. 6. 2006, 2 ♂♂ (leg. et det. SK). Pod Ostrou skalou, 6. 6. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK). NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. RP); 8. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). Stará Bašta, lúka, 4. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. MA). Stará Bašta, napájadlo, 4. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. MA). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. IC); 5. 6. 1990, 4 ♂♂ (leg. et det. RP). VN Hostice, 5. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK).

Hojný a bežne sa vyskytujúci euro-sibírsky druh. Osídľuje otvorené biotopy, kde žije na nižšej vegetácii, v tráve, na vrese a rôznych bylinách, na borievkach a konároch nižších borovíc, kde loví rôzne druhy mravcov.

Neottiura MENGE, 1868

***Neottiura bimaculata* (LINNAEUS, 1767)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 7. 6. 2006, 1 ♂, 1 s♂ (leg. et det. PG). Červená skala, 3. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). CHA Fenek, 20. 6. 2007, 1 ♀. Filakovský hrad, 3. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. MA). PR Hajnáčsky hradný vrch, 8. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. RP); 21. 6. 2007, 1 ♀. Hodejovec, 7. 6. 2006, 1 s♂, 2 j♀♀ (leg. et det. PG). PP Jalovské vrstvy, 10. 6. 2008, 1 ♂ (leg. LD, det. PG). Kalonda, breh Ipla, 7. 6. 1990, 3 ♂♂, 1 ♀ (leg. et det. JB); 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. MA); 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. PK). Obručná, 20. 5. 1999, 1 j♀. Pod Ostrou skalou, 11. 6. 2008, 1 ♂ (leg. RK). NPR Po-

hanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 2 ♂, 1 ♀; 1 ♂ (leg. et det. RP). NPR Pohanský hrad, kamenné more, 4. 6. 1990, 1 j♂ (leg. et det. RP). PP Soví hrad, 4. 6. 1990, 2 ♂, 1 ♀; 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). Stará Bašta, lúka, 4. 6. 1990, 1j. NPR Šomoška, hrad Šomoška, 6. 6. 1990, 2 ♂, 1 j♂, 1 ♀ (leg. et det. RP). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 2 ♂; 1 ♀, 1 j♂ (leg. et det. FZ); 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. IC); 1 ♂ (leg. et det. RP). Údolie Monického potoka, 20. 5. 1999, 1 j♀. CHA Vinohrady, 8. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK); 10. 6. 2008, 1 ♀. Vlčia dolina, jelšový lesík, 21. 5. 2007, 1 j♀; 31. 5. 2007, 2 s♂ (leg. et det. PG). VN Hostice, 5. 6. 2006, 1 ♂; 6. 6. 2006, 1 ♂, 1 ♀, 1 s♂, 1 s♀, 1 j♀ (leg. et det. PG); 8. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). VN Tachty, 5. 9. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK).

Bežný a hojný holarktický druh, žijúci v tráve a na nižších bylinách najrozmanitejších biotopov s rôznym stupňom vlhkosti.

***Neottiura suaveolens* (SIMON, 1879)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Čakanovský profil, 6. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK). PR Hajnáčsky hradný vrch, 5. 6. 1990, 2 ♂, 2 ♀ (leg. et det. PK); 21. 6. 2007, 1 ♀. Hodejovec, cintorín, 7. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. PG); 8. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK). Kalonda, breh Ipla, 7. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. IC). NPR Pohanský hrad, planina, 8. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. MA). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. JB); 20. 6. 2007, 7 ♀. VN Hostice, 5. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK).

Vzácnější európsky druh, žijúci na vegetácii skalných stepí, lesostepí a iných xerotherm-ných biotopov.

***Paidiscura* ARCHER, 1950**

***Paidiscura pallens* (BLACKWALL, 1834)**

[= *Theridion pallens* BLACKWALL, 1834]

Nepublikované údaje: PP Jalovské vrstvy, 9. 4. 2008, 1 j♀. Kalonda, breh Ipla, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA).

Vzácnější euro-sibirsky druh, ktorý žije na listoch rôznych krovín a mladých dubov v lesnom podraсте rôznych listnatých lesov, najmä dubových.

***Parasteatoda* ARCHER, 1946**

***Parasteatoda lunata* (CLERCK, 1757)**

[= *Achaearanea lunata* (CLERCK, 1757)]

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG); 2 ♀ (leg. et det. SK). CHA Fenek, 20. 6. 2007, 1 ♀. PR Hajnáčsky hradný vrch, 5. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. PK). VN Hostice, 5. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK).

Bežne a hojne sa vyskytujúci palearktický druh, žijúci v dutinách stromov, častejšie však na kmeňoch a konároch stromov vo všetkých typoch listnatých aj zmiešaných lesov, nezriedka aj na drevených plotoch a skalných stenách.

***Parasteatoda simulans* (THORELL, 1875)**

[= *Achaearanea simulans* (THORELL, 1875)]

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Červená skala, 3. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. MA); 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). CHA Fenek, 20. 6. 2007, 1 ♂ (leg. et det. VF). NPR Šomoška, hrad Šomoška, 6. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. PK).

Vzácnější palearktický druh, žijúci prevažne synantropne, výnimočne aj vo voľnej prírode, kde sa väčšinou zdržuje v tráve, pod skalami, v štrbinách skalných stien, aj pod kôrou stromov.

***Parasteatoda tepidariorum* (C. L. KOCH, 1841)**

[= *Achaearanea tepidariorum* (C. L. KOCH, 1841)]

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Gortva, železničná stanica, 19. 7. 2007, 2 ♀ (leg. LD); 2 ♀ (leg. et det. SK). Hajnáčka, intravilán, 23. 5. 2007, 1 ♂, 1 s♂ (leg. et det. PG); 3. 10. 2007, 3 ♀ (leg. et det. LD). PR Hajnáčsky hradný vrch, 7. 6.

2006, 1 ♂ (leg. et det. SK); 21. 6. 2007, 1 ♀ (leg. LD). Havranie, 2. 10. 2007, 1 j♀ (leg. VK). NPR Šomoška, bukový les, 4. 10. 2007, 1 ♀ (leg. EE, det. ZK). Tachty, intravilán, 5. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. IC).

Bežný kozmopolitný druh, vyskytujúci sa najmä v bytoch a záhradných skleníkoch.

Pholcomma THORELL, 1869

***Pholcomma gibbum* (WESTRING, 1851)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999, SVATOŇ 2000), NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a, 1995b).

Nepublikované údaje: PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 7. 4. 2008, 1 ♂, CHA Vinohrady, 1. 10. 2007, 1 ♂ (leg. VK).

Európsky druh, žijúci v machu, listí a detrite vlhkejších lesov a rašelinísk, o niečo zriedkavejšie aj na suchších biotopoch, akými sú kamenné suťoviská a suťové lesy.

Phylloneta ARCHER, 1950

***Phylloneta sisymphium* (CLERCK, 1757)**

[= *Theridion sisymphium* (CLERCK, 1757)]

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 21. 5. 2007, 1 s♂ (leg. et det. PG). Červená skala, 7. 6. 1990, 2 ♂♂, 1 ♀ (leg. et det. RP). Obručná, 20. 5. 1999, 1 ♂, 1 j♀. PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 2 ♂♂ (leg. et det. PG). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. FZ); 1 ♂ (leg. et det. RP). Údolie Monického potoka, 20. 5. 1999, 1 ♂, 1 j♀. Vlčia dolina, jelšový lesík, 21. 5. 2007, 1 j♂ (leg. et det. PG). VN Tachty, 9. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK).

Bežný a hojný palearktický druh, obývajúcí rôzne lesné aj nelesné stanovištia, odkiaľ bežne preniká do okolitých agroecénóz.

Platnickina KOČAK et KEMAL, 2008

***Platnickina tinctoria* (WALCKENAER, 1802)**

[= *Theridion tinctoria* (WALCKENAER, 1802); = *Keijia tinctoria* (WALCKENAER, 1802)]

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). Červená skala, 7. 6. 1990, 10 ♀♀ (leg. et det. RP). Dolina Gortvy, 22. 5. 2007, 3 ♀♀ (leg. et det. PG). CHA Fenek, 22. 5. 2007, 1 ♀ (leg. et det. PG). Hadia stráň, 18. 7. 2007, 1 ♀ (leg. et det. SK). Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. PK). Pod Ostrou skalou, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 2 ♂♂ (leg. et det. RP); 8. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. MA); 23. 5. 2007, 1 ♂ (leg. et det. PG). PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 2 ♀♀ (leg. et det. SK). Stará Bašta, pieskovcové pivnice, 4. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. MA). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. JB); 3 ♀♀ (leg. et det. IC); 3 ♀♀. CHA Vinohrady, 8. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 21. 5. 2007, 1 ♀ (leg. et det. PG).

Hojný a bežne rozšírený holarktický druh, žijúci na rôznorodých stanovištiach, kde je takmer výhradne viazaný na rôzne druhy ihličnatých drevín.

Robertus O.P.-CAMBRIDGE, 1879

***Robertus arundineti* (O.P.-CAMBRIDGE, 1871)**

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. MA).

Hojný palearktický druh, bežne sa vyskytujúci na rôznych lesných aj nelesných biotopoch, na vlhkých lúkach, rašeliniskách, pri močiaroch, v lesných biotopoch vo vlhkom listí, detrite aj pod skalami.

***Robertus lividus* (BLACKWALL, 1836)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). CHA Fenek, NPR Pohanský hrad, PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Dolina Gortvy, 20. 6. 2007, 1 ♂. NPR Pohanský hrad, Tilič, 21. 6.–17. 7. 2007, 1 ♀. NPR Pohanský hrad, bukový les, 17. 7.–15. 8. 2007, 1 ♀. PP Soví hrad, 3. 10. 2007, 1 ♀ (leg. LD). VN Hostice, 18. 7.–16. 8. 2007, 1 ♀.

Veľmi hojný a bežný holarktický druh, vyskytujúci sa na rôznorodých lesných aj nelesných biotopoch so stálou strednou vlhkosťou pôdy, kde žije v machu, listí a detrite, na nižších aj vyšších bylinách a konároch krovín.

Rugathodes ARCHER, 1950

***Rugathodes bellicosus* (SIMON, 1873)**

[= *Enoplognatha bellicosum* (SIMON, 1873)]

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: NPR Somoška, čadičové kamenné more, 6. 6. 1990, 1 ♂, 3 ♀♀, 3 j♀♀ (leg. et det. FZ); 1 ♀ (leg. et det. IC); 1 ♀ (leg. et det. PK); 2 ♀♀ (leg. et det. PG).

Vzácnější európsky druh, žijúci na presvetlených miestach, v kamenných moriach pod kameňmi, ale aj pod veľkými, voľne ležiacimi kameňmi alebo v štrbinách skál.

Simitidion WUNDERLICH, 1992

***Simitidion simile* (C. L. KOCH, 1836)**

[= *Theridion simile* C. L. KOCH, 1836]

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Červená skala, 6. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. MA). PR Hajnáčsky hradný vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. PK). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. FZ); 1 ♂, 3 ♀♀ (leg. et det. IC). VN Hostice, 5. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK).

Vzácnější holarktický druh, žijúci v tráve a na nižších bylinných porastoch teplejších a suchších biotopov, na piesčiniach aj rašelinných miestach.

Steatoda SUNDEVALL, 1833

***Steatoda albomaculata* (DE GEER, 1778)**

[= *Lithyphantes albomaculatus* (DE GEER, 1778)]

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 19. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. ZK). PP Jalovské vrstvy, 10. 6. 2008, 1 ♀ (leg. et det. LD).

Kozmopolitný druh, žijúci na slnečných piesčitých miestach so sporou vegetáciou.

***Steatoda bipunctata* (LINNAEUS, 1758)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Belina, CHA Fenek, NPR Pohanský hrad, PP Soví hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Hajnáčka, intravilán, 3. 10. 2007, 1 ♂ (leg. et det. LD). PR Hajnáčsky hradný vrch, 7. 6. 2006, 1 j♀ (leg. et det. PG). VN Hostice, 2. 10. 2007, 1 ♀ (leg. OK).

Synantropný holarktický druh, preferujúci hemisynantropné stanovištia. Bežne sa vyskytuje v bytoch, pivničných priestoroch, humnách a hospodárskych budovách, vo voľnej prírode pod kôrou stromov, kameňmi a v štrbinách skalných stien.

***Steatoda castanea* (CLERCK, 1757)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). PP Soví hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Gortva, železničná stanica, 19. 7. 2007, 2 ♀♀ (leg. et det. SK). Hajnáčka, intravilán, 23. 5. 2007, 1 ♂ (leg. et det. PG).

Bežný a hojný palearktický druh, žijúci synantropne v intravilánoch obcí, vo voľnej prírode vzácné obýva podkôrne mikrohabitaty.

Theridion WALCKENAER, 1805

***Theridion betteni* WIEHLE, 1960**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Čakanovský profil, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). Červená skala, 3. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA); 7. 6. 1990, 6 ♀♀ (leg. et det. RP). NPR Pohanský hrad, planina, 8. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA).

Vzácnější palearktický druh, uprednostňujúci listnaté a zmiešané lesy, kde žije v skalných trhlinách, štrbinách kôry stromov, na kamenných hradbách a kamenných povrchoch chránených svahov.

***Theridion hemerobium* SIMON, 1914**

[= *Theridion antusi* KASAL, 1982]

Nepublikované údaje: Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. MA).

Veľmi vzácny holarktický druh, ktorý žije na vegetácii v litorálnom brehu rybníkov, vzácnejšie aj pri brehoch tečúcich vôd.

***Theridion impressum* L. KOCH, 1881**

Publikované údaje: Cerová vrchovina GAJDOŠ a kol. 1999). PP Soví hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Dolina Gortvy, 5. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 20. 6. 2007, 2 ♂♂ (leg. et det. VF). Pod Ostrou skalou, 11. 6. 2008, 2 ♂♂ (leg. et det. LD). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 2 ♂♂ (leg. et det. FZ); 1 ♂ (leg. et det. MA). VN Tachty, 19. 7. 2007, 1 ♀ (leg. LD).

Bežný a hojný holarktický druh, žijúci na rôznych otvorených biotopoch, v parkoch a ovocných sadoch, v agrocenózach, na lúkach, stepiach, lesostepiach a lesných okrajoch, kde si zhotovuje svoje siete na vyšších bylinách a konároch nižších drevín, na borievkach, mladých smrečkoch a boroviciach.

***Theridion nigrovariegatum* SIMON, 1873**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 6. 9. 2007, 1 ♀ (leg. VK). Červená skala, 6. 6. 1990, 3 ♂♂ (leg. et det. MA); 7. 6. 1990, 1 ♂; 2 ♂♂, 1 ♀ (leg. et det. RP). NPR CHA Fenek, 20. 6. 2007, 1 ♂ (leg. et det. VF). PP Jalovské vrstvy, 10. 6. 2008, 1 ♂ (leg. LD). Pod Ostrou skalou, 14. 5. 2008, 6 j♂♂, 3 j♀♀ (leg. VK). NPR Pohanský hrad, planina, 8. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. MA). PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 1 ♀, 1 s♀ (leg. et det. PG). PR Steblová skala, 26. 7. 2006, 1 ♀. Teplý vrch, 5. 6. 1990, 6 ♂♂ (leg. et det. IC); 1 ♀, 1 j♂; 1 ♂ (leg. et det. RP). CHA Vinohrady, 10. 6. 2008, 1 ♂, 1 ♀ (leg. VK).

Vzácný palearktický druh, žijúci na vyšších bylinách a krovinách veľmi teplých stanovišť.

***Theridion pictum* (WALCKENAER, 1802)**

Nepublikované údaje: Hadia stráň, 18. 7. 2007, 1 ♂, 3 ♀♀.

Vzácnější holarktický druh, uprednostňujúci biotopy mokradí, podmáčaných lúk a okrajov rybníkov, kde sa zdržuje na bylinnej vegetácii, no nevyhýba sa ani relatívne suchším biotopom.

***Theridion pinastri* L. KOCH, 1872**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre, NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 21. 5. 2007, 1 ♂, 1 s♀ (leg. et det. PG). PP Belinské skaly, 19. 6. 2007, 1 ♂ (leg. et det. VF). Červená skala, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. RP). Dolina Gortvy, 22. 5. 2007, 1 ♀, 2 s♂♂, 1 j♀ (leg. et det. PG). PP Jalovské vrstvy, 21. 5. 2007, 1 ♂ (leg. et det. PG). Pod Ostrou skalou, 6. 6. 2006, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. PG); 14. 5. 2008, 1 ♀. NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 2 ♂♂ (leg. et det. RP). PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. PG). CHA Vinohrady, 10. 6. 2008, 1 ♂ (leg. VK). VN Hostice, 18. 6. 2007, 1 ♀.

Palearktický druh, hojne zastúpený v lesných porastoch, na rôznych ihličnatých drevinách, najčastejšie boroviciach a borievkach, o niečo menej aj na mladých smrečkoch, ojedinele a roztrúsene rastúcich na slatinných lúkach a v okolí rybníkov.

***Theridion varians* HAHN, 1833**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Červená skala, 7. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. RP). CHA Fenek, 20. 6. 2007, 1 ♂, 1 ♀. Ho-dejovec, 8. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. MA). PR Ostrá skala, 6. 6. 2006, 1 ♀♀ (leg. et det. PG). PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. PG). Stará Bašta, lúka, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). Stará Bašta, pole, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 9. 6. 2008, 1 ♂, 1 ♀ (leg. RK). NPR Šomoška, hrad Šomoška, 6. 6. 1990, 1 ♂, 1 j♀ (leg. et det. RP). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. FZ); 1 ♂, 2 ♀♀ (leg. et det. IC). VN Hostice, 5. 6. 2006, 1 ♂, 2 ♀♀ (leg. et det. SK); 18. 6. 2007, 1 ♀.

Bežný a hojne sa vyskytujúci holarktický druh, žijúci v bylinnom aj stromovom poschodí rôznych lesných aj nelesných biotopov.

Theridiosomatidae SIMON, 1881

Theridiosoma O.P.-CAMBRIDGE, 1879

***Theridiosoma gemmosum* (L. KOCH, 1877)**

Nepublikované údaje: Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 4 ♂♂, 1 ♀, 1j (leg. et det. MA).

Veľmi vzácne sa vyskytujúci holarktický druh, žijúci na rôznych vodných rastlinách, v trstinových porastoch a pod previslou vegetáciou vodných kanálov a rybníkov. Na území Slovenska bol doteraz zaznamenaný výskyt tohto druhu len v piatich orografických celkoch (GAJDOŠ a kol. 1999).

Anapidae SIMON, 1895

Comaroma BERTKAU, 1889

***Comaroma simoni* BERTKAU, 1889**

Nepublikované údaje: PP Soví hrad, 7. 4. 2008, 1 ♂ (leg. LD, det. PG).

Veľmi vzácny európsky druh, žijúci v suťoviskách lesných biotopov. Na území Slovenska bol doteraz zaznamenaný jeho výskyt len v oblasti Štiavnických vrchov (DUDICH a kol. 1940) a druh bol považovaný za vyhynutý na Slovensku (GAJDOŠ a kol. 1999). Nález samčeka v buko-hrabovom lesnom poraste potvrdil prítomnosť tohoto druhu na území Slovenska.

Linyphiidae BLACKWALL, 1859

Abacoproeces SIMON, 1884

***Abacoproeces saltuum* (L. KOCH, 1872)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). CHA Fenek, Gemerské Dechtáre (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Jalovské vrstvy, 9. 4. 2008, 1 ♂, 1 ♀ (leg. LD); 9. 4.–13. 5. 2008, 1 ♂; 13. 5.–10. 6. 2008, 1 ♂. Obručná, 22. 5. 1999, 1 ♀ (leg. ES).

Menej hojný palearktický druh, žijúci v machu a hrabanke vlhkejších listnatých a zmiešaných lesov. Zastúpený je aj v suťových lesoch a zatienených suťoviskách s podrastom.

Acartauchenius SIMON, 1884

Acartauchenius scurrilis (O.P.-CAMBRIDGE, 1872)

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Belina, Gemerské Dechtáre, PP Soví hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a; FRANC 2007).

Palearktický myrmekofilný druh, veľmi vzácné sa vyskytujúci na rôznych piesčitých biotopoch v hniezdach mravca *Tetramorium caespitum*.

Anguliphantes SAARISTO et TANASEVITCH, 1996

Anguliphantes angulipalpis (WESTRING, 1851)

[= *Lepthyphantes angulipalpis* (WESTRING, 1851)]

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a, 1995b).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 6. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 4. 10. 2007, 1 ♀ (leg. LD, det. PG). Hrebeň Ragáča, 3. 10. 2007, 1 ♂. NPR Pohanský hrad, planina, 3. 10. 2007, 1 ♂ (leg. EE, det. ZK); 3 ♀♀ (leg. LD). PP Soví hrad, 7. 4. 2008, 1 ♀ (leg. LD, det. PG).

Vzácnější palearktický druh, obývajúci skalné lesostepi a teplé dubové lesy.

Araeoncus SIMON, 1884

Araeoncus humilis (BLACKWALL, 1841)

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). NPR Pohanský hrad, planina, 21. 6. 2007, 1 ♀ (leg. VF). Stará Bašta, lúka, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA).

Bežný a pomerne hojný palearktický druh, vyskytujúci sa na mokradiach, lúkach aj v lužných lesoch, nevyhýba sa ale ani agrocenózam.

Bathypantes MENGE, 1866

Bathypantes approximatus (O.P.-CAMBRIDGE, 1871)

Nepublikované údaje: Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA).

Bežný palearktický druh, žijúci na mokradiach, na brehoch stojatých a tečúcich vôd aj vo vlhkejších lesoch, kde sa väčšinou zdržuje medzi pobrežnou vegetáciou.

Bathypantes nigrinus (WESTRING, 1851)

Nepublikované údaje: CHA Fenek, 19. 7. 2007 (leg. LD, det. PG); 4. 9.–2. 10. 2007, 1 ♀; 2. 10. 2007, 1 ♂, 1 ♀ (leg. LD, det. PG); 3 ♂♂, 6 ♀♀ (leg. et det. SK). Hodejovec, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG); 8. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 24. 5.–21. 6. 2007, 1 ♂. Hrebeň Ragáča, 11. 6. 2008, 1 ♀. Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. FZ); 7. 6. 1990, 3 ♀♀ (leg. et det. JB); 2 ♂♂, 4 ♀♀ (leg. et det. MA). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 19. 6. 2007, 2 ♂♂, 5 ♀♀; 19. 7. 2007, 1 ♂ (leg. LD). Vlčia dolina, jelšový lesík, 21. 5. 2007, 2 ♀♀. VN PR Gemerský Jablonec, 5. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK).

Palearktický, bežne a hojne sa vyskytujúci epigeický druh, žijúci na rôznych zamokrených biotopoch, slatinách, rašeliniskách aj v lužných lesoch, ojedinele aj na iných typoch stanovišť.

Bolyphantes C. L. KOCH, 1837

Bolyphantes alticeps (SUNDEVALL, 1833)

Nepublikované údaje: Kameňolom Mačacia, 9. 6. 2008, 1 ♀ (leg. RK).

Bežný a hojne rozšírený palearktický druh, žijúci v tráve, listí a detrite, na nižších aj vyšších bylinách a konároch krovín v nelesných aj lesných typoch biotopov.

Centromerus F. DAHL, 1886

***Centromerus albidus* SIMON, 1929**

[= *Centromerus quercicola* MILLER, 1958]

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999; SVATOŇ 2000). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a, 1995b, 1997; FRANC, 1997), PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a; FRANC, 1997). NPR Pohanský hrad: Nyáriho jaskyňa (FRANC a HANZELOVÁ 1997).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG).

Vzácnější európsky druh, pôvodne opísaný MILLEROM (1958) ako *Centromerus quercicola* z tienistého údolia Kováčovských kopcov. Dnes už tento druh poznáme zo siedmich orografických celkov na území Slovenska (GAJDOŠ a kol. 1999).

***Centromerus arcanus* (O.P.-CAMBRIDGE, 1873)**

Nepublikované údaje: Hodejovec, 17. 7.–15. 8. 2007, 1 ♀.

Vzácnější palearktický druh, vyskytujúci sa v epigeone pôvodných stanovišť. Osídľuje slatiny, rašeliniská, rôzne typy suťovísk a horské smrečiny.

***Centromerus sellarius* (SIMON, 1884)**

Nepublikované údaje: NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 4. 10. 2007, 1 ♂ (leg. LD, det. PG). NPR Šomoška, bukový les, 6. 9. 2006, 2 ♂♂ (leg. et det. SK).

Bežný európsky druh, uprednostňujúci listnaté lesné porasty, kde žije v machu.

***Centromerus serratus* (O.P.-CAMBRIDGE, 1875)**

Nepublikované údaje: NPR Ragáč, 8. 4. 2008, 1 ♂ (leg. LD, det. PG).

Vzácný európsky druh, žijúci v listí vlhkejších listnatých lesov.

***Centromerus sylvaticus* (BLACKWALL, 1841)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Hajnáčka, intravilán, 3. 10. 2007, 1 ♂ (leg. et det. LD). NPR Pohanský hrad, planina, 3. 10. 2007, 2 ♀♀ (leg. LD, det. PG). Hrebeň Ragáča, 3. 10. 2007, 1 ♂, 1 ♀. VN Tachty, 5. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 2. 10. 2007, 1 ♂, 4 ♀♀ (leg. et det. SK).

Holarktický druh, bežne zastúpený na všetkých lesných aj nelesných typoch biotopov.

Ceratinella EMERTON, 1882

***Ceratinella brevipes* (WESTRING, 1851)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Dórova dolina, 27. 5. 2008, 1 ♂ (leg. VK).

Bežný a hojný palearktický druh, žijúci v tráve, machu a detrite na rôznych mokrých biotopoch, na inundovaných lúkach a okrajoch rybníkov, na brehoch vôd aj v horských lesoch.

***Ceratinella brevis* (WIDER, 1834)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). CHA Fenek, NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: VN Hostice, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG).

Bežný a hojný palearktický druh, uprednostňujúci listnaté lesné porasty, ale nevyhýba sa ani ihličnatým formáciám, kde žije v machu, listí a lesnej hrabanke.

***Ceratinella major* KULCZYŃSKI, 1894**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre (FRANC a HANZELOVÁ 1995a), NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a, 1995b; FRANC, 1997).

Nepublikované údaje: PP Jalovské vrstvy, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♂.

Vzácný palearktický druh, žijúci v tráve, listí a lesnej hrabanke svetlých lesov.

***Ceratinella scabrosa* (O.P.-CAMBRIDGE, 1871)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). CHA Fenek (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: NPR Pohanský hrad, bukový les, 21. 6. 2007, 1 ♀. PR VN Gemerský Jablonec, 8. 4. 2008, 1 s ♀ (leg. LD, det. PG).

Vzácnější palearktický druh, žijúci v tráve a machu na lesných močiaroch, aj v detrite rôznorodých lesných porastov, najmä na inundovaných plochách.

***Dicymbium* MENGE, 1868**

***Dicymbium nigrum* (BLACKWALL, 1834)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: PP Čakanovský profil, 6. 6. 2006, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. SK). Dolina Gortvy, 20. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. VF). CHA Fenek, 22. 5.–20. 6. 2007, 1 ♀. Havranie, 20. 6.–19. 7. 2007, 1 ♀. Mačací potok, 10. 4. 2008, 1 ♀. Šiator, 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. VR). Vlčia dolina, jelšový lesík, 21. 5. 2007, 1 ♀.

Bežný a hojný palearktický druh, žijúci v epigeone nelesných aj lesných stanovišť, na poliach, lúkach, mokradiach aj v ovocných sadoch.

***Dicymbium tibiale* (BLACKWALL, 1836)**

Nepublikované údaje: Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 1 ♀. PR VN Gemerský Jablonec, 8. 4. 2008, 1 ♀ (leg. LD, det. PG). VN Hostice, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG).

Bežný a hojný palearktický druh, rozšírený od nížin do horských oblastí, kde je svojim výskytom viazaný hlavne na biotopy horských smrečín. Žije v machu vlhkejších lesov rôzneho typu.

***Diplocephalus* BERTKAU, 1883**

***Diplocephalus cristatus* (BLACKWALL, 1833)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Belina, CHA Fenek (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Hodejovec, 7. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. PG). Obručná, 22. 5. 1999, 1 ♀ (leg. ES).

Bežne sa vyskytujúci holarktický druh na rôznych typoch nelesných stanovišť, v lesoch je jeho výskyt už vzácnější.

***Diplocephalus latifrons* (O.P.-CAMBRIDGE, 1863)**

Nepublikované údaje: CHA Fenek, 22. 5. 2007, 1 ♀ (leg. et det. PG); 20. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. ZK).

Európsky druh, ktorého najpočetnejšie zastúpenie je v smrekových lesných porastoch, roztrúsene sa ale vyskytuje aj na iných typoch stanovišť.

***Diplocephalus picinus* (BLACKWALL, 1841)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). CHA Fenek, Gemerské Dechtáre, PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Dolina Gortvy, 20. 6. 2007, 1 ♀. NPR Šomoška, bukový les, 6. 6. 2006, 2 ♀♀ (leg. et det. PG).

Bežne rozšírený druh v celej palearktiskej oblasti. Žije v tráve, machu, listí a detrite suchších aj vlhkejších stanovišť. Uprednostňuje biotopy listnatých a zmiešaných lesov, ale nevychýba sa ani ihličnatým lesným porastom.

***Diplostyla* EMERTON, 1882**

***Diplostyla concolor* (WIDER, 1834)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). CHA Fenek, Gemerské Dechtáre, NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 6. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 19. 6. 2007, 1 ♀; 17. 7. 2007, 3 ♀♀ (leg. et det. SK); 12. 5. 2008, 1 j♂; 1 j♂, 3 j♀♀ (leg. RK). CHA Fenek, 22. 5. 2007, 1 ♂, 1 s♂ (leg. et det. PG); 20. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. VF). 19. 7. 2007, 1 ♀ (leg. et det. SK); 2. 10. 2007, 1 ♀ (leg. et det. SK). Hadia stráň, 18. 7. 2007, 2 ♀♀ (leg. LD). Havranie, 20. 6.–19. 7. 2007, 1 ♂. PP Jalovské vrstvy, 13. 5.–10. 6. 2008, 1 ♂. Kalonda, breh Ipla, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA); 2 ♂♂, 3 ♀♀ (leg. et det. PK). Pod Ostrou skalou, 8. 4. 2008, 1 ♂ (leg. LD). NPR Pohanský hrad, planina, 3. 10. 2007, 1 ♂, 3 ♀♀ (leg. LD). NPR Pohanský hrad, Tilič, 22. 5. 2007, 1 ♂ (leg. et det. PG); 21. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. VF). NPR Ragáč, 2. 10. 2007, 1 ♀ (leg. et det. LD). PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 2 ♀♀ (leg. et det. SK). Stará Bašta, pieskovcové pivnice, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 19. 7. 2007, 1 ♂, 2 ♀♀ (leg. LD). NPR Šomoška, bukový les, 19. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. VF); 19. 6.–17. 7. 2007, 1 ♀; 6. 9. 2007. Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♂; 1 ♀ (leg. et det. RP). VN PR Gemerský Jablonec, 5. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). VN Hostice, 18. 6.–18. 7. 2007, 1 ♂. VN Tachty, 5. 9. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK).

Bežný a hojný hylobiontný druh, vyskytujúci sa v celej holarktiskej oblasti. Žije na kmeňoch stromov v listnatých aj ihličnatých lesoch.

***Dismodicus* SIMON, 1884**

***Dismodicus bifrons* (BLACKWALL, 1841)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Hodejovec, 8. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 21. 6.–17. 7. 2007, 1 ♀. Kalonda, breh Ipla, 7. 6. 1990, 5 ♀♀ (leg. et det. FZ); 6 ♀♀ (leg. et det. JB); 2 ♂♂, 6 ♀♀ (leg. et det. MA); 1 ♀ (leg. et det. VR). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. IC). Vlčia dolina, jelšový lesík, 21. 5. 2007, 1 ♂ (leg. et det. PG). VN Hostice, 6. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. PG).

Bežnejší epigeický druh, rozšírený takmer v celej palearktiskej oblasti. Žije v tienistých ihličnatých lesoch, výnimočne aj mimo les, na mezofilných a slatinných lúkach.

***Drapetisca* MENGE, 1866**

***Drapetisca socialis* (SUNDEVALL, 1833)**

Nepublikované údaje: NPR Šomoška, bukový les pri turistickom chodníku, 6. 9. 2006, 2 ♀♀ (leg. et det. SK).

Hylobiontný palearktický druh, žijúci v lesoch na kmeňoch stromov, najčastejšie bukov alebo borovic.

***Entelecara* SIMON, 1884**

***Entelecara acuminata* (WIDER, 1834)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre, NPR Pohanský hrad, PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Červená skala, 4. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. FZ). Dolina Gortvy, 22. 5. 2007, 1 ♀ (leg. et det. PG). PR Hajnáčsky hradný vrch, 8. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. RP). PP Jalovské vrstvy, 10. 6. 2008, 1 ♀ (leg. RK). PR Ostrá

skala, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀; 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. RP). CHA Vinohrady, 21. 5. 2007, 1 ♂ (leg. et det. PG).

Holarktický druh. Jeden z najbežnejších druhov tejto čelade, žijúci na krovinách a spodných konároch stromov v okrajovej časti kompaktných lesných porastov. Na nelesných typoch biotopov sa väčšinou zdržuje na konároch listnatých drevín.

***Entelecara congenera* (O.P.-CAMBRIDGE, 1879)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Stará Bašta, pole, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA).

Vzácnější palearktický druh lesných aj nelesných stanovišť, žijúci v bylinnom aj stromovom poschodí.

***Entelecara erythropus* (WESTRING, 1851)**

Nepublikované údaje: Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 5 ♂♂, 13 ♀♀ (leg. et det. MA).

Veľmi vzácny palearktický druh, žijúci na krovinách a spodných konároch stromov rôznorodých habitatov v kultúrnej krajine.

***Entelecara flavipes* (BLACKWALL, 1834)**

Nepublikované údaje: PP Soví hrad, 3. 10. 2007, 2 ♀♀ (leg. LD).

Vzácný euro-sibírsky druh, žijúci na nižších aj vyšších bylinách, krovinách a spodných konároch stromov nelesných stanovišť.

***Erigone* AUDOUIN, 1826**

***Erigone atra* BLACKWALL, 1833**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Dolina Gortvy, 20. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. VF). NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 1 ♀. NPR Šomoška, hrad Šomoška, 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. RP). VN Tachty, 2. 10. 2007, 1 ♂ (leg. et det. SK).

Bežný a hojný aeronautický druh, rozšírený v celej holarktickej oblasti. Žije na rôznych vlhkejších typoch biotopov, na lúkach a mokradiach, nie je však vzácny ani na xerothermných biotopoch a v agrocenózach.

***Erigone dentipalpis* (WIDER, 1834)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Teplý vrch (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Hodejovec, 7. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. PG); 8. 6. 2006, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. SK). NPR Pohanský hrad, planina, 8. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. MA). PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 2 ♂♂ (leg. et det. SK). Stará Bašta, lúka, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). Stará Bašta, napájadlo, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). Stará Bašta, pole, 4. 6. 1990, 1 ♂, 3 ♀♀ (leg. et det. MA). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. IC). VN PR Gemerský Jablonec, 5. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). VN Tachty, 2. 10. 2007, 1 ♂ (leg. et det. SK).

Bežný a hojný euryhyrický druh, rozšírený v celej holarktickej oblasti, podobne ako predchádzajúci druh. Žije na lesných aj nelesných stanovištiach, na poliach, lúkach, pasienkoch a v svetlých hájoch, o niečo vzácnejšie aj v preriedených lesných porastoch.

***Floronia* SIMON, 1887**

***Floronia bucculenta* (CLERCK, 1757)**

Nepublikované údaje: VN Janice, 4. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). VN Tachty, 5. 9. 2006, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. SK).

Bežnejší európsky druh, žijúci v bujnej vegetácii rôznych mokradných biotopov, v ostricových a trstinových porastoch, i v lesoch, kde však uprednostňuje ich vlhkejšie okraje.

Frontinellina VAN HELSDINGEN, 1969

***Frontinellina frutetorum* (C. L. KOCH, 1834)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad, PP Soví hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 21. 5. 2007, 1 ♀ (leg. et det. PG). PP Belinské skaly, 7. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. PG); 19. 6. 2007, 1 ♀ (leg. LD); 12. 5. 2008, 1 ♂. Červená skala, 3. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA); 7. 6. 1990, 2 ♂, 1 ♀ (leg. et det. RP). Dolina Gortvy, 22. 5. 2007, 2 ♀♀ (leg. et det. PG). Dórova dolina, 27. 5. 2008, 4 ♀♀ (leg. VK). PR Hajnáčsky hradný vrch, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). Hodejovec, 8. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). PP Jalovské vrstvy, 10. 6. 2008, 1 ♀; 1 ♀ (leg. et det. LD). Malobelinská hora, 22. 5. 1999, 1 ♀ (leg. ES). Pod Ostrou skalou, 14. 5. 2008, 1 ♂. NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. ES); 7 ♀♀. PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). Stará Bašta, pieskovcové pivnice, 4. 6. 1990, 11 ♀ (leg. et det. MA). NPR Šomoška, hrad Šomoška, 6. 6. 1990, 2 ♂♂ (leg. et det. RP). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 3 ♀♀ (leg. et det. FZ); 4 ♀♀ (leg. et det. IC); 3 ♀♀ (leg. et det. JB); 2 ♀♀; 2 ♂♂, 2 ♀♀ (leg. et det. RP); 1 ♀ (leg. VRa). CHA Vinohrady, 21. 5. 2007, 2 ♀♀ (leg. et det. PG). VN Tachty, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. FZ).

Teplomilný druh s palearktickým rozšírením, podľa THALERA (1975) expanzívny mediteránny druh, žijúci na nižších rastlinách aj spodných konároch krovín.

Gnathonarium KARSCH, 1881

***Gnathonarium dentatum* (WIDER, 1834)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Dolina Gortvy, 20. 6. 2007, 1 ♀ (leg. VF). PR VN Gemerský Jablonec, 8. 4. 2008, 1 ♂ (leg. LD, det. PG). Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 2 ♂♂ (leg. et det. MA). NPR Pohanský hrad, planina, 8. 6. 1990, 3 ♂♂, 5 ♀♀ (leg. et det. MA). Stará Bašta, lúka, 4. 6. 1990, 1 ♂, 5 ♀♀. Stará Bašta, pole, 4. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. MA). VN Tachty, 5. 9. 2006, 1 ♀ (leg. SK); 2. 10. 2007, 2 ♂♂, 1 ♀ (leg. et det. SK).

Nelesný palearktický druh, žijúci v bujnej vegetácii na otvorených a vlhkých biotopoch, na rôznych mokradiach, v ostricových a trstinových porastoch, pri brehoch riek, potokov, rybníkov a umelých vodných nádrží.

Gongyliidiellum SIMON, 1884

***Gongyliidiellum latebricola* (O.P.-CAMBRIDGE, 1871)**

Nepublikované údaje: NPR Šomoška, bukový les, 19. 6. 2007, 2 ♀♀ (leg. et det. VF).

Bežný a hojný epigeický druh, rozšírený v celej palearktiskej oblasti. Žije v machu, lístí a detrite suchších aj vlhkejších lesov.

***Gongyliidiellum murcidum* SIMON, 1884**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a; FRANC 1997).

Nepublikované údaje: VN Hostice, 5. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). VN Tachty, 5. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG); 2. 10. 2007, 2 ♀♀ (leg. et det. SK).

Vzácnější palearktický druh, žijúci na rôznych typoch mokradných biotopov. Na Slovensku bol zatiaľ zaznamenaný len v piatich orografických celkoch (GAJDOŠ a kol. 1999).

Gongylidium MENGE, 1868

***Gongylidium rufipes* (LINNAEUS, 1758)**

Nepublikované údaje: Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. FZ); 2 ♀♀ (leg. et det. IC); 21 ♂, 32 ♀♀ (leg. et det. MA).

Hojný palearktický druh, bežne sa vyskytujúci v epigeone lesných aj nelesných biotopov, v pobrežnej vegetácii rybníkov, na mokradiach aj v lesoch s rôznym stupňom vlhkosti.

Hypomma F. DAHL, 1886

***Hypomma bituberculatum* (WIDER, 1834)**

[= *Enidia bituberculata* (WIDER, 1834)]

Nepublikované údaje: Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♂, 3 ♀♀ (leg. et det. MA).

Bežný palearktický druh, najčastejšie sa vyskytujúci v detrite na brehoch stojatých aj tečúcich vôd, kde žije v ostricových a trstinových porastoch.

***Hypomma cornutum* (BLACKWALL, 1833)**

[= *Enidia cornuta* (BLACKWALL, 1833)]

Nepublikované údaje: Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. JB).

Hojný palearktický druh, bežne sa vyskytujúci medzi pobrežnými rastlinami a na krovínach v tesnej blízkosti stojatých alebo tečúcich vôd.

Ipa SAARISTO, 2007

***Ipa keyserlingi* (AUSERER, 1867)**

[= *Lepthyphantes keyserlingi* (AUSERER, 1867)]

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Vzácnější palearktický druh, vyskytujúci sa na skalných stepiach a lesostepiach, mimo tieto biotopy aj na oslnených skalách či slnečných okrajoch lesov s južnou expozíciou.

***Ipa terrenus* (L. KOCH, 1879)**

[= *Lepthyphantes quadrimaculatus* KULCZYŃSKI, 1898]

Nepublikované údaje: PR Hajnáčsky hradný vrch, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG).

Vzácnější euro-sibírsky druh, uprednostňujúci xerothermné stanovištia.

Kratochviliella MILLER, 1938

***Kratochviliella bicapitata* MILLER, 1938**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a, 1995b, 1996, 1997; FRANC 1997).

Stredoeurópsky druh, veľmi vzácne sa vyskytujúci v suťoviskách. Údaje o výskyte na Slovensku zatiaľ máme iba z Cerovej vrchoviny (litt.cit.)

Lepthyphantes MENGE, 1866

***Lepthyphantes leprosus* (OHLERT, 1865)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999; SVATOŇ 2000). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a, 1995b).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 6. 9. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK); 4. 10. 2007, 1 ♀ (leg. LD, det. PG). NPR Pohanský hrad, kamenné more, 4. 6. 1990, 2 ♂♂, 5 ♀♀ (leg. et det. RP). NPR Šomoška, čadičové kamenné more, 6. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. FZ); 1 ♂ (leg. et det. IC); 3 ♀♀ (leg. et det. VR); 2 ♀♀ (leg. et det. SK); 6. 9. 2006, 3 ♂♂, 2 ♀♀ (leg. et det. SK); 24. 5.–4. 10. 2007, 1 ♀. NPR Šomoška, hrad Šomoška, 19. 6. 2007, 1 ♀ (leg. LD).

Holarktický druh, bežný zástupca v sutiach, suťových lesoch, v pivniciach, chlievoch, skleníkoch, na vlhkých stenách jaskýň, v štrbinách skalných stien a dutinách stromov.

***Lepthyphantes minutus* (BLACKWALL, 1833)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 6. 9. 2006, 2 ♂, 1 ♀ (leg. et det. SK). NPR Pohanský hrad, bukový les, 3. 10. 2007, 1 ♂ (leg. EE, det. ZK). NPR Pohanský hrad, planina, 3. 10. 2007, 1 ♂ (leg. LD).

Bežnejší holarktický druh, žijúci pod kôrou a v dutinách stromov ihličnatých, vzácnejšie aj listnatých a zmiešaných lesov.

***Lepthyphantes notabilis* KULCZYŃSKI, 1887**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999; SVATOŇ 2000). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a, 1995b; FRANC 1997).

Nepublikované údaje: NPR Šomoška, kamenné more, 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. VR); 1 ♀ (leg. et det. PG).

Vzácnejšie sa vyskytujúci stredoeurópsky druh, žijúci v oslnených suťoviskách.

Linyphia LATREILLE, 1804

***Linyphia hortensis* SUNDEVALL, 1830**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre, NPR Pohanský hrad, PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 12. 5. 2008, 5 ♀♀. Dórova dolina, 27. 5. 2008, 1 ♀ (leg. VK). Obručná, 20. 5. 1999, 1 ♀. NPR Pohanský hrad, planina, 21. 6. 2007, 1 ♀ (leg. LD). NPR Šomoška, hrad Šomoška, 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. RP). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. IC). Údolie Monického potoka, 20. 5. 1999, 1 ♀.

Palearktický druh, žijúci v tráve, na nižších aj vyšších bylinách a na krovinách rôznorodých biotopov. Preukazuje rovnomerné rozšírenie na celom území Slovenska.

***Linyphia triangularis* (CLERCK, 1757)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad, PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 18. 6. 2007, 4 j♀♀. PP Belinské skaly, 19. 6. 2007, 1 j♀ (leg. LD). Červená skala, 4. 6. 1990, 1 j♀ (leg. et det. FZ). CHA Fenek, 25. 7. 2006, 1 j♀ (leg. VK); 19. 7. 2007, 1 j♂, 1 j♀ (leg. LD); 2. 10. 2007, 1 ♀ (leg. et det. SK). NPR Pohanský hrad, bukový les, 21. 6. 2007, 3 j♀♀. NPR Pohanský hrad, planina, 6. 9. 2007, 2 ♀♀ (leg. LD); 20. 9. 2007, 1 ♀ (leg. VK). NPR Pohanský hrad, kamenné more, 4. 6. 1990, 1 j♀ (leg. et det. RP). Radas, 12. 9. 2007, 1 ♀ (leg. VK). PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 1 j♀ (leg. et det. PG). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 6. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 3 j♀♀ (leg. et det. FZ); 2 j♂♂, 6 j♀♀. CHA; 20. 6. 2007, 2 j♂♂, 4 j♀♀. CHA Vinohrady, 4. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 3. 9. 2007, 2 ♀♀ (leg. et det. LD); 1. 10. 2007, 1 ♀ (leg. et det. SK). VN Hostice, 5. 6. 2006, 1 j♀ (leg. et det. PG); 18. 6. 2007, 3 j♀♀. VN Tachty, 5. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 2. 10. 2007, 1 ♀ (leg. EE, det. ZK).

Bežný a všade veľmi hojný palearktický druh, žijúci na rôznych bylinách a krovinách lesných aj nelesných biotopov.

Macrargus F. DAHL, 1886

***Macrargus rufus* (WIDER, 1834)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: CHA Fenek, 2. 10. 2007, 1 ♀ (leg. VK). NPR Šomoška, bukový les, 6. 9. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK).

Bežne a hojne sa vyskytujúci palearktický druh, žijúci v machu a listí vlhkejších, najmä listnatých lesov. Nevyhýba sa ani ihličnatým smrekovým a borovicovým lesným porastom.

Maso SIMON, 1844

***Maso sundevalli* (WESTRING, 1851)**

Nepublikované údaje: Hodejovec, 6. 9.–2. 10. 2007, 1 ♀. VN Hostice, 9. 4. 2008, 1 ♀ (leg. LD, det. PG).

Bežný a hojný holarktický druh, vyskytujúci sa na rôznorodých biotopoch.

Megalephyphantes SAARISTO, 1997

***Megalephyphantes collinus* (L. KOCH, 1872)**

Nepublikované údaje: Hrebeň Ragáča, 3. 10. 2007, 1 ♀.

Vzácný palearktický druh, zdržujúci sa pod kameňmi na zatienených svahoch a v tmavých lesoch.

***Megalephyphantes pseudocollinus* SAARISTO, 1997**

Nepublikované údaje: NPR Šomoška, bukový les, 6. 9. 2007, 1 ♂ (leg. LD).

Veľmi vzácný palearktický druh, žijúci takmer výhradne na xerothermných stanovištiach. Ojedinelé nálezy v Bielych Karpatoch, Slovenskom krase, Turčianskej a Zvolenskej kotline sú zhrnuté v Katalógu pavúkov Slovenska (GAJDOŠ a kol. 1999).

Meioneta HULL, 1920

***Meioneta affinis* (KULCZYŃSKI, 1898)**

[= *Aprolagus beatus* (O.P.-CAMBRIDGE, 1906)]

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Belina, Gemerské Dechtáre, NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Palearktický epigeický druh, žijúci v tráve a machu vlhkejších nelesných biotopov v nížinných aj podhorských oblastiach Slovenska.

***Meioneta fuscipalpa* (C. L. KOCH, 1836)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Vzácnější palearktický druh, žijúci prevažne v tráve a pod kameňmi skalných stepí a lesostepí. Jedná sa však o druh so širšou ekologickou valenciou, patriaci k eurýekným druhom, ako je to vidieť aj na jeho aj keď sporadickom výskyte vo Vysokých Tatrách, v oblasti kosodreviny a alpínskych lúk (SVATOŇ 1983).

***Meioneta mollis* (O.P.-CAMBRIDGE, 1871)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Belina (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Zriedkavejší palearktický druh, uprednostňujúci otvorené nelesné typy biotopov, akými sú polia, lúky, skalné stepi alebo lesostepi, kde žije v tráve.

***Meioneta rurestris* (C. L. KOCH, 1836)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Stará Bašta, pole, 4. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. MA).

Bežný a hojný aeronautický druh s palearktickým rozšírením, žijúci na všetkých nelesných typoch stanovišť, v agrobiocenózach aj synantropne.

***Meioneta saxatilis* (BLACKWALL, 1844)**

[= *Aprolagus saxatilis* (BLACKWALL, 1844)]

Nepublikované údaje: NPR Ragáč, 3. 10. 2008, 1 ♀ (leg. LD, det. PG). PP Soví hrad, 23. 5. 2007, 1 ♀ (leg. LD, det. PG).

Bežný a pomerne hojný euro-sibírsky druh, žijúci v tráve a na krovinách najrôznejších typov biotopov, v tmavých lesoch, kultúrnych smrečinách aj na mokradiach.

Micrargus F. DAHL, 1886

***Micrargus apertus* (O.P.-CAMBRIDGE, 1871)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: PR Hajnáčsky hradný vrch, 8. 6. 1990, 1 ♂ (leg. RP, det. VR). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♂.

Veľmi vzácny palearktický druh, žijúci takmer výhradne vo vlhkom a chladnom vnútornom prostredí skalnatých suťovísk.

***Micrargus herbigradus* (BLACKWALL, 1854)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre, NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 7. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK). CHA Fenek, 20. 6. 2007, 1 ♂ (leg. et det. VF). Havranie, 25. 4.–22. 5. 2007, 1 ♀. PP Jalovské vrstvy, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♂. Obručná, 20. 5. 1999, 1 ♂ (leg. ES). NPR Pohanský hrad, bukový les, 22. 5.–21. 6. 2007, 1 ♂; 21. 6. 2007, 4 ♂, 5 ♀♀ (leg. et det. VF); 21. 6.–17. 7. 2007, 2 ♂, 1 ♀; 17. 7.–15. 8. 2007, 2 ♂. PP Soví hrad, 7. 4. 2008, 1 ♂ (leg. LD). Údolie Monického potoka, 20. 5. 1999, 1 ♂ (leg. ES).

Bežný a hojne rozšírený palearktický druh, vyskytujúci sa na rôznych lesných aj nelesných biotopoch.

***Micrargus subaequalis* (WESTRING, 1851)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. JB); 1 ♀ (leg. et det. MA). Stará Bašta, pole, 4. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. MA).

Pomerne bežný palearktický druh, žijúci v tráve a lístí otvorených teplých a suchých biotopov. Na vhodných biotopoch územia Slovenska vykazuje rovnomerné rozšírenie.

Microlinyphia GERHARDT, 1928

***Microlinyphia pusilla* (SUNDEVALL, 1830)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad, PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. MA). Stará Bašta, pole, 4. 6. 1990, 2 ♂ (leg. et det. MA). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. JB).

Hojný a bežne rozšírený holarktický druh, žijúci na rôznych otvorených nelesných biotopoch, vrátane trávnatých stepí, lesostepí a agrobiocenóz.

Microneta MENGE, 1869

***Microneta viaria* (BLACKWALL, 1841)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). CHA Fenek (FRANC a HANZELOVÁ 1995a), NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a, 1995b).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 4. 10. 2007, 1 ♀. leg. LD, det. PG). CHA Fenek, 2. 10. 2007, 2 ♂ (leg. LD, det. PG). PR Hajnáčsky hradný vrch, 8. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. RP). Hrebeň Ragáča, 8. 4. 2008, 1 ♂ (leg. LD, det. PG); 1 ♂, 1 ♀. Obručná, 21. 5. 1999, 2 ♀♀. Pod Ostrou skalou, 8. 4. 2008, 1 ♂ (leg. LD). NPR Pohanský hrad, planina, 3. 10. 2007, 4 ♂, 2 ♀♀ (leg. LD). NPR Pohanský hrad, Tilič, 25. 4.–22. 5. 2007, 1 ♂; 21. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. VF). NPR Ragáč, 3. 10. 2007, 2 ♂ (leg. LD, det. PG); 8. 4. 2008, 1 ♀ (leg. LD, det. PG); PP Soví hrad, 7. 4. 2008, 2 ♂ (leg. LD, det. PG); 3 ♀♀. NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 4. 10. 2007, 2 ♂, 1 ♀ (leg. LD, det. PG); 7. 4. 2008, 2 ♂, 7 ♀♀. NPR Šomoška, bukový les, 6. 6. 2006, 2 ♀♀ (leg. et det. PG); 6. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 7. 4. 2008, 7 ♂, 1 ♀ (leg. LD); 2 ♂, 7 ♀♀. VN Hostice, 5. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK).

Bežný a hojný aeronautický druh, rozšírený v celej holarktickej oblasti. Vyskytuje sa v listnatých a zmiešaných lesoch s rôznym stupňom vlhkosti.

Minicia THORELL, 1875

***Minicia marginella* (WIDER, 1834)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre, NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Červená skala, 3. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA); 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). Fiľakovský hrad, 3. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. MA). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. IC).

Menej hojný palearktický druh, žijúci na trávnatých svahoch nezatienených biotopov.

Nematogmus SIMON, 1884

***Nematogmus sanguinolentus* (WALCKENAER, 1842)**

Nepublikované údaje: Pod Ostrou skalou, 14. 5. 2008, 1 ♂ (leg. VK).

Veľmi vzácny palearktický druh, žijúci v tráve slnečných trávnatých strání, skalných stepí a lesostepí.

Neriere BLACKWALL, 1833

***Neriere clathrata* (SUNDEVALL, 1830)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 23. 5.–18. 6. 2007, 1 ♂. PP Belinské skaly, 19. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. ZK); 17. 7. 2007, 1 ♀ (leg. et det. SK). PP Čakanovský profil, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). Dolina Gortvy, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. JB). Dórova dolina, 27. 5. 2008, 1 ♀ (leg. VK). CHA Fenek, 19. 7. 2007, 1 ♀ (leg. et det. SK); 2. 10. 2007, 1 ♂ (leg. LD, det. PG). Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. IC); 2 ♀♀ (leg. et det. JB); 1 ♂ (leg. et det. MA); 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. VR). NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. ES). Stará Bašta, pieskovcové pivnice, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). VN Hostice, 5. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). VN Tachty, 2. 10. 2007, 2 ♀♀ (leg. et det. SK).

Bežný a hojný holarktický druh, ktorý žije na rôznych typoch lesných stanovišť, mimo ne často aj na mokradiach a brehoch vodných tokov.

***Neriere emphana* (WALCKENAER, 1841)**

Nepublikované údaje: NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 9. 6. 2008, 1 j♂ (leg. RK). NPR Šomoška, bukový les, 19. 6. 2007, 1 ♂ (leg. et det. VF).

Bežný palearktický druh, uprednostňujúci ihličnaté lesné porasty, kde sa väčšinou zdržiava na vyšších bylinách a konároch krovín. Na iných typoch biotopov je jeho výskyt veľmi zriedkavý.

***Neriere furtiva* (O.P.-CAMBRIDGE, 1871)**

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 18. 6.–18. 7. 2007, 1 ♀. Dechtárske vinice, 18. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. ZK). NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 1 ♂, 1 j♀. Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. ES). VN Hostice, 5. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 8. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK).

Vzácný juhoeurópsky druh, žijúci na nízkej vegetácii skalných stepí a lesostepí. Na našom území bol doteraz jeho výskyt zaznamenaný na najteplejších siedmich lokalitách západného, južného a východného Slovenska.

***Neriere montana* (CLERCK, 1757)**

Nepublikované údaje: Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 4 ♀♀ (leg. et det. MA).

Tento bežný holarktický druh osídľuje najrozmanitejšie biotopy, kde sa obyčajne zdržuje v dutinách stromov, pod kôrou starých pňov alebo pod prevismi skál.

***Nerienne peltata* (WIDER, 1834)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad, PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Dórova dolina, 27. 5. 2008, 1 ♀ (leg. VK). CHA Fenek, 20. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. VF). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 9. 6. 2008, 1 ♀ (leg. RK).

Palearktický druh, ktorý uprednostňuje smrekové lesné porasty, avšak nevyhýba sa ani listnatým a zmiešaným lesom, kde všade žije na krovinách.

***Nerienne radiata* (WALCKENAER, 1842)**

[= *Nerienne marginata* (C. L. KOCH, 1834)]

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 18. 6.–18. 7. 2007, 1 ♀. Červená skala, 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). Dórova dolina, 27. 5. 2008, 1 ♀ (leg. VK). Mačací potok, 22. 5. 2008, 1 ♀ (leg. VK). Obručná, 20. 5. 1999, 1 ♀. NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 1 ♂, 2 ♀♀; 1 ♂ (leg. et det. RP); 8. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. MA). Stará Bašta, lúka, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). Stará Bašta, pieskovcové pivnice, 4. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. MA). NPR Šomoška, Krúdyho prameň a rybníky, 6. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. IC). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. FZ); 1 ♂ (leg. et det. RP). Údolie Monického potoka, 20. 5. 1999, 1 ♀. VN Tachty, 19. 7. 2007, 1 j♀ (leg. LD).

Holarktický druh, bežne žijúci na rôznych bylinách, krovinách a spodných konároch stromov v ihličnatých lesoch nižších a stredných horských polôh. V nížinných listnatých a zmiešaných lesoch je charakter výskytu už vzácnejší.

***Oedothorax* BERTKAU, 1883**

***Oedothorax agrestis* (BLACKWALL, 1853)**

Nepublikované údaje: NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 19. 6. 2007, 3 ♂♂ (leg. et det. VF); 4. 10. 2007, 1 ♂, 1 ♀ (leg. LD, det. PG).

Palearktický druh, žijúci výhradne na štrkovitých brehoch vodných tokov.

***Oedothorax apicatus* (BLACKWALL, 1850)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). CHA Fenek (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Kalonda, breh Ipla, 7. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. MA). Stará Bašta, pole, 4. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. MA). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 19. 6. 2007, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. VF). NPR Šomoška, bukový les, 15. 8.–6. 9. 2007, 1 ♂. Teplý vrch, 5. 6. 1990, 5 ♀♀ (leg. et det. MA).

Palearktický druh, žijúci na hlinitých brehoch vodných tokov, v lužných lesoch, na poliach, lúkach, v záhradách a ovocných sadoch, aj na iniciálnych sukcesných štádiách výsypok.

***Oedothorax gibbosus* (BLACKWALL, 1841)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Teplý vrch (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Dolina Gortvy, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. JB).

Palearktický epigeický druh nelesných biotopov, žijúci v trstinách a v zaplavovaných ostricových porastoch, na mokrých lúkach, okrajoch rybníkov, umelých vodných nádrží aj na brehoch tečúcich vôd.

***Oedothorax retusus* (WESTRING, 1851)**

Nepublikované údaje: Hodejovec, 24. 5.–21. 6. 2007, 1 ♂; 21. 6.–17. 7. 2007, 1 ♂. VN PR Gemerský Jablonec, 5. 9. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK).

Bežne sa vyskytujúci palearktický druh s rovnomerným rozložením na celom území Slovenska. Žije na mokrých lúkach, rôznych typoch mokradí, na okrajoch rybníkov, umelých vodných nádrží a v blízkosti vodných tokov.

Ostearius HULL, 1911

***Ostearius melanopygius* (O.P.-CAMBRIDGE, 1879)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Stará Bašta, pole, 4. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. MA).

Kozmopolitný druh, zavlečený do Európy z Nového Zélandu. Ojedinele sa vyskytujúci druh na rôznorodých nelesných stanovištiach, početnejšie pod balíkmi a stohmi slamy na poliach, aj v opustených kameňolomoch. Prvý výskyt na území Slovenska, v opustenom lome pri Novákoch, zaznamenal PEKÁR (1994).

Panamomops SIMON, 1884

***Panamomops fagei* MILLER et KRATOCHVÍL, 1939**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: PR Hajnáčsky hradný vrch, 8. 6. 1990, 1 ♂, 5 ♀♀ (leg. et det. RP); 7. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK). PP Jalovské vrstvy, 9. 4.–13. 5. 2008, 1 ♂. PP Soví hrad, 7. 4. 2008, 1 ♀ (leg. LD, det. PG).

Európsky, bežnejšie sa vyskytujúci druh, ktorý uprednostňuje najmä dubové lesné porasty.

Pelecopsis SIMON, 1864

***Pelecopsis elongata* (WIDER, 1834)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Bežnejší euro-sibírsky druh, žijúci v tráve, machu, lístí a detrite na skalných stepiach, lesostepiach a v reliktných borovicových lesoch.

***Pelecopsis loksai* SZINETÁR et SAMU, 2003**

Nepublikované údaje: PP Jalovské vrstvy, 1. 10. 2007, 1 ♂ (leg. LD).

Veľmi vzácny juhoeurópsky druh, opísaný z dvoch xerothermných lokalít v strednom a južnom Maďarsku (SZINETÁR a SAMU 2003). Žije na veľmi teplých a suchých stanovištiach so sporým trávnatým porastom. Nový druh pre faunu Slovenska.

***Pelecopsis mengei* (SIMON, 1884)**

Nepublikované údaje: Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA).

Veľmi vzácny holarktický druh, z územia Slovenska doteraz známy len podľa dvoch nálezov v Borskej nížine a Lučenskej kotline (GAJDOŠ a kol. 1999). Žije na veľmi mokrých biotopoch, na slatinných lúkach, rašeliniskách a v lužných lesoch.

Pocadicnemis SIMON, 1884

***Pocadicnemis pumila* (BLACKWALL, 1841)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. FZ); 1 ♂, 4 ♀♀ (leg. et det. JB); 2 ♀♀ (leg. et det. VR). NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 2 ♀♀. Stará Bašta, pole, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA).

Holarktický euryekný druh, bežne sa vyskytujúci na rôznych typoch lesných aj nelesných biotopov, na trávnatých stráňach a lesných okrajoch, aj v kultúrnych smrečinách a na iných otvorených stanovištiach, kde žije v tráve a machu. Na vhodných biotopoch nikde nepatrí medzi vzácne druhy.

Porrhomma SIMON, 1884

***Porrhomma convexum* (WESTRING, 1851)**

Nepublikované údaje: CHA Fenek, 20. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. ZK). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 4. 10. 2007, 1 ♂ (leg. LD, det. PG).

Palearktický druh s ostrovčekovitým charakterom výskytu na Slovensku. Jeho výskyt je viazaný na listnaté, najmä bukové lesy. Častokrát sa vyskytuje v jaskyniach a pivniciach, aj na vlhkejších biotopoch, na slatinných lúkach, rašeliniskách a na brehoch potokov.

***Porrhomma egeria* SIMON, 1884**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999; SVATOŇ 2000). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a, 1995b; FRANC 1997).

Nepublikované údaje: NPR Pohanský hrad, jaskyňa Ladová trhlina, 8. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. VR).

Európsky druh, žijúci v lesoch pod skalami a ležiacim drevom, tiež vo vnútri suťovísk a v hlbokých jaskyniach.

***Porrhomma microphthalmum* (O.P.-CAMBRIDGE, 1871)**

Nepublikované údaje: PR Hajnáčsky hradný vrch, 10. 4. 2008, 1 ♂ (leg. LD).

Palearktický epigeický druh, vyskytujúci sa na rôznorodých typoch nelesných aj lesných biotopov, na poliach a lúkach, na skalnatých stepiach a lesostepiach, aj vo vnútri chladných suťovísk. Preukazuje rovnomerné rozšírenie na území Slovenska.

***Porrhomma profundum* M. DAHL, 1939**

Nepublikované údaje: NPR Pohanský hrad, Stĺpová jaskyňa, 2. 10. 2008, 1 ♂ (leg. VP).

Vzácný východoeurópsky troglobiontný druh, donedávna považovaný za endemický druh Slovenského krasu.

***Porrhomma pygmaeum* (BLACKWALL, 1834)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 21. 5. 2007, 1 ♂ (leg. et det. PG). Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♂, 6 ♀♀ (leg. et det. MA).

Bežnejší palearktický druh, žijúci v epigeone lesných aj nelesných biotopov. Svojim výskytom je viazaný na močaristé lúky, slatiny a rašeliniská, kde žije v detrite, vzácnejšie však osídľuje aj suchšie typy biotopov.

Sauron ESKOV, 1995

***Sauron rayi* (SIMON, 1881)**

[= *Metopobactrus rayi* (SIMON, 1881); = *Trichopterna fatrensis* MILLER, 1966]

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999; SVATOŇ 2000). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a, 1995b, 1997; FRANC 1997).

Vzácný európsky druh s mozaikovitým charakterom výskytu na území Slovenska. Žije v tráve a machu otvorených nelesných aj lesných biotopov.

Stemonyphantes MENGE, 1866

Stemonyphantes lineatus (LINNAEUS, 1758)

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. JB); 1 j♀.

Bežný a pomerne hojne rozšírený palearktický druh, väčšinou obývajúcí rôzne nelesné typy stanovišť. Žije v tráve a na nižších bylinách na lúkach, lesných čistinkách a slnečných okrajoch lesa.

Syedra SIMON, 1884

Syedra gracilis (MENGE, 1869)

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre, NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Veľmi vzácny palearktický druh, žijúci v tráve, machu a listí vlhkejších aj suchších biotopov.

Syedra myrmicarum (KULCZYŃSKI, 1882)

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a; FRANC 2007).

Nepublikované údaje: CHA Fenek, 2. 10. 2007, 1 ♀ (leg. LD).

Veľmi vzácny stredoeurópsky myrmekofilný druh, žijúci v hniezdach mravcov *Manica rubida* a *Formica fusca*.

Tapinocyba SIMON, 1884

Tapinocyba insecta (L. KOCH, 1869)

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a, 1995b).

Nepublikované údaje: Obručná, 21. 5. 1999, 1 ♀. NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 4. 10. 2007, 1 ♂ (leg. LD, det. PG).

Palearktický druh, prevažne viazaný na lesné biotopy, kde žije v napadanom listí a detrite, sporadicky sa vyskytuje aj na okrajoch lesov a na trávnatých miestach situovaných mimo lesných interiérov.

Tapinopa WESTRING, 1851

Tapinopa longidens (WIDER, 1834)

Nepublikované údaje: Dolina Gortvy, 5. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). Hadia stráň, 1. 10. 2007, 1 ♂ (leg. CB). Teplý vrch, 20. 6. 2007, 1 j♀. CHA Vinohrady, 18. 7. 2007, 1 ♀ (leg. et det. SK).

Bežný a hojný palearktický druh, osídľujúci nezatienené biotopy, akými sú lúky, pasienky, vresoviská a trávnaté okraje lesov. Žije aj v kultúrnych smrečinách.

Tenuiphantes SAARISTO et TANASEVITCH, 1996

Tenuiphantes cristatus (MENGE, 1886)

[= *Lepthyphantes cristatus* (MENGE, 1886)]

Nepublikované údaje: CHA Fenek, 20. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. ZK). NPR Šomoška, bukový les, 6. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 19. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. VF).

Bežne a veľmi hojne sa vyskytujúci palearktický druh, žijúci v rôznych lesných porastoch. Jeden z mála našich druhov, vykazujúci zimnú aktivitu.

***Tenuiphantes flavipes* (BLACKWALL, 1854)**

[= *Lepthyphantes flavipes* (BLACKWALL, 1854)]

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre, NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG); 2 ♀♀ (leg. et det. SK); 6. 9. 2006, 3 ♂♂, 9 ♀♀; 17. 7. 2007, 2 ♀♀ (leg. et det. SK); 6. 9. 2007, 1 ♀ (leg. LD, det. PG); 4. 10. 2007, 2 ♂♂, 1 ♀ (leg. LD, det. PG). Dolina Gortvy, 25. 4.–22. 5. 2007, 1 ♀; 20. 6. 2007, 2 ♂♂, 2 ♀♀. CHA Fenek, 22. 5. 2007, 1 ♂ (leg. et det. PG). PR Hajnáčsky hradný vrch, 8. 6. 1990, 3 ♀♀ (leg. et det. RP). Havranie, 25. 4.–22. 5. 2007, 1 ♀. Hodejovec, 24. 5.–21. 6. 2007, 1 ♀; 21. 6.–17. 7. 2007, 1 ♀. Hrebeň Ragáča, 8. 4.–14. 5. 2008, 1 ♀; 14. 5. 2008, 1 ♀ (leg. LD). Obručná, 22. 5. 1999, 1 ♀ (leg. ES). NPR Pohanský hrad, bukový les, 25. 4.–22. 5. 2007, 3 ♂♂, 3 ♀♀; 21. 6.–17. 7. 2007, 1 ♂, 1 ♀. 6. 9.–3. 10. 2007, 1 ♀. NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 1 ♀; 2 ♂♂, 1 ♀ (leg. et det. RP); 23. 5. 2007, 2 ♀♀ (leg. et det. PG); 3. 10. 2007, 1 ♀ (leg. LD, det. PG). NPR Pohanský hrad, Tilič, 25. 4.–22. 5. 2007, 3 ♂♂, 3 ♀♀; 22. 5.–21. 6. 2007, 1 ♀; 21. 6.–17. 7. 2007, 1 ♂, 1 ♀; 6. 9.–3. 10. 2007, 1 ♀. PP Soví hrad, 6. 6. 2006, 1 ♀ (det. PG); 7. 6. 2006, 2 ♀♀ (leg. et det. PG). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 4. 10. 2007, 1 ♂, 1 ♀, 1 s♀ (leg. LD, det. PG). NPR Šomoška, bukový les, 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. FZ); 4 ♂♂, 1 ♀ (leg. et det. JB); 3 ♀♀ (leg. et det. VR); 6. 6. 2006, 2 ♀♀ (leg. et det. PG); 2 ♀♀ (leg. et det. SK); 6. 9. 2006, 5 ♂♂, 3 ♀♀ (leg. et det. SK). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. IC). VN PR Gemerský Jablonec, 5. 9. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK). VN Janice, 4. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). VN Tachty, 5. 9. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK).

Bežne zastúpený palearktický druh v lesoch rôzneho typu a zloženia.

***Tenuiphantes mendei* (KULCZYŃSKI, 1887)**

[= *Lepthyphantes mendei* KULCZYŃSKI, 1887]

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 6. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). PP Čakanovský profil, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). Hrebeň Ragáča, 2. 10. 2007, 1 ♂ (leg. LD). PP Jalovské vrstvy, 13. 5.–10. 6. 2008, 1 ♀. Malobelinská hora, 22. 5. 1999, 1 ♀ (leg. ES). NPR Pohanský hrad, bukový les, 21. 6. 2007, 1 ♂. NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 9. 6. 2008, 1 ♂, 1 ♀ (leg. VK).

Bežne a hojne rozšírený druh v celej palearktiskej oblasti. Žije v epigeone rôznorodých biotopov nížinných, podhorských aj horských oblastí Slovenska.

***Tenuiphantes tenebricola* (WIDER, 1834)**

[= *Lepthyphantes tenebricola* (WIDER, 1834)]

Nepublikované údaje: Dolina Gortvy, 20. 6. 2007, 1 ♂ (leg. et det. ZK). Havranie, 20. 6.–19. 7. 2007, 3 ♀♀.

Bežný a hojne rozšírený palearktický druh, uprednostňujúci listnaté lesy, kde žije v machu, listí, lesnej hrabanke a pod kameňmi, odkiaľ vystupuje aj do vyšších horských polôh Slovenska. Nevyhýba sa ale ani iným typom biotopov.

***Theonina* SIMON, 1929**

***Theonina kratochvili* MILLER et WEISS, 1979**

Nepublikované údaje: Dolina Gortvy, 20. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. ZK).

Veľmi vzácny východoeurópsky druh, žijúci na skalných stepiach, lesostepiach, aj suchých a teplých okrajoch lesov.

***Thyreosthenius* SIMON, 1884**

***Thyreosthenius biovatus* (O.P.-CAMBRIDGE, 1875)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Vzácnější myrmekofilný stredoeurópsky druh, žijúci v mraveniskách druhov *Formica fusca*, *F. polyctena*, *F. pratensis* a *F. sanguinea*.

***Thyreosthenius parasiticus* (WESTRING, 1851)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 4. 10. 2007, 1 ♂ (leg. LD, det. PG). NPR Šomoška, bukový les, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 6. 9. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK).

Menej hojný holarktický druh. Žije v lesnej hrabanke rôznych vlhkých až zamokrených biotopov, najmä v starých bukových lesoch, príležitostne aj v kamenitých suťoviskách a na skalách.

***Trematocephalus* F. DAHL, 1886**

***Trematocephalus cristatus* (WIDER, 1834)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Červená skala, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. RP). Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. MA). VN Tachty, 20. 6. 2007, 1 ♂ (leg. LD).

Bežne sa vyskytujúci palearktický arborikolný lesný druh. Žije v tráve, listí a na konároch rôznych listnatých drevín, najmä dubov a jelší. Svojim rozšírením pokrýva takmer celé územie Slovenska.

***Trichoncoides* DENIS, 1950**

***Trichoncoides piscator* (SIMON, 1884)**

[= *Paratriconcus piscator* (SIMON, 1884); = *Paratriconcus vej dovskyi* (MILLER, 1939)]

Nepublikované údaje: PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK).

Veľmi vzácny palearktický druh, žijúci v napadanom listí zmiešaných lesov s rôznou drevinnou skladbou.

***Trichoncus* SIMON, 1884**

***Trichoncus affinis* KULCZYŃSKI, 1894**

Publikované údaje: Gemerské Dechtáre (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Hrebeň Ragáča, 8. 4. 2008, 1 ♂, 4 ♀♀ (leg. LD); 8. 4.–14. 5. 2008, 1 ♂, 1 ♀.

Palearktický druh, žijúci v tráve a na nízkej vegetácii teplých a suchých stanovišť, na teplých a skalnatých stráňach aj v napadanom listí a detrite dubových lesných porastov.

***Trichoncus auritus* (L. KOCH, 1869)**

[= *Trichoncus kulczynskii* MILLER, 1935]

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Belina, PP Soví hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Hadia stráň, 1. 10. 2007, 3 ♂♂ (na *Juniperus communis*) (leg. et det. SK). PP Jalovské vrstvy, 9. 4.–13. 5. 2008, 1 ♂. CHA Vinohrady, 1. 10. 2007, 3 ♂♂ (leg. et det. SK).

Vzácnější európsky druh, žijúci v tráve na teplých stráňach, skalných stepiach a lesostepiach.

***Trichoncus hackmani* MILLIDGE, 1955**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Belina, PP Soví hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a, 1997; FRANC 1997).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 19. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. VF).

Vzácnější európsky druh, žijúci v tráve a pod kameňmi slnečných biotopov, na skalných stepiach a lesostepiach.

Walckenaeria BLACKWALL, 1833

***Walckenaeria antica* (WIDER, 1834)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). PP Soví hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♀. Kalonda, 7. 6. 1990, 1 ♀. 1 ♀ (leg. et det. JB).

Bežný a pomerne hojný epigeický druh, rozšírený takmer v celej palearktiskej oblasti. Žije na suchých aj vlhkých biotopoch rôzneho typu, aj v agrocénózach. Svojim rozšírením rovnomerne pokrýva celé územie Slovenska.

***Walckenaeria atrotibialis* (O.P.-CAMBRIDGE, 1878)**

Nepublikované údaje: Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. IC). VN Hostice, 18. 6. 2007, 1 ♂.

Bežný a menej hojný holarktický druh, žijúci v epigeone rozmanitých otvorených stanovišť, vrátane skalných stepí a lesostepí, slatinných lúk aj rašelinísk.

***Walckenaeria capito* (WESTRING, 1861)**

Nepublikované údaje: NPR Pohanský hrad, Tilič, 25. 4.–22. 5. 2007, 1 ♀.

Vzácnjší holarktický druh, žijúci v kamenitých suťoviskách, výnimočne aj na iných skalnatých biotopoch.

***Walckenaeria corniculans* (O.P.-CAMBRIDGE, 1875)**

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 19. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. ZK). Obručná, Kania dolina, 20. 5. 1999, 1 ♀ (leg. ES). NPR Šomoška, bukový les, 6. 9. 2007, 1 ♀ (leg. LD). Údolie Monického potoka, 20. 5. 1999, 1 ♀ (leg. ES).

Bežnejší a menej hojný vlhkomilnejší stredoeurópsky druh. Žije v listí a pod kameňmi na teplých stráňach, skalných stepiach, lesostepiach aj v listnatých lesoch.

***Walckenaeria cucullata* (C. L. KOCH, 1836)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad, PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: NPR Pohanský hrad, Tilič, 3. 10. 2007, 1 ♀. NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 4. 10. 2007, 1 ♂ (leg. LD, det. PG).

Bežný a hojný epigeický druh, rozšírený v celej palearktiskej oblasti. Žije v machu, listí a ihličí rôznych lesných biotopov, vzácnejšie aj na vresoviskách.

***Walckenaeria dysderoides* (WIDER, 1834)**

Nepublikované údaje: Hodejovec, 17. 7.–15. 8. 2007, 1 ♀.

Stredne hojný palearktický druh, žijúci v epigeone rozmanitých lesných aj nelesných stanovišť, častokrát aj na xerothermných biotopoch.

***Walckenaeria furcillata* (MENGE, 1869)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Červená skala, 7. 6. 1990, 2 ♂ (leg. et det. RP). Dolina Gortvy, 20. 6. 2007, 1 ♀. NPR Pohanský hrad, kamenné more, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. RP). Teplý vrch, 20. 6. 2007, 1 ♀.

Bežný a hojný palearktický druh, žijúci v tráve na slnečných a suchých stanovištiach, na trávnatých stráňach, skalných lesostepiach a výslnných lesných okrajoch.

***Walckenaeria kochi* (O.P.-CAMBRIDGE, 1872)**

Nepublikované údaje: PR VN Gemerský Jablonec, 8. 4. 2008, 1 ♀ (leg. LD, det. PG). VN Hostice, 5. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK).

Vzácnější palearktický druh, viazaný svojím výskytom na rôzne typy lesných aj nelesných mokradí, kde žije v epigeone týchto biotopov.

***Walckenaeria mitrata* (MENGE, 1868)**

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 4. 10. 2007, 1 ♀ (leg. LD, det. PG).

Vzácnější palearktický druh, žijúci v machu a detrite na rôznych nelesných typoch biotopov, vo vlhkých listnatých lesoch už vzácnejšie. Na území Slovenska má jeho rozšírenie mozaikovitý charakter výskytu.

***Walckenaeria monoceros* (WIDER, 1834)**

Nepublikované údaje: PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG).

Vzácnější európsky druh, žijúci v detrite a pod kameňmi skalných stepí a lesostepí.

***Walckenaeria nudipalpis* (WESTRING, 1851)**

Nepublikované údaje: Kalonda, ľavý breh Ipľa, 7. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. VR).

Bežnejší a menej hojný palearktický druh, žijúci v machu a rašeliníkoch na mokradiach, lesných močiaroch a rašeliniskách.

***Walckenaeria simplex* (CHYZER, 1894)**

Nepublikované údaje: Dolina Gortvy, 25. 4.–22. 5. 2007, 1 ♀. Havranie, 25. 4.–22. 5. 2007, 1 ♀. NPR Pohanský hrad, planina, 3. 10. 2007, 1 ♂ (leg. LD). NPR Pohanský hrad, Tilič, 21. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. VF). PP Soví hrad, 6. 6. 2006, 1 ♀; 7. 4. 2008, 1 ♂ (leg. LD, det. PG).

Veľmi vzácny východoeurópsky druh s ostrovčekovitým výskytom na území Slovenska. Žije v listí a detrite dubových, zmiešaných aj borovicových lesov.

***Walckenaeria unicornis* O.P.-CAMBRIDGE, 1861**

Nepublikované údaje: PR VN Gemerský Jablonec, 10. 4. 2008, 1 ♂. VN Hostice, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♂; 9. 4. 2008, 1 ♂.

Veľmi vzácny palearktický druh, žijúci v tráve a machu vlhkých až zamokrených biotopov, na močiaroch, slatinách a rašeliniskách.

***Walckenaeria vigilax* (BLACKWALL, 1853)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Červená skala, 4. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. FZ).

Vzácnější holarktický druh, žijúci v machu a detrite podmáčaných lúk, na slatinách a rašeliniskách, na brehoch rybníkov, umelých vodných nádrží a tečúcich vôd, veľmi sporadicky aj na poliach.

Tetragnathidae MENGE, 1866

***Meta* C. L. KOCH, 1836**

***Meta menardi* (LATREILLE, 1804)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a, 1995b).

Nepublikované údaje: NPR Pohanský hrad, Stĺpová jaskyňa, 15. 4. 2008, 2 j♀♀ (leg. VP).

Holarktický troglofilný druh, žijúci v pivniciach, baniach, lomoch, kamenných moriach, suťoviskách, pseudojaskyniach, jaskyniach a na rôznych iných tmavých miestach.

Metellina CHAMBERLIN et IVIE, 1941

Metellina mingei (BLACKWALL, 1869)

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Dichtárske vinice, 18. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. ZK). Dolina Gortvy, 5. 9. 2006, 1 j♀. CHA Fenek, 12. 9. 2007, 3 j♀♀ (leg. VK). Obručná, 20. 5. 1999, 1 ♂, 2 ♀♀ (leg. ES). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 9. 6. 2008, 2 ♀♀ (leg. RK). NPR Šomoška, bukový les, 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. JB).

Bežný a hojný európsky druh, osídľujúci rôznorodé typy lesných aj nelesných stanovišť. Žije na vyšších bylinách, krovinách a spodných konároch stromov na poliach, lúkach, pasienkoch, v záhradách a lesoch rôzneho typu.

Metellina merianae (SCOPOLI, 1763)

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999; SVATOŇ 2000).

Nepublikované údaje: NPR Pohanský hrad, planina, 8. 6. 1990, 1j (leg. et det. MA). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 19. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. ZK). NPR Šomoška, čadičové kamenné more, 6. 6. 1990, 1j (leg. et det. JB); 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG); 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 6. 9. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK).

Európsky troglofilný druh, žijúci v kamenných moriach a suťoviskách, v pivniciach, jaskyniach a záhradných skleníkoch, medzi balvanmi zatienených horských potokov, na mokrych skalách, pod vývratmi a prevismi skál a na rôznych iných tmavých stanovištiach.

Metellina segmentata (CLERCK, 1757)

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 6. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). CHA Fenek, 25. 7. 2006, 3 j♀♀ (leg. VK); 19. 7. 2007, 1 j♀ (leg. LD); 12. 9. 2007, 1 ♂, 19 ♀♀ (leg. VK); 2. 10. 2007, 3 ♂♂ (leg. et det. SK). Hajnáčka, intravilán, 3. 10. 2007, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. LD). NPR Pohanský hrad, bukový les, 21. 6. 2007, 1 j♀. NPR Pohanský hrad, planina, 3. 10. 2007, 1 ♂, 1 ♀ (leg. LD). PP Soví hrad, 26. 7. 2006, 1 j♀. PR Steblová skala, 26. 7. 2006, 1 j♀. NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 6. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 19. 7. 2007, 3 j♀♀ (leg. LD). VN Tachty, 5. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 2. 10. 2007, 2 ♂♂, 2 ♀♀ (leg. EE, det. ZK); 2. 10. 2007, 1 ♀ (leg. et det. SK).

Bežný a hojný palearktický druh, žijúci na rôznorodých lesných aj nelesných typoch biotopov, kde sa s obľubou zdržuje na vyšších bylinách, krovinách a spodných konároch stromov, na poliach, lúkach, pasienkoch, v záhradách aj v lesoch.

Pachygnatha SUNDEVALL, 1823

Pachygnatha clercki SUNDEVALL, 1823

Nepublikované údaje: Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. JB); 2 ♂♂ (leg. et det. MA). VN PR Gemerský Jablonec, 5. 9. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK). VN Janice, 4. 9. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK). VN Tachty, 5. 9. 2006, 2 ♂♂ (leg. et det. SK).

Holarktický epigeický druh, žijúci vo vlhkom listí a detrite na zamokrených lúkach, brehoch rybníkov, umelých vodných nádrží a tečúcich vodných tokov, v jelšových porastoch a podmáčaných lesoch.

Pachygnatha degeeri SUNDEVALL, 1830

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 21. 5. 2007, 1 ♂ (leg. et det. PG). Hodejovec, 25. 4.–24. 5. 2007, 2 ♂♂, 1 ♀; 24. 5.–21. 6. 2007, 1 ♀. PP Jalovské vrstvy, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♂. Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). NPR. Pod Ostrou skalou, 8. 4.–14. 5. 2008, 1 ♀. Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. IC). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. IC); 1 ♀. VN Hostice, 18. 6. 2007, 1 ♀.

Bežne rozšírený palearktický epigeický druh, žijúci v tráve na poliach, na mokrych aj intenzívne obhospodarovných lúkach, lesných čistinkách, lesných okrajoch a na iných otvorených biotopoch.

***Pachygnatha listeri* SUNDEVALL, 1830**

Nepublikované údaje: CHA Fenek, 19. 7. 2007, 1 ♂, 1 leg. LD); 2. 10. 2007, 1 ♂ (leg. LD). Hodejovec, 8. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). Pod Ostrou skalou, 8. 4. 2008, 1 ♀ (leg. LD). Vlčia dolina, jelšový lesík, 21. 5. 2007, 1 ♀ (leg. et det. PG).

Bežný a hojný palearktický druh, preferujúci vlhkejšie typy stanovišť. Žije v tráve a machu na vlhkých lesných okrajoch a vo vlhkejších listnatých lesoch.

Tetragnatha LATREILLE, 1804

***Tetragnatha dearmata* THORELL, 1873**

Nepublikované údaje: Kalonda, breh Ipla, 7. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. MA).

Holarktický druh, žijúci na vyššej bylinnej vegetácii a na krovinách v tesnej blízkosti vôd. Jeho bionómia nie je zatiaľ dostatočne preskúmaná.

***Tetragnatha extensa* (LINNAEUS, 1758)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 21. 5. 2007, 1 ♂ (leg. et det. PG). Dolina Gortvy, 5. 6. 1990, 2 ♂♂, 4 ♀♀ (leg. et det. FZ). Kalonda, breh Ipla, 7. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. FZ); 2 ♀♀ (leg. et det. IC); 1 ♀ (leg. et det. PK). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 6. 6. 1990, 4 ♂♂ (leg. et det. RP). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 2 ♂♂, 3 ♀♀ (leg. et det. IC); 2 ♀♀ (leg. et det. RP). Vlčia dolina, jelšový lesík, 21. 5. 2007, 1 ♀ (leg. et det. PG). VN Hostice, 5. 6. 2006, 2 ♀♀ (leg. et det. SK). VN Tachy, 5. 6. 1990, 2 ♂♂, 4 ♀♀ (leg. et det. FZ).

Bežný holarktický druh, žijúci výhradne na nelesných typoch biotopov. V pobrežnej vegetácii stojatých aj tečúcich vôd, odkiaľ zasahuje aj na zamokrené lúky a rašeliniská. Uprednostňuje otvorené miesta bez krovín a stromových porastov.

***Tetragnatha montana* SIMON, 1874**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: CHA Fenek, 22. 5. 2007, 1 ♂, 3 ♀♀, 2 s ♀♀ (leg. et det. PG); 20. 6. 2007, 2 ♀♀. Dolina Gortvy, 20. 6. 2007, 2 ♂♂ (leg. et det. VF). Hodejovec, 8. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK). Kalonda, breh Ipla, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. FZ); 1 ♀ (leg. et det. IC); 1 ♀ (leg. et det. JB); 74 ♂♂, 2 ♀♀ (leg. et det. MA); 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. PK); 1 ♀ (leg. et det. VR). Šiator, 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. VR). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 19. 6. 2007, 2 ♀♀ (leg. LD). Údolie Monického potoka, 20. 5. 1999, 1 ♀ (leg. ES). Vlčia dolina, jelšový lesík, 21. 5. 2007, 3 ♀♀ (leg. et det. PG).

Palearktický druh, žijúci na vyšších bylinách a konároch krovín na zatienených a mokrých biotopoch, na zatienených brehoch močiarov, rybníkov, umelých vodných nádrží, lesov rôzneho typu a na iných semiakvatických biotopoch.

***Tetragnatha nigrita* LENDL, 1886**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). CHA Fenek (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 21. 5. 2007, 1 ♂ (leg. et det. PG). PP Belinské skaly, 6. 9.–4. 10. 2007, 2 ♀♀. CHA Fenek, 19. 7. 2007, 1 ♂ (leg. LD). Kalonda, breh Ipla, 7. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. IC); 1 ♀ (leg. et det. JB); 1 ♀ (leg. et det. VR). NPR Šomoška, hrad Šomoška, 6. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. RP). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. IC). Vlčia dolina, jelšový lesík, 21. 5. 2007, 1 s ♂, 1 s ♀ (leg. et det. PG).

Bežne rozšírený palearktický druh, žijúci na konároch rôznych drevín, rastúcich na zatienených brehoch stojatých aj tečúcich vôd.

***Tetragnatha obtusa* C. L. KOCH, 1837**

Nepublikované údaje: CHA Fenek, 2. 10. 2007, 2 ♀♀ (leg. et det. SK). Kalonda, breh Ipla, 7. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. IC). VN Janice, 4. 9. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK).

Bežne a hojne rozšírený palearktický eurytopný druh so širokou ekologickou valenciou. Žije na konároch rôznych drevín vo vlhkejších ihličnatých lesoch, nevyhýba sa však ani listnatým lesným porastom.

***Tetragnatha pinicola* L. KOCH, 1870**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 7. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. PG). PP Čakanovský profil, 6. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK). Červená skala, 7. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. RP). Dolina Gortvy, 22. 5. 2007, 1 ♀. CHA Fenek, 20. 6. 2007, 1 ♀ (leg. SKa). Havranie, 22. 5. 2007, 1 ♀. Hodejovec, 7. 6. 2006, 2006, 1 j♀ (leg. et det. PG); 8. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK). Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. IC); 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. JB). 1 ♂ (leg. et det. VR). Malobelinská hora, 21. 5. 1999, 1 ♀ (leg. ES). Pod Ostrou skalou, 11. 6. 2008, 1 j♀ (leg. RK). NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 2 j♀♀; 8. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 2 ♀♀ (leg. et det. SK). Stará Bašta, pieskovcové pivnice, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). Stará Bašta, pole, 4. 6. 1990, 3 ♀♀ (leg. et det. MA). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 7. 6. 1990, 1 ♂, 2 ♀♀ (leg. et det. FZ); 1 ♂, 2 ♀♀ (leg. et det. IC). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♂, 4 ♀♀ (leg. et det. IC); 1 ♀ (leg. et det. JB). Údolie Monického potoka, 20. 5. 1999, 2 j♂♂, 3 j♀♀ (leg. ES). CHA Vinohrady, 8. 6. 2006, 2 j♀♀ (leg. et det. SK). VN PR Gemerský Jablonec, 5. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). VN Hostice, 5. 6. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK); 6. 6. 2006, 1 ♂, 1 ♀, 1 j♀ (leg. et det. PG).

Bežný a hojný palearktický druh, preferujúci suchšie typy biotopov. Žije na konároch krovín a stromov rôznorodých biotopov.

Araneidae LATREILLE, 1806

***Aculepeira* CHAMBERLIN et IVIE, 1942**

***Aculepeira ceropegia* (WALCKENAER, 1802)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: CHA Fenek, 2. 10. 2007, 1 ♀ (leg. LD). Hodejovec, 8. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK). Obručná, 20. 5. 1999, 1 j♂ (leg. ES). Pod Ostrou skalou, 14. 5. 2008, 1 j♂. NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. FZ); 4. 10. 2007, 2 j♀♀ (leg. et det. LD). NPR Šomoška, hrad Šomoška, 6. 6. 1990, 1 ♂, 2 ♀♀ (leg. et det. RP). Teplý vrch, 2. 10. 2007, 1 ♀, 1 j♀ (leg. et det. LD). CHA Vinohrady, 1. 10. 2007, 2 j♀♀ (leg. et det. LD). VN Tachty, 5. 9. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK).

Jeden z najbežnejších palearktických druhov, hojne zastúpený na rôznych nelesných aj lesných nezatienených typoch stanovišť, v agroceenách, na lúkach aj pastvinách, v nízkych smrekových výsadbách a lesoch rôzneho typu, kde žije v tráve a na nižších bylinách.

***Agalenatea* ARCHER, 1951**

***Agalenatea redii* (SCOPOLI, 1763)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad, PP Soví hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 21. 5. 2007, 1 ♀ (leg. et det. PG). Dolina Gortvy, 20. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. VF); 1 ♀ (leg. et det. ZK). CHA Fenek, 2. 10. 2007, 1 j♀ (leg. LD). Hadia stráň, 1. 10. 2007, 1 j♂ (leg. CB). Hodejovec, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG); 8. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). Obručná, 20. 5. 1999, 2 ♂♂, 2 ♀♀ (leg. ES). Pod Ostrou skalou, 14. 5. 2008, 2 ♀♀. NPR Pohanský hrad, planina, 8. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA); 3. 10. 2007, 1 j♀ (leg. LD). PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. FZ); 1 ♀ (leg. et det. JB). NPR Šomoška, hrad Šomoška, 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. RP). CHA Vinohrady, 1. 10. 2007, 1 j♀ (leg. et det. SK). VN Hostice, 5. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). VN Tachty, 5. 9. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK).

Teplomilný palearktický druh, ktorý žije výhradne na otvorených a suchších stanovištiach s chudobnou vegetáciou.

***Araneus* CLERCK, 1757**

***Araneus alsine* (WALCKENAER, 1802)**

Nepublikované údaje: CHA Fenek, 20. 6. 2007, 1 ♂ (leg. et det. ZK).

Bežný a menej hojný palearktický druh, žijúci v tráve a na nižších bylinách lesných aj nelesných biotopov, na močaristých lesných lúkach a v tienistých vlhkejších lesoch.

***Araneus angulatus* (CLERCK, 1757)**

Nepublikované údaje: Dolina Gortvy, 20. 6. 2007, 1 ♂ (leg. et det. VF).

Palearktický druh, uprednostňujúci presvetlené nížinné lesy, kde zväčša žije na ich lesných okrajoch, na lesných cestách a čistinkách.

***Araneus diadematus* CLERCK, 1757**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). CHA Fenek, Gemerské Dechtáre, NPR Pohanský hrad, PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 18. 6. 2007, 2 j♀♀. PP Belinské skaly, 19. 6. 2007, 1 j♀ (leg. et det. LD); 1 ♀ (leg. et det. ZK). Dolina Gortvy, 20. 6. 2007, 1 j♀ (leg. VK). CHA Fenek, 2. 10. 2007, 1 j♀ (leg. et det. LD). NPR Havranie, 20. 6. 2007, 1 j♀ (leg. VK). NPR Pohanský hrad, bukový les, 26. 7. 2006, 1 j♀; 21. 6. 2007, 1 j♀; 17. 7.–15. 8. 2007, 1 j♂. NPR Pohanský hrad, planina, 25. 9. 2007, 1 ♀ (leg. VK). NPR Pohanský hrad, Tilič, 26. 7. 2006, 1 j♀. PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 1 j♀ (leg. et det. PG); 26. 7. 2006, 1 j♀. Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♂, 3 ♀♀ (leg. et det. IC); 2 j♀♀; 1 j♀ (leg. VRA). Údolie Monického potoka, 20. 5. 1999, 1 j♀ (leg. ES). VN Hostice, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 j♀. VN Janice, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 j♀.

Bežne a hojne sa vyskytujúci holarktický druh vo všetkých typoch lesných aj nelesných biotopov, častokrát so synantropným charakterom výskytu.

***Araneus marmoreus* CLERCK, 1757**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 7. 6. 2006, 1 j♀ (leg. et det. PG). Červená skala, 4. 6. 1990, 2 j♀♀ (leg. et det. FZ). Údolie Monického potoka, 20. 5. 1999, 1 j♀ (leg. ES). VN PR Gemerský Jablonec, 5. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). VN Tachty, 5. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK).

Bežne zastúpený holarktický druh, hojne sa vyskytujúci na bylinách, krovinách aj konároch stromov na brehoch rybníkov a tečúcich vodných tokov, na mokradiach, slatinných lúčkach a rašeliniskách aj v podraсте listnatých a ihličnatých lesov, najmä v ich okrajových častiach.

***Araneus quadratus* CLERCK, 1757**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre, NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Hadia stráň, 18. 7. 2007, 1 j♂ (leg. LD). Pod Ostrou skalou, 6. 6. 2006, 1 s♀ (leg. PG). VN Tachty, 5. 9. 2006, 1 ♂, 2 ♀♀ (leg. et det. SK).

Hojný palearktický druh, osídľujúci rôzne typy nelesných, čiastočne aj lesných biotopov s rôznym stupňom vlhkosti, kde sa zdržuje na vyšších bylinách, krovinách a spodných konároch stromov. Bežne sa vyskytuje na vlhkejších lúčkach a mokradiach, slatinách a rašeliniskách, na lesných čistinkách a presvetlených okrajoch lesných porastov. Častokrát na viacerých miestach nadobúda jeho výskyt synantropný charakter.

***Araneus sturmi* (HAHN, 1831)**

Nepublikované údaje: Hodejovec, 8. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK). VN Tachty, 5. 9. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK).

Palearktický druh, uprednostňujúci ihličnaté lesné porasty, kde žije takmer výhradne na konároch ihličnatých drevín, na listnatých stromoch len v prípade, že tieto rastú v tesnej blízkosti súvislých ihličnatých lesných porastov. Avšak na Cerovej vrchovine na močaristých biotopoch sa výskyt druhu z ekologického hľadiska tejto charakteristike trochu vymyká.

***Araneus triguttatus* (FABRICIUS, 1775)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Červená skala, 7. 6. 1990, 4 ♂♂, 3 ♀♀; 4 ♂♂, 5 ♀♀ (leg. et det. RP). PR Ostrá skala, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♂, 3 ♀♀; 2 ♂♂, 3 ♀♀ (leg. et det. RP).

O niečo vzácnejší palearktický druh, žijúci na konároch listnatých drevín teplejších polôh stredného, západného, východného a južného Slovenska.

Araniella CHAMBERLIN et IVIE, 1942

Araniella cucurbitina (CLERCK, 1757)

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad, Teplý vrch (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 19. 6. 2007, 1 ♂ (leg. et det. LD); 12. 5. 2008, 1 jŕ. Červená skala, 4. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. FZ); 7. 6. 1990, 2 ♂, 10 ♀ (leg. et det. RP). Dórova dolina, 27. 5. 2008, 1 ♀ (leg. VK). CHA Fenek, 20. 6. 2007, 2 ♀; 1 ♂ (leg. et det. VF). Hodejovec, 8. 6. 2006, 3 ♂, 3 ♀ (leg. et det. SK). Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 2 ♀ (leg. et det. IC); 2 ♀ (leg. et det. MA); 1 ♀ (leg. et det. VR). Obručná, 20. 5. 1999, 2 ♂, 3 jŕ, 3 j♀ (leg. ES). NPR Pohanský hrad, planina, 8. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK). Stará Bašta, lúka, 4. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. MA). Stará Bašta, pieskovcové pivnice, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). Stará Bašta, pole, 4. 6. 1990, 2 ♂, 2 ♀ (leg. et det. MA). Šiator, 6. 6. 1990, 2 ♂, 2 ♀ (leg. et det. VR). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 6. 6. 1990, 1 j♀ (leg. et det. FZ); 1 ♂ (leg. et det. IC); 2 ♀ (leg. et det. JB); 19. 6. 2007, 1 ♂ (leg. et det. VF); 9. 6. 2008, 1 ♀ (leg. RK). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 3 ♂, 8 ♀ (leg. et det. IC); 1 ♀ (leg. et det. JB).

Bežne a hojne rozšírený palearktický druh, vyskytujúci sa v listnatých lesoch rôzneho typu, nevyhýba sa však ani iným biotopovým formáciám, vrátane ľudských sídlisk. Žije na konároch rôznych drevín. Vykazuje rovnomerné rozšírenie na celom území Slovenska.

Araniella inconspicua (SIMON, 1874)

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a; FRANC 1997).

Nepublikované údaje: Teplý vrch, 5. 6. 1990, 2 ♀ (leg. et det. RP).

Vzácnější palearktický druh, viazaný na biotopy stepného a lesostepného charakteru, kde sa obyčajne zdržuje na konároch rôznych drevín.

Araniella opisthographa (KULCZYŃSKI, 1905)

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 7. 6. 2006, 2 ♂, 2 ♀ (leg. et det. PG); 1 ♂, 2 ♀ (leg. et det. SK). Červená skala, 7. 6. 1990, 1 ♀; 1 ♀ (leg. et det. RP). CHA Fenek, 20. 6. 2007, 1 ♀. Dolina Gortvy, 22. 5. 2007, 1 ♀, 1 j♀ (leg. et det. PG). Hodejovec, 7. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. PG). Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. JB). PR Ostrá skala, 6. 6. 2006, 1 ♂, 4 ♀ (leg. et det. PG). Pod Ostrou skalou, 6. 6. 2006, 1 ♂, 5 ♀ (leg. et det. SK). NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 1 ♂, 1 j♀; 21. 6. 2007, 2 ♀ (leg. LD). PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 4 ♀ (leg. et det. PG); 1 ♀ (leg. et det. SK). Stará Bašta, pole, 4. 6. 1990, 2 ♂ (leg. et det. MA). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 6. 6. 1990, 3 ♂ (leg. et det. IC). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 5 ♀ (leg. et det. IC); 1 ♂, 2 ♀ (leg. et det. RP). CHA Vinohrady, 21. 5. 2007, 1 ♂ (leg. et det. PG); 10. 6. 2008, 1 ♂ (leg. VK). VN Hostice, 6. 6. 2006, 2 ♂, 1 ♀ (leg. et det. PG).

Bežný a pomerne hojný euro-ázijský druh. Uprednostňuje veľmi teplé a suché stanovištia, kde žije na konároch rôznych drevín, vzácnejšie aj v tráve. Na území Slovenska poznáme veľký počet jeho výskytových lokalít (GAJDOŠ a kol. 1999).

Argiope AUDOUIN, 1826

Argiope bruennichi (SCOPOLI, 1772)

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre, NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 6. 9. 2007, 4 ♂, 1 ♀, 1 jŕ (leg. VK). PP Čakanovský profil, 6. 6. 2006, 1 j♀ (leg. et det. PG); 1 ♀ (leg. et det. SK). Dolina Gortvy, 25. 7. 2006, 2 ♀ (leg. VK). CHA Fenek, 20. 6. 2007, 1 j♀; 19. 7. 2007, 1 jŕ (leg. et det. LD). Hadia stráň, 18. 7. 2007, 3 ♂, 1 ♀ (leg. LD). PP Jalovské vrstvy, 18. 7. 2007, 1 j♀ (leg. et det. SK). PP Soví hrad, 26. 7. 2006, 1 jŕ. Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 kokón (leg. et det. JB). CHA Vinohrady, 4. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 18. 7. 2007, 2 ♂ (leg. et det. LD). VN Hostice, 18. 6. 2007, 1 j♀. VN Tachty, 5. 6. 1990, 1 j (leg. et det. JB); 5. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 19. 7. 2007, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. LD).

Bežne a hojne zastúpený palearktický druh, vyskytujúci sa na nelesných aj lesných stanovištiach, na otvorenejších a vlhkejších biotopoch s vyšším bylinným podrastom, v agrocenózach, na lúkach a pastvinách, v nízkych smrekových výsadbách a lesoch rôzneho typu. Patrí k našim expanzívnym druhom.

Cercidia THORELL, 1869

Cercidia prominens (WESTRING, 1851)

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 17. 7. 2007, 1 ♀ (leg. et det. SK); 12. 6. 2008, 1 ♀ (leg. VK). CHA Fenek, 2. 10. 2007, 1 ♀ (leg. et det. LD). Pod Ostrou skalou, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. RP). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. JB); 1 ♀. VN Hostice, 5. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK).

Holarktický druh, vyskytujúci sa na rôznych lesných aj nelesných stanovištiach, kde si zhotovuje svoje siete na vrese a iných nižších rastlinách nelesných aj lesných biotopov (MILLER 1971). S obľubou osídľuje suchšie biotopy, ale nevychýba sa ani vlhkejšími miestami.

Cyclosa MENGE, 1866

Cyclosa conica (PALLAS, 1772)

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad, PP Soví hrad, PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 7. 6. 2006, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. SK). Červená skala, 7. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. RP). Dolina Gortvy, 5. 9. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK). CHA Fenek, 25. 7. 2006, 1 j♀ (leg. VK); 2. 10. 2007, 1 j♀ (leg. et det. LD). Hodejovec, 8. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). NPR Pohanský hrad, Tilič, 25. 9. 2007, 1 j♀ (leg. VK). PR Steblová skala, 26. 7. 2006, 1 j♀. NPR Šomoška, bukový les, 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. IC); 6. 9. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. IC). VN Tachty, 5. 9. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK); 2. 10. 2007, 1 ♀ (leg. et det. ZK).

Holarktický druh, viazaný svojim výskytom na ihličnaté, najmä smrekové lesné porasty. Na takýchto typoch biotopov nevykazuje absenciu takmer nikde. V podmienkach Cerovej vrchoviny bol ale jeho výskyt zaznamenaný v bukových a dubových lesných porastoch (NPR Pohanský hrad, PR Steblová skala) aj v jelšovom lese (CHA Fenek).

Cyclosa oculata (WALCKENAER, 1802)

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre (FRANC a HANZELOVÁ 1995a, 1997; FRANC 1997).

Nepublikované údaje: PP Čakanovský profil, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). Červená skala, 7. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. RP). Hodejovec, 8. 6. 2006, 2 ♂♂, 2 ♀♀ (leg. et det. SK). Kalonda, breh Ipla, 7. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. IC); 1 ♂ (leg. et det. VR). Pod Ostrou skalou, 6. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK). Stará Bašta, pole, 4. 6. 1990, 2 ♂♂, 1 ♀ (leg. et det. MA). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 6. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. PK). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. JB).

Vzácnější palearktický druh, uprednostňujúci suchšie piesčité typy biotopov, na rôznych úhoroch, lúkach a iných podobných typoch biotopov so sporou vegetáciou, sporadicky sa však vyskytuje aj v lesoch a na otvorených močaristých miestach.

Gibbaranea ARCHER, 1951

Gibbaranea bituberculata (WALCKENAER, 1802)

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Belina, PP Soví hrad, PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 12. 5. 2008, 1 ♂, 1 ♀. CHA Fenek, 2. 10. 2007, 2 ♀♀. Hada stráž, 1. 10. 2007, 1 j♀ (leg. LD). Obručná, 20. 5. 1999, 2 ♂♂, 1 ♀ (leg. ES). NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 1 ♀. CHA Vinohrady, 8. 6. 2006, 3 ♀♀ (leg. et det. SK).

Vzácnější palearktický druh, viazaný svojim výskytom viac na stredné a južné oblasti Slovenska. Obýva teplé a suchšie biotopy s pomerne nízkou vegetáciou, v ktorej si zhotovuje pavučinové siete až do výšky 50 cm nad zemou (MILLER 1971).

Gibbaranea gibbosa (WALCKENAER, 1802)

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre (FRANC a HANZELOVÁ 1995a; FRANC 1997).

Nepublikované údaje: Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. IC).

Vzácnější európsky druh, žijúci na listnatých krovinách a spodných konároch stromov v nížinách aj podhorských oblastiach Slovenska.

***Gibbaranea ullrichi* (HAHN, 1835)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Stará Bašta, lúka, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA).

Veľmi vzácný a ojedinele sa vyskytujúci euro-ázijský druh, ktorý je svojim výskytom viazaný na najteplejšie oblasti západného, južného a východného Slovenska.

***Hypsosinga* AUSSENER, 1871**

***Hypsosinga albovittata* (WESTRING, 1851)**

Nepublikované údaje: PP Jalovské vrstvy, 10. 6. 2008, 1 ♀ (leg. RK).

Vzácnější euro-sibírsky druh, obývajúci skalné stepi a iné typy slnečných a suchých stanovišť, kde žije v tráve.

***Hypsosinga heri* (HAHN, 1831)**

Nepublikované údaje: Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. FZ); 4 ♀♀ (leg. et det. IC); 4 ♀♀ (leg. et det. MA); 1 ♀ (leg. et det. PK); 5 ♂♂, 1 ♀ (leg. et det. VR). VN Hostice, 6. 6. 2006, 1 ♂, 7 ♀♀ (leg. et det. PG); 10. 6. 2008, 2 ♀♀ (leg. et det. LD).

Bežne a hojne sa vyskytujúci palearktický druh, žijúci na brehoch rybníkov a umelých vodných nádrží, kde sa zdržiava na rôznej vegetácii.

***Hypsosinga pygmaea* (SUNDEVALL, 1831)**

Nepublikované údaje: VN Tachty, 5. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK).

Bežný a hojný holarktický druh, osídľujúci presvetlené vlhkejšie biotopy, kde žije medzi stebami rôznych druhov tráv.

***Hypsosinga sanguinea* (C. L. KOCH, 1844)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre, PP Soví hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). CHA Vinohrady, 1. 10. 2007, 1 ♀ (leg. et det. LD).

Bežný a hojný palearktický druh, ktorý obýva slnečné a teplé stanovištia, skalné stepi a lesostepi, výslnné lúky a okraje lesov, kde žije v tráve, na rôznych bylinách a konároch krovin.

***Larinioides* CAPORACCO, 1934**

***Larinioides cornutus* (CLERCK, 1757)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 21. 5. 2007, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. PG). Červená skala, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. FZ). Gortva, železničná stanica, 19. 7. 2007, 1 ♂ (leg. et det. LD). Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. IC). VN Hostice, 6. 6. 2006, 1 ♂, 2 ♀♀ (leg. et det. PG).

Bežne a hojne rozšírený holarktický druh, obývajúci nezalesnené otvorené biotopy, občasne v bezprostrednej blízkosti vôd, kde žije v trstinových porastoch.

***Larinioides patagiatus* (CLERCK, 1757)**

Nepublikované údaje: Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA).

Stredne hojný holarktický druh, žijúci na vyšších bylinách a konároch rôznych listnatých aj ihličnatých drevín na lesných čistinkách a okrajoch lesov, prípadne v iných presvetlených biotopoch. Bežne sa vyskytuje najmä v okolí rybníkov. Početnejšie výskytové lokality máme len z južného a východného Slovenska, na ostatnom území má tento druh mozaikovitý charakter výskytu.

***Larinioides sclopetarius* (CLERCK, 1757)**

Nepublikované údaje: Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. IC).

Holarktický druh, bežne sa vyskytujúci na budovách, skalných stenách a skalách, na zábradliach mostov a iných konštrukciách v blízkosti vôd.

***Larinioides suspicax* (O.P.-CAMBRIDGE, 1876)**

[= *Larinioides folium* (SCHRANK, 1803)]

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. IC); 4 ♀♀ (leg. et det. MA). Stará Bašta, napájadlo, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. IC); 1 ♀ (leg. et det. MA); 1 ♂ (leg. et det. RP).

Vzácnější palearktický druh, žijúci na bylinách, krovinách a spodných konároch stromov, na trstinách a inej pobrežnej vegetácii, najmä v nižších a stredných polohách. Dneďa bol ešte zamieňaný s blízkym druhom *Larinioides cornutus*, čo nutne predpokladá revíziu najmä starších zberov v okruhu týchto dvoch druhov.

***Mangora* O.P.-CAMBRIDGE, 1889**

***Mangora acalypha* (WALCKENAER, 1802)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad, Teplý vrch (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). PP Čakanovský profil, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). Červená skala, 4. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. FZ); 7. 6. 1990, 1 ♀; 1 ♀ (leg. et det. RP). CHA Fenek, 20. 6. 2007, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. ZK); 2. 10. 2007, 1 ♀ (leg. et det. LD). Hadia stráň, 1. 10. 2007, 1 j♀ (leg. CB). Hodejovec, 7. 6. 2006, 3 ♂♂, 1 ♀ (leg. et det. PG). 8. 6. 2006, 1 ♀, 1 j♀ (leg. et det. SK). Hrebeň Ragáča, 11. 6. 2008, 1 ♀ (leg. VK). PP Jalovské vrstvy, 21. 5. 2007, 1 j♀ (leg. et det. PG); 9. 4. 2008, 2 j♂♂; 10. 6. 2008, 1 ♂, 1 ♀ (leg. LD); 4 ♀♀ (leg. RK). Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. FZ); 2 ♂♂ (leg. et det. IC); 1 ♂ (leg. et det. MA); 1 ♀ (leg. et det. PK). Kameňolom Mačacia, 9. 6. 2008, 4 ♀♀ (leg. VK). NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 3 ♀♀. Malobelinská hora, 21. 5. 1999, 1 ♀ (leg. ES). PR Ostrá skala, 6. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. PG). Pod Ostrou skalou, 6. 6. 2006, 4 ♂♂, 4 ♀♀ (leg. et det. SK); 14. 5. 2008, 3 ♂♂, 1 ♀, 1 j♂, 5 j♀♀; 1 ♂, 1 ♀ (leg. VK); 11. 6. 2008, 1 ♀ (leg. et det. LD); 1 ♀ (leg. RK). NPR Pohanský hrad, bukový les, 3. 10. 2007, 1 ♀ (leg. EE, det. ZK). NPR Pohanský vrch, planina, 4. 6. 1990, 3 ♀♀; 8. 6. 1990, 1 ♂, 10 ♀♀ (leg. et det. MA). PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG); 2 ♂♂, 1 ♀ (leg. et det. SK). Stará Bašta, lúka, 4. 6. 1990, 1 ♂, 4 ♀♀ (leg. et det. MA). Stará Bašta, napájadlo, 4. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. MA). Stará Bašta, pieskovcové pívnic, 4. 6. 1990, 3 ♀♀ (leg. et det. MA). Stará Bašta, pole, 4. 6. 1990, 1 ♂, 13 ♀♀ (leg. et det. MA). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 6. 6. 1990, 3 ♀♀ (leg. et det. FZ); 5 ♀♀ (leg. et det. IC); 19. 6. 2007, 2 ♀♀ (leg. et det. LD). NPR Šomoška, hrad Šomoška, 6. 6. 1990, 2 ♂♂, 1 ♀ (leg. et det. RP). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 4 ♀♀ (leg. et det. FZ); 3 ♀♀ (leg. et det. IC); 1 ♀ (leg. et det. JB); 2 ♀♀ (leg. et det. MA). Údolie Monického potoka, 20. 5. 1999, 8 ♂♂, 4 ♀♀, 2 j♂♂, 13 j♀♀ (leg. ES). CHA Vinohrady, 8. 6. 2006, 5 ♂♂, 2 ♀♀ (leg. et det. SK); 10. 6. 2008, 2 ♀♀ (leg. VK). Vlčia dolina, jelšový lesík, 21. 5. 2007, 1 ♀; 1 ♀ (leg. et det. PG). VN Hostice, 5. 6. 2006, 2 ♀♀ (leg. et det. SK); 6. 6. 2006, 3 ♀♀ (leg. et det. PG). VN Tachty, 20. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. LD).

Bežný a hojný palearktický druh, žijúci na lúkach a okrajoch lesov. Uprednostňuje suchšie typy biotopov so sporou vegetáciou. Na území Slovenska nepatrí takmer nikde k vzácnym druhom.

Nuctenea SIMON, 1864

Nuctenea umbratica (CLERCK, 1757)

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: PR Hajnáčsky hradný vrch, 8. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. RP). PR Steblová skala, 27. 7. 2006, 1 ♀ (leg. AS).

Európsky druh, žijúci v rôznych lesoch pod kôrou stromov a v rôznych štrbinách drevených staviieb. Zriedkavejší výskyt býva zaznamenávaný aj na viacerých nelesných typoch biotopov.

Parazygiella WUNDERLICH, 2004

Parazygiella montana (C. L. KOCH, 1834)

[= *Zygiella montana* (C. L. KOCH, 1834)]

Nepublikované údaje: Havranie, 2. 10. 2007, 2 j♀♀ (leg. VK).

Zriedkavejší palearktický druh, s obľubou osídľujúci najmä horské typy biotopov, kde vystupuje až do výšky 1700 m n. m. (SVATOŇ a kol. 2003). Žije na skalných stenách, konároch a kmeňoch stromov aj v horských chatách.

Singa C. L. KOCH, 1836

Singa hamata (CLERCK, 1757)

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 6. 9. 2007, 1 j♀ (leg. VK). Červená skala, 4. 6. 1990, 2 ♂♂, 5 ♀♀ (leg. et det. FZ). Dolina Gortvy, 5. 9. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK). CHA Fenek, 20. 6. 2007, 1 ♀ (leg. SKa). Hodejovec, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG); 8. 6. 2006, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. SK). Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♂, 7 ♀♀, 2 j♂♂, 1 j♀ (leg. et det. FZ); 2 ♂♂, 4 ♀♀ (leg. et det. IC); 1 ♀, 1 j (leg. et det. JB); 6 ♂♂, 5 ♀♀ (leg. et det. PK). Pod Ostrou skalou, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). Pod Ostrou skalou, 1 ♂, 2 ♀♀ (leg. et det. PG). VN Hostice, 5. 6. 2006, 2 ♀♀ (leg. et det. SK); 6. 6. 2006, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. PG); 2. 10. 2007, 2 j♂♂ (leg. LD). VN Janice, 4. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). VN Tachty, 5. 9. 2006, 2 j♀♀ (leg. et det. SK).

Bežný a stredne hojný palearktický druh, zdržujúci sa na bylinách a konároch rôznych druhov drevín otvorených slnečných biotopov s rôznym stupňom vlhkosti, na mokradiach aj v lesoch.

Singa nitidula C. L. KOCH, 1844

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Červená skala, 7. 6. 1990, 2 ♂♂ (leg. et det. RP). Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. JB); 7 ♂♂, 21 ♀ (leg. et det. MA); 3 ♂♂, 3 ♀♀ (leg. et det. VR). NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. RP). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀.

Bežný a hojný palearktický druh, zdržujúci sa prevažne na rôznych vyšších bylinách a konároch krovín rastúcich v tesnej blízkosti tečúcich vôd, najmä na brehoch riek a ich meandrov.

Zilla C. L. KOCH, 1834

Zilla diodia (WALCKENAER, 1802)

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre, PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 21. 5. 2007, 1 ♂ (leg. et det. PG). PP Belinské skaly, 12. 5. 2008, 1 ♂. Červená skala, 3. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA); 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA); 7. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. RP). Dolina Gortvy, 20. 6. 2007, 1 ♀ (leg. VK). Havranie, 20. 6. 2007, 1 ♀ (leg. VK). Hodejovec, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). Obručná, 22. 5. 1999, 2 ♀♀ (leg. ES). NPR Pohanský hrad, planina, 8. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. MA). NPR Pohanský hrad, Tilič, 3. 10. 2007, 1 j♀. Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. IC).

Vzácnější mediteránny druh, zdržujúci sa väčšinou na nelesných typoch biotopov, na skalách, kamenitých suťoviskách a piesčiniach, výnimočne aj v svetlých lesoch, kde sa zdržuje na rôznych krovinách a nižších konároch dubov alebo borovíc.

Lycosidae SUNDEVALL, 1833
Acantholycosa F. DAHL, 1908

***Acantholycosa lignaria* (CLERCK, 1757)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Palearktický druh, žijúci na slnečných lesných okrajoch, rúbaniskách a lesných skládkach, kde sa obyčajne zdržuje v okolí ležiacich kmeňov a pňov. Viac je tento druh charakteristický pre pôvodné smrekové lesy stredných a vyšších horských polôh.

Alopecosa SIMON, 1885

***Alopecosa accentuata* (CLERCK, 1757)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Belina, PP Soví hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 23. 5.–18. 6. 2007, 1 ♀. PP Čakanovský profil, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). Červená skala, 3. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA); 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. RP). Dolina Gortvy, 20. 6. 2007, 1 j♀ (leg. VK). CHA Fenek, 20. 6. 2007, 2 ♀♀ (leg. et det. ZK). Havranie, 20. 6. 2007, 1 j♀ (leg. VK). Hodejovec, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). PP Jalovské vrstvy, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♂, 1 ♀; 18. 7.–16. 8. 2007, 2 j♀♀; 9. 4.–13. 5. 2008, 13 ♂♂, 2 ♀♀; 13. 5.–10. 6. 2008, 2 ♀♀. NPR Pohanský hrad, planina, 23. 5. 2007, 1 j♀ (leg. et det. PG). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. ES); 1 ♀ (leg. et det. FZ); 2 ♀♀ (leg. et det. RP). CHA Vinohrady, 1. 10. 2008, 1 j♀ (leg. LD).

Bežný a pomerne hojný palearktický druh, zdržujúci sa na otvorených slnečných a suchých trávnatých miestach nelesných aj lesných biotopov.

***Alopecosa aculeata* (CLERCK, 1757)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: CHA Fenek, 20. 6. 2007, 2 ♀♀ (leg. et det. ZK). Hodejovec, 25. 4.–24. 5. 2007, 4 ♂♂.

Holarktický druh, ktorý sa bežne vyskytuje na lesných lúkach, rúbaniskách, čistinkách a na okrajoch listnatých, zmiešaných aj ihličnatých lesov.

***Alopecosa cuneata* (CLERCK, 1757)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). PP Soví hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. JB).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 24. 4.–21. 5. 2007, 4 ♂♂. PP Belinské skaly, 26. 4.–24. 5. 2007, 1 ♂. Červená skala, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. RP). PR Hajnáčsky hradný vrch, 8. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. RP). Hodejovec, 25. 4.–24. 5. 2007, 3 ♂♂; 6. 9.–2. 10. 2007, 3 j♀♀. Kameňolom Mačacia, 26. 4.–24. 5. 2007, 1 ♂; 17. 7.–15. 8. 2007, 1 ♀. CHA Vinohrady, 24. 4.–21. 5. 2007, 5 ♂♂; 18. 6.–18. 7. 2007, 5 j♀♀. Pod Ostrou skalou, 8. 4.–14. 5. 2008, 4 ♂♂, 3 ♀♀. NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. ES). PP Soví hrad, 6. 6. 2006, 1 ♀. Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀; 1 ♀ (leg. et det. RP). CHA Vinohrady, 24. 4.–21. 5. 2007, 5 ♂♂; 18. 6.–18. 7. 2007, 5 j♀♀. VN Hostice, 5. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 24. 4.–21. 5. 2007, 6 ♂♂; 21. 5.–18. 6. 2007, 1 ♀.

Palearktický druh, osídľujúci suchšie aj vlhkejšie trávnaté miesta rôznorodých biotopov, menovite kultúrne lúky aj skalné stepi a lesostepi.

***Alopecosa fabrilis* (CLERCK, 1757)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). PP Soví hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Veľmi vzácny palearktický druh, žijúci na svetlých a teplých miestach lesných biotopov, kde sa obyčajne zdržiava v jamkách, vyhrabaných do piesku (PRÓSZYŃSKI a STAREGA 1971).

***Alopecosa mariae* (F. DAHL, 1908)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Belina, Gemerské Dechtáre (FRANC a HANZELOVÁ 1995a; FRANC 1997).

Nepublikované údaje: PP Čakanovský profil, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). CHA Vinohrady, 1. 10. 2007, 1 ♂.

Veľmi vzácny palearktický druh, žijúci na teplých a suchých stráňach.

***Alopecosa pulverulenta* (CLERCK, 1757)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Dolina Gortvy, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. JB).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♂. Kalonda, breh Ípla, 7. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. JB). Pod Ostrou skalou, 8. 4.–14. 5. 2008, 1 ♂.

Bežne a hojne sa vyskytujúci palearktický druh, žijúci na trávnatých miestach suchších aj vlhkejších lúk, v ovocných sadoch a svetlých lesoch nížinných aj horských polôh Slovenska.

***Alopecosa schmidtii* (HAHN, 1835)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). PP Soví hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a; FRANC 1997).

Veľmi vzácny palearktický druh, žijúci na slnečných teplých a suchých stráňach. Jeho výskyt bol doteraz zaznamenaný len na niekoľkých málo lokalitách najjužnejšie položených polôh Slovenska.

***Alopecosa solitaria* (HERMAN, 1876)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). PP Soví hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a; FRANC 1997).

Nepublikované údaje: PP Jalovské vrstvy, 13. 5.–10. 6. 2008, 1 ♀. Teplý vrch, 5. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. RP).

Vzácnjší euro-sibírsky druh, žijúci v tráve na teplých a suchých krovinatých stráňach, aj v listnatých lesoch.

***Alopecosa sulzeri* (PAVESI, 1873)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 19. 6. 2007, 1 ♂; 12. 5. 2008, 1 j♀; 1 ♂ (leg. VK). PP Jalovské vrstvy, 24. 4.–21. 5. 2007, 4 ♂♂; 21. 5.–18. 6. 2007, 1 ♂, 1 ♀; 9. 4.–13. 5. 2008, 1 ♂; 13. 5.–10. 6. 2008, 2 ♂♂, 1 ♀. NPR Pohanský hrad, planina, 25. 9. 2007, 1 j♂ (leg. VK). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. FZ); 2 ♀♀ (leg. et det. RP).

Vzácnjší palearktický druh, žijúci na slnečných teplých a suchých biotopoch nížin, menovite na skalných stepiach a lesostepiach, kde sa zväčša zdržuje pod kameňmi.

***Alopecosa taeniata* (C. L. KOCH, 1835)**

Publikované údaje: Belina, NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Hodejovec, 8. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). Pod Ostrou skalou, 6. 6. 2006, 2 ♀♀ (leg. et det. SK). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. FZ).

Bežne a pomerne hojne sa vyskytujúci druh, osídľujúci rôznorodé typy stanovišť. FRANC a HANZELOVÁ (1995a) na základe chybnéj determinácie publikovali tento druh pod *Alopecosa aculeata* (CLERCK 1757).

***Alopecosa trabalis* (CLERCK, 1757)**

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 24. 4.–21. 5. 2007, 4 ♂♂, 2 ♀♀; 21. 5.–18. 6. 2007, 3 ♂♂, 2 ♀♀. PP Čakanovský profil, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). PP Soví hrad, 26. 7. 2006, 1 ♀. CHA Vinohrady, 24. 4.–21. 5. 2007, 17 ♂♂; 21. 5.–18. 6. 2007, 1 ♂.

Bežnejší euro-ázijský druh, vyskytujúci sa zväčša na teplých krovinatých stráňach a okrajoch svetlejších lesov.

Arctosa C. L. KOCH, 1847

Arctosa figurata (SIMON, 1876)

Nepublikované údaje: PP Jalovské vrstvy, 18. 7.–16. 8. 2007, 1 j♀. CHA Vinohrady, 18. 6.–18. 7. 2007, 1 ♂, 1 ♀. VN Hostice, 21. 5.–18. 6. 2007, 1 ♀.

Európsky druh, žijúci v tráve, machu a pod kameňmi suchších lesov, na skalných stepiach a lesostepiach.

Arctosa leopardus (SUNDEVALL, 1833)

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: PR Hajnáčsky hradný vrch, 12. 4. 1971, 1 ♀ (leg. J.DAROLA, det. F.MILLER).

Vzácnější palearktický druh, ktorý žije v tráve a detrite rôznych typov mokradí, rybníkov, slatinných lúk a rašelinísk, aj pod kameňmi štrkovitých brehov stojatých a tečúcich vôd.

Arctosa maculata (HAHN, 1822)

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Dolina Gortvy, 5. 6. 1990, 1j (leg. et det. JB). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 19. 6. 2007, 1 j♀.

Východoeurópsky druh, bežne sa vyskytujúci na piesčitých a skalnatých brehoch horských riek a potokov.

Arctosa stigmosa (THORELL, 1875)

Nepublikované údaje: VN Tachty, 2. 10. 2007, 1 ♂ (leg. EE, det. ZK).

Veľmi vzácny palearktický druh, žijúci vo vlhkom piesku a štrku na brehu riek. Zatiaľ máme k dispozícii iba niekoľko starých údajov o výskyte druhu v Strážovských vrchoch a Žilinskej kotline (BARTOŠ 1938), v Košickej kotline, Ondavskej vrchovine, Východoslovenskej pahorkatine a roviny (CHYZER a KULCZYŃSKI 1891, 1899), novšie len zo Žilinskej kotliny (KÚRKA 1998), Beskydského predhoria a Východoslovenskej roviny (BUCHAR 1999), zhrnuté v Katalógu pavúkov Slovenska (GAJDOŠ a kol. 1999).

Aulonia C. L. KOCH, 1847

Aulonia albimana (WALCKENAER, 1805)

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Belina, NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♂, 1 j♀; 21. 5.–18. 6. 2007, 10 ♂♂, 1 ♀. PP Belinské skaly, 26. 4.–24. 5. 2007, 1 ♂; 21. 6.–17. 7. 2007, 2 ♀♀. Červená skala, 3. 6. 1990, 2 ♂♂, 4 ♀♀ (leg. et det. MA); 6. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. MA). CHA Fenek, 25. 7. 2006, 1 ♀. Hadia stráň, 1. 10. 2007, 1 j♀ (leg. CB); 1 j♂ (leg. LD). PR Hajnáčsky hradný vrch, 8. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. RP); 21. 6. 2007, 1 j♀. Hodejovec, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG); 24. 5.–21. 6. 2007, 1 ♂. PP Jalovské vrstvy, 13. 5.–10. 6. 2008, 2 ♂♂, 1 ♀; 10. 6. 2008, 1 ♀ (leg. LD); 1 ♀ (leg. RK). Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. IC). Kameňolom Mačacia, 6. 6. 2006, 2 ♀♀ (leg. et det. PG); 19. 6.–17. 7. 2007, 1 ♀; 17. 7.–15. 8. 2007, 1 ♀; 9. 6. 2008, 1 ♂. Obručná, 20. 5. 1999, 1 ♂, 1 ♀ (leg. ES). Pod Ostrou skalou, 14. 5. 2008, 2 ♀♀ (leg. VK); 14. 5.–11. 6. 2008, 1 ♂. NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 1 ♂, 1 j♀; 1 ♀ (leg. et det. RP). PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 2 ♀♀ (leg. et det. PG). NPR Šomoška, čadičové kamenné more, 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. JB). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. ES); 1 ♂ (leg. et det. IC); 1j (leg. et det. JB); 1 ♀; 20. 6. 2007, 3 ♀♀, 1 j♀. CHA Vinohrady, 4. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 24. 4.–21. 5. 2007, 4 ♂♂, 1 ♀; 21. 5.–18. 6. 2007, 4 ♂♂; 18. 6.–18. 7. 2007, 8 ♀♀; 10. 6. 2008, 1 ♀. VN Hostice, 5. 6. 2006, 2 ♂♂, 2 ♀♀ (leg. et det. SK); 6. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. PG); 18. 6.–18. 7. 2007, 2 ♂♂; 9. 4. 2008, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. LD). VN Janice, 18. 7.–16. 8. 2007, 1 ♀. VN Tachty, 5. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK).

Bežne a hojne sa vyskytujúci palearktický druh, žijúci v tráve a pod skalami teplejších a suchších biotopov, na stepiach, lesostepiach a vresoviskách, menej početne aj na iných typoch lesných a nelesných stanovišť.

Geolycosa MONTGOMERY, 1904

***Geolycosa vultuosa* (C. L. KOCH, 1838)**

[= *Lycosa vultuosa* C. L. KOCH, 1838]

Publikované údaje: Gemerské Dechtáre (FRANC a HANZELOVÁ 1995a, 1997; FRANC 1997), Teplý vrch (FRANC a HANZELOVÁ 1995a, 1997).

Nepublikované údaje: Dolina Gortvy, 5. 9. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK); 20. 6. 2007, 1 ♀ (leg. ZK). PP Jalovské vrstvy, 21. 5. 2007, 1 s♀ (leg. et det. PG); 1. 10. 2007, 1 ♀ (leg. et det. LD); 1. 10. 2007, 1 ♀ (leg. VK); 13. 5. 2008, 1 j♂ (leg. RK). Tachty, intravilán, 5. 6. 1990, 2 ♂♂, 3 ♀♀ (leg. et det. RP); 4 ♀♀ (leg. et det. FZ); 1 ♀ (leg. et det. IC); 2 ♀♀ (leg. et det. JB). VN Hostice, 5. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK).

Veľmi vzácny juhoeurópsky druh, zasahujúci až do strednej Ázie. Žije na otvorených, veľmi teplých a suchých stanovištiach strednej a južnej časti Slovenska. Na tomto území bol jeho výskyt doložený v desiatich orografických celkoch (GAJDOŠ a kol. 1999).

Hogna SIMON, 1885

***Hogna radiata* (LATREILLE, 1817)**

Nepublikované údaje: Kameňolom Ragáč, 18. 6. 2007, 2 ♀♀, 2 j♀♀ (leg. LD, det. PG).

Veľmi vzácny mediteránny druh, žijúci na rovnakých biotopoch ako predchádzajúci druh. Na Slovensku má ostrovčekovité rozšírenie hlavne v jeho stredných a južne položených oblastiach (GAJDOŠ a kol. 1999).

Pardosa C. L. KOCH, 1847

***Pardosa agrestis* (WESTRING, 1861)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Červená skala, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. RP). Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. MA). NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 1 ♂; 1 ♂ (leg. et det. RP); 8. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). Stará Bašta, lúka, 4. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. MA). Stará Bašta, napájadlo, 4. 6. 1990, 2 ♂♂, 2 ♀♀ (leg. et det. MA). Stará Bašta, pole, 4. 6. 1990, 8 ♂♂, 6 ♀♀ (leg. et det. MA). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 3 ♀♀ (leg. et det. FZ); 4 ♂♂, 1 ♀ (leg. et det. MA); 1 ♂, 4 ♀♀ (leg. et det. RP). VN Tachty, 5. 6. 1990, 6 ♂♂, 2 ♀♀, 1 j (leg. et det. JB).

Hojný a na vhodných biotopoch bežne sa vyskytujúci palearktický druh. Obľubuje otvorené stanovištia, polia, medze a vresoviská v rannom štádiu sukcesie, ruderalne plochy aj inundované lúky.

***Pardosa alacris* (C. L. KOCH, 1833)**

Publikované údaje: (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 24. 4.–21. 5. 2007, 3 ♂♂. PP Belinské skaly, 6. 6. 2006, 4 ♀♀, 2 j♀♀; 1 ♂, 10 ♀♀ (leg. VK); 7. 6. 2006, 1 ♂, 2 ♀♀ (leg. et det. SK); 26. 4.–24. 5. 2007, 11 ♂; 4. 10. 2007, 7 j♂♂, 10 j♀♀ (leg. VK); 12. 5. 2008, 3 ♂♂, 14 ♀♀ (leg. VK). Červená skala, 3. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. MA). Dolina Gortvy, 20. 6. 2007, 1 ♂; 19. 7.–6. 8. 2007, 2 ♀♀. Dórova dolina, 27. 5. 2008, 2 ♂♂, 2 ♀♀ (leg. VK). Hadia stráň, 1. 10. 2007, 1 j♀ (leg. CB). PR Hajnáčsky hradný vrch, 8. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. RP). Havranie, 25. 4.–22. 5. 2007, 9 ♂♂; 20. 6. 2007, 2 ♀♀ (leg. VK). Hrebeň Ragáča, 8. 4.–14. 5. 2008, 12 ♂♂; 14. 5.–11. 6. 2008, 4 ♂♂, 3 ♀♀. PP Jalovské vrstvy, 9. 4. 2008, 1 ♀ (leg. LD); 9. 4.–13. 5. 2008, 18 ♂♂, 1 ♀, 2 j♀♀; 13. 5.–10. 6. 2008, 6 ♂♂, 4 ♀♀; 10. 6. 2008, 1 ♂ (leg. RK). Kameňolom Ragáč, 8. 4. 2008, 1 ♀ (leg. LD). Pod Ostrou skalou, 14. 5.–11. 6. 2008, 1 ♂. NPR Pohanský hrad, bukový les, 21. 6. 2007, 1 ♀; 3. 10. 2007, 4 j♂♂, 6 j♀♀ (leg. VK). NPR Pohanský hrad, Tilič, 3. 10. 2007, 4 j♂♂, 6 j♀♀ (leg. VK). NPR Ragáč, 3. 10. 2007, 4 j♂♂, 6 j♀♀; 6 j♂♂, 7 j♀♀ (leg. VK); 8. 4. 2008, 4 ♂♂, 2 j♀♀. PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK). Stará Bašta, pieskovcové pivnice, 4. 6. 1990, 3 ♀♀ (leg. et det. MA). NPR Šomoška, čadičové kamenné more, 6. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. RP); 12. 5. 2008, 1 ♂. CHA Vinohrady, 24. 4.–21. 5. 2007, 5 ♂♂, 1 ♀; 21. 5.–18. 6. 2007, 2 ♂♂; 18. 6.–18. 7. 2007, 1 ♀.

Vzácnější euro-ázijský termofilný druh s ojedinelými výskytovými lokalitami v strednej a južnej časti Slovenska. Osídľuje podobné typy biotopov ako jeho príbuzný druh *Pardosa lugubris*.

***Pardosa amentata* (CLERCK, 1757)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Belina, NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: CHA Fenek, 20. 6. 2007, 1 j♀. Dolina Gortvy, 5. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. FZ); 2 ♂♂, 1 ♀ (leg. et det. JB); 20. 6. 2007, 2 ♀♀ (leg. et det. VF). Hodejovec, 8. 6. 2006, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. SK). Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. JB); 6 ♀♀ (leg. et det. MA). Stará Bašta, napájadlo, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). Stará Bašta, pole, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 19. 6. 2007, 1 j♀. Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. IC); 1 ♂, 3 ♀♀ (leg. et det. MA); 2 ♀♀ (leg. et det. RP). VN Gemerský Jablonec, 10. 4. 2008, 1 j♂ (leg. VK). VN Tachty, 5. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. JB).

Bežný a všade veľmi hojný palearktický druh, žijúci v tráve a pod skalami na rôznych vlhkých až zamokrených miestach, najčastejšie na brehoch stojatých a tečúcich vôd, na zaplavovaných mokradiach, slatinných lúkach aj rašeliniskách.

***Pardosa bifasciata* (C. L. KOCH, 1834)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Alexandrova strán, 23. 5.–18. 6. 2007, 16 ♂♂, 1 ♀. PP Belinské skaly, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). PP Čakanovský profil, 6. 6. 2006, 5 ♂♂, 4 ♀♀ (leg. et det. SK). Červená skala, 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). CHA Fenek, 22. 5. 2007, 1 ♀ (leg. et det. PG). PR Hajnáčsky hradný vrch, 8. 6. 1990, 2 ♂♂, 1 ♀ (leg. et det. RP). Havranie, 22. 5. 2007, 3 ♀♀ (leg. et det. PG). Hodejovec, 7. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. PG); 8. 6. 2006, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. SK). PP Jalovské vrstvy, 13. 5.–10. 6. 2008, 1 ♀. Malobelinská hora, 22. 5. 1999, 2 ♀♀, 1 j♀. Pod Ostrou skalou, 6. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK); 14. 5.–11. 6. 2008, 3 ♂♂, 1 ♀. NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 1 ♂ (leg. ES); 1 ♀; 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. RP); 23. 5. 2007, 1 ♂ (leg. et det. PG). NPR Pohanský hrad, kamenné more, 4. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. RP). PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 2 ♂♂, 1 ♀ (leg. et det. SK). Stará Bašta, pieskovcové pivnice, 4. 6. 1990, 4 ♂♂, 1 ♀ (leg. et det. MA). Stará Bašta, pole, 4. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. MA). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. FZ); 1 ♂, 3 ♀♀ (leg. et det. JB); 2 ♂♂, 5 ♀♀; 5 ♂♂, 3 ♀♀ (leg. et det. RP). CHA Vinohrady, 21. 5. 2007, 1 ♀ (leg. et det. PG); 21. 5.–18. 6. 2007, 1 ♂. VN Hostice, 5. 6. 2006, 2 ♂♂, 1 ♀ (leg. et det. SK); 21. 5.–18. 6. 2007, 10 ♂♂, 1 j♀. VN Janice, 18. 7.–16. 8. 2007, 2 ♀♀.

Menej hojný palearktický druh, žijúci na teplých a slnečných xerothermných stanovištiach so sporou vegetáciou.

***Pardosa hortensis* (THORELL, 1872)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Belina, Gemerské Dechtáre, NPR Pohanský hrad, PP Soví hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 7. 6. 2006, 1 s♀ (leg. et det. PG). Červená skala, 3. 6. 1990, 3 ♀♀ (leg. et det. MA); 6. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. MA); 7. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. RP). Dolina Gortvy, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. JB). PP Jalovské vrstvy, 9. 4. 2008, 1 ♀; 9. 4.–13. 5. 2008, 11 ♂, 2 ♀♀; 13. 5.–10. 6. 2008, 3 ♀♀. Kameňolom Mačacia, 26. 4.–24. 5. 2007, 1 ♂; 19. 6.–17. 7. 2007, 2 ♀♀; 15. 8.–6. 9. 2007, 1 j♂. Kameňolom Ragáč, 8. 4. 2008, 1 ♂, 4 ♀♀ (leg. LD). NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 4 ♀♀ (leg. ES); 6 ♀♀ (leg. et det. RP); 8. 6. 1990, 7 ♀♀ (leg. et det. MA). Stará Bašta, lúka, 4. 6. 1990, 3 ♀♀ (leg. et det. MA). Stará Bašta, napájadlo, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). Stará Bašta, pieskovcové lavice, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). Stará Bašta, pole, 4. 6. 1990, 3 ♀♀ (leg. et det. MA). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. ES); 1 ♀ (leg. et det. FZ); 1 ♀ (leg. et det. IC); 1 ♀ (leg. et det. JB); 1 ♀ (leg. et det. RP). CHA Vinohrady, 21. 5.–18. 6. 2007, 1 ♀.

Palearktický druh, uprednostňujúci zatienené teplé a suchšie stanovištia, akými sú medze, vinice, krovinaté lúky a stráne, lesostepi alebo okraje lesov.

***Pardosa lugubris* (WALCKENAER, 1802)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). CHA Fenek, NPR Pohanský hrad, PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG); 19. 6. 2007, 7 ♀♀ (leg. et det. ZK); 17. 7. 2007, 1 ♀ (leg. et det. SK). Červená skala, 3. 6. 1990, 11 ♀ (leg. et det. MA); 6. 6. 1990, 26 ♀♀ (leg. et det. MA). Dolina Gortvy, 20. 6. 2007, 5 ♀♀ (leg. et det. ZK). CHA Fenek, 25. 4.–23. 5. 2007, 1 ♂; 20. 6. 2007, 2 ♀♀ (leg. et det. ZK). Hodejovec, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). Kameňolom Mačacia, 19. 6.–17. 7. 2007, 1 ♀; 17. 7.–15. 8. 2007, 1 ♀. Obručná, 22. 5. 1999, 1 ♀ (leg. ES). NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 1 ♀; 8. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. MA). NPR Pohanský hrad, Tilič, 25. 9. 2007, 7 j♂♂, 2 j♀♀ (leg. VK). PP Soví hrad, 23. 5. 2007, 1 ♀ (leg. et det. PG). PR Steblová skala, 27. 7. 2006, 1 ♀ (leg. AS). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 9. 6. 2008, 1 ♀, 1 j♀ (leg. VK). NPR Šomoška, bukový les, 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. IC); 1 ♂ (leg. et det. JB). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 3 ♂♂, 1 ♀ (leg. et det. JB). VN Hostice, 6. 6. 2006, 2 ♀♀ (leg. et det. PG).

Hojný a bežne rozšírený palearktický druh, žijúci na nelesných aj lesných typoch stanovišť, na odlesnených lúkach, lesných čistinkách, rúbaniskách a južne exponovaných slnečných okrajoch lesov rôzneho typu, zriedkavejšie aj na vlhkých biotopoch.

***Pardosa monticola* (CLERCK, 1757)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre, NPR Pohanský hrad, PP Soví hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Dolina Gortvy, 5. 6. 1990, 1 ♂, 3 ♀♀ (leg. et det. JB); 22. 5. 2007, 1 ♀. Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. JB). NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 1 ♂ (leg. ES); 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. RP). Stará Bašta, napájadlo, 4. 6. 1990, 5 ♀♀ (leg. et det. MA). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 2 ♂♂, 4 ♀♀ (leg. ES); 1 ♀ (leg. et det. JB); 1 ♂, 4 ♀♀ (leg. et det. RP).

Palearktický druh, žijúci na nezatienených suchších aj vlhkejších biotopoch so sporou vegetáciou, na poliach, lúkach, pasienkoch, na skalných stepiach a lesostepiach.

***Pardosa paludicola* (CLERCK, 1757)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre, PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: CHA Fenek, 22. 5. 2007, 1 ♀ (leg. et det. PG); 20. 6. 2007, 2 ♀♀. Hodejovec, 7. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. PG); Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. FZ); 2 ♀♀ (leg. et det. IC); 1 ♂ (leg. et det. JB); 3 ♀♀ (leg. et det. MA); 2 ♀♀ (leg. et det. PK); 1 ♀ (leg. et det. VR). VN Gemerský Jablonec, 10. 4. 2008, 1 ♂; 1 ♂, 1 ♀ (leg. VK). VN Hostice, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♀; 18. 6. 2007, 3 ♀♀; 9. 4. 2008, 3 ♀♀.

Palearktický druh, žijúci na vlhkých a mokrých lúkach, močiaroch a brehoch rybníkov s veľmi riedkou vegetáciou.

***Pardosa palustris* (LINNAEUS, 1758)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Hodejovec, 24. 5.–21. 6. 2007, 1 ♂. Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 4 ♂♂, 1 ♀ (leg. et det. FZ); 1 ♂, 9 ♀♀ (leg. et det. JB); 3 ♂♂ (leg. et det. MA). Kameňolom Mačacia, 9. 8. 2008, 1 ♀ (leg. RK). NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. RP). Stará Bašta, napájadlo, 4. 6. 1990, 7 ♂♂, 4 ♀♀ (leg. et det. MA). NPR Šomoška, hrad Šomoška, 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. RP). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. FZ). VN Hostice, 5. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK).

Nelesný holarktický druh, žijúci na suchších aj vlhkejších poľných a lúčnych biotopoch s riedkou vegetáciou. Na takýchto vhodných typoch biotopov má rovnomerné rozšírenie na celom území Slovenska.

***Pardosa prativaga* (L. KOCH, 1870)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Dolina Gortvy, 5. 6. 1990, 2 ♂♂ (leg. et det. FZ). Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. IC); 5 ♂♂, 8 ♀♀ (leg. et det. JB); 2 ♂♂, 4 ♀♀ (leg. et det. MA); 2 ♂♂ (leg. et det. VR). Stará Bašta, pole, 4. 6. 1990, 3 ♀♀ (leg. et det. MA). NPR Šomoška, bukový les, 6. 6. 2006, 2 ♀♀ (leg. et det. PG). PR VN Gemerský Jablonec, 12. 9. 2007, 1 ♀. VN Tachty, 5. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. JB).

Bežný a hojný euro-sibírsky druh, žijúci na mokrých lúkach, mokradiach, brehoch tečúcich aj stojatých vôd, tiež v lužných lesoch.

***Pardosa proxima* (C. L. KOCH, 1847)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Dolina Gortvy, 25. 4.–22. 5. 2007, 2 ♂♂. Havranie, 25. 4.–22. 5. 2007, 2 ♂♂. Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. FZ). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♂ (leg. ES); 1 ♀ (leg. et det. MA). VN Tachty, 5. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. JB).

Expanzívny mediteránny druh, ktorý na Slovensku dosahuje severnú hranicu rozšírenia. Na Slovensku patrí k vzácnym druhom, žijúcim najmä na mokradových biotopoch. Ojedinelé

výskytové lokality máme v najjužnejšej časti Slovenska, v Cerovej vrchovine, Lučenskej kotline a Ipeľskej pahorkatine (JEDLIČKOVÁ 1995, GAJDOŠ a kol. 1999), vzácny výskyt bol zaznamenaný aj v Bielych Karpatoch (SVATOŇ a kol. 1998), v Bukovských a Zemplínskych vrchoch (CHYZER a KULCZYŇSKI 1899, GAJDOŠ a kol. 1999).

***Pardosa pullata* (CLERCK, 1757)**

Nepublikované údaje: Kalonda, breh Ipeľa, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. IC). VN Hostice, 5. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK).

Bežný a veľmi hojný euro-ázijský druh, viazaný na trávnaté plochy vlhkejších biotopov. Žije na mokřých lúkach, okrajoch polí, v záhradách, ovocných sadoch, na okrajoch močiarov a umelých vodných nádrží, na slatinách a rašeliniskách, odkiaľ preniká aj do suchších nelesných biotopov a do agrocénóz. Nezriedka sa vyskytuje aj v bukových lesných porastoch.

***Pardosa riparia* (C. L. KOCH, 1833)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♂, 1 j♀. Dórova dolina, 27. 5. 2008, 1 ♂, 1 ♀, 1 j♀ (leg. VK). CHA Fenek, 22. 5. 2007, 1 ♂, 1 s♀ (leg. et det. PG). PP Jalovské vrstvy, 13. 5.–10. 6. 2008, 1 ♂. Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. JB). CHA Vinohrady, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♂. VN Hostice, 5. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK); 21. 5.–18. 6. 2007, 1 ♂, 1 ♀; 18. 6. 2007, 1 ♂.

Stredne hojný palearktický druh, žijúci na suchších aj vlhkejších biotopoch v nížinných, podhorských a horských lesoch, na skalných stepiach a lesostepiach, lesných čistinkách a okrajoch polí.

Pirata SUNDEVALL, 1833

***Pirata hygrophilus* THORELL, 1872**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). CHA Fenek (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: CHA Fenek, 25. 4.–23. 5. 2007, 1 ♂; 23. 5.–20. 6. 1997, 2 ♂♂, 1 ♀; 19. 7. 2007, 1 ♀ (leg. et det. SK); 19. 7.–16. 8. 2007, 6 ♀♀; 4. 9.–2. 10. 2007, 1 ♀. Hodejovec, 8. 6. 2006, 2 ♂♂, 1 ♀ (leg. et det. SK); 15. 5. 2008, 3 ♂♂, 1 j♂, 1 j♀. Hrebeň Ragáča, 11. 6. 2008, 1 ♀, 1 j♀. Kalonda, breh Ipeľa, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. JB); 1 ♂, 5 ♀♀ (leg. et det. MA). NPR Pohanský hrad, alúvium Bukovinského potoka, 22. 5. 2007, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. PG). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 19. 6. 2007, 4 ♀♀; 1 ♀ (leg. et det. VF). NPR Šomoška, bukový les, 4. 10. 2007, 1 j♂ (leg. LD). PR VN Gemerský Jablonec, 10. 4. 2008, 2 j♂♂, 2 j♀♀. VN Hostice, 6. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. PG); 2. 10. 2007, 2 j♂♂; 9. 4. 2008, 1 j♀. VN Tachty, 5. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 2. 10. 2007, 2 j♂♂; 9. 4. 2008, 1 j♀.

Veľmi hojný a na vhodných biotopoch bežne rozšírený palearktický druh, osídľujúci zatienené močaristé miesta, akými sú viac alebo menej zamokrené lúky, močiare, lužné lesy, trstinové porasty na brehoch rybníkov a vodných tokov alebo podmäčkané smrekové lesy.

***Pirata latitans* (BLACKWALL, 1841)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Dolina Gortvy, 5. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. JB). Kalonda, breh Ipeľa, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. JB). Vičia dolina, jelšový lesík, 21. 5. 2007, 1 ♂ (leg. et det. PG). PR VN Gemerský Jablonec, 5. 9. 2006, 2 ♀♀ (leg. et det. SK). VN Hostice, 18. 6.–18. 7. 2007, 1 ♀; 2. 10. 2007, 2 j♂♂, 2 j♀♀.

Euro-sibírsky druh, bežne sa vyskytujúci na vlhkých a podmäčkaných lúkach, mokradiach a nezatienených brehoch močiarov a rybníkov.

***Pirata piraticus* (CLERCK, 1757)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Dolina Gortvy, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. JB). Kalonda, breh Ipeľa, 7. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. MA). PR VN Gemerský Jablonec, 5. 9. 2006, 5 ♀♀ (leg. et det. SK).

Holarktický druh, uprednostňujúci nezatienené brehy močiarov, rybníkov a menších vodných tokov, slatinné lúky a rašeliniská.

***Pirata piscatorius* (CLERCK, 1757)**

Nepublikované údaje: VN Hostice, 2. 10. 2007, 1 jŕ, 2 jŕŕ.

Palearktický druh, žijúci uprostred trávnatých a bylinných porastov na nezatienených a podmäčianých brehoch stojatých aj tečúcich vôd.

***Pirata tenuitarsis* SIMON, 1876**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Dolina Gortvy, 5. 6. 1990, 1 ŕ, 1 ŕ (leg. et det. JB). Havranie, 22. 5. 2007, 1 ŕ (leg. et det. PG). VN Tachty, 2. 10. 2007, 1 ŕ (leg. et det. SK).

Vzácnjší euro-ázijský druh, žijúci v pobrežnej vegetácii stojatých vôd, na okrajoch rybníkov a malých mlák, medzi litorálnou vegetáciou a na mokrých lúkach (BUCHAR a RŮŽIČKA 2002). Na území Slovenska bol doteraz zistený len v Borskej nížine, v NPR Abrod (GAJDOŠ 1997) a na brehu odvodňovacieho kanálu pri Lozorne (BUCHAR 1999), ďalší údaj o výskyte druhu na Cerovej vrchovine je uvedený v Katalógu pavúkov Slovenska (GAJDOŠ a kol. 1999).

***Trochosa* C. L. KOCH, 1847**

***Trochosa robusta* (SIMON, 1876)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Belina (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 4. 10. 2007, 2 ŕŕ (leg. EE, det. ZK). Kameňolom Mačacia, 26. 4.–24. 5. 2007, 1 ŕ. Kameňolom Ragáč, 8. 4. 2008, 1 ŕ (leg. et det. LD). NPR Pohanský hrad, planina, 3. 10. 2007, 1 ŕ (leg. LD). NPR Šomoška, čadičové kamenné more, 21. 5. 1999, 1 ŕ. CHA Vinohrady, 21. 5.–18. 6. 2007, 1 jŕ, 5 jŕŕ. VN Hostice, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ŕ.

Vzácnjší palearktický druh, žijúci na skalných stepiach, lesostepiach a iných xerothermných stanovištiach.

***Trochosa ruricola* (DE GEER, 1778)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 23. 5.–18. 6. 2007, 1 ŕ. Hodejovec, 25. 4.–24. 5. 2007, 1 ŕ, 1 ŕ; 24. 5.–21. 6. 2007, 1 ŕ; 21. 6.–17. 7. 2007, 1 ŕ, 1 jŕ. Kalonda, breh Iplá, 7. 6. 1990, 1 ŕ (leg. et det. JB). NPR Pohanský hrad, kamenné more, 4. 6. 1990, 1 ŕ (leg. et det. RP). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 2 ŕŕ (leg. ES). CHA Vinohrady, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ŕ. VN Janice, 4. 9. 2006, 1 ŕ, 3 ŕŕ (leg. et det. SK). VN Tachty, 5. 9. 2006, 1 ŕ (leg. et det. SK); 2. 10. 2007, 2 ŕŕ, 1 ŕ (leg. et det. SK).

Nelesný palearktický druh, ktorý žije v trávnatých porastoch na zamokrených poliach a lúkach, v ovocných sadoch, v blízkosti močiarov a rybníkov, v náplavoch vodných tokov aj v lužných lesoch. Príležitostne osídľuje rôzne lesné biotopy, kde sa zdržuje vo vlhkom listí a detrite. Vzácn preniká aj do ľudských sídiel.

***Trochosa spinipalpis* (F.O.P.-CAMBRIDGE, 1895)**

Nepublikované údaje: CHA Fenek, 25. 4.–23. 5. 2007, 1 ŕ. Hodejovec, 15. 8.–6. 9. 2007, 2 ŕŕ, 2 ŕŕ. Pod Ostrou skalou, 8. 4.–12. 5. 2008, 5 ŕŕ, 1 jŕ. VN Hostice, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ŕ, 3 ŕŕ; 18. 6.–18. 7. 2007, 1 ŕ.

Nelesný palearktický druh, žijúci na rôznych mokradných biotopoch, na mokrých lúkach, situovaných v blízkosti vodných tokov, na močiaroch, slatinách, rašeliniskách aj v lužných lesoch.

***Trochosa terricola* THORELL, 1856**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Belina (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♀. PP Čakanovský profil, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). Červená skala, 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). Havranie, 20. 6.–19. 7. 2007, 1 ♀. Hrebeň Ragáča, 8. 4.–14. 5. 2008, 3 ♂. PP Jalovské vrstvy, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♀; 9. 4.–13. 5. 2008, 2 ♂, 1 ♀; 13. 5.–10. 6. 2008, 1 ♀. PR Ostrá skala, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). NPR Pohanský hrad, planina, 8. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). NPR Ragáč, 3. 10. 2007, 1 ♂ (leg. EE, det. ZK); 2 ♂ (leg. VK). CHA Vinohrady, 21. 5. 2007, 1 ♂ (leg. et det. PG). VN Hostice, 18. 6.–18. 7. 2007, 2 ♀; 18. 7.–16. 8. 2007, 1 ♂; 3. 9.–2. 10. 2007, 3 ♂, 3 ♀.

Bežný a hojný holarktický druh, žijúci na rôznych lesných aj nelesných biotopoch, na teplých okrajoch lesov, na skalných stepiach a lesostepiach, kde sa väčšinou zdržuje v machu, listí a detrite. Preniká aj do agrocenóz.

Xerolycosa F. DAHL, 1908

***Xerolycosa miniata* (C. L. KOCH, 1834)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 7. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. PG). PP Čakanovský profil, 6. 6. 2006, 7 ♂ (leg. et det. SK). Červená skala, 3. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. MA). Dolina Gortvy, 20. 6. 2007, 1 ♂ (leg. et det. VF). Hodejovec, 7. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. PG); 8. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK). Kalonda, breh Ipla, 7. 6. 1990, 5 ♂, 1 ♀ (leg. et det. JB); 1 ♂ (leg. et det. MA). PR Hajnáčsky hradný vrch, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). Stará Bašta, pole, 4. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. MA). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 3 ♂ (leg. et det. JB).

Vzácnější palearktický druh, žijúci na slnečných suchých a piesčitých miestach, na skalných stepiach, lesostepiach a okrajoch ciest, kde sa zdržuje v tráve.

***Xerolycosa nemoralis* (WESTRING, 1861)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 17. 7.–15. 8. 2007, 1 ♀. Dolina Gortvy, 5. 9. 2006, 2 ♀ (leg. et det. SK); 22. 5. 2007, 1 j♂. Hodejovec, 21. 6.–17. 7. 2007, 1 ♀. PP Jalovské vrstvy, 21. 5.–18. 6. 2007, 2 ♂, 1 ♀, 1 j♀; 16. 8.–3. 9. 2007, 2 j♀; 13. 5.–10. 6. 2008, 2 ♂; 10. 6. 2008, 2 ♂ (leg. LD). Mačací potok, 22. 5. 2008, 1 ♂, 1 j♂ (leg. VK). Obručná, 22. 5. 1999, 1 j♀ (leg. ES). PP Soví hrad, 26. 7. 2006, 1 ♀. Stará Bašta, pieskovcové pivnice, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. JB).

Bežný a hojný palearktický druh, obývajúci okraje suchších lesov, lesné lúky a čistinky, lesostepi a rúbaniská.

Pisauridae SIMON, 1890

Dolomedes LATREILLE, 1804

***Dolomedes fimbriatus* (CLERCK, 1757)**

Nepublikované údaje: Dolina Gortvy, 5. 9. 2006, 1 j♀. CHA Fenek, 22. 5. 2007, 1 ♂ (leg. et det. PG); 20. 6. 2007, 5 j♀; 1 j♀ (leg. et det. VF); 19. 7. 2007, 2 j♀ (leg. et det. LD); 2. 10. 2007, 1 j♀ (leg. et det. LD). Mačací potok, 22. 5. 2008, 1 j♂, 1 j♀ (leg. VK, det. LD). Vlčia dolina, jelšový lesík, 21. 5. 2007, 1 ♀, 1 j♀. VN Hostice, 2. 10. 2007, 1 j♀.

Palearktický druh, žijúci na vlhkých až silne zamokrených biotopoch, akými sú mokrade, slatiny a rašeliniská. Uprednostňuje stanovištia s bohatou a bujnou vegetáciou.

Pisaura SIMON, 1885

***Pisaura mirabilis* (CLERCK, 1757)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Belina, CHA Fenek, Gemerské Dechtáre, NPR Pohanský hrad, PP Soví hrad, PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 j♂; 21. 5. 2007, 1 ♀ (leg. et det. PG); 21. 5.–18. 6. 2007, 1 ♂; 1. 10. 2007, 3 j♀ (leg. et det. LD). PP Belinské skaly, 6. 9. 2007, 1 j♀ (leg. VK); 6. 9.–4. 10. 2007, 10 j♀; 4. 10. 2007, 1 ♂, 2 ♀ (leg. EE, det. ZK); 12. 5. 2008, 1 ♀; 2 j♂, 2 j♀ (leg. VK). Červená skala, 3. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA); 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). Dechtárske vinice, 18. 6. 2007, 1 ♂ (leg. et det. ZK). Dolina Gortvy, 5. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. JB); 22. 5. 2007, 1 ♀ (leg. et det. PG). Dórova dolina, 27. 5. 2008, 1 ♀, 1 j♀ (leg. VK). CHA Fenek, 20. 6. 2007, 3 j♀ (leg. SKa); 19. 7. 2007, 3j (leg. et det. LD); 2. 10. 2007, 1 j♀ (leg. VK). Hadia stráň, 18. 7. 2007, 2 j♀ (leg. et det. SKa).

LD); 1 j♀ (leg. et det. SK); 1. 10. 2007, 1 j♀ (leg. CB); 2 j♀♀. PR Hajnáčsky hradný vrch, 8. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. RP). Havranie, 22. 5. 2007, 1 ♀ (leg. et det. PG). PP Jalovské vrstvy, 13. 5.–10. 6. 2008, 2 ♂♂; 10. 6. 2008, 1 ♀, 1 j♀ (leg. RK). Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. JB); 1 ♀ (leg. et det. MA). Mačací potok, 22. 5. 2008, 1 ♂, 3 ♀♀ (leg. VK). Malobelinská hora, 21. 5. 1999, 2 ♂♂, 1 ♀ (leg. ES). Obručná, 20. 5. 1999, 3 ♂♂, 1 ♀, 2 j♂♂, 7 j♀♀ (leg. ES). Pod Ostrou skalou, 8. 4.–14. 5. 2008, 3 j♂♂, 1 j♀; 14. 5. 2008, 1 ♀ (leg. VK). NPR Pohanský hrad, bukový les, 3. 10. 2007, 1 ♀ (leg. EE, det. ZK). NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 2 ♀♀, 1 j♀ (leg. ES); 8. 6. 1990, 2 ♀♀, 1 j♀ (leg. et det. MA); 20. 9. 2007, 3 j♀♀ (leg. VK); 25. 9. 2007, 4 j♀♀ (leg. VK); 3. 10. 2007, 1 j♀ (leg. et det. LD). Radas, 12. 9. 2007, 4 j♀♀ (leg. VK). NPR Ragáč, 3. 10. 2007, 1 j♀. PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG); 26. 7. 2006, 1 j♀. Stará Bašta, lúka, 4. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. MA). Stará Bašta, pieskovcové pivnice, 1 ♀, 4. 6. 1990 (leg. et det. JB). Šiator, 14. 9. 2007, 1 j♀ (leg. VK). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. IC); 21. 5. 1999, 1 ♂, 1 ♀ (leg. VS); 6. 6. 2006, 2 ♀♀ (leg. et det. PG). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 2 ♂♂, 1 ♀. CHA Vinohrady, 8. 6. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK); 4. 9. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK); 21. 5. 2007, 2 ♀♀ (leg. et det. PG); 1. 10. 2007, 2 j♀♀ (leg. et det. LD); 1 j♀ (leg. et det. SK). Vlčia dolina, jelšový lesík, 21. 5. 2007, 1 ♂ (leg. VK). PR VN Gemerský Jablonec, 10. 4. 2008, 1 j♀. VN Hostice, 5. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG); 1 ♀ (leg. et det. SK); 21. 5.–18. 6. 2007, 1 ♂; 2. 10. 2007, 8 j♀♀ (leg. EE, det. ZK); 3 j♀♀ (leg. et det. LD); 5 j♀♀ (leg. OK). VN Janice, 4. 9. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK); 18. 7.–16. 8. 2007, 1 j♀. VN Tachty, 5. 9. 2006, 2 j♀♀ (leg. et det. SK); 2. 10. 2007, 1 ♀ (leg. EE, det. ZK); 1 j♀ (leg. et det. SK).

Veľmi hojný palearktický druh, bežne sa vyskytujúci v lesných aj nelesných ekosystémoch, kde žije v trávnatých porastoch rôznych otvorených biotopov, na lúkach, lesných čistinkách a suchších okrajoch lesov. S obľubou sa zdržiava aj uprostred žihláv na ruderalných stanovištiach (nelegálne smetiská na Teplom vrchu a i.)

Oxyopidae THORELL, 1870

Oxyopes LATREILLE, 1804

***Oxyopes heterophthalmus* (LATREILLE, 1804)**

Nepublikované údaje: Dechtárske vinice, 18. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. ZK).

Vzácnny mediteránny druh, zdržujúci sa na otvorených extrémne teplých a suchých južne exponovaných stanovištiach, najčastejšie na vresoviskách, skalných stepiach a lesostepiach, kde sa zdržuje vo vrese a uprostred trávnatých alebo bylinných porastov.

***Oxyopes ramosus* (MARTINI et GOEZE, 1778)**

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 21. 5. 2007, 2 s♂♂ (leg. et det. PG). PP Belinské skaly, 8. 6. 2006, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. SK); 6. 9. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK). CHA Fenek, 20. 6. 2007, 2 ♀♀, 2 j♀♀. Hadia stráň, 18. 7. 2007, 1 j♀ (leg. et det. SK); 1. 10. 2007, 2 j♂♂ (leg. et det. SK). Pod Ostrou skalou, 6. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. PG); 14. 5. 2008, 1 j♀. CHA Vinohrady, 4. 9. 2006, 3 j♀♀ (leg. et det. SK); 3. 9. 2007, 4 j♀♀ (leg. LD). VN Hostice, 2. 10. 2007, 1 j♀ (leg. LD); 10. 6. 2008, 1 ♀ (leg. et det. LD). VN Tachty, 5. 9. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK).

Bežný palearktický druh, vyskytujúci sa na slnečných a suchších biotopoch, kde žije v nízkej vegetácii, na vrese a na konároch borievok, nízkych borovíc, prípadne na iných nízkych drevinách.

Zoridae F.O.P.-CAMBRIDGE, 1893

Zora C. L. KOCH, 1847

***Zora manicata* SIMON, 1878**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 4. 10. 2007, 1 ♀ (leg. VK). Hrebeň Ragáča, 8. 4. 2008, 1 ♂ (leg. LD).

Vzácnnejší stredo- a juhoeurópsky druh, žijúci pod kameňmi stepných a lesostepných lokalít západného a južného Slovenska.

***Zora nemoralis* (BLACKWALL, 1861)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♀. PP Belinské skaly, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 6. 9. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK); 12. 6. 2008, 2 j♀♀. Dolina Gortvy, 25. 4.–22. 5. 2007, 1 ♂, 1 ♀; 20. 6. 2007, 1 ♂.

Gortva, železničná stanica, 19. 7. 2007, 1 ♀ (leg. et det. SK). Havranie, 25. 4.–22. 5. 2007, 1 ♂, 1 ♀; 20. 6.–19. 7. 2007, 1 ♀; 19. 7.–16. 8. 2007, 1 ♀. Hrebeň Ragáča, 8. 4. 2008, 3 jčš, 1 jč. PP Jalovské vrstvy, 9. 4.–13. 5. 2008, 1 ♂; 13. 5.–10. 6. 2008, 5 ♂š, 1 jč; 10. 6. 2008, 1 ♀ (leg. RK). NPR Pohanský hrad, planina, 3. 10. 2007, 2 jčš (leg. LD). PP Soví hrad, 3. 10. 2007, 2 jčš (leg. et det. LD). VN Hostice, 9. 4. 2008, 1 ♂ (leg. et det. LD).

Bežnejší palearktický druh, žijúci v machu a listí skalných lesostepí a teplomilných dubových lesov. S obľubou sa zdržuje aj na slnečných okrajoch listnatých lesov iného typu.

***Zora parallela* SIMON, 1878**

Nepublikované údaje: PP Čakanovský profil, 6. 6. 2006, 1 ♀; 4 ♀♀ (leg. et det. SK). Dolina Gortvy, 5. 9. 2006, 1 jč (leg. et det. SK). Hadia strán, 1. 10. 2007, 1 jč (leg. CB); 2 jčš; 1 jč (leg. LD). PP Jalovské vrstvy, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♀; 13. 5.–10. 6. 2008, 1 ♂. Malobelinská hora, 22. 5. 1999, 1 ♀. Pod Ostrou skalou, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 14. 5. 2008, 1 ♀ (leg. VK). VN Hostice, 5. 6. 2006, 1 ♂, 2 ♀♀; 1 ♀ (leg. et det. SK).

Veľmi vzácny európsky druh, udávaný zo severnej a západnej Európy, zo Švédska, Fínska, Holandska a Portugalska. Žije v tráve na nelesných trávnatých a krovinatých biotopoch. Nový druh pre faunu Slovenska.

***Zora pardalis* SIMON, 1878**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Belina (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Alexandrova strán, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♀. Hrebeň Ragáča, 8. 4. 2008, 1 jč. PP Jalovské vrstvy, 18. 7.–16. 8. 2007, 1 ♀; 9. 4.–13. 5. 2008, 2 ♂š, 1 ♀; 13. 5.–10. 6. 2008, 1 ♂.

Veľmi vzácny európsky druh, žijúci v tráve a napadanom listí. V areále svojho rozšírenia je svojim výskytom viazaný na teplejšie typy lokalít.

***Zora silvestris* KULCZYŃSKI, 1897**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Alexandrova strán, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♀. Červená skala, 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). Dolina Gortvy, 20. 6. 2007, 2 ♀♀ (leg. et det. ZK). Kameňolom Mačacia, 19. 6.–17. 7. 2007, 1 ♀. Malobelinská hora, 22. 5. 1999, 1 ♀. NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 19. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. ZK).

Bežný a hojný európsky druh, žijúci v tráve na zatienených okrajoch lesov, na skalných stepiach a lesostepiach, celkom výnimočne aj v okrajovej časti rašelinísk.

***Zora spinimana* (SUNDEVALL, 1833)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Alexandrova strán, 3. 9. 2007, 1 ♀. PP Belinské skaly, 17. 7. 2007, 1 jč (leg. et det. SK). Červená skala, 3. 6. 1990, 1j (leg. et det. MA). CHA Fenek, 12. 9. 2007, 1 jč (leg. VK). PR Hajnáčsky hradný vrch, 8. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. RP); 7. 6. 2006, 1 jč (leg. et det. PG). Havranie, 19. 7.–16. 8. 2007, 1 ♀. Hodejovec, 7. 6. 2006, 1 jč (leg. et det. PG); 8. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 15. 5. 2008, 1 ♂; Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. FZ); 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. IC); 1 ♀ (leg. et det. JB); 1 ♀ (leg. et det. MA). Mačací potok, 22. 5. 2008, 1 jč (leg. VK). NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 7 jčš. Teplý vrch, 20. 6. 2007, 1 ♀, 1 jč. CHA Vinohrady, 4. 9. 2006, 2 ♀♀ (leg. et det. SK). VN Hostice, 6. 6. 2006, 1 jč, 1 jč (leg. et det. PG); 18. 6.–18. 7. 2007, 1 ♂; 2. 10. 2007, 2 ♂š, 1 ♀; 2 ♂š (leg. et det. LD); 9. 4. 2008, 2 ♂š. VN Janice, 18. 7.–16. 8. 2007, 1 ♀. VN Tachty, 2. 10. 2007, 1 jč (leg. et det. SK).

Hojný palearktický druh, žijúci v epigeone rôznorodých biotopov, v lesoch všetkých typov, aj na rôznych mokradiach v bezlesnej krajine.

Agelenidae C. L. KOCH, 1837

Agelena WALCKENAER, 1805

***Agelena labyrinthica* (CLERCK, 1757)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). CHA Fenek, NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Alexandrova strán, 18. 6.–18. 7. 2007, 1 ♂. PP Belinské skaly, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). Dolina Gortvy, 25. 7. 2006, 1 ♀, 1 jč (leg. VK). Dórova dolina, 27. 5. 2008, 9 jčš (leg. VK). CHA Fenek, 20. 6. 2007,

1 jŕ. Hodejovec, 15. 5. 2008, 1 jŕ. PP Jalovské vrstvy, 10. 6. 2008, 2 jŕŕ (leg. RK). Mačací potok, 22. 5. 2008, 1 jŕ (leg. VK). NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 1 jŕ (leg. ES); 26. 7. 2006, 1 ŕ (leg. VK). NPR Pohanský hrad, kamenné more, 4. 6. 1990, 1 jŕ (leg. et det. RP). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 19. 6. 2007, 1 jŕ (leg. et det. LD). NPR Šomoška, bukový les, 4. 10. 2007, 1 ŕ (leg. EE, det. ZK). Teplý vrch, 20. 6. 2007, 1 jŕ. CHA Vinohrady, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 jŕ. VN Hostice, 18. 6. 2007, 5 jŕŕ.

Beŕne a hojne sa vyskytujúci palearktický druh, ŕijúci na lesných okrajoch a zarastajúcich pastvín. Na rozdiel od predchádzajúceho druhu nevyhýba sa ani tesnej blízkosti vôd.

Allagelena ZHANG, ZHU et SONG, 2006

Allagelena gracilens (C. L. KOCH, 1841)

[= *Agelena gracilens* C. L. KOCH, 1841]

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Belina (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 21. 5.–18. 6. 2007, 1 jŕ. PP Belinské skaly, 19. 6. 2007, 2 ŕŕ, 2 ŕ, 2 jŕŕ (leg. et det. ZK). PP Čakanovský profil, 6. 6. 2006, 1 jŕ (leg. et det. SK). Hadia stráň, 18. 7. 2007, 3 jŕŕ (leg. et det. SK); 3. 9. 2007, 1 ŕ (leg. et det. LD). Hodejovec, 6. 9. 2007, 1 ŕ (leg. et det. LD). Kalonda, breh Ipla, 7. 6. 1990, 1j (leg. et det. MA). NPR Pohanský hrad, planina, 22. 5. 2007, 2 ŕŕ (leg. et det. PG). Šiator, 14. 9. 2007, 1 ŕ (leg. VK). CHA Vinohrady, 4. 9. 2006, 1 ŕ (leg. et det. SK). VN Janice, 4. 9. 2006, 1 ŕ, 1 ŕ (leg. et det. SK). VN Tachty, 5. 9. 2006, 2 ŕŕ (leg. et det. SK); 5. 9. 2007, 1 ŕ (leg. et det. LD).

Menej hojný mediteránny druh, zasahujúci až do strednej Ázie. ŕije v tráve, na nižších bylinách a krovinách slnečných teplých a suchých biotopov.

Histopona THORELL, 1870

Histopona torpida (C. L. KOCH, 1837)

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: CHA Fenek, 2. 10. 2007, 1 jŕ, 4 jŕŕ (leg. VK). Monica, 22. 5. 1999, 1 ŕ (leg. ES). NPR Pohanský hrad, bukový les, 21. 6. 2007, 1 ŕ. NPR Pohanský hrad, planina, 21. 6. 2007, 1 ŕ (leg. et det. LD). NPR Pohanský hrad, Tilič, 21. 6. 2007, 1 ŕ (leg. et det. VF). NPR Pohanský hrad, kamenné more, 8. 6. 1990, 1 ŕ (leg. et det. MA). NPR Šomoška, bukový les, 6. 6. 1990, 1 ŕ (leg. et det. IC); 6. 9. 2006, 1 ŕ (leg. et det. SK); 19. 6. 2007, 1 ŕ, 1 ŕ (leg. et det. VF); 6. 9. 2007, 3 ŕŕ (leg. et det. LD). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ŕ (leg. et det. IC); 3 jŕŕ (leg. ES).

Beŕný a veľmi hojný európsky druh, ŕijúci v machu, lístí, detrite, pod skalami a kôrou stromov v listnatých aj ihličnatých lesoch. Podľa PRÓSZYŇSKÉHO a STAREGU (1971) vystupuje tento druh až do výšky 1200 m n. m.

Malthonica SIMON, 1898

Malthonica campestris (C. L. KOCH, 1834)

[= *Tegenaria campestris* C. L. KOCH, 1834]

Nepublikované údaje: CHA Fenek, 20. 6. 2007, 1 ŕ, 1 ŕ, 1 jŕ (leg. et det. ZK). NPR Šomoška, bukový les, 4. 10. 2007, 1 ŕ, 1 jŕ (leg. EE, det. ZK). VN Tachty, 2. 10. 2007, 1 ŕ (leg. et det. ZK).

Európsky druh, beŕne sa vyskytujúci v lesoch s rôznou drevinnou skladbou, kde ŕije medzi koreňmi stromov a medzi balvanmi.

Malthonica ferruginea (PANZER, 1804)

[= *Tegenaria ferruginea* (PANZER, 1804)]

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995b).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 19. 7. 2007, 1 jŕ (leg. LD). CHA Fenek, 19. 7. 2007, 1 jŕ (leg. LD). Hajnáčka, intravilán, 3. 10. 2007, 1 ŕ (leg. et det. LD). PR Hajnáčsky hradný vrch, 7. 6. 2006, 1 ŕ (leg. et det. PG); 1 ŕ (leg. et det. SK); 21. 6. 2007, 1 ŕ (leg. et det. LD). Havranie, 2. 10. 2007, 1 jŕ (leg. VK). PP Jalovské vrstvy, 9. 4. 2008, 1 ŕ (leg. et det. LD). NPR Pohanský hrad, kamenné more, 8. 6. 1990, 1 ŕ (leg. et det. MA). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 17. 7. 2007, 1 jŕ (leg. LD). NPR Šomoška, čadičové kamenné more, 6. 6. 2006, 1 ŕ (leg. et det. SK); 6. 9. 2006, 1 ŕ (leg. et det. SK). NPR Šomoška, hrad Šomoška, 19. 6. 2007, 1 jŕ (leg. LD).

Bežný a veľmi hojný európsky druh, žijúci na podobných miestach ako *Tegenaria domestica*, ale vo voľnej prírode je jeho výskyt častejší.

***Malthonica silvestris* (L. KOCH, 1872)**

[= *Tegenaria silvestris* L. KOCH, 1872]

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre, NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Hrebeň Ragáča, 8. 4. 2008, 1 ♀ (leg. LD). PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 1 j♀ (leg. et det. PG). NPR Šomoška, bukový les, 6. 9. 2007, 1 ♀ (leg. et det. LD); 4. 10. 2007, 1 ♀, 2 j♀♀ (leg. EE, det. ZK); 2 ♂♂ (leg. LD).

Európsky druh, vyskytujúci sa bežne v lesoch a rôznych zatienených miestach, kde sa zdržuje pod kameňmi, v štrbinách skalných stien, medzi koreňmi stromov či v ich dutinách.

Tegenaria LATREILLE, 1804

***Tegenaria agrestis* (WALCKENAER, 1802)**

Nepublikované údaje: Gortva, železničná stanica, 19. 7. 2007, 1 ♂ (leg. et det. SK). Hodejovec, 17. 7. 2007, 1 j♀ (leg. LD); 6. 9. 2007, 2 ♀♀ (leg. et det. LD). PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 2 ♀♀ (leg. et det. PG). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). VN Janice, 18. 7.–16. 8. 2007, 1 ♂, 1 j♀.

Vzácnější holarktický druh, bežne sa zdržujúci v hromadách skál, suťoviskách, na skalných stepiach a lesostepiach, častokrát aj vo vnútri starých domov.

***Tegenaria domestica* (CLERCK, 1757)**

Nepublikované údaje: NPR Šomoška, čadičové kamenné more, 12. 5. 2008, 1 j♀.

Kozmopolitný druh so synantropným spôsobom života. Zdržuje sa v budovách, pivniciach, stodolách, chlievoch, stajniach a skleníkoch. Vo voľnej prírode sa vyskytuje len veľmi sporadicky.

Textrix SUNDEVALL, 1833

***Textrix denticulata* (OLIVIER, 1789)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad, PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 7. 6. 2006, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. SK); 6. 9. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK); 21. 6.–17. 7. 2007, 2 ♂♂; 17. 7. 2007, 1 j♀ (leg. LD). Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 3 ♀♀ (leg. et det. IC). Kameňolom Mačacia, 9. 6. 2008, 2 j♀♀. Kameňolom Ragáč, 11. 6. 2008, 1 j♀ (leg. LD). NPR Šomoška, čadičové kamenné more, 6. 6. 1990, 1 j♀ (leg. et det. FZ); 2 ♀♀ (leg. et det. IC); 4j (leg. et det. JB); 6. 9. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK). VN Hostice, 5. 6. 2006, 1 j♀ (leg. et det. PG).

Vzácnější európsky druh, žijúci pod kameňmi a v štrbinách skalných stien, v pňoch a dutých kmeňoch stromov.

***Cybaeidae* BANKS, 1892**

***Cybaeus* L. KOCH, 1868**

***Cybaeus angustiarum* L. KOCH, 1868**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999; SVATOŇ 2000).

Nepublikované údaje: CHA Fenek, 20. 6. 2007, 2 j♂♂; 2. 10. 2007, 1 ♀ (leg. et det. SK). Havranie, 19. 7.–16. 8. 2007, 1 ♂. NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 19. 7. 2007, 2 ♂♂ (leg. LD). NPR Šomoška, bukový les, 6. 6. 1990, 1j (leg. et det. JB); 6. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 19. 6. 2007, 2 j♀♀ (leg. et det. VF). Teplý vrch, 20. 6. 2007, 1 ♀.

Epigeický hylobiontný druh s celoeurópskym rozšírením, zdržujúci sa pod kameňmi rôznych lesných biotopov, pričom však uprednostňuje vlhkejšie listnaté lesy.

Hahniidae BERTKAU, 1878

Antistea SIMON, 1898

***Antistea elegans* (BLACKWALL, 1841)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). CHA Fenek (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: VN Hostice, 2. 10. 2007, 1 ♀ (leg. LD). VN Janice, 4. 9. 2006, 5 ♂♂ (leg. et det. SK). VN Tachty, 2. 10. 2007, 2 ♀♀ (leg. et det. SK).

Bežný európsky druh, žijúci na inundovaných lúkach, slatinách, rašeliniskách a v pobrežnej zóne rybníkov a umelých vodných nádrží.

Hahnia C. L. KOCH, 1841

***Hahnia nava* (BLACKWALL, 1841)**

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♂. VN Hostice, 3. 9.–2. 10. 2007, 1 ♂.

Vzácnjší palearktický druh, žijúci v drobnom štrku a riedkej tráve nelesných biotopov, na suchých stanovištiach, na stepiach a lesostepiach, na extenzívne využívaných lúkach a poliach so zárastom krovín. Na území Slovenska bol doteraz tento druh zistený na väčšom počte lokalít.

***Hahnia ononidum* SIMON, 1875**

Nepublikované údaje: CHA Fenek, 20. 6. 2007, 1 ♂ (leg. et det. VF).

Vzácnjší holarktický druh, uprednostňujúci biotopy vlhkejších listnatých lesov, zriedkavejšie aj zmiešaných a ihličnatých, kde spravidla žije v listí a lesnej hrabanke.

Dictynidae O.P.-CAMBRIDGE, 1871

Argenna THORELL, 1869

***Argenna subnigra* (O.P.-CAMBRIDGE, 1861)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Belina, Gemerské Dechtáre (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Hodejovec, 8. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK). NPR Šomoška, čadičové kamenné more, 6. 6. 2006, 2 ♀♀ (leg. et det. PG). VN Hostice, 5. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG).

Európsky druh, žijúci v tráve, listí a pod kameňmi teplých, aj keď pomerne vlhkejších biotopov.

Brommella TULLGREN, 1948

***Brommella falcigera* (BALOGH, 1935)**

Nepublikované údaje: CHA Vinohrady, 8. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK).

Veľmi vzácny európsky druh, zdržujúci sa na slnečných teplých a suchých stanovištiach. Na území Slovenska bol doteraz zaznamenaný jeho výskyt iba v Malých Karpatoch (GAJDOŠ 1981), Podunajskej roviny (GAJDOŠ 1995), Krupinskej planiny (MILLER 1971) a v Pieninách (SVATON 1990).

Cicurina MENGE, 1871

***Cicurina cicur* (FABRICIUS, 1793)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Čakanovský profil, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). Hrebeň Ragáča, 11. 6. 2008, 1 j♀. PP Jalovské vrstvy, 18. 7.–16. 8. 2007, 2 j♀♀; 9. 4.–13. 5. 2008, 1 ♀. Kameňolom Mačacia, 19. 6.–17. 7. 2007, 1 j♀. NPR Pohanský hrad, Jaskyňa pod skalným stupňom, 2. 4.–18. 6. 1998, 2 ♀♀ (leg. AM). NPR Pohanský hrad, Nyáriho jaskyňa, 15. 4. 2008, 1 j♀ (leg. VP). NPR Ragáč, 8. 4. 2008, 1 ♀ (leg. LD, det. PG). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 19. 7. 2007, 1 ♀ (leg. LD); 4. 10. 2007, 1 ♂ (leg. LD, det. PG). NPR Šomoška, bukový les, 6. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 19. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. VF); 6. 9. 2007, 1 ♀ (leg. et det. LD). CHA Vinohrady, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 j♀; 18. 6.–18. 7. 2007, 1 ♀; 18. 7.–16. 8. 2007, 1 j♂.

Veľmi bežný a hojný euro-sibírsky druh, žijúci v tráve, listí a pod kameňmi v tienistých a vlhkejších lesoch rôzneho typu. Na vhodných biotopoch je rovnomerne rozšírený na celom území Slovenska.

Dictyna SUNDEVALL, 1833

***Dictyna arundinacea* (LINNAEUS, 1758)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 21. 5. 2007, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. PG). PP Belinské skaly, 6. 9. 2007, 1 ♀ (leg. VK). Dolina Gortvy, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. FZ). Hodejovec, 8. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK). Kalonda, breh Ipla, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA); 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. PK); 1 ♀ (leg. et det. VR). Pod Ostrou skalou, 14. 5. 2008, 1 ♂, 2 ♀♀. PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). Stará Bašta, lúka, 4. 6. 1990, 4 ♀♀ (leg. et det. MA). Stará Bašta, napájadlo, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). Stará bašta, pole, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 21. 5. 1999, 1 ♀ (leg. VS); 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG); 19. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. VF). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. FZ). Vlčia dolina, jelšový lesík, 21. 5. 2007, 3 ♀♀, 1 j♀ (leg. et det. PG).

Bežný a hojný holarktický druh, žijúci na otvorených stanovištiach kultúrnej krajiny. Zdržuje sa na stonkách vyšších bylín a konároch mladých ihličnatých drevín na presvetlených slnečných a suchých stanovištiach rôznych biotopov.

***Dictyna civica* (LUCAS, 1850)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Veľmi bežný a invázny juhoeurópsky synantropný druh, nerovnomerne rozšírený v južnejšie položených oblastiach Slovenska. Žije v kolóniách na slnečných stenách budov.

***Dictyna latens* (FABRICIUS, 1775)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 21. 5. 2007, 1 ♂ (leg. et det. PG). PP Belinské skaly, 17. 7. 2007, 1 ♀. PP Čakanovský profil, 6. 6. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK). Červená skala, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. FZ); 6. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. MA); 7. 6. 1990, 3 ♀♀ (leg. et det. RP); 1 ♀. CHA Fenek, 22. 5. 2007, 1 ♂, 3 ♀♀, 2 s♀♀ (leg. et det. PG). Hadia stráň, 18. 7. 2007, 1 j♀ (leg. LD). PP Jalovské vrstvy, 10. 6. 2008, 3 ♀♀ (leg. RK); 1 ♀ (leg. VK). Kalonda, breh Ipla, 7. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. MA). Pod Ostrou skalou, 6. 6. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK); 14. 5. 2008, 1 j♀; 11. 6. 2008, 1 ♀, 1 j♀ (leg. RK). NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 1 ♂, 4 j♂♂, 2 j♀♀; 1 ♂ (leg. et det. RP); 8. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK). Stará Bašta, lúka, 4. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. MA). Stará Bašta, napájadlo, 4. 6. 1990, 1 j♀ (leg. et det. MA). Stará Bašta, pieskovcové pivnice, 4. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. MA). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 19. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. VF). Teplý vrch, 20. 6. 2007, 1 ♀. CHA Vinohrady, 8. 6. 2006, 1 ♂, 3 j♀♀ (leg. et det. SK); 10. 6. 2008, 2 ♂♂, 2 ♀♀, 1 j♀ (leg. VK). Vlčia dolina, jelšový lesík, 21. 5. 2007, 3 ♀♀, 1 j♀ (leg. et det. PG). VN Hostice, 5. 6. 2006, 2 j♀♀ (leg. et det. SK). VN Tachty, 20. 6. 2007, 1 ♀ (leg. LD).

Bežnejší euro-ázijský druh, žijúci na nižších bylínach vresovísk a iných otvorených slnečných biotopov južnejšie položených oblastí Slovenska.

***Dictyna pusilla* THORELL, 1856**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Hodejovec, 8. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). Pod Ostrou skalou, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 11. 6. 2008, 1 ♀ (leg. RK).

Bežný a hojný palearktický druh, spravidla sa vyskytujúci v lesných aj nelesných ekosystémoch, väčšinou na slnečných a suchých miestach, kde žije na rôznych vyšších bylínach a konároch mladých ihličnatých stromov.

***Dictyna uncinata* THORELL, 1856**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Červená skala, 7. 6. 1990, 4 ♀♀ (leg. et det. RP). Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 2 ♂♂, 2 ♀♀ (leg. et det. MA). Stará Bašta, pole, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. JB).

Palearktický druh vlhkejších stanovišť, pomerne hojne sa vyskytujúci najmä na okraji listnatých a zmiešaných lesných porastov. Obvyčajne sa zdržiava v tráve, na rôznych nižších aj vyšších bylinách, na listoch a suchých konároch krovín a stromov na silne presvetlených stanovištiach, v záhradách, parkoch a sadoch, v lesnom prostredí býva už jeho výskyt vzácnejší, viac-menej obmedzený na jeho lesné okraje.

***Lathys* SIMON, 1884**

***Lathys humilis* (BLACKWALL, 1855)**

Nepublikované údaje: Hadia stráň, 18. 7. 2007, 1 ♀ (leg. et det. SK). PP Jalovské vrstvy, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♂;

10. 6. 2008, 1 ♀ (leg. VK). CHA Vinohrady, 4. 9. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK).

Bežnejší palearktický druh, osídľujúci rôzne presvetlené typy biotopov, kde žije na vyšších bylinách, borievkach, konároch krovín a kmeňoch stromov.

***Nigma* LEHTINEN, 1967**

***Nigma flavescens* (WALCKENAER, 1830)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 7. 6. 2006, 1 j♀ (leg. et det. PG). NPR Šomoška, hrad Šomoška, 6. 6. 1990, 2 ♂♂ (leg. et det. RP). Vlčia dolina, jelšový lesík, 21. 5. 2007, 1 s♂, 1 s♀ (leg. et det. PG). VN Hostice, 6. 6. 2006, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. PG).

Palearktický druh, uprednostňujúci okraje listnatých lesov teplejších polôh Slovenska, najmä dubových, kde žije na listoch a konároch rôznych krovín a nižších stromov.

***Nigma walckenaeri* (ROEWER, 1951)**

[= *Dictyna viridissima* (WALCKENAER, 1902)]

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: NPR Šomoška, hrad Šomoška, 6. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. PK).

Vzácnější a menej hojný palearktický druh, s nerovnomerným rozšírením v južnejšie položených oblastiach Slovenska. Žije na podobných miestach ako predchádzajúci druh, častokrát má ale jeho výskyt aj synantropný charakter.

Amaurobiidae THORELL, 1870

***Amaurobius* C. L. KOCH, 1837**

***Amaurobius fenestralis* (STROEM, 1768)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Kameňolom Mačacia, 6. 6. 2006, 1 j♀ (leg. et det. PG). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 7. 4. 2008, 2 j♀♀. NPR Šomoška, bukovo-les, 15. 8.–6. 9. 2007, 1 j♂; 4. 10. 2007, 1 ♂ (leg. EE, det. ZK); 7. 4. 2008, 3 j♀♀ (leg. LD). NPR Šomoška, čadičové kamenné more, 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. JB); 6. 6. 2006, 1 j♀ (leg. et det. PG).

Veľmi bežne a hojne sa vyskytujúci euro-ázijský druh, žijúci v machu, pod kameňmi a kôrou stromov na lesných suťoviskách a rôznorodých typoch lesov.

***Amaurobius ferox* (WALCKENAER, 1830)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: NPR Šomoška, bukový les, 6. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. FZ); 6. 6. 2006, 1 j ♀ (leg. et det. PG). NPR Šomoška, hrad Šomoška, 19. 6. 2007, 1 ♀ (leg. LD).

Holarktický synantropný druh, žijúci v pivniciach, na starých stenách a v okolí budov.

***Amaurobius jugorum* L. KOCH, 1868**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Kameňolom Mačacia, 9. 6. 2008, 1 ♀. NPR Šomoška, Krúdyho prameň a rybníky, 6. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. IC). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 j ♀ (leg. et det. RP).

Vzácnější juhoeurópsky druh, typický zástupca xerothermných biotopov aj svetlejších lesov nižších polôh. Žije pod kameňmi na slnečných a teplých svahoch, skalných stepiach a lestepiach, v listnatých a zmiešaných lesoch.

***Callobius* CHAMBERLIN, 1947**

***Callobius claustrarius* (HAHN, 1833)**

Nepublikované údaje: Kameňolom Mačacia, 19. 6.–17. 7. 2007, 2 j ♀♀; 17. 7.–15. 8. 2007, 1 j ♂, 8 j ♀♀; 9. 6. 2008, 1 ♂, 1 ♀ (leg. RK). NPR Šomoška, bukový les, 4. 10. 2007, 1 j ♀ (leg. LD). NPR Šomoška, hrad Šomoška, 19. 6. 2007, 2 j ♀♀ (leg. LD).

Palearktický druh, bežný zástupca listnatých lesov, kultúrnych smrečín a kamenitých suťovísk, žijúci pod kameňmi a kôrou stromov.

***Coelotes* BLACKWALL, 1841**

***Coelotes atropis* (WALCKENAER, 1830)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Belina, Gemerské Dechtáre (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Dechtárske vinice, 18. 6. 2007, 1 ♂ (leg. et det. ZK). CHA Fenek, 25. 7. 2006, 1 ♀ (leg. VK). PR Hajnáčsky hradný vrch, 8. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. RP). Hrebeň Ragáča, 8. 4. 2008, 1 ♀ (leg. et det. LD). NPR Pohanský hrad, bukový les, 17. 7.–15. 8. 2007, 1 ♂; 3. 10. 2007, 1 ♂ (leg. EE, det. ZK). NPR Pohanský hrad, Tilič, 22. 5. 2007, 1 ♀, 1 j ♀ (leg. et det. PG); 21. 6. 2007, 2 ♀♀ (leg. et det. LD); 17. 7. 2007, 1 ♀ (leg. et det. LD); NPR Ragáč, 3. 10. 2007, 1 ♀ (leg. EE, det. ZK). PP Soví hrad, 3. 10. 2007, 1 ♀ (leg. et det. LD). NPR Šomoška, hrad Šomoška, 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. RP).

Európsky druh, žijúci pod kameňmi, kôrou pňov a kmeňov stromov v podhorských a horských oblastiach Slovenska. Častokrát býva neopodstatnene zaraďovaný medzi alpske druhy, pretože sa vyskytuje aj nad hornou hranicou lesa.

***Eurocoelotes* WANG, 2002**

***Eurocoelotes inermis* (L. KOCH, 1855)**

[= *Coelotes inermis* (L. KOCH, 1855)]

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Belina (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Hodejovec, 6. 9.–2. 10. 2007, 1 ♀. NPR Šomoška, bukový les, 6. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 4. 10. 2007, 1 ♀ (leg. et det. LD); 7. 4. 2008, 1 ♀ (leg. LD).

Bežný a hojný európsky druh, žijúci na rôznych lesných biotopoch. Žije pod kameňmi a v lístí v podhorských a horských oblastiach. Publikované údaje z územia Slovenska plošne rovnomerne pokrývajú celé jeho územie.

Urocoras OVTCHINNIKOV, 1999

***Urocoras longispinus* (KULCZYŃSKI, 1897)**

[= *Coelotes longispina* (KULCZYŃSKI, 1897)]

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 6. 9. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK). NPR Šomoška, bukový les, 4. 10. 2007, 1 ♀ (leg. EE, det. ZK).

Vzácný východoeurópsky druh, žijúci v dubových lesoch v listí a pod kameňmi. Viac výskytových lokalít máme zo západného a južného Slovenska, v severnej časti Slovenska sa tento druh vyskytuje len veľmi sporadicky (BARTOŠ 1938, SVATOŇ 1981).

Titanoecidae LEHTINEN, 1967

***Titanoeca* THORELL, 1870**

***Titanoeca psammophila* WUNDERLICH, 1993**

Nepublikované údaje: PP Jalovské vrstvy, 2 ♂♂, 18. 6. 2007.

Psamofilný druh, vzácné sa vyskytujúci na piesčitých biotopoch. Z územia Slovenska prvýkrát uvedený z Borskej nížiny (GAJDOŠ a SVATOŇ 2008).

***Titanoeca quadriguttata* (HAHN, 1833)**

[= *Titanoeca obscura* (WALCKENAER, 1802)]

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Belina, Gemerské Dechtáre, PP Soví hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Hrebeň Ragáča, 3. 10. 2007, 1 j♂, 1 j♀. PP Jalovské vrstvy, 21. 5.–18. 6. 2007, 2 ♂♂; 9. 4. 2008, 1 j♂, 1 j♀ (leg. et det. LD). Kameňolom Mačacia, 6. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. PG). Kameňolom Ragáč, 8. 4. 2008, 1 j♂ (leg. et det. LD); 2 j♂♂. NPR Pohanský hrad, kamenné more, 8. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. MA). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 9. 6. 2008, 1 ♂ (leg. VK). NPR Šomoška, hrad Šomoška, 12. 5. 2008, 1 j♂ (leg. RK).

Hojne sa vyskytujúci európsky druh, žijúci pod kameňmi slnečných a teplých biotopov, na okrajoch skál, suťoviskách, skalných stepiach a lesostepiach.

***Titanoeca schineri* L. KOCH, 1872**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 7. 6. 2006, 1 s♀ (leg. et det. PG). PP Čakanovský profil, 6. 6. 2006, 1 s♂ (leg. et det. PG). Červená skala, 3. 6. 1990, 1 ♂, 2 ♀♀ (leg. et det. MA); 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). Hodejovec, 7. 6. 2006, 4 s♂♂ (leg. et det. PG). PP Jalovské vrstvy, 21. 5. 2007, 1 j♀ (leg. et det. PG); 10. 6. 2008, 1 j♀ (leg. RK). Kameňolom Ragáč, 11. 6. 2008, 1 ♀ (leg. et det. LD). NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 1 j♂, 1 j♀ (leg. ES); 1 ♂ (leg. et det. RP); 8. 6. 1990, 4 ♀♀ (leg. et det. MA); 21. 6. 2007, 1 ♂ (leg. et det. VF). NPR Pohanský hrad, kamenné more, 4. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. RP). PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 2 s♂♂, 1 s♀ (leg. et det. PG); 23. 5. 2007, 1 s♂, 1 s♀, 1 j♀ (leg. et det. PG). Stará Bašta, pieskovcové pivnice, 4. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. MA). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1j (leg. et det. JB); 1 ♂, 9 ♀♀, 5 j♂♂, 5 j♀♀ (leg. ES); 2. 10. 2007, 2 j♂♂ (leg. et det. LD). CHA Vinohrady, 18. 6.–18. 7. 2007, 2 ♂♂; 16. 8.–3. 9. 2007, 1 ♀.

Vzácnější palearktický druh, žijúci pod kameňmi vyprahlých strání, na piesočných dunách, vresoviskách, skalných stepiach a lesostepiach.

***Titanoeca veteranica* HERMAN, 1879**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Červená skala, 3. 6. 1990, 3 ♀♀ (leg. et det. MA); 6. 6. 1990, 3 ♀♀ (leg. et det. MA).

Veľmi vzácný východoeurópsky druh, zasahujúci až do strednej Ázie. Jeho vzácny výskyt u nás je viazaný na najteplejšie oblasti západného a južného Slovenska (GAJDOŠ a kol. 1999).

Miturgidae SIMON, 1885
***Cheiracanthium* C. L. KOCH, 1839**

***Cheiracanthium campestre* LOHMANDER, 1944**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). PP Soví hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a, 1996, 1997; FRANC 1997).

Veľmi vzácny európsky druh, na území Slovenska doteraz zistený iba na Cerovej vrchovine (FRANC a HANZELOVÁ 1995a, 1996, 1997; FRANC 1997).

***Cheiracanthium elegans* THORELL, 1875**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Veľmi vzácny východoeurópsky druh, zasahujúci až do strednej Ázie. Žije na extrémne teplých a suchých biotopoch uprostred vysokých bylín a krovín.

***Cheiracanthium erraticum* (WALCKENAER, 1802)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 3. 9. 2007, 1j (leg. LD, det. JD). Dolina Gortvy, 5. 6. 1990, 4 ♂, 1 ♀ (leg. et det. FZ); 5 ♂, 1 ♀ (leg. et det. JB). Hodejovec, 7. 6. 2006, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. PG); 21. 6. 2007, 2 ♀. Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. IC). Pod Ostrou skalou, 11. 6. 2008, 1 ♀ (leg. LD, det. JD). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. IC). VN Tachty, 5. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK).

Palearktický druh, jeden z našich najrozšírenejších druhov, žijúci na vysokých bylínach a v trstinových porastoch na vlhkých až mokrých lúkach, na močiaroch, slatinách a rašeliniškách a brehoch vôd. Na vhodných biotopoch sa vyskytuje na celom území Slovenska.

***Cheiracanthium montanum* L. KOCH, 1878**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre, PP Soví hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a; FRANC 1997).

Európsky druh, veľmi vzácne sa vyskytujúci na suchších typoch biotopov, kde žije na rôznych vyšších bylínach a krovínach.

***Cheiracanthium pennyi* O.P.-CAMBRIDGE, 1873**

Nepublikované údaje: Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. FZ).

Palearktický druh, žijúci v tráve rôznych lúčnych porastov na suchších aj vlhkejších nelesných biotopoch v západnej, strednej, sčasti aj južnej oblasti Slovenska.

***Cheiracanthium punctarium* (VILLERS, 1789)**

Nepublikované údaje: CHA Vinohrady, 10. 6. 2008, 4j (leg. LD, det. JD).

Vzácnější euro-ázijský druh, zasahujúci z Európy až do strednej Ázie. Žije na rôznych vyšších bylínach a konároch krovín teplejších ale vlhkejších lúčnych biotopov. Všetky výskytové lokality sú zhrnuté v Katalógu pavúkov Slovenska (Gajdoš a kol. 1999).

***Cheiracanthium virescens* (SUNDEVALL, 1833)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Červená skala, 7. 6. 1990, 2 ♂ (leg. et det. RP). PR Ostrá skala, 6. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. PG).

Palearktický druh, uvedený z väčšieho počtu slovenských lokalít. Žije na nižších bylínach a pod kameňmi na suchých lúkach, skalných stepiach, lesostepiach a na piesčiniach.

Anyphaenidae BERTKAU, 1878

Anyphaena SUNDEVALL, 1833

***Anyphaena accentuata* (WALCKENAER, 1802)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Belina, CHA Fenek, NPR Pohanský hrad, PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 7. 6. 2006, 1 j♀, leh./det.PG. CHA Fenek, 22. 5. 2007, 2 ♂♂ (leg. et det. PG); 20. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. VF). Hadia stráň, 18. 7. 2007, 1 j♀ (leg. et det. SK); 1. 10. 2007, 1 j♀ (leg. et det. SK). Havranie, 22. 5. 2007, 1 ♀, 1 s♀ (leg. et det. PG). PP Jalovské vrstvy, 21. 5. 2007, 1 j♀ (leg. et det. PG); 1. 10. 2007, 1 j♀ (leg. et det. SK); 9. 4. 2008, 3 j♀♀. PR Ostrá skala, 6. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. PG). Pod Ostrou skalou, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). PP Soví hrad, 7. 4. 2008, 1 j♂, 1 j♀; 7. 6. 2006, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. SK). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 9. 6. 2008, 6 j♀♀ (leg. RK). NPR Šomoška, bukový les, 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. PK); 7. 4. 2008, 1 j♀ (leg. LD). Údolie Monického potoka, 20. 5. 1999, 1 ♀ (leg. ES).

Bežný euro-ázijský druh, žijúci v dubových aj iných lesných porastoch, bežne aj na krovinách, rastúcich pozdĺž potokov.

Liocranidae SIMON, 1897

Agroeca WESTRING, 1861

***Agroeca brunnea* (BLACKWALL, 1833)**

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♀. CHA Fenek, 19. 7. 2007, 1 j♀ (leg. et det. SK); 2. 10. 2007, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. LD). Hodejovec, 25. 4.–24. 5. 2007, 1 ♂; 6. 9. 2007, 1 ♂ (leg. LD). PP Jalovské vrstvy, 9. 4.–13. 5. 2008, 1 ♀. Pod Ostrou skalou, 8. 4.–14. 5. 2008, 1 ♂. VN Tachty, 5. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 2. 10. 2007, 1 ♀ (leg. et det. ZK).

Bežný a hojný európsky druh, osidlujúci rôznorodé stanovištia, kde žije v epigeone, v machu a detrite podmäčianých lúk, slatín a rašelinísk. Výnimočne sa vyskytuje aj v listnatých a zmiešaných lesoch s nižším až stredným stupňom vlhkosti, kde vystupuje z epigeonu až do vyšších poschodí.

***Agroeca cuprea* MENGE, 1873**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Belina, PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 24. 4.–21. 5. 2007, 4 ♀♀; 21. 5.–18. 6. 2007, 1 ♀; 18. 6.–18. 7. 2007, 1 ♀. Červená skala, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. RP). PR Hajnáčsky hradný vrch, 8. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. RP); 7. 6. 2006, 1 j♀ (leg. et det. PG). Havranie, 20. 6.–19. 7. 2007, 1 ♀. Hrebeň Ragáča, 8. 4.–14. 5. 2008, 1 ♂. PP Jalovské vrstvy, 9. 4.–13. 5. 2008, 1 ♀; 13. 5.–10. 6. 2008, 1 ♀. Kameňolom Mačacia, 17. 7.–15. 8. 2007, 1 ♀. Pod Ostrou skalou, 8. 4.–14. 5. 2008, 1 ♂. CHA Vinohrady, 21. 5.–18. 6. 2007, 1 ♀; 18. 6.–18. 7. 2007, 1 ♀. VN Hostice, 3. 9.–2. 10. 2007, 1 ♂. VN Janice, 18. 7.–16. 8. 2007, 1 ♀.

Euro-ázijský druh žijúci v machu, tráve, lístí a pod kameňmi na teplých trávnatých stránach, v lesostepiach a preriedených lesných porastoch.

***Agroeca inopina* O.P.-CAMBRIDGE, 1886**

Nepublikované údaje: Hadia stráň, 1. 10. 2007, 1 j♂. PP Jalovské vrstvy, 21. 5.–18. 6. 2007, 1 ♀. VN Hostice, 3. 9.–2. 10. 2007, 1 ♂.

Veľmi vzácny európsky druh, známy svojím výskytom z juhozápadného Fínska, južnej Veľkej Británie, Francúzska, Korziiky, Rakúska, Nemecka (GRIMM 1986), aj Slovenska (KRAJČA 1996, KRAJČA a KRUMPÁLOVÁ 1998). Žije na stepiach a piesočných dunách, kde sa zdržuje pod skalami a v lístí.

Apostenus WESTRING, 1851

***Apostenus fuscus* WESTRING, 1851**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre, NPR Pohanský hrad, PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a)

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). CHA Fenek, 2. 10. 2007, 1 ♀ (leg. et det. LD). Hrebeň Ragáča, 8. 4.–14. 5. 2008, 1 ♀; 3. 10. 2008, 1 ♀ (leg. LD, det. PG). PP Jalovské vrstvy, 9. 4.–13. 5. 2008, 1 ♂. Kameňolom Mačacia, 19. 6.–17. 7. 2007, 1 ♀; 15. 8.–16. 9. 2007, 1 ♀; 9. 6. 2008, 1 j♀. NPR Pohanský hrad, bukový les, 25. 4.–22. 5. 2007, 5 ♂♂; 21. 6.–17. 7. 2007, 1 ♀. NPR Pohanský hrad, Tilič, 25. 4.–22. 5. 2007, 4 ♂♂; 21. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. VF); 21. 6.–17. 7. 2007, 1 ♀. NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 4. 10. 2007, 4 ♂♂, 1 ♀ (leg. LD, det. PG). NPR Šomoška, bukový les, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 7. 4. 2008, 1 ♂, 1 ♀ (leg. LD).

U nás bežne a hojne rozšírený európsky druh. Žije pod kameňmi, v machu, listí a detrite rôznych lesných biotopov, najčastejšie na lesostepiach, v dubových a suťových lesoch.

Liocranoeca WUNDERLICH, 1999

***Liocranoeca striata* (KULCZYŃSKI, 1882)**

Nepublikované údaje: NPR Pohanský hrad, bukový les, 3. 10. 2007, 1 ♂ (leg. EE, det. ZK).

Bežnejší európsky druh, žijúci pod kameňmi v blízkosti vôd, v detrite trstinových porastov a podmäčianých lesov, v nahromadených opadoch, pod kameňmi v opustených lomoch a v hĺbke suťovísk.

Liocranum L. KOCH, 1866

***Liocranum rupicola* (WALCKENAER, 1830)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 4. 10. 2007, 1 ♀ (leg. LD). NPR Pohanský hrad, kamenné more, 8. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. MA). NPR Šomoška, čadičové kamenné more, 24. 5.–4. 10. 2007, 1 ♀; 12. 5. 2008, 1 j♀.

Európsky synantropný druh, zdržujúci sa na povrchu oslňovaných kamenistých suťovísk a na stenách vo vnútri budov. Vzácnnejšie sa vyskytuje aj v pseudojaskyniach a jaskyniach aj v lesoch, kde sa zdržuje pod kameňmi a kôrou stromov.

Sagana THORELL, 1875

***Sagana rutilans* THORELL, 1875**

[= *Liocranum rutilans* (THORELL, 1875)]

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Vzácnnejší európsky druh s centrom rozšírenia v strednej a južnej Európe. Jeho výskyt je viazaný na suché a piesčité stanovišťa, kde žije pod kameňmi a kôrou stromov.

Clubionidae WAGNER, 1887

Clubiona LATREILLE, 1804

***Clubiona brevipes* BLACKWALL, 1841**

Nepublikované údaje: PP Jalovské vrstvy, 18. 7. 2007, 1 ♀ (leg. LD). PR Ostrá skala, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG).

Vzácnnejší a menej hojný euro-ázijský druh, zdržujúci sa na v bylinnom a stromovom poschodí lesných aj nelesných stanovišť, s obľubou na lesných čistinkách a okrajoch lesov.

***Clubiona compta* C. L. KOCH, 1839**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 12. 5. 2008, 2 ♀♀; 1 ♀ (leg. RK). Červená skala, 6. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. MA). PP Jalovské vrstvy, 9. 4.–13. 5. 2008, 1 ♂, 2 ♀♀. NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 19. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. VF).

Bežnejší európsky druh, žijúci v tráve, machu, listí, v detrite a pod kôrou stromov, v bylinnom podraсте a na krovinách rôznych lesných biotopov.

***Clubiona germanica* THORELL, 1871**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. IC); 1 ♂ (leg. et det. JB). NPR Pohanský hrad, planina, 8. 6. 1990, 1 ♀ (leg. MA).

Euro-sibírsky druh, bežne a hojne sa vyskytujúci v epigeone nelesných biotopov, odkiaľ s obľubou migruje aj do vyšších poschodí. Žije aj na krovinách a spodných konároch stromov v parkoch, záhradách a na lesných okrajoch.

***Clubiona juvenis* SIMON, 1878**

Nepublikované údaje: VN Hostice, 2. 10. 2007, 1 ♀.

Veľmi vzácny euro-ázijský druh, žijúci na trstinách v litorálnom pásme rybníkov a umeľých vodných nádrží. Z územia Slovenska bol doteraz zaznamenaný len jediný výskyt na Podunajskej rovine (GAJDOŠ a kol. 1999).

***Clubiona leucaspis* SIMON, 1932**

Nepublikované údaje: Kameňolom Mačacia, 17. 7.–15. 8. 2007, 1 ♀.

Veľmi vzácny európsky druh so sporadickým výskytom v západnej a strednej Európe. Žije na konároch krovín a stromov teplejších biotopov. Je veľmi blízky druhu *Clubiona genevensis*, ukazuje sa nutnosť ďalšej revízie slovenského materiálu vo vzťahu k obom týmto druhom. Nový druh pre faunu Slovenska.

***Clubiona lutescens* WESTRING, 1851**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Červená skala, 7. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. RP). CHA Fenek, 22. 5. 2007, 1 ♀ (leg. et det. PG); 20. 6. 2007, 1 ♂, 2 ♀♀ (leg. et det. ZK); 1 ♀ (leg. et det. VF). Hodejovec, 8. 6. 2006, 2 ♀♀ (leg. et det. SK); 24. 5.–21. 6. 2007, 1 ♂, Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. IC); 2 ♂♂, 1 ♀ (leg. et det. JB); 4 ♂♂, 6 ♀♀ (leg. et det. MA); 1 ♂, 2 ♀♀ (leg. et det. VR). NPR Pohanský hrad, bukovo les, 22. 5. 2007, 1 ♂. NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 6. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. IC). Údolie Monického potoka, 20. 5. 1999, 1 ♀ (leg. ES). Vlčia dolina, jelšový lesík, 21. 5. 2007, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. PG). VN PR Gemerský Jablonec, 5. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). VN Janice, 4. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). VN Tachty, 5. 9. 2006, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. SK).

Bežný a hojný druh lesných aj nelesných biotopov, s migráciou do vyšších poschodí, lokálne sa vyskytujúci aj v agrocenózach. Žije v tráve a na konároch krovín vlhkejších listnatých lesov, nevyhýba sa však ani ihličnatým lesným porastom.

***Clubiona neglecta* O.P.-CAMBRIDGE, 1862**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Červená skala, 7. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. RP). Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. VR). VN Hostice, 5. 6. 2006, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. SK); 6. 6. 2006, 1 ♂, 2 ♀♀, 1 j♀ (leg. et det. PG).

Bežne a hojne sa vyskytujúci palearktický druh, žijúci pod kameňmi, v tráve, na vyšších bylinách a konároch krovín vlhkejších biotopov.

***Clubiona pallidula* (CLERCK, 1757)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Hodejovec, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. IC). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. PK).

Holarktický druh, žijúci v epigeone lesných aj nelesných stanovišť, odkiaľ migruje aj do vyšších poschodí. Väčšinou sa zdržuje pod kôrou stromov. Lokálne nadobúda aj synantropný charakter výskytu.

***Clubiona phragmitis* C. L. KOCH, 1843**

Nepublikované údaje: Hodejovec, 8. 6. 2006, 3 ♀♀ (leg. et det. SK). Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. FZ); 1 ♀ (leg. et det. MA); 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. PK). Pod Ostrou skalou, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). VN Hostice, 6. 6. 2006, 1 ♂, 2 ♀♀ (leg. et det. PG); 2. 10. 2007, 1 ♂; 9. 4. 2008, 1 ♂, 1 j♂, 1 j♀. VN Janice, 4. 9. 2006, 1 ♂, 3 ♀♀ (leg. et det. SK).

Palearktický druh nelesných stanovišť, žijúci prevažne v tráve a trstinových porastoch podmáčaných a mokrých biotopov.

***Clubiona reclusa* O.P.-CAMBRIDGE, 1863**

Nepublikované údaje: Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♂, 2 ♀♀, 1 j♀ (leg. et det. FZ); 1 ♂ (leg. et det. IC); 2 ♀♀ (leg. et det. JB). VN Hostice, 5. 6. 2006, 1 ♂, 2 ♀♀ (leg. et det. SK); 6. 6. 2006, 3 ♂♂, 2 ♀♀ (leg. et det. PG). VN Tachty, 5. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK).

Bežný a veľmi hojný palearktický druh epigeonu lesných aj nelesných stanovišť, hlavne na málo antropogénne ovplyvnených mokradiach, odkiaľ často preniká do vyšších poschodí.

***Clubiona stagnatilis* KULCZYŃSKI, 1897**

Nepublikované údaje: Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. MA). VN Tachty, 2. 10. 2007, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. SK).

Bežný palearktický druh, vyskytujúci sa na podmáčaných lúkach, mokradiach a vo vlhkejších lesoch, kde žije na vyšších bylinách, krovinách a konároch stromov.

***Clubiona subsultans* THORELL, 1875**

Nepublikované údaje: Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. FZ).

Palearktický druh, žijúci v machu, listí a detrite na močiaroch, slatinných lúkach a rašeliniskách, pod kameňmi a kôrou stromov v ihličnatých lesných porastoch, na iných typoch biotopov už zriedkavejšie.

***Clubiona subtilis* L. KOCH, 1867**

Nepublikované údaje: Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 2 ♂♂ (leg. et det. FZ); 1 ♀ (leg. et det. JB); 1 ♀ (leg. et det. MA); 1 ♂ (leg. et det. VR). VN Janice, 4. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK).

Vzácnejší stredoeurópsky druh, žijúci v machu, tráve a na nízkej bylinnej vegetácii mokrých biotopov, v detrite rybníkov, na močiaroch, slatinných lúkach a rašeliniskách. Druh s nerovnomerným rozšírením na území Slovenska.

***Clubiona terrestris* WESTRING, 1851**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad, PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA); 1 ♂ (leg. et det. PK). PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). NPR Šomoška, bukový les, 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. PK); 4. 10. 2007, 1 ♀ (leg. LD, det. PG).

Bežný a hojný epigeický a hylobiontný druh s európskym rozšírením, žijúci v tráve a na konároch krovín nelesných biotopov, vzácnejšie aj v súvislých lesoch, pod kôrou stromov, v machu, listí a pod kameňmi. Na takýchto biotopoch nepatrí nikde k vzácnym druhom.

Corinnidae KARSCH, 1880

***Cetonana* STRAND, 1929**

***Cetonana laticeps* (CANESTRINI, 1868)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre, NPR Pohanský hrad, PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a, 1997; FRANC 1997).

Vzácnější európsky druh, žijúci v dubových lesoch na konároch krovín a stromov.

Phrurolithus C. L. KOCH, 1839

***Phrurolithus festivus* (C. L. KOCH, 1835)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre, NPR Pohanský hrad, PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 7. 6. 2006, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. PG). 1 ♀ (leg. et det. SK). Červená skala, 6. 6. 1990, 4 ♂♂, 1 ♀ (leg. et det. MA). Dechtárske vinice, 18. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. ZK). CHA Fenek, 20. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. VF). PR Hajnáčsky hradný vrch, 8. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. RP); 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). Hodejovec, 8. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK); 24. 5.–21. 6. 2007, 1 ♂; 8. 4. 2008, 1 j♂ (leg. LD). Hrebeň Ragáča, 3. 10. 2007, 1 ♂, 1 s♀ (leg. LD, det. PG); 2 j♀♀; 8. 4. 2008, 1 j♀ (leg. LD); 2 j♀♀. Kameňolom Mačacia, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG); 19. 6.–17. 7. 2007, 1 ♀. Kameňolom Ragáč, 8. 4. 2008, 1 j♂; 11. 6. 2008, 1 ♀ (leg. LD). Kalonda, breh Ipla, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA); 1 ♀ (leg. et det. VR). NPR Pohanský hrad, bukový les, 21. 6. 2007, 1 ♀. NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 2 ♂♂; 21. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. LD). NPR Pohanský hrad, kamenné more, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. RP). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 9. 6. 2008, 1 ♀ (leg. VK). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 2 ♂♂ (leg. et det. RP). CHA Vinohrady, 18. 7.–16. 8. 2007, 1 ♀. VN Hostice, 5. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 18. 6. 2007, 1 ♂; 18. 6.–18. 7. 2007, 2 ♂♂; 18. 7.–16. 8. 2007, 1 ♀.

Bežný palearktický druh, zdržujúci sa pod kameňmi, v tráve, lístí a detritu vlhkejších lesov, nevyhýba sa však ani nelesným stanovištiám, ktoré sú relatívne suchšie. Príležitostne býva nachádzaný aj v mraveniskách viacerých druhov.

***Phrurolithus minimus* C. L. KOCH, 1839**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: NPR Šomoška, Šimonova veža, 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. IC). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. FZ).

Európsky druh so vzácným charakterom výskytu, žijúci v tráve, detritu a pod kameňmi na slnečných, piesčitých a suchých stanovištiach, na skalných stepiach a lesostepiach.

***Phrurolithus pullatus* KULCZYŃSKI, 1897**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 18. 6.–18. 7. 2007, 2 ♂♂. Červená skala, 3. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). PR Hajnáčsky hradný vrch, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). Kameňolom Mačacia, 9. 6. 2008, 1 ♂. PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG).

Východoeurópsky druh s obdobným charakterom výskytu ako predchádzajúci druh.

***Phrurolithus szilyi* HERMAN, 1879**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre (FRANC a HANZELOVÁ 1995a; FRANC 1997).

Nepublikované údaje: Kameňolom Ragáč, 11. 6. 2008, 1 ♂ (leg. LD, det. PG). NPR Pohanský hrad, planina, 8. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. VR).

Veľmi vzácne sa vyskytujúci európsky druh, žijúci v tráve a pod kameňmi stepných a lesostepných biotopov. Na území Slovenska zatiaľ výskyt sústredený v jeho južnejšie položených oblastiach.

Zodariidae THORELL, 1881

Zodarion WALCKENAER, 1847

***Zodarion germanicum* (C. L. KOCH, 1837)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Belina, NPR Pohanský hrad, PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 24. 4.–21. 5. 2007, 5 ♂♂, 2 ♀♀, 1 j♀; 21. 5.–18. 6. 2007, 8 ♂♂, 1 j♀; 18. 6.–18. 7. 2007, 3 ♂♂, 2 ♀♀; 3. 9. 2007, 1 ♂, 1 ♀. PP Belinské skaly, 6. 9. 2006, 2 ♀♀ (leg. et det. SK); 26. 4.–24. 5. 2007,

1 ♂; 19. 6. 2007, 1 ♂ (leg. et det. ZK); 17. 7.–15. 8. 2007, 1 j♂, 1 j♀. Hrebeň Ragáča, 3. 10. 2007, 1 j♀; 8. 4.–14. 5. 2008, 1 ♂, 1 j♀; 14. 5.–11. 6. 2008, 1 ♀. PP Jalovské vrstvy, 10. 6. 2008, 1 ♀ (leg. RK). VN Janice, 18. 7.–16. 8. 2007, 1 ♀.

Pomerne bežný a hojný európsky druh, žijúci v tráve, machu a pod kameňmi teplejších a suchších biotopov, na skalných stepiach, lesostepiach, lesných okrajoch aj v teplomilných dubových lesoch.

***Zodarion rubidum* SIMON, 1914**

Nepublikované údaje: PP Čakanovský profil, 6. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK). Kameňolom Mačacia, 26. 4.–24. 5. 2007, 1 ♀.

Vzácnnejšie sa vyskytujúci európsky druh na piesočných dunách, skalných stepiach a lesostepiach. V poslednom období početnejšie nachádzaný aj na ruderalných biotopoch, napr. na haldách (PEKÁR 1994, KRAJČA 1996, KRAJČA a KRUMPÁLOVÁ 1998), v kameňolomoch, vo vinohradníckych runách, na stenách budov, a pod. Prvý údaj o jeho výskyte na území Slovenska uviedol PEKÁR (1994).

Gnaphosidae BANKS, 1892

***Callilepis* WESTRING, 1874**

***Callilepis nocturna* (LINNAEUS, 1758)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: NPR Pohanský hrad, kamenné more, 8. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA).

Vzácnnejší palearktický druh. Žije pod kameňmi, v tráve, machu a listí na skalných stepiach, lesostepiach a na trávnatých okrajoch lesov s južnou expozíciou.

***Callilepis schuszeri* (HERMAN, 1879)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Jalovské vrstvy, 13. 5.–10. 6. 2008, 2 ♂♂. Kameňolom Mačacia, 26. 4.–24. 5. 2007, 1 ♂. NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 1 ♂. NPR Pohanský hrad, kamenné more, 4. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. RP). CHA Vinohrady, 21. 5.–18. 6. 2007, 7 ♂♂; 18. 6.–18. 7. 2007, 2 ♀♀.

Vzácnnejší palearktický druh, žijúci v listí a pod kameňmi na skalných lesostepiach, pri horných okrajoch kamenistých suťovísk a na okrajoch lesov s južnou expozíciou.

***Drassodes* WESTRING, 1851**

***Drassodes cupreus* (BLACKWALL, 1834)**

[= *Drassodes lapidosus* var. *macer* PILAWSKI, 1963]

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: PP Čakanovský profil, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 2 ♂♂ (leg. et det. RP).

Bežnejší palearktický euryzonálny druh, rozšírený v nížinách až horských oblastiach Slovenska. Žije pod kameňmi na teplých a suchých miestach, na vresoviskách, suchších okrajoch rašelinísk a v svetlých suchých lesoch.

***Drassodes lapidosus* (WALCKENAER, 1802)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Belina, Gemerské Dechtáre, NPR Pohanský hrad, PP Soví hrad, Teplý vrch (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 19. 6. 2007, 1 ♂; 17. 7.–15. 8. 2007, 3 ♀♀. PP Čakanovský profil, 6. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK). Červená skala, 3. 6. 1990, 3 ♂♂, 3 ♀♀ (leg. et det. MA). PR Hajnáčsky hradný vrch, 8. 6. 1990, 1 ♂, 3 ♀♀ (leg. et det. RP); 7. 6. 2006, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. PG). Hodejovec, 7. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. PG). PP Jalovské vrstvy, 10. 6. 2008, 1 ♀ (leg. et det. LD). Kameňolom Mačacia, 6. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. PG). Kameňolom Ra-

gáč, 11. 6. 2008, 3 ♀♀ (leg. et det. LD). NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 4 ♀♀, 3 j♀♀ (leg. ES); 2 ♀♀. NPR Pohanský hrad, kamenné more, 4. 6. 1990, 1 ♂, 6 ♀♀ (leg. et det. MA); 1 ♂, 5 ♀♀ (leg. et det. RP). PP Soví hrad, 23. 5. 2007, 1 ♀ (leg. et det. PG). Stará Bašta, pieskovcové pivnice, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). NPR Šomoška, čadičové kamenné more, 6. 6. 1990, 1 ♂, 3 ♀♀ (leg. et det. RP). NPR Šomoška, hrad Šomoška, 6. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. RP). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 2 ♂♂, 4 ♀♀ (leg. ES); 1 ♂, 2 ♀♀ (leg. et det. RP).

Bežný euryzonálny palearktický druh, žijúci pod kameňmi na teplých a suchých stanovištiach, na skalných stepiach a lesostepiach, v suťoviskách, na oslnených skalách a južne exponovaných hradných ruinách. Nevyhýba sa ani vlhkejším biotopom, kde sa zdržuje v machu a listí.

***Drassodes pubescens* (THORELL, 1856)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: PP Čakanovský profil, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). Malobelinská hora, 22. 5. 1999, 1 ♂, 1 ♀. NPR Pohanský hrad, kamenné more, 4. 6. 1990, 1 ♂, 2 ♀♀ (leg. et det. RP). PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. PG). NPR Šomoška, čadičové kamenné more, 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. RP). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. RP). VN Hostice, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♀.

Bežne a hojne sa vyskytujúci palearktický druh, žijúci v tráve, machu a pod kameňmi na slnečných teplých stráňach a v svetlejších suchých lesoch.

***Drassyllus* CHAMBERLIN, 1922**

***Drassyllus lutetianus* (L. KOCH, 1866)**

[= *Zelotes lutetianus* (L. KOCH, 1866)]

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 4. 10. 2007, 2 ♀♀ (leg. EE, det. ZK). Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. JB).

Vzácnější európsky druh, uprednostňujúci dostatočne vlhké nelesné typy stanovišť, ale bežne sa vyskytuje aj v svetlých lesoch a v antropocenózach. Žije v machu a rašeliníkoch mokradných, slatinných a rašelinných biotopov.

***Drassyllus praefficus* (L. KOCH, 1866)**

[= *Zelotes praefficus* (L. KOCH, 1866)]

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 21. 5.–18. 6. 2007, 3 ♂♂. PP Čakanovský profil, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). Červená skala, 3. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). PR Hajnáčsky hradný vrch, 8. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. RP); 7. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK). PP Jalovské vrstvy, 13. 5.–10. 6. 2008, 1 ♂. Kameňolom Mačacia, 9. 6. 2008, 1 ♂ (leg. RK). NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 2 ♀♀. PP Soví hrad, 23. 5. 2007, 1 ♀ (leg. et det. PG). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 2 ♂♂ (leg. et det. RP). CHA Vinohrady, 24. 4.–21. 5. 2007, 2 ♂♂; 18. 7.–16. 8. 2007, 1 ♀. VN Hostice, 6. 6. 2006, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. PG).

Bežný a veľmi hojný euro-ázijský druh, žijúci pod kameňmi suchších biotopov, akými sú skalné stepi a lesostepi, xerothermné stráne a slnečné okraje lesov.

***Drassyllus pumilus* (C. L. KOCH, 1839)**

[= *Zelotes pumilus* (C. L. KOCH, 1839)]

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 24. 4.–21. 5. 2007, 2 ♂♂. PP Čakanovský profil, 6. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK). Červená skala, 3. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). Kameňolom Mačacia, 19. 6.–17. 7. 2007, 1 ♀.

Tento európsky druh patrí medzi naše vzácnejšie druhy, žijúce v tráve a pod kameňmi teplých a suchých strání, skalných stepí a lesostepí.

***Drassyllus pusillus* (C. L. KOCH, 1833)**

Nepublikované údaje: Hodejovec, 25. 4.–24. 5. 2007, 2 ♂♂, Pod Ostrou skalou, 8. 4.–14. 5. 2008, 1 ♂, 1 ♀. VN Hostice, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♂.

Výskyt tohoto bežného palearktického druhu je viazaný na otvorené stanovišťa, na lúky, pastviny a okraje lesov, kde sa väčšinou zdržuje v tráve, machu a pod kameňmi.

***Drassyllus villicus* (THORELL, 1875)**

[= *Zelotes villicus* (THORELL, 1875)]

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 7. 6. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK). Hrebeň Ragáča, 8. 4.–14. 5. 2008, 1 ♂; 14. 5.–11. 6. 2008, 6 ♂♂, 1 ♀. PP Jalovské vrstvy, 13. 5.–10. 6. 2008, 1 ♂. Kameňolom Mačacia, 19. 6.–17. 7. 2007, 1 ♀.

Tento európsky druh patrí k pomerne vzácnym druhom, žijúcim pod kameňmi slnečných a teplých biotopov.

Gnaphosa LATREILLE, 1804

***Gnaphosa alpina* SIMON, 1878**

[= *Gnaphosa modestior* KULCZYŃSKI, 1897]

Nepublikované údaje: CHA Vinohrady, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♂.

Veľmi vzácny európsky druh, viazaný svojim výskytom na najteplejšie lokality južného Slovenska. Jeho výskyt bol doteraz zaznamenaný v Malých Karpatoch (GAJDOŠ 1981, GAJDOŠ a kol. 1984), v pohoriach Tríbeč (GAJDOŠ 1981, 1992; GAJDOŠ a KRUMPÁL 1987; GAJDOŠ a SLOBODA 1995; GAJDOŠ a kol. 1984) a Pohronský Inovec (GAJDOŠ 1987, GAJDOŠ a SLOBODA 1995).

***Gnaphosa bicolor* (HAHN, 1833)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Hrebeň Ragáča, 3. 10. 2007, 1 ♀; 8. 4.–14. 5. 2008, 2 ♂♂; 14. 5.–11. 6. 2008, 3 ♂♂, 2 ♀♀. NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 9. 6. 2008, 1 ♀ (leg. VK).

Európsky druh, žijúci v machu, listí a pod kameňmi lesostepných biotopov a na okrajoch rôznych svetlých lesných porastov, najmä dubových.

***Gnaphosa lucifuga* (WALCKENAER, 1802)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Belina, NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a). Fiľakovo (BUCHAR 1999).

Nepublikované údaje: PR Hajnáčsky hradný vrch, 7. 6. 2006, 1 ♂, 1 s♀ (leg. et det. PG). Kameňolom Mačacia, 26. 4.–24. 5. 2007, 1 ♂; 19. 6.–17. 7. 2007, 1 ♂, 2 ♀♀. Kameňolom Ragáč, 8. 4. 2008, 1 ♀ (leg. et det. LD). NPR Pohanský hrad, kamenné more, 4. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. RP).

Bežnejší palearktický druh, žijúci pod kameňmi na skalných stepiach, lesostepiach a slnečných okrajoch listnatých lesov.

***Gnaphosa muscorum* (L. KOCH, 1866)**

Nepublikované údaje: VN Hostice, 2. 10. 2007, 1 ♂ (leg. OK).

Veľmi vzácny holarktický druh, žijúci v machu, pod kameňmi a kôrou stromov svetlých a suchých ihličnatých lesov, v iných lesných typoch len vzácnejšie. Jeho výskyt bol doteraz zistený len v Žilinskej kotline (BARTOŠ 1938) a v pohoriach Považský Inovec (GAJDOŠ 1986), Tríbeč (GAJDOŠ 1981, GAJDOŠ a KRUMPÁL 1987, GAJDOŠ a SLOBODA 1995), Vysoké Tatry (SVATOŇ 1981, 1983). Ďalšie zatiaľ nepublikované výskyty z Bielych Karpát a Ondavskej vrchoviny sú uvedené v Katalógu pavúkov Slovenska (GAJDOŠ a kol. 1999).

***Gnaphosa opaca* HERMAN, 1879**

Nepublikované údaje: PP Jalovské vrstvy, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♀; 21. 5.–18. 6. 2007, 1 ♀; 18. 7.–16. 8. 2007, 1 ♀; 13. 5.–10. 6. 2008, 7 ♂♂. PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK); 23. 5. 2007, 1 ♂, 2 ♀♀, 1 s♂ (leg. et det. PG).

Vzácnější euro-ázijský druh, žijúci pod kameňmi teplejších a suchších biotopov, miestami hojný. Väčší počet výskytových lokalít máme len v západnej a južnej časti Slovenska (GAJDOŠ a kol. 1999).

Haplodrassus CHAMBERLIN, 1922

***Haplodrassus dalmatensis* (L. KOCH, 1866)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Belina (FRANC a HANZELOVÁ 1995a, 1997; FRANC 1997), Gemerské Dechtáre, NPR Pohanský hrad, PP Soví hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a; FRANC 1997).

Nepublikované údaje: Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. ES).

Vzácný palearktický druh, žijúci pod kameňmi na slnečných a suchých miestach, na skalných stepiach a lesostepiach. Preferuje biotopy piesočného charakteru (BRYJA a kol. 2005).

***Haplodrassus kulczynskii* LOHMANDER, 1942**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre (FRANC a HANZELOVÁ 1995a; FRANC 1997).

Nepublikované údaje: CHA Vinohrady, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♀.

Vzácný palearktický druh, žijúci v tráve a pod kameňmi teplých a suchých biotopov, akými sú hlavne skalné stepi a lesostepi.

***Haplodrassus minor* (O.P.-CAMBRIDGE, 1879)**

Nepublikované údaje: VN Hostice, 18. 6.–18. 7. 2007, 1 ♀.

Vzácné sa vyskytujúci európsky druh na niekoľkých málo lokalitách západného a južného Slovenska. Žije v tráve a pod skalami na zamokrených lúkach, slatinách a slaniskách, ale zriedkave aj v ihličnatých lesných porastoch.

***Haplodrassus signifer* (C. L. KOCH, 1839)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre, PP Soví hrad, PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a)

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 21. 5.–18. 6. 2007, 1 ♂. PP Belinské skaly, 19. 6. 2007, 1 ♂, 1 ♀. PP Jalovské vrstvy, 9. 4.–13. 5. 2008, 3 ♂♂, 1 ♀; 13. 5.–10. 6. 2008, 2 ♂♂, 1 ♀. Kameňolom Ragáč, 11. 6. 2008, 1 ♀ (leg. et det. LD). PP Soví hrad, 23. 5. 2007, 1 ♀ (leg. et det. PG). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. ES); 1 ♀ (leg. et det. FZ).

Bežný a hojný holarktický druh, žijúci pod kameňmi, v machu, listí a detrite rôznorodých lesných biotopov, v listnatých, zmiešaných aj ihličnatých lesoch. Na vhodných biotopoch je rovnomerne rozšírený na celom území Slovenska.

***Haplodrassus silvestris* (BLACKWALL, 1833)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 19. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. ZK). Dolina Gortvy, 20. 6. 2007, 2 ♂♂. PP Soví hrad, 3. 10. 2007, 1 ♀.

Palearktický druh, žijúci v tráve, machu, detrite, pod kameňmi aj odstávajúcou kôrou práchnivejúcich pňov na rôznych lesných biotopoch. Na takýchto typoch biotopov nie je jeho výskyt na Slovensku nikde vzácný.

***Haplodrassus soerenseni* (STRAND, 1900)**

Nepublikované údaje: Hodejovec, 7. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. PG).

Veľmi vzácný subarktický druh, žijúci v machu a listí vlhkých až podmáčaných listnatých aj ihličnatých lesov a rašelinísk vrchoviskového typu. Z územia Slovenska bol doteraz

známy len jediný výskyt z Podunajskej roviny (KRAJČA 1996, KRAJČA a KRUMPÁLOVÁ 1998). Nález jedného samčeka v trstinových porastoch uvedenej lokality je veľmi pozoruhodný.

Micaria WESTRING, 1851

***Micaria albobittata* (LUCAS, 1846)**

[= *Micaria romana* L. KOCH, 1866; = *Micaria rogenhoferi* HERMAN, 1879]

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Dolina Gortvy, 22. 5. 2007, 1 jŕ (leg. et det. PG). Hodejovec, 7. 6. 2006, 1 sŕ. NPR Pohanský hrad, kamenné more, 4. 6. 1990, 2 ŕŕ (leg. et det. RP). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 2 ŕŕ, 2 jŕŕ (leg. et det. RP). CHA Vinohrady, 18. 6.–18. 7. 2007, 1 ŕ.

Veľmi vzácne sa vyskytujúci palearktický druh v nížinných južne položených oblastiach Slovenska. Doteraz bol jeho výskyt uvedený len zo Slovenského krasu (SVATOŇ a MAJKUS 1988) a Kováčovských kopcov (GAJDOŠ 1998).

***Micaria dives* (LUCAS, 1846)**

[= *Micariolepis dives* (LUCAS, 1846)]

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre (FRANC a HANZELOVÁ 1995a, 1997; FRANC 1997).

Nepublikované údaje: PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 1 ŕ (leg. et det. PG). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ŕ (leg. et det. JB).

Veľmi vzácny palearktický druh, vyskytujúci sa iba na veľmi teplých a suchých stráňach a pahorkoch. Na takýchto typoch biotopov bol jeho výskyt zaznamenaný už na viacerých miestach Slovenska.

***Micaria formicaria* (SUNDEVALL, 1832)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre, PP Soví hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a; FRANC 1997).

Nepublikované údaje: VN Janice, 18. 7.–16. 8. 2007, 1 ŕ.

Vzácnejšie sa vyskytujúci palearktický druh, žijúci v tráve a pod kameňmi teplých a suchých biotopov. Vyskytuje sa na skalných stepiach, lesostepiach a xerothermných južne exponovaných okrajoch listnatých lesov.

***Micaria fulgens* (WALCKENAER, 1802)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ŕ. Dolina Gortvy, 5. 6. 1990, 1 ŕ (leg. et det. JB). Hadia stráň, 1. 10. 2007, 1 jŕŕ (leg. CB). NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 1 ŕ (leg. et det. RP). NPR Pohanský hrad, kamenné more, 4. 6. 1990, 1 ŕ (leg. et det. RP).

Pomerne hojný a častejšie sa vyskytujúci európsky druh, zasahujúci až do strednej Ázie a severnej Afriky. Žije v tráve, lístí a pod kameňmi teplých a suchých biotopov, na skalných stepiach, lesostepiach, škrapových poliach a južne exponovaných okrajoch listnatých lesov.

***Micaria lenzi* BÖSENBERG, 1899**

Nepublikované údaje: Pod Ostrou skalou, 8. 4. 2008, 1 ŕ (LEG. LD).

Veľmi vzácny palearktický druh, žijúci na extrémne teplých stanovištiach. Jediný nález v Cerovej vrchovine bol urobený v trávnom biotope. Nový druh pre faunu Slovenska.

***Micaria pulicaria* (SUNDEVALL, 1831)**

Nepublikované údaje: Hodejovec, 7. 6. 2006, 1 ŕ (leg. et det. PG); 25. 4.–24. 5. 2007, 1 ŕ. VN Hostice, 9. 4. 2008, 1 ŕ (leg. LD, det. PG).

Bežnejší holarktický druh s nerovnomerným rozšírením na území Slovenska. Žije v tráve, machu, lišajníkoch, listí a detrite na suchších aj vlhkejších nelesných biotopoch, odiaľ preniká do suchších kultúrnych lesov, najmä do smrekových monokultúr, kde sa prevažne zdržuje pod kôrou pňov a na zemi ležiacich kmeňov stromov.

Nomisia DALMAS, 1921

***Nomisia exornata* (C. L. KOCH, 1839)**

Nepublikované údaje: PP Jalovské vrstvy, 1. 10. 2007, 1 j♂ (leg. et det. SK); 9. 4.–13. 5. 2008, 2 ♂♂, 5 j♂♂, 4 j♀♀; 13. 5.–10. 6. 2008, 7 ♂♂, 7 ♀♀, 1 j♀; 10. 6. 2008, 1 ♀ (leg. RK); 1 ♀ (leg. et det. LD).

Veľmi vzácny európsky druh, zasahujúci z Európy až do strednej Ázie. Žije pod kameňmi veľmi teplých a suchých biotopov. Jeho výskyt na území Slovenska bol zatiaľ potvrdený iba na Krupinskej planine (FRANC a HANZELOVÁ 1997, SVATOŇ 1987), v Slovenskom krase (SVATOŇ a MAJKUS 1988, 1994) a na Burde (BUCHAR 1999).

Phaeoecdus SIMON, 1893

***Phaeoecdus braccatus* (L. KOCH, 1866)**

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 21. 6.–17. 7. 2007, 1 ♂. CHA Vinohrady, 18. 6.–18. 7. 2007, 1 ♀.

Veľmi vzácny palearktický druh, svojim výskytom viazaný na nezatienené xerotermné stanovišťa, menovite na skalné stepi a lesostepi, kde sa zväčša zdržuje pod kameňmi.

Poecilochroa WESTRING, 1874

***Poecilochroa variana* (C. L. KOCH, 1839)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre, PP Soví hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a, 1997; FRANC 1997).

Nepublikované údaje: Teplý vrch, 2. 10. 2007, 1 ♀ (leg. LD). CHA Vinohrady, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♂. VN Hostice, 6. 6. 2006, 1 s♀ (leg. et det. PG); 18. 7.–16. 8. 2007, 1 ♀. VN Janice, 18. 7.–16. 8. 2007, 1 ♀.

Vzácnější európsky druh, žijúci na suchých piesčitých biotopoch pod kameňmi a lišajníkmi. Jeho výskyt na Slovensku bol zatiaľ potvrdený iba v Rožňavskej kotline, Slovenskom krase (SVATOŇ a MAJKUS 1988) a na Cerovej vrchovine (FRANC a HANZELOVÁ 1995a, 1997; FRANC 1997).

Scotophaeus SIMON, 1893

***Scotophaeus blackwalli* (THORELL, 1871)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a, 1997; FRANC 1997).

Veľmi vzácne sa vyskytujúci kozmopolitný druh, doteraz u nás nájdený len v piatich orografických celkoch – v Cerovej vrchovine, Krupinskej planine, Štiavnických vrchoch, Vtáčniku a Zemplínskych vrchoch (GAJDOŠ a kol. 1999). Zvyčajne sa zdržuje pod kôrou stromov a na stenách budov.

***Scotophaeus scutulatus* (L. KOCH, 1866)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Červená skala, 3. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA).

Bežný európsky druh, vyskytujúci sa pod skalami a kôrou stromov v dubových aj podmačkaných lesoch, tiež na stenách domov a vo vtáčích búdkach.

Trachyzelotes LOHMANDER, 1944

Trachyzelotes pedestris (C. L. KOCH, 1837)

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: PP Jalovské vrstvy, 13. 5.–10. 6. 2008, 1 ♀. PP Soví hrad, 23. 5. 2007, 1 ♂ (leg. et det. PG). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 21. 5. 1999, 1 ♂ (leg. VS). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. IC). CHA Vinohrady, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♂; 21. 5.–18. 6. 2007, 3 ♂♂.

Menej hojný európsky druh, žijúci pod kameňmi a v tráve slnečných teplých a suchých strání, skalných stepí a lesostepí.

Zelotes GISTEL, 1848

Zelotes apricorum (L. KOCH, 1876)

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 19. 6. 2007, 1 ♂. PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 1 j♂ (leg. et det. PG). CHA Vinohrady, 18. 6.–18. 7. 2007, 1 ♂, 1 ♀.

Bežný a pomerne hojný európsky druh, žijúci pod kameňmi na lesných lúkach a čistinkách, na piesčitých biotopoch aj v svetlých lesoch.

Zelotes aurantiacus MILLER, 1967

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 26. 4.–24. 5. 2007, 1 ♂.

Vzácný východoeurópsky druh, žijúci pod kameňmi a v tráve teplých a suchých stanovišť, na skalných stepiach a lesostepiach, v dubových aj borovicových lesoch.

Zelotes electus (C. L. KOCH, 1839)

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♂. PP Jalovské vrstvy, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♂; 9. 4.–13. 5. 2008, 1 ♂; 13. 5.–10. 6. 2008, 1 ♂, 1 ♀. Pod Ostrou skalou, 14. 5.–11. 6. 2008, 1 ♂. CHA Vinohrady, 21. 5.–18. 6. 2007, 1 ♂. VN Hostice, 21. 5.–18. 6. 2007, 1 ♀.

Vzácnější európsky druh, žijúci pod kameňmi stepných a lesostepných lokalít, tiež v ihličnatých lesoch nížín. Jeho výskyt je u nás obmedzený na najteplejšie lokality stredného a južného Slovenska.

Zelotes erebeus (THORELL, 1871)

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 17. 7.–15. 8. 2007, 1 ♂; 4. 10. 2007, 1 ♀ (leg. EE, det. ZK). Hrebeň Račáča, 3. 10. 2007, 2 ♀♀. Kameňolom Mačacia, 19. 6.–17. 7. 2007, 1 ♂; 17. 7.–15. 8. 2007, 1 ♀; 15. 8.–6. 9. 2007, 1 ♀.

Zriedkavý až vzácný európsky druh, žijúci pod kameňmi a v listí teplých a suchých biotopov, na skalných stepiach a lesostepiach, v kamenistých suťoviskách a na okrajoch lesov.

Zelotes exiguus (MÜLLER et SCHENKEL, 1895)

Nepublikované údaje: PP Jalovské vrstvy, 13. 5.–10. 6. 2008, 1 ♀.

Veľmi vzácné sa vyskytujúci palearktický druh, žijúci na južne exponovaných skalnatých svahoch, v lomoch, na skalných stepiach, lesostepiach a v dubových lesoch.

Zelotes gracilis (CANESTRINI, 1868)

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 21. 5.–18. 6. 2007, 2 ♂♂.

Veľmi vzácný európsky druh, žijúci pod kameňmi najteplejších lokalít stredného a južného Slovenska.

***Zelotes hermani* (CHYZER, 1897)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Belina, Gemerské Dechtáre, PP Soví hrad, PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Stará Bašta, pieskovcové pivnice, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). NPR Šomoška, hrad Šomoška, 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. RP).

Veľmi vzácny východoeurópsky druh, od ktorého máme dnes už pomerne dosť výskytových lokalít, mozaikovite rozmiestnených po celom území Slovenska. Žije pod skalami teplejších a suchších biotopov.

***Zelotes latreillei* (SIMON, 1878)**

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 3. 9. 2007, 1 ♀. Hodejovec, 17. 7.–15. 8. 2007, 1 ♂. Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. VR).

Bežný a hojný európsky druh, žijúci pod kameňmi, v machu a detrite suchších skalnatých strání, rašelinných lúk a v svetlejších lesoch.

***Zelotes longipes* (L. KOCH, 1866)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Belina, Gemerské Dechtáre (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Palearktický druh, žijúci pod kameňmi na skalných stepiach, lesostepiach, škrapových poliach a iných xerothermných biotopoch.

***Zelotes petrensis* (C. L. KOCH, 1839)**

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 18. 6.–18. 7. 2007, 1 ♀. PP Belinské skaly, 6. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). Kameňolom Ragáč, 8. 4. 2008, 1 ♀ (leg. et det. LD). Pod Ostrou skalou, 8. 4.–14. 5. 2008, 1 ♀. NPR Pohanský hrad, planina, 21. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. VF); 20. 9. 2007, 1 ♂ (leg. VK). CHA Vinohrady, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♂, 1 ♀; 3. 9.–1. 10. 2007, 1 ♂.

Bežný a hojný európsky druh, zasahujúci až do strednej Ázie. Žije pod kameňmi rôznych biotopov.

***Zelotes subterraneus* (C. L. KOCH, 1833)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). PP Soví hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 19. 6. 2007, 1 ♂. Kameňolom Mačacia, 19. 6.–17. 7. 2007, 1 ♀. NPR Šomoška, hrad Šomoška, 6. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. RP).

Bežný a hojný palearktický druh, žijúci pod kameňmi, v tráve a machu ihličnatých, najmä smrekových lesov. V listnatých a zmiešaných lesoch, tiež aj na nelesných stanovištiach, sa už vyskytuje vzácnejšie.

Sparassidae BERTKAU, 1872

Micrommata LATREILLE, 1804

***Micrommata virescens* (CLERCK, 1757)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre, NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 12. 5. 2008, 1 j♀. Dórova dolina, 27. 5. 2008, 1 ♀ (leg. VK). Hadia stráň, 18. 7. 2007, 1 j♀ (leg. et det. SK). Havranie, 4. 9. 2007, 1 j♀ (leg. et det. LD). NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 1 j♀ (leg. et det. RP); 25. 9. 2007, 1 j♀ (leg. VK). Údolie Monického potoka, 20. 5. 1999, 1 j♀ (leg. ES). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 21. 5. 1999, 1 j♀ (leg. VS).

Hojný a bežne rozšírený palearktický druh, žijúci v tráve na lúkach, pastvinách a trávnatých okrajoch lesov.

Philodromidae SIMON, 1864
***Philodromus* WALCKENAER, 1826**

***Philodromus albidus* KULCZYŃSKI, 1911**

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). Hodejovec, 8. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK). Pod Ostrou skalou, 6. 6. 2006, 1 s♀ (leg. et det. PG).

Výskyt tohoto veľmi vzácného západoeurópskeho druhu je viazaný na biotopy lesostepí, dubových lesov a ovocných sádov, kde sa obyčajne zdržuje na konároch krovín a stromov.

***Philodromus aureolus* (CLERCK, 1757)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Červená skala, 4. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. FZ); 7. 6. 1990, 3 ♂♂, 8 ♀♀ (leg. et det. RP). Dórova dolina, 27. 5. 2008, 1 ♂ (leg. VK). Havranie, 22. 5. 2007, 1 ♀, 1 j♀ (leg. et det. PG). Hodejovec, 7. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. PG). Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. IC); 3 ♂♂, 1 ♀ (leg. et det. VR). PR Ostrá skala, 6. 6. 2006, 1 ♂, 4 ♀♀ (leg. et det. PG). NPR Pohanský hrad, planina, 8. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). Stará Bašta, napájadlo, 4. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. MA). Stará Bašta, pole, 4. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. MA). Šiator, 6. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. VR). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♂, 2 ♀♀ (leg. et det. RP); 1 ♂ (leg. VRa). CHA Vinohrady, 8. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 4. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 10. 6. 2008, 1 ♂, 1 ♀ (leg. VK).

Bežný a veľmi hojný palearktický druh, vyskytujúci sa na rôznych biotopoch, kde žije na vyšších bylinách, krovinách a konároch listnatých aj ihličnatých stromov.

***Philodromus cespitum* (WALCKENAER, 1802)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 17. 7. 2007, 2 ♀♀. Dolina Gortvy, 20. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. LD). Hadia stráň, 18. 7. 2007, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. LD). Hodejovec, 8. 6. 2006, 2 ♂♂, 2 ♀♀ (leg. et det. SK). Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. FZ); 5 ♂♂, 4 ♀♀ (leg. et det. MA); 4 ♀♀ (leg. et det. PK). Pod Ostrou skalou, 6. 6. 2006, 1 ♂, 3 ♀♀ (leg. et det. SK). NPR Pohanský hrad, planina, 8. 6. 1990, 1 ♀, 1 j♀ (leg. et det. MA). NPR Ragáč, 11. 6. 2008, 1 ♀ (leg. RK). PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 1 ♂, 2 ♀♀ (leg. et det. SK). Stará Bašta, lúka, 4. 6. 1990, 2 ♂♂ (leg. et det. MA). Stará Bašta, pieskovcové pivnice, 4. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. MA). Stará Bašta, pole, 4. 6. 1990, 2 ♂♂, 2 ♀♀ (leg. MA). NPR Šomoška, hrad Šomoška, 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. RP). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. FZ); 3 ♀♀ (leg. et det. IC); 2 ♂♂, 7 ♀♀ (leg. et det. RP). CHA Vinohrady, 8. 6. 2006, 2 ♂♂, 1 ♀ (leg. et det. SK).

Holarktický druh, žijúci na bylinnom aj stromovom poschodí na nelesných stanovištiach, vrátane slatinných lúk a rašelinísk.

***Philodromus collinus* C. L. KOCH, 1835**

Nepublikované údaje: Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♂.

Bežný európsky druh, žijúci na vlhkejších ale slnečných a svetlých miestach, kde sa zdržuje na konároch rôznych ihličnatých drevín.

***Philodromus dispar* WALCKENAER, 1826**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). Červená skala, 7. 6. 1990, 2 ♂♂ (leg. et det. RP). Dórova dolina, 27. 5. 2008, 1 ♂ (leg. VK). Hadia stráň, 1. 10. 2007, 1 j♂. PR Hajnáčsky hradný vrch, 8. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. RP). Obručná, 22. 5. 1999, 1 ♂ (leg. ES). NPR Pohanský hrad, bukový les, 21. 6. 2007, 1 j♂, 4 j♀. NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 1 ♀. PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK); 26. 7. 2006, 1 j♂. Teplý vrch, 5. 6. 1990, 4 ♀♀ (leg. et det. IC). CHA Vinohrady, 21. 5. 2007, 1 ♂ (leg. et det. PG). VN Hostice, 6. 6. 2006, 2 ♂♂, 1 ♀ (leg. et det. PG); 18. 6. 2007, 1 j♀.

Bežný a hojný európsky druh, zasahujúci až do strednej Ázie. Žije na konároch listnatých aj ihličnatých stromov, vzácnejšie aj v napadanom lístí v zatienených a vlhkejších lesoch.

***Philodromus emarginatus* (SCHRANK, 1803)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: PR Hajnáčsky hradný vrch, 8. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. RP). NPR Pohanský hrad, planina, 8. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. IC); 2 ♀♀ (leg. et det. RP); 1 ♀ (leg. VRa).

Bežnejší a menej hojný palearktický druh, žijúci v ihličnatých lesoch, kde sa väčšinou zdržuje na konároch a kmeňoch stromov. V listnatých a zmiešaných lesoch len výnimočne, aj to v prípade, že sú v ich skladbe sporadicky zastúpené ihličnaté dreviny.

***Philodromus histrio* (LATREILLE, 1819)**

Nepublikované údaje: Hodejovec, 7. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. PG).

Veľmi vzácne sa vyskytujúci holarktický druh na otvorených stanovištiach a slnečných lesných okrajoch, kde sa obvyčajne zdržuje na bylinnej vegetácii a kmeňoch stromov.

***Philodromus praedatus* O.P.-CAMBRIDGE, 1871**

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 7. 6. 2006, 2 ♂♂, 1 ♀ (leg. et det. PG); 19. 6. 2007, 1 ♀ (leg. LD); 12. 6. 2008, 1 ♀. Červená skala, 7. 6. 1990, 1 ♂. Pod Ostrou skalou, 14. 5. 2008, 1 ♀. PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 4 ♀♀ (leg. et det. PG).

Veľmi vzácny európsky termo- až mezofilný druh (KUBCOVÁ 2002), so sporadickým výskytom na území Slovenska (v Malých Karpatoch a Slovenskom krase). Žije na bylinnej vegetácii a konároch krovín teplých krovinatých strání.

***Philodromus rufus* WALCKENAER, 1826**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Červená skala, 4. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. FZ). Pod Ostrou skalou, 14. 5. 2008, 1 ♀.

Holarktický druh s obmedzeným charakterom výskytu na stepných a lesostepných biotopoch, kde žije na rôznych listnatých drevinách.

Thanatus C. L. KOCH, 1837

***Thanatus arenarius* L. KOCH, 1872**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: PP Čakanovský profil, 6. 6. 2006, 1 j♀ (leg. et det. PG). Dolina Gortvy, 5. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. JB). PR Ostrá skala, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). NPR Pohanský hrad, planina, 8. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. MA). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♂ (leg. ES); 1 ♂ (leg. et det. RP). CHA Vinohrady, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♂.

Veľmi vzácny euro-ázijský druh, vyskytujúci sa na najteplejších stepných a lesostepných lokalitách južnejšie položených oblastí Slovenska.

***Thanatus atratus* SIMON, 1875**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Vzácnejší palearktický druh, žijúci na skalných stepiach, lesostepiach a vresoviskách nížín. V staršej literatúre je tento druh z územia Slovenska chybné uvádzaný pod menom *Thanatus vulgaris* SIMON, 1870, a to v dôsledku chybnéj determinácie.

***Thanatus formicinus* (CLERCK, 1757)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre, PP Soví hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 21. 5.–18. 6. 2007, 1 ♀. Červená skala, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. RP). Dórova dolina, 27. 5. 2008, 1 ♀ (leg. VK). Hadia stráň, 1. 10. 2007, 1 j♀ (leg. CB). Pod Ostrou skalou, 8. 4.–14. 5. 2008, 1 ♀. CHA Vinohrady, 1. 10. 2007, 1 ♀.

Hojne sa vyskytujúci holarktický druh, žijúci na teplých a suchých stráňach, na skalných stepiach, lesostepiach a vresoviskách.

***Thanatus striatus* C. L. KOCH, 1845**

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 4. 10. 2007, 1 ♂ (leg. EE, det. ZK). Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. FZ); 1 ♀ (leg. et det. IC). PR VN Gemerský Jablonec, 8. 4. 2008, 1 ♀ (leg. LD, det. PG); 1 j♀.

Vzácnější holarktický druh, osídľujúci presvetlené vlhkejšie biotopy, suchšie len veľmi vzácne. Žije v tráve a detrite podmäčkaných lúk a iných zamokrených biotopov.

***Tibellus* SIMON, 1875**

***Tibellus maritimus* (MENGE, 1875)**

Nepublikované údaje: Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 2 ♂♂ (leg. et det. IC). VN Hostice, 6. 6. 2006, 1 ♂, 7 ♀♀ (leg. et det. PG).

Bežnejší holarktický druh, žijúci v pobrežnej vegetácii vôd a v lužných lesoch.

***Tibellus oblongus* (WALCKENAER, 1802)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 21. 5. 2007, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. PG). Červená skala, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. RP). Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. MA). Pod Ostrou skalou, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 14. 5. 2008, 1 ♀. PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. IC). CHA Vinohrady, 1. 10. 2007, 1 j♀ (leg. et det. SK). VN Hostice, 6. 6. 2006, 1 ♂, 2 ♀♀ (leg. et det. PG). VN Tachty, 5. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK).

Bežný a hojný holarktický druh, žijúci v trávnatých porastoch rôznorodých biotopov.

Thomisidae SUNDEVALL, 1833

***Diaea* THORELL, 1870**

***Diaea dorsata* (FABRICIUS, 1777)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre, NPR Pohanský hrad, PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). Červená skala, 7. 6. 1990, 1 j♀ (leg. et det. RP). Dechtárske vinice, 18. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. ZK). CHA Fenek, 19. 7. 2007, 1 j♀ (leg. et det. LD). Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 j♀ (leg. et det. FZ). NPR Šomoška, bukový les, 6. 9. 2007, 1 j♂ (leg. et det. LD). VN Hostice, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG).

Bežne a hojne rozšírený palearktický druh, žijúci v tráve a na konároch rôznych drevín v lesostepných a stepných biotopoch.

***Diaea livens* SIMON, 1876**

Nepublikované údaje: Obručná, 20. 5. 1999, 1 ♂ (leg. ES).

Veľmi vzácne sa vyskytujúci holarktický druh, zdržujúci sa na konároch krovín, na soliterných duboch, borievkach a boroviciach v najjužnejších oblastiach Slovenska.

***Ebrechtella* F. DAHL, 1907**

***Ebrechtella tricuspidata* (FABRICIUS, 1775)**

[= *Misumenops tricuspidatus* (FABRICIUS, 1775)]

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). PP Soví hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 18. 6. 2007, 1 ♀, 1 j♀; 3. 9. 2007, 1 j♂ (leg. et det. LD). Červená skala, 7. 6. 1990, 4 ♂♂, 7 ♀♀ (leg. et det. RP). Dolina Gortvy, 22. 5. 2007, 1 ♀. CHA Fenek, 19. 7. 2007, 1 ♀ (leg. et det. LD); 12.

9. 2007, 1 j♂ (leg. VK); 2. 10. 2007, 1 j♀ (leg. et det. LD). Hadia stráň, 1. 10. 2007, 1 j♀; 1 ♂ (leg. et det. SK). PR Hajnáčsky hradný vrch, 7. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK). Hodejovec, 7. 6. 2006, 3 ♂♂, 5 ♀♀ (leg. et det. PG); 8. 6. 2006, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. SK). Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. FZ); 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. MA); 1 ♀ (leg. et det. PK); 1 ♀ (leg. et det. VR). PR Ostrá skala, 6. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. PG). Pod Ostrou skalou, 6. 6. 2006, 1 ♂, 3 ♀♀ (leg. et det. PG); 1 ♂, 2 ♀♀ (leg. et det. SK); 8. 4. 2008, 2 ♂♂ (leg. et det. LD); 14. 5. 2008, 1 ♀. NPR Pohanský hrad, planina, 8. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. MA); 1 ♀ (leg. et det. VR). PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). Stará Bašta, lúka, 4. 6. 1990, 2 ♂♂, 1 ♀ (leg. et det. MA). Stará Bašta, pole, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). Šiator, 6. 6. 1990, 2 ♂♂, 2 ♀♀ (leg. et det. VR). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 3 ♀♀ (leg. et det. IC). Údolie Monického potoka, 20. 5. 1999, 1 ♂, 3 ♀♀ (leg. ES). CHA Vinohrady, 8. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♂; 1. 10. 2007, 1 j♀ (leg. et det. SK); 10. 6. 2008, 1 ♀ (leg. VK). VN PR Gemerský Jablonec, 5. 9. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK). VN Hostice, 5. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK); 6. 6. 2006, 1 ♂, 3 ♀♀ (leg. et det. PG); 2. 10. 2007, 1 ♂ (leg. et det. LD); 1 ♂ (leg. OK). VN Tachty, 5. 9. 2006, 1 ♂; 2. 10. 2007, 1 j♀ (leg. et det. SK).

Bežný a veľmi hojný palearktický druh, žijúci vo vyššej bylinnej vegetácii a na krovinách nezastienených biotopov.

Heriaeus SIMON, 1875

***Heriaeus melloteei* SIMON, 1886**

Nepublikované údaje: Pod Ostrou skalou, 14. 5. 2008, 1 ♂, 1 ♀.

Vzácný palearktický druh, žijúci v tráve, na bylinách a krovinách skalných stepí, leso-stepí a príľahlých dubových lesov.

Misumena LATREILLE, 1804

***Misumena vatia* (CLERCK, 1757)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 19. 7. 2007, 1 ♂ (leg. et det. LD). Červená skala, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. FZ); 7. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. RP). Dolina Gortvy, 4. 6. 1990, 1 ♂, 1 j♀ (leg. et det. FZ). CHA Fenek, 19. 7. 2007, 1 ♂, 1 ♀, 1 j♀ (leg. et det. LD); 2. 10. 2007, 1 j♀ (leg. et det. SK). PR Hajnáčsky hradný vrch, 8. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. RP). PP Jalovské vrstvy, 21. 5. 2007, 1 j♀ (leg. et det. PG). Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. IC); 1 ♂ (leg. et det. VR). Pod Ostrou skalou, 6. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK). NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 1 ♂, 2 ♀♀, 2 j♀♀; 8. 6. 1990, 3 ♂♂ (leg. et det. MA); 1 ♂ (leg. et det. VR); 26. 7. 2006, 1 ♂ (leg. VK). Stará Bašta, napájadlo, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 6. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. JB). NPR Šomoška, hrad Šomoška, 6. 6. 1990, 1 ♂, 2 ♀♀ (leg. et det. RP). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. IC). Údolie Monického potoka, 20. 5. 1999, 14 ♂♂, 8 ♀♀, 1 j♀ (leg. ES). CHA Vinohrady, 4. 9. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK); 18. 7. 2007, 1 ♀ (leg. et det. LD); 1. 10. 2007, 1 j♀ (leg. et det. SK). Vlčia dolina, jelšový lesík, 21. 5. 2007, 1 ♀ (leg. et det. PG). VN Janice, 4. 9. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK). VN Tachty, 5. 9. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK).

Bežný a hojne rozšírený holarktický druh, žijúci na lúkach a iných otvorených biotopoch.

Ozyptila SIMON, 1864

***Ozyptila atomaria* (PANZER, 1801)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Belina (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Pod Ostrou skalou, 8. 4.–14. 5. 2008, 1 ♂. Stará Bašta, pole, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). CHA Vinohrady, 18. 7.–16. 8. 2007, 1 ♀.

Bežnejší palearktický druh, žijúci v tráve, listí a detrite suchších biotopov, na skalných stepiach, lesostepiach a južných okrajoch listnatých lesov, na vlhkejších biotopoch len veľmi vzácné.

***Ozyptila clavigata* (WALCKENAER, 1837)**

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 26. 4.–24. 5. 2007, 2 ♂♂; 15. 8.–6. 9. 2007, 1 ♀.

Bežnejší palearktický druh, žijúci v tráve slnečných a teplých biotopov, najmä na skalných stepiach a lesostepiach.

***Ozyptila praticola* (C. L. KOCH, 1837)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre, NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 21. 5. 2007, 1 ♀ (leg. et det. PG); 21. 5.–18. 6. 2007, 1 ♂. Hodejovec, 25. 4.–24. 5. 2007, 7 ♂, 1 ♀; 24. 5.–21. 6. 2007, 7 ♂; 21. 6.–17. 7. 2007, 1 ♀; 17. 7.–15. 8. 2007, 1 ♂; 15. 8.–6. 9. 2007, 1 ♂; 8. 4. 2008, 1 ♀ (leg. LD). NPR Pohanský hrad, planina, 23. 5. 2007, 1 ♀ (leg. et det. PG). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 9. 6. 2008, 1 ♀ (leg. RK).

Veľmi bežný a hojný holarktický druh, osídľujúci listnaté a zmiešané lesy, kde žije v tráve, machu, v napadanom listí a pod kameňmi. Uprednostňuje vlhké dubové lesy, podmäčkané lesy, háje a okraje lesov, nevyhýba sa ale ani skalným stepiam, lesostepiam a škrapovým poliam.

***Ozyptila pullata* (THORELL, 1875)**

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♂.

Palearktický druh osídľujúci stanovištia stepného a lesostepného charakteru.

***Ozyptila trux* (BLACKWALL, 1846)**

Nepublikované údaje: PP Čakanovský profil, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). VN Hostice, 5. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♂, 1 ♀; 18. 6. 2007, 1 ♂.

Palearktický druh. Žije v tráve, machu a listí na vlhších stanovištiach, najmä v blízkosti vôd.

***Pistius* SIMON, 1875**

***Pistius truncatus* (PALLAS, 1772)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad, PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 6. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). PP Čakanovský profil, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). Červená skala, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. RP). Hadia stráň, 1. 10. 2007, 2 j ♂, 1 ♀ (leg. LD). PR Hajnáčsky hradný vrch, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). Hodejovec, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG); 8. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). PP Jalovské vrstvy, 1. 10. 2007, 1 ♀ (leg. et det. SK). CHA PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). Teplý vrch, 7. 6. 1990, 1 ♀; 2. 10. 2007, 1 ♀ (leg. et det. LD). CHA Vinohrady, 4. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK).

Palearktický druh žijúci na listnatých drevinách v lesných a lesostepných biotopoch.

***Runcinia* SIMON, 1875**

***Runcinia grammica* (C. L. KOCH, 1837)**

[= *Runcinia lateralis* (C. L. KOCH, 1837)]

Nepublikované údaje: Pod Ostrou skalou, 14. 5. 2008, 1 ♂ (leg. VK).

Palearktický druh, žijúci veľmi vzáčne na najteplejších lokalitách južného Slovenska, kde sa väčšinou zdržiava v tráve a na konároch krovín.

***Synema* SIMON, 1864**

***Synema globosum* (FABRICIUS, 1775)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Belina, Gemerské Dechtáre, PP Soví hrad, Teplý vrch (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 3. 9. 2007, 2 j♀ (leg. et det. LD). PP Belinské skaly, 6. 9. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK); 6. 9.–4. 10. 2007, 1 ♂, 1 ♀; 12. 6. 2008, 1 j♀. PP Čakanovský profil, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). Červená skala, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. RP). Dolina Gortvy, 22. 5. 2007, 1 ♀; 20. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. VF). CHA Fenek, 20. 6. 2007, 1 ♀, 1 j♀; 1 ♂, 2 ♀♀ (leg. SKa). Hadia stráň, 18. 7. 2007, 1 ♀ (leg. et det. LD); 1 j♀ (leg. et det. SK); 1. 10. 2007, 1 j♀ (leg. et det. SK). Hodejovec, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG); 8. 6. 2006, 2 ♀♀ (leg. et det. SK). Kameňolom Mačacia, 6. 6. 2006, 2 ♀♀ (leg. et det. PG); 9. 6. 2008, 1 ♀ (leg. VK). Obručná, 20. 5. 1999, 1 ♂, 2 ♀♀, 1 j♀ (leg. ES). Pod Ostrou skalou, 14. 5. 2008, 1 ♀; 1 ♂ (leg. VK). NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 5 ♂♂ (leg. et det. RP). PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 2 ♀♀ (leg. et det. PG); 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. SK). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 19. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. LD); 1 ♀ (leg. et det. VF). CHA Vinohrady, 8. 6. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK). Vlčia dolina, jelšový lesík, 21. 5. 2007, 1 ♀. VN Tachty, 2. 10. 2007, 1 j♀ (leg. et det. SK).

Vzácnější palearktický druh, osídľujúci rôzne suché a teplé biotopy, suché lúky, lesostepi a okraje lesov, kde sa zdržuje na rôznych kvetoch a listoch nižších rastlín, vzácnejšie aj na konároch listnatých drevín, najmä na duboch.

Thomisus WALCKENAER, 1805

***Thomisus onustus* WALCKENAER, 1806**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Belina, Teplý vrch (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Červená skala, 7. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. RP). PR Hajnáčsky hradný vrch, 8. 6. 1990, 1 ♂, 1 j♀ (leg. et det. RP). Malobelinská hora, 22. 5. 1999, 1 ♂ (leg. ES). NPR Šomoška, hrad Šomoška, 6. 6. 1990, 4 ♀♀ (leg. et det. RP). Tachty, 19. 7. 2007, 2 ♀♀ (leg. et det. LD). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. FZ); 1 ♀ (leg. et det. IC); 1 ♂ (leg. et det. RP). VN Hostice, 18. 6. 2007, 1 j♀.

Vzácnější palearktický druh, žijúci v tráve a na kvitnúcich poľných a lúčnych rastlinách teplejších polôh stredného a južného Slovenska, na skalných stepiach a lesostepiach, na vresoviskách, v opustených lomoch a na iných typoch xerothermných stanovišť.

Tmarus SIMON, 1875

***Tmarus piger* (WALCKENAER, 1802)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre, PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 19. 6. 2007, 1 j♀ (leg. et det. LD); 12. 5. 2008, 3 ♀♀; 1 ♀ (leg. RK). Červená skala, 7. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. RP). CHA Fenek, 2. 10. 2007, 2 j♂♂, 1 j♀ (leg. et det. LD). Hodejovec, 8. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). Pod Ostrou skalou, 14. 5. 2008, 1 ♂ (leg. VK). NPR Pohanský hrad, planina, 3. 10. 2007, 1 j♀ (leg. et det. LD). NPR Pohanský hrad, Tilič, 3. 10. 2007, 1 j♀. Stará Bašta, lúka, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 19. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. VF). CHA Teplý vrch, 2. 10. 2007, 1 j♀ (leg. et det. LD). CHA Vinohrady, 8. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK); 4. 9. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK); 1. 10. 2007, 3 j♀♀ (leg. et det. LD).

Palearktický druh žijúci v tráve, na rôznych bylinách a krovinách na teplejších a suchších stanovištiach.

***Tmarus stellio* SIMON, 1875**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: CHA Fenek, 20. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. VF). Stará Bašta, pole, 4. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. MA). Teplý vrch, 20. 6. 2007, 1 j♀. VN Hostice, 6. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. PG).

Veľmi vzácne sa vyskytujúci palearktický druh, svojim výskytom viazaný na najteplejšie oblasti západného a južného Slovenska. Žije na vresoviskách, lesostepiach aj v podmáčaných lesoch, kde sa najčastejšie zdržiava na kmeňoch stromov.

Xysticus C. L. KOCH, 1835

***Xysticus acerbus* THORELL, 1872**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Belina (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Obručná, 20. 5. 1999, 1 ♀ (leg. ES). CHA Vinohrady, 10. 6. 2008, 1 ♀ (leg. LD, det. PG).

Veľmi vzácny euro-ázijský druh, zasahujúci z Pyrenejského poloostrova a Francúzska až na juhozápadnú Sibír a do Himalájí (PRÓSZYŇSKI a STAREGA 1971). Žije v tráve a pod kameňmi teplých a suchých biotopov, na skalných stepiach, lesostepiach a iných xerothermných stanovištiach, zriedkavejšie aj na pňoch a kmeňoch stromov rôznych lesných biotopov.

***Xysticus audax* (SCHRANK, 1803)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad, PP Soví hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Jalovské vrstvy, 9. 4.–13. 5. 2008, 2 ♂.

Palearktický druh. Žije v tráve a na rôznych krovinách v lesných aj nelesných biotopoch.

***Xysticus bifasciatus* C. L. KOCH, 1837**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♂. Dórova dolina, 27. 5. 2008, 1 ♂ (leg. VK). PP Jalovské vrstvy, 21. 5. 2007, 1 s ♀ (leg. et det. PG). Obručná, 20. 5. 1999, 1 ♀ (leg. ES). Pod Ostrou skalou, 14. 5. 2008, 1 ♀. NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 6. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. IC). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. FZ). Údolie Monického potoka, 20. 5. 1999, 1 ♀ (leg. ES). CHA Vinohrady, 8. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK).

Palearktický druh osídlujúci trávy a byliny na poliach, lúkach a v svetlejších lesoch.

***Xysticus cristatus* (CLERCK, 1757)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Belina (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 21. 5. 2007, 1 ♂ (leg. et det. PG). PP Belinské skaly, 6. 9. 2007, 1 ♀ (leg. VK); 6. 9.–4. 10. 2007, 2 ♀♀. Červená skala, 4. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. FZ); 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. RP). Dolina Gortvy, 5. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. FZ). Hodejovec, 8. 6. 2006, 1 ♂, 2 ♀♀ (leg. et det. SK). PP Jalovské vrstvy, 9. 4.–13. 5. 2008, 2 ♂♂; 10. 6. 2008, 1 ♀ (leg. LD); 1 ♀ (leg. RK). Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. MA). Pod Ostrou skalou, 6. 6. 2007, 2 ♂♂ (leg. et det. SK); 14. 5. 2008, 3 ♂♂, 5 ♀♀; 1 ♀ (leg. VK); 11. 6. 2008, 2 ♀♀ (leg. et det. LD). NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. RP). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 6. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. IC); 19. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. LD). NPR Šomoška, hrad Šomoška, 6. 6. 1990, 3 ♀♀ (leg. et det. RP). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. IC); 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. JB). Údolie Monického potoka, 20. 5. 1999, 9 ♂♂, 23 ♀♀ (leg. ES). CHA Vinohrady, 8. 6. 2006, 1 ♂, 3 ♀♀ (leg. et det. SK); 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♂; 21. 5. 2007, 1 ♂ (leg. et det. PG); 18. 7.–16. 8. 2007, 1 ♀; 10. 6. 2008, 1 ♀ (leg. LD). VN Hostice, 5. 6. 2006, 3 ♂♂, 1 ♀ (leg. et det. SK).

Palearktický druh osídlujúci rozmanité biotopy, kde žije v tráve, na vyšších bylinách a krovinách, vzácnejšie pod skalami.

***Xysticus erraticus* (BLACKWALL, 1834)**

Nepublikované údaje: Dolina Gortvy, 20. 6. 2007, 1 ♂ (leg. et det. VF). Hadia stráň, 1. 10. 2007, 1 ♀ (leg. LD). Malobelinská hora, 22. 5. 1999, 1 ♀. Pod Ostrou skalou, 14. 5. 2008, 1 ♂ (leg. VK). PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK); 23. 5. 2007, 1 ♂ (leg. et det. PG). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 19. 6. 2007, 1 ♂ (leg. et det. VF). VN Hostice, 21. 5.–18. 6. 2007, 1 ♂. VN Tachty, 5. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK).

Európsky druh s podobnou ekologickou charakteristikou ako predchádzajúci druh.

***Xysticus gallicus* SIMON, 1875**

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 18. 6.–18. 7. 2007, 1 ♀. PP Jalovské vrstvy, 10. 6. 2008, 1 ♀ (leg. RK).

Palearktický druh uprednostňujúci biotopy horských lesov. Jeho bionómia nie je doteraz dostatočne známa.

***Xysticus kempeleni* THORELL, 1872**

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 6. 9.–4. 10. 2007, 1 ♀. PP Jalovské vrstvy, 18. 7. 2007, 1 ♀ (leg. LD).

Veľmi vzácny euro-ázijský druh, žijúci na vápencových svahoch, na okrajoch piesočných lesov, sporadicky aj v lesoch. Doteraz bol zaznamenaný iba v siedmich orografických celkoch Slovenska (GAJDOŠ a kol. 1999).

***Xysticus kochi* THORELL, 1872**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre, PP Soví hrad, PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Čakanovský profil, 6. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK). Hadia stráň, 18. 7. 2007, 1 ♀ (leg. et det. SK). PR Hajnáčsky hradný vrch, 8. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. RP); 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). Hodejovec, 8. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK). PP Jalovské vrstvy, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♂; 9. 4.–13. 5. 2008, 3 ♂♂; 10. 6. 2008, 2 ♀♀ (leg. LD, det. PG). Kalonda, breh Ipla, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. JB). Malobelinská hora, 22. 5. 1999, 1 ♂, 1 ♀. NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. RP). PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK). Stará Bašta, pieskovcové pivnice, 4. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. MA). NPR Šomoška, hrad Šomoška, 6. 6. 1990, 4 ♀♀ (leg. et det. RP). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. IC). CHA Vinohrady, 24. 4.–21. 5. 2007, 2 ♂♂. VN Tachty, 5. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. FZ); 5. 9. 2006, 2 ♀♀ (leg. et det. SK).

Palearktický druh žijúci na lúkach, pasienkoch, lesných čistinkách a lesných okrajoch.

***Xysticus lanio* C. L. KOCH, 1835**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre, NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 12. 5. 2008, 1 ♂ (leg. RK). PR Hajnáčsky hradný vrch, 8. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. RP). Hodejovec, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). Obručná, 20. 5. 1999, 1 ♂. NPR Pohanský hrad, planina, 22. 5. 1999, 1 ♂ (leg. JK). PR Ostrá skala, 6. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. PG). NPR Šomoška, hrad Šomoška, 6. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. RP). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. IC). Údolie Monického potoka, 20. 5. 1999, 4 ♂♂, 2 ♀♀ (leg. ES).

Palearktický druh žijúci v tráve, na bylinách a krovinách v nezatienených biotopoch.

***Xysticus luctator* L. KOCH, 1870**

Nepublikované údaje: Dolina Gortvy, 20. 6. 2007, 1 ♂. Hrebeň Ragáča, 14. 5.–11. 6. 2008, 1 ♂.

Vzácnjší palearktický druh, žijúci v tráve a na krovinách lesostepí a dubových lesov. Na Slovensku bol výskyt tohto druhu zaznamenaný len v južnejšie položených oblastiach.

***Xysticus ninnii* THORELL, 1872**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). PR Steblová skala (FRANC 1997), Teplý vrch (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 6. 9. 2007, 1 ♂, 1 ♀ (leg. VK). Dolina Gortvy, 5. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. JB). PP Jalovské vrstvy, 18. 7. 2007, 2 ♀♀ (leg. et det. SK); 10. 6. 2008, 1 ♀; 2 ♂♂ (leg. LD, det. PG); 4 ♂♂, 1 ♀, 7 j♂♂, 10 j♀♀ (leg. RK).

Vzácnjší palearktický druh, žijúci v riedkej vegetácii skalných stepí a lesostepí južného Slovenska.

***Xysticus robustus* (HAHN, 1832)**

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 21. 5.–18. 6. 2007, 1 j♀. CHA Fenek, 20. 6.–19. 7. 2007, 1 j♀.

Euro-ázijský druh žijúci pod kameňmi na slnečných a suchých lesných okrajoch.

***Xysticus sabulosus* (HAHN, 1832)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. RP). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. IC).

Veľmi vzácny palearktický druh, ktorý býva najčastejšie udávaný len z niekoľkých najteplejších, väčšinou piesočných lokalít. Žije v detrite a vrese na suchých okrajoch rašelinísk a v dubových lesoch.

***Xysticus striatipes* L. KOCH, 1870**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). PP Soví hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a; FRANC 1997).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 3. 9. 2007, 2 ♂♂ (leg. et det. LD). CHA Fenek, 4. 9. 2007, 1 ♀ (leg. LD); 2. 10. 2007, 1 ♀; 1 ♀ (leg. et det. LD). Hadia stráň, 1. 10. 2007, 1 ♂, 1 j♂, 1 j♀ (leg. et det. LD); 1 ♂ (leg. et det. SK). Hajnáčka, intravilán, 3. 10. 2007, 1 ♂ (leg. et det. LD). NPR Pohanský hrad, planina, 3. 10. 2007, 1 j♀ (leg. et det. LD). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 4. 10. 2007, 1 ♀ (leg. LD). Teplý vrch, 2. 10. 2007, 1 ♂ (leg. LD). CHA Vinohrady, 1. 10. 2007, 2 ♂♂, 1 ♀ (leg. et det. SK). VN Tachty, 2. 10. 2007, 1 ♂ (leg. et det. SK).

Palearkticky druh žijúci v bylinných porastoch na otvorených stanovištiach.

***Xysticus ulmi* (HAHN, 1832)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: CHA Fenek, 20. 6. 2007, 1 ♀; 1 ♀ (leg. et det. VF). Hodejovec, 7. 6. 2006, 2 ♀♀ (leg. et det. PG); 8. 6. 2006, 2 ♀♀ (leg. et det. SK). Kalonda, breh Iplá, 7. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. FZ); 2 ♂♂, 1 ♀ (leg. et det. IC); 1 ♀ (leg. et det. PK). Mačací potok, 22. 5. 2008, 1 ♂ (leg. VK). Pod Ostrou skalou, 6. 6. 2006, 2 ♀♀ (leg. et det. PG); 14. 5. 2008, 1 ♂. Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. RP). Údolie Monického potoka, 20. 5. 1999, 3 ♂♂, 1 ♀ (leg. ES). Vlčia dolina, jelšový lesík, 21. 5. 2007, 3 ♂♂ (leg. et det. PG).

Palearkticky druh žijúci v tráve a na nižších bylinách močaristých a slatiných lúk.

Salticidae BLACKWALL, 1841

***Aelurillus* SIMON, 1884**

***Aelurillus v-insignitus* (CLERCK, 1758)**

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 18. 6.–18. 7. 2007, 1 ♂.

Bežnejší euro-sibírsky druh, vyskytujúci sa na xerothermných stanovištiach, na slnečných teplých trávnatých a krovinatých stráňach, skalných stepiach, lesostepiach a okrajoch lesov.

***Asianellus* LOGUNOV et HECIAK, 1996**

***Asianellus festivus* (C. L. KOCH, 1834)**

[= *Aelurillus festivus* (C. L. KOCH, 1834); = *Phlegra festiva* (C. L. KOCH, 1834)]

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Belina, Gemerské Dechtáre, PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 21. 5.–18. 6. 2007, 1 ♂. PP Belinské skaly, 17. 7.–15. 8. 2007, 1 j♀. PP Jalovské vrstvy, 3. 9. 2007, 1 ♀; 9. 4. 2008, 1 ♂ (leg. et det. LD); 9. 4.–13. 5. 2008, 3 ♂♂, 1 ♀, 2 j♀♀; 13. 5.–10. 6. 2008, 2 ♂♂, 1 j♀; 10. 6. 2008, 1 ♂ (leg. RK). Malobelinská hora, 22. 5. 1999, 1 ♂.

Vzácnější euro-sibírsky druh, žijúci v tráve skalných stepí a lesostepí. Svojim rozšírením súvisle pokrýva takmer celé územie Slovenska.

***Attulus* SIMON, 1889**

***Attulus helveolus* (SIMON, 1871)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Údaj v Katalógu pavúkov Slovenska (GAJDOŠ a kol. 1999) spočíva na nesprávnej a chybnjej synonymizácii s validným druhom *Sitticus distinguendus*.

***Ballus* C. L. KOCH, 1850**

***Ballus chalybeius* (WALCKENAER, 1802)**

[= *Ballus depressus* (WALCKENAER, 1802)]

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 19. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. ZK); 12. 5. 2008, 1 ♂. Červená skala, 7. 6. 1990, 1 j♀ (leg. et det. RP). Dórova dolina, 27. 5. 2008, 1 ♂ (leg. VK). PR Hajnáčsky hradný vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. PK). Havranie, 22. 5. 2007, 1 ♂ (leg. et det. PG). Hodejovec, 8. 6. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK). Hrebeň Ragáča, 8. 4. 2008, 1 ♂. PP Jalovské vrstvy, 21. 5. 2007, 1 ♂ (leg. et det. PG); 9. 4.–13. 5. 2008, 1 ♂; 10. 6. 2008, 1 ♀ (leg. et det. LD).

Obručná, 20. 5. 1999, 1 ♀ (leg. ES). PR Ostrá skala, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). Stará Bašta, lúka, 4. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. MA). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 19. 6. 2007, 1 ♀ (leg. et det. ZK). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. FZ); 2 ♀♀ (leg. et det. IC). CHA Vinohrady, 8. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 4. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). VN Hostice, 18. 6. 2007, 1 ♀.

Palearktický druh, bežne sa vyskytujúci v listnatých lesoch, kde žije na nižších aj vyšších bylinách, krovinách a konároch stromov.

Carrhotus THORELL, 1891

***Carrhotus xanthogramma* (LATREILLE, 1819)**

[= *Carrhotus bicolor* (WALCKENAER, 1802)]

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre, PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). Obručná, 20. 5. 1999, 2 ♀♀ (leg. ES). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 21. 5. 1999, 1 ♂, 2 ♀♀ (leg. VS). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. JB). CHA Vinohrady, 21. 5. 2007, 1 ♀ (leg. et det. PG).

Vzácnny palearktický druh, žijúci na slnečných a teplých miestach, na krovinách skalných stepí, lesostepí a listnatých lesov, najmä dubových a v strednej a južnej časti Slovenska.

Dendryphantes C. L. KOCH, 1837

***Dendryphantes hastatus* (CLERCK, 1757)**

Nepublikované údaje: 3. 9. 2007, 1 ♀ (leg. LD).

Zriedkavejší a menej hojný palearktický druh, zdržujúci sa na podobných biotopoch ako *Dendryphantes rudis*, iba je omnoho vzácnejší.

***Dendryphantes rudis* (SUNDEVALL, 1833)**

Nepublikované údaje: Hadia stráň, 18. 7. 2007, 1 ♀, 1 ♂ (leg. LD); 1 ♂, 7 ♀♀ (leg. et det. SK); 1. 10. 2007, 1 ♂, 1 ♀; 1 ♂, 2 ♀♀ (leg. et det. SK).

Bežne a hojne sa vyskytujúci palearktický druh, viazaný na ihličnaté lesné porasty, predovšetkým borovicové. Na iných typoch biotopov je jeho výskyt zriedkavejší.

Euophrys C. L. KOCH, 1834

***Euophrys frontalis* (WALCKENAER, 1802)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Čakanovský profil, 6. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK). Červená skala, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. RP). Hadia stráň, 1. 10. 2007, 2 ♀♀ (leg. CB); 1 ♀ (leg. LD). PP Jalovské vrstvy, 21. 5.–18. 6. 2007, 2 ♂♂. Kameňolom Mačacia, 19. 6.–17. 7. 2007, 1 ♂; 17. 7.–15. 8. 2007, 2 ♀♀. Kameňolom Ragáč, 8. 4. 2008, 1 ♀ (leg. LD). Malobeľinská hora, 22. 5. 1999, 2 ♀♀. Pod Ostrou skalou, 14. 5.–11. 6. 2008, 5 ♂♂. PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 2 ♀♀ (leg. et det. PG); 23. 5. 2007, 1 ♀ (leg. et det. PG). NPR Šomoška, hrad Šomoška, 6. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. RP). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀. CHA Vinohrady, 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♂. VN Hostice, 18. 6. 2007, 1 ♂.

Bežný a hojný palearktický druh, žijúci pod kameňmi, v tráve, machu a detrite listnatých, zmiešaných aj ihličnatých lesov, na skalných stepiach, lesostepiach a slnečných okrajoch lesov. Svojim rozšírením pokrýva celé územie Slovenska.

Evarcha SIMON, 1902

***Evarcha arcuata* (CLERCK, 1757)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Belina, Gemerské Dechtáre, NPR Pohanský hrad, PP Soví hrad, PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 21. 5. 2007, 1 ♂ (leg. et det. PG); 18. 6. 2007, 1 ♂. PP Belinské skaly, 6. 9. 2007, 2 ♂♂ (leg. VK). Červená skala, 4. 6. 1990, 2 ♂♂ (leg. et det. FZ). Dechtárske vinice, 18. 6. 2007, 2 ♂♂, 1 ♀ (leg. et det. ZK). Dolina Gortvy, 5. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. FZ); 20. 6. 2007, 2 ♂♂ (leg. et det. VF). Dórova dolina, 27. 5. 2008, 3 ♂♂, 2 ♀♀ (leg. VK). CHA Fenek, 20. 6. 2007, 1 ♂, 3 ♀♀ (leg. SKa); 1 ♂ (leg. et det. VF). Hadia stráň, 18. 7. 2007, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. LD); 1 ♂, 2 ♀♀ (leg. et det. SK); 1. 10. 2007, 1 j♂, 1 j♀; 1 ♀ (leg. et det. LD); 1 ♀ (leg. et det. SK). Hodejovec, 7. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. PG); 8. 6. 2006, 1 ♂, 3 ♀♀ (leg. et det. SK). PP Jalovské vrstvy, 18. 7. 2007, 2 ♀♀, 1 j♀ (leg. et det. LD); 1 ♀ (leg. et det. SK); 10. 6. 2008, 1 ♀, 1 j♂, 3 ♀♀ (leg. RK). Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 2 ♂♂, 4 ♀♀ (leg. et det. FZ); 2 ♂♂, 1 ♀ (leg. et det. IC); 2 ♀♀ (leg. et det. JB); 3 ♀♀ (leg. et det. MA); 2 ♀♀ (leg. et det. PK). Kameňolom Mačacia, 9. 6. 2008, 1 ♀, 1 j♀ (leg. RK). Mačací potok, 22. 5. 2008, 1 ♂ (leg. VK). Obručná, 20. 5. 1999, 3 ♂♂, 7 ♀♀, 2 j♂♂, 8 j♀♀ (leg. ES). Pod Ostrou skalou, 6. 6. 2006, 1 ♂, 1 s♂ (leg. et det. PG); 2 ♂♂, 2 ♀♀ (leg. et det. SK); 14. 5. 2008, 1 ♂, 2 ♀♀, 1 j♂, 1 j♀; 1 ♂, 2 ♀♀, 1 j♂, 1 j♀ (leg. VK); 11. 6. 2008, 1 ♂ (leg. RK). NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 5 ♂♂, 1 ♀, 3 j♂♂; 25. 9. 2007, 1 j♀ (leg. VK). Račas, 12. 9. 2007, 1 j♂ (leg. VK). PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK); 26. 7. 2006, 1 ♂, 1 j♀. Stará Bašta, lúka, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). Stará Bašta, pole, 4. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. MA). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 21. 5. 1999, 1 ♀ (leg. VS); 19. 6. 2007, 4 ♂♂, 3 ♀♀ (leg. et det. LD); 1 ♂ (leg. et det. VF). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 2 ♂♂ (leg. et det. FZ); 1 ♂, 2 ♀♀ (leg. et det. IC); 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. MA); 2. 10. 2007, 1 ♀ (leg. et det. LD). Údolie Monického potoka, 20. 5. 1999, 1 ♂, 1 j♀. CHA Vinohrady, 8. 6. 2006, 2 ♂♂ (leg. et det. SK); 4. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 21. 5. 2007, 1 ♂, 1 s♂ (leg. et det. PG); 18. 6.–18. 7. 2007, 1 ♀; 3. 9. 2007, 1 ♂ (leg. et det. LD); 10. 6. 2008, 4 ♂♂, 1 ♀ (leg. VK). VN Hostice, 5. 6. 2006, 3 ♂♂, 4 ♀♀ (leg. et det. SK); 6. 6. 2006, 2 ♂♂, 2 ♀♀, 2 s♂♂, 1 s♀ (leg. et det. PG); 18. 6. 2007, 1 ♂, 1 ♀, 1 j♂, 1 j♀; 10. 6. 2008, 3 ♂♂ (leg. et det. LD). VN Tachty, 5. 9. 2006, 2 ♂♂ (leg. et det. SK); 20. 6. 2007, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. LD); 19. 7. 2007, 1 ♂ (leg. et det. LD).

Palearktický druh, patriaci k najhojnejším druhom tejto čeľade, vyskytujúcich sa na otvorených biotopoch, na lúkach, v záhradách, v lesoch aj na mokradiach. Obľubuje slnečné a teplé strány s bohatou bylinnou a krovinnou vegetáciou.

***Evarcha falcata* (CLERCK, 1757)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 12. 5. 2008, 1 ♂ (leg. VK). Dórova dolina, 27. 5. 2008, 1 ♂ (leg. VK). PR Hajnáčsky hradný vrch, 21. 6. 2007, 1 j♂ (leg. et det. LD). Hodejovec, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). Obručná, 20. 5. 1999, 2 ♂♂, 3 ♀♀. NPR Pohanský hrad, planina, 8. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). PP Soví hrad, 23. 5. 2007, 1 ♂ (leg. et det. PG). Stará Bašta, lúka, 4. 6. 1990, 3 ♂♂ (leg. et det. MA). NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka, 9. 6. 2008, 1 ♂ (leg. VK). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. FZ); 1 ♂ (leg. et det. IC); 1 ♂ (leg. et det. JB). VN Hostice, 6. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. PG); 18. 6. 2007, 1 j♂.

Bežný palearktický druh, žijúci na lúkach, skalných stepiach, lesostepiach a v lesoch, aj na brehoch vodných tokov.

***Evarcha laetabunda* (C. L. KOCH, 1846)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Červená skala, 7. 6. 1990, 2 ♂♂ (leg. et det. RP). Hadia stráň, 1. 10. 2007, 2 ♂♂ (leg. CS); 1 ♂, 1 ♀ (leg. LD); 1 ♂ (leg. et det. SK). Hodejovec, cintorín, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). PP Jalovské vrstvy, 18. 7. 2007, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. SK); 1. 10. 2007, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. SK). Pod Ostrou skalou, 6. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK); 14. 5. 2008, 1 ♂, 1 ♀; 11. 6. 2008, 1 ♂ (leg. RK). PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK). Stará Bašta, pole, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). CHA Vinohrady, 3. 9. 2007, 1 ♂ (leg. et det. LD).

Vzácnější palearktický druh, žijúci v tráve teplejších polôh, najmä na skalných stepiach a lesostepiach, sporadicky aj na rašeliniskách.

***Heliophanus* C. L. KOCH, 1833**

***Heliophanus aeneus* (HAHN, 1831)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Hodejovec, cintorín, 7. 6. 2006, 3 ♀♀ (leg. et det. PG). NPR Šomoška, čadičové kamenné more, 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. FZ); 4 ♀♀ (leg. et det. IC); 1 ♀ (leg. et det. JB); 12. 5. 2008, 1 ♀. Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. IC).

Vzácnější palearktický druh, žijúci pod kameňmi na skalnatých stráňach. Vykazuje ostrovčekovitý charakter výskytu na území Slovenska.

***Heliophanus auratus* C. L. KOCH, 1835**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Hodejovec, 8. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 2 ♂♂, 2 ♀♀ (leg. et det. FZ); 3 ♀♀ (leg. et det. IC); 3 ♂♂ (leg. et det. JB); 3 ♀♀ (leg. et det. MA); 2 ♂♂, 3 ♀♀ (leg. et det. PK); 2 ♂♂, 3 ♀♀ (leg. et det. VR). Mačací potok, 22. 5. 2008, 1 ♀ (leg. VK). Pod Ostrou skalou, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. IC). VN Janice, 4. 9. 2006, 3 j♂♂, 1 j♀ (leg. et det. SK).

Palearktický druh, rozšírený v nížinných oblastiach Slovenska, kde žije na vegetácii riečnych brehových porastov, na mokrých lúkach, močiaroch, okrajoch rybníkov a umelých vodných nádrží, ale aj na xerothermných stanovištiach, akými sú teplejšie a suché stráne alebo skalné stepi, lesostepi a škrapové polia.

***Heliophanus cupreus* (WALCKENAER, 1802)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Belina, Gemerské Dechtáre, NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 21. 5.–18. 6. 2007, 1 ♂; 18. 6. 2007, 1 ♀. PP Belinské skaly, 7. 6. 2006, 3 ♂♂, 3 ♀♀ (leg. et det. PG); 3 ♂♂ (leg. et det. SK); 19. 6. 2007, 1 ♂ (leg. et det. VF); 1 ♂ (leg. et det. ZK); 12. 5. 2008, 3 ♂♂, 4 ♀♀, 1 j♀; 1 ♀ (leg. RK). Červená skala, 3. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. MA); 7. 6. 1990, 1 ♀, 1 j♀ (leg. et det. RP). CHA Fenek, 20. 6. 2007, 1 ♂ (leg. et det. VF). PR Hajnáčsky hradný vrch, 8. 6. 1990, 2 ♂♂ (leg. et det. RP); 7. 6. 2006, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. PG); 21. 6. 2007, 1 ♀, 1 j♀. PP Jalovské vrstvy, 10. 6. 2008, 1 ♀ (leg. LD); 5 ♂♂, 1 ♀ (leg. RK). Kalonda, breh Ipľa, 7. 6. 1990, 2 ♂♂ (leg. et det. MA). Kameňolom Ragáč, 11. 6. 2008, 1 ♂ (leg. LD). Obručná, 20. 5. 1999, 1 ♂, 5 ♀♀ (leg. ES). Pod Ostrou skalou, 14. 5. 2008, 1 ♀. 11. 6. 2008, 1 ♂ (leg. et det. LD). NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 2 ♂♂; 1 ♂ (leg. et det. RP). Stará Bašta, lúka, 4. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. MA). Stará Bašta, pieskovcové pivnice, 4. 6. 1990, 2 ♂♂, 1 ♀ (leg. et det. MA). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 3 ♂♂, 2 ♀♀ (leg. et det. FZ); 1 ♀ (leg. et det. IC); 2 ♀♀ (leg. et det. JB); 1 ♂; 1 ♀ (leg. VRA); 20. 6. 2007, 1 ♂. Údolie Monického potoka, 20. 5. 1999, 3 ♀♀. CHA Vinohrady, 8. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 24. 4.–21. 5. 2007, 1 ♂; 18. 6.–18. 7. 2007, 1 ♀. Vlčia dolina, jelšový lesík, 21. 5. 2007, 1 ♂; 1 ♂ (leg. et det. PG).

Palearktický druh, jeden z najhojnejších druhov tejto čeľade. Žije v tráve, na rôznych bylinách a krovinách nelesných aj lesných biotopov.

***Heliophanus dubius* C. L. KOCH, 1835**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Bežnejší palearktický druh, žijúci v tráve a na rôznych bylinách lúčnych porastov a na okrajoch lesov.

***Heliophanus flavipes* (HAHN, 1832)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 19. 6. 2007, 1 ♂ (leg. LD); 19. 7. 2007, 1 ♀ (leg. LD). PP Čakanovský profil, 6. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. PG); 2 ♂♂ (leg. et det. SK). Dolina Gortvy, 20. 6. 2007, 2 ♂♂, 2 ♀♀. PR Hajnáčsky hradný vrch, 21. 6. 2007, 1 ♀ (leg. LD). Havranie, 25. 4.–22. 5. 2007, 1 ♀. Hodejovec, 7. 6. 2006, 1 ♂; 1 ♂ (leg. et det. PG). Hrebeň Ragáča, 8. 4. 2008, 1 ♀ (leg. LD). NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. RP). Stará Bašta, pole, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). CHA Vinohrady, 18. 7. 2007, 1 ♀ (leg. LD).

Bežný a hojný palearktický druh, žijúci v tráve, machu, listí a detrite, na vyšších bylinách a konároch krovín a stromov rôznorodých biotopov.

***Heliophanus kochi* SIMON, 1868**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. IC).

Vzácnější druh so sporadickým výskytom v teplejších oblastiach stredného, západného, južného aj východného Slovenska. Žije v tráve a na nižších aj vyšších bylinách na otvorených veľmi teplých a suchých biotopoch.

***Heliophanus lineiventris* SIMON, 1868**

[= *Heliophanus pouzdranensis* MILLER, 1958]

Nepublikované údaje: PP Jalovské vrstvy, 10. 6. 2008, 1 ♀ (leg. LD, det. PG).

Veľmi vzácny palearktický druh, vyskytujúci sa na skalných stepiach, lesostepiach a škrapových poliach. Z územia Slovenska bola doteraz zaznamenaná len jediná výskytová lokalita, v Malých Karpatoch (GAJDOŠ 1981).

***Leptorchestes* THORELL, 1870**

***Leptorchestes berolinensis* (C. L. KOCH, 1846)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre, NPR Pohanský hrad, PP Soví hrad, Teplý vrch (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Belina, intravilán, 20. 5. 1999, 1 ♂ (leg. VJ). Belina, pieskovňa, 20. 5. 1999, 1 ♂ (leg. VJ). PR Hajnáčsky hradný vrch, 4. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀, 4 j♂♂, 3 j♀♀ (leg. et det. RP); 20. 5. 1999, 1 ♀ (leg. VJ); 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). Hodejovec, cintorín, 7. 6. 2006, 1 ♀. NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. RP); 22. 5. 1999, 2 ♀♀ (leg. VJ). NPR Šomoška, čadičové kamenné more, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). NPR Šomoška, hrad Šomoška, 19. 6. 2007, 1 j♂ (leg. LD). VN Hostice, 2. 10. 2007, 1 ♂ (leg. OK).

Vzácný európsky myrmekomorfný druh, žijúci na vegetácii, drevených ohradách, plotoch a kmeňoch stromov nelesných slnečných biotopov, aj na južne exponovaných okrajoch lesov.

***Macaroeris* WUNDERLICH, 1992**

***Macaroeris nidicolens* (WALCKENAER, 1802)**

[= *Dendryphantes nidicolens* (WALCKENAER, 1802); = *Eris nidicolens* (WALCKENAER, 1802)]

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Alexandrova stráň, 21. 5. 2007, 2 ♂♂, 3 ♀♀ (leg. et det. PG). Dolina Gortvy, 22. 5. 2007, 2 ♂♂. Hadia stráň, 1. 10. 2007, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. LD). PR Hajnáčsky hradný vrch, 5. 6. 1990, 1 ♂, 2 ♀♀ (leg. et det. PK). Hodejovec, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG); 8. 6. 2006, 2 ♂♂, 3 ♀♀ (leg. et det. SK). PP Jalovské vrstvy, 10. 6. 2008, 1 ♀ (leg. LD); 1 ♀ (leg. VK). Obručná, 20. 5. 1999, 1 ♂ (leg. ES). Pod Ostrou skalou, 14. 5. 2008, 1 ♀. NPR Pohanský vrch, planina, 8. 6. 1990, 2 ♂♂, 2 ♀♀ (leg. et det. MA). PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 1 ♀, 1 j♀ (leg. et det. PG). Stará Bašta, lúka, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). Stará Bašta, pieskovcové pivnice, 4. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. MA). Stará Bašta, pole, 4. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. IC); 2 ♂♂, 10 ♀♀, 14 j♀♀; 3 ♂♂, 4 ♀♀ (leg. et det. RP); 1 s♀ (leg. VRA); 20. 6. 2007, 2 ♀♀, 1 j♀. CHA Vinohrady, 8. 6. 2006, 3 ♂♂, 1 ♀ (leg. et det. SK). VN Hostice, 9. 4. 2008, 1 ♀ (leg. et det. LD); 3. 6. 2008, 1 ♀ (leg. et det. LD).

Vzácnější juhoeurópsky druh, zasahujúci až do strednej Ázie. Vyskytuje sa na xerotermyčných biotopoch, na vresoviskách, piesočných dunách a v piesočných borovicových lesoch, kde žije na konároch borovíc.

***Marpissa* C. L. KOCH, 1846**

***Marpissa muscosa* (CLERCK, 1757)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: NPR Šomoška, bukovo les, 19. 6. 2007, 1 j♀ (leg. et det. VF). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 5 ♀♀ (leg. et det. FZ). VN PR Gemerský Jablonec, 5. 9. 2006, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. SK).

Bežnejší palearktický druh, ktorý žije pod kôrou tyčkovín plotov, stĺpov a kmeňov stromov na nelesných aj lesných biotopoch.

***Marpissa nivoyi* (LUCAS, 1846)**

[= *Hycitia nivoyi* (LUCAS, 1846)]

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a, 1997; FRANC 1997).

Nepublikované údaje: Hodejovec, 17. 7.–15. 8. 2007, 1 ♀; 15. 5. 2008, 1 jŕ. Kalonda, breh Ipla, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. VR). Kameňolom Mačacia, 9. 6. 2008, 1 ♀ (leg. VK). NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 1 ň.

Vzácný palearktický druh, žijúci v tráve lesostepných biotopov. Všetky naše výskytové lokality ležia v južnejšie položených oblastiach Slovenska.

***Marpissa radiata* (GRUBE, 1859)**

Nepublikované údaje: Hodejovec, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). VN Hostice, 2. 10. 2007, 1 ň, 1 ♀; 1 jŕ (leg. et det. LD); 9. 4. 2008, 2 ♀♀ (leg. et det. LD); 3. 6. 2008, 2 ♀♀ (leg. et det. LD). VN Janice, 4. 9. 2006, 2 ňň, 2 ♀♀ (leg. et det. SK).

Vzácný palearktický druh, žijúci na vegetácii močiarov v okrajových častiach rybníkov a v podmáčaných lesoch.

Mendoza PECKHAM et PECKHAM, 1894

***Mendoza canestrinii* (NINNI, 1868)**

[= *Marpissa canestrinii* NINNI, 1868]

Nepublikované údaje: VN Janice, 4. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK).

Vzácné sa vyskytujúci mediteránny druh, žijúci na trstinách a pálkach v litorálnych porastoch rybníkov. Niekoľko sporadických výskytov spadá do južnejšie položených oblastí Slovenska.

Myrmarachne MAC LEAY, 1839

***Myrmarachne formicaria* (DE GEER, 1778)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Nepublikované údaje: Hadia stráň, 1. 10. 2007, 1 ň (leg. CB). Havranie, 4. 9. 2007, 1 ň (leg. et det. LD). Kalonda, breh Ipla, 7. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. MA); 1 ♀, 1 j (leg. et det. VR). PP Soví hrad, 3. 10. 2007, 1 ň (leg. et det. LD). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. IC); 2 ♀♀ (leg. et det. RP). CHA Vinohrady, 4. 9. 2006, 1 ň (leg. et det. SK); 18. 7.–16. 8. 2007, 1 jŕ; 1. 10. 2007, 1 j (leg. et det. LD). VN Hostice, 5. 6. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK); 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG); 18. 7.–16. 8. 2007, 1 jŕ; 3. 9.–2. 10. 2007, 1 ň; 2. 10. 2007, 1 ň (leg. OK). VN Janice, 18. 7.–16. 8. 2007, 1 ♀.

Vzácnjší palearktický myrmekomorfný druh, vyskytujúci sa na otvorených mokrých aj relatívne suchších biotopoch, kde žije vo vegetácii na okrajoch lesov, na mokradiach a brehoch rybníkov, v detrite medzi pobrežnými rastlinami, ale aj pod kameňmi skalných stepí a lesostepí.

Neon SIMON, 1876

***Neon reticulatus* (BLACKWALL, 1853)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). CHA Fenek (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PR Hajnáčsky hradný vrch, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK). Kalonda, breh Ipla, 7. 6. 1990, 1 ň (leg. et det. PK). PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK).

Bežný a na vyhovujúcich biotopoch hojný holarktický druh, ktorý žije v lesoch nižších aj stredných horských polôh, kde sa väčšinou zdržuje pod kameňmi, v machu, lístí a detrite.

Pellenes SIMON, 1876

***Pellenes nigrociliatus* (SIMON, 1875)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre, PP Soví hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a; FRANC 1997).

Nepublikované údaje: PP Jalovské vrstvy, 18. 7. 2007, 1 ♀ (leg. et det. SK); 9. 4. 2008, 1 s♀ (leg. LD, det. PG); 13. 5.–10. 6. 2008, 1 ň. NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 1 ♀; 1 ň, 1 ♀ (leg. et det. RP).

Vzácné sa vyskytujúci palearktický druh, žijúci v tráve najteplejších stanovišť, na skalných stepiach, lesostepiach a piesočných dunách.

***Pellenes tripunctatus* (WALCKENAER, 1802)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). PP Soví hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Dórova dolina, 27. 5. 2008, 1 ♀ (leg. VK). PP Jalovské vrstvy, 18. 7. 2007, 1 j♀ (leg. LD). Malobelinská hora, 22. 5. 1999, 1 ♀ (leg. ES). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. ES).

Bežnejší euro-sibírsky druh, žijúci na podobných biotopoch ako predchádzajúci druh.

Philaeus THORELL, 1869

***Philaeus chrysops* (PODA, 1761)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a; FRANC 1997).

Nepublikované údaje: Stará Bašta, pieskovcové pivnice, 4. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. MA). CHA Vinohrady, 1. 10. 2007, 1 j♀ (leg. LD, det. PG).

Menej hojný palearktický sedentárny druh, žijúci pod kameňmi slnečných teplých a skalných biotopov. Osídľuje skalnaté svahy a horné okraje oslnených kamenistých suťovísk. Doložené výskytové lokality pokrývajú západnú a južnú časť Slovenska.

Phlegra SIMON, 1876

***Phlegra fasciata* (HAHN, 1826)**

[= *Attus fasciatus* (HAHN, 1826)]

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Gemerské Dechtáre (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Hodejovec, 7. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. PG); 8. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK). PP Jalovské vrstvy, 9. 4. 2008, 1 ♂ (leg. LD). Malobelinská hora, 22. 5. 1999, 1 ♂. Stará Bašta, pieskovcové pivnice, 4. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. MA).

Bežne sa vyskytujúci palearktický druh, obývajúci skalnaté a krovinaté stráne, skalné lesostepi a slnečné okraje lesov.

Pseudeuophrys F. DAHL, 1912

***Pseudeuophrys erratica* (WALCKENAER, 1826)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). PP Soví hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: CHA Fenek, 19. 7. 2007, 1 ♂ (leg. et det. SK).

Holarktický druh, vyskytujúci sa na rôznych otvorených nelesných aj lesných biotopoch, kde žije na hornej strane skál, na krovinách, pod kôrou a na kmeňoch stromov. Súvislé rozšírenie zaznamenáva iba v strednej a východnej časti Slovenska, z jeho západnej časti nám údaje o jeho výskyte zatiaľ chýbajú.

***Pseudeuophrys obsoleta* (SIMON, 1868)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad, PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Belinské skaly, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG); 12. 5. 2008, 1 ♂ (leg. VK). Červená skala, 3. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. MA); 6. 6. 1990, 1 ♂, 2 ♀♀ (leg. et det. MA). PP Jalovské vrstvy, 9. 4. 2008, 4 ♂♂ (leg. LD, det. PG); 9. 4.–13. 5. 2008, 1 ♂; 10. 6. 2008, 2 ♂♂ (leg. RK). Kameňolom Mačacia, 6. 6. 2006, 2 ♀♀ (leg. et det. PG). Kameňolom Ragáč, 8. 4. 2008, 1 ♂ (leg. LD); 1 j♂, 2 j♀♀; 11. 6. 2008, 2 ♀♀ (leg. et det. LD). NPR Pohanský hrad, planina, 8. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. VR); 21. 6. 2007, 1 ♀ (leg. VF). NPR Pohanský hrad, kamenné more, 4. 6. 1990, 2 ♀♀ (leg. et det. RP). PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG). NPR Šomoška, čadičové kamenné more, 6. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. RP); 12. 5. 2008, 1 ♂, 1 ♀, 1 j♀; 9. 6. 2008, 1 ♀, 2 j♀♀ (leg. RK).

Bežnejší palearktický druh, žijúci v tráve skalných stepí a lesostepí stredného a južného Slovenska, v jeho severnej časti sa vyskytuje len veľmi sporadicky.

Pseudicius SIMON, 1885

***Pseudicius encarpatus* (WALCKENAER, 1802)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999), PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: CHA Vinohrady, 10. 6. 2008, 1 j♀ (leg. VK).

Veľmi vzácny európsky druh, zdržiavajúci sa na stĺpoch, pod odstavajúcou kôrou solitérnych stromov, aj na viničoch a ovocných stromoch v opustených sadoch, viniciach a alejách (CHA Vinohrady).

Salticus LATREILLE, 1804

***Salticus cingulatus* (PANZER, 1797)**

Nepublikované údaje: Hajnáčka, intravilán, 23. 5. 2007, 1 ♀ (leg. et det. PG).

Stredne hojný palearktický arborikolný druh, žijúci na kmeňoch stromov porastených lišajníkmi a na kmeňoch ihličnatých drevín, najmä borovíc.

***Salticus scenicus* (CLERCK, 1757)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999), PR Steblová skala (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Červená skala, 6. 6. 1990, 3 ♀♀ (leg. et det. MA). NPR Pohanský hrad, planina, 4. 6. 1990, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. RP); 8. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. VR). PP Soví hrad, 7. 6. 2006, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. SK). Vlčia dolina, jelšový lesík, 21. 5. 2007, 1 ♂. VN Hostice, 5. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK); 2. 10. 2007, 1 j♂ (leg. OK).

Bežne sa vyskytujúci holarktický druh, žijúci pod kameňmi a na skalách, v štrbinách skalných stien a na suťoviskách, drevených plotoch a oslnených kmeňoch stromov, na slnečne exponovaných stranách stien domov a rôznych hospodárskych stavieb.

***Salticus zebraneus* (C. L. KOCH, 1837)**

[= *Salticus olearii* (SCOPOLI, 1763)]

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999), Gemerské Dechtáre (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PP Jalovské vrstvy, 10. 6. 2008, 1 ♀ (leg. VK). Pod Ostrou skalou, 6. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK); 14. 5. 2008, 1 ♀. NPR Ragáč, 11. 6. 2008, 1 ♂, 3 ♀♀ (leg. RK). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. FZ).

Palearktický druh, ktorý bežne žije na krovinách, kmeňoch a nižších konároch stromov (na čerešniach, hruškách a jabloniach, na borievkach, boroviciach, duboch, lipách a vrbach).

Sibianor LOGUNOV, 2001

***Sibianor aurocinctus* (OHLERT, 1865)**

[= *Bianor aenescens* (SIMON, 1868)]

Publikované údaje: NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: PR Hajnáčsky hradný vrch, 8. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. RP). Pod Ostrou skalou, 14. 5. 2008, 1 ♀, 1 j♀ (leg. VK).

Bežný a pomerne hojný holarktický druh, nerovnomerne rozšírený takmer na celom území Slovenska. Žije pod kameňmi, v tráve, machu, listí a na nízkej vegetácii v listnatých a zmiešaných lesoch, príležitostne aj na skalných stepiach, lesostepiach aj rašeliniskách.

Sitticus SIMON, 1901

***Sitticus caricis* (WESTRING, 1861)**

Nepublikované údaje: CHA Fenek, 20. 6. 2007, 1 j♀ (leg. et det. VF). VN Hostice, 18. 6.–18. 7. 2007, 1 ♂, 1 ♀.

Vzácnější palearktický druh, výskytom viazaný na biotopy mokradí, slatinných lúk, rašelinísk, brehov rybníkov a umelých vodných nádrží, kde žije v detrite a bylinnej vegetácii.

***Sitticus distinguendus* (SIMON, 1868)**

Publikované údaje: NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a; FRANC 1997).

Veľmi vzácny palearktický druh, zdržujúci sa v riedkej tráve a medzi kameňmi na brehoch vodných tokov. Väčší počet slovenských lokalít, aj z Cerovej vrchoviny, je v Katalógu pavúkov Slovenska (GAJDOŠ a kol. 1999) omylom uvedených pod druhom *Attulus helveolus*.

***Sitticus dzieduszyckii* (L. KOCH, 1870)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). Belina, Gemerské Dechtáre, PP Soví hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a; FRANC 1997), Teplý vrch (FRANC a HANZELOVÁ 1995a, 1997).

Nepublikované údaje: PP Čakanovský profil, 6. 6. 2006, 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. PG). Dolina Gortvy, 5. 9. 2006, 1 ♀ (leg. et det. SK); 20. 6. 2007, 1 ♂ (leg. et det. VF). Hodejovec, pieskovňa, 7. 6. 2006, 1 ♀, 1 s♀ (leg. et det. PG); 21. 6. 2007, 1 j♂ (leg. IM). Teplý vrch, 5. 6. 1990, 1 ♀ (leg. et det. FZ); 1 ♂, 1 ♀ (leg. et det. IC); 1 ♂, 2 ♀♀ (leg. et det. JB).

Veľmi vzácny európsky druh, žijúci v tráve a pod kameňmi skalných stepí, lesostepí a piesočných dún. Popri starších údajoch máme k dispozícii len niekoľko novších údajov z južného Slovenska, hlavne z Cerovej vrchoviny (litt. cit.)

***Sitticus floricola* (C. L. KOCH, 1837)**

Nepublikované údaje: VN Hostice, 6. 6. 2006, 1 ♀ (leg. et det. PG).

Hojný a bežný palearktický druh, žijúci v tráve a na rôznych bylinách otvorených a vlhkých biotopov, na mokrách lúkach, močiaroch, okrajoch rybníkov a brehoch tečúcich vôd.

***Sitticus penicillatus* (SIMON, 1875)**

Nepublikované údaje: PP Jalovské vrstvy, 18. 7. 2007, 1 ♀. CHA Vinohrady, 18. 7. 2007, 1 ♀.

Vzácnější palearktický termofil, žijúci na nižšej vegetácii xerothermných stanovišť.

***Sitticus pubescens* (FABRICIUS, 1775)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999). NPR Pohanský hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Nepublikované údaje: Červená skala, 3. 6. 1990, 2 ♂♂ (leg. et det. MA); 6. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. MA). PR Hajnáčsky hradný vrch, 8. 6. 1990, 1 ♂ (leg. et det. RP); 7. 6. 2006, 1 ♂ (leg. et det. SK). PP Jalovské vrstvy, 18. 7. 2007, 1 ♂ (leg. LD). Kameňolom Ragáč, 11. 6. 2008, 1 ♂, 1 ♀ (leg. LD). PP Soví hrad, 23. 5. 2007, 1 ♀ (leg. et det. PG).

Bežnejší holarktický druh, ktorý žije na povrchu južne exponovaných skalných biotopov, v suťoviskách, na oslnených kmeňoch stromov a vonkajších stenách domov.

***Sitticus saltator* (O.P.-CAMBRIDGE, 1868)**

Nepublikované údaje: PP Jalovské vrstvy, 9. 4.–13. 5. 2008, 1 ♂.

Vzácný európsky druh, žijúci na piesočných dunách, skalných stepiach a lesostepiach. Okrem niekoľkých starších údajov zo Zemplínskych vrchov a Východoslovenskej roviny (CHYZER a KULCZYŃSKI 1891, 1899) máme v súčasnosti už aj viac novších údajov z viacerých orografických celkov, ležiacich v západnej časti Slovenska.

***Synageles* SIMON, 1876**

***Synageles hilarulus* (C. L. KOCH, 1846)**

Nepublikované údaje: Hodejovec, pieskovňa, 7. 6. 2006, 1 ♀, 2 s♀♀ (leg. et det. PG).

Veľmi vzácny palearktický myrmekomorfný druh, žijúci v tráve na niekoľkých najteplejších lokalitách Slovenska.

***Synageles subcingulatus* SIMON, 1878**

[= *Synageles lepidus* KULCZYŃSKI, 1897]

Nepublikované údaje: PP Čakanovský profil, 6. 6. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK). PP Jalovské vrstvy, 13. 5.–10. 6. 2008, 1 ♀ (leg. RK).

Veľmi vzácny európsky myrmekomorfný druh, svojim výskytom viazaný na najteplejšie biotopy južného Slovenska, vzácné bolo niekoľko jedincov ulovených aj na dvoch lokalitách severnejšie situovaných Bielych Karpát (SVATOŇ a kol. 1998).

***Synageles venator* (LUCAS, 1836)**

Nepublikované údaje: VN Hostice, 21. 5.–18. 6. 2007, 1 ♂, 1 ♀. VN Janice, 4. 9. 2006, 1 j♀ (leg. et det. SK).

Hemisynantropný myrmekomorfný druh s palearktickým rozšírením, obývajúcí rôznorodé typy nelesných stanovišť kultúrnej krajiny, v lesných biotopoch je jeho výskyt vzácnejší. Na území Slovenska bol jeho výskyt zaznamenaný na veľkom počte lokalít.

Dubiózne údaje

***Alopecosa inquilina* (CLERCK, 1757)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Neuverejnený a prevzatý údaj F. ZBYTEKA považujeme za chybnú determináciu.

***Lycosa singoriensis* (LAXMANN, 1770)**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (KRATOCHVÍL 1951, GAJDOŠ a kol. 1999).

Uvedený údaj spočíva v chybnom zaradení pod Cerovú vrchovinu, nakoľko podchytený publikovaný údaj sa dotýka blízkeho okolia Lučenca v Lučenskej kotline (KRATOCHVÍL 1951).

***Haplodrassus aenus* THALER, 1984**

Publikované údaje: PP Soví hrad (FRANC a HANZELOVÁ 1995a).

Uvedený údaj sa zrejme vzťahuje na príbuzný druh *Haplodrassus signifer*.

***Pardosa agricola* (THORELL, 1856)**

Publikované údaje: Teplý vrch (FRANC a HANZELOVÁ 1995a, GAJDOŠ a kol. 1999).

Publikovaný údaj o výskyte tohoto druhu na Teplom vrchu (FRANC a HANZELOVÁ 1995a), ktorý prevzali aj GAJDOŠ a kol. (1999) sa zakladá na chybnnej determinácii. Podľa BUCHARA (in verb.) je druhová identita publikovaných materiálov zo stanovišť, ktoré nezodpovedajú nárokom tohoto druhu, pochybná.

***Porrhomma omissum* MILLER, 1971**

Publikované údaje: Cerová vrchovina (GAJDOŠ a kol. 1999).

Dubiózný údaj spočíva v mylnej interpretácii poskytnutej informácie.

Poznámky k faune a ekológii zistených druhov

Epigeické formy pavúkov reprezentujú počtom druhov najbohatšie zastúpenú skupinu pavúkov v Cerovej vrchovine. Možno k nim zaradiť až 259 zistených druhov, ktoré sú viazané výlučne na pôdny povrch. Nepomerne menej početne sú zastúpené formy špecializované na bylinnú vegetáciu (41 spp.) alebo vegetáciu krov a nízkych stromov (14 spp.). Ostatné ekologické niky sú obsadzované špecializovanými formami v menšom počte druhov, napr. koruny a kmene stromov štyrmi resp. deviatimi druhmi, vertikálne povrchy taktiež deviatimi druhmi, podzemné priestory šiestimi druhmi. Menej špecializované formy nemajú vyvinutú špecifickú afinitu k jedinej merocenóze a obývajú v prostredí viaceré ekologické niky (143 spp.).

BUCHAR a RŮŽIČKA (2002) klasifikovali pavúky podľa ich schopnosti reagovať na antropogénne faktory prostredia. Z celkového počtu 485 zistených druhov, 149 druhov (30,9 %) možno charakterizovať ako formy, ktoré sú viazané len na pôvodne klimaxové alebo iba málo narušené typy stanovišť. Ďalšia skupina združuje formy schopné obývať aj poloprirodzené stanovištia, vrátane hospodárskych lesov, a je zastúpená 196 druhmi (40,4 %). Napríklad skupinu druhov schopných obývať pravidelne narušené stanovištia s vysokým stupňom disturbance reprezentuje v Cerovej vrchovine 78 druhov (16,1 %). A napokon existujú druhy, ktoré preferujú aj prostredie ľudských sídiel (osem zistených druhov). Prevládajúce zastúpenie pavúčich druhov prvých dvoch skupín (71,3 %) vypovedá o vysokých prírodných hodnotách územia Cerovej vrchoviny.

Je prirodzené, že zistené araneocenózy sú charakteristické najvyšším podielom xerothermofilných druhov (22,9 %). Bolo tu zistených 111 teplomilných druhov viazaných na rôzne typy xerothermných stanovišť, ktoré sú v CHKO Cerová vrchovina bohato zastúpené. Pomerne početne sú zastúpené aj mezofilné druhy (81 spp., 16,7 %), a v menšej miere nešpecifické druhy so širokou ekologickou potenciou (48 spp., 9,9 %). Psychrofilné druhy sú nepatrne zastúpené (8 spp., 1,7 %) a sú viazané na chladnejšie stanovištia jaskynných priestorov a inverzných dolín.

Bohatá druhová diverzita pavúkov a rozmanitosť zistených spoločenstiev v Cerovej vrchovine je nepochybne výsledkom dlhodobého vývoja a relatívne krátkodobej, ale veľmi intenzívnej činnosti človeka. Vplyv ľudskej činnosti sa prejavil najmä úbytkom pôvodných stanovišť, akými na tomto území boli najmä teplé ceriny a dubohrabiny, menej bučiny na severne orientovaných svahoch, lužné lesy a mokrade v okolí potokov, a nelesné xerothermné stanovištia. Na druhej strane sa ľudská aktivita prejavuje vytváraním nových poloprirodzených habitatov (lúky, pasienky, a i.), alebo umelého prostredia ľudských sídiel. Nastávajú výrazné zmeny plošného zastúpenia jednotlivých typov habitatov v krajine, na ktoré sú jednotlivé spoločenstva pavúkov viazané. Vzhľadom na to, že jednotlivé druhy pavúkov reagujú na faktory prostredia podľa svojich ekologických nárokov, takže ich zloženie pavúčieho spoločenstva je v rozličných habitatoch rozdielne, zatiaľ čo na rovnakých typoch habitatov bude jeho skladba tá istá alebo veľmi podobná. Na základe typov habitatov sme v záujmovom území vyčlenili hlavné skupiny spoločenstiev pavúkov. Podotýkame, že uvedené členenie spoločenstiev pavúkov je veľmi všeobecné a má za účel predstaviť iba najvýznamnejšie typy spoločenstiev v skúmanom území.

Spoločenstva pavúkov lužných lesov. V týchto spoločenstvách sa vyskytujú pavúky prispôbené životu na zatienených lesných stanovištiach s vyšším stupňom vlhkosti. Dôležitou súčasťou týchto spoločenstiev sú epigeické pavúky, ktoré sa ukrývajú pod opadaným lístím, v humóznej pôde, pod kameňmi, práchnivejúcim drevom a pod. Žije tu nesmierne množstvo pavúčich druhov ako napr. *Cybaeus angustiarum*, *Bathyphanes nigrinus*, *Oedothorax apicatus* a i. Na mokradných stanovištiach jelšového lesíka vo Vlčej doline žije aj *Dolomedes fimbriatus*. V bylinnom poschodí, v krovinách a na kmeňoch stromov sa zdržuje značné množstvo špeci-

ficky adaptovaných pavúkov (napr. *Theridion hemerobium*, *Theridiosoma gemmosum*, *Hypomma cornutum*, a i.). V posudzovanom území sú arachnocenózy tejto skupiny výrazne redukované a ostali len fragmenty v najbližšom okolí potokov, napr. porasty v údolí Gortvy, pobrežné porasty s prevahou víby a jelše na ľavom brehu rieky Ipeľ (Kalonda), a pod. Jeden z najväčších komplexov tohto typu na území Cerovej vrchoviny predstavujú močiarne spoločenstvá s porastom jelše lepkavej v CHA Fenek.

Spoločenstvá pavúkov teplých listnatých lesov. V lesných spoločenstvách sa vyskytujú pavúky prispôbené životu na zatienených lesných stanovištiach. Rovnako ako pri predošlej skupine sú dôležitou súčasťou týchto pavúčích spoločenstiev aj cenózy epigeických pavúkov. Na sledovanom území sa vyskytujú tieto araneocenózy najmä v cerových, dubových (PR Steblová skala, Ostrá skala, Havranie), dubovohrabových (Soví hrad, Malobelinská hora), hrabových (NPR Pohanský hrad, Tilič) a sutinových lesoch (NPR Ragáč). Na severne orientovaných svahoch sú typické zvislé bučiny (vrch Črep, severné svahy PR Steblová skala, úpätie Pohanského hradu, Obručná a i.), ktoré majú na niektorých miestach pralesovitý charakter (Dunivá hora, stará bučina v NPR Šomoška a i.). K typickým a k pôvodným spoločenstvám patria arachnocenózy cerových dubín s typickými druhmi *Eurocoelotes inermis*, *Tenuiphantes flavipes* a *Panammomops fagei* (lokalita Zaboda, Hrebeň Ragáča, PP Belinské skaly, údolie Monického potoka, atď.). V bylinnom poschodí eudominantné zastúpenie majú druhy *Linyphia hortensis*, *Linyphia triangularis* a *Metellina segmentata*, ktoré sú významnými konkurentmi pre ostatné druhy pavúkov v tomto spoločenstve. Zo zistených druhov v tomto type habitatov je najvýznamnejší nález druhu *Comaroma simoni*, ktorý bol na Slovensku považovaný za vyhynutý druh.

Spoločenstvá pavúkov lesných okrajov, rúbaní a lesných lúk. Spoločenstvá ekotónov sú druhovo veľmi pestré, ale v porovnaní s lesostepou je tu zastúpenie ohrozených a vzácných druhov podstatne nižšie. Žijú tu vzácné orthognátne pavúky rodu *Atypus*, viaceré vzácné druhy skaliarok z čeľade Gnaphosidae, napr. *Gnaphosa alpina*. Druhovo početne sú zastúpené druhy bylinného a krovitého poschodia ako sú mnohé druhy snovačiek a križiakov.

Spoločenstvá pavúkov skalných stien, brál, sutín a skalných stepí. Tieto spoločenstvá sú viacej vystavené priamym poveternostným vplyvom ako spoločenstvá iných stanovišť. Rozdiely v mikroklimatických podmienkach v týchto stanovištiach sú omnoho väčšie ako inde, čo vytvára podmienky pre vysokú diverzitu bioty vrátane pavúkov, napriek tomu že produkcia biomasy je tu podstatne nižšia. Na povrchu žijú niektoré teplomilné, suchomilné a fotofilné pavúky (napr. *Tetranychus denticulatus*, *Dysdera ninnii*, *Dysdera erythrina lantosquensis* a viaceré druhy z čeľade Gnaphosidae). Vo vnútri sutí sa vytvárajú rozdielne mikroklimatické podmienky oproti povrchu (chladnejšie mikroklima, obmedzená svetelnosť), čo vyhovuje chladnomilnejším druhom akými sú napr. *Rugathodes bellicosus* a *Lepthyphantes notabilis*. V sledovanom území sú tieto spoločenstvá pomerne často zastúpené ako napr. v NPR Šomoška a NPR Pohanský hrad (kamenné moria), ale aj v opustených kameňolomoch ako sú kameňolomy Ragáč, Mačacia, blízko Červenej skaly a i. Zo vzácných druhov tu žije napr. *Segestria bavarica* a *Kratochvilella bicapitata*. Tieto spoločenstvá sú v oblasti najviac ohrozené ich zalesňovaním.

Spoločenstvá pavúkov pieskových habitatov. Tieto spoločenstvá sú viazané na mozaikovitú enklávu pieskových stanovišť v území a výrazne obohacujú diverzitu pavúcej fauny Cerovej vrchoviny. Zloženie spoločenstiev pavúkov na pieskových habitatoch je závislé od zloženia a pokryvnosti rastlinnej pokrývky, vlhkosti, slnečného svitu a ďalších mikroklimatických faktorov, a býva často mozaikovitým premenlivým aj na malom území. Najtypickejšie pre tieto habitáty sú spoločenstvá otvorených pieskových plôch bez vegetácie. Tu dominujú hlavne epigeické a rýchle sa pohybujúce druhy z čeľadi slieďovitých (Lycosidae), skaliarkovitých (Gnaphosidae), druhy skákajúcich pavúkov z čeľade skákavkovitých (Salticidae) a krabovito sa pohybujúce pavúky rodu kvetárikov (*Thanatus* spp.) z čeľade Philodromidae. V týchto spoločenstvách nachádzajú vhodné podmienky pre život aj mnohé rizikové druhy, napr.

myrmekofilná plachtárka *Acartauchenius scurrilis*, sliedič *Geolycosa vultuosa*, snovačka *Euryopis quinqueguttata*. Z typických psamofilných druhov, ktoré boli na skúmanom území zistené sú napr. *Asagena meridionalis*, *Titanoeca psammophila* a viaceré druhy skákaviek. Zo skúmaných stacionárov je druhovo najbohatším ten na lokalite PP Jalovské vrstvy. Zo zistených druhov v tomto type habitatov je najvýznamnejší nález pavúka *Pelecopsis loksai*, ktorý je známy len z niekoľkých lokalít v Maďarsku a prvýkrát bol zistený aj na našom území.

Spoločenstvá pavúkov xerothermných lesostepí, lúk a pasienkov. Uvedené biotopy sú väčšinou druhotné stanovištia, ktoré vznikli pri odlesnení plôch, a k nim môžeme zaradiť i prirodzené nelesné ekosystémy na plytkých pôdach. Druhy, ktoré tu žijú, sú prispôbené priamemu pôsobeniu abiotických činiteľov (slnčné žiarenie, dážď, vietor a značné kolísanie vlhkosti a teploty). Spoločenstvá pavúkov sú tu druhovo bohatšie než v poľných agrocenózach, a jediným agrotechnickým zásahom je tu kosba alebo pasenie. Z pavúkov sa v týchto ekosystémoch vyskytujú napr. viaceré druhy sliedičov (*Alopecosa* spp., *Pardosa* spp., *Aulonia albimana* a *Xerolycosa* spp.) Pre teplé a suché stanovištia sú typické viaceré vzácne xerothermofilné pavúky ako sú sliediče *Alopecosa mariae* a *Alopecosa schmidtii* a viaceré myrmekofily zastúpené v rodoch *Micaria* a *Synageles*. Z bioindikácie významných druhov tu žije aj nedávno opísaný stepník moravský (*Eresus moravicus*), križiak pásavý (*Argiope bruennichi*) a mnohé ďalšie. Z ohrozených druhov tu bola zistená skákavka *Heliophanus lineiventris*, ktorá je zo Slovenska uvádzaná len z Devínskej Kobyly (Gajdoš a kol. 1994). Tento typ pavúčich cenóz je v posudzovanom území najbežnejším (Alexandrova stráň, Hadia stráň, Dórova dolina, Hodejovec, Račas a mnoho ďalších skúmaných lokalít). Tieto spoločenstvá sú v oblasti najviac ohrozené zastavením ich využívania a následným prirodzeným zalesňovaním.

Spoločenstvá pavúkov opustených sádov a vinohradov. Spoločenstvá druhotných stanovišť. Majú podobné zastúpenie ako spoločenstvá xerothermov a lúk, ale prítomnosť vysadených ovocných stromov a viniča vytvára vhodné životné podmienky pre mnohé ďalšie druhy pavúkov, ktoré tu nachádzajú potravnú bázu, možnosť úkrytu a pod. Sady a tiež vinice sú často situované v blízkosti ľudských sídiel, a preto sa tu stretávame aj s druhmi typickými pre pavúcie spoločenstvá antropogénne podmienených habitatov. Tento typ spoločenstva je na posudzovanom území zastúpený na viacerých lokalitách. Na viacerých miestach, najmä v katastri obcí Chrámec, Hodejovec a Gemerské Dechtáre, sady a vinohrady ostávajú opustené a postupne tu dochádza k ich sukcesii. Významnou lokalitou reprezentujúcou tento typ stanovišť s druhovo pestrým spoločenstvom pavúkov je CHA Vinohrady. Tu boli zistené viaceré vzácne a ohrozené druhy ako *Atypus muralis* a *Poecilochroa variana*.

Spoločenstvá pavúkov poľí. Podobne ako u predchádzajúcich dvoch skupín, polia patria k druhotným a človekom vytvoreným stanovištiam s podobnými ekologickými podmienkami – na pavúky tu priamo pôsobí slnečné žiarenie, dážď, vietor a výraznejšie kolísanie vlhkosti a teploty prostredia. Okrem toho, zoocenózy týchto biotopov musia byť prispôbené i agrotechnickým zásahom ako je orba, žatva a aplikácia agrochemikálií. V dôsledku toho sa v týchto biotopoch udržali iba značne prispôsobivé druhy označované ako agrobionty (napr. *Pardosa agrestis*). Druhovo sú tieto araneocenózy chudobné, ale niekoľko málo druhov tu dosahuje mimoriadne vysokú početnosť. Zloženie araneocenóz závisí najmä od pestovanej kultúry – každá poľnohospodárska kultúra vytvára iné mikroklimatické podmienky a viaže na seba určité druhy, ktoré sú potravnou ponukou pre pavúky. V týchto spoločenstvách sa okrem pionierskych domácich druhov (*Oedothorax* spp., *Erigone* spp., a i.) presadzujú aj invázne nepôvodné druhy ako napr. druh *Ostearius melanopygius*, ktorý je pôvodom z Nového Zélandu, a ktorý bol zistený na poliach pri Starej Bašte.

Spoločenstvá pavúkov brehov vôd, mokradí, vlhkých lúk a slatín. Tvoria ich pavúky, ktoré sú prispôbené životu vo vlhkom prostredí. Sú druhovo pestré, aj vďaka značnej diverzite prostredia na týchto stanovištiach. K charakteristickým pavúkom tohto typu spoločenstiev patria sliediče rodu *Pirata*, a tiež niektoré sliediče epigeónu, a to z rodov *Arctosa* a *Pardosa*. Druhovo bohato sú zastúpené spoločenstvá v ripariálnej zóne a tiež na mokra-

diach, hlavne v porastoch trstiny a pálky. Tu boli zistené vzácne a ohrozené druhy akými sú *Clubiona juvenis* a skákavky *Marpissa radiata* a *Mendoza canestrinii*. Významným habitatom v sledovanom území sú aj štrkové lavice pozdĺž potokov, najmä Gortvy a Bukovinského potoka, kde žijú ďalšie vzácne a ohrozené druhy, napr. *Arctosa maculata* a *Arctosa stigmosa*.

Spoločenstvá pavúkov podzemných priestorov. Tieto spoločenstvá sú veľmi chudobné na druhy. Na sledovanom území sú hlavne lokalizované vo vulkanicko-exhalačných typoch jaskýň, ktoré majú prevažne dysfotický charakter, okrem menšieho priestoru na dne niektorých jaskýň, ktoré sú v afotickej zóne (napr. Studňa na Ragáci a Ebeckého jaskyňa v NPR Ragáč, Labyrintová jaskyňa, Nyáriho jaskyňa a jaskyňa Ladová trhlina v NPR Pohanský hrad a i.). V niektorých jaskyniach sa sezónne vyskytuje ľadová výplň, čo vytvára vhodné podmienky pre niektoré chladnomilné druhy ako napríklad pre plachtárku *Porrhomma profundum*. Vo vstupných priestoch jaskýň dominuje *Meta menardi* a menej početne sa tu vyskytuje *Nesticus cellulanus*.

Spoločenstvá pavúkov antropogénne podmienených habitatov. Patria sem druhy, žijúce predovšetkým v ľudských sídlach a ich najbližšom okolí, t.j. v takých habitatoch ako sú obytné a iné stavby, smetiská a pod. Antropogénne podmienené spoločenstvá tvoria synantropné pavúky, ktoré sú viazané na ľudské príbytky úkrytom a tiež potravne, ako napr. *Pholcus phalangoides*, *Steatoda bipunctata* a teplomilný *Scytodes thoracica*. Na stenách budov si stavajú siete hojné cedivky *Dictyna civica*. Druhou významnou skupinou sú tu hemisynantropné pavúky, ktoré vyhľadávajú úkryty v ľudských príbytkoch, napr. v čase ich reprodukcie a nepriaznivého počasia. Zo zistených druhov v tomto type habitatov je najvýznamnejší nálež synantropa *Psilochorus simoni*, ktorý je novým druhom pre faunu Slovenska.

Zoogeografická charakteristika zistených druhov

Fauna pavúkov Cerovej vrchoviny je zo zoogeografického hľadiska pomerne rozmanitá. Na skúmanom území sú najpočetnejšie zastúpené palearktické druhy (239 druhov), ktoré reprezentujú takmer polovicu zistených druhov (49,3 %). Početne sú zastúpené aj druhy s holarktickým (84 spp. a 17,3 %) a tiež európskym rozšírením (74 spp. a 15,3 %). Menšie zastúpenie majú prvky euro-ázijské (50 spp. a 10,3 %) a euro-sibírske (32 spp. a 6,6 %). Z kozmopolitných druhov bolo na študovanom území zistených šesť druhov, zväčša s úzkou väzbou na ľudské obydľia. Z nich niektoré boli dovlečené do Európy v minulom storočí a úspešne sa šíria (napr. *Ostearius melanopygius* a *Psilochorus simoni*). Zo zoogeografického hľadiska sú veľmi významné druhy *Pelecopsis loksai*, ktorý je známy len z Maďarska, a *Geolycosa vultuosa*, ktorý patrí k pontickým prvkom a u nás má severnú hranicu rozšírenia. Z druhov, ktoré majú areál rozšírenia v strednej Európe je potrebné spomenúť napr. druhy *Lepthyphantes notabilis* a *Syedra myrmicarum*. Pomerne bohato sú zastúpené aj východoeurópske prvky, ako napr. druhy *Porrhomma profundum*, *Theonina kratochvili*, *Walckenaeria simplex*, *Urocoras longispinus*, *Titanoeca veteranica*, ale aj mnohé ďalšie.

Ochrana druhovej diverzity v Cerovej vrchovine a jej význam

Cerová vrchovina z hľadiska druhovej diverzity pavúkov je jeden z najvýznamnejších orografických celkov na Slovensku. Spomedzi veľkého počtu zistených druhov tu nachádzajú vhodné životné podmienky aj mnohé vzácne a ohrozené, tzv. rizikové druhy. Až 101 zo 485 druhov pavúkov zistených v Cerovej vrchovine je uvádzaných v Červenom zozname pavúkov Slovenska, ktorý bol zostavený GAJDOŠOM a SVATOŇOM (2001). Z kriticky ohrozených druhov bolo v Cerovej vrchovine nájdených osem druhov pavúkov, a to *Asagena meridionalis*, *Clubiona juvenis*, *Crustulina sticta*, *Diaea livens*, *Heliophanus lineiventris*, *Kratochviliella bicapitata*, *Trichonocoides piscator* a *Zelotes exiguus*.

Ďalších 14 druhov možno hodnotiť ako druhy ohrozené (*Atypus muralis*, *Brommella falci-gera*, *Ero cambridgei*, *Gnaphosa muscorum*, *Haplodrassus soerenseni*, *Lepthyphantes quadrimaculatus*, *Mendoza canestrinii*, *Micaria albobittata*, *Oxyopes heterophthalmus*, *Pirata tenuitarsis*, *Poecilochroa variata*, *Synageles subcingulatus*, *Tetragnatha dearmata* a *Walckenaeria monoceros*). V kategórii zraniteľných druhov bolo zistených až 32 druhov (*Arctosa stigmata*, *Attulus helveolus*, *Centromerus serratus*, *Cetonana laticeps*, *Entelecara flavipes*, *Ero tuberculata*, *Euryopsis quinqueguttata*, *Geolycosa vultuosa*, *Gnaphosa alpina*, *Haplodrassus minor*, *Cheiracanthium montanum*, *Lasaeola prona*, *Marpissa radiata*, *Nematognathus sanguinolentus*, *Nerine furtiva*, *Pardosa proxima*, *Pelecopsis mengei*, *Runcinia grammica*, *Sagana rutilans*, *Scotophaeus blackwalli*, *Sitticus caricus*, *Sitticus distinguendus*, *Sitticus dzieduszyckii*, *Sydera myrmicarum*, *Synageles hilarulus*, *Theonina kratochvili*, *Theonoe minutissima*, *Theridiosoma gemmosum*, *Thyreosthenius biovatus*, *Trichoncus hackmani*, *Xysticus kempeleni* a *Zora manicata*). V skupine menej ohrozených druhov bolo dokumentovaných 34 druhov a v poslednej kategórii málo poznaných druhov, ktoré sa zdajú byť taktiež ohrozené, je evidovaných 12 druhov. Celkove bolo doteraz na území Cerovej vrchoviny zistených 101 druhov v rôznych kategóriách ohrozenia. Druh *Comaroma simoni* uvádzaný ako vymretý druh slovenskej fauny bude preradený do kategórie kriticky ohrozených druhov.

Na základe výsledkov arachnologického výskumu sa zdá, že na území Cerovej vrchoviny nedošlo k podstatnejšiemu narušeniu prírodného prostredia, a tým aj k následným degradačným zmenám pôvodných araneocenóz v širších súvislostiach. Keďže územie má široké spektrum rôznych pavúčích spoločenstiev, ktoré sú viazané na rôzne habitaty, je pre ochranu araneofauny veľmi dôležité zabezpečenie zachovania tohto spektra habitatov prostredníctvom dlhodobého manažmentu územia. Manažment by mal smerovať k zachovaniu zvyškov pôvodných a málo narušených lesov, a to aktívnym prístupom pri príprave lesohospodárskych plánov, k zachovaniu xerothermných častí územia výrubom nežiadúcich krov a stromov, kosbou, pastvou, prípadne maloplošným a usmerňovaným vypalovaním v zimnom období a tiež k zachovaniu zvyškov mokradných stanovišť, či k zníženiu negatívneho vplyvu ľudskej činnosti, vyplývajúcej z komerčných a rekreačných aktivít. Potrebné je tiež vidieť, že neuvážanou ťažbou dreva v pôvodných dubových porastoch dochádza k silnej sukcesii agresívnej dreviny agáta bieleho do týchto lesných biocenóz, a tým aj k ich degradácii. V tejto súvislosti dochádza k ochudobňovaniu druhového zloženia stávajúcich araneocenóz. Ochudobnenie druhového bohatstva araneofauny, a živočíšstva v širších súvislostiach, zákonite podmieňuje deštrukciu jemných väzieb medzi jednotlivými zložkami živej prírody, na ktorých závisí ekologická stabilita krajiny.

Záver

Na území Cerovej vrchoviny bolo celkovo zistených 485 druhov pavúkov patriacich do 36 čeľadí. Druhovo najpočetnejšími boli čeľade Linyphiidae (115 spp.), Salticidae (45 spp.), Gnaphosidae (44 spp.), Lycosidae (43 spp.) a Theridiidae (40 sp.). Zistil sa výskyt 101 ohrozených druhov pavúkov a viacero ďalších vzácných a bioindikačne významných druhov. V priebehu výskumu bolo zistených päť druhov nových pre faunu Slovenska (*Psilochorus simoni*, *Pelecopsis loksai*, *Zora parallela*, *Clubiona leucaspis* a *Micaria lenzi*).

Z faunistického hľadiska je veľmi významný aj nález plachetnatky *Comaroma simoni*, pretože tento druh na Slovensku nebol chytaný viac ako šesťdesiat rokov a bol považovaný za vyhynutý druh. Z ďalších druhov je potrebné spomenúť aj výskyt veľmi vzácných druhov *Kratochviliella bicapitata* a *Cheiracanthium campestre*, ktoré sú známe z územia Slovenska len z Cerovej vrchoviny. Cerová vrchovina z hľadiska druhovej diverzity pavúkov patrí k najhodnotnejším územiám Slovenska. Na pomerne malom území žije viac ako polovica araneofauny doteraz zistenej na území Slovenska. Je to podmienené geografickou polohou Cerovej vrchoviny na rozhraní panónskej a karpatskej oblasti, ale aj jej širokou habitatovou

rozmanitosťou. Prostredie Cerovej vrchoviny tak vytvára vhodné životné podmienky pre mnohé ekologické skupiny pavúkov.

Pri hodnotení typov habitatov sa pre Cerovú vrchovinu ako najhodnotnejšie javia xerothermofilné stepné a lesostepné lokality, najmä otvorené stanovištia so sporadickým výskytom kríkov, prípadne stromov, pieskové stanovištia a habitaty pôvodných alebo málo narušených lesov. To dokumentuje aj fakt, že v týchto typoch habitatov bol zistený najväčší počet druhov a aj najväčší počet ohrozených a vzácných druhov.

Summary

During the years 2006–2008, research of spiders of the Cerová vrchovina Highland was carried out on 78 study sites. Altogether with literature records, 485 species belonging to 36 families are known from study territory from the different woodland and non-woodland habitats and their ecotones. Out of the known species, 101 ones are listed in the Red List of Spiders of Slovakia and five species (*Psilochorus simoni*, *Pelecopsis loksai*, *Zora paralela*, *Clubiona leucaspis* and *Micaria lenzi*) have not been previously reported from Slovakia. The occurrence of *Comaroma simoni* is faunistically very important because it was considered an extinct species in Slovakia. Species *Kratochvilella bicapitata* and *Cheiracanthium campestre* have been reported from Slovakia only from this area. The family Linyphiidae with 115 reported species was predominant in species richness (23.7% of all species). The considerably high number of species was also found in the following families: Salticidae (45 spp.), Gnaphosidae (44 spp.), Lycosidae (43 spp.) and Theridiidae (40 spp.). Thermophilous and mesophilous spiders represented the highest number of species. Species diversity in the research area is rather high, consisting of approximately more than half of the Slovak araneofauna. High richness of spiderfauna, occurrence of many threatened and rare species and findings of five new species for Slovakian fauna can document high biotic value of the Cerová vrchovina Highland territory.

Podakovanie

Autori srdečne ďakujú M. ANTUŠOVI, Cs. BALÁZSOVI, J. BUCHAROVI, J. DOLANSKÉMU, E. ÉNEKESOVEJ, I. CHVÁTALOVEJ, V. JÁNSKEMU, S. KALÚZOVI, V. KAROLOVI, J. KAUTMANOVI, P. KASALLOVI, O. KOVÁČIKOVI, I. MIHÁLOVI, A. MOCKOVI, V. PAPÁČOVI, R. PRÍDAVKOVI, V. RAKŠÁNIMU, V. RŮŽIČKOVI, V. STRAKOVI, E. SVATOŇOVEJ, A. ŠESTÁKOVEJ, F. ZBYTEKOVI za zbieranie a poskytnutie pavúkov na determináciu a M. ŘEZÁČOVI za revíziu niektorých sporných druhov pavúkov.

Literatúra

- BARTOŠ, E. 1938. Pavouci žilinského okolí. Sborník entom. odd. Nár. Musea v Praze 16: 97–107.
- BRYJA, V., SVATOŇ, J., CHYTIL, J., MAJKUS, Z., RŮŽIČKA, V., KASAL, P., DOLANSKÝ, J., BUCHAR, J., CHVÁTALOVÁ, I., ŘEZÁČ, M., KUBCOVÁ L., ERHART, J. a FENCLOVÁ, I. 2005. Spiders (Araneae) of the Lower Morava Biosphere Reserve and closely adjacent localities (Czech Republic). Acta Mus. Moraviae, Sci. biol. 90: 13–184.
- BUCHAR, J. 1999. Některé nepublikované údaje o arachnofauně Slovenska. Entomofauna carpatica 11: 33–42.
- FRANC, V. 1997. O genofondových hodnotách a ochranárskom význame Cerovej vrchoviny vzhľadom na chrobáky (Coleoptera) a pavúky (Araneae). In: URBAN, P. a HRIVNÁK, R. (ed.) Poiplie. SAŽP Banská Bystrica, s. 43–50.
- FRANC, V. 2007. Prevailingly trophic relations between spiders (Araneae) and ants (Formicoidae) in Slovakia. In: TAJOVSKÝ, K., SCHLAGHAMERSKÝ, J. a PIŽL, V. (ed.) Contributions to Soil

- Zoology in Central Europe II. Proceedings of the 8th Central European Workshop on Soil Zoology, České Budějovice, Czech Republic, April 20–22, 2007. Institute of Soil Biology, AS CR, České Budějovice, s. 41–45.
- FRANC, V. a HANZELOVÁ, A. 1995a. Pavúky (Araneida) Cerovej vrchoviny. In: KRIŠTÍN, A. a GAÁLOVÁ, K. (ed.) Rimava 1995. Odborné výsledky zoologických a mykologických výskumov. SAŽP Banská Bystrica, ÚEL SAV Zvolen a S-CHKO Cerová vrchovina, Rimavská Sobota, s. 25–43.
- FRANC, V. a HANZELOVÁ, A. 1995b. New and remarkable findings of spiders (Araneida) in pseudokarst caves of the „Pohanský hrad“ Nature Reservation. In: Gaál, L. (ed.) Preservation of pseudokarst caves. Proc. Internat. Working Meeting, SAŽP, Banská Bystrica, s. 99–103.
- FRANC, V. a HANZELOVÁ, A. 1996. New records of spiders (Araneae) from Slovakia. *Biológia*, Bratislava 51: 539–540.
- FRANC, V. a HANZELOVÁ, A. 1997. New and remarkable findings of spiders (Araneida) in Slovakia and their ecosozological value. *Acta Univ. Carol., Biologica* 40: 365–382.
- GAJDOŠ, P. 1981. Arachnofauna Zobora a Devínskej Kobyly. Diplomová práca, PríF UK, Bratislava, 95 s.
- GAJDOŠ, P. 1984. Poznámky k výskytu pavúkov (Araneae) v pohorí Tribeč. *Rosalia*, Nitra 1: 15–32.
- GAJDOŠ, P. 1986. K výskytu pavúkov v okrese Topoľčany. In: GREGOR, J. a kol. (ed.) Zborník odborných prác Západoslovenského TOP-u, Topoľčianske Podhradie, 1984, okres Topoľčany. Bratislava 2: 101–114.
- GAJDOŠ, P. 1987. Pavúky (Araneae) Štátnej prírodnej rezervácie Včelár (Pohronský Inovec). *Rosalia*, Nitra 4: 209–229.
- GAJDOŠ, P. 1992. Pavúky (Araneae) Štátnej prírodnej rezervácie Hrdovická (Tribeč). *Rosalia*, Nitra 8: 107–125.
- GAJDOŠ, P. 1995. Monitorovací výskum epigeických spoločenstiev pavúkov (Araneae) lužných lesov Dunaja. In: SLOBODOVÁ, A. a LISICKÝ, M. (ed.) Výsledky a skúsenosti z monitorovania bioty záujmového územia vodného diela Gabčíkovo. ÚZE SAV, Bratislava, s. 264–268.
- GAJDOŠ, P. 1997. Spiders of the Abrod National Nature Reserve and evaluation of some of its study plots on the basis of spider community composition. In: SELDEN, P.A. (ed.) Programme and Abstracts from 17th European Colloquium of Arachnology, Edinburgh, 14–18th July, 1997, s. 12.
- GAJDOŠ, P. 1998. Epigeické spoločenstvá (Araneae) lesostepi v oblasti Kováčova. *Rosalia*, Nitra 13: 105–116.
- GAJDOŠ, P. a KRUMPÁL, M. 1987. Pavúky (Araneae) Zobora I. *Ochrana prírody* 8: 311–328.
- GAJDOŠ, P. a SVATOŇ, J. 2008. Pavúky (Araneae). In: KALIVODOVÁ, E. a kol. (ed.) Flóra a fauna viačtych pieskov Slovenska. Veda, vydavateľstvo SAV, Bratislava, s. 60–64, 195–202.
- GAJDOŠ, P., SVATOŇ, J. a KRUMPÁL, M. 1984. New and unusual records of spiders from Slovakia I. (Araneae: Atypidae, Dictynidae, Gnaphosidae, Clubionidae, Zoridae, Salticidae, Lycosidae). *Biológia*, Bratislava 39: 223–225.
- GAJDOŠ, P., SVATOŇ, J. a SLOBODA, K. 1999. Katalóg pavúkov Slovenska. Ústav krajinej ekológie SAV, Bratislava, 337 s.
- GRIMM, U. 1986. Die Clubionidae Mitteleuropas: Corinninae und Liocraninae (Arachnida, Araneae). *Abh. Naturwiss. Ver. Hamburg* 27: 1–91.
- CHYZER, C. a KULCZYŃSKI, W. 1894. Araneae Hungariae. Tomi II-di pars prior. *Editio Academiae scientiarum hungaricae*, Budapest, s. 1–156.

- CHYZER, C. a KULCZYŃSKI, W. 1899. Arachnida. In: THALHAMMER, J. (ed.) Fauna Regni Hungariae, pars III.: Arthropoda. Budapest, s. 1–33.
- JEDLIČKOVÁ, J. 1995. Pavúky (Araneae) vybraných lokalít Poiplia. In: DAVID, S. (ed.) Výsledky výskumu inundácie Ipľa v úseku Veľká nad Ipľom – Chľaba (ústie Ipľa). Záverečná správa, Ipeľská únia, Šahy, s.110–120.
- KRAJČA, A. 1996. Spoločenstvá pavúkov (Araneae) na niklových haldách v Seredi. Diplomová práca, PríF UK, Bratislava, 114 s.
- KRAJČA, A. a KRUMPÁLOVÁ, Z. 1998. Epigeic spider (Aranea) communities of nickel leach dumps and their surroundings near Sereď (Slovakia). *Biológia*, Bratislava 53: 173–187.
- KRATOCHVÍL, J. 1951. Jsme svědky rozšiřování zvířat? *Příroda*, Praha, s. 19–22.
- KUBCOVÁ, L. 2002. Separation of the females of *Philodromus praedatus* O.P.-CAMBRIDGE and *Philodromus aureolus* (CLERCK) (Philodromidae, Araneae). In: SAMU, F. a SZINETÁR, Cs. (ed.) European Arachnology 2002. Plant Protection Institute & Berzsenyi College, Budapest, s. 57–62.
- KÚRKA, A. 1998. A survey of spider species (Araneida) in Prof. F. MILLER's collection (Department of Zoology, Museum of Natural History National Museum), part IV: Lycosidae. *Čas. Nár. Muz., Řada přírod.* 167: 35–42.
- MILLER, F. 1958. Příspěvek k poznání československých druhů pavouků rodu *Centromerus* DAHL. *Čas. Čsl. Spol. ent.* 55: 71–91.
- MILLER, F. 1971. Řád Pavouci – Araneida. In: DANIEL, M. a ČERNÝ, V. (ed.) Klíč zviřeny ČSSR IV. ČSAV, Praha, s. 51–306.
- PEKÁR, S. 1994. The first record of *Zodarium rubidum* and *Ostearius melanopygius* for Slovakia (Arachnida: Araneae: Zodariidae, Linyphiidae). *Entomol. probl.* 25: 97–100.
- PLATNICK N.I. 2009. The World Spider Catalog. Version 10.0. American Museum of Natural History, <http://research.amnh.org/entomology/spiders/catalog/index.html>.
- PRÓSZYŃSKI, J. a STAREGA, W. 1971. Pająki – Aranei. Katalog fauny Polski XXXIII. Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa, 382 s.
- ŘEZÁČ, M., KRÁL, J. a PEKÁR, S. 2008a. The spider genus *Dysdera* (Araneae, Dysderidae) in Central Europe: revision and natural history. *J. Arachnol.* 35: 432–462.
- ŘEZÁČ, M., PEKÁR, S. a JOHANNESSEN, J. 2008b. Taxonomic review and phylogenetic analysis of central European *Eresus* species (Araneae: Eresidae). *Zoologica Scripta* 37: 263–287.
- SVATOŇ, J. 1981. Einige neue oder unvollkommen bekannte Spinnenarten aus der Slowakei. *Biológia*, Bratislava 36: 167–177.
- SVATOŇ, J. 1983. Pavúky (Araneida) centrálnej časti Vysokých Tatier. Zborník prác o Tatranskom národnom parku 24: 95–153.
- SVATOŇ, J. 1987. Príspevok k poznaniu pavúkov (Araneae) Ipeľskej kotliny a príľahlej časti Krupinskej planiny. *Stredné Slovensko* 6: 68–102.
- SVATOŇ, J. 1990. Pavúky (Araneae) Pieninského národného parku. Záverečná správa, Správa TANAP-u, Tatranská Lomnica, 3 s.
- SVATOŇ, J. 2000. Fauna pavúkov (Araneae) slovenských jaskýň. In: MOCK, A., KOVÁČ, L. a FULÍN, M. (ed.) Fauna jaskýň (Cave Fauna). East Slovakian Museum, Košice, s. 157–170.
- SVATOŇ, J., GAJDOŠ, P. a PEKÁR, S. 1998. Spiders (Araneae) of the Biele Karpaty Mts. *Biodivers. Slovaca*, Nitra 1: 17–60.
- SVATOŇ, J. a MAJKUS, Z. 1988. Príspevok k poznaniu pavúkov (Araneae) Plešivskej planiny. *Ochrana prírody, Výskumné práce z ochrany prírody, Liptovský Mikuláš* 6B: 203–242.

- SVATOŇ, J. a MAJKUS, Z. 1994. Pavúky (Araneae). In: ROZLOŽNÍK, M. a KARASOVÁ, E. (ed.) Chránená krajinná oblasť biosférická rezervácia Slovenský kras. Osveta, Martin, s.148–154.
- SVATOŇ, PRÍDAVKA a PEKÁR, S. 2002. Two spider species new to Slovakia (Araneae: Theridiidae, Salticidae). Acta Univ. Carol., Biologica 45: 299–302.
- SZINETÁR, Cs. a SAMU, F. 2003. *Pelecopsis loksai* sp. n., a new erigonine spider from Hungary (Araneae: Linyphiidae). Bull. Br. arachnol. Soc., London 12: 412–414.
- SZOMBATHY, K. 1917. A magyarországi *Nesticus*-félékről (*Nesticus spelaeus* és *N. tenebricola* n. sp.). Barlangkutatás 1: 33–39, 74–78.
- THALER K 1995. Beiträge zur Spinnenfauna von Nordtirol. 5. Linyphiinae (sensu Wiehle) (Arachnida: Araneae). Ber. nat.-med. Verein Innsbruck 82: 153–190.

ŠTÚRIKY – PSEUDOSCORPIONES

Jana CHRISTOPHORYOVÁ

Katedra zoológie, Prírodovedecká fakulta UK, Mlynská dolina B–1, 842 15 Bratislava

Úvod

Štúriky (Pseudoscorpiones) reprezentujú jeden zo stredne početných radov pavúkovcov (Arachnida) s viac ako 3 300 opísanými druhmi patriacimi do 25 čeľadí (HARVEY 2008). Ich výskumu sa venuje nedostatočná pozornosť napriek tomu, že sa vyskytujú vo väčšine suchozemských biotopov po celom svete, kde sú významnými predátormi drobných bezstavovcov (WEYGOLDT 1966). Štúriky žijú skryto v hrabanke, pôde, machu, pod kameňmi, v dutinách alebo pod kôrou stromov. Niektoré druhy sú jaskynné alebo synantropné. Iné žijú v hniezdach vtákov, cicavcov alebo sociálneho hmyzu (WEYGOLDT 1966). Podobne ako u iných skupín článkonožcov dosahujú najväčšiu druhovú diverzitu v tropických a subtropických oblastiach. V Európe je tak zastúpený len zlomok z celkového počtu známych druhov štúrikov. Vďaka synantropnému druhu *Chelifer cancroides* (LINNAEUS, 1758) zasahuje ich výskyt až do polárnych oblastí (BEIER 1963).

Výskum štúrikov v Slovenskej republike je stále na svojom začiatku. Veľká vzájomná podobnosť štúrikov, existencia nymfálnych štádií a nevyhnutnosť jedince preparovať prispievajú k tomu, že sa im venuje málo špecialistov. Na území Slovenska je tak len niekoľko oblastí, kde bol robený systematický faunistický alebo ekologický výskum štúrikov. Na konci 19. storočia boli podrobnejšie spracované štúriky z viacerých lokalít prevažne východného Slovenska (TÖMÖSVÁRY 1882; DADAY 1888a, 1888b, 1918). KRUMPÁL (1980) skúmal štúriky na 25 lokalitách Gaderskej doliny vo Veľkej Fatre. Z hľadiska druhového zloženia štúrikov boli pomerne dobre preskúmané jaskyne Čiernej hory (KRUMPÁL 2000, MOCK a kol. 2005) a jaskyne a priepasti Slovenského krasu (DUCHÁČ a MLEJNEK 2000a, 2000b; PAPÁČ a kol. 2007). Jednými z najlepšie spracovaných oblastí z hľadiska fauny štúrikov sú Národný park Poloniny (KRUMPÁL a KRUMPÁLOVÁ 2003) a Malé Karpaty a Trnavská pahorkatina (CHRISTOPHORYOVÁ a KRUMPÁL 2007).

Stav poznania fauny štúrikov Cerovej vrchoviny

Doterajšie poznatky o štúrikoch z územia Cerovej vrchoviny zahŕňajú publikované údaje o výskyte len dvoch druhov na lokalite NPR Ragáč (DUCHÁČ 1994). Metódou preosevu pôdnej hrabanky tu bol nájdený jeden samec druhu *Roncus lubricus* L. KOCH, 1873 a jedna samica druhu *Chernes cimicoides* (FABRICIUS, 1793). Doteraz neboli publikované žiadne ďalšie práce o štúrikoch Cerovej vrchoviny a jej okolia. Získanie a spracovanie materiálu z projektu o výskume pavúkovcov Cerovej vrchoviny tak umožnilo doplniť chýbajúce údaje.

Predbežné výsledky z výskumu štúrikov Cerovej vrchoviny boli prezentované na arachnologickej konferencii vo Východnej (CHRISTOPHORYOVÁ 2008a). Z dovtedy získaného materiálu bolo zaznamenaných 6 druhov štúrikov. Druh *Chthonius (Ephippiochthonius) boldorii* BEIER, 1934 však nemôže byť zahrnutý, pretože po doplnení údajov o lokalite sa zistilo, že leží mimo územia CHKO Cerová vrchovina. Zároveň boli nesprávne determinované jedince druhu *Neobisium erythrodactylum* (L. KOCH, 1873), po podrobnejšej morfometrickej analýze boli priradené ku druhu *Neobisium carpaticum* BEIER, 1935.

Materiál a metodika

Získaný bol materiál štúrikov z viacerých lokalít Cerovej vrchoviny v priebehu rokov 2006 až 2008. Prehľad lokalít sa nachádza v nižšie uvedenom zozname zberov, ktorý obsahuje názov lokality s kódom štvorca DFS, dátum zberu, meno zberateľa, charakteristiku biotopu a mikrohabitatu a použitú metódu zberu. Štúriky boli zbierané pomocou niekoľkých metód – 1) metódou preosevu pôdnej hrabanky, trsov trávy, odumretého dreva a iných živých substrátov; 2) individuálnym zberom pod kameňmi, drevom a v tráve; 3) oklepom a smýkaním vegetácie; 4) zberom pomocou zemných formalínových pascí. V prípade odchytu štúrikov zemnými formalínovými pascami je v tabuľke pri dátume uvádzaný celý časový interval odchytu.

Vzorky z preosevov boli extrahované v Tullgrenových aparátoch. Všetky jedince, vrátane nymfálnych štádií, boli spracované na trvalé mikroskopické preparáty s použitím zalievacieho média Liquido de Swan. Pre lepšiu determináciu, porovnanie znakov a presnejšie merania boli všetkým jedincom z ľavej strany tela oddelené končatiny. Pri determinácii náročných druhov boli jednotlivé články tela a končatiny fotografované a následne zmerané na binokulárnej lupe pomocou programu AxioVision 40LE v. 4.5. Na determináciu boli použité hlavne práce BEIER (1963), ČURČÍČ (1982) a LEGG a JONES (1988).

Zoznam zberov

6. 6. 2006 – Šurice, PP Soví hrad – trávnatá stráň, individuálny zber [DFS: 7785d, leg. J. SVATOŇ].
7. 6. 2006 – Belina, PP Belinské skaly – dubovo-cerový les, preosev [DFS: 7785c, leg. S. KORENKO].
7. 6. 2006 – Šurice, PP Soví hrad – bukovo-hrbový porast v susedstve so xerothermnými svahmi, preosev [DFS: 7785d, leg. S. KORENKO].
5. 9. 2006 – Dubno, PR VN Gemerský Jablonec – mokrá lúka pri vodnej nádrži, preosev [DFS: 7886a, leg. S. KORENKO].
6. 9. 2006 – Belina, PP Belinské skaly – dubovo-cerový les, preosev, oklepy stromov [DFS: 7785c, leg. S. KORENKO].
6. 9. 2006 – Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška, čadičové kamenné more – individuálny zber pod kameňmi, preosev hrabanky na okraji kamenného mora [DFS: 7885a, leg. S. KORENKO].
24. 5.–21. 6. 2007 – Hodejovec – trstinové spoločenstvo, formalínové pasce [DFS: 7786a, leg. J. SVATOŇ].
19. 6. 2007 – Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka – bučina, preosev hrabanky [DFS: 7885a, leg. Z. KRUMPÁLOVÁ].
20. 6. 2007 – Petrovce, CHA Fenek – mokrad, dubovo-bukové lesy, preosev hrabanky [DFS: 7886a, leg. Z. KRUMPÁLOVÁ].
21. 6.–17. 7. 2007 – Šurice, NPR Pohanský hrad, bukový les – bukový les, formalínové pasce [DFS: 7785b, leg. J. SVATOŇ].
21. 6.–17. 7. 2007 – Belina, PP Belinské skaly – dubovo-cerový les, formalínové pasce [DFS: 7785c, leg. J. SVATOŇ].
17. 7. 2007 – Belina, PP Belinské skaly – dubovo-cerový les, preosev [DFS: 7785c, leg. S. KORENKO].
17. 7.–15. 8. 2007 – Belina, PP Belinské skaly – dubovo-cerový les, formalínové pasce [DFS: 7785c, leg. J. SVATOŇ].
17. 7.–15. 8. 2007 – Hajnáčka, NPR Pohanský hrad, Tilič – hrbový les, formalínové pasce [DFS: 7785d, leg. J. SVATOŇ].
17. 7. 2007 – Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška, bukový les – bučina, preosev lístia [DFS: 7885a, leg. S. KORENKO].

4. 9. 2007 – Drňa, VN Hostice – trstinové spoločenstvo, preosev hrabanky a pôdy [DFS: 7786d, leg. L. ČERNECKÁ].
1. 10. 2007 – Drňa, PP Jalovské vrstvy – lesostep so solitérnymi stromami na piesčitom substráte, preosev trsov trávy a hrabanky [DFS: 7786d, leg. P. FENĎA].
1. 10. 2007 – Chrámec, CHA Vinohrady – travinové spoločenstvo, individuálny zber v tráve [DFS: 7787a, leg. V. KAROLA].
1. 10. 2007 – Chrámec, Bývalý vinohrad – bývalý vinohrad, preosev trsov trávy a hrabanky [DFS: 7787a, leg. P. FENĎA].
1. 10. 2007 – Janice, Hadia stráň – xerothermná stráň s výskytom borievky, oklep borievok a individuálny zber [DFS: 7787a, leg. S. KORENKO].
1. 10. 2007 – Janice, VN Janice – subxerofilné trávobylinné biotopy, preosev trsov trávy a hrabanky [DFS: 7787a, leg. P. FENĎA].
2. 10. 2007 – Petrovce, CHA Fenek – porasty jelše, preosev stromového opadu a detritu [DFS: 7886a, leg. S. KORENKO].
2. 10. 2007 – Petrovce, CHA Fenek – dubovo-bukové lesy, preosev hrabanky [DFS: 7886a, leg. L. ČERNECKÁ].
2. 10. 2007 – Petrovce, CHA Fenek – žihľava, smýkanie [DFS: 7886a, leg. L. ČERNECKÁ].
2. 10. 2007 – Tachty, Dolina Gortvy – bučina na svahu bez podrastu, preosev hľbokej hrabanky [DFS: 7885b, leg. P. FENĎA].
2. 10. 2007 – Tachty, Dolina Gortvy – jelšina, preosev slabej vrstvy hrabanky a pôdy [DFS: 7885b, leg. P. FENĎA].
3. 10. 2007 – Hajnáčka, Hrebeň Ragáča – dubový les s množstvom popadaného mŕtveho dreva, preosev [DFS: 7785d, leg. P. FENĎA].
3. 10. 2007 – Hajnáčka, NPR Pohanský hrad, Tilič – hrabový les, preosev lístia [DFS: 7785d, leg. J. SVATOŇ].
3. 10. 2007 – Hajnáčka, NPR Ragáč – pod skalami, individuálny zber, preosev hrabanky [DFS: 7785d, leg. L. ČERNECKÁ].
3. 10. 2007 – Hajnáčka, NPR Ragáč – pod skalami, individuálny zber [DFS: 7785d, leg. J. SVATOŇ].
3. 10. 2007 – Hajnáčka, NPR Ragáč, Ebeckého jaskyňa – jaskyňa, preosev hrabanky a humusu vo vchode [DFS: 7785d, leg. P. FENĎA].
3. 10. 2007 – Stará Bašta, chodník – xerothermná dubina, preosev [DFS: 7885b, leg. L. ČERNECKÁ].
3. 10. 2007 – Šurice, intravilán obce – kopa tlejúceho rastlinného materiálu a hnoj, preosev [DFS: 7785d, leg. P. FENĎA].
3. 10. 2007 – Šurice, NPR Pohanský hrad, veľké šurické kamenné more – dubovo-hrabovo-bukový les na hornom okraji kamenného mora, preosev hrabanky a humusu [DFS: 7785b, leg. P. FENĎA].
3. 10. 2007 – Šurice, NPR Pohanský hrad, Stípková jaskyňa – vchod do jaskyne, preosev hrabanky a humusu [DFS: 7785b, leg. P. FENĎA].
3. 10. 2007 – Šurice, PP Soví hrad – bučina, preosev [DFS: 7785d, leg. L. ČERNECKÁ].
3. 10. 2007 – Šurice, PP Soví hrad – dubovo-hrabový les, preosev [DFS: 7785d, leg. J. SVATOŇ].
4. 10. 2007 – Belina, Malobelinská hora – dubovo-hrabový les s bukom, preosev hrabanky a humusu [DFS: 7785c, leg. P. FENĎA].
4. 10. 2007 – Belina, PP Belinské skaly – dubovo-cerový les, preosev [DFS: 7785c, leg. L. ČERNECKÁ].
4. 10. 2007 – Radzovce, Obručná – bučina bez podrastu s balvanmi, preosev hrabanky a humusu okolo balvanov [DFS: 7885a, leg. P. FENĎA].
4. 10. 2007 – Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka – jelšina pri potoku, preosev pôdy a hrabanky [DFS: 7885a, leg. P. FENĎA].

4. 10. 2007 – Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka – bučina, preosev hrabanky [DFS: 7885a, leg. L. ČERNECKÁ].
7. 4. 2008 – Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška, bukový les – bukový les, preosev listia [DFS: 7885a, leg. J. SVATON].
7. 4. 2008 – Šurice, PP Soví hrad – bučina, preosev [DFS: 7785d, leg. L. ČERNECKÁ].
8. 4. 2008 – Dubno, PR VN Gemerský Jablonec – okraj trstiny, preosev [DFS: 7886a, leg. L. ČERNECKÁ].
8. 4. 2008 – Hajnáčka, Pod Ostrou skalou – trstina, preosev [DFS: 7785d, leg. L. ČERNECKÁ].
8. 4. 2008 – Hajnáčka, NPR Ragáč – pod skalami, individuálny zber, preosev hrabanky [DFS: 7785d, leg. L. ČERNECKÁ].
8. 4. 2008 – Hajnáčka, Kameňolom Ragáč – opustený kameňolom, individuálny zber pod kameňmi [DFS: 7785d, leg. L. ČERNECKÁ].
8. 4. 2008 – Hodejovec – trstinové spoločenstvo, preosev hrabanky a pôdy [DFS: 7786a, leg. L. ČERNECKÁ].
9. 4. 2008 – Drňa, PP Jalovské vrstvy – dubový les, preosev hrabanky [DFS: 7786d, leg. L. ČERNECKÁ].
9. 4. 2008 – Drňa, VN Hostice – trstinové spoločenstvo, preosev hrabanky a pôdy [DFS: 7786d, leg. L. ČERNECKÁ].

Systematický prehľad zistených druhov

Systematický prehľad obsahuje 11 druhov štúrikov, ktoré boli doteraz zistené na území Cerevej vrchoviny (nepublikované aj publikované údaje). Tento počet predstavuje 21 % fauny štúrikov Slovenska, keďže do roku 2008 bol u nás zaznamenaný výskyt 51 druhov a jedného poddruhu patriacich do šiestich čeľadí (CHRISTOPHOŘOVÁ 2008b). Počas výskumu arachnológov v rokoch 2006 až 2008 bolo celkovo nazbieraných 405 jedincov patriacich ku desiatim druhom a do štyroch čeľadí. Presnú druhovú identitu sa nepodarilo zistiť u jedného taxónu (*Roncus* sp.).

V systematickom prehľade druhov je použitý systém a názvoslovie podľa práce HARVEY (2008). Legenda pre použité symboly je nasledovná: ♀ – samica, ♂ – samec, P – protonymfa, D – deutonymfa, T – tritonymfa a A – adult (dospelý jedinec, u ktorého sa pre poškodenie preparátu nepodarilo zistiť pohlavie).

Chthoniidae DADAY, 1888

Chthonius C. L. KOCH, 1843

***Chthonius hungaricus* MAHNERT, 1980**

Nepublikované údaje: 5 ♀♀, 12 ♂♂, 11 TT, 9 DD – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (bučina); 3 TT – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (jelšina); 2 ♀♀, 3 TT, 1 D – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Hrebeň Ragáča; 1 ♂ – 3. 10. 2007, Šurice, intravilán; 3 ♂♂, 1 D – 3. 10. 2007, Šurice, NPR Pohanský hrad; 1 T, 3 DD – 3. 10. 2007, Šurice, NPR Pohanský hrad, Stĺpová jaskyňa; 2 TT – 4. 10. 2007, Radzovce, Obručná; 3 ♀♀, 3 ♂♂, 14 TT – 4. 10. 2007, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška (jelšina).

Tento štúrik predstavuje prvonález druhu na území Slovenska. Patrí do podrodu *Chthonius* (*Chthonius*) C. L. KOCH, 1932. Jedince sa vyznačujú determináčnými znakmi, ktoré nie sú známe u doteraz nájdených druhov tohto podrodu na Slovensku. Najvýznamnejšími znakmi sú obrvenie karapaxu (18 brv, z toho dve sú na zadnom okraji), zreteľný len jeden pár očí (druhý je rozpoznateľný len ako svetlé škvrny) a morfometrické údaje na pedipalpách. Jeho výskyt v Cerevej vrchovine je veľmi významný, keďže ide len o druhú literárnu zmienku na svete, a doteraz bol nájdený len v Maďarsku v NP Hortobágy (MAHNERT 1980). Na území Cerevej vrchoviny bolo celkovo zaznamenaných 77 jedincov (29 adultov, 34 tritonymf a 14 deutonymf). Jedince sa vyskytovali v lesoch (dubový les, bučina), kde boli väčšinou zbierané zo slabej vrstvy hrabanky, ale aj preosevom hrabanky s popadaným odumretým drevom. Zároveň

boli nájdené v jelšine pri potoku, či v kope tlejúceho rastlinného materiálu. Nymfálne štádia boli získané aj preosevom hrabanky a pôdy z vchodu Stĺpovej jaskyne.

Mundochthonius CHAMBERLIN, 1929

***Mundochthonius carpaticus* RAFALSKI, 1948**

Nepublikované údaje: 14 ♀♀, 16 ♂♂, 10 TT, 2 DD – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (bučina); 1 ♂, 3 TT, 1 D – 3. 10. 2007, Šurice, NPR Pohanský hrad, Stĺpová jaskyňa.

Štúrik *Mundochthonius carpaticus* predstavuje karpatský prvok, vyskytuje sa v lesných biotopoch v pôde (BEIER 1963). Nález druhu na území Cerovej vrchoviny je veľmi významný, keďže ide o prvý nález doplnený o konkrétne faunistické údaje. Doteraz bol tento štúrik nájdený len v NP Poloniny na lokalite NPR Stužica (KRUMPÁL a KRUMPÁLOVÁ 2003), kedy bol publikovaný len verbálny údaj, a chýbajú tak informácie o dátume nálezu, počte jedincov a hlavne údaje o tom, v akom prostredí boli jedince nájdené. Celkovo bolo zaznamenaných 47 jedincov (31 adultov, 13 tritonýmfov a 3 deutonymfy). Boli zbierané metódou preosevu hlbšej hrabanky v bučine na svahu bez podrastu a hrabanky a pôdy vchodu Stĺpovej jaskyne.

Neobisiidae CHAMBERLIN, 1930

Microbisium CHAMBERLIN, 1930

***Microbisium suecicum* LOHMANDER, 1945**

Nepublikované údaje: 2 ex. – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy.

Ide o prvý nález rodu *Microbisium* na Slovensku. *Microbisium suecicum* je stredoeurópsky druh (HARVEY 2008), v celom areáli svojho rozšírenia sa vyskytuje vzácné. Jedince boli nájdené v suchých biotopoch, v hrabanke a machu (BEIER 1963). V Českej republike bol nájdený pod kameňom a odchytý zemnými pascami na vresovisku (ŠŤAHLAVSKÝ a DUCHÁČ 2001, ŠŤAHLAVSKÝ 2006). V Cerovej vrchovine boli nájdené dva jedince na lesostepi so solitérnymi stromami na piesčitom substráte preosevom materiálom trsov tráv a hrabanky (solitérny dub a buk). Pri tomto druhu neboli určené jednotlivé vývinové štádia, keďže počet trichobotrií dospelých jedincov je znížený na úroveň tritonýmfov iných rodov (Beier 1963).

Neobisium CHAMBERLIN, 1930

***Neobisium carcinoides* (HERMANN, 1804)**

Nepublikované údaje: 1 ♂ – 7. 6. 2006, Šurice, PP Soví hrad; 1 ♂ – 7. 6. 2006, Belina, PP Belinské skaly; 2 ♂♂ – 6. 9. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 1 ♀ – 24. 5.–21. 6. 2007, Hodejovec; 1 ♀ – 20. 6. 2007, Petrovce, CHA Fenek; 1 T – 17. 7. 2007, Belina, PP Belinské skaly; 1 ♂ – 4. 9. 2007, Drňa, VN Hostice; 2 ♂♂, 1 D – 1. 10. 2007, Janice, VN Janice; 2 ♀♀ – 1. 10. 2007, Chrámec, Bývalý vinohrad; 1 ♀, 3 ♂♂ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy; 1 ♂ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (dubová bučina); 4 ♀♀, 1 ♂, 1 D – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (bučina); 1 ♂ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (jelšina); 5 ♀♀, 1 ♂, 1 T – 3. 10. 2007, Hajnáčka, NPR Ragáč (leg. L. ČERNECKÁ); 1 ♂ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, NPR Ragáč (leg. J. SVATOŇ); 1 ♀, 1 ♂, 5 TT – 3. 10. 2007, Hajnáčka, NPR Ragáč, Ebeckého jaskyňa; 1 ♀, 1 ♂, 1 T, 3 DD – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Hrebeň Ragáča; 1 ♂ – 3. 10. 2007, Šurice, PP Soví hrad (leg. L. ČERNECKÁ); 1 ♀, 1 ♂, 1 D – 3. 10. 2007, Šurice, PP Soví hrad (leg. J. SVATOŇ); 1 ♀ – 3. 10. 2007, Šurice, NPR Pohanský hrad; 1 ♀, 1 ♂, 9 DD, 9 PP – 3. 10. 2007, Šurice, NPR Pohanský hrad, Stĺpová jaskyňa; 3 ♀♀, 3 ♂♂ – 4. 10. 2007, Belina, PP Belinské skaly; 1 D – 4. 10. 2007, Radzovce, Obručná (64); 2 ♀♀, 2 ♂♂ – 4. 10. 2007, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška (jelšina); 4 ♀♀, 4 ♂♂ – 4. 10. 2007, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška (bučina); 2 ♀♀, 3 ♂♂ – 7. 4. 2008, Šurice, PP Soví hrad; 1 ♀, 3 ♂♂ – 7. 4. 2008, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 4 ♂♂ – 8. 4. 2008, Hodejovec; 1 ♂ – 8. 4. 2008, Hajnáčka, Pod Ostrou skalou; 1 ♂ – 8. 4. 2008, Hajnáčka, NPR Ragáč; 1 ♂ – 8. 4. 2008, Dubno, PR VN Gemerský Jablonec; 4 ♂♂ – 9. 4. 2008, Drňa, PP Jalovské vrstvy; 1 ♂ – 9. 4. 2008, Drňa, VN Hostice.

Druh rozšírený v celej Európe (HARVEY 2008), v strednej a severnej časti je považovaný za najbežnejší druh štúrika. Rovnako je najhojnejšie sa vyskytujúcim štúrikom na Slovensku, čomu zodpovedá aj jeho dominantné zastúpenie vo faune štúrikov Cerovej vrchoviny. Viacerí

autori ho považujú za komplex druhov, ale doteraz sa nepodarilo nájsť determinatívne znaky na ich spoľahlivé odlišenie. Je to eurypotentný druh vyskytujúci sa od vysušených či suchých biotopov až po silne podmáčané, od nízkych až do vyšších nadmorských výšok. Obýva hlavne listnaté lesy, ale vyskytuje sa aj v ihličnatých lesoch, na trávnatých biotopoch, v rašeliniskách, či v jaskyniach (BEIER 1963). Celkovo bolo zaznamenaných 111 jedincov (78 adultov, 8 tritonýmfa, 16 deutonýmfa a 9 protonýmfa). Bol nájdený na väčšine lokalít Cerovej vrchoviny od subxerofilných trávobylinných biotopov až po mokrade. Jedince boli zbierané v hrabanke a pôde lesov (bučina, dubový a hrabový les), pod kameňmi, vo vchodoch jaskýň, v mŕtvom dreve, či v trstinách.

***Neobisium carpaticum* BEIER, 1935**

Nepublikované údaje: 1 ♀, 1 ♂ – 6. 6. 2006, Šurice, PP Soví hrad; 1 T – 19. 6. 2007, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 1 ♀, 1 ♂ – 20. 6. 2007, Petrovce, CHA Fenek; 3 ♀♀, 4 ♂♂ – 21. 6.–17. 7. 2007, Šurice, NPR Pohanský hrad; 1 ♂ – 21. 6.–17. 7. 2007, Belina, PP Belinské skaly; 1 ♂ – 17. 7. 2007, Belina, PP Belinské skaly; 2 ♀♀ – 17. 7.–15. 8. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad, Tilič; 1 ♂ – 17. 7.–15. 8. 2007, Belina, PP Belinské skaly; 1 ♂ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad, Tilič; 1 T – 3. 10. 2007, Hajnáčka, NPR Ragáč (leg. L. ČERNECKÁ); 1 ♂, 1 T – 3. 10. 2007, Hajnáčka, NPR Ragáč (leg. J. SVATOŇ); 1 ♀, 1 ♂ – 3. 10. 2007, Stará Bašta, chodník; 2 ♀♀, 2 ♂♂ – 3. 10. 2007, Šurice, PP Soví hrad (leg. L. ČERNECKÁ); 2 ♀♀ – 3. 10. 2007, Šurice, PP Soví hrad (leg. J. SVATOŇ); 1 ♀, 1 T, 1 D – 4. 10. 2007, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška (jelšina); 1 T – 7. 4. 2008, Šurice, PP Soví hrad; 1 ♀, 2 ♂♂, 1 T – 7. 4. 2008, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 1 ♂ – 8. 4. 2008, Hajnáčka, NPR Ragáč; 2 ♀♀ – 8. 4. 2008, Dubno, PR VN Gemerský Jablonec; 2 TT – 9. 4. 2008, Drňa, PP Jalovské vrstvy.

Druh známy z Karpatského oblúka – Karpát a Transylvánskych Álp (BEIER 1963). O jeho bionómii a systematike sa vie pomerne málo, pri jeho determinácii nastávajú komplikácie. Pri opisoch druhu v determinatívnych kľúčoch BEIERA (1963) a ČURČICA (1982) sa vyskytujú nezrovnalosti nielen pri morfometrických údajoch, ale aj pri tak dôležitom znaku ako je ozubenie pevného prstu pedipalpy. Podľa kľúča BEIERA (1963) sa zuby zreteľne líšia svojou veľkosťou a dochádza k striedaniu veľkých a malých zubov. Podľa kľúča ČURČICA (1982) je striedanie nezreteľné a zuby sú takmer rovnakej veľkosti. Jedince Cerovej vrchoviny boli determinované podľa ČURČICOVEJ práce (1982), keďže len v nej bola urobená podrobná chaetotaxia aj morfometrická analýza na väčšom počte jedincov. *Neobisium carpaticum* je zo Slovenska známy z Gaderskej doliny (KRUMPÁL 1980), jaskýň Čiernej hory (KRUMPÁL 2000) a hrabanky dubovo-hrabových lesov Malých Karpát a Trnavskej pahorkatiny (CHRISTOPHORYOVÁ a KRUMPÁL 2007). Na území Cerovej vrchoviny bolo zaznamenaných 42 jedincov (33 adultov, 8 tritonýmfa a deutonymfa). Bol nájdený v lesných biotopoch (bučina, dubový a hrabový les) v hrabanke a pod kameňmi.

***Neobisium sylvaticum* (C. L. KOCH, 1835)**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 1. 10. 2007, Janice, Hadia stráň; 1 ♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (jelšina); 1 ♂ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (dubová bučina); 1 ♀, 1 ♂ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (žihlava); 1 ♂ – 3. 10. 2007, Šurice, PP Soví hrad (leg. J. SVATOŇ); 1 ♂, 1 P – 3. 10. 2007, Šurice, NPR Pohanský hrad, Stĺpová jaskyňa; 1 ♀ – 4. 10. 2007, Belina, Malobelinská hora; 2 ♂♂ – 8. 4. 2008, Dubno, PR VN Gemerský Jablonec.

Druh rozšírený v celej Európe (HARVEY 2008), vyskytujúci sa v lesných biotopoch v hrabanke a machu, ale je známy aj z vchodov jaskýň (BEIER 1963, KRUMPÁL 2000). Celkovo bolo zaznamenaných 12 jedincov (11 adultov a protonymfa) v hrabanke lesných biotopov (dubovo-bukové lesy), v trstine, smýkaním porastov žihlavy a aj vo vchode Stĺpovej jaskyne.

Roncus L. KOCH, 1873

***Roncus lubricus* L. KOCH, 1873**

Publikované údaje: 1 ♂ – 1. 7. 1985, Ragáč (DUCHÁČ 1994).

Nepublikované údaje: 1 ♀, 1 ♂ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly; 1 T – 19. 6. 2007, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 3 TT, 10 DD – 1. 10. 2007, Janice, VN Janice; 5 ♀♀, 1 ♂ – 1. 10. 2007, Chrámec, CHA Vinohrady; 1 ♀ – 2.

10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (jelšina); 1 ♂ – 4. 10. 2007, Belina, PP Belinské skaly; 7 ♀♀, 1 ♂, 1 T, 2 DD – 4. 10. 2007, Belina, Malobelinská hora; 6 ♀♀, 3 ♂♂, 1 A, 3 TT, 12 DD – 4. 10. 2007, Radzovce, Obručná; 3 ♀♀, 2 ♂♂, 5 TT, 5 DD – 4. 10. 2007, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška (jelšina); 2 ♀♀ – 4. 10. 2007, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška (bučina); 1 ♀ – 8. 4. 2008, Hajnáčka, Kameňolom Ragáč; 2 ♀♀, 1 ♂ – 9. 4. 2008, Drňa, PP Jalovské vrstvy.

Európsky druh (HARVEY 2008) vyskytujúci sa prevažne v hrabanke alebo pod kameňmi. Uprednostňuje vlhšie biotopy, ale nevyhýba sa ani otvoreným trávnatým biotopom. Celkovo bolo v Cerovej vrchovine zaznamenaných 81 jedincov (39 adultov, 13 tritonýmľ a 29 deutonýmľ). Jedince boli zbierané na rozmanitých biotopoch ako sú subxerofilné trávobylinné biotopy, trstinové spoločenstvá, lesné porasty (bučina, dubový les), pod kameňmi v kameňolome a v hrabanke listnatých lesov či jelšiny pri potoku.

***Roncus* sp.**

Nepublikované údaje: 1 ♂ – 6. 9. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 3 ♂♂ – 19. 6. 2007, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 1 ♂ – 20. 6. 2007, Petrovce, CHA Fenek; 1 ♂ – 17. 7. 2007, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 1 ♂ – 3. 10. 2007, Šurice, NPR Pohanský hrad; 6 ♀♀, 9 ♂♂ – 4. 10. 2007, Radzovce, Obručná; 2 ♀♀, 2 ♂♂ – 4. 10. 2007, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška (jelšina); 1 ♀ – 4. 10. 2007, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška (bučina).

Ku taxónu *Roncus* sp. boli zaradené jedince nápadne sa líšiace od typického druhu *R. lubricus*, a to morfometrickými údajmi a celkovým tvarom pedipálp. Pravdepodobne ide o prvonález samostatného druhu na území Slovenska. Jeho systematický status je potrebné po získaní ďalšieho materiálu overiť. Celkovo bolo zaznamenaných 27 adultov v hrabanke a pod kameňmi lesných biotopov (bučina, dubovo-hrabový les) a aj v hrabanke jelšiny pri potoku.

Cheliferidae Risso, 1826

Dactylochelifera BEIER, 1932

***Dactylochelifera latreillei* (LEACH, 1817)**

Nepublikované údaje: 1 ♂ – 5. 9. 2006, Dubno, PR VN Gemerský Jablonec; 2 ♀♀, 1 ♂ – 6. 9. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška.

Európsky druh vyskytujúci sa v listnatej hrabanke, pod kôrou stromov a hlavne v hniezdach vtákov (BEIER 1963, HARVEY 2008). V Cerovej vrchovine boli nájdené štyri adultné jedince na mokrej lúke pri vodnej nádrži a pod kameňmi a v hrabanke pri okraji čadičového kamenného mora.

Chernetidae MENGE, 1855

Chernes MENGE, 1855

***Chernes cimicoides* (FABRICIUS, 1793)**

Publikované údaje: 1 ♀ – 1. 7. 1985, Ragáč (DUCHÁČ 1994).

Severoeurópsky druh zasahujúci do strednej Európy vyskytujúci sa prevažne pod kôrou stromov a vo vtáčích hniezdach, menej v hrabanke (BEIER 1963). Publikovaný údaj je z dubového lesa Cerovej vrchoviny.

Lamprochernes TÖMÖSVÁRY, 1882

***Lamprochernes chyzeri* (TÖMÖSVÁRY, 1882)**

Nepublikované údaje: 2 ♂♂ – 3. 10. 2007, Šurice, intravilán.

Európsky druh vyskytujúci sa prevažne pod kôrou stromov a v hniezdach vtákov, menej v hrabanke (BEIER 1963). V Cerovej vrchovine boli nájdení dvaja samci v kope tlejúceho rastlinného materiálu a v hnoji.

Poznámky k faune a ekológii zistených druhov

Z Cerovej vrchoviny je v súčasnosti známych 11 druhov štúrikov, pričom u jedného sa nepodarilo zistiť presnú druhovú identitu jedincov (*Roncus* sp.), ale s vysokou pravdepodobnosťou ide o prvonález druhu na území Slovenska. Významný je výskyt druhu *Microbisium suecicum* v Cerovej vrchovine, ktorý predstavuje prvonález nielen druhu, ale aj rodu na území Slovenska. Rovnako je to pri druhu *Chthonius hungaricus*, ktorého výskyt v Cerovej vrchovine predstavuje len druhú známu literárnu zmienku na svete. Prvýkrát sú známe konkrétne faunistické údaje o výskyte druhu *Mundochthonius carpaticus* na Slovensku. Podarilo sa potvrdiť už publikovaný výskyt druhu *Roncus lubricus* v Cerovej vrchovine (DUCHÁČ 1994), a naopak nebol potvrdený výskyt druhu *Chernes cimicoides* (DUCHÁČ 1994). Tento počet druhov predstavuje pomerne bohaté druhové zastúpenie štúrikov v určitej geograficky vymedzenej oblasti Slovenska. Podobné rozsiahlejšie faunistické výskumy boli doteraz robené len v Gaderskej doline – 13 druhov (KRUMPÁL 1980), v NP Poloniny – 19 druhov (KRUMPÁL a KRUMPÁLOVÁ 2003) a v Malých Karpatoch a Trnavskej pahorkatine – 11 druhov (CHRISTOPHORYOVÁ a KRUMPÁL 2007). Medzi najpočetnejšie zastúpené druhy (celkovým počtom jedincov) v Cerovej vrchovine patrili druhy *Neobisium carcinoides*, *R. lubricus* a *Chthonius hungaricus*. Najčastejšie sa vyskytujúcimi druhmi (celkovým počtom lokalít) boli *N. carcinoides*, *N. carpaticum* a *R. lubricus*. Ide prevažne o mezohygrofilné lesné druhy obývajúce hrabanku, pôdu, poprípade sa vyskytujúce pod kameňmi alebo eurypotentné druhy vyskytujúce sa od suchých až po podmáčané biotopy.

Tým, že sa vie veľmi málo o druhovom zložení štúrikov, o ich rozšírení na Slovensku a hlavne o ich ekologických nárokoch, je u nich veľmi náročné stanoviť konkrétne spoločenstvá alebo ekologické skupiny. Je tak možné len určiť, v ktorých biotopoch sa druhy vyskytovali a či niektoré z nich preferujú. Pre lesné biotopy sú tak typické druhy *Mundochthonius carpaticus*, *Neobisium carpaticum*, ale aj *Neobisium sylvaticum*. Zaujímavý je výskyt druhov vo vchodoch jaskýň, kedy sa ale nepodarilo nájsť žiaden eutroglobiontný druh – *Chthonius hungaricus*, *M. carpaticus*, *Neobisium carcinoides* a *N. sylvaticum*. Druhy *N. carcinoides* a *Roncus lubricus* sa vyskytujú vo viacerých typoch biotopov od trávových spoločenstiev, cez trstinové až lesné, či podmáčané biotopy.

Treba dodať, že je vysoká pravdepodobnosť nálezu ďalších druhov štúrikov na lokalitách Cerovej vrchoviny, a to najmä z čeľadi Cheiridiidae, Cheliferidae a Chernetidae. Ich zástupcovia sa vyskytujú prevažne v hniezdach vtákov, pod kôrou a v dutinách stromov, ktoré neboli počas výskumu odoberané a spracované.

Zoogeografická charakteristika zistených druhov

Vo faune štúrikov výrazne prevládajú druhy s európskym rozšírením. Medzi druhy so stredoeurópskym rozšírením patrí druh *Microbisium suecicum* a so severoeurópskym rozšírením zasahujúcim do strednej Európy patrí druh *Chernes cimicoides*. Celoeurópske rozšírenie majú druhy *Neobisium carcinoides*, *Neobisium sylvaticum*, *Roncus lubricus*, *Dactylochelifer latreillei* a *Lamprochernes chyzeri*. U druhu *Chthonius hungaricus* ide len o druhý nález na svete, ale keďže bol nájdený v Maďarsku, pravdepodobne bude mať európske rozšírenie. Poslednú skupinu predstavujú karpatské prvky *Mundochthonius carpaticus* a *Neobisium carpaticum*.

Ochrana druhovej diverzity v Cerovej vrchovine a jej význam

Faunisticko-ekologický výskum štúrikov bol uskutočnený na 28 lokalitách CHKO Cerová vrchovina. Niektoré z nich majú štatút národnej prírodnej rezervácie, prírodnej rezervácie, chráneného areálu a prírodnej pamiatky alebo ide o lokality bez štatútu. Medzi najvýznam-

nejšie lokality z hľadiska výskytu vzácných a zaujímavých druhov štúrikov možno zaradiť PP Jalovské vrstvy s výskytom vzácného druhu *Microbisium suecicum* (prvónález na Slovensku), NPR Pohanský hrad a NPR Šomoška s výskytom druhov *Chthonius hungaricus* a *Roncus* sp. (prvónálezy na Slovensku). Manažment týchto lokalít musí zodpovedať požiadavkám a predpisom Štátnej ochrany prírody. Nemožno však zanedbať ani niektoré lokality bez štatútu prísnejšej ochrany, na ktorých boli rovnako nájdené prvónálezy druhov alebo sa na nich vyskytovali vzácne druhy štúrikov – Dolina Gortvy s výskytom druhov *Chthonius hungaricus* a *Mundochthonius carpaticus* a Obručná s výskytom druhov *Chthonius hungaricus* a *Roncus* sp. Práve výskyt vzácných druhov a nálezy nových druhov tak môžu slúžiť pri prípadných návrhoch k ochrane týchto lokalít. Z hľadiska druhovej ochrany štúrikov sú najvýznamnejšími vzácne sa vyskytujúce druhy *Mundochthonius carpaticus* a *Microbisium suecicum*. Najmä v súvislosti s mikroskopickými rozmermi tela štúrikov treba poznamenať, že ich cieľená druhová ochrana nemá praktický význam. Zabezpečiť ich ochranu je možné iba ochranou celých biotopov, v ktorých sa vyskytujú. Z uvedených skutočností vyplýva, že ochrana územia CHKO Cerovej vrchoviny je opodstatnená a zasluhuje si pozornosť.

Záver

Faunisticko-ekologický výskum štúrikov bol uskutočnený na 28 lokalitách CHKO Cerová vrchovina v priebehu rokov 2006 až 2008. Počas neho bolo celkovo nazbieraných 405 jedincov patriacich ku desiatim druhom a do štyroch čeľadí. Spolu už s publikovanými údajmi je z Cerovej vrchoviny známy výskyt 11 druhov štúrikov. Tento počet predstavuje 21 % fauny štúrikov Slovenska. Presnú druhovú identitu sa nepodarilo zistiť u jedného taxónu *Roncus* sp., ale s vysokou pravdepodobnosťou ide o prvónález druhu na území Slovenska. Významný je výskyt druhu *Microbisium suecicum* v Cerovej vrchovine, ktorý predstavuje prvónález nielen druhu, ale aj rodu na území Slovenska a druhu *Chthonius hungaricus* ako druhého nálezu na svete. Prvýkrát sú známe konkrétne faunistické údaje o výskyte štúrika *Mundochthonius carpaticus* na Slovensku. Podarilo sa potvrdiť už publikovaný výskyt druhu *Roncus lubricus* v Cerovej vrchovine (DUCHÁČ 1994), a naopak nebol potvrdený výskyt druhu *Chernes cimicoides* (DUCHÁČ 1994). Medzi najpočetnejšie zastúpené druhy v Cerovej vrchovine patrili *Neobisium carcinoides*, *R. lubricus* a *Chthonius hungaricus*. Najčastejšie sa vyskytujúcimi štúrikmi boli *N. carcinoides*, *Neobisium carpaticum* a *R. lubricus*. Ide prevažne o mezohygrofilné lesné druhy obývajúce hrabanku, pôdu, popri prípade sa vyskytujúce pod kameňmi alebo eurypotentné druhy vyskytujúce sa od suchých až po podmáčané biotopy. Vo faune štúrikov Cerovej vrchoviny prevládali druhy s európskym rozšírením a dopĺňali ich karpatské prvky. Z hľadiska druhovej ochrany štúrikov sú najvýznamnejšími vzácne sa vyskytujúce druhy *Mundochthonius carpaticus* a *Microbisium suecicum*.

Summary

The faunistic and ecological research on pseudoscorpions was performed at 28 localities of Cerová vrchovina upland during the years 2006 and 2008. The pseudoscorpions were collected by pitfall formaldehyde traps, separately in grass and under stones, swept from grasses, knocked from trees and bushes and sieved from forest litter and upper part of soil. Altogether eleven species were examined in the whole study area (21% of Slovak fauna). The species *Chthonius hungaricus*, *Microbisium suecicum* and *Roncus* sp. were recorded in the Slovak Republic for the first time. Species identification *Roncus* sp. need further study. The most abundant species were *Neobisium carcinoides*, *Roncus lubricus* and *Chthonius hungaricus*. The majority of recorded species had their distribution area in Europe. The species *Mundochthonius carpaticus* and *Neobisium carpaticum* belonged to the Carpathian elements. From the viewpoint of species protection the most important species were *Mundochthonius carpaticus* and *Microbisium suecicum*.

Podakovanie

Autorka srdečne ďakuje S. KORENKOVI, L. ČERNECKEJ, P. FENĎOVI, Z. KRUMPÁLOVEJ, J. SVATOŇOVI a V. KAROLOVI za zbieranie a spracovanie materiálu a poskytnutie štúrikov na determináciu. Výskum bol čiastočne podporený grantovými projektmi PríF UK/6/2008 a VEGA 1/0176/09.

Literatúra

- BEIER, M. 1963. Ordnung Pseudoscorpionidea (Afterskorpione). Bestimmungsbücher zur Bodenfauna Europas, Lieferung 1, Akademie-Verlag, Berlin, 313 s.
- ČURČIĆ, B. 1982. Postembryonic development in the Neobisiidae (Pseudoscorpiones, Arachnida). Monographs, Volume DXLV, Serbian Academy of Sciences and Arts, Beograd, 90 s.
- DADAY, E. 1888a. A Magyar Nemzeti Múzeum álskorpíóinak áttekintése. Természettudományi Füzetek 11: 111–136.
- DADAY, E. 1888b. Übersicht der Chernetiden des Ungarischen Nationalmuseums in Budapest. Természettudományi Füzetek 11: 165–192.
- DADAY, E. 1918. Ordo Pseudoscorpiones. In: A Magyar Birodalom Állatvilága. Fauna Regni Hungariae. Regia Societas Scientiarum Naturalium Hungarica, Budapest, s. 1–2.
- DUCHÁČ, V. 1994. Faunisticko-bionomické poznámky k některým druhům štírků České republiky a Slovenské republiky. Fauna Bohemiae septentrionalis 19: 139–153.
- DUCHÁČ, V. a MLEJNEK, R. 2000a. Records of the pseudoscorpion *Neobisium (Blothrus) slovacum* (Neobisiidae) in caves and chasms of the Slovak Karst. In: MOCK, A., KOVÁČ, L. a FULÍN, M. (ed.) Fauna jaskýň. Košice, s. 15–20.
- DUCHÁČ, V. a MLEJNEK, R. 2000b. *Neobisium slovacum* – nejsevernější eutroglobiontní štírek Evropy. Speleofórum 19: 48–49.
- HARVEY, M.S. 2008. Pseudoscorpions of the World. Version 1.1. Western Australian Museum, Perth. Internet: <http://www.museum.wa.gov.au/arachnids/pseudoscorpions/>.
- CHRISTOPHORYOVÁ, J. 2008a. Štúriky (Pseudoscorpiones) Cerovej vrchoviny. In: KRUMPÁLOVÁ, Z. (ed.) Arachnologický výskum v strednej Európe so zameraním na biodiverzitu pavúkovcov. Východná, 11. – 15. 9. 2008. Zborník abstraktov. Ústav zoológie SAV, Bratislava, s. 22.
- CHRISTOPHORYOVÁ, J. 2008b. Druhové zloženie a rozšírenie štúrikov (Pseudoscorpiones) Slovenska. In: LITTERA, P. a BUDZÁKOVÁ, M. (ed.) Študentská vedecká konferencia 23. 4. 2008. Zborník príspevkov. Iris, Bratislava, s. 132–134.
- CHRISTOPHORYOVÁ, J. a KRUMPÁL, M. 2007. Štúriky pôdnej hrabanky (Pseudoscorpiones) Malých Karpát a Trnavskej pahorkatiny. Entomofauna carpathica 19: 27–31.
- KRUMPÁL, M. 1980. Štúriky (Pseudoscorpionidea) Gaderskej doliny (Veľká Fatra). Entomol. probl. 16: 23–29.
- KRUMPÁL, M. 2000. Štúriky (Pseudoscorpiones) jaskýň Čiernej hory (Slovensko). In: MOCK, A., KOVÁČ, L. a FULÍN, M. (ed.) Fauna jaskýň. Košice, s. 95–98.
- KRUMPÁL, M. a KRUMPÁLOVÁ, Z. 2003. Štúriky – Pseudoscorpiones. In: MAŠÁN, P. a SVATOŇ, J. (ed.) Pavúkovce Národného parku Poloniny (Arachnida: Araneae, Pseudoscorpiones, Opiliones, Acari – Parasitiformes). Štátna ochrana prírody SR Banská Bystrica a Správa Národného parku Poloniny Snina, s. 115–126.
- LEGG, G. a JONES, R.E. 1988. Pseudoscorpions (Arthropoda; Arachnida). Keys and notes for the identification of the species. In: KERMACK, D.M. a BARNES, R.S.K. (ed.) Synopses of the British Fauna (New Series), No. 40. The Linnean Society of London and the Estuarine and

- Brackish-Water Sciences Association, Leiden – New York – Kobenhavn – Köln, s. 1–159.
- MAHNERT, V. 1980. *Chthonius* (C.) *hungaricus* sp. n., eine neue Afterscorpion-Art aus Ungarn (Arachnida). Folia Ent. Hung. 41: 279–282.
- MOCK, A., LUPTÁČIK, P., FENĎA, P., SVATOŇ, J., ORSZÁGH, I. a KRUMPÁL, M. 2005. Terrestrial arthropods inhabiting caves near Veľký Folkmar (Čierna hora Mts., Slovakia). In: TAJOVSKÝ, K., SCHLAGHAMERSKÝ, J. a PIŽL, V. (ed.) Contributions to Soil Zoology in Central Europe I. Institute of Soil Biology, Academy of Sciences of the Czech Republic, České Budějovice, s. 95–101.
- PAPÁČ, V., LUPTÁČIK, P., FENĎA, P., KOŠEL, V. a CHRISTOPHORYOVÁ, J. 2007. Spoločenstvá terestrických článkonožcov NPP Snežná diera (Slovenský kras, Horný vrch). Slovenský kras 45: 151–157.
- ŠŤÁHLAVSKÝ, F. 2006. Štírci (Arachnida: Pseudoscorpiones) Národného parku Podyjí. Klapalekiana 42: 167–178.
- ŠŤÁHLAVSKÝ, F. a DUCHÁČ, V. 2001. Neue und wenig bekannte Afterscorpion-Arten aus der Tschechischen Republik. Arachnol. Mitt. 21: 46–49.
- TÖMÖSVÁRY, O. 1882. Pseudoscorpiones Faunae Hungaricae. A Magyar fauna álskorpiói. Magyar Tudományos Akadémia Matematikai és Természettudományi Közlemények 18: 135–256.
- WEYGOLDT, P. 1966. Moos- und Bücherscorpione. Die Neue Brehm-Bücherei 365, A. Ziemsen Verlag, Wittenberg Lutherstadt, 84 s.

KOSCE – OPILIONES

Ivan MIHÁL¹⁾, Peter MAŠÁN²⁾, Boris ASTALOŠ³⁾

¹⁾Ústav ekológie lesa, Slovenská akadémia vied, Štúrova 2, 960 53 Zvolen

²⁾Ústav zoológie, Slovenská akadémia vied, Dúbravská cesta 9, 845 06 Bratislava

³⁾SNM v Martine – Múzeum Andreja Kmeťa, Kmeťova 20, 036 01 Martin

Úvod

Na juhu stredného Slovenska sa nachádza zaujímavé pohorie vytvorené sopečnou činnosťou v treťohorách. Vekovo najmladšie sopky karpatského oblúka spolu s erozívno-denulačnými procesmi vymodelovali terajšiu Cerovú vrchovinu, vystupujúcu z prevažne rovinatej Juhoslovenskej kotliny. Už samotná poloha Cerovej vrchoviny v panónskej oblasti slovenských Karpát, spolu s jej geologickým podkladom, typickým pahorkatinovým až vrchovinovým reliéfom, ako aj tomu odpovedajúcim vegetačným krytom, podmieňuje existenciu veľkej rozmanitosti druhovej diverzity živočíchov, obzvlášť pavúkovcov. V Cerovej vrchovine nájdeme na malej ploche množstvo xerothermných ale aj mokradných biotopov, odkryté pieskovcové alebo skalnaté biotopy, rôzne typy lesných porastov – od presvetlených agátin až po staré bukove porasty, ktoré sa striedajú s agrocénózami, pasienkami, vinohradmi a ovocnými sadiami, vtlačajúce okolitej krajine pečať starodávneho ale i moderného osídlenia. Takéto stanovišťa sú ideálnym prostredím pre výskyt mnohých druhov pavúkovcov, ktorých výskum v Cerovej vrchovine a priľahlých územiach nebol doposiaľ predmetom cieleného a intenzívneho snaženia.

Môžeme skonštatovať, že z hľadiska základného inventarizačného výskumu pavúkovcov, a teda aj koscov (Opiliones), je Cerová vrchovina doposiaľ snáď najmenej preskúmaným územím Slovenska. Jedným z cieľov intenzívneho výskumu pavúkovcov Cerovej vrchoviny najmä v rokoch 2006 až 2008 bolo prispieť aj k poznaniu opiliofauny tohto zaujímavého územia, pretože prvé ucelenejšie údaje o koscoch z CHKO Cerová vrchovina sú známe iba z nedávnej minulosti (MIHÁL 1995a, FRANC a MLEJNEK 1999).

Stav poznania fauny koscov Cerovej vrchoviny

Prvé výskumy fauny koscov (Opiliones) Cerovej vrchoviny sa začali uskutočňovať až po vyhlásení Chránenej krajiny oblasti Cerová vrchovina v roku 1989. Počas zooloických dní RIMAVA 1995, usporiadaných v rámci Roku ochrany európskej prírody – ENCY 1995 sa na vybraných lokalitách v CHKO Cerová vrchovina uskutočnil aj výskum pavúkovcov (Opiliones, Araneae, Acarina). Výsledky tohto výskumu boli publikované (KRIŠTÍN a GAÁLOVÁ 1995, KRIŠTÍN a MIHÁL 1995, MAŠÁN 1995) a môžeme ich považovať za prvé ucelené údaje o výskyte uvedených skupín pavúkovcov nielen na území CHKO ale aj na území Cerovej vrchoviny ako takej. Pri tomto výskume sa ukázalo, že na tomto nepoznanom území možno pri intenzívnejšom výskume očakávať výskyt množstva vzácných, väčšinou xerothermných a teplomilných druhov, ako aj množstvo druhov nových pre faunu Slovenska ale aj druhov doposiaľ pre svetovú vedu nepoznaných.

Opiliofauna Cerovej vrchoviny začala byť systematickejšie skúmaná až po roku 1995, kedy MIHÁL (1995a) zbieral kosce na šiestich lokalitách. Ďalšími zberateľmi koscov z Cerovej vrchoviny boli FRANC a MLEJNEK (1999), ktorí tu zistili prvé exempláre kosca *Holoscotolemon jaqueti* (CORTI, 1905) na území Slovenska. Najnovšie publikované údaje o opiliofaune viacerých lokalít CHKO Cerová vrchovina uvádzajú STAŠIOV (2002) a STAŠIOV a kol. (2003), ktorí zbierali kosce v lesných ako aj v jaskynných biotopoch.

Z priľahlých regiónov Cerovej vrchoviny sú kosce známe zo Slovenského krasu (ŠILHAVÝ 1968, GULIČKA 1985), z Revúckej vrchoviny (MAŠÁN a MIHÁL 1993), z Rimavskej kotliny a Bodvianskej pahorkatiny (MIHÁL a MAŠÁN 2007), z Poiplia (KRATOCHVÍL 1934, ŠILHAVÝ 1972, MIHÁL 1997a, 1997b) a z Ostrôžok (STAŠIOV a MIHÁL 2001). Údaje o výskyte koscov z maďarskej strany predmetného územia uvádza KOMPOSCH (2002). Aj keď výskum koscov v uvedených regiónoch prebiehal dávnejšie, druhová diverzita koscov z týchto území je veľmi podobná tej z Cerovej vrchoviny, čo poukazuje na porovnateľné klimaticko-ekologické pomery v širšej oblasti Cerovej vrchoviny situovanej na fytogeografickom rozhraní pásma panónskej stepnej vegetácie a pásma lesov karpatskej sústavy.

Materiál a metodika

Výskum druhovej diverzity koscov v CHKO Cerová vrchovina bol uskutočnený v rokoch 1995, 1998, 1999, 2001, 2006, 2007 a 2008 na 31 vybraných lokalitách. Celkovo bolo na uvedených lokalitách uskutočnených 138 exkurzií počas 39 dní za celé obdobie výskumu. Počet terénnych exkurzií a dní v jednotlivých rokoch bol nasledovný: 1995 – 13 exkurzií počas štyroch dní, 1998 – jedna exkurzia, 1999 – dve exkurzie počas dvoch dní, 2001 – jedna exkurzia, 2006 – 62 exkurzií počas desiatich dní, 2007 – 52 exkurzií počas 16 dní, 2008 – sedem exkurzií počas piatich dní. V prípade odchytu koscov do zemných formalínových pascí v roku 2007 bol dátum zberu totožný s dňom vyprázdňovania pascí (časové intervaly a lokality expozícií zemných pascí sú uvedené v časti týkajúcej sa pavúkov). V roku 1995 boli exponované zemné pasce na dvoch lokalitách (okolie Vodnej nádrže Janice a CHA Fenek) od 27. 4. do 29. 6. 1995.

Kosce sme zbierali rôznymi metódami – 1) individuálnym zberom v hrabanke a práchnivom dreve, pod kameňmi, drevom a kôrou, na listoch vegetácie, skalách a kmeňoch stromov; 2) zemnými formalínovými pascami so štvorpercentným roztokom formaldehydu; 3) preosevmi hrabanky a rozmanitých pôdnych substrátov (na izoláciu živočíchov boli použité fototermosteklektory typu Tullgrén); 4) smýkaním a oklepávaním vegetácie.

Získaný materiál koscov, spolu 331 exemplárov, bol konzervovaný v sklenených skúmavkách so 75% etylalkoholom. Pri laboratórnej determinácii koscov sme použili stereomikroskopické lupy a určovacie kľúče MARTENSA (1978) a ŠILHAVÉHO (1956, 1971). Kosce determinoval najmä I. MIHÁL, menšiu časť materiálu P. MAŠÁN a B. ASTALOŠ. Podstatná časť určeného materiálu je deponovaná v depozite zbierok Stredoslovenského múzea v Banskej Bystrici, menšia časť na Ústave zoológie SAV v Bratislave, Ústave ekológie lesa SAV vo Zvolene a v SNM – Múzeu Andreja Kmeťa v Martine.

Prehľad lokalít, spolu s kódmi príslušných štvorcov Databanky fauny Slovenska a dátumami zberových exkurzií je uvedený v nasledujúcom abecednom zozname zberov.

Zoznam zberov:

Belina, PP Belinské skaly (7785c) – 7. 6. 2006.

Čakanovce (7784d) – 6. 6. 2006.

Čakanovce, PP Čakanovský profil (7784d) – 6. 6. 2006.

Drňa, Drniansky chrbát (7786b) – 27. 6. 1995.

Drňa, PP Jalovské vrstvy (7786d) – 21. 5. 2007, 18. 6. 2007, 9. 4. 2008, 10. 6. 2008.

Drňa, VN Hostice (7786d) – 21. 5. 2007, 18. 6. 2007, 18. 7. 2007, 4. 9. 2007, 2. 10. 2007, 9. 4. 2008.

Dubno, PR VN Gemerský Jablonec (7886a) – 29. 6. 1995, 8. 4. 2008.

Hajnáčka, intravilán obce (7785d) – 5. 9. 2006.

Hajnáčka, NPR Ragáč (7785d) – 3. 10. 2007, 8. 4. 2008, 11. 6. 2008.

Hajnáčka, NPR Ragáč, Studňa na Ragáci (7785d) – 24. 4. 1999.
Hajnáčka, Steblová skala (7785b) – 27. 7. 2006.
Hodejovec (7786a) – 24. 5. 2007, 21. 6. 2007, 15. 8. 2007.
Chrámec, Bývalý vinohrad (7787a) – 4. 9. 2006, 18. 6. 2007.
Janice, Alexandrova stráž (7787a) – 4. 9. 2006, 21. 5. 2007, 18. 6. 2007.
Janice, Hadia stráž (7787a) – 18. 7. 2007.
Nová Bašta, Dunivá hora (7885a) – 16. 5. 2001.
Petrovce, CHA Fenek (7886a) – 27. 6. 1995, 25. 7. 2006, 22. 5. 2007, 20. 6. 2007, 18. 7. 2007, 2. 10. 2007.
Radzovce, Obručná (7885a) – 20. 5. 1999.
Šiatorská Bukovinka, kameňolom Mačacia (7885a) – 24. 5. 2007, 19. 6. 2007, 15. 8. 2007.
Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka (7885a) – 28. 6. 1995, 6. 6. 2006, 6. 9. 2006, 24. 5. 2007, 19. 6. 2007, 6. 9. 2007, 4. 10. 2007.
Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška, bukový les (7885a) – 28. 6. 1995, 6. 6. 2006, 27. 6. 2006, 19. 6. 2007, 7. 4. 2008.
Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška, Krúdyho prameň a rybníky (7885a) – 6. 6. 2006, 6. 9. 2006
Šiatorská Bukovinka, Šimonova veža (7885a) – 14. 9. 2007.
Stará Bašta, NPR Pohanský hrad, Labyrintová jaskyňa (7885b) – 20. 5. 1998.
Stará Bašta, NPR Pohanský hrad, Nyáriho jaskyňa (7885b) – 26. 10. 2006.
Stará Bašta, NPR Pohanský hrad, planina (7785d) – 28. 6. 1995, 26. 9. 1995, 26. 7. 2006, 3. 10. 2007.
Šurice, NPR Pohanský hrad, bukový les (7785b) – 28. 6. 1995, 26. 7. 2006, 6. 9. 2007.
Šurice, NPR Pohanský hrad, jaskyňa Šurický úkryt (7785b) – 26. 10. 2006.
Šurice, NPR Pohanský hrad, Stĺpová jaskyňa (7785b) – 10. 11. 2006.
Šurice, PP Soví hrad (7785d) – 26. 7. 2006.
Tachty, Havranie (7885d) – 25. 7. 2006, 27. 7. 2006, 22. 5. 2007, 20. 6. 2007, 16. 8. 2007, 4. 9. 2007, 6. 9. 2007, 2. 10. 2007.

Systematický prehľad zistených druhov

Doteraz bolo na Slovensku zistených 32 druhov koscov (STAŠIOV 2004). Počas výskumu bolo v CHKO Cerová vrchovina determinovaných 21 druhov z radu Opiliones. Predstavuje to viac ako 65,6 % známych a spoľahlivo doložených druhov z územia Slovenska. Systematický prehľad zistených druhov obsahuje zberové údaje k jednotlivým nálezom, ktoré sú chronologicky zoradené, a krátky odsek je venovaný ekologickej, prípadne zoogeografickej charakteristike daného druhu. Každý nález obsahuje údaje o počte determinovaných samíc (♀), samcov (♂), subadultných (S) a juvenilných štádií (J), dátum zberu a lokalizáciu odberového stančionára.

Laniatores THORELL, 1876 – Travunioidea KRATOCHVÍL, 1958 – Erebomastriidae BRIGGS, 1969
Holoscotolemon ROEWER, 1915

***Holoscotolemon jaqueti* (CORTI, 1905)**

Publikované údaje: 1 S – 20. 5. 1998, NPR Pohanský hrad, Labyrintová jaskyňa (FRANC a MLEJNEK 1999); 1 ex. – 16. 5. 2001, Dunivá hora (FRANC, nepubl.), 1 ex. – 24. 4. 1999, NPR Ragáč, studňa na Ragáci (STAŠIOV a kol. 2003).
Nepublikované údaje: 1 ♀ – 19. 6. 2007, NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka.

Na Slovensku vzácny druh, doposiaľ známy iba zo štyroch lokalít, ktoré všetky ležia v Cerovej vrchovine. V rámci Karpát bol zistený iba v Rumunsku, na západnej Ukrajine a Slo-

vensku. Z maďarského pohoria Bükk ho uvádza KOMPOSCH (2002). Zistený bol aj na Balkáne v pohorí Dinara, ako aj v Čiernej Hore, Bosne a Hercegovine. Obýva podhorské a horské lesy, žije vo vlhkých a chladnejších biotopoch, často v jaskyniach, v okolí vchodov do jaskýň alebo v skalných puklinách. Nájdený bol aj vo vlhkom detrite v alúviu potoka. Nedostatok informácií o spôsobe života tohto vzácného kosca nám nedovoľuje bližšie analyzovať jeho ekologické nároky na prostredie.

Palpatores THORELL, 1876 – Troguloidea SUNDEVALL, 1833 – Nemastomatidae SIMON, 1879
Nemastoma C. L. KOCH, 1836

***Nemastoma lugubre* (J. MÜLLER, 1776)**

Nepublikované údaje: 1 ♀, 1 ♂ – 6. 6. 2006, NPR Šomoška, bukový les; 2 ♂♂ – 6. 6. 2006, Čakanovce; 1 ♀ – 27. 7. 2006, Steblová skala; 3 JJ – 26. 8. 2006, NPR Pohanský hrad, planina; 5 ♀♀, 1 ♂, 2 SS – 26. 7. 2006, NPR Pohanský hrad, bukový les; 1 ♀, 1 ♂ – 10. 11. 2006, NPR Pohanský hrad, Stĺpová jaskyňa; 1 ♀ – 4. 9. 2006, Alexandrova stráň; 1 S – 6. 9. 2006, NPR Šomoška, bukový les; 1 S – 19. 6. 2007, Kameňolom Mačacia; 2 ♀♀ – 19. 6. 2007, NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka; 1 ♂ – 18. 6. 2007, Alexandrova stráň; 1 ♂ – 21. 6. 2007, Hodejovec; 1 ♀, 3 ♂♂ – 18. 7. 2007, VN Hostice; 3 ♂♂ – 16. 8. 2007, Havranie; 1 ♀ – 4. 9. 2007, Havranie; 1 ♂ – 4. 9. 2007, VN Hostice; 1 ♀ – 6. 9. 2007, NPR Pohanský hrad, bukový les; 1 ♀ – 2. 10. 2007, Havranie; 1 ♂ – 3. 10. 2007, NPR Ragáč; 2 ♀♀, 2 ♂♂ – 4. 10. 2007, NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka; 1 ♂ – 8. 4. 2008, PR VN Gemerský Jablonec.

Detrikol so širokou ekologickou potenciou, všeobecne rozšírený od nížin a vystupujúci až do smrekového pásma našich hôr. I keď má značne hygrofilné nároky, je schopný obývať edafické substráty aj na suchších lesných lokalitách. Hojný druh s areálom rozšírenia v Európe.

Mitostoma ROEWER, 1951

***Mitostoma chrysomelas* (HERMANN, 1804)**

Publikované údaje: 1 ♀ – 27. 6. 1995, Drniansky chrbát; 1 ♂ – 28. 6. 1995, NPR Pohanský hrad, bukový les (MIHÁL 1995a).

Nepublikované údaje: 1 ♂, 2 SS – 6. 6. 2006, NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka; 1 S – 7. 6. 2006, 1 ♂ – 26. 7. 2006, PP Soví hrad; 2 JJ – 4. 9. 2006, Alexandrova stráň; 1 J – 10. 11. 2006, NPR Pohanský hrad, Stĺpová jaskyňa; 1 ♀, 1 ♂ – 22. 5. 2007, CHA Fenek; 1 ♂ – 19. 6. 2007, NPR Šomoška, bukový les.

Zriedkavý druh s areálom rozšírenia vo veľkej časti Európy. Preferuje rôzne lesné biotopy a územie do 1000 m n. m. V niektorých častiach Slovenska bol zbieraný aj na suchších, prípadne lúčnych lokalitách (napr. v agátovo-borovicových lesoch na Záhorí), hoci je všeobecne považovaný za hygrofilný a tieňomilný druh.

Dicranolasmatidae SIMON, 1879
Dicranolasma SOERENSEN, 1873

***Dicranolasma scabrum* (HERBST, 1799)**

Publikované údaje: 1 ♀ – 28. 6. 1995, NPR Pohanský hrad, bukový les; 1 ♂ – 28. 6. 1995, NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka (MIHÁL 1995a)

Nepublikované údaje: 1 ♂ – 7. 6. 2006, PP Belinské skaly; 2 SS – 6. 6. 2006, Čakanovce; 1 ♀, 1 ♂ – 26. 7. 2006, NPR Pohanský hrad, bukový les; 2 ♀♀ – 25. 7. 2006, CHA Fenek; 2 ♂♂ – 4. 9. 2006, Alexandrova stráň; 1 ♀ – 26. 10. 2006, NPR Pohanský hrad, Nyáriho jaskyňa; 1 ♀ – 21. 5. 2007, Alexandrova stráň; 1 ♀ – 22. 5. 2007, Havranie; 2 ♀♀ – 19. 6. 2007, Kameňolom Mačacia; 1 ♂ – 6. 9. 2007, PP Belinské skaly; 1 ♀ – 6. 9. 2007, NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka; 1 ♀ – 3. 10. 2007, NPR Ragáč.

Druh s nevelkým areálom v strednej a južnej Európe. Najhojnejší je v starých a hustých listnatých lesoch. V podmienkach Cerovej vrchoviny bol zistený pomerne často na viacerých lokalitách. Obyčajne sa ukrýva v práchnivom dreve, pod spadnutými kmeňmi, konármi a tiež kameňmi. Lokálny a vzácny až zriedkavý druh.

Trogulidae SUNDEVALL, 1833

Trogulus LATREILLE, 1802

***Trogulus nepaeformis* (SCOPOLI, 1763)**

Nepublikované údaje: 3 ♀♀, 1 ♂ – 6. 6. 2006, NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka; 1 ♂ – 7. 6. 2006, PP Belinské skaly; 1 ♀ – 25. 7. 2006, CHA Fenek; 1 ♀ – 27. 7. 2006, Havranie; 1 ♀ – 19. 6. 2007, Kameňolom Mačacia; 2 ♀♀, 1 ♂ – 20. 6. 2007, Havranie; 1 ♀ – 18. 7. 2007, Alexandrova stráň; 1 ♀, 1 ♂ – 15. 8. 2007, Hodejovec; 1 ♀, 1 ♂ – 15. 8. 2007, Kameňolom Mačacia; 2 SS – 16. 8. 2007, Havranie; 1 ♂ – 4. 9. 2007, VN Hostice; 1 ♀ – 3. 10. 2007, NPR Pohanský hrad, planina; 1 ♂ – 4. 10. 2007, NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka; 1 ♂ – 8. 4. 2008, NPR Ragáč; 1 ♀ – 9. 4. 2008, 1 ♀ – 10. 6. 2008, PP Jalovské vrstvy.

Všeobecne rozšírený najmä v lesoch po celom našom území, ale zistený bol aj na suchších nelesných biotopoch (xerothermné lesostepi, lúčne porasty ai.). Vyskytuje sa pravdepodobne v listovej opadanke a pôdnom detrite, pritom cez deň často využíva rôzne úkryty pod spadnutým drevom, kameňmi a pod. Lokálne hojný.

***Trogulus tricarinatus* (LINNAEUS, 1767)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 7. 6. 2006, PP Belinské skaly; 3 ♀♀, 1 ♂ – 26. 7. 2006, NPR Pohanský hrad, planina; 1 ♀, 1 ♂ – 21. 5. 2007, PP Jalovské vrstvy; 1 ♂ – 16. 8. 2007, 1 ♀ – 6. 9. 2007, Havranie; 1 ♂ – 8. 4. 2008, NPR Ragáč.

Druh s podobnou ekologickou charakteristikou ako predchádzajúci zástupca rodu. Zriedkavý.

Phalangoidea SUNDEVALL, 1833 – Phalangidae SIMON, 1879

Phalangium LINNAEUS, 1758

***Phalangium opilio* LINNAEUS, 1761**

Publikované údaje: 1 ♂ – 26. 9. 1995, NPR Pohanský hrad, planina (MIHÁL 1995a)

Nepublikované údaje: 1 J – 7. 6. 2006, PP Belinské skaly; 1 ♂, 2 ♀♀ – 25. 7. 2006, Havranie; 1 ♀ – 26. 7. 2006, NPR Pohanský hrad, planina; 1 ♀ – 5. 9. 2006, Havranie; 1 ♂ – 5. 9. 2006, Hajnáčka, intravilán obce; 1 ♂ – 20. 6. 2007, Havranie; 1 ♀ – 18. 7. 2007, Hadia stráň; 1 ♀ – 16. 8. 2007, Havranie.

Holarktický druh so širokou ekologickou potenciou, schopný na Slovensku obývať najrozmanitejšie lesné aj nelesné biotopy. Preferuje viacej nelesné stanovištia v nižších a stredných polohách, ako sú lúčne a ruderalne porasty, ale pomerne hojne sa vyskytuje aj na teplejších a suchších stanovištiach vyslovene stepného charakteru. Nevyhýba sa ani vlhkým a podmáčaným miestam. Je fakultatívnym synantropom, keď sa často vyskytuje na múroch a stenách ľudských príbytkov či rôznych hospodárskych stavieb. Nevyhýba sa ani agrocenózam (záhrady, sady, polia a pod.). Všeobecne rozšírený a hojný.

Opilio HERBST, 1798

***Opilio parietinus* (DE GEER, 1778)**

Nepublikované údaje: 1 ♂ – 5. 9. 2006, Hajnáčka, intravilán obce.

Obligátny synantrop. Vyskytuje sa výhradne v blízkosti ľudských príbytkov, pritom často zalieza aj do nich (napr. do pivníc či do podkrovia). Cez deň ho možno zbierať na múroch rôznych budov, plotoch či vegetácii v záhradách, kde nehybne prečkáva až do súmraku, kedy začína byť aktívny (ako väčšina koscov). Holarktický a na uvedených miestach hojný druh. Preferuje najmä nížiny.

***Opilio saxatilis* C. L. KOCH, 1839**

Nepublikované údaje: 1 ♂, 2 SS – 6. 6. 2006, PP Čakanovský profil; 1 ♂ – 21. 5. 2007, VN Hostice; 1 ♂ – 18. 6. 2007, PP Jalovské vrstvy; 1 ♀, 4 ♂♂ – 2. 10. 2007, VN Hostice.

Vyskytuje sa početnejšie najmä v nižších polohách na rôznych nelesných biotopoch ako sú lúky, záhrady, sady, polia, rôzne otvorené a osvetlené priestranstvá a ruderály. Ako jeden z mála koscov, obýva aj vyslovene suché xerothermné lokality. Je fakultatívnym synantropom a podobne ako predchádzajúce dva druhy sa vyskytuje v blízkosti ľudských stavieb. Na uvedených miestach hojný druh.

Platybunus C. L. KOCH, 1848

***Platybunus bucephalus* (C. L. KOCH, 1835)**

Nepublikované údaje: 1 S – 20. 5. 1999, Obručná; 1 ♀, 1 ♂ – 6. 6. 2006, NPR Šomoška, bukový les; 1 ♂ – 6. 6. 2006, Čakanovce; 1 ♂ – 24. 5. 2007, Hodejovec; 1 ♂ – 19. 6. 2007, NPR Šomoška, bukový les; 1 ♂ – 7. 4. 2008, NPR Šomoška, bukový les; 1 S – 8. 4. 2008, NPR Ragáč.

Veľmi hojný horský kosec preferujúci v našich podmienkach najmä lesy smrekového pásma. V listnatých lesných porastoch je menej početný. U nás bežne vystupuje až do pásma kosodreviny, prípadne až na lúčne porasty subalpínskej zóny. Okrem úkrytov pod kameňmi, odlúpnutou kôrou a spadnutým drevom ho možno zbierať aj cez deň na vegetácii, pretože sa vyznačuje aj čiastočne dennou aktivitou. Ako jeden z mála našich koscov loví aj v krovinej a stromovej etáži.

Rilaena ŠILHAVÝ, 1965

***Rilaena triangularis* (HERBST, 1799)**

Publikované údaje: 1 ♀ – 28. 6. 1995, NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka (MIHÁL 1995a)

Nepublikované údaje: 1 S – 24. 5. 2007, Hodejovec; 1 S – 24. 5. 2007, NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka.

Eurypotentný a všeobecne rozšírený druh. Preferuje lesné biotopy, najmä listnaté lesy nižších a stredných polôh (dubové a dubovo-hrabové porasty). Vyznačuje sa čiastočne dennou aktivitou. Často sa zdržuje na vegetácii bylinného podrastu a pravdepodobne loví aj v korunách stromov.

Lophopilio HADŽI, 1931

***Lophopilio palpalis* (HERBST, 1799)**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 25. 7. 2006, CHA Fenek; 1 ♀, 1 S – 26. 7. 2006, NPR Pohanský hrad, bukový les; 2 SS – 18. 6. 2007, 1 S – 20. 6. 2007, CHA Fenek; 2 SS – 21. 6. 2007, Hodejovec.

Druh so širokou ekologickou valenciou, rozšírený od nížin po vyššie polohy. Početnejší je vo vlhších listnatých lesoch dubového až bukového stupňa. Hojný výskyt bol zistený aj v mäkkých luhoch. Vzácnější a menej početnejší je na nelesných biotopoch, pretože pravdepodobne obýva vrstvu opadanky a pôdneho detritu.

Zacheus C. L. KOCH, 1839

***Zacheus crista* (BRULLÉ, 1832)**

Publikované údaje: 1 ♀ – 28. 6. 1995, NPR Pohanský hrad, planina; 1 ♂ – 27. 6. 1995, CHA Fenek; 1 ♂ – 27. 6. 1995, Drniansky chrbát; 1 ♂ – 29. 6. 1995, PR VN Gemerský Jablonec (MIHÁL 1995a)

Nepublikované údaje: 1 ♀, 1 ♂ – 6. 6. 2006, NPR Šomoška, bukový les; 2 ♂♂ – 6. 6. 2006, PP Čakanovský profil; 1 ♂, 2 SS – 7. 6. 2006, PP Belinské skaly; 2 ♀♀ – 18. 6. 2007, Chrámec, Bývalý vinohrad; 2 ♀♀ – 18. 6. 2007, Alexandrova stráň; 8 ♀♀, 1 ♂ – 18. 6. 2007, VN Hostice; 1 ♂ – 20. 6. 2007, Havranie; 3 ♀♀, 1 S – 11. 6. 2008, NPR Ragáč.

Pontomediterránny a xerofilný druh. Na Slovensku bol dlho známy iba z niekoľkých najteplejších lokalít na juhozápadnom Slovensku. V poslednom období intenzívne expanduje,

dokonca aj na také lokality, ktoré sa nevyznačujú vlastnosťami xerotermov. Na lesostepných stanovištiach, v teplomilných dúbavách a dubových hrabinách hojný až veľmi hojný druh.

Egaenus C. L. KOCH, 1839

***Egaenus convexus* (C. L. KOCH, 1835)**

Publikované údaje: 1 ♀ – 28. 6. 1995, NPR Pohanský hrad, planina; 1 ♀ – 28. 6. 1995, NPR Šomoška, bukový les; 1 ♀ – 27. 6. 1995, CHA Fenek (MIHÁL 1995a)

Nepublikované údaje: 1 ♀, 1 ♂ – 20. 5. 1999, Obručná; 1 ♂ – 25. 7. 2006, Havranie; 1 ♂ – 26. 10. 2006, NPR Pohanský hrad, jaskyňa Šurický úkryt; 5 ♀♀, 1 ♂ – 22. 5. 2007, Havranie; 8 ♀♀, 1 ♂, 2 SS – 24. 5. 2007, Kameňolom Mačacia; 1 ♀, 1 ♂, 3 SS, 1 J – 24. 5. 2007, VN Hostice; 1 J – 18. 6. 2007, VN Hostice; 1 ♂ – 19. 6. 2007, Kameňolom Mačacia; 10 ♀♀, 5 ♂♂ – 20. 6. 2007, Havranie; 2 JJ – 6. 9. 2007, Havranie; 1 ♂, 1 J – 3. 10. 2007, NPR Ragáč; 1 ♂ – 8. 4. 2008, PR VN Gemerský Jablonec; 1 ♂ – 8. 4. 2008, NPR Ragáč; 1 J – 9. 4. 2008, VN Hostice.

Pontomediterránný a xerotermofilný kosec s obdobnou ekologickou charakteristikou ako predchádzajúci druh. Vyskytuje sa však dosť lokálne a menej početne.

Oligolophus C. KOCH, 1872

***Oligolophus tridens* (C. L. KOCH, 1836)**

Nepublikované údaje: 2 SS – 25. 7. 2006, Havranie; 2 SS – 26. 7. 2006, NPR Pohanský hrad, planina; 1 ♂ – 26. 7. 2006, NPR Pohanský hrad, bukový les; 1 ♀ – 4. 9. 2006, Chrámec, Bývalý vinohrad; 1 ♀ – 4. 9. 2006, Alexandrova stráň; 3 ♀♀, 1 ♂, 1 S – 5. 9. 2006, Havranie; 1 ♀ – 6. 9. 2006, NPR Šomoška, bukový les; 1 ♂ – 20. 6. 2007, CHA Fenek; 1 ♀, 1 ♂ – 4. 9. 2007, VN Hostice; 2 ♂♂ – 2. 10. 2007, VN Hostice; 1 ♂ – 4. 10. 2007, NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka.

Eurosibírsky a eurytopný druh so širokou ekologickou potenciou. Pravdepodobne u nás najbežnejší druh kosca, ktorý je rozšírený od nížin po horské oblasti na najrozmanitejších biotopoch. Veľmi hojný.

Lacinius THORELL, 1876

***Lacinius ephippiatus* (C. L. KOCH, 1835)**

Nepublikované údaje: 1 ♂ – 6. 6. 2006, NPR Šomoška, bukový les; 1 ♂ – 25. 7. 2006, CHA Fenek; 1 ♂ – 6. 9. 2006, NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka; 1 ♂ – 19. 6. 2007, NPR Šomoška, bukový les.

Lesný druh rozšírený od nížin a vystupujúci až do vyšších polôh. Početnejší je vo vlhších listnatých lesoch. V ihličnatých monokultúrach sa vyskytuje iba vzácné, podobne ako na väčších a súvisle nezalesnených územiach. Čez deň sa často ukrýva pod spadnutým drevom a kameňmi. V podmienkach Cerovej vrchoviny iba zriedkavý druh.

***Lacinius horridus* (PANZER, 1794)**

Nepublikované údaje: 1 ♂, 7 SS – 25. 7. 2006, Havranie; 3 ♀♀, 1 ♂, 1 S – 27. 7. 2006, Havranie; 1 ♂, 1 ♀ – 20. 6. 2007, Havranie.

Lokálne a zriedkavo sa vyskytujúci druh, zväčša v prírodne chudobných, nehostinných a neatraktívnych biotopoch. Obýva napr. ruderaly, zvyšky luhov, agátiny, rôzne suché a teplé stanovišťa v stepných a lesostepných biotopoch.

***Lacinius dentiger* (C. L. KOCH, 1848)**

Nepublikované údaje: 1 ♂ – 6. 6. 2006, NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka; 4 ♀♀, 2 ♂♂ – 27. 7. 2006, Havranie; 2 ♀♀ – 5. 9. 2006, Havranie; 1 ♂ – 6. 9. 2006, NPR Šomoška, bukový les; 1 ♂ – 18. 6. 2007, PP Jalovské vrstvy; 2 ♀♀, 2 ♂♂ – 2. 10. 2007, CHA Fenek.

Príbuzný predchádzajúcemu druhu, vyskytuje sa roztrúsene, miestami je však hojný. Žije hlavne v listnatých lesoch, často aj v alúviách potokov a riek a na vlhkejších miestach.

Mitopus THORELL, 1876

Mitopus morio (FABRICIUS, 1799)

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 27. 7. 2006, Havranie; 1 ♀ – 6. 9. 2006, NPR Šomoška, bukový les; 1 ♀, 1 ♂ – 22. 5. 2007, CHA Fenek; 1 ♀ – 19. 6. 2007, Kameňolom Mačacia; 1 ♂ – 18. 7. 2007, CHA Fenek.

Holarktický druh patriaci k najhojnejším koscom na Slovensku, najmä vo vyšších polohách – napr. v tatranskom masíve hojne osídľuje alpínske pásmo. Vyskytuje sa aj v nížinách, kde je menej početný. Euryvalentný a na našom území takmer súvisle rozšírený druh, ktorý je čiastočne aktívny aj cez deň. Ako jeden z mála koscov loví aj na vegetácii.

Leiobunum C. L. KOCH, 1839

Leiobunum aff. rupestre (HERBST, 1799)

Nepublikované údaje: 1 S, 2 JJ – 6. 6. 2006, NPR Šomoška, Krúdyho prameň a rybníky; 1 ♀, 3 ♂♂, 3 SS – 6. 9. 2006, NPR Šomoška, Krúdyho prameň a rybníky; 1 ♂ – 14. 9. 2007, Šimonova veža.

Vyskytuje sa vo vlhkých listnatých a ihličnatých lesoch stredných a vyšších polôh, kde býva často prichytený na skalných stenách alebo pod spadnutým drevom, zriedka na vegetácii. Lokálne hojný.

Nelima ROEWER, 1910

Nelima semproni SZALAY, 1951

Nepublikované údaje: 2 ♀, 2 SS, 15 JJ – 25. 7. 2006, Havranie; 1 ♀, – 5. 9. 2006, Havranie.

V našich podmienkach teplomilný nížinný druh, ktorý je najpočetnejšie zastúpený vo svetlých a teplých dubinách a hrabinách, prípadne v tvrdých luhoch a agátiách. Obýva aj degradované luhy a ruderaly, prípadne vyslovene suché stanovištia. Pravdepodobne druh submediteránneho pôvodu, ktorý v posledných rokoch intenzívne preniká za hranicu rozšírenia panónskej vegetácie ďalej na sever.

Poznámky k faune a ekológii zistených druhov

Kvalitatívne a kvantitatívne zastúpenie koscov na študovaných biotopoch súviselo s trofickými a topickými nárokmi jednotlivých druhov. Kosce v podmienkach Cerovej vrchoviny utvárali charakteristické spoločenstvá, ktoré bolo možné rozdeliť do niekoľkých základných typov:

1) Spoločenstvá lesných biotopov. V týchto cenózach bol zistený najväčší počet druhov. Boli tu zastúpené najmä typické lesné a mezohygrofilné druhy s nižšími nárokmi na pôdnu vlhkosť, ktoré obývajú lesnú opadanku a rôznorodý pôdny detritus (*Nemastoma lugubre*, *Mitostoma chrysomelas*, *Dicranolasma scabrum*, *Trogulus nepaeformis*, *Trogulus tricarinatus*, *Lacinius ephippiatus* a *Lophopilio palpinalis*), alebo aj rastlinnú etáž (*Platybunus bucephalus*, *Rilaena triangularis*, *Mitopus morio* a *Leiobunum aff. rupestre*). Špecifickým druhom, ktorý je známy skôr z lesných biotopov, kde preferuje vlhkejšie a chladnejšie stanovištia, napr. okolie vchodov do jaskýň a jaskyne ako také, je vzácny kosec *Holoscotolemon jaqueti*. S menšou frekvenciou a abundanciou sa v tomto spoločenstve vyskytovali aj niektoré euryvalentné a eurytopné druhy, ktoré sú schopné osídľovať tak lesné, ako aj nelesné typy stanovišť (*Phalangium opilio*, *Oligolophus tridens* a *Lacinius dentiger*).

2) Spoločenstvá aluviálnych biotopov. Dominantnú zložku v nich tvorili hygrofilné druhy *Nemastoma lugubre*, *Mitostoma chrysomelas*, *Trogulus nepaeformis*, *Trogulus tricarinatus*, príp. *Lophopilio palpinalis*, ktoré sú charakteristické afinitou k vlhkejším až semiakvatickým

stanovišťami ako sú alúviá potokov, prameniská, presaky a iné. I keď patria k podhorským až horským tieňomilným druhom, a teda možno ich považovať aj za súčasť lesných spoločenstiev, ich početnosť so vzdialenosťou od podmáčaných stanovišť výrazne klesá.

3) **Spoločenstvá lúčnych biotopov.** Tieto cenózy zastupujú v Cerovej vrchovine steno-hygrické druhy, ktoré preferujú suchšie, otvorené a presvetlené habitaty (*Lacinius horridus* a *Nelima semproni*), ďalej druhy so širokou ekologickou valenciou schopné tolerovať nižšiu vlhkosť prostredia (*Phalangium opilio* a *Opilio saxatilis*) a nakoniec xerofilné druhy s väzbou ku vyslovene teplým a suchým lokalitám (*Egaenus convexus* a *Zacheus crista*). Medzi lúčne biotopy v Cerovej vrchovine patria napr. pasienky, lúčne porasty s rôznym stupňom xeroterminácie, rôzne ruderalne fytocenózy, lesostepi, sady, staré vinohrady a pod.

4) **Antropogénne spoločenstvá.** V nich sú zastúpené najmä obligátne až fakultatívne synantropné druhy *Opilio parietinus*, *Opilio saxatilis* a *Phalangium opilio*, ktoré sú špecializované k životu v blízkosti ľudských príbytkov a hospodárskych budov, a často obývajú aj blízke agrocenózy (záhrady, polia, sady, vinohrady a pod.). Napr. na múroch rôznych stavieb v intraviláne Hajnáčky sa vyskytovali druhy *Ph. opilio* a *O. parietinus*, na priehradnom múre Vodnej nádrže Hostice druh *O. saxatilis* a na murovanej stavbe Šimonovej veže druh *Leiobunum aff. rupestre*.

Treba podotknúť, že uvedené rozdelenie spoločenstiev, ktoré boli zistené v Cerovej vrchovine, je pomerne schematické. Boli zaznamenané rôzne prechodné spoločenstvá, prípadne atypické nálezy a situácie, dané rôznorodosťou a ekotonálnym charakterom biotopov, často v rámci jedného a plošne nevelkého stacionára. Napr. na lokalite Vodná nádrž Hostice, ktorá bola z hľadiska metodiky zberu rozdelená na biotop mezo- až xerofilného pasienku a na biotop aluviálneho spoločenstva lužného porastu sa vyskytovali tak druhy hygro- a mezo-hygrofilné (*Nemastoma lugubre*, *Lophopilio palpinalis* a *Oligolophus tridens*), ako aj druhy vyslovene xerofilné (*Zacheus crista*, *Egaenus convexus* a *Opilio saxatilis*). Zároveň treba dodať, že napr. druh *Nemastoma lugubre* bol okrem jeho typického aluviálneho biotopu zistený aj na biotope pasienka, podobne druhy *Z. crista* a *E. convexus* sa objavovali aj na ekotóne biotopu aluviálneho porastu. Spoločné osídlenie bolo dané charakterom stacionára vhodným pre obe ekologické skupiny koscov, keď do alúvia vodného toku, príp. mokriny, zasahovali lúky so xerofilnou vegetáciou alebo krovinaté remízky či zvyšky starých ovocných sádov.

Podľa počtu lokalít, najčastejšie zaznamenanými druhmi boli *Nemastoma lugubre* (14 pozitívnych lokalít), *Zacheus crista* (12), *Trogulus nepaeformis* (11), *Dicranolasma scabrum* a *Egaenus convexus* (10), *Oligolophus tridens* (9), *Mitostoma chysomelas*, *Phalangium opilio*, *Platybunus bucephalus* a *Lacinius dentiger* (5). Najvyššia hodnota celkovej abundancie koscov zo všetkých lokalít bola zaznamenaná u druhu *E. convexus* (54 jedincov, čo predstavovalo 16,3 % z celkového počtu 331 spracovaných exemplárov). Druhovo na kosce najbohatšie boli lokality v poradí: Havranie (12 druhov), CHA Fenek (10), NPR Šomoška – alúvium Bukovinského potoka (9), Vodná nádrž Hostice a NPR Pohanský hrad – planina (6).

Zoogeografická charakteristika zistených druhov

Zo zoogeografického hľadiska patrí väčšina zistených druhov koscov medzi európske alebo stredoeurópske druhy, t.j. druhy s areálom rozšírenia, ktorý nepresahuje územie Európy či jej centrálnej časti. Z nich euryvalentné a eurytopné druhy koscov sú rozšírené takmer súvisle na celom území Slovenska. Stenovalentné horské druhy, alebo druhy lesné, majú areál rozšírenia výhradne mimo oblasti s rozšírením panónskej vegetácie, ktorá zasahuje rôzne hlboko do južných oblastí Slovenska. Pravdepodobne súvislý výskyt na našom území majú druhy zo skupiny holarktických druhov (*Mitopus morio*, *Opilio parietinus* a *Phalangium opilio*) a tiež druh *Oligolophus tridens*, ktorý je eurosibírskeho pôvodu. V Cerovej vrchovine chýbajú karpatské endemity (*Siro carpaticus*, *Paranemastoma kochi*, *Ischyropsalis manicata* a

Platybunus pallidus), ktoré sú typickými prvkami podprovincie karpatských pohorí a ich výskyt na Slovensku je viazaný výhradne najmä na horské a podhorské lesy, pričom v nížinách chýbajú. Vrchovinový reliéf Cerovej vrchoviny s pomerne malou nadmorskou výškou a panónsky, teplomilný charakter fytocenóz tu limitujú výskyt uvedených horských druhov. Naproti tomu, Cerová vrchovina poskytuje ideálne podmienky pre bežný výskyt druhov typických pre pontické a mediteránne refúgia. Z nich sa na sledovanom území vyskytujú v súčasnosti sa rýchle šíriace pontomediteránne druhy *Egaenus convexus* a *Zacheus crista* a mediteránny druh *Nelima semproni*. Tieto teplomilné druhy sú doposiaľ najviac rozšírené iba v najjužnejších oblastiach Slovenska, v panónskej oblasti. V menšej, či väčšej početnosti sa však vyskytujú i na severnejšie situovaných lokalitách v karpatskej oblasti, čo svedčí o ich postupnom prenikaní na sever (MIHÁL 1996).

Nesporne najpozoruhodnejším druhom vo faune koscov Cerovej vrchoviny je zaujímavý a z hľadiska bionómie stále neznámy kosec *Holoscotolemon jaqueti*, ktorý bol u nás zistený iba v Cerovej vrchovine na štyroch lokalitách. Ako prvý ho na lokalite NPR Pohanský hrad, Labyrintová jaskyňa našli FRANC a MLEJNEK (1999) a počas nášho výskumu pribudli ďalšie tri lokality jeho výskytu v Cerovej vrchovine. V rámci karpatského oblúka bol *H. jaqueti* doposiaľ zistený v Rumunsku, na západnej Ukrajine a Slovensku. Jeho výskyt je uvádzaný aj z pohoria Dináre v juhovýchodnej Bosne a Hercegovine a na území Čiernej Hory (STAŠIOV 2004). Najbližšie k našim zberovým lokalitám bol *H. jaqueti* zistený v Maďarsku v pohorí Bükk, blízko Miškolca (KOMPOSCH 2002). Tento kosec žije skrytým spôsobom života vo vlhkejších a chladnejších biotopoch, ktoré v podmienkach teplomilných biotopov panónskej oblasti nachádza najmä v jaskyniach, skalných puklinách, príp. v zatienených alúviách potokov. Viac informácií o ekologických nárokoch tohto kosca môžu priniesť iba jeho ďalšie nálezy nielen na Cerovej vrchovine.

Cerová vrchovina je typickým územím pre výskyt teplomilných a xerothermných druhov koscov, z ktorých viaceré pontické a mediteránne druhy dosahujú na južnom Slovensku severnú hranicu svojho zoogeografického rozšírenia, a v rámci celého Slovenska sú tieto kosce považované za vzácne a zriedkavé. Na území Cerovej vrchoviny ide však o vcelku bežné druhy. Medzi také patrí aj kosec *Egaenus convexus*, ktorý na našom území dosahuje severnú hranicu svojho rozšírenia (ŠILHAVÝ 1971, STAŠIOV 1999, MAŠÁN a MIHÁL 1993, MIHÁL 1996). Treba dodať, že najsevernejším miestom výskytu *E. convexus* na Slovensku boli viaceré lokality v Bukovských vrchoch, na ktorých sa vyskytoval v hojnom počte (MIHÁL a kol. 2003). Zároveň STAREGA (1966, 1975) zaznamenal tento druh v Bieszczadach, v juhovýchodnom Poľsku, ktoré bezprostredne susedia s Bukovskými vrchmi. Tento nález predstavuje doteraz najsevernejšie zaznamenaný výskyt v rámci známeho areálu rozšírenia *E. convexus*. V Českej republike tento druh uvádza z juhovýchodnej Moravy KRATOCHVÍL (1934), čo neskôr potvrdili KLIMEŠ a ROUŠAR (1998).

Zacheus crista bol donedávna známy z viacerých lokalít v okolí Bratislavy, Malých Karpát, Cerovej vrchoviny, Zvolenskej kotliny, Poľany a Revúckej vrchoviny (BARTOŠ 1939, MAŠÁN a MIHÁL 1993, MIHÁL 1995a, 1999). Najnovšie údaje o rozšírení *Z. crista* na Slovensku uvádza STAŠIOV (2004). *Z. crista*, na základe nedávnych zistení, môže na niektorých lokalitách obývať prehriate stanovišťa až do výšky 960 m n. m. (CHKO-BR Poľana). Aj keď je *Z. crista* považovaný za vzácny druh, lokálne sa na Slovensku vyskytuje hojne, o čom svedčí napr. aj bohatá vzorka jedincov z Revúckej vrchoviny (MAŠÁN a MIHÁL 1993). V Českej republike bol tento druh zistený iba nedávno na juhovýchodnej Morave (KLIMEŠ a ROUŠAR 1998), pričom najnovšie údaje o jeho výskyte na moravskej strane Bielych Karpát uvádza BEZDĚČKA (2000).

Druh *Nelima semproni* uvádzajú zo Slovenska prvýkrát MAŠÁN a MIHÁL (1993). Okrem Cerovej vrchoviny bol tento kosec zistený aj v Malých Karpatoch, Považskom Inovci, Ondavskej vrchovine a Poloninách (MIHÁL a kol. 2003). Kosec *N. semproni* je tiež známy z viacerých lokalít juhovýchodnej Moravy, ale aj z východných a západných Čiech (KLIMEŠ 1999, ROUŠAR 1998). Tento stredoeurópsky druh patrí na Slovensku medzi vzácnejšie kosce. Vyskytuje sa najmä v

presvetlených listnatých lesoch, hájoch, krovinách alebo v parkoch na teplejších stanovištiach. Aj u tohto druhu je v rámci Slovenska badať posun jeho areálu výskytu na sever.

K ďalším zaujímavým koscom patrí aj euromediteránny druh *Dicranolasma scabrum*. Areál rozšírenia tohto druhu leží v strednej a južnej Európe. U nás preferuje najmä listnaté lesy v stredných polohách. Prvé súhrnné údaje o rozšírení *D. scabrum* na Slovensku uvádza LÁČ (1957). Zistil, že jeho severná hranica rozšírenia vtedy nepresahovala spojnicu Trenčín – Zvolen – Muráň – Prešov. HROZNÁR (1981) ho udáva z Malej Fatry z nadmorskej výšky 980 – 1 270 m n. m. V 80-tych a 90-tych rokoch 20. storočia boli publikované ďalšie nálezy v Cerovej a Revúckej vrchovine, Kremnických vrchoch, Tríbeči a Považskom Inovci (MAŠÁN a MIHÁL 1993, MIHÁL 1995a,b, 1996). Najbližšie k Cerovej vrchovine bol kosiec *D. scabrum* zistený v Rimavskej kotline (MIHÁL a MAŠÁN 2007). Lokality výskytu *D. scabrum* v Bukovských vrchoch patria doteraz k najsevernejšie a zároveň k najvýchodnejšie položeným miestam výskytu tohto druhu na území Slovenska (MIHÁL a kol. 2003).

Medzi kosce, ktorých severná hranica areálu výskytu prechádza územím Slovenska patria aj dva príbuzné druhy *Lacinius horridus* a *Lacinius dentiger*. Ich výskyt a rozšírenie na Slovensku uvádza STAŠIOV (2004). Kosiec *L. horridus* vyžaduje teplomilné lokality, často sa vyskytuje na otvorených a suchých biotopoch. V rámci opiliofauny Slovenska patrí medzi stredne hojné kosce, pričom na optimálnych lokalitách sa môže vyskytovať hojne. Jeho príbuzný druh *L. dentiger* sa vyskytuje najmä v presvetlených listnatých lesoch ale má vyššie nároky na dostatočnú vlhkosť prostredia ako *L. horridus*. Na území Slovenska sa *L. dentiger* vyskytuje vzácnejšie ako jeho príbuzný *L. horridus*.

V lesných a nelesných biotopoch Cerovej vrchoviny môžeme očakávať výskyt aj takých druhov koscov, ktoré sme počas nášho výskumu nezaznamenali, ale ich výskyt na tomto území je pravdepodobný. Sú to napr. kosce *Astrobunus laevipes* (CANESTRINI, 1872) a *Leiobunum rotundum* (LATREILLE, 1798), ktoré sa bežne vyskytujú v pahorkatinách a podhorských oblastiach aj na Slovensku. Menej pravdepodobný je však výskyt horských alebo hygrofilných druhov *Nemastoma bidentatum* ROEWER, 1914, *Paranemastoma kochi* (NOWICKI, 1870) a *Gyas titanus* SIMON, 1879, ktoré v zatienených alúviách vodných tokov, v okolí vodných nádrží, v lesných dolinách, príp. v skalných štrbinách alebo jaskyniach v Cerovej vrchovine nenachádzajú stabilné podmienky pre výskyt, ako je tomu v podobných biotopoch v horských lesoch. Okrem týchto druhov je v Cerovej vrchovine viac-menej pravdepodobný aj výskyt niektorých koscov, ktoré sa vyskytujú v severných alebo západných oblastiach Maďarska, napr. druhy *Carinostoma elegans* (SOERENSEN, 1894) – kosiec zistený v maďarskej časti Slovenského krasu v Národnom parku Aggtelek, *Paranemastoma quadripunctatum* (PERTY, 1833) – druh vyskytujúci sa v západnom Maďarsku a *Opilio dinaricus* ŠILHAVÝ, 1938 – zistený v okolí Budapešti a v západnom Maďarsku (KOMPOSCH 2002).

Ochrana druhovej diverzity v Cerovej vrchovine a jej význam

V metodicknej časti sú uvedené skúmané lokality s pozitívnymi nálezmi koscov. Všetky tieto lokality možno rozdeliť na lokality so štatútom maloplošného chráneného územia (MChÚ), alebo bez štatútu MChÚ. Medzi najvýznamnejšie lokality z hľadiska výskytu vzácných druhov alebo druhov stenovalentných, t.j. druhov s významnými bioindikačnými vlastnosťami, možno na prvé miesto zaradiť tie so štatútom MChÚ. Nemožno však neuviesť ani niektoré lokality, ktoré síce tento štatút nemajú, ale taktiež sme na nich zistili vzácne druhy koscov, čo je využiteľné pri prípadných návrhoch k ochrane týchto lokalít.

Z hľadiska výskytu koscov môžeme medzi najvýznamnejšie chránené lokality zaradiť PP Jalovské vrstvy, CHA Fenek, NPR Pohanský hrad, NPR Ragáč, PP Belinské skaly a NPR Šomoška. Z lokalít bez štatútu MChÚ môžeme medzi významné pre výskyt koscov zaradiť napr. Alexandrovu stráň, Vodnú nádrž Hostice, Havranie a Čakanovce. Manažment týchto lokalít

musí zodpovedať požiadavkám a predpisom Štátnej ochrany prírody. V prípade lokalít bez štatútu MChÚ treba pri ich obhospodarovaní prihliadať na platné predpisy (napr. LHP) a na regionálne špecifiká.

Na rôznych lokalitách v Cerovej vrchovine boli zistené viaceré vzácne a bioindikačne významné druhy koscov, ktorých prežitie je v podmienkach centrálnej časti Európy vážne ohrozené, alebo tu majú severnú hranicu rozšírenia. Aj keď sa v podmienkach Cerovej vrchoviny vcelku bežne vyskytujú teplomilné pontické a mediteránne druhy koscov (*Dicranolasma scabrum*, *Egaenus convexus*, *Zacheus crista*, *Lacinius horridus* a *Nelima semproni*), pretože tu nachádzajú ideálne ekotrofické a ekotopické podmienky, ich prežitie je často veľmi závislé od stupňa antropickej deteriorizácie, najmä štátom nechránených biotopov. Takéto lokality bývajú často negatívne ovplyvnené činnosťou človeka (neodborný a neprimeraný výrub drevín, erózia pôdy, skládky a výsypky stavebného a komunálneho odpadu, prienik ruderalných fytoocenóz, vypaľovanie suchej trávy, pastva domácich zvierat, znečisťovanie vôd a iné). Uvedené negatívne zásahy často zásadne menia charakter takto exploatovaných biotopov, čo vedie k ochudobňovaniu druhovej diverzity pavúkovcov. Na druhej strane, v prípade niektorých lokalít so štatútom ochrany (napr. piaty stupeň ochrany) sa teplomilné a xerofilné druhy koscov z nich postupne vytrácajú vďaka sukcesnému tlaku náletových drevín a zarastaniu pionierskymi fytoocenózami a krovinami. V takomto prípade je nevyhnutná revízia ochrannárskeho manažmentu, napr. povolenie vykášania a odstránenia zárastu na takýchto lokalitách, príp. ich prekategORIZOVANIE DO NIŽšieho stupňa ochrany a tomu odpovedajúcemu manažmentu, ktorý by viedol k zachovaniu otvorenej krajiny a xerothermnému charakteru takýchto lokalít.

Z hľadiska druhovej ochrany koscov sú najvýznamnejšie najmä druhy *Holoscotolemon jaqueti*, ktorý sa doposiaľ na Slovensku vyskytuje iba v Cerovej vrchovine a už spomenuté teplomilné druhy *Dicranolasma scabrum*, *Egaenus convexus*, *Zacheus crista*, *Lacinius horridus*, *Nelima semproni*, ako aj kosce *Opilio saxatilis* a *Lacinius dentiger*. Zabezpečiť ich ochranu je možné prakticky iba ochranou, príp. vhodným manažmentom biotopov ich výskytu.

Záver

Výskum druhovej diverzity koscov (Opiliones) v Cerovej vrchovine sme uskutočnili v rokoch 1995, 1998, 1999, 2001 a 2006 až 2008 na 31 vybraných lokalitách. Celkovo sme uskutočnili 138 exkurzií počas 39 dní za celé obdobie výskumu. Kosce sme odchyťovali individuálnym zberom, metódou zemných formalínových pascí, smýkaním vegetácie, oklepávaním kôrov stromov a kríkov a preosevmi pôdy a hrabanky.

Počas výskumu sme zistili 21 druhov z radu Opiliones. Predstavuje to viac ako 65,6 % známych a spoľahlivo doložených druhov koscov z územia Slovenska. Z hľadiska celkovej abundancie a frekvencie výskytu boli v zberoch najbežnejšie zastúpené druhy *Nemastoma lugubre* (14 pozitívnych lokalít), *Zacheus crista* (12), *Trogulus nepaeformis* (11), *Dicranolasma scabrum* a *Egaenus convexus* (10), *Oligolophus tridens* (9), *Mitostoma chysomelas*, *Phalangium opilio*, *Platybunus bucephalus* a *Lacinius dentiger* (5). Najvyššia hodnota celkovej abundancie koscov zo všetkých lokalít bola zaznamenaná u druhu *Egaenus convexus* (54 jedincov, čo predstavovalo 16,3 % z celkového počtu 331 spracovaných kusov).

Väčšina zistených druhov sa vyznačuje areálom rozšírenia v centrálnej časti Európy. Hojne sa vyskytovali aj teplomilné pontomediteránne druhy rozšírené najmä v nižších polohách (*Dicranolasma scabrum*, *Egaenus convexus*, *Zacheus crista* a *Nelima semproni*). Areál rozšírenia u týchto teplomilných druhov dosahuje na Slovensku severnú hranicu. Xerofilný druh *Lacinius horridus* preferuje najmä lokality stepného charakteru. Významným druhom je najmä vzácny kosce *Holoscotolemon jaqueti*, ktorý bol v rámci Slovenska doteraz zistený výhradne v Cerovej vrchovine.

Druhové zloženie koscov zistených na vybraných lokalitách v Cerovej vrchovine odráža klimaticko-ekologické podmienky lokalít a je jedným z ukazovateľov zachovanosti biologickej rozmanitosti ekosystémov na daných lokalitách. Toto má svoj význam aj z hľadiska ochrany a obhospodarovania skúmaných lokalít. Z hľadiska stavu poznania fauny koscov môžeme Cerovú vrchovinu zaradiť medzi doposiaľ najlepšie preskúmané územia na Slovensku.

Summary

The research on species diversity of harvestmen (Opiliones) in the Cerová vrchovina Highland was carried out in years 1995, 1998, 1999, 2001 and 2006–2008 in 31 selected localities. Altogether we have made 138 field trips representing 39 days within the whole research period. The harvestmen were collected by individual collection, by method of soil formaldehyde traps, sweeping from vegetation, beating branches of trees and shrubs and sieving soil and litter.

During the research, we have found 21 species belonging to the order Opiliones. This represents more than 65.6% recognised and reliably documented harvestmen species in Slovakia. Summarising all the localities, the most frequent in our collections were the following species: *Nemastoma lugubre* (found in 14 localities), *Zacheus crista* (12), *Trogulus nepaeformis* (11), *Dicranolasma scabrum* and *Egaenus convexus* (10), *Oligolophus tridens* (9), *Mitostoma chysomelas*, *Phalangium opilio*, *Platybunus bucephalus* and *Lacinius dentiger* (5). The highest abundance was recorded in *Egaenus convexus* (54 individuals – representing 16.3% of 331 collected individuals).

Most of the found species have their distribution area situated in Central Europe. Abundant were also thermophilous Ponto-Mediterranean species, distributed mainly at lower altitudes (*Dicranolasma scabrum*, *Egaenus convexus*, *Zacheus crista* and *Nelima semproni*). Distribution area of these thermophilous species reaches in Slovakia its northern boundary. Xerophilous species *Lacinius horridus* especially prefers steppe habitats. Important is mainly *Holoscotolemon jaqueti*, in Slovakia hitherto reported only from Cerová vrchovina Highland.

The species composition of harvestmen found in the studied localities in Cerová vrchovina Highland reflects the climatic and ecological conditions of these localities, and it is also an indicator of well preserved species diversity in ecosystems in these localities. This fact is important also from the viewpoint of protection and management of the studied localities. As for the knowledge of the harvestmen fauna, the Cerová vrchovina Highland can be declared to be one of the best surveyed areas in Slovakia.

Podakovanie

Naša vďaka za pomoc pri zbere materiálu v teréne ako aj za poskytnutie materiálu koscov zo skúmanej oblasti patrí L. ČERNECKEJ (rod. DURBÁKOVEJ), E. ÉNEKESOVEJ, V. FRANCOVI, P. FENĎOVI, P. GAJDOŠOVI, V. KAROLOVI, S. KORENKOVI, O. KOVÁČIKOVI, V. PAPÁČOVI a J. SVATOŇOVI. V neposlednom rade ďakujeme pracovníkom Správy CHKO Cerová vrchovina za všestrannú pomoc pri realizácii výskumu a podporu pri terénnych prácach.

Literatúra

- BARTOŠ, E. 1939. Die Weberknechte (Opiliones) des östlichen Carpathicum. Folia zool. hydrobiol. 9: 308–310.
- BEZDĚČKA, P. 2000. Příspěvek k rozšíření sekáče *Zachaeus crista* (BRULLÉ, 1832) v Bílých a Bielych Karpatech. Sborník Přírodovědeckého klubu v Uherském Hradišti 5: 223–227.

- FRANC, V. a MLEJNEK R. 1999. First record of *Holoscotolemon jaqueti* (Opiliones, Erebmastidae) from Slovakia. *Biologia, Bratislava* 54: 134.
- GULIČKA, J. 1985. Pôdna a jaskynná makrofauna krasových pohorí Západných Karpát (I). *Slovenský kras* 23: 89–129.
- HROZNÁR, P. 1981. Kosce (Opilionidea) Štátnej prírodnej rezervácie Rozsutec. In: JANÍK, M. a ŠTOLLMANN, A. (ed.) Rozsutec – Štátna prírodná rezervácia. Osveta, Martin, s. 707–718.
- KLIMEŠ, L. 1999. Přehlížení synantropní sekáči (Opiliones): novinky z česko-slovenského pomezí i odjinud. *Sborník Přírodovědeckého klubu v Uherském Hradišti* 4: 68–71.
- KLIMEŠ, L. a ROUŠAR, A. 1998. Remarkable harvestmen from the Czech Republic. *Arachnol. Mitt.* 16: 33–39.
- KOMPOSCH, CH. 2002. The harvestman fauna of Hungary (Arachnida, Opiliones). In: SAMU, F. a SZINETÁR, Cs. (ed.) European Arachnology 2002 – Proceedings of the 20th European Colloquium of Arachnology, Szombathely 22–26 July 2002. Plant Protection Institute & Berzesnyi College, Budapest, s. 227–242.
- KRATOCHVÍL, J. 1934. Sekáči (Opilionides) Československé republiky. *Práce Mor. přír. spol.* 9: 1–35.
- KRIŠTÍN, A. a GAÁLOVÁ, K. 1995. Rimava 1995. Odborné výsledky zoologických a mykologických výskumov. SAŽP Banská Bystrica, ÚEL SAV Zvolen a S-CHKO Cerová vrchovina, Rimavská Sobota, 180 s.
- KRIŠTÍN, A. a MIHÁL, I. 1995. Zoologické a mykologické zaujímavosti z CHKO Cerová vrchovina. *Chránené územia Slovenska* 26: 28–29.
- LÁČ, J. 1957. Rozšírenie *Dicranolasma scabrum* HERBST, 1799 (Opilionidea) na Slovensku. *Biológia, Bratislava* 12: 939–941.
- MARTENS, J. 1978. Spinnentiere, Arachnida. Weberknechte, Opiliones. *Tie Tierwelt Deutschlands und der angrenzenden Meeresteile nach ihren Merkmalen und nach ihrer Lebensweise*, 64. Teil. VEB Gustav FISCHER Verlag, Jena, 464 s.
- MAŠÁN, P. 1995. Gamasoidné roztoče (Acarina) na niektorých skarabeusovitých a zdochlinárovitých chrobákoch (Coleoptera) v CHKO Cerová vrchovina. In: KRIŠTÍN, A. a GAÁLOVÁ, K. (ed.) Rimava 1995. Odborné výsledky zoologických a mykologických výskumov. SAŽP Banská Bystrica, ÚEL SAV Zvolen a S-CHKO Cerová vrchovina, Rimavská Sobota, s. 16–20.
- MAŠÁN, P. a MIHÁL, I. 1993. Contribution to the knowledge of the harvestmen (Opiliones) in Slovakia. *Entomol. Probl.* 24: 75–80.
- MIHÁL, I. 1995a. Fauna koscov (Opiliones) Chránenej krajine Cerová vrchovina. In: KRIŠTÍN, A. a GAÁLOVÁ, K. (ed.) Rimava 1995. Odborné výsledky zoologických a mykologických výskumov. SAŽP Banská Bystrica, ÚEL SAV Zvolen a S-CHKO Cerová vrchovina, Rimavská Sobota, s. 21–24.
- MIHÁL, I. 1995b. Harvestmen (Opilionida) in beech forest: influence of different degree of stand density. *Entomofauna carpathica* 7: 41–46.
- MIHÁL, I. 1996. Prienik teplomilných druhov bezstavovcov – všeobecný jav aj u koscov (Opilionida) na Slovensku? *Chránené územia Slovenska* 30: 29–30.
- MIHÁL, I. 1997a. Niekoľko poznámok k faune koscov (Opiliones) z okolia Ipľa. In: URBAN, P. a HRIVNÁK, R. (ed.) Poiplie. SAŽP Banská Bystrica, s. 51–53.
- MIHÁL, I. 1997b. Kosce (Opiliones) okolia Ipeľského Predmostia. In: URBAN, P. a HRIVNÁK, R. (ed.) Poiplie. SAŽP Banská Bystrica, s. 113–115.
- MIHÁL, I. 1999. Kosce (Opiliones) lesných porastov a lúk na Poľane. *Ochrana prírody* 16: 119–124.

- MIHÁL, I. a MAŠÁN, P. 2007. Kosce (Opiliones) stredného a južného Gemera. Reussia, Revúca 4: 209–213.
- MIHÁL, I., MAŠÁN, P. a ASTALOŠ, B. 2003. Kosce – Opiliones. In: MAŠÁN, P. a SVATOŇ, J. (ed.) Pavúkovec Národného parku Poloniny. ŠOP SR Banská Bystrica a Správa NP Poloniny, Snina, s. 127–141.
- ROUŠAR, A. 1998. Sekáč *Nelima semproni* SZALAY, 1951 – nový druh pro faunu České republiky. Acta Universitatis Purkynianae, 5, Biologica 2: 53–56.
- STARĘGA, W. 1966. Kosarze (Opiliones) Bieszczad. Fragmenta Faunistica 13: 145–157.
- STARĘGA, W. 1975. Opiliones – Kosarze (Arachnoidea). Fauna Polski, tom. 5, PWN, Warszawa, 195 s.
- STAŠIOV, S. 1999. Rozšírenie *Egaenus convexus* (Opilionida) na Slovensku. In: KOVÁČ, V. (ed.) Kongres slovenských zoológov 1999. Zborník abstraktov, SZS, Smolenice, s. 51.
- STAŠIOV, S. 2002. Poznámky k rozšíreniu a ekológii *Dicranolasma scabrum* (HERBST, 1799) (Opiliones) na Slovensku. Sborník Přírodovědeckého klubu v Uherském Hradišti 7: 105–112.
- STAŠIOV, S. 2004. Kosce (Opiliones) Slovenska. Vedecké štúdie TU vo Zvolene, 3/2004/A, Zvolen, 118 s.
- STAŠIOV, S. a MIHÁL, I. 2001. Rozšírenie a ekológia koscov (Opilionidea) Ostrôžok (juh stredného Slovenska). Acta Facultatis Ecologiae (Zvolen) 8: 99–104.
- STAŠIOV, S., MOCK, A. a MLEJNEK, R. 2003. Nové nálezy koscov (Opiliones) v jaskyniach Slovenska. Slovenský kras 41: 199–207.
- ŠILHAVÝ, V. 1956. Sekáči – Opilionidea. Fauna ČSR. Sv. 7, ČSAV, Praha, 272 s.
- ŠILHAVÝ, V. 1968. Sekáči (Opilionidae) Slovenského krasu. Zbor. východosl. múzea 9: 101–103.
- ŠILHAVÝ, V. 1971. Řád Sekáči – Opilionidea. In: DANIEL, M. a ČERNÝ, V. (ed.) Klíč zvířeny ČSSR IV. ČSAV, Praha, s. 33–49.
- ŠILHAVÝ, V. 1972. Druhý příspěvek k poznání československých sekáčů (Opilionidea). Zprávy Čs. spol. entom. při ČSAV, Praha 8: 93–96.

ROZTOČE – ACARI (PARASITIFORMES, EX. UROPODINA)

Peter FENĎA¹⁾, Peter MAŠÁN²⁾

¹⁾ Katedra zoológie, Prírodovedecká fakulta UK, Mlynská dolina B-1, 842 15 Bratislava

²⁾ Ústav zoológie, Slovenská akadémia vied, Dúbravská cesta 9, 845 06 Bratislava

Úvod

Podrad Parasitiformes je zastúpený na Slovensku dvoma taxónmi – Mesostigmata a Ixodida (kliešte). Mesostigmátne roztoče sa dokázali adaptovať rozmanitým habitatom – väčšina z nich sú voľne žijúce dravce, ale časť druhov sa stala parazitmi cicavcov, vtákov, plazov či bezstavovcov. Kliešte sú troficky jednostranne orientované – všetky sú parazitmi stavovcov. Mesostigmata (používané je aj meno Gamasida) sú celosvetovo druhou najväčšou skupinou roztočov a na Slovensku patria k najlepšie preskúmaným taxónom, aj keď ešte stále z nášho územia absentujú napríklad údaje o endoparazitických druhoch stavovcov. Ixodida (používané je aj meno Metastigmata) nepatria medzi taxóny s veľkým počtom druhov, ale vďaka svojmu spôsobu života sú verejnosti všeobecne známe už oddávna. Celosvetovo sú bezpochyby najlepšie preskúmanou skupinou roztočov, predovšetkým kvôli svojmu medicínskemu významu.

Na Slovensku je na vysokej úrovni preštudovaná fauna mesostigmátnych roztočov v srsti drobných zemných cicavcov. Tento výskum má dlhoročnú tradíciu a práve ním začala v 50. rokoch minulého storočia slovenská akarológia (MRČIAK a ROSICKÝ 1956). V poslednom období sa značne zintenzívil výskum pôdnej fauny, čoho výsledkom sú monografické spracovania jednotlivých taxónov – kohorta Uropodina (MAŠÁN 2001) a čeľade Macrochelidae (MAŠÁN 2003), Zerconidae (MAŠÁN a FENĎA 2004), Ascidae (KALÚZ a FENĎA 2005), Pachylaelapidae (MAŠÁN 2007) a Epicriidae (MAŠÁN 2008).

Napriek tomu iba z piatich oblastí Slovenska existujú komplexnejšie faunistické údaje obsahujúce údaje o pôdnej faune, zo srsti drobných zemných cicavcov, z vtáčích hniezd či údaje o roztočoch žijúcich v asociácii s hmyzom. Konkrétne sú to Krivánska Malá Fatra, Slovenský kras, Podunajsko a niva rieky Moravy. Faunistické údaje sú rozptýlené v mnohých faunisticky a ekologicky ladených prácach týkajúcich sa jednej či dvoch lokalít, alebo už v spomínaných monografiách jednotlivých taxónov. Piatou oblasťou Slovenskej republiky, odkiaľ sú k dispozícii komplexnejšie faunistické údaje sú Bukovské vrchy (Národný park Poloniny) – v tomto prípade boli údaje publikované formou monografie o klepietkavcoch (Chelicerata) národného parku, a parasitiformným roztočom tu boli venované dve kapitoly (FENĎA a MAŠÁN 2003, MAŠÁN a FENĎA 2003).

Stav poznania fauny roztočov podradu Parasitiformes Cerovej vrchoviny

Orografické celky Cerová vrchovina a Rimavská kotlina stáli vždy na okraji záujmu akarológov. Prvý záznam o mesostigmátnych roztočoch z tohto územia pochádza síce už z prvej polovice 20. storočia (ŠTORKÁN 1940), ale ďalšie údaje sa objavili až o tridsať rokov neskôr v záverečnej správe "Rozšírenie gamazoidných roztočov prichádzajúcich do úvahy ako potenciálne vektory BBP" (MRČIAK 1972), navyše kvôli predčasnej smrti prof. MRČIAKA tieto údaje už neboli publikované.

Ďalšie publikované údaje sa tak objavili skoro až po päťdesiatich rokoch – ČAVOJSKÝ a kol. (1983) spomínajú výskyt parazitického roztoča včiel *Varroa jacobsoni* v okrese Rimavská So-

bota, AMBROS (1987) parazitické roztoče na drobných zemných cicavcoch okresu Lučenec, MAŠÁN (1995, 1999) foretické roztoče na chrobákoch (Coleoptera) z územia CHKO, FENĎA a kol. (1998) sledovali faunu roztočov vtáčích hniezd aj z Rimavskej kotliny. Z ostatného obdobia sú vo viacerých už spomínaných monografických spracovaniach jednotlivých čeladi aj faunistické záznamy z Cerovej vrchoviny alebo Rimavskej kotliny (MAŠÁN 2003, 2007, 2008; MAŠÁN a FENĎA 2004).

Z týchto literárnych prameňov je z Cerovej vrchoviny a Rimavskej kotliny známych 57 druhov parasitiformných roztočov, neberúc do úvahy zástupcov kohorty Uropodina. Táto práca je výsledkom dlhodobého výskumu klepietkavcov organizovaného pracovníkmi Chránenej krajiny Cerová vrchovina v rokoch 2006 až 2007.

Materiál a metodika

Z vlastných zberov bolo získaných 7598 exemplárov mesostigmátnych roztočov (ex. Uropodina), z ktorých bolo determinovaných 193 druhov. Spolu s doteraz publikovanými údajmi je tak zo skúmaného územia známych 214 druhov mesostigmátnych roztočov a dva druhy kliešťov. Uskutočnených bolo 85 zberov (76 odberových stacionárov v Cerovej vrchovine a 6 v Rimavskej kotline) z 52 lokalít. Zbery boli realizované od 29. apríla 2000 do 2. októbra 2008.

Pri výskume boli použité štyri základné metódy zberu. Prvým spôsobom bol odber pôdneho substrátu preosevmi a pôdnymi vzorkami. Nevýhodou preosevov je, že nezachytíme celé druhové spektrum, pretože pri preosievaní dochádza k deštrukcii slabo sklerotizovaných roztočov. Väčšinu zberov sme realizovali metódou pôdných vzoriek (objem cca 300 cm³), ktorá je vhodná najmä v prípade konzistentných, silne podmäčianých a zle preosievateľných substrátov (ľúčne pôdy, hnojúce materiály). Druhým spôsobom bol individuálny zber pod kôrou, v práchnivom dreve stromov, pod spadnutým drevom a kameňmi, či na telách hmyzu. Tretím spôsobom bol zber hniezd živočíchov – vtáčích, cicavčích, alebo hniezd spoločensky žijúcich článkonožcov. Štvrtým spôsobom zberu boli zemné pasce (alkoholové aj formalínové) exponované v jaskyniach tri mesiace.

Kvôli čo najkomplexnejšiemu zaznamenaniu fauny sme jednotlivé metodiky vzájomne kombinovali v rôznorodých substrátoch (mikrohabitatoch) a na rozmanitých stanovištiach (biotopoch). Získaný materiál bol k ďalšiemu spracovaniu prepravovaný v igelitových vreckách. Pri transporte je dôležitý časový aspekt. V laboratóriu bol materiál separovaný v modifikovanom Tullgrenovom aparáte (HAARLOV 1947, KRANTZ 1978), uložený v 70% etylalkohole a následne montovaný na trvalé mikroskopické preparáty s použitím chloralhydrátového média Liquid de Swan (SINGER 1967).

Zoznam zberov

- 29. 4. 2000 – Blhovce, Dobogov – lúka, individuálny zber, 380 m n. m. [DFS: 7785, leg. a det. P. FENĎA].
- 29. 4. 2000 – Blhovce, Črep, severný svah – bučina (*Fagion sylvaticae*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 380 m n. m. [DFS: 7785, leg. a det. P. FENĎA].
- 30. 4. 2000 – Hajnáčka, Tilič – dubová hrabina (*Quercus-Carpinetum*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 460 m n. m. [DFS: 7785, leg. a det. P. FENĎA].
- 1. 5. 2000 – Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok – jelšina (*Alnion*), naplavený hlinito-štrkový materiál pri potoku, 380 m n. m. [DFS: 7885, leg. a det. P. FENĎA].
- 1. 5. 2000 – Šiatorská Bukovinka, železničná stanica – mladá cerina (*Quercetum cerris*) s agátom (*Robinia pseudoacacia*) a borovicou (*Pinus sylvestris*), pôdny substrát s koreňovým systémom tráv, 280 m n. m. [DFS: 7884, leg. a det. P. FENĎA].

1. 5. 2000 – Šiatorská Bukovinka, železničná stanica – lúka, pôdny substrát s koreňovým systém tráv, 260 m n. m. [DFS: 7884, leg. a det. P. FENĎA].
26. 6. 2002 – Radzovce, Obručná, údolie Monického potoka – cerina (*Quercetum cerris*), preosev listovej opadanky s pôdnym substrátom, 283 m n. m. [DFS: 7885, leg. M. HAVIAR, det. P. FENĎA].
26. 6. 2002 – Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška – bučina (*Fagion sylvaticae*), preosev listovej opadanky s pôdnym substrátom, 440 m n. m. [DFS: 7885, leg. M. HAVIAR, det. P. FENĎA].
27. 6. 2002 – Radzovce, Obručná – bučina (*Fagion sylvaticae*), preosev listovej opadanky s pôdnym substrátom, 430 m n. m. [DFS: 7885, leg. M. HAVIAR, det. P. FENĎA].
27. 6. 2002 – Hajnáčka, NPR Pohanský hrad – dubová hrabina (*Quercus-Carpinetum*), preosev listovej opadanky s pôdnym substrátom, 540 m n. m. [DFS: 7885, leg. M. HAVIAR, det. P. FENĎA].
30. 7. 2003 – Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška – bučina (*Fagion sylvaticae*), preosev listovej opadanky s pôdnym substrátom, 440 m n. m. [DFS: 7885, leg. M. HAVIAR, det. P. FENĎA].
30. 7. 2003 – Radzovce, Obručná, údolie Monického potoka – cerina (*Quercetum cerris*), preosev listovej opadanky s pôdnym substrátom, 283 m n. m. [DFS: 7885, leg. M. HAVIAR, det. P. FENĎA].
30. 7. 2003 – Radzovce, Obručná – bučina (*Fagion sylvaticae*), preosev listovej opadanky s pôdnym substrátom, 430 m n. m. [DFS: 7885, leg. M. HAVIAR, det. P. FENĎA].
30. 7. 2003 – Hajnáčka, NPR Pohanský hrad – dubová hrabina (*Quercus-Carpinetum*), preosev listovej opadanky s pôdnym substrátom, 540 m n. m. [DFS: 7885, leg. M. HAVIAR, det. P. FENĎA].
31. 7. 2003 – Hajnáčka, PR Steblová skala – cerina (*Quercetum cerris*), preosev listovej opadanky s pôdnym substrátom, 320 m n. m. [DFS: 7785, leg. M. HAVIAR, det. P. FENĎA].
1. 8. 2003 – Veľký Blh, PR Horný Červený les (Vereš) – stará dubina (*Quercetum*) s hrabom (*Carpinus betulus*), preosev listovej opadanky s pôdnym substrátom, 240 m n. m. [DFS: 7586, leg. M. HAVIAR, det. P. FENĎA].
20. 6. 2005 – Rimavská Sobota, PR Kurinecká dubina – dubohrabina (*Quercus-Carpinetum*), hnojúce seno spod krmelca s pôdnym substrátom; 220 m n. m. [DFS: 7686, leg. a det. P. MAŠÁN, P. FENĎA].
21. 6. 2005 – Teplý vrch, CHA Hikóriový porast – stará dubina (*Quercetum*) s hrabom (*Carpinus betulus*), pagaštanom (*Aesculus hippocastanum*), lipou (*Tilia* sp.) a javorom (*Acer* sp.), listová opadanka s pôdnym substrátom, 225 m n. m. [DFS: 7586, leg. a det. P. MAŠÁN].
21. 6. 2005 – Teplý vrch, CHA Hikóriový porast – stará dubina (*Quercetum*) s hrabom (*Carpinus betulus*), zrelé plodnice drevokaznej huby *Trametes gibbosa* na starých dubových pňoch, 225 m n. m. [DFS: 7586, leg. a det. P. MAŠÁN].
21. 6. 2005 – Veľký Blh, PR Horný Červený les (Vereš) – stará dubina (*Quercetum*) s hrabom (*Carpinus betulus*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 280 m n. m. [DFS: 7586, leg. a det. P. MAŠÁN, P. FENĎA].
5. 6. 2006 – Hostice, vodná nádrž – agátový porast (*Robinia pseudoacacia*) na pieskových dunách, pôdny substrát, hlinené mravenisko (*Lasius niger*), hniezdo drobného zemného cicavca (*Micromammalia*), 240 m n. m. [DFS: 7786, leg. a det. P. MAŠÁN].
6. 6. 2006 – Čakanovce, Tri chotáre – dubová hrabina (*Quercus-Carpinetum*), listová opadanka s pôdnym substrátom, hniezdo drobného zemného cicavca (*Micromammalia*), 400 m n. m. [DFS: 7784, leg. a det. P. MAŠÁN].
6. 6. 2006 – Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok – listnatý les v alúviu potoka s prímiesou jelše *Alnus incana*, listová opadanka s pôdnym substrátom, 390 m n. m. [DFS: 7885, leg. a det. P. MAŠÁN].
6. 6. 2006 – Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška – bučina (*Fagion sylvaticae*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 450 m n. m. [DFS: 7885, leg. a det. P. MAŠÁN].
7. 6. 2006 – Belina, PP Belinské skaly – cerina (*Quercetum cerris*), listová opadanka s pôdnym substrátom a individuálny zber pod kôrou odumretých stromov, 460 m n. m. [DFS: 7785, leg. a det. P. MAŠÁN].
7. 6. 2006 – Šurice, PP Soví hrad – pastvina spásaná ovcami, substrát z mravenísk (*Formica pratensis*), 250 m n. m. [DFS: 7785, leg. a det. P. MAŠÁN].

7. 6. 2006 – Šurice, PP Soví hrad – pastvina spásaná ovcami, individuálny zber z koprofágnych chrobákov (Scarabaeidae: *Aphodius* spp., *Copris lunaris*, *Lethrus apterus* a *Onthophagus* spp.), 250 m n. m. [DFS: 7785, leg. a det. P. MAŠÁN].
7. 6. 2006 – Šurice, PP Soví hrad – bučina (*Fagion sylvaticae*) s hrabom (*Carpinus betulus*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 260 m n. m. [DFS: 7785, leg. a det. P. MAŠÁN].
25. 7. 2006 – Petrovce, Cerová – stará bučina (*Fagion sylvaticae*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 280 m n. m. [DFS: 7886, leg. a det. P. MAŠÁN].
25. 7. 2006 – Petrovce, Cerová – dubová hrabina (*Quercus-Carpinetum*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 230 m n. m. [DFS: 7886, leg. a det. P. MAŠÁN].
25. 7. 2006 – Petrovce, CHA Fenek – podmäčaná jelšina (*Alnion*), listová opadanka s vlhkým až podmäčným pôdnym substrátom, 240 m n. m. [DFS: 7886, leg. a det. P. MAŠÁN].
25. 7. 2006 – Tachty, dolina Gortvy – brezový porast na lúčnom okraji, machy a listová opadanka s pôdnym substrátom, 360 m n. m. [DFS: 7885, leg. a det. P. MAŠÁN].
26. 7. 2006 – Hajnáčka, NPR Pohanský hrad – enkláva dubov (*Quercus* sp.) na lúčnom xeroterme, listová opadanka s pôdnym substrátom, 570 m n. m. [DFS: 7785, leg. a det. P. MAŠÁN].
26. 7. 2006 – Hajnáčka, Tilič – dubová hrabina (*Quercus-Carpinetum*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 460 m n. m. [DFS: 7785, leg. a det. P. MAŠÁN].
26. 7. 2006 – Hajnáčka, PP Zaboda – cerina (*Quercetum cerris*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 460 m n. m. [DFS: 7785, leg. a det. P. MAŠÁN].
26. 7. 2006 – Rimavská Sobota – mestský intravilán, individuálny zber z nosorožteka *Oryctes nasicornis* (Coleoptera, Scarabaeidae), 220 m n. m. [DFS: 7785, leg. a det. P. MAŠÁN].
26. 7. 2006 – Šurice, PP Soví hrad – bučina (*Fagion sylvaticae*) s hrabom (*Carpinus betulus*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 260 m n. m. [DFS: 7785, leg. a det. P. MAŠÁN].
4. 9. 2006 – Chrámec, Teplá dolina – cerina (*Quercetum cerris*) s agátom (*Robinia pseudoacacia*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 200 m n. m. [DFS: 7787, leg. a det. P. FENĎA].
4. 9. 2006 – Chrámec – xerotherm s jalovcom (*Juniperus communis*) a borovicou čiernou (*Pinus nigra*), machy, pôdny substrát, hlinené mravenisko (*Lasius niger*), hniezdo drobného zemného cicavca (*Micromammalia*), 200 m n. m. [DFS: 7787, leg. a det. P. MAŠÁN].
4. 9. 2006 – Chrámec, vodná nádrž – litorálna zóna nádrže bez vegetácie aj v poraste trstiny (*Phragmites* sp.), silne podmäčaný pôdny substrát, 180 m n. m. [DFS: 7787, leg. a det. P. MAŠÁN, P. FENĎA].
4. 9. 2006 – Chrámec, CHA Vinohrady – opustené pasienky so solitérnymi ovocnými stromami, opad a pôdny substrát s koreňovým systém tráv, 250 m n. m. [DFS: 7787, leg. a det. P. FENĎA].
5. 9. 2006 – Tachty, Havranie – mladá cerina (*Quercetum cerris*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 400 m n. m. [DFS: 7885, leg. a det. P. FENĎA].
5. 9. 2006 – Gemerský Jablonec, vodná nádrž pri vtoku Gortvy – litorálna zóna nádrže s rozľahlým porastom trstiny (*Phragmites* sp.), silne podmäčaný pôdny substrát, 245 m n. m. [DFS: 7885, leg. a det. P. FENĎA].
5. 9. 2006 – Šurice – okraj poľa a pastviny, vyzretý maštaľný hnoj, 230 m n. m. [DFS: 7785, leg. a det. P. MAŠÁN].
5. 9. 2006 – Šurice, PP Soví hrad – pastvina spásaná ovcami, individuálny zber pod kameňmi, drevom a v mraveniskách, 250 m n. m. [DFS: 7785, leg. a det. P. MAŠÁN].
5. 9. 2006 – Šurice, PP Soví hrad – pastvina spásaná ovcami, pôdny substrát z ústia nôr sysľa (*Spermophilus citellus*), 250 m n. m. [DFS: 7785, leg. a det. P. MAŠÁN].
5. 9. 2006 – Šurice, PP Soví hrad – bučina (*Fagion sylvaticae*) s hrabom (*Carpinus betulus*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 260 m n. m. [DFS: 7785, leg. a det. P. MAŠÁN].
6. 9. 2006 – Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška – bučina (*Fagion sylvaticae*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 420 m n. m. [DFS: 7885, leg. a det. P. FENĎA].

6. 9. 2006 – Šiatorská Bukovinka, kameňolom Mačacia – xerotherm na andezitoch, pôdny substrát s koreňovým systém tráv, 450 m n. m. [DFS: 7885, leg. a det. P. FENĎA].
6. 9. 2006 – Šiatorská Bukovinka, parkovisko pod hradom – dve hniezda žltouchvosta domového (*Phoenicurus ochruros*) pod strechou, 330 m n. m. [DFS: 7885, leg. a det. P. FENĎA].
6. 9. 2006 – Belina, PP Belinské skaly – dubová hrabina (*Quercus-Carpinetum*) s bukom (*Fagus sylvatica*), hniezdo čmeľa *Bombus* sp. (Hymenoptera, Apidae) s listovou opadankou a pôdnym substrátom, 480 m n. m. [DFS: 7785, leg. a det. P. MAŠÁN].
6. 9. 2006 – Belina, PP Belinské skaly – cerina (*Quercetum cerris*) na vrchole, machy a pôdny substrát zo štrbín skál, 480 m n. m. [DFS: 7785, leg. a det. P. FENĎA].
29. 4. 2007 – Šurice, PP Soví hrad – vrcholový xerotherm na andezitoch, pôdny substrát s koreňovým systém tráv, 290 m n. m. [DFS: 7785, leg. a det. P. FENĎA].
29. 4. 2007 – Šurice, PP Soví hrad – bučina (*Fagion sylvaticae*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 250 m n. m. [DFS: 7785, leg. a det. P. FENĎA].
30. 4. 2007 – Hajnáčka, Ragáč, východný svah – dubová hrabina (*Quercus-Carpinetum*) s bukom (*Fagus sylvatica*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 500 m n. m. [DFS: 7785, leg. a det. P. FENĎA].
30. 4. 2007 – Hajnáčka, PR Steblová skala – vrcholový xerotherm na andezitoch, pôdny substrát s koreňovým systém tráv, 486 m n. m. [DFS: 7785, leg. a det. P. FENĎA].
30. 4. 2007 – Hajnáčka, PR Steblová skala, pod Veľkou skalou – bučina (*Fagion sylvaticae*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 390 m n. m. [DFS: 7785, leg. a det. P. FENĎA].
21. 5. 2007 – Drňa, PP Jalovské vrstvy – dubina (*Quercetum*) na pieskovci, listová opadanka, 280 m n. m. [DFS: 7786, leg. a det. P. MAŠÁN].
22. 5. 2007 – Hajnáčka, NPR Pohanský hrad – bučina (*Fagion sylvaticae*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 520 m n. m. [DFS: 7785, leg. a det. P. MAŠÁN].
22. 5. 2007 – Tachty – mladá dubina (*Quercetum*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 280 m n. m. [DFS: 7885, leg. a det. P. MAŠÁN].
22. 5. 2007 – Tachty, vodná nádrž – litorálna zóna nádrže bez vegetácie, topoľový opad so silne vlhkým hlineným substrátom, 240 m n. m. [DFS: 7885, leg. a det. P. MAŠÁN].
1. 10. 2007 – Janice, Hadia stráň – pastvina so solitérnymi hruškami (*Pyrus communis*) a jalovcom (*Juniperus communis*), opad a pôdny substrát s koreňovým systém tráv, 240 m n. m. [DFS: 7787, leg. a det. P. FENĎA].
1. 10. 2007 – Chrámec, CHA Vinohrady – opustený vinohrad, opad a pôdny substrát s koreňovým systém tráv, 250 m n. m. [DFS: 7787, leg. a det. P. FENĎA].
1. 10. 2007 – Drňa, PP Jalovské vrstvy – xerotherm na pieskovci so solitérnymi dubmi (*Quercus* sp.), listová opadanka a pôdny substrát s koreňovým systém tráv, 280 m n. m. [DFS: 7786, leg. a det. P. FENĎA].
1. 10. 2007 – Drňa, PP Jalovské vrstvy – porast agátov (*Robinia pseudoacacia*) s podrastom lipkavca (*Galium* sp.), pôdny substrát, 230 m n. m. [DFS: 7786, leg. a det. P. FENĎA].
2. 10. 2007 – Tachty, dolina Gortvy – bučina (*Fagion sylvaticae*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 340 m n. m. [DFS: 7885, leg. a det. P. FENĎA].
2. 10. 2007 – Tachty, dolina Gortvy – jelšina (*Alnion*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 290 m n. m. [DFS: 7885, leg. a det. P. FENĎA].
2. 10. 2007 – Petrovce, CHA Fenek – podmáčaná jelšina (*Alnion*), listová opadanka s vlhkým až podmáčaným pôdnym substrátom, 250 m n. m. [DFS: 7886, leg. a det. P. FENĎA].
2. 10. 2007 – Hostice, vodná nádrž – litorálna zóna nádrže s porastom trstiny (*Phragmites* sp.), silne podmáčaný pôdny substrát, 190 m n. m. [DFS: 7786, leg. a det. P. FENĎA].
3. 10. 2007 – Šurice – intravilán obce, maštaľný hnoj a kompost, 230 m n. m. [DFS: 7785, leg. a det. P. FENĎA].

3. 10. 2007 – Hajnáčka, Stĺpová jaskyňa – vchod jaskyne, listová opadanka s pôdnym substrátom, 520 m n. m. [DFS: 7885, leg. a det. P. FENĎA].
3. 10. 2007 – Hajnáčka, NPR Pohanský hrad, Veľké Šurické kamenné more – bučina (*Fagion sylvaticae*) s dubmi (*Quercus* sp.) a hrabmi (*Carpinus betulus*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 520 m n. m. [DFS: 7885, leg. a det. P. FENĎA].
3. 10. 2007 – Hajnáčka, Ragáč, južný hrebeň – cerina (*Quercetum cerris*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 450 m n. m. [DFS: 7885, leg. a det. P. FENĎA].
3. 10. 2007 – Hajnáčka, Ebeckého jaskyňa – vchod jaskyne, listová opadanka s pôdnym substrátom, 500 m n. m. [DFS: 7885, leg. a det. P. FENĎA].
4. 10. 2007 – Belina, Malobelinská hora, pod Rakvicou – dubová hrabina (*Quercus-Carpinetum*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 510 m n. m. [DFS: 7885, leg. a det. P. FENĎA].
4. 10. 2007 – Belina, PP Belinské skaly – dubová hrabina (*Quercus-Carpinetum*), individuálny zber z lajniaka *Geotrupes stercorosus* (Coleoptera, Scarabaeidae), 490 m n. m. [DFS: 7785, leg. a det. P. FENĎA].
4. 10. 2007 – Radzovce, Obručná – bučina (*Fagion sylvaticae*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 430 m n. m. [DFS: 7885, leg. a det. P. FENĎA].
4. 10. 2007 – Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok – jelšina (*Alnion*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 370 m n. m. [DFS: 7885, leg. a det. P. FENĎA].
2. 7. 2008 – Hajnáčka, Stĺpová jaskyňa – jaskyňa, 3 m od vchodu, individuálny zber pod kameňmi, 520 m n. m. [DFS: 7785, leg. V. PAPÁČ, det. P. FENĎA].
2. 10. 2008 – Hajnáčka, Labyrintová jaskyňa – jaskyňa, vstupná sienka 5 m od vchodu, zemná pasca, 540 m n. m. [DFS: 7885, leg. V. PAPÁČ, det. P. FENĎA].
2. 10. 2008 – Hajnáčka, Nyáriho jaskyňa – jaskyňa, sienka na dne jaskyne 15 m od vchodu, zemná pasca, 570 m n. m. [DFS: 7885, leg. V. PAPÁČ, det. P. FENĎA].
2. 10. 2008 – Hajnáčka, Nyáriho jaskyňa – jaskyňa, 5 m od vchodu, zemná pasca, 570 m n. m. [DFS: 7885, leg. V. PAPÁČ, det. P. FENĎA].

Systematický prehľad zistených druhov

Systematický prehľad obsahuje 214 druhov roztočov z podradu Parasitiformes, nepočítajúc 54 druhov roztočov z kohorty Uropodina. V systematickom prehľade druhov je použité názvoslovie a systém podľa KARGA (1993). Legenda pre použité symboly je nasledovná: ♀ – samica, ♂ – samec, N – nymfa (deutonymfa, protonymfa), L – larva.

Mesostigmata CANESTRINI, 1891 – Antennophorina BERLESE, 1892 – Celaenopsidae BERLESE, 1892
Celaenopsis BERLESE, 1886

***Celaenopsis badius* (C. L. KOCH, 1836)**

Nepublikované údaje: 2 ♂♂ – 29. 4. 2000, Blhovce, Črep; 1 ♂ – 27. 6. 2002, Radzovce, Obručná; 1 ♀, 1 ♂ – 27. 6. 2002, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 1 ♀ – 30. 7. 2003, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 3 ♀♀, 8 ♂♂ – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (cerina); 1 ♀ – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (bučina); 7 ♀♀, 2 ♂♂ – 30. 7. 2003, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 1 ♀ – 1. 8. 2003, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 1 ♀, 2 ♂♂ – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikórový porast (huby); 2 ♀♀ – 25. 7. 2006, Petrovce, Cerová (bučina); 1 ♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, Tilič; 1 ♀, 6 ♂♂ – 5. 9. 2006, Tachty, Havranie; 1 ♀, 4 ♂♂ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (cerina); 1 DN – 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 13 ♀♀, 6 ♂♂ – 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala (xerotherm); 1 ♀, 1 ♂ – 22. 5. 2007, Tachty.

Subkortikol a lignikol. Európsky druh, podľa publikovaných údajov z územia Slovenska relatívne vzácny druh, zistený iba v niekoľkých orografických celkoch (od nadmorskej výšky 250 m v Trábeči do 600 m v Jablunkovskom medzihorí). V lesoch Cerovej vrchoviny a Rimavskej kotliny sa vyskytoval pomerne často, aj keď nie vo vysokých počtoch – podobný stav bol v poslednom čase zistený aj v dubových lesoch Malých Karpát (FENĎA a ČICEKOVÁ 2005). Druh

bol na Slovensku doteraz zaznamenaný výlučne v lesných biotopoch, v Cerovej vrchovine sme ho zistili aj na lúke v koreňovom systéme tráv na Steblovej skale. Nález z Rimavskej kotliny je najnižšie položeným nálezom na Slovensku (Vereš, 240 m n. m.).

Sejina KRAMER, 1885 – Sejidae BERLESE, 1895

Sejus C. L. KOCH, 1836

***Sejus togatus* C. L. KOCH, 1836**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 27. 6. 2002, Radzovce, Obručná; 1 ♀ – 30. 7. 2003, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 1 ♀ – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (cerina); 1 ♀, 2 DN – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (bučina); 1 DN – 30. 7. 2003, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 3 ♀♀ – 31. 7. 2003, Hajnáčka, PR Steblová skala; 3 ♀♀, 1 ♂ – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikórový porast (huby); 1 ♀ – 21. 6. 2005, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 1 ♀ – 7. 6. 2006, Šurice, PP Soví hrad (bučina); 2 ♀♀ – 25. 7. 2006, Petrovce, Cerová (bučina); 1 ♀ – 25. 7. 2006, Tachty, dolina Gortvy; 2 ♂♂ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, Tilič; 5 ♀♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, PP Zaboda; 1 ♀ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (cerina); 1 ♂ – 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad (bučina); 1 DN – 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 1 ♀ – 22. 5. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 1 ♀ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 1 ♀, 2 ♂♂ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ragáč.

Subkortikol a lignikol. Európsky druh, na Slovensku jeden z hojnejších druhov podkôrných akarocenóz rozšírený od nížin (150 m n. m., Borská nížina) po horské oblasti (750 m n. m., Bukovské vrchy), a to hlavne v pôde rôznych typov lesov, sekundárne preniká aj do pôdy alebo vtáčích hniezd (najmä v stromových dutinách). Podobne ako predchádzajúci druh v pôde nedosahuje vyššie populačné hustoty, takže v zberoch nebýva zastúpený často. Jeho skutočné rozšírenie na Slovensku bude väčšie, ako sa môže zdať podľa dosiaľ publikovaných záznamov. V Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline bol zistený relatívne často, a to vždy v opadanke dubových a bukových lesov.

Uropodellidae CAMIN, 1955

Asternolaelaps BERLESE, 1923

***Asternolaelaps querci* WIŚNIEWSKI et HIRSCHMANN, 1984**

Nepublikované údaje: 4 ♀♀, 4 ♂♂ – 1. 8. 2003, Veľký Blh, PR Horný Červený les.

Subkortikol a lignikol. Stredoeurópsky druh, známy iba z Poľska a Slovenska. V Poľsku bol tento druh zistený v hniúcich pňoch a pod kôrou. Z územia Slovenska sú zatiaľ známe iba dva nálezy, oba z dubových lesov na západnom Slovensku – zo stromovej dutiny obývanej vrabcom poľným (*Passer montanus*) v NPR Šúr (126 m n. m. Podunajská rovina) [FENĎA a kol. (1998) nález publikovali ako *Asternolaelaps fecundus* BERLESE, 1923, potom FENĎA (1999) redeterminoval druh ako *A. querci* a tento nález je následne spomínaný aj v práci KRUMPÁL a kol. (2001)]. Druhý nález pochádza z preosevu lesnej opadanky pri Lošonci (310 m n. m., Malé Karpaty) a je uverejnený ako *Asternolaelaps* sp. (FENĎA a CICEKOVÁ 2005). V zbere z Rimavskej kotliny sme prvýkrát zaznamenali tento druh vo vyššom počte, pričom boli prítomné obe pohlavia.

Gamasina LEACH, 1815 – Epicriidae BERLESE, 1885

Epicrius CANESTRINI et FANZAGO, 1877

***Epicrius monticola* BREGETOVA, 1977**

Publikované údaje: 1 ♀, 1 ♂ – 5. 9. 2006, Šurice, PP Soví hrad (bučina); 2 ♀♀ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (MAŠAN 2008).

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 26. 7. 2006, Šurice, PP Soví hrad; 2 ♀♀, 1 ♂ – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (bučina); 2 ♀♀, 1 ♂ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ragáč.

Edafický detrikol, známy z južnej a východnej Európy. Na Slovensku sa vyskytuje iba lokálne v západnej časti územia (Vtáčnik, Pohronský Inovec, Trábeč, Štiavnické vrchy, Ipel'ská

pahorkatina, Cerová vrchovina). Tu bol zistený na miestach od 200 do 1020 m n. m. Prejavuje afinitu k bukovým porastom. V Cerovej vrchovine bol zistený ako v bukových, tak aj v dubových lesoch.

***Epicrius resinae* KARG, 1971**

Nepublikované údaje: 1 ♂ – 29. 4. 2000, Blhovce, Črep; 1 ♀ – 6. 9. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 6 ♀♀, 6 ♂♂ – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (bučina); 1 ♀, 3 ♂♂ – 4. 10. 2007, Radzovce, Obručná.

Edafický detrikol. Európsky druh so širokou ekologickou potenciou. Na Slovensku je najbežnejším zástupcom rodu *Epicrius* (rozšírený od nadmorskej výšky 200 m v Ipelskej pahorkatine po alpinské lúky vo výške 2120 m vo Vysokých Tatrách), nebol zistený v teplomilných a v lužných lesoch. V Cerovej vrchovine bol zaznamenaný výlučne v opadanke bukových lesov.

***Epicrius tauricus* BREGETOVA, 1977**

Publikované údaje: 1 ♂ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška (MAŠÁN 2008).

Nepublikované údaje: 1 ♂ – 27. 6. 2002, Radzovce, Obručná; 1 ♀ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 1 ♀ – 4. 10. 2007, Belina, Malobelinská hora.

Edafický detrikol. Európsky druh so širokou ekologickou potenciou. Na Slovensku je bežným lesným zástupcom rodu *Epicrius* (rozšírený od nadmorskej výšky 170 m na Východoslovenskej pahorkatine po 1560 m vo Veľkej Fatre), dosiaľ nebol zistený na lúčnych biotopoch. V Cerovej vrchovine bol zaznamenaný v opadanke bukových lesov, jeden nález pochádza z dubohrabiny.

Zerconidae BERLESE, 1892

Parazercon TRÄGARDH, 1931

***Parazercon radiatus* (BERLESE, 1914)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (cerina); 4 ♀♀ – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (bučina); 1 ♀ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Stĺpová jaskyňa.

Edafický detrikol. Holarktický druh s boreo-montánnym rozšírením. Psychrofilný druh, na Slovensku je široko rozšíreným horským druhom (až do nadmorskej výšky 2160 m v Západných Tatrách). Nálezy z Cerovej vrchoviny sú najjužnejším výskytom tohoto druhu na Slovensku a zároveň aj nálezmi s najnižšou nadmorskou výškou (Obručná, 430 m n. m.).

Prozercon SELLNICK, 1943

***Prozercon carpathofimbriatus* MAŠÁN et FENĎA, 2004**

Publikované údaje: 1 ♀, 1 ♂ – 29. 4. 2000, Blhovce, Črep; 2 ♀♀, 2 ♂♂ – 1. 5. 2000, Šiatorská Bukovinka; 41 ♀♀, 6 ♂♂ – 28. 6. 2002, Svetlá, PR Svetlianska cerina; 9 ♀♀, 2 ♂♂ – 30. 7. 2002, Radzovce, Obručná; 8 ♀♀ – 30. 7. 2002, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 8 ♀♀, 1 ♂ – 30. 7. 2002, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 13 ♀♀, 4 ♂♂ – 31. 7. 2002, Hajnáčka, Steblová skala; 3 ♀♀ – 31. 7. 2002, Svetlá, NR Svetlianska cerina; 2 ♀♀ – 1. 8. 2002, Veľký Blh, PR Vereš; 7 ♀♀, 5 ♂♂ – 1. 8. 2002, Rimavská Sobota, NPR Kurinecká dubina (MAŠÁN a FENĎA 2004).

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 1. 8. 2003, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 2 ♀♀, 1 ♂ – 20. 6. 2005, Rimavská Sobota, PR Kurinecká dubina; 3 ♀♀, 1 ♂ – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikórový porast (opadanka); 2 ♀♀, 2 ♂♂ – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikórový porast (huby); 16 ♀♀, 1 ♂ – 21. 6. 2005, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 1 ♂ – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre; 2 ♀♀, 3 ♂♂ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok; 6 ♀♀, 5 ♂♂ – 7. 6. 2006, Belina, PP Belinské skaly; 1 ♀ – 7. 6. 2006, Šurice, PP Soví hrad (bučina); 3 ♀♀, 3 ♂♂ – 25. 7. 2006, Petrovce, Cerová (bučina); 1 ♀, 2 ♂♂ – 25. 7. 2006, Petrovce, CHA Fenek; 9 ♀♀ – 25. 7. 2006, Tachty, dolina Gortvy; 3 ♀♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, Tilič; 1 ♀ – 4. 9. 2006, Chrámec; 20 ♀♀, 3 ♂♂ – 6. 9. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 5 ♀♀, 3 ♂♂ – 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad (bučina); 1 ♀ – 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala (xerotherm); 7 ♀♀ – 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala (bučina); 4 ♀♀, 2 ♂♂ – 21. 5. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy; 1 ♂ – 22. 5. 2007, Tachty; 19 ♀♀, 3 ♂♂ – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (bučina); 7 ♀♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek; 3 ♀♀, 2 ♂♂

– 3. 10. 2007, Hajnáčka, Stípková jaskyňa; 8 ♀♀, 4 ♂♂ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 4 ♀♀ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ebeckého jaskyňa; 6 ♀♀, 4 ♂♂ – 4. 10. 2007, Belina, Malobelinská hora; 38 ♀♀, 7 ♂♂ – 4. 10. 2007, Radzovce, Obručná; 13 ♀♀, 1 ♂ – 4. 10. 2007, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok.

Edafický detrikol. Stredoeurópsky druh, opísaný z územia Slovenska. Druh so širokou ekologickou potenciou, najbežnejší zástupca rodu *Prozercon* u nás. Na Slovensku rozšírený od nížin (110 m n. m., Podunajská rovina) po horské oblasti (1250 m n. m., Vtáčnik). V Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline bol zaznamenaný v najrôznejších mikrohabitatoch, najčastejšie v opadanke lesov (hlavne bučiny a jelšiny).

***Prozercon carsticus* HALAŠKOVÁ, 1963**

Publikované údaje: 4 ♀♀, 4 ♂♂ – 1. 5. 2000, Šiatorská Bukovinka (cerina) (MAŠÁN a FENĎA 2004).

Nepublikované údaje: 8 ♀♀, 3 ♂♂ – 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč.

Edafický detrikol. Stredoeurópsky druh (juhovýchodoeurópsky element) preferujúci teplé stanovišťa na vápencovom podloží. Na Slovensku rozšírený hlavne v južných a východných oblastiach krajiny (v nadmorských výškach od 160 m na Východoslovenskej pahorkatine po 1150 m vo Veľkej Fatre). V Cerovej vrchovine vzácny druh, zaznamenaný iba dvakrát v opadanke dubových lesov.

***Prozercon sellnicki* HALAŠKOVÁ, 1963**

Publikované údaje: 1 ♀ – 30. 7. 2002, Radzovce, Obručná (bučina) (MAŠÁN a FENĎA 2004).

Edafický detrikol. Stredoeurópsky druh so širokou ekologickou potenciou. Na Slovensku rozšírený od pahorkatín (300 m n. m., Ondavská vrchovina) po alpínske pásmo (2060 m n. m., Belianske Tatry). V Cerovej vrchovine bol zaznamenaný jediný nález z opadanky bučiny.

***Prozercon traegardhi* (HALBERT, 1923)**

Publikované údaje: 1 ♀ – 1. 5. 2000, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok (MAŠÁN a FENĎA 2004).

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 20. 6. 2005, Rimavská Sobota, PR Kurinecká dubina; 1 ♀, 1 ♂ – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre; 4 ♀♀, 3 ♂♂ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 6 ♀♀, 2 ♂♂ – 21. 5. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy; 3 ♀♀ – 22. 5. 2007, Tachty; 2 ♀♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (agátina); 2 ♀♀ – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (bučina); 1 ♀, 1 ♂ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Stípková jaskyňa; 3 ♀♀ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad.

Edafický detrikol. Európsky druh. Na Slovensku jeden z najbežnejších príslušníkov rodu *Prozercon* vyskytujúci sa v najrôznejších mikrohabitatoch. Je rozšírený od nížin (110 m n. m., Hronska pahorkatina) po horské oblasti (1400 m n. m., Poľana). V Cerovej vrchovine zaznamenaný v rôznych biotopoch.

***Prozercon verruciger* MAŠÁN et FENĎA, 2004**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 7. 6. 2006, Šurice, PP Soví hrad (bučina); 1 ♂ – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (bučina).

Edafický detrikol. Stredoeurópsky druh, opísaný z územia Slovenska. Stenotopný druh obývajúcí pôdny detrit s vysokým obsahom drobných kameňov na relatívne teplých lokalitách. Na Slovensku dosiaľ známy iba z piatich lokalít (od 260 m n. m. vo Vihorlatských vrchoch po 570 m n. m. v Slovenskom krase). V Cerovej vrchovine vzácny druh, zaznamenaný iba dvakrát v opadanke bukových lesov.

Zercon C. L. KOCH, 1836

***Zercon athiasi* VINCZE, 1965**

Nepublikované údaje: 3 ♀♀ – 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad (xerotherm).

Edafický detrikol. Stredoeurópsky druh. Na Slovensku je rozšírený iba na najteplejších a najsuchších lokalitách (od 170 m n. m. na Východoslovenskej rovine do 555 m n. m. v Slovenskom krase). Publikované nálezy zo Západných Tatier z nadmorských výšok 1638 až 2047 m n. m. považujeme za chybnú determináciu, ktorú je potrebné korigovať (MACKO 2007, 2008). V Cerovej vrchovine bol zaznamenaný iba v pôde xerotermu na vrchole Sovieho hradu.

***Zercon berlesei* SELLNICK, 1958**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀, 1 ♂ – 7. 6. 2006, Belina, PP Belinské skaly; 3 ♀♀ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (dubová hrabina).

Edafický detrikol. Európsky druh s atypickou bionómiou a širokou ekologickou potenciou. Na Slovensku je rozšírený vo východnej polovici územia od xerothermných biotopov (170 m n. m., Východoslovenská pahorkatina) až po alpské pásmo (2160 m n. m., Západné Tatry), ale jeho areál rozšírenia je nespojitý. V Cerovej vrchovine bol zaznamenaný iba dvakrát v opadanke dubovo-hrabového lesa v PP Belinské skaly.

***Zercon carpathicus* (SELLNICK, 1958)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (dubová hrabina).

Edafický detrikol. Stredoeurópsky druh (západokarpatský element). Na Slovensku je široko rozšírený v horských oblastiach v rôznych mikrohabitatoch (od nadmorskej výšky 320 m v Slovenskom krase po 2150 m v Belianskych Tatrách). V Cerovej vrchovine bol zaznamenaný iba v opadanke dubovo-hrabového lesa v PP Belinské skaly.

***Zercon curiosus* TRÄGARDH, 1910**

Publikované údaje: 8 ♀♀, 1 ♂ – 29. 4. 2000, Blhovce, Črep; 1 ♀ – 27. 6. 2002, Radzovce, Obručná; 2 ♀♀ – 28. 6. 2002, Svetlá, PR Svetlianska cerina; 5 ♀♀, 1 ♂ – 30. 7. 2002, Radzovce, Obručná; 1 ♂ – 30. 7. 2002, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 1 ♀ – 31. 7. 2002, Svetlá, PR Svetlianska cerina; 2 ♀♀ – 1. 8. 2002, Rimavská Sobota, NPR Kurinecká dubina (MAŠÁN a FENĎA 2004).

Nepublikované údaje: 7 ♀♀, 5 ♂♂ – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikórový porast (opadanka); 7 ♀♀, 1 ♂ – 21. 6. 2005, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 2 ♀♀, 3 ♂♂ – 7. 6. 2006, Belina, PP Belinské skaly; 1 ♀ – 25. 7. 2006, Petrovce, CHA Fenek; 1 ♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, PP Zaboda; 1 ♀, 1 ♂ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (dubová hrabina); 7 ♀♀ – 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad (bučina); 1 ♀ – 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala (xerotherm); 3 ♀♀ – 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala (bučina); 1 ♀ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad.

Lignikolný detrikol. Európsky druh (boreálny element, s južnou hranicou rozšírenia v Maďarsku) špecializovaný na život v mŕtvom dreve a pod kôrou. Na Slovensku bežný druh so širokou ekologickou potenciou, rozšírený od pahorkatín (200 m n. m., Ipeľská pahorkatina) po alpské pásmo (2490 m n. m., Vysoké Tatry). V Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline bol zaznamenaný predovšetkým v opadanke lesov (bučiny, dubiny, jelšiny).

***Zercon foveolatus* HALÁŠKOVÁ, 1969**

Publikované údaje: 5 ♀♀ – 30. 7. 2002, Radzovce, Obručná; 7 ♀♀ – 30. 7. 2002, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad (MAŠÁN a FENĎA 2004).

Nepublikované údaje: 5 ♀♀, 3 ♂♂ – 7. 6. 2006, Belina, PP Belinské skaly; 6 ♀♀, 1 ♂ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 10 ♀♀ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (cerina); 17 ♀♀, 10 ♂♂ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, Tilič; 1 ♀, 1 ♂, 1 DN – 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 1 ♀ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 1 ♀ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ebeckého jaskyňa.

Edafický detrikol. Stredoeurópsky druh (submediteránny element). Na Slovensku rozšírený v teplých a suchých biotopoch predhorí a nižších pohorí (od nadmorskej výšky 320 m na Burde po 910 m v Štiavnických vrchoch), predovšetkým v dubových lesoch. V Cerovej vrchovine bol zaznamenaný v opadanke dubových a bukových lesov.

***Zercon gurensis* MIHELČIČ, 1962**

Publikované údaje: 2 ♀♀ – 30. 4. 2000, Hajnáčka, Tilič; 8 ♀♀ – 28. 6. 2002, Svetlá, PR Svetlianska cerina; 3 ♀♀ – 30. 7. 2002, Radzovce, Obručná; 1 ♀ – 31. 7. 2002, Hajnáčka, Steblová skala; 9 ♀♀ – 1. 8. 2002, Rimavská Sobota, NPR Kurinecká dubina (MAŠAN a FENĎA 2004).

Nepublikované údaje: 3 ♀♀ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok; 1 ♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, Tilič; 57 ♀♀ – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (bučina); 9 ♀♀, 4 ♂♂ – 4. 10. 2007, Belina, Malobelinská hora; 3 ♀♀ – 4. 10. 2007, Radzovce, Obručná.

Edafický detrikol. Európsky druh (subatlantický element). Na Slovensku rozšírený v západnej a južnej časti krajiny, kde obýva teplejšie a suchšie lesy, predovšetkým tvrdé luhy a dubiny (od nadmorskej výšky 145 m na Borskej nížine po 510 m v Cerovej vrchovine). V Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline bol zaznamenaný predovšetkým v opadanke dubových lesov.

***Zercon hungaricus* SELLNICK, 1958**

Publikované údaje: 1 DN – 30. 4. 2000, Hajnáčka, Tilič; 3 ♀♀, 7 ♂♂, 8 DN – 1. 5. 2000, Šiatorská Bukovinka; 30 ♀♀, 3 ♂♂ – 30. 7. 2002, Radzovce, Obručná; 17 ♀♀, 5 ♂♂ – 30. 7. 2002, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 7 ♀♀ – 30. 7. 2002, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 5 ♀♀ – 31. 7. 2002, Hajnáčka, Steblová skala; 2 ♀♀ – 31. 7. 2002, Svetlá, PR Svetlianska cerina (MAŠAN a FENĎA 2004).

Nepublikované údaje: 8 ♀♀, 7 ♂♂ – 20. 6. 2005, Rimavská Sobota, PR Kurinecká dubina; 3 ♀♀, 1 ♂ – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikóriový porast (opadanka); 4 ♀♀, 1 ♂ – 21. 6. 2005, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 21 ♀♀, 13 ♂♂ – 5. 6. 2006, Hostice, vodná nádrž; 2 ♀♀ – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre; 4 ♀♀, 1 ♂ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok; 7 ♀♀ – 7. 6. 2006, Belina, PP Belinské skaly; 8 ♀♀, 4 ♂♂ – 7. 6. 2006, Šurice, PP Soví hrad (bučina); 9 ♀♀, 5 ♂♂ – 25. 7. 2006, Petrovce, Cerová (dubová hrabina); 6 ♀♀, 3 ♂♂ – 25. 7. 2006, Petrovce, Cerová (bučina); 1 ♂ – 25. 7. 2006, Tachty, dolina Gortvy; 5 ♀♀, 4 ♂♂ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 6 ♀♀, 7 ♂♂ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, Tilič; 1 ♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, PP Zaboda; 2 ♀♀, 3 ♂♂ – 26. 7. 2006, Šurice, PP Soví hrad; 10 ♀♀, 1 ♂ – 4. 9. 2006, Chrámec; 22 ♀♀, 1 ♂ – 4. 9. 2006, Chrámec, Teplá dolina; 19 ♀♀, 1 ♂ – 5. 9. 2006, Tachty, Havranie; 52 ♀♀, 6 ♂♂ – 6. 9. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 3 ♀♀, 4 ♂♂ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (dubová hrabina); 13 ♀♀, 3 ♂♂ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (cerina); 7 ♀♀ – 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad (bučina); 2 ♀♀, 1 ♂, 2 DN – 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 10 ♀♀, 2 ♂♂ – 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala (bučina); 13 ♀♀, 6 ♂♂ – 21. 5. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy; 1 ♀, 1 ♂ – 22. 5. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 2 ♀♀ – 22. 5. 2007, Tachty; 1 ♂ – 1. 10. 2007, Janice, Hadia stráň; 3 ♀♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (xerotherm); 5 ♀♀, 1 ♂ – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (bučina); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (jelsina); 4 ♀♀, 4 ♂♂ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 8 ♀♀, 9 ♂♂, 1 DN – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 5 ♀♀ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ebeckého jaskyňa; 18 ♀♀, 12 ♂♂, 1 DN – 4. 10. 2007, Belina, Malobelinská hora; 12 ♀♀, 3 ♂♂ – 4. 10. 2007, Radzovce, Obručná; 20 ♀♀, 5 ♂♂ – 4. 10. 2007, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok.

Edafický detrikol. Európsky druh (submediteránny element). Na Slovensku široko rozšírený v teplejších a suchších lesoch v predhoriach a v nižších pohoriach, hlavne na južne exponovaných svahoch (od nadmorskej výšky 110 m na Hronskej pahorkatine po 950 m vo Veporských vrchoch), väčšina nálezov pochádza z dubových porastov. V Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline bol najpočetnejším druhom rodu *Zercon*.

***Zercon peltatus* C. L. KOCH, 1836**

Publikované údaje: 1 DN – 30. 4. 2000, Hajnáčka, Tilič; 27 ♀♀, 4 ♀♀ – 28. 6. 2002, Svetlianska cerina; 1 ♂ – 30. 7. 2002, Radzovce, Obručná; 8 ♀♀, 1 ♂ – 30. 7. 2002, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 3 ♀♀ – 30. 7. 2002, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 1 ♀, 1 ♂ – 31. 7. 2002, Hajnáčka, Steblová skala; 4 ♀♀ – 31. 7. 2002, Svetlianska cerina; 1 ♀ – 1. 8. 2002, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 9 ♀♀ – 1. 8. 2002, Rimavská Sobota, PR Kurinecká dubina (MAŠAN a FENĎA 2004).

Nepublikované údaje: 3 ♀♀, 2 ♂♂ – 20. 6. 2005, Rimavská Sobota, PR Kurinecká dubina; 12 ♀♀, 3 ♂♂ – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikóriový porast (opadanka); 1 ♀, 2 ♂♂ – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikóriový porast (huby); 30 ♀♀, 6 ♂♂, 1 DN – 21. 6. 2005, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 1 ♀ – 5. 6. 2006, Hostice, vodná nádrž; 3 ♀♀, 1 ♂ – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre; 1 ♀, 1 ♂ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok; 7 ♀♀ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 12 ♀♀, 2 ♂♂ – 7. 6. 2006, Belina, PP Belinské skaly; 1 ♀, 3 ♂♂ – 7. 6. 2006, Šurice, PP Soví hrad (bučina); 2 ♀♀ – 25. 7. 2006, Petrovce, Cerová (dubová hrabina); 1 ♂ – 25. 7. 2006, Petrovce, Cerová (bučina); 3 ♀♀ – 25. 7. 2006, Tachty, dolina Gortvy; 4 ♀♀, 5 ♂♂ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 10 ♀♀, 1 ♂ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, Tilič; 2 ♀♀, 6 ♂♂ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, PP Zaboda; 5 ♀♀ – 5. 9. 2006, Tachty, Havranie; 60 ♀♀, 9 ♂♂ – 6. 9. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 5 ♀♀, 2 ♂♂ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (dubová hrabina); 22 ♀♀, 1 ♂ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (cerina); 9 ♀♀ – 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad (bučina); 2

♀ – 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 6 ♀, 1 ♂ – 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala (bučina); 2 ♀, 2 ♂ – 21. 5. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy; 1 ♀ – 22. 5. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 1 ♂ – 22. 5. 2007, Tachty; 2 ♀, 1 ♂ – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (jelšina); 6 ♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek; 3 ♀, 3 ♂ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 14 ♀, 4 ♂, 2 DN – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 16 ♀ – 4. 10. 2007, Belina, Malobelinská hora; 9 ♀, 3 ♂ – 4. 10. 2007, Radzovce, Obručná.

Edafický detrikol. Európsky druh so širokou ekologickou potenciou. Na Slovensku najbežnejší a najrozšírenejší zástupca rodu *Zercon* (od nadmorskej výšky 120 m na Podunajskej rovine po 2160 m v Západných Tatrách), vyskytujúci sa v najrôznejších mikrohabitatoch v troch varietach. V Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline sa vyskytovala najbežnejšia psychrofóbná varieta *Zercon peltatus* var. *peltatus* a tento druh bol druhým najpočetnejším druhom rodu *Zercon* v skúmanom materiáli.

***Zercon romagniolus* SELLNICK, 1944**

Publikované údaje: 3 ♀, 1 ♂ – 29. 4. 2000, Blhovce, Črep; 5 ♀ – 30. 7. 2002, Radzovce, Obručná; 3 ♀ – 30. 7. 2002, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 1 ♀ – 30. 7. 2002, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 1 ♀ – 31. 7. 2002, Hajnáčka, Steblová skala (MAŠAN a FENĎA 2004).

Nepublikované údaje: 2 ♀, 1 ♂ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 1 ♀ – 7. 6. 2006, Belina, PP Belinské skaly; 4 ♀, 1 ♂ – 25. 7. 2006, Petrovce, Cerová (dubová hrabina); 1 ♀ – 5. 9. 2006, Tachty, Havranie; 5 ♀, 1 ♂ – 6. 9. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 5 ♀, 2 ♂, 2 DN – 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 5 ♀, 1 ♂ – 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala (bučina); 1 ♀ – 22. 5. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 1 ♀ – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (bučina); 5 ♀, 1 ♂ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 45 ♀, 6 ♂ – 4. 10. 2007, Radzovce, Obručná.

Edafický detrikol. Stredoeurópsky druh so širokou ekologickou potenciou. Na Slovensku (okrem najzápadnejšie položených pohorí, kde chýba) je to bežný druh rozšírený od pahorkatín (165 m n. m., Východoslovenská pahorkatina) po subalpínske pásmo (2000 m n. m., Vysoké Tatry). V Cerovej vrchovine bol tretím najpočetnejším druhom z rodu *Zercon*, zistený bol výhradne v opadanke bukových a dubových lesov.

Parasitidae OUDEMANS, 1901

***Cornigamasus* EVANS et TILL, 1979**

***Cornigamasus lunaris* (BERLESE, 1882)**

Nepublikované údaje: 5 ♀, 3 ♂, 39 DN – 20. 6. 2005, Rimavská Sobota, PR Kurinecká dubina; 2 DN – 5. 9. 2006, Gemerský Jablonec, vodná nádrž; 2 DN – 5. 9. 2006, Šurice; 1 DN – 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad (xerotherm); 2 ♂, 35 DN – 3. 10. 2007, Šurice.

Koprofil. Palearktický druh, obýva zahnívajúce organické látky a rozširuje sa foreticky na rôznych druhoch koprofilných chrobákov a múch (BREGETOVA a kol. 1977). Na Slovensku veľmi hojný druh, rozšírený predovšetkým v nižších polohách (od nadmorskej výšky 131 m na Podunajskej rovine po 480 m v Bukovských vrchoch). V Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline sa vyskytoval v hnoji, sporadicky aj na brehoch stojatých vôd a na xerothermnej lúke, kde ale boli prítomné exkrementy živočíchov.

***Eugamasus* BERLESE, 1892**

***Eugamasus berlesei* (WILLMANN, 1935)**

Nepublikované údaje: 1 ♀, 1 ♂ – 20. 6. 2005, Rimavská Sobota, PR Kurinecká dubina; 1 ♂ – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikórový porast (opadanka); 2 ♀ – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre; 1 ♀ – 7. 6. 2006, Šurice, PP Soví hrad (bučina); 3 ♀, 1 ♂ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 2 ♂ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (dubová hrabina).

Edafický predátor. Eurosibírsky druh, obýva lesnú opadanku, nory živočíchov i jaskyne (MICHERDZIŃSKI 1969). Na Slovensku zriedkavý druh, zistený v norách brehúľ (*Riparia riparia*) a v pôde lesov (od nadmorskej výšky 109 m na Hronskej pahorkatine po 400 m v Bukovských

vrchoch). V Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline sa vyskytoval hlavne v opadanke dubových aj bukových lesov.

Gamasodes OUDEMANS, 1939

***Gamasodes spiniger* (TRÄGARDH, 1910)**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀, 4 DN – 20. 6. 2005, Rimavská Sobota, PR Kurinecká dubina; 1 ♀ – 5. 9. 2006, Šurice, PP Soví hrad (nory).

Koprofil a saprofil. Palearktický druh, obýva najrôznejšie hnijúce organické látky, deutonymfy sa rozširujú foreticky na muchách. Na Slovensku, najmä v nížinách, bežný druh (od nadmorskej výšky 102 m na Východoslovenskej rovine po 680 m v Kremnických vrchoch) zistený na muchách, v hniezdach aj norách vtákov, ako aj v pôde. V Cerovej vrchovine bol zistený v hnijúcom sene a v ústiach nôr sysla (*Spermophilus citellus*).

Parasitellus WILLMANN, 1939

***Parasitellus fucorum* (DE GEER, 1778)**

Nepublikované údaje: 6 DN – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (dubová hrabina).

Nidikolný predátor. Eurosibírsky druh, špecializovaný na hniezda čmeľov rodu *Bombus* a s foretickými deutonymfami na dospelých čmeliakoch. Na Slovensku sú publikované nálezy iba z Považského Inovca (200 m n. m.) a z Bukovských vrchov (450 m n. m.), ale rozsiahly nepublikovaný zbierkový materiál (leg. P. MAŠÁN) dokazuje, že je u nás všeobecne rozšíreným komenzálom čmeľov. V Cerovej vrchovine bol zistený v hniezde čmeliaka.

***Parasitellus talparum* (OUDEMANS, 1913)**

Nepublikované údaje: 17 ♀♀, 8 ♂♂, 13 DN – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (dubová hrabina).

Nidikolný predátor. Eurosibírsky druh. Žije v hniezdach čmeliakov a deutonymfy sa rozširujú foreticky na čmeliakoch (BREGETOVA a kol. 1977), KARG (1993) zasa vyzdvihuje ich výskyt v hniezdach malých cicavcov (*Talpa europaea*, *Apodemus sylvaticus*). Prvý nález na Slovensku, v Cerovej vrchovine bol zistený v hniezde čmeliaka.

Parasitus LATREILLE, 1795

***Parasitus beta* OUDEMANS et VOIGTS, 1904**

Nepublikované údaje: 1 ♀, 5 DN – 22. 5. 2007, Tachty, vodná nádrž.

Koprofil a saprofil. Európsky druh, žije v rôznych hniúcich substrátoch. Využíva foréziu na koprofilných chrobákoch čeľade Scarabaeidae (*Aphodius* a *Geotrupes*). Zo Slovenska je udávaný z nižšie položených oblastí (od nadmorskej výšky 102 m na Podunajskej rovine po 585 m v Bukovských vrchoch). V Cerovej vrchovine bol zistený v pôde na brehu rybníka.

***Parasitus coleoptratorum* (LINNAEUS, 1758)**

Nepublikované údaje: 6 ♀♀, 4 ♂♂, 29 DN – 20. 6. 2005, Rimavská Sobota, PR Kurinecká dubina; 3 DN – 5. 9. 2006, Šurice; 6 ♂♂, 17 DN – 3. 10. 2007, Šurice.

Koprofil. Kozmopolitný druh, vyskytuje sa hlavne v silne degradovaných organických materiáloch. Rozširuje sa foreticky pomocou koprofilného hmyzu (BREGETOVA a kol. 1977). Na Slovensku vo vhodných mikrohabitatoch bežný druh (zistený od 109 m n. m., Hronská pahorkatina po 1167 m n. m., Bukovské vrchy). V Cerovej vrchovine a v Rimavskej kotline bol zistený v hnoji a komposte.

***Parasitus fimetorum* (BERLESE, 1903)**

Publikované údaje: 1 DN – 26.–29. 6. 1995, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad (MAŠÁN 1995).

Nepublikované údaje: 20 ♀♀, 12 ♂♂, 159 DN – 20. 6. 2005, Rimavská Sobota, PR Kurinecká dubina; 1 ♂ – 4. 9. 2006, Chrámec, vodná nádrž; 6 ♀♀, 5 ♂♂, 14 DN – 5. 9. 2006, Gemerský Jablonec, vodná nádrž; 6 DN – 5. 9. 2006, Šurice; 2 DN – 22. 5. 2007, Tachty, vodná nádrž; 6 ♀♀, 7 ♂♂, 33 DN – 3. 10. 2007, Šurice.

Koprofil. Palearktický druh. Vyskytuje sa, často veľmi početne, najmä v maštaľnom hnoji, rôznych exkrementoch a v hnojúcich organických substrátoch. Je schopný osídľovať hnoj už v skorých sukcesných štádiách s vysokým obsahom vody a amoniaku. Jeho foretické aktívne deutonymfy boli zistené na rôznom koprofilnom hmyze. Na Slovensku jeden z najbežnejších druhov, rozšírený od nížin (109 m n. m., Hronska pahorkatina) po podhorské oblasti (1030 m n. m., Bukovské vrchy). V Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline bol zistený v hnojúcich organických substrátoch (hnoj, kompost) a na brehoch stojatých vôd (Chrámec, Gemerský Jablonec, Tachty).

***Parasitus hyalinus* (WILLMANN, 1949)**

Nepublikované údaje: 19 ♀♀ – 3. 10. 2007, Šurice.

Saprofil. Kozmopolitný druh, uprednostňuje tlejúce rastlinné látky pred hnojom (BREGETOVA a kol. 1977). Na Slovensku bežný druh v nižších polohách (od nadmorskej výšky 109 m na Hronskej pahorkatine po 220 m v Košickej kotline), zistený bol v pôde, vo vtáčích hniezdach aj na tele hmyzu. V Cerovej vrchovine bol zistený iba jedenkrát v hnoji, jedná sa o nález s najvyššou nadmorskou výškou (230 m, Šurice).

***Parasitus loricatus* (WANKEL, 1861)**

Nepublikované údaje: 1 ♀, 1 ♂ – 27. 6. 2002, Radzovce, Obručná.

Edafický predátor. Palearktický druh, v Európe je to typický psychrofilný druh. Na Slovensku bol zistený skoro vo všetkých skúmaných jaskyniach, kde patril medzi najčastejšie sa vyskytujúce druhy. Okrem toho bol sporadicky zistený aj v hniezdach vtákov, v srsti drobných cicavcov, či v opadanke od nížin (119 m n. m., Podunajská rovina) po alpínske pásmo (1390 m n. m., Belianske Tatry). V Cerovej vrchovine bol zaznamenaný v opadanke bukového lesa.

***Parasitus mammillatus* (BERLESE, 1904)**

Publikované údaje: 1 ♀ – 20. 7. 1989, Rimavské Janovce (FENĎA a kol. 1998, uverejnený ako *Parasitus consanguineus* OUDEMANS a VOIGTS, 1904; revízia FENĎA 2002).

Saprofil. Kozmopolitný druh. Na Slovensku vzácny druh, zaznamenaný výlučne v hniezdach vtákov od nížin (130 m n. m., Podunajská rovina) po horské oblasti (980 m n. m., Západné Tatry). V Rimavskej kotline bol zistený vo vtáčom hniezde na zemi (*Phylloscopus trochilus*).

***Poecilochirus* G. et R. CANESTRINI, 1882**

***Poecilochirus austroasiaticus* VITZTHUM, 1930**

Publikované údaje: 1 DN – 26.–29. 6. 1995, Petrovce, CHA Fenek (MAŠÁN 1995).

Kadaverikol. Palearktický druh, špecializovaný k životu na zdochlinách, ktoré osídľuje pomocou foretických aktívnych deutonymf, ktoré hostiteľsky využívajú rôzne druhy hrobárikov a zdochlinárov (Coleoptera, Silphidae). Na Slovensku zriedkavý druh, rozšírený v nižších pohoriach (od 142 m n. m. v Malých Karpatoch do 240 m n. m. v Bukovských vrchoch). V Cerovej vrchovine bol tiež zaznamenaný na zdochlinárovitých chrobákoch *Oiceoptoma thoracica* a *Thanatophilus rugosus* (MAŠÁN 1995, 1999).

***Poecilochirus carabi* G. et R. CANESTRINI, 1882**

[= *Poecilochirus necrophori* VITZTHUM, 1930]

Publikované údaje: 26 DN – 26.–29. 6. 1995, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 30 DN – 26.–29. 6. 1995, Petrovce, CHA Fenek; 8 DN – 26.–29. 6. 1995, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška (MAŠÁN 1995).

Kadaverikol. Palearktický druh, preferujúci zdochliny väčších zvierat, ktorého deutonymfy sú foreticky aktívne najmä na zdochlinároch (Silphidae) a bystruškách (Carabidae). Na Slovensku jeden z najhojnejších druhov rozšírený po celom území v najrozmanitejších biotopoch (od 130 m n. m., Podunajská rovina do 1723 m n. m., Oravské Beskydy). Nálezy z Cerovej vrchoviny pochádzajú zo zdochlinárovitých chrobákov.

***Poecilochirus davydovae* HYATT, 1980**

Publikované údaje: 3 DN – 26.–29. 6. 1995, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška (MAŠÁN 1995).

Kadaverikol. Európsky druh, špecializovaný k životu na zdochlinách, ktoré osídľuje pomocou foreticky aktívnych deutonymf, ktoré hostiteľsky využívajú rôzne druhy hrobárikov a zdochlinárov (Coleoptera, Silphidae). Na Slovensku je zriedkavejší a zistený na teplejších nížinných lokalitách (od 142 m n. m., Malé Karpaty do 460 m n. m., Cerová vrchovina). V Cerovej vrchovine bol zaznamenaný na hrobárikovi (*Necrophorus vespillo*).

***Poecilochirus mrciaki* MAŠÁN, 1999**

Publikované údaje: 2 DN – 26.–29. 6. 1995, Petrovce, CHA Fenek (MAŠÁN 1995, uverejnený ako *Gamasoides armatus* TRÄGARDH, 1912).

Kadaverikol. Stredoeurópsky druh, opísaný z územia Slovenska. Deutonymfy sú foreticky aktívne najmä na chrobákoch čeľade Silphidae (*Nicrophorus humator*, *Oiceoptoma thoracica* a *Necrodes litoralis*). Na Slovensku rozšírený v teplejších nížinných lokalitách (od 134 m n. m., Podunajská rovina), nález z Cerovej vrchoviny je nález s najvyššou nadmorskou výškou (240 m, Fenek).

***Poecilochirus subterraneus* (J. MÜLLER, 1859)**

Publikované údaje: 2 DN – 26.–29. 6. 1995, Petrovce, CHA Fenek; 13 DN – 26.–29. 6. 1995, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška (MAŠÁN 1995).

Kadaverikol. Palearktický druh, špecializovaný k životu na zdochlinách, ktoré osídľuje pomocou foreticky aktívnych deutonymf hostiteľsky využívajúcich rôzne druhy hrobárikov a zdochlinárov (Coleoptera, Silphidae). Na Slovensku je známy z teplejších nížinných lokalít (od 142 m n. m., Borská nížina do 440 m n. m., Cerová vrchovina). V Cerovej vrchovine bol zaznamenaný na hrobárikoch (*Necrophorus vespillo*), je to nález s najvyššou nadmorskou výškou (440 m, Šomoška).

***Porrhostaspis* J. MÜLLER, 1859**

***Porrhostaspis lunulata* J. MÜLLER, 1859**

Nepublikované údaje: 1 ♀, 1 ♂ – 20. 6. 2005, Rimavská Sobota, PR Kurinecká dubina; 1 ♀, 1 DN – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikóriový porast (huby); 1 ♀, 1 ♂ – 4. 10. 2007, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok.

Saprofil. Európsky druh, vyskytujúci sa v rozmanitých substrátoch ako je lesná opadanka, humus, mach, hniezda a i. Na Slovensku bežný druh rozšírený po celom území od nížin (104 m n. m., Východoslovenská rovina) po horské oblasti (1610 m n. m., Nízke Tatry), doteraz zaznamenávaný predovšetkým v srsti drobných zemných cicavcov a v opadanke. V Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline bol zaznamenaný iba ojedinele.

Trachygamasus BERLESE, 1904

***Trachygamasus pusillus* (BERLESE, 1892)**

Nepublikované údaje: 4 ♀♀, 1 ♂ – 5. 9. 2006, Gemerský Jablonec, vodná nádrž.

Koprofil. Európsky druh, vyskytuje sa v hnoji (BREGETOVA a kol. 1977). Prvý nález na území Slovenska. V Cerovej vrchovine bol zistený na brehu vodnej nádrže.

Vulgarogamasus TIKHOMIROV, 1969

***Vulgarogamasus kraepelini* (BERLESE, 1905)**

Nepublikované údaje: 1 DN – 30. 4. 2000, Hajnáčka, Tilič; 1 DN – 1. 5. 2000, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok; 4 ♀♀, 3 ♂♂, 6 DN – 1. 5. 2000, Šiatorská Bukovinka (cerina); 16 ♀♀, 16 ♂♂ – 27. 6. 2002, Radzovce, Obručná; 2 ♀♀, 1 DN – 30. 7. 2003, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 1 ♀, 3 DN – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (cerina); 11 ♀♀, 6 ♂♂ – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (bučina); 1 ♀, 4 DN – 30. 7. 2003, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 2 ♀♀ – 31. 7. 2003, Hajnáčka, PR Steblová skala; 1 ♀ – 5. 9. 2006, Gemerský Jablonec, vodná nádrž; 1 DN – 5. 6. 2006, Hostice, vodná nádrž; 2 ♀♀ – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre; 1 ♀, 3 ♂♂, 9 DN – 5. 9. 2006, Tachty, Havranie; 3 DN – 6. 9. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 1 ♀, 1 ♂ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (dubová hrabina); 3 ♀♀, 1 DN – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (cerina); 1 ♀, 2 DN – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (agátina); 1 ♀, 1 ♂ – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (bučina); 1 ♀ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Stĺpová jaskyňa; 1 DN – 3. 10. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 19 ♀♀, 17 ♂♂, 6 DN – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 40 ♀♀, 25 ♂♂, 16 DN – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ebeckého jaskyňa; 5 ♀♀, 1 ♂ – 4. 10. 2007, Belina, Malobelinská hora; 1 ♀, 1 DN – 4. 10. 2007, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok; 1 ♀ – 2. 10. 2008, Hajnáčka, Nyáriho jaskyňa (dno); 2 ♀♀, 2 DN – 2. 10. 2008, Hajnáčka, Nyáriho jaskyňa (vchod).

Edafický detrikol. Palearktický druh so širokou ekologickou potenciou, vyskytuje sa v rozmanitých substrátoch ako je lesná opadanka, humus, mach, hniezda a i. Na Slovensku je veľmi hojný a rozšírený po celom území (od 100 m n. m., Východoslovenská rovina do 1460 m n. m., Veľká Fatra). V Cerovej vrchovine bol zistený predovšetkým v opadanke rôznych typov lesov, ale zaznamenaný bol aj v jaskyni a v trstinovom poraste na brehu vodnej nádrže.

***Vulgarogamasus oudemansi* (BERLESE, 1903)**

Nepublikované údaje: 1 ♀, 2 ♂♂, 1 DN – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre; 1 ♀ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (dubová hrabina).

Nidikol. Eurosibírsky druh. Vyskytuje sa v lesnej opadanke a v norách živočíchov (preferuje hniezda krta *Talpa europaea*). Na Slovensku zriedkavý druh, zistený od nížin (122 m n. m., Podunajská rovina) po alpínske pásmo (1520 m n. m., Belianske Tatry), najčastejšie bol zistený v jaskyniach, ale aj v hniezdach *Talpa europaea* či v hniezdach vtákov. V Cerovej vrchovine bol zistený iba v opadanke dubovo-hrabových lesov.

***Vulgarogamasus remberti* (OUDEMANS, 1912)**

Nepublikované údaje: 1 DN – 5. 6. 2006, Hostice, vodná nádrž; 5 DN – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre; 1 DN – 4. 9. 2006, Chrámec; 1 DN – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (dubová hrabina).

Nidikol. Eurosibírsky druh. Najčastejšie sa vyskytuje v norách živočíchov a v jaskyniach. Na Slovensku zistený od nížin (107 m n. m., Východoslovenská rovina) po alpínske pásmo (1520 m n. m., Belianske Tatry), najčastejšie bol zistený v jaskyniach. V Cerovej vrchovine bol zistený v opadanke dubovo-hrabových lesov a na brehoch vodných nádrží.

Holoparasitus OUDEMANS, 1936

***Holoparasitus calcaratus* (C. L. KOCH, 1839)**

[= *Holoparasitus excipuliger* (BERLESE, 1905) sensu KARG 1971]

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 1. 5. 2000, Šiatorská Bukovinka (cerina); 1 ♀ – 1. 5. 2000, Šiatorská Bukovinka (lúka); 1 DN – 26. 6. 2002, Radzovce, Obručná; 10 ♀♀, 5 ♂♂, 3 DN – 31. 7. 2003, Hajnáčka, PR Steblová skala; 6 ♀♀, 2

♂♂, 3 DN – 1. 8. 2003, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 7 ♀♀, 2 ♂♂ – 20. 6. 2005, Rimavská Sobota, PR Kurinecká dubina; 1 ♂ – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikóriový porast (opadanka); 5 ♀♀, 2 ♂♂ – 21. 6. 2005, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 1 ♀, 1 ♂ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok; 4 ♀♀ – 7. 6. 2006, Belina, PP Belinské skaly; 2 ♀♀ – 25. 7. 2006, Petrovce, CHA Fenek; 1 ♂ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, Tilič; 1 ♀, 2 ♂♂ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, PP Zaboda; 3 ♀♀, 1 ♂, 1 DN – 4. 9. 2006, Chrámec, Teplá dolina; 5 ♀♀, 3 ♂♂ – 5. 9. 2006, Gemerský Jablonec, vodná nádrž; 3 ♀♀, 1 ♂ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (dubová hrabina); 2 ♂♂ – 22. 5. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 2 ♀♀, 2 ♂♂ – 22. 5. 2007, Tachty; 24 ♀♀, 23 ♂♂, 16 DN – 1. 10. 2007, Janice, Hadia stráň; 2 ♀♀, 1 ♂ – 4. 10. 2007, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok.

Edafický detrikol. Európsky druh so širokou ekologickou potenciou. Na Slovensku najbežnejší zástupca rodu *Holoparasitus*, rozšírený od nížin (115 m n. m., Podunajská rovina) do horských oblastí (1282 m n. m., Kremnické vrchy), preferuje najmä lesnú opadanku listnatých porastov. V Cerovej vrchovine a v Rimavskej kotline sa najčastejšie vyskytoval v lesnej opadanke, ale zistený bol v celej škále mikrohabitatov od pôdy xerotermov po mokré pôdy v trstinových porastoch na brehoch vôd.

Pergamasus BERLESE, 1904

***Pergamasus barbarus* (BERLESE, 1905)**

Nepublikované údaje: 2 DN – 30. 4. 2000, Hajnáčka, Tilič; 2 ♀♀ – 27. 6. 2002, Radzovce, Obručná; 1 ♂ – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (bučina); 12 ♀♀, 4 ♂♂, 2 DN – 21. 6. 2005, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 5 DN – 4. 9. 2006, Chrámec, Teplá dolina; 7 ♀♀, 1 ♂, 7 DN – 5. 9. 2006, Tachty, Havranie; 6 ♀♀, 4 ♂♂, 6 DN – 6. 9. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 2 ♀♀, 2 DN – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (cerina); 1 ♀ – 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala (bučina); 11 ♀♀, 4 ♂♂, 7 DN – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (bučina); 2 ♀♀, 1 ♂ – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (jelšina); 1 ♀, 3 ♂♂ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek; 1 ♂, 1 DN – 2. 10. 2007, Hostice, vodná nádrž; 2 ♀♀, 4 ♂♂ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Stĺpová jaskyňa; 2 ♀♀, 5 DN – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 5 ♀♀, 3 ♂♂, 8 DN – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ebeckého jaskyňa; 2 ♀♀ – 4. 10. 2007, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok.

Epigeický predátor. Európsky druh obývajúcí lesnú opadanku, humus a machy. Na Slovensku je rozšírený po celom území, od nížinných lužných lesov (115 m n. m., Podunajská rovina) po porasty kosodreviny v alpínskom pásme (1450 m n. m. v Malej Fatre). V Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline bol zistený hlavne v opadanke lesov (jelšových, bukových aj dubových).

***Pergamasus brevicornis* BERLESE, 1903**

Nepublikované údaje: 8 ♀♀ – 30. 4. 2000, Hajnáčka, Tilič; 2 ♂♂ – 27. 6. 2002, Radzovce, Obručná; 1 ♀ – 27. 6. 2002, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 3 ♀♀, 3 ♂♂, 1 DN – 30. 7. 2003, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 3 ♀♀, 1 ♂ – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (bučina); 7 ♀♀, 7 ♂♂, 4 DN – 30. 7. 2003, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 1 ♀ – 1. 8. 2003, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 1 ♀ – 20. 6. 2005, Rimavská Sobota, PR Kurinecká dubina; 7 ♀♀, 4 ♂♂ – 21. 6. 2005, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 3 ♀♀ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok; 1 ♀ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 6 ♀♀, 3 ♂♂ – 7. 6. 2006, Belina, PP Belinské skaly; 2 ♀♀, 2 ♂♂ – 25. 7. 2006, Petrovce, Cerová (bučina); 2 ♀♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, Tilič; 1 ♀, 1 ♂ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, PP Zaboda; 1 ♀, 2 ♂♂, 3 DN – 5. 9. 2006, Tachty, Havranie; 2 ♂♂ – 22. 5. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 3 ♀♀, 3 ♂♂ – 22. 5. 2007, Tachty; 1 ♀, 1 ♂ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Stĺpová jaskyňa; 4 ♀♀, 1 ♂ – 4. 10. 2007, Radzovce, Obručná.

Edafický detrikol. Európsky druh so širokou ekologickou potenciou. Vyskytuje sa v lesnej opadanke, v machoch a humuse. Na Slovensku veľmi hojný druh, rozšírený po celom území (od 98 m n. m., Východoslovenská rovina do 1460 m n. m., Veľká Fatra). Väčšina jeho nálezov pochádza zo srsti uhynutých drobných cicavcov. V Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline sa vyskytoval hlavne v opadanke lesov (bukových aj dubových).

***Pergamasus crassipes* (LINNAEUS, 1758)**

Nepublikované údaje: 1 ♂ – 1. 5. 2000, Šiatorská Bukovinka (cerina); 1 ♀, 4 ♂♂ – 27. 6. 2002, Radzovce, Obručná; 4 ♀♀, 3 ♂♂, 1 DN – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (cerina); 2 ♀♀ – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (bučina); 4 ♀♀, 5 ♂♂ – 20. 6. 2005, Rimavská Sobota, PR Kurinecká dubina; 1 ♀, 3 ♂♂ – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikóriový porast (opadanka); 2 ♀♀, 2 ♂♂ – 21. 6. 2005, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 1 ♀ – 5. 6. 2006, Hostice, vodná nádrž; 7 ♀♀ – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre; 1 ♀ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 2 ♀♀ – 7. 6. 2006, Be-

lina, PP Belinské skaly; 2 ♀♀, 1 ♂ – 25. 7. 2006, Petrovce, Cerová (dubová hrabina); 1 ♀ – 25. 7. 2006, Tachty, dolina Gortvy; 4 ♀♀, 2 ♂♂ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 3 ♀♀, 4 ♂♂ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, Tilič; 2 ♂♂ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, PP Zaboda; 2 ♀♀ – 4. 9. 2006, Chrámec; 2 ♀♀, 1 ♂, 2 DN – 4. 9. 2006, Chrámec, CHA Vinohrady; 1 ♀, 1 ♂ – 5. 9. 2006, Gemerský Jablonec, vodná nádrž; 6 ♀♀, 2 ♂♂ – 6. 9. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 1 ♀, 1 ♂, 1 DN – 6. 9. 2006, Šiatorská Bukovinka, kameňolom Mačacia; 5 ♀♀, 3 ♂♂, 2 DN – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (cerina); 1 ♀ – 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad (bučina); 1 ♀ – 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala (xerotherm); 1 ♂ – 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala (bučina); 1 ♀ – 22. 5. 2007, Tachty; 2 ♀♀, 2 ♂♂, 4 DN – 1. 10. 2007, Janice, Hadia stráň; 1 ♀, 1 DN – 1. 10. 2007, Chrámec, CHA Vinohrady; 1 ♀, 2 ♂♂ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (xerotherm); 12 ♀♀, 4 ♂♂, 12 DN, 6 PN – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (agátina); 1 ♀ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 1 ♀, 1 ♂ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 1 ♀, 1 ♂ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ebeckého jaskyňa.

Edafický detrikol. Palearktický druh so širokou ekologickou potenciou. Obýva rôzny detritus, opadanku, machy, hnojúce organické substráty v lesných a nelesných biotopoch. Na Slovensku veľmi hojný druh zistený od nížin (98 m n. m., Východoslovenská rovina) do stredných polôh (1063 m n. m., Nízke Tatry). Väčšina jeho nálezov pochádza zo srsti uhynutých drobných cicavcov. V Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline najpočetnejší zástupca rodu *Pergamasus*, vyskytoval sa hlavne v opadanke lesov (bukových aj dubových).

***Pergamasus mediocris* (BERLESE, 1904)**

Nepublikované údaje: 5 ♀♀, 5 ♂♂ – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (bučina); 4 ♀♀, 5 ♂♂, 1 DN – 31. 7. 2003, Hajnáčka, PR Steblová skala; 2 ♀♀, 5 ♂♂, 1 DN – 1. 8. 2003, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 8 ♀♀, 6 ♂♂ – 21. 6. 2005, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 3 ♀♀, 1 ♂ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 1 ♂, 2 DN – 4. 10. 2007, Belina, Malobelinská hora; 2 ♀♀ – 4. 9. 2006, Chrámec, Teplá dolina.

Edafický detrikol. Európsky druh, obývajúci listnaté aj ihličnaté lesy. Na Slovensku bežný druh v lesoch stredných polôh, zistený od nížin (140 m n. m., Borská nížina) do horských oblastí (1610 m n. m., Nízke Tatry). V Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline sa vyskytoval sa iba v opadanke lesov (bukových aj dubových).

***Pergamasus norvegicus* (BERLESE, 1905)**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (jelšina); 1 ♀ – 3. 10. 2007, Šurice.

Epigeický predátor. Holarktický druh, obývajúci pôdu, lesnú opadanku aj exkrementy. Na Slovensku vzácny druh, zistený od nížin (102 m n. m., Východoslovenská rovina) do podhorí (450 m n. m., Bukovské vrchy), zistený bol v pôde polí, v hniezdach vtákov na zemi a v hnoji. V Cerovej vrchovine sa vyskytoval v opadanke jelšiny a v hnoji.

***Pergamasus noster* (BERLESE, 1903)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 5. 9. 2006, Gemerský Jablonec, vodná nádrž; 6 ♀♀, 4 ♂♂, 1 DN – 2. 10. 2007, Hostice, vodná nádrž.

Epigeický predátor. Stredoeurópsky druh, žijúci v machu a pod kameňmi (KARG 1993). Na Slovensku vzácny druh, zatiaľ zistený na nížinách (od 122 m n. m., Podunajská rovina) v hniezdach vtákov pri vode. V Cerovej vrchovine sa vyskytoval v trstových porastoch pri vodných nádržiach, tieto nálezy posúvajú najvyššiu nadmorskú výšku výskytu druhu na Slovensku (245 m, Gemerský Jablonec).

***Pergamasus theseus* (BERLESE, 1903)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 4. 9. 2006, Chrámec, CHA Vinohrady; 1 ♀ – 1. 10. 2007, Chrámec, CHA Vinohrady.

Epigeický predátor. Európsky druh, veľký predátor žijúci v machu a pod kameňmi. Na Slovensku vzácny druh zistený od pahorkatín (156 m n. m., Trnavská pahorkatina) do stredných polôh (1282 m n. m., Kremnické vrchy), väčšina nálezov pochádza z pôdy polí. V Cerovej vrchovine sa vyskytoval v nelesných biotopoch v prírodnej rezervácii Vinohrady.

Macrochelidae VITZTHUM, 1930

Geholaspis BERLESE, 1918

***Geholaspis berlesei* VALLE, 1953**

Nepublikované údaje: 7 ♀♀ – 27. 6. 2002, Radzovce, Obručná; 8 ♀♀ – 30. 7. 2003, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 3 ♀♀, 2 DN – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (bučina); 17 ♀♀, 6 DN – 6. 9. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 3 ♀♀ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (dubová hrabina); 1 ♀ – 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 19 ♀♀ – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (bučina); 6 ♀♀ – 4. 10. 2007, Radzovce, Obručná.

Edafický detrikol. Európsky druh (stredná a južná Európa). Na Slovensku stenotopný druh s lokálnym výskytom, rozšírený v lesoch stredných polôh (od 300 m n. m. v Ondavskej vrchovine do 900 m n. m. na Muránskej planine). V Cerovej vrchovine sa vyskytoval v opadanke bukových, menej často dubových lesov.

***Geholaspis hortorum* (BERLESE, 1904)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 1. 5. 2000, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok; 1 DN – 30. 7. 2003, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 2 ♀♀ – 5. 9. 2006, Šurice, PP Soví hrad (bučina); 6 ♀♀, 2 DN – 6. 9. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 3 ♀♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (agátina).

Edafický detrikol. Európsky druh so širokou ekologickou potenciou. Na Slovensku vzácnejší druh rozšírený od nížin (118 m n. m., Podunajská rovina) do nižších vrchovín (441 m n. m., Bukovské vrchy). V Cerovej vrchovine sa vyskytoval v opadanke lesov rôznych typov, nachádza sa tu aj zber s najvyššou nadmorskou výškou (540 m, Pohanský hrad).

***Geholaspis cf. longisetosus* BALOGH, 1958**

Nepublikované údaje: 3 ♀♀ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška.

Edafický detrikol. Stredoeurópsky druh. Na Slovensku vzácny druh rozšírený v podhorských oblastiach (od 660 m n. m., Malé Karpaty do 975 m n. m., Strážovské vrchy). V Cerovej vrchovine sa vyskytoval v opadanke bučiny, je to zber s najnižšou nadmorskou výškou (450 m, Pohanský hrad).

***Geholaspis longispinus* (KRAMER, 1876)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 30. 4. 2000, Hajnáčka, Tilič; 2 ♀♀, 1 DN – 27. 6. 2002, Radzovce, Obručná; 4 ♀♀ – 30. 7. 2003, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 1 ♀, 1 DN – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (cerina); 9 ♀♀, 7 DN – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (bučina); 2 DN – 30. 7. 2003, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 6 ♀♀ – 20. 6. 2005, Rimavská Sobota, PR Kurinecká dubina; 2 ♀♀ – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikóriový porast (opadanka); 7 ♀, 2 DN – 21. 6. 2005, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 3 ♀♀ – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre; 2 ♀♀ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok; 1 ♀ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 1 ♀ – 7. 6. 2006, Belina, PP Belinské skaly; 2 ♀♀ – 7. 6. 2006, Šurice, PP Soví hrad (bučina); 1 ♀ – 25. 7. 2006, Petrovce, Cerová (dubová hrabina); 3 ♀♀ – 25. 7. 2006, Tachty, dolina Gortvy; 5 ♀♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 1 ♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, Tilič; 1 ♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, PP Zaboda; 2 ♀♀ – 26. 7. 2006, Šurice, PP Soví hrad; 4 ♀♀, 5 DN – 5. 9. 2006, Tachty, Havranie; 4 ♀♀ – 5. 9. 2006, Šurice, PP Soví hrad (bučina); 13 ♀♀, 1 DN – 6. 9. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 4 ♀♀ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (dubová hrabina); 2 ♀♀ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (cerina); 1 ♀ – 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 2 ♀♀ – 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala (bučina); 1 ♀ – 22. 5. 2007, Tachty; 16 ♀♀, 1 DN – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (bučina); 5 ♀♀, 1 DN – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (jelšina); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek; 5 ♀♀, 6 DN – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Stĺpová jaskyňa; 1 ♀ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 13 ♀♀, 1 DN – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 23 ♀♀, 4 DN – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ebekého jaskyňa; 1 ♀ – 4. 10. 2007, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok.

Edafický detrikol. Európsky druh so širokou ekologickou potenciou. Na Slovensku najbežnejší druh rodu rozšírený od nížin (98 m n. m., Východoslovenská rovina) do alpskej zóny (2220 m n. m., Západné Tatry). V Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline sa vyskytoval v opadanke rôznych typov lesov.

***Geholaspis longulus* (BERLESE, 1887)**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 1. 5. 2000, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok; 1 ♀ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (dubová hrabina).

Edafický detrikol. Európsky druh. Na Slovensku stenotopný druh s lokálnym výskytom, rozšírený hlavne v bukových lesoch (v nadmorskej výške od 200 m na Burde do 1450 m v Malej Fatre). V Cerovej vrchovine sa vyskytoval v opadanke jelšiny a dubohrabiny.

***Geholaspis mandibularis* (BERLESE, 1904)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 29. 4. 2000, Blhovce, Črep; 7 ♀♀ – 27. 6. 2002, Radzovce, Obručná; 2 ♀♀ – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (cerina); 5 ♀♀, 2 DN – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (bučina); 1 ♀ – 31. 7. 2003, Hajnáčka, PR Steblová skala; 1 ♀ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok; 1 ♀ – 5. 9. 2006, Šurice, PP Soví hrad (bučina); 1 ♀ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (dubová hrabina); 1 ♀ – 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala (bučina); 1 ♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (agátina); 29 ♀♀ – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (bučina); 1 ♀, 1 DN – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (jelšina).

Edafický detrikol. Európsky druh so širokou ekologickou potenciou. Na Slovensku bežný druh rozšírený od nížin (115 m n. m., Podunajská rovina) do vrchovín (1220 m n. m., Veľká Fatra). V Cerovej vrchovine sa vyskytoval v opadanke rôznych lesov (hlavne dubiny a bučiny).

***Glyptholaspis* FILIPPONI et PEGAZZANO, 1960**

***Glyptholaspis americana* (BERLESE, 1888)**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 5. 9. 2006, Šurice, PP Soví hrad (nory).

Koprofilný detrikol. Kozmopolitný druh s foretickou aktivitou, obýva rôzne hnojúce substráty. U nás zistený od nížin (120 m n. m., Nitrianska pahorkatina) po horské oblasti (1450 m n. m., Malá Fatra). V Cerovej vrchovine bol zistený v ústiach nôr sysľa (*Spermophilus citellus*).

***Glyptholaspis confusa* (FOA, 1900)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 3. 10. 2007, Šurice.

Koprofilný detrikol. Kozmopolit s foretickou aktivitou, obýva silno sa rozkladajúce substráty rôzneho pôvodu. Na Slovensku rozšírený od nížin (131 m n. m., Podunajská rovina) po stredné polohy (1000 m n. m., Nízke Tatry). V Cerovej vrchovine bol zistený v hnoji.

***Glyptholaspis saprophila* MAŠÁN, 2003**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 3. 10. 2007, Šurice.

Saprofilný detrikol. Stredoeurópsky druh, opísaný z územia Slovenska. Na Slovensku vzácny druh rozšírený od nížin (120 m n. m., Podunajská rovina) na úpätia pohorí (180 m n. m., Malé Karpaty). V Cerovej vrchovine bol zistený v hnoji, zároveň je to nález s najvyššou nadmorskou výškou (230 m n. m., Šurice).

***Holostaspella* BERLESE, 1903**

***Holostaspella ornata* (BERLESE, 1904)**

Nepublikované údaje: 1 ♀, 1 ♂ – 22. 5. 2007, Tachty, vodná nádrž; 3 ♀♀ – 3. 10. 2007, Šurice.

Saprofilný detrikol. Palearktický druh, obývajúci heterogénne rozkladajúce sa rastlinné substráty. Na Slovensku vzácny druh rozšírený od nížin (110 m n. m., Podunajská rovina) do stredných polôh (800 m n. m., Popradská kotlina). V Cerovej vrchovine bol zistený v trstinovom poraste na brehu vodnej nádrže a v hnoji.

Macrocheles LATREILLE, 1829

***Macrocheles disneyi* FAIN et GREENWOOD, 1991**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 25. 7. 2006, Tachty, dolina Gortvy.

Nidikolný detrikol. Európsky druh s foretickou aktivitou na muchách (Phoridae). Na Slovensku zriedkavý druh (od 480 m n. m. v Bukovských vrchoch do 570 m n. m. v Bielych Karpatoch), zistený v hniezdach vtákov a cicavcov. V Cerovej vrchovine bol nájdený na lúke v nadmorskej výške 360 m.

***Macrocheles glaber* (J. MÜLLER, 1860)**

Publikované údaje: 13 ♀♀ – 26.–29. 6. 1995, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 13 ♀♀ – 26.–29. 6. 1995, Petrovce, CHA Fenek; 21 ♀♀ – 26.–29. 6. 1995, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška (MAŠAN 1995).

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (bučina); 63 ♀♀, 18 ♂♂ – 20. 6. 2005, Rimavská Sobota, NPR Kurinecká dubina; 2 ♀♀, 1 ♂ – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikórový porast (opadanka); 2 ♀ – 21. 6. 2005, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 22 ♀♀ – 7. 6. 2006, Šurice, PP Soví hrad (lajniaky); 20 ♀♀, 4 ♂♂ – 5. 9. 2006, Šurice; 9 ♀♀ – 3. 10. 2007, Šurice; 7 ♀♀ – 4. 10. 2007, Belina, PP Belinské skaly; 2 ♀♀ – 2. 10. 2008, Hajnáčka, Nyáriho jaskyňa (vchod).

Koprofilný detrikol. Kozmopolitný druh so širokou ekologickou plasticitou. Žije predovšetkým v maštaľnom hnoji a exkrementoch veľkých bylinožravcov, známa je jeho forézia na rôznom koprofilnom hmyze. Na Slovensku je veľmi hojný a rozšírený na celom území (od 98 m n. m. na Východoslovenskej rovine do 1350 m n. m. v Západných Tatrách). V Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline bol nájdený v hnoji, na lajniakoch, ale aj v opadanke lesov.

***Macrocheles insignitus* (BERLESE, 1918)**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 5. 9. 2006, Šurice.

Koprofilný detrikol. Palearktický druh s foretickou aktivitou na koprofilnom hmyze. Na Slovensku vzácny druh (od 150 m n. m. v Malých Karpatoch do 1175 m n. m. na Muránskej planine). V Cerovej vrchovine bol nájdený v hnoji.

***Macrocheles mammifer* BERLESE, 1918**

Nepublikované údaje: 2 ♂♂ – 5. 9. 2006, Gemerský Jablonec, vodná nádrž; 1 ♀ – 5. 9. 2006, Šurice.

Koprofilný detrikol. Kozmopolitný druh s foretickou aktivitou. Na Slovensku vzácny druh (od 133 m n. m. na Podunajskej rovine do 168 m n. m. na Trnavskej pahorkatine). V Cerovej vrchovine bol nájdený v hnoji a v trstinovom poraste na brehu vodnej nádrže, nález s doposiaľ s najvyššou nadmorskou výškou (245 m) na území Slovenska.

***Macrocheles matrius pratensis* BREGETOVA et KOROLEVA, 1960**

Nepublikované údaje: 4 ♀♀ – 4. 9. 2006, Chrámec.

Nidikolný detrikol. Kozmopolitný druh preferujúci hniezda cicavcov, známa je jeho forézia na *Onthophagus vitulus* (Scarabaeidae). Na Slovensku rozšírený na celom území (od 98 m n. m. na Východoslovenskej rovine do 2200 m n. m. vo Vysokých Tatrách). V Cerovej vrchovine bol nájdený v hniezde drobných cicavcov.

***Macrocheles merdarius* (BERLESE, 1889)**

Publikované údaje: 5 ♀♀ – 26.–29. 6. 1995, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška (MAŠAN 1995).

Nepublikované údaje: 13 ♀♀ – 7. 6. 2006, Šurice, PP Soví hrad (lajniaky); 31 ♀♀ – 5. 9. 2006, Šurice.

Koprofilný detrikol. Kozmopolitný druh so širokou ekologickou plasticitou a foretickou aktivitou na koprofilnom hmyze. Na Slovensku rozšírený na celom území (od 112 m n. m. na

Podunajskej roviny do 585 m n. m. v Bukovských vrchoch). V Cerovej vrchovine bol nájdený v hnoji, na lajňakoch, ale aj v lesnej opadanke.

***Macrocheles montanus* (WILLMANN, 1951)**

Publikované údaje: 1 ♀ – 12. 11. 1983, Nová Bašta, Dunivá hora; 2 ♀♀ – 17. 7. 1986, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška (AMBROS 1987).

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 1. 5. 2000, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok; 1 ♀ – 30. 7. 2003, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 3 ♀♀, 2 DN – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (bučina); 10 ♀♀, 2 ♂♂ – 31. 7. 2003, Hajnáčka, PR Steblová skala; 1 ♀ – 21. 6. 2005, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 1 ♀ – 5. 6. 2006, Hostice, vodná nádrž; 2 ♀♀ – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre; 1 ♀ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok; 5 ♀♀ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 2 ♀♀ – 7. 6. 2006, Belina, PP Belinské skaly; 1 ♀ – 25. 7. 2006, Petrovce, Cerová (bučina); 2 ♀♀ – 25. 7. 2006, Petrovce, CHA Fenek; 3 ♀♀ – 25. 7. 2006, Tachty, dolina Gortvy; 4 ♀♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 2 ♀♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, Tilič; 1 ♀ – 4. 9. 2006, Chrámec; 1 ♀, 3 DN – 5. 9. 2006, Tachty, Havranie; 3 ♀♀ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (dubová hrabina); 2 ♀♀ – 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala (bučina); 6 ♀♀ – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (bučina); 5 ♀♀, 2 ♂♂ – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (jelšina); 4 ♀♀, 1 ♂ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek; 1 ♀ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Stípková jaskyňa; 8 ♀♀ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ebeckého jaskyňa.

Edafický detrikol. Palearktický druh so širokou ekologickou plasticitou. Na Slovensku široko rozšírený na celom území (od 98 m n. m. na Východoslovenskej roviny do 1460 m n. m. vo Veľkej Fatre). V Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline bežný druh, predovšetkým v opadanke lesov a v srsti drobných cicavcov (*Apodemus flavicollis* a *Myodes glareolus*).

***Macrocheles muscaedomesticae* (SCOPOLI, 1772)**

Nepublikované údaje: 19 ♀♀, 2 ♂♂ – 5. 9. 2006, Gemerský Jablonec, vodná nádrž.

Koprofilný detrikol. Kozmopolitný druh s foretickou aktivitou na muchách. Na Slovensku rozšírený v nižších polohách na celom území (od 112 m n. m. na Podunajskej roviny do 240 m n. m. v Malých Karpatoch). V Cerovej vrchovine bol nájdený v trstinovom poraste na brehu vodnej nádrže (245 m n. m.).

***Macrocheles nataliae* BREGETOVA et KOROLEVA, 1960**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre.

Nekrofilný detrikol. Palearktický druh s foretickou aktivitou na kadaverikolnom hmyze. Na Slovensku rozšírený v nižších polohách západnej časti krajiny (od 140 m n. m. na Borskej nížine do 280 m n. m. v Malých Karpatoch). V Cerovej vrchovine bol nájdený v hniezde drobných zemných cicavcov (400 m n. m.).

***Macrocheles penicilliger* (BERLESE, 1903)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 3. 10. 2007, Šurice; 1 ♀ – 4. 10. 2007, Radzovce, Obručná.

Saprofilný detrikol. Kozmopolit s foretickou aktivitou na chrobákoch čelade Trogidae. U nás rozšírený hlavne v nižších polohách (od 110 m n. m. na Východoslovenskej roviny do 1169 m n. m. vo Veľkej Fatre). V Cerovej vrchovine bol nájdený v hnoji a v opadanke bučiny.

***Macrocheles recki* BREGETOVA et KOROLEVA, 1960**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 1. 5. 2000, Šiatorská Bukovinka (lúka); 1 ♀ – 25. 7. 2006, Petrovce, Cerová (bučina); 3 ♀♀ – 25. 7. 2006, Petrovce, CHA Fenek; 1 ♀ – 25. 7. 2006, Tachty, dolina Gortvy; 1 ♀ – 26. 7. 2006, Šurice, PP Soví hrad; 1 ♀ – 1. 10. 2007, Janice, Hadia stráň; 2 ♀♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (agátina); 1 ♀ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ebeckého jaskyňa.

Edafický detrikol. Európsky druh vyskytujúci sa v poľných pôdach a v opadanke lesov (KARG 1993). Na Slovensku sa vyskytuje na teplých a suchých lokalitách (od 130 m n. m. na Podunajskej roviny do 400 m n. m. v Slovenskom krase). V Cerovej vrchovine sa vyskytoval

v opadanke lesov, v jaskyni aj v pôde lúky. Nález z Ebeckého jaskyne je najvyššie položenou lokalitou výskytu druhu na Slovensku (500 m).

***Macrocheles rotundiscutis* BREGETOVA et KOROLEVA, 1960**

Nepublikované údaje: 22 ♀♀ – 20. 6. 2005, Rimavská Sobota, NPR Kurinecká dubina; 2 ♀♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 1 ♀, 3 ♂♂ – 5. 9. 2006, Gemerský Jablonec, vodná nádrž; 2 ♀♀ – 3. 10. 2007, Šurice.

Saprofilný detrikol. Holarktický druh, osídľujúci heterogénne hnijúce organické substráty. Na Slovensku rozšírený hlavne v nižších polohách (od 98 m n. m. na Východoslovenskej rovine do 1270 m n. m. v Nízkych Tatrách). V Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline bol nájdený v hnoji, v opadanke lesov aj na brehu vodnej nádrže.

***Macrocheles scutatus* (BERLESE, 1904)**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 3. 10. 2007, Šurice.

Koprofilný detrikol. Kozmopolitný druh s foretickou aktivitou na koprofilnom hmyze. Na Slovensku zriedkavý druh (od 130 m n. m. na Podunajskej rovine do 1150 m n. m. v Malej Fatre). V Cerovej vrchovine bol nájdený v hnoji.

***Macrocheles subbadius* (BERLESE, 1904)**

Nepublikované údaje: 9 ♀♀ – 5. 9. 2006, Gemerský Jablonec, vodná nádrž; 6 ♀♀ – 5. 9. 2006, Šurice.

Koprofilný detrikol. Kozmopolit s foretickou aktivitou na muchách. U nás rozšírený po celom území (od 120 m n. m. na Podunajskej rovine do 1175 m n. m. na Muránskej planine). V Cerovej vrchovine bol nájdený v hnoji a v trstinovom poraste na brehu vodnej nádrže.

***Macrocheles tardus* (C. L. KOCH, 1841)**

Nepublikované údaje: 1 ♀, 2 ♂♂ – 20. 6. 2005, Rimavská Sobota, NPR Kurinecká dubina; 1 ♀ – 5. 6. 2006, Hostice, vodná nádrž; 5 ♀♀ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok; 1 ♀ – 25. 7. 2006, Petrovce, CHA Fenek; 2 ♀♀ – 4. 9. 2006, Chrámeč, vodná nádrž; 4 ♀♀, 1 ♂ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (agátina); 5 ♀♀ – 4. 10. 2007, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok.

Edafický detrikol. Európsky druh so širokou ekologickou plasticitou. Na Slovensku široko rozšírený na celom území (od 120 m n. m. na Podunajskej rovine do 1350 m n. m. na Poľane), uprednostňuje vlhké habitaty. V Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline zaznamenaný predovšetkým v pôde a opadanke vlhkých biotopov.

***Neopodocinum* OUDEMANS, 1902**

***Neopodocinum meridionalis* SELLNICK, 1931**

Publikované údaje: 12 ♀♀, 11 ♂♂, 26 DN – 26.–29. 6. 1995, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 3 ♀♀, 3 ♂♂, 8 DN – 26.–29. 6. 1995, Petrovce, CHA Fenek (MAŠÁN 1995).

Koprofilný detrikol. Európsky druh s foretickou aktivitou na lajniakovi *Geotrupes vernalis*. Na Slovensku druh tesne zviazaný so svojím hostiteľom, ktorý je viazaný na teplé vápencové lokality od nížin (132 m n. m., Podunajská rovina) do stredných polôh (578 m n. m., Cerová vrchovina). V Cerovej vrchovine bol zistený na svojom foretickom hostiteľovi.

Eviphididae BERLESE, 1913

***Alliphis* HALBERT, 1923**

***Alliphis halleri* (G. et R. CANESTRINI, 1881)**

Publikované údaje: 3 ♀♀, 2 ♂♂, 5 DN – 26.–29. 6. 1995, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 6 DN – 26.–29. 6. 1995, Petrovce, CHA Fenek; 10 ♀♀, 17 ♂♂, 31 DN – 26.–29. 6. 1995, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška (MAŠÁN 1995).

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 5. 6. 2006, Hostice, vodná nádrž; 2 ♂♂ – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre; 45 ♀♀, 14 ♂♂, 23 DN – 7. 6. 2006, Šurice, PP Soví hrad (lajniaky); 18 ♀♀, 11 ♂♂, 4 DN – 5. 9. 2006, Šurice; 3 ♀♀ – 21. 5. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy; 4 ♀♀, 1 DN – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (jelšina); 6 ♀♀, 7 ♂♂, 12 DN – 4. 10. 2007, Belina, PP Belinské skaly.

Koprofilný detrikol. Palearktický druh. Obýva najmä hnoj, exkrementy a rôzne silne hnijúce substráty. Žije vo foretických vzťahoch s rôznymi koprofilnými chrobákmi čeľade Scarabaeidae. Na Slovensku bežný druh rozšírený pravdepodobne na celom území, zatiaľ od 98 m n. m. (Východoslovenská rovina) do 980 m n. m. (Západné Tatry). V Cerovej vrchovine zistený na chrobákoch, v lesnej opadanke, v hnoji aj v trstinových porastoch na brehu vodnej nádrže.

***Alliphis phoreticus* MAŠÁN, 1994**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 7. 6. 2006, Šurice, PP Soví hrad (lajniaky).

Koprofilný detrikol. Stredoeurópsky druh opísaný z územia Slovenska. Primárne sa vyskytuje na chrobákoch čeľade Scarabaeidae a v exkrementoch dobytká. Na Slovensku je rozšírený od nížin (168 m n. m., Trnavská pahorkatina) do stredných polôh (1000 m n. m., Liptovská kotlina). V Cerovej vrchovine zistený na lajniakoch (*Geotrupes* sp.).

***Copriphs* BERLESE, 1910**

***Copriphs pterophilus* (BERLESE, 1882)**

Nepublikované údaje: 5 ♀♀, 2 ♂♂ – 7. 6. 2006, Šurice, PP Soví hrad (lajniaky).

Koprofilný detrikol. Európsky druh, špecifický roztoč pre *Copris lunaris* (Scarabaeidae). Na Slovensku je rozšírený v nižších polohách (od nadmorskej výšky 180 m v Trnavskej pahorkatine do 250 m v Cerovej vrchovine).

***Crassicheles* KARG, 1963**

***Crassicheles holsaticus* (WILLMANN, 1937)**

Nepublikované údaje: 1 DN – 5. 9. 2006, Šurice.

Koprofilný detrikol. Európsky druh osidlujúci hnoj, exkrementy a rôzne silne zahŕňajúce substráty. Na Slovensku rozšírený od nížin (122 m n. m., Podunajská rovina) po alpské pásmo (1520 m n. m., Belianske Tatry). V Cerovej vrchovine bol zistený v hnoji.

***Eviphis* BERLESE, 1903**

***Eviphis ostrinus* (C. L. KOCH, 1836)**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 1. 5. 2000, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok; 1 ♀ – 27. 6. 2002, Radzovce, Obručná; 2 ♀♀ – 30. 7. 2003, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 1 ♀ – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (cerina); 2 ♀♀ – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (bučina); 3 ♀♀, 2 DN – 30. 7. 2003, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 11 ♀♀ – 31. 7. 2003, Hajnáčka, PR Steblová skala; 10 ♀♀ – 20. 6. 2005, Rimavská Sobota, PR Kurinecká dubina; 1 ♀ – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikóriový porast (opadanka); 11 ♀♀, 1 ♂, 3 DN – 21. 6. 2005, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 2 ♀♀ – 5. 6. 2006, Hostice, vodná nádrž; 1 ♂ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok; 3 ♀♀ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 2 ♀♀ – 25. 7. 2006, Petrovce, Cerová (dubová hrabina); 7 ♀♀, 1 ♂ – 25. 7. 2006, Petrovce, CHA Fenek; 1 ♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, Tilič; 3 ♀♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, PP Zaboda; 2 ♀♀ – 26. 7. 2006, Šurice, PP Soví hrad; 1 ♀ – 4. 9. 2006, Chrámeč; 19 ♀♀, 2 DN – 5. 9. 2006, Tachty, Havranie; 2 ♀♀ – 5. 9. 2006, Šurice, PP Soví hrad (bučina); 1 DN – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (dubová hrabina); 1 ♀ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (cerina); 4 ♀♀ – 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad (bučina); 1 ♀ – 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 4 ♀♀, 1 ♂ – 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala (bučina); 3 ♀♀ – 22. 5. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 3 ♀♀ – 22. 5. 2007, Tachty; 1 ♂ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (agátina); 2 ♀♀ – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (jelšina); 4 ♀♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek; 4 ♀♀, 1 DN – 2. 10. 2007, Hostice, vodná nádrž; 1 ♀ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 7 ♀♀ – 4. 10. 2007, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok.

Edafický detrikol. Palearktický druh, obýva opadanku lesov a preferuje najmä tlejúci rastlinný materiál. Na Slovensku najbežnejší zástupca čeľade, rozšírený na celom území od nížin (101 m n. m., Východoslovenská rovina) do vyšších polôh (1460 m n. m., Veľká Fatra). V Cerovej vrchovine jeden z najpočetnejších druhov.

Pelethiphis BERLESE, 1911

***Pelethiphis opacus* KOYUMDJIEVA, 1981**

Nepublikované údaje: 1 ♂, 1 DN – 7. 6. 2006, Šurice, PP Soví hrad (lajniaky).

Koprofilný detrikol. Európsky druh, špecifický roztoč pre *Copris lunaris* (Scarabaeidae). Na Slovensku je rozšírený v nižších polohách (od nadmorskej výšky 180 m v Trnavskej pahorkatine do 250 m v Cerovej vrchovine).

Scarabaspis WOMERSLEY, 1956

***Scarabaspis inexpectatus* (OUDEMANS, 1903)**

Publikované údaje: 4 DN – 26.–29. 6. 1995, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad (MAŠAN 1995).

Nepublikované údaje: 8 DN – 7. 6. 2006, Šurice, PP Soví hrad (lajniaky).

Koprofilný detrikol. Európsky druh žijúci vo foretických vzťahoch s rôznymi koprofágnymi chrobákmi čeľade Scarabaeidae a v truse veľkých byľinožravcov. U nás rozšírený takmer po celom území (od nadmorskej výšky 150 m na Borskej nížine do 585 m v Bukovských vrchoch). V Cerovej vrchovine bol nájdený na skarabeusovitých chrobákoch.

Ascidae OUDEMANS, 1905

Antennoseius BERLESE, 1916

***Antennoseius bullitus* KARG, 1969**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala (bučina); 1 ♀, 1 ♂ – 4. 10. 2007, Belina, Malobelinská hora; 1 ♀ – 4. 10. 2007, Radzovce, Obručná.

Edafický detrikol. Európsky druh obývajúci lesnú opadanku. Na Slovensku vzácny druh, známy je iba jeden nález (133 m n. m., Podunajská rovina). V Cerovej vrchovine bol zaznamenaný v opadanke lesov do nadmorskej výšky 510 m.

Arctoseius SIG THOR, 1930

***Arctoseius cetratus* (SELLNICK, 1940)**

Nepublikované údaje: 3 ♀♀ – 5. 9. 2006, Šurice, PP Soví hrad (nory); 1 ♀ – 1. 10. 2007, Janice, Hadia stráň.

Edafický detrikol. Palearktický druh, preferujúci zahŕňajúce rastlinné zvyšky a humus. U nás rozšírený v nižších polohách (od 98 m n. m. na Východoslovenskej rovine do 590 m n. m. v Slovenskom krase). V Cerovej vrchovine bol zaznamenaný na lúčnych biotopoch.

***Arctoseius eremitus* (BERLESE, 1918)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 29. 4. 2000, Blhovce, Črep; 1 ♀ – 25. 7. 2006, Petrovce, Cerová (bučina); 1 ♀ – 25. 7. 2006, Petrovce, CHA Fenek; 5 ♀♀ – 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala (bučina); 3 ♀♀ – 22. 5. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad.

Edafický detrikol. Európsky druh, vyskytujúci sa v pôde a opadanke lesov. Na Slovensku rozšírený po celom území (od 144 m n. m. na Borskej nížine do 1167 m n. m. v Bukovských vrchoch). V Cerovej vrchovine bol zaznamenaný v opadanke lesov (bučiny a jelšina).

***Arctoseius insularis* (WILLMANN, 1952)**

Nepublikované údaje: 3 ♀♀ – 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 19 ♀♀, 2 ♂♂ – 1. 10. 2007, Janice, Hadia stráň; 2 ♀♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (agátina); 1 ♀ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ebeckého jaskyňa.

Edafický detrikol. Európsky druh, vyskytujúci sa v pôde lúčnych biotopov aj v opadanke lesov. Na Slovensku rozšírený v nižších polohách (od 98 m n. m. na Východoslovenskej rovine do 450 m n. m. v Bukovských vrchoch). V Cerovej vrchovine bol zaznamenaný v opadanke lesov (dubina a agátina), na lúke a v jaskyni (500 m n. m.).

***Arctoseius minutus* (HALBERT, 1915)**

Nepublikované údaje: 14 ♀♀, 1 ♂ – 5. 6. 2006, Hostice, vodná nádrž.

Edafický detrikol. Holarktický druh, preferujúci vlhšie stanovišťa. Na Slovensku rozšírený po celom území (od 120 m n. m. na Podunajskej rovine do 1350 m n. m. vo Veľkej Fatre). V Cerovej vrchovine bol zaznamenaný na brehu vodnej nádrže.

***Arctoseius semiscissus* (BERLESE, 1892)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 30. 7. 2003, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 1 ♀ – 20. 6. 2005, Rimavská Sobota, PR Kurinecká dubina; 3 ♀♀ – 21. 6. 2005, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 2 ♀♀ – 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 1 ♀ – 22. 5. 2007, Tachty; 1 ♀ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad.

Edafický detrikol. Palearktický druh (zaznamenaný aj v Austrálii) so širokou ekologickou plasticitou. Na Slovensku rozšírený po celom území (od 110 m n. m. na Podunajskej rovine do 784 m n. m. v Nízkych Tatrách). V Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline bol zaznamenaný predovšetkým v opadanke lesov.

***Arctoseius venustus* (BERLESE, 1916)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (bučina).

Edafický detrikol. Európsky druh so širokou ekologickou plasticitou, schopný osídľovať lesné aj nelesné biotopy. Na Slovensku zriedkavý druh (od 310 m n. m. v Malých Karpatoch do 1150 m n. m. v Malej Fatre). V Cerovej vrchovine bol zaznamenaný v opadanke bučiny.

Asca HEYDEN, 1826

***Asca aphidioides* (LINNAEUS, 1758)**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 1. 5. 2000, Šiatorská Bukovinka (cerina); 6 ♀♀ – 4. 9. 2006, Chrámec, Teplá dolina; 1 ♀ – 6. 9. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 4 ♀♀ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (cerina); 4 ♀♀ – 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad (bučina); 18 ♀♀ – 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 1 ♀ – 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala (bučina); 13 ♀♀ – 1. 10. 2007, Janice, Hadia stráň; 8 ♀♀ – 1. 10. 2007, Chrámec, CHA Vinohrady; 6 ♀♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (agátina); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (bučina); 3 ♀♀ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 7 ♀♀ – 4. 10. 2007, Radzovce, Obručná.

Edafický detrikol. Palearktický druh so širokou ekologickou plasticitou. Na Slovensku rozšírený na celom území (od 130 m n. m. na Podunajskej rovine do 850 m n. m. v Slovenskom krase), osídľuje lesné aj nelesné biotopy. V Cerovej vrchovine hojný druh, zistený väčšinou v opadanke lesov.

***Asca bicornis* (LINNAEUS, 1758)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 1. 5. 2000, Šiatorská Bukovinka (lúka); 1 ♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, Tilič; 1 ♀ – 26. 7. 2006, Šurice, PP Soví hrad; 3 ♀♀ – 4. 9. 2006, Chrámec; 1 ♀ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (dubová hrabina); 15 ♀♀ – 6. 9. 2006, Šiatorská Bukovinka, kameňolom Mačacia; 1 ♀ – 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad (xerotherm); 8 ♀♀ – 1. 10. 2007, Chrámec, CHA Vinohrady.

Edafický detrikol. Palearktický druh so širokou ekologickou plasticitou. Na Slovensku rozšírený na celom území (od 130 m n. m. na Podunajskej rovine do 1050 m n. m. v Belianskych Tatrách), od xerothermných lokalít po smrekové porasty v Tatrách. V Cerovej vrchovine bol zaznamenaný v xerothermných trávnatých porastoch, ale aj v opadanke lesov.

Blattisocius KEEGAN, 1944

***Blattisocius tarsalis* (BERLESE, 1918)**

Nepublikované údaje: 38 ♀♀, 6 ♂♂ – 6. 9. 2006, Šiatorská Bukovinka, parkovisko (hniezda).

Nidikol. Kozmopolitný druh, ktorý žije v uskladnenom obilí a v potravinách, kde sa živí inými článkonožcami. Na Slovensku rozšírený v nižších polohách (od 118 m n. m. na Podunajskej rovine do 145 m n. m. na Žitavskej pahorkatine), väčšina nálezov pochádza z vtáčích hniezd. V Cerovej vrchovine bol zaznamenaný v hniezdach *Phoenicurus ochruros* (330 m n. m.).

Cheiroseius BERLESE, 1916

***Cheiroseius borealis* (BERLESE, 1904)**

Nepublikované údaje: 10 ♀♀ – 5. 9. 2006, Šurice, PP Soví hrad (nory).

Edafický detrikol. Palearktický druh, hygrofilný roztoč žijúci v rozmanitom pôdnom detrite a preferujúci nelesné biotopy. Na Slovensku zriedkavý druh (od 150 m n. m. na Borskej nížine do 1030 m n. m. v Bukovských vrchoch). V Cerovej vrchovine bol zaznamenaný v ústiach nôr sysla (*Spermophilus citellus*).

***Cheiroseius curtipes* (HALBERT, 1923)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 5. 9. 2006, Gemerský Jablonec, vodná nádrž; 8 ♀♀ – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (jelšina); 58 ♀♀ – 2. 10. 2007, Hostice, vodná nádrž.

Edafický detrikol. Kozmopolitný druh, hygrofil osídľujúci močaristé biotopy. Na Slovensku na vhodných biotopoch bežný druh (od 118 m n. m. na Podunajskej rovine do 680 m n. m. v Bukovských vrchoch). V Cerovej vrchovine bol zistený v trstinových porastoch na brehoch vodných nádrží a v opadanke jelšového lesa.

***Cheiroseius mutilus* (BERLESE, 1916)**

Nepublikované údaje: 10 ♀♀ – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (jelšina).

Edafický detrikol. Holarktický druh, hygrofil osídľujúci močaristé biotopy. Na Slovensku na vhodných biotopoch bežný druh (od 110 m n. m. na Podunajskej rovine do 620 m n. m. v Bukovských vrchoch). V Cerovej vrchovine bol zistený v opadanke jelšového lesa.

***Cheiroseius salicorniae* (WILLMANN, 1949)**

Nepublikované údaje: 7 ♀♀ – 4. 9. 2006, Chrámec.

Edafický detrikol. Európsky druh, hygrofil osídľujúci močaristé biotopy. Na Slovensku zriedkavý druh (od 120 m n. m. na Podunajskej rovine do 590 m n. m. v Slovenskom krase). V Cerovej vrchovine bol zistený v trstinovom poraste na brehu vodnej nádrže.

***Cheiroseius serratus* (HALBERT, 1915)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 5. 9. 2006, Gemerský Jablonec, vodná nádrž.

Edafický detrikol. Európsky druh, hygrolit osídľujúci močaristé biotopy. Na Slovensku zriedkavý druh (od 150 m n. m. na Borskej nížine do 700 m n. m. v Kysuckých Beskydoch). V Cerovej vrchovine bol zistený v trstinovom poraste na brehu vodnej nádrže.

Gamasellodes ATHIAS-HENRIOT, 1961

***Gamasellodes bicolor* (BERLESE, 1918)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 30. 4. 2000, Hajnáčka, Tilič; 1 ♀ – 1. 5. 2000, Šiatorská Bukovinka (lúka); 3 ♀♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 7 ♀♀, 1 ♂ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, Tilič; 1 ♀ – 4. 9. 2006, Chrámec, Teplá dolina; 2 ♀♀ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (cerina); 1 ♀ – 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad (xerotherm); 4 ♀♀ – 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 1 ♀ – 22. 5. 2007, Tachty; 7 ♀♀ – 1. 10. 2007, Janice, Hadia stráň; 1 ♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (agátina); 3 ♀♀ – 2. 10. 2007, Hostice, vodná nádrž; 1 ♀ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 1 ♀ – 4. 10. 2007, Radzovce, Obručná.

Edafický detrikol. Palearktický druh so širokou ekologickou potenciou. Na Slovensku bežný druh (od 98 m n. m. na Východoslovenskej rovine do 580 m n. m. v Starohorských vrchoch). V Cerovej vrchovine bežný druh, nájdený v opadanke lesov, na lúčnych biotopoch aj na brehu vodnej nádrže.

***Gamasellodes insignis* (HIRSCHMANN, 1963)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 5. 6. 2006, Hostice, vodná nádrž.

Edafický detrikol. Palearktický druh, vyskytujúci sa v pôdnom substráte, mraveniskách a v chodbičkách podkôrneho hmyzu. Prvý nález pre Slovensko, zaznamenaný bol na brehu vodnej nádrže.

Garmaniella WESTERBOER, 1963

***Garmaniella longisetosa* (POSTNER, 1951)**

Nepublikované údaje: 7 ♀♀ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (dubová hrabina).

Nidikol. Stredoeurópsky druh žijúci v hniezdach rôznych druhov čmeľov rodu *Bombus*. Nové hniezda osídľuje pomocou forézie na dospelých čmeľoch. Na Slovensku pravdepodobne bežný druh (od 280 m n. m. v Považskom Inovci do 550 m n. m. v Bukovských vrchoch). V Cerovej vrchovine bol nájdený v hniezde čmeľov.

***Garmaniella ornata* (POSTNER, 1951)**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (dubová hrabina).

Nidikol. Stredoeurópsky druh žijúci v hniezdach rôznych druhov čmeľov rodu *Bombus*. Nové hniezda osídľuje pomocou forézie na dospelých čmeľoch. Na Slovensku pravdepodobne bežný druh (od 280 m n. m. v Považskom Inovci do 550 m n. m. v Bukovských vrchoch). V Cerovej vrchovine bol nájdený v hniezde čmeľov.

Hoploseius BERLESE, 1914

***Hoploseius mariae* GWIAZDOWICZ, 2002**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikórový porast (huby).

Edafický detrikol. Stredoeurópsky druh, opísaný z územia Poľska. Osídľuje spodnú stranu plodníc starých drevokazných húb. Aj keď dosiaľ sú publikované údaje iba zo západného Slovenska (od 250 m n. m. v Malých Karpatoch do 330 m n. m. na Burde), tento druh bude pravdepodobne rozšírený po celom našom území spoločne s drevokaznými hubami. V Rimavskej kotline bol zistený na jednej lokalite (225 m n. m.).

Iphidozercon BERLESE, 1903

***Iphidozercon gibbus* (BERLESE, 1903)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek; 1 ♀ – 2. 10. 2007, Hostice, vodná nádrž.

Edafický detrikol. Európsky druh, hygrolit vyskytujúci sa najmä v močaristých biotopoch, kde uprednostňuje hnijúce listie a humus. U nás vo vhodných biotopoch asi bežný druh (od 131 m n. m. na Podunajskej rovine do 620 m n. m. v Bukovských vrchoch). V Cerovej vrchovine bol zistený v opadanke jelšiny a v trstinovom poraste na brehu vodnej nádrže.

Lasioseius BERLESE, 1916

***Lasioseius berlesei* (OUDEMANS, 1938)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 25. 7. 2006, Petrovce, Cerová (bučina); 2 ♀♀ – 5. 9. 2006, Šurice, PP Soví hrad (nory); 1 ♀ – 1. 10. 2007, Chrástec, CHA Vinohrady; 2 ♀♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek.

Edafický detrikol. Holarktický druh, vyskytujúci sa v lesných aj nelesných biotopoch. Na Slovensku rozšírený po celom území (od 100 m n. m. na Východoslovenskej rovine do 441 m n. m. v Bukovských vrchoch), preferuje vlhkejšie biotopy. V Cerovej vrchovine bol zistený v rôznych mikrohabitatoch, ale v žiadnom nedosahoval vysokú početnosť.

***Lasioseius lawrencei* (EVANS, 1957)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (cerina); 2 ♀♀ – 30. 7. 2003, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 2 ♀♀ – 21. 6. 2005, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 2 ♀♀ – 25. 7. 2006, Petrovce, Cerová (bučina); 2 ♀♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, Tilič; 3 ♀♀ – 26. 7. 2006, Šurice, PP Soví hrad; 1 ♀ – 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 1 ♀ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ebeckého jaskyňa.

Edafický detrikol. Európsky druh, vyskytujúci sa vo vlhkej pôde močaristých biotopov (KARG 1993). Na Slovensku zatiaľ jediný publikovaný nález (320 m n. m., Štiavnické vrchy) z opadanky bukového lesa. V Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline bol zistený v opadanke bukových a dubových lesov, jeden nález je aj z jaskynného vchodu (240 až 540 m n. m.).

***Lasioseius muricatus* (C. L. KOCH, 1839)**

Nepublikované údaje: 14 ♀♀, 2 ♂♂ – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikóriový porast (huby); 1 ♀ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (dubová hrabina); 3 ♀♀ – 2. 10. 2007, Hostice, vodná nádrž.

Fungikol. Eurosibirsky druh známy najmä z plodníc drevokazných húb a z rozkladajúceho sa dreva v listnatých lesoch, u nás bežne rozšírený (od 100 m n. m. na Východoslovenskej rovine do 1180 m n. m. v Malej Fatre). V Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline bol zistený na drevokazných hubách, v opadanke dubohrabiny aj na brehu vodnej nádrže.

***Lasioseius ometes* (OUDEMANS, 1903)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikóriový porast (huby).

Subkortikol. Holarktický druh vyskytujúci sa v rôznych drevných substrátoch a pod kôrou stromov, kde žije v chodbičkách podkôrných a xylofágnych chrobákov. Na Slovensku je rozšírený na celom území (od 119 m n. m. na Podunajskej rovine do 1140 m n. m. v Skorušinských vrchoch). V Rimavskej kotline bol nájdený na stromových hubách.

Leioseius BERLESE, 1916

***Leioseius elongatus* EVANS, 1958**

Nepublikované údaje: 3 ♀♀ – 21. 6. 2005, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 2 ♂♂ – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre; 2 ♀♀ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Somoška; 1 ♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, Tilič; 14 ♀♀, 3 ♂♂ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, PP Zaboda; 1 ♀ – 4. 10. 2007, Radzovce, Obručná.

Edafický detrikol. Európsky druh, osídľujúci opadanku a rozkladajúce sa drevo, známe sú aj nálezy z chodbičiek podkôrneho hmyzu. Na Slovensku zatiaľ jediný publikovaný nález (215 m n. m., Považský Inovec). V Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline bol zistený v opadanke dubových a bukových lesov (do 460 m n. m.).

***Leioseius minusculus* (BERLESE, 1904)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 5. 9. 2006, Gemerský Jablonec, vodná nádrž; 1 ♀ – 2. 10. 2007, Hostice, vodná nádrž.

Edafický detrikol. Holarktický druh, osídľujúci pôdne substráty s vyššou vlhkosťou. U nás vo vhodných biotopoch bežný druh (od 110 m n. m. na Podunajskej rovine do 610 m n. m. v Oravských Beskydách), väčšina publikovaných nálezov je z vtáčích hniezd na brehu rybníkov. V Cerovej vrchovine bol zistený v trstinových porastoch na brehu vodných nádrží.

***Leioseius naglitschi* KARG, 1965**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 7. 6. 2006, Šurice, PP Soví hrad (mraveniská).

Edafický detrikol. Stredoeurópsky druh, osídľujúci pôdne substráty s vyšším obsahom piesku. Na Slovensku zatiaľ jediné publikované nálezy pochádzajú z Východoslovenskej roviny (od 100 do 140 m n. m.). V Cerovej vrchovine bol zistený na pasienku v mraveniskách *Formica pratensis* (250 m n. m.).

***Platyseius* BERLESE, 1916**

***Platyseius major* (HALBERT, 1923)**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀, 1 ♂ – 2. 10. 2007, Hostice, vodná nádrž.

Edafický detrikol. Európsky druh, hygrolit žijúci na rašeliniskách a brehoch vôd. U nás vo vhodných habitatoch bežný (od 146 m n. m. na Borskej nížine do 560 m n. m. v Bukovských vrchoch). V Cerovej vrchovine bol zistený v trstinovom poraste na brehu vodnej nádrže.

***Proctolaelaps* BERLESE, 1923**

***Proctolaelaps fiseri* SAMŠIŇÁK, 1960**

Nepublikované údaje: 3 ♀♀ – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikórový porast (huby).

Subkortikol. Palearktický druh podkôrných merocenóz a žerových chodbičiek rôzneho xylofágneho hmyzu. Na Slovensku bežný druh (od 150 m n. m. na Borskej nížine do 450 m n. m. v Bukovských vrchoch). V Rimavskej kotline zistený na drevokazných hubách.

***Proctolaelaps hystrix* (VITZTHUM, 1923)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikórový porast (huby).

Subkortikol. Európsky druh (známy je nález aj z Austrálie) podkôrných merocenóz a žerových chodbičiek rôzneho xylofágneho hmyzu. Na Slovensku sú publikované iba nálezy z Bukovských vrchov (od 500 do 850 m n. m.), ale zistený bol aj v iných oblastiach Slovenska (nepubl.). V Rimavskej kotline zistený na drevokazných hubách (225 m n. m.).

***Proctolaelaps pygmaeus* (J. MÜLLER, 1860)**

Nepublikované údaje: 3 ♀♀ – 27. 6. 2002, Radzovce, Obručná; 1 ♀ – 20. 6. 2005, Rimavská Sobota, PR Kurinecká dubina; 1 ♀ – 26. 7. 2006, Šurice, PP Soví hrad; 4 ♀♀ – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre; 2 ♀♀, 1 ♂ – 3. 10. 2007, Šurice; 1 ♀ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Stĺpová jaskyňa.

Edafický detrikol. Kozmopolitný druh preferujúci pôdne substráty s vysokým obsahom humusu a rôznych hnojúcich organických zvyškov. Na Slovensku bežný druh (od 98 m n. m. na Východoslovenskej rovine do 1390 m n. m. v Belianskych Tatrách), väčšina nálezov pochádza zo srsti uhynutých drobných cicavcov a z rôznych typov vtáčích hniezd. V Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline sa vyskytoval predovšetkým v opadanke lesov.

Zerconopsis HULL, 1918

***Zerconopsis remiger* (KRAMER, 1876)**

Nepublikované údaje: 8 ♀♀ – 27. 6. 2002, Radzovce, Obručná; 1 ♀ – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (cerina); 2 ♀♀ – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (bučina); 1 ♀, 1 ♂ – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikórový porast (opadanka); 3 ♀♀, 2 ♂♂ – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikórový porast (huby); 2 ♀♀ – 25. 7. 2006, Tachty, dolina Gortvy; 2 ♀♀, 4 ♂♂ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, Tilič; 1 ♀ – 26. 7. 2006, Šurice, PP Soví hrad; 1 ♀ – 6. 9. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 5 ♀♀, 3 ♂♂ – 22. 5. 2007, Tachty; 2 ♀♀, 2 ♂♂ – 4. 10. 2007, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok.

Lignikol. Európsky druh žijúci v odumretom dreve, pod kôrou, na drevokazných hubách, ale príležitostne sa vyskytuje aj v opadanke lesných porastov. Na Slovensku je vo vhodných substrátoch bežným druhom (od 120 m n. m. na z Podunajskej rovine do 970 m n. m. v Malej Fatre). V Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline bol zistený predovšetkým v opadanke lesov (bučiny, dubiny, jelšiny).

Laelapidae TRÄGARDH, 1908

Androlaelaps BERLESE, 1903

***Androlaelaps casalis* (BERLESE, 1887)**

Publikované údaje: Fiľakovo, Rimavská Sobota (MRČIAK 1972).

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 4. 9. 2006, Chrámec, Teplá dolina; 1 ♀, 1 ♂ – 4. 9. 2006, Chrámec, vodná nádrž; 1 ♀ – 5. 9. 2006, Gemerský Jablonec, vodná nádrž; 54 ♀♀, 6 ♂♂ – 6. 9. 2006, Šiatorská Bukovinka, parkovisko (hniezda); 1 ♀ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (dubová hrabina); 1 ♀ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (cerina); 1 ♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (xerotherm); 2 ♀♀ – 3. 10. 2007, Šurice.

Fakultatívny ektoparazit vtákov. Kozmopolitný druh, nidikol početne osídľujúci vtáacie hniezda, najmä zemné norové hniezda a hniezda dutinových hniezdíčov umiestnené v dutinách stromov a búdkach. Obýva aj mraveniská, zriedka pôdny detritus. Na Slovensku bežný druh rozšírený takmer po celom území (od 98 m n. m., Východoslovenská rovina do 1350 m n. m., Popradská kotlina). V Cerovej vrchovine bol zaznamenaný vo vtáčích hniezdach, v hnoji, v opadanke a v pôde.

***Androlaelaps fahrenheitzi* (BERLESE, 1911)**

Publikované údaje: Fiľakovo, Rimavská Sobota (MRČIAK 1972).

Nepublikované údaje: 11 ♀♀, 5 ♂♂, 3 DN – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre.

Fakultatívny ektoparazit drobných cicavcov. Kozmopolitný druh, nidikol žijúci v srsti drobných cicavcov a v ich hniezdach. Na Slovensku bežný druh rozšírený euryzonálne na celom území od nížin (98 m n. m., Východoslovenská rovina) do alpínskeho pásma (2100 m n. m., Vysoké Tatry), ale hojnejší je v nižšie položených oblastiach. Z hostiteľov uprednostňuje najmä hrabošovité hlodavce, ale zaznamenaný bol aj vo vtáčích hniezdach. V Cerovej vrchovine bol zistený v lesnej opadanke.

Hirstionyssus FONSECA, 1948

***Hirstionyssus carnifex* (C. L. KOCH, 1839)**

Publikované údaje: 1 ♀ – 12. 11. 1983, Nová Bašta, Dunivá hora (AMBROS 1987).

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 27. 6. 2002, Radzovce, Obručná.

Obligátny ektoparazit mikromamálií. Európsky druh, parazitický roztoč špecifický pre akarofaunu srsti krta *Talpa europaea*. Na Slovensku bežný druh rozšírený na celom území od nížin (118 m n. m., Východoslovenská rovina) do vyšších polôh (1200 m n. m., Nízke Tatry). V Cerovej vrchovine bol zistený v srsti *Sorex minutus* a v lesnej opadanke.

***Hirstionyssus isabellinus* (OUDEMANS, 1913)**

Publikované údaje: Filakovo, Rimavská Sobota (MRCIAK 1972).

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (dubová hrabina).

Obligátny ektoparazit mikromamálií. Holarktický druh, vyskytujúci sa v srsti drobných cicavcov. Na Slovensku bežný druh rozšírený na celom území (od 98 m n. m. na Východoslovenskej rovine do 1380 m n. m. v Západných Tatrách). Z hostiteľov uprednostňuje hrdziaka *Myodes glareolus* a fylogeneticky príbuzné druhy. V Cerovej vrchovine bol zistený jeden exemplár v lesnej opadanke.

***Hirstionyssus butantanensis* (FONSECA, 1932)**

[= *Hirstionyssus laticutatus* (DE MEILLON et LAVOPIERRE, 1944); = *Hirstionyssus musculi* (JOHNSTON, 1849)]

Publikované údaje: Filakovo, Rimavská Sobota (MRCIAK 1972, uverejnený ako *Hirstionyssus musculi*).

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (dubová hrabina).

Obligátny ektoparazit mikromamálií. Kozmopolitný druh, vyskytujúci sa v srsti drobných cicavcov. Na Slovensku bežný druh rozšírený na celom území (od 110 m n. m. na Hronskej pahorkatine do 860 m n. m. vo Vtáčniku). Z hostiteľov uprednostňuje myš *Mus musculus* a ryšavky rodu *Apodemus*. V Cerovej vrchovine bol počas nášho výskumu zistený jeden exemplár v lesnej opadanke.

***Eulaelaps* BERLESE, 1903**

***Eulaelaps stabularis* (C. L. KOCH, 1840)**

Publikované údaje: Filakovo, Rimavská Sobota (MRCIAK 1972); 1 ♀ – 12. 11. 1983, Nová Bašta, Dunivá hora; 5 ♀♀ – 17. 7. 1986, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška (AMBROS 1987).

Nepublikované údaje: 9 ♀♀, 1 ♂ – 27. 6. 2002, Radzovce, Obručná; 1 ♀ – 4. 9. 2006, Chrámec; 2 ♀♀ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (dubová hrabina).

Fakultatívny ektoparazit mikromamálií. Holarktický druh so vzťahom k drobným cicavcom a ich hniezdam. Na Slovensku bežný a euryzonálne rozšírený nidikol (od nadmorskej výšky 98 m na Východoslovenskej rovine do 1200 m v Nízkych Tatrách), uvádzaný prevažne zo srsti cicavcov, ale príležitostne bol zaznamenaný aj vo vtáčích hniezdach rôznych hostiteľov. V Cerovej vrchovine bol zistený v srsti *Apodemus flavicollis*, *Myodes glareolus* a *Pitymys subterraneus*, v hniezdach drobných cicavcov aj v lesnej opadanke.

***Haemogamasus* BERLESE, 1910**

***Haemogamasus hirsutosimilis* WILLMANN, 1952**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 27. 6. 2002, Radzovce, Obručná; 2 ♀♀ – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre.

Fakultatívny ektoparazit mikromamálií. Palearktický druh, nidikol početne obývajúci hniezda drobných cicavcov (nálezy v srsti hostiteľov sú zriedkavejšie). Na Slovensku bežný druh rozšírený takmer po celom území od nížin (145 m n. m., Ipeľská kotlina) do stredných polôh (850 m n. m., Vihorlatské vrchy). Tiež bol zistený v hniezdach vtákov. V Cerovej vrchovine bol zistený v lesnej opadanke a v hniezdach drobných cicavcov.

***Haemogamasus hirsutus* BERLESE, 1889**

Nepublikované údaje: 1 ♂ – 27. 6. 2002, Radzovce, Obručná; 1 ♂ – 3. 10. 2007, Šurice.

Fakultatívny ektoparazit mikromamálií. Palearktický druh vyskytujúci sa v hniezdach drobných zemných cicavcov, zriedkavejšie v ich srsti. Na Slovensku bežný euryzonálny nidikol rozšírený po celom území od nížin (98 m n. m., Východoslovenská rovina) do alpínskeho stupňa (1800 m n. m., Vysoké Tatry). V Cerovej vrchovine bol zistený v lesnej opadanke a v hnoji.

***Haemogamasus nidi* MICHAEL, 1892**

Publikované údaje: Rimavská Sobota (MRČIAK 1972); 20 ♀♀ – 12. 11. 1983, Nová Bašta, Dunivá hora; 6 ♀♀ – 17. 7. 1986, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška (AMBROS 1987).

Nepublikované údaje: 2 ♀♀, 1 ♂ – 27. 6. 2002, Radzovce, Obručná; 1 ♀ – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre; 4 ♀♀ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (dubová hrabina).

Fakultatívny ektoparazit mikromamálií. Holarktický druh, eurypotentný nidikol žijúci príležitostne aj v hniezdach vtákov. Na Slovensku veľmi bežný druh s euryzonálnym rozšírením, od nížin (98 m n. m., Východoslovenská rovina) do alpínskeho pásma (1920 m n. m., Vysoké Tatry). V Cerovej vrchovine bol zistený v srsti *Apodemus flavicollis*, *Myodes glareolus* a *Pitymys subterraneus*, v hniezdach drobných cicavcov aj v lesnej opadanke.

***Hyperlaelaps* ZAKHVATKIN, 1948**

***Hyperlaelaps microti* (EWING, 1933)**

[= *Hyperlaelaps arvalis* (ZACHVATKIN, 1948)]

Publikované údaje: Filakovo, Rimavská Sobota (MRČIAK 1972).

Obligatórny parazit mikromammálií. Holarktický druh vyskytujúci sa v srsti drobných zemných cicavcov. Na Slovensku bežný druh rozšírený po celom území (od 98 m n. m. na Východoslovenskej rovine do 1900 m n. m. vo vysokých Tatrách) a úzko viazaný na hrabošovitých hostiteľov (v nižších polohách najmä na *Microtus arvalis*, vo vyšších polohách ho nahrádza *Pitymys tatricus* – vertikálna substitúcia hostiteľa).

***Hypoaspis* CANESTRINI, 1885**

***Hypoaspis aculeifer* (CANESTRINI, 1883)**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 30. 4. 2000, Hajnáčka, Tilič; 1 ♂ – 21. 6. 2005, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 5 ♀♀ – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre; 3 ♀♀ – 5. 9. 2006, Šurice, PP Soví hrad (nory); 2 ♀♀ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (cerina); 3 ♀♀ – 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad (xerotherm); 17 ♀♀ – 1. 10. 2007, Janice, Hadia stráň; 3 ♀♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (xerotherm); 5 ♀♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (agátina); 3 ♀♀, 1 ♂ – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (bučina); 1 ♀, 1 ♂ – 2. 10. 2008, Hajnáčka, Nyáriho jaskyňa (dno).

Edafický detrikol. Kozmopolitný druh, uprednostňujúci nelesné biotopy. Osídľuje humus, hnojúcu vegetáciu, rozkladajúce sa drevo, huby, hniezda cicavcov, mraveniská a i. Na Slovensku bežný druh rozšírený takmer na celom území, od nížin (98 m n. m., Východoslovenská rovina) do vyšších polôh (1300 m n. m., Malá Fatra). V Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline sa vyskytoval ako v lesných, tak aj nelesných biotopoch.

***Hypoaspis angustiscutata* WILLMANN, 1951**

Nepublikované údaje: 4 ♀♀ – 2. 10. 2007, Hostice, vodná nádrž.

Edafický detrikol. Stredoeurópsky druh známy z lúčnych a lesných pôd s vyšším obsahom humusu a hnojúcich rastlinných zvyškov. Na Slovensku vzácny druh zistený vo vlhkých biotopoch od nížin (118 m n. m., Podunajská rovina) do stredných polôh (620 m n. m., Bukovské vrchy). V Cerovej vrchovine sme zaznamenali jeden nález z brehu vodnej nádrže.

***Hypoaspis astronomica* (C. L. KOCH, 1839)**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 1. 5. 2000, Šiatorská Bukovinka (lúka); 1 ♂, 1 DN – 26. 6. 2002, Radzovce, Obručná; 2 ♀♀ – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (cerina); 2 ♀♀, 1 ♂ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, Tilič; 1 ♂ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, PP Zaboda; 1 ♀ – 5. 9. 2006, Šurice, PP Soví hrad (nory); 2 ♀♀ – 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad (xerotherm); 4 ♀♀ – 22. 5. 2007, Tachty; 4 ♀♀ – 1. 10. 2007, Janice, Hadia stráň; 2 ♀♀ – 1. 10. 2007, Chrámec, CHA Vinohrady; 1 ♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (xerotherm).

Myrmekofil. Eurosibírsky druh žijúci v mraveniskách rôznych hostiteľských druhov, ale bol zistený tiež vo vzorkách humusu, machu a pôdy. Na Slovensku v mraveniskách bežný druh (od 98 m n. m., Východoslovenská rovina do 850 m n. m., Slovenský kras), ale väčšina jeho nálezov pochádza z uhynutých drobných cicavcov. V Cerovej vrchovine bol nájdený v pôde nelesných biotopov a v lesnej opadanke.

***Hypoaspis austriaca* (SELLNICK, 1935)**

Nepublikované údaje: 6 ♀♀ – 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad (xerotherm); 3 ♀♀ – 1. 10. 2007, Chrámec, CHA Vinohrady.

Myrmekofil. Eurosibírsky druh žijúci v mraveniskách, ale zistený bol aj v pôdnom detrite, machu a prachnivom dreve. Na Slovensku bol zistený hlavne na nížinách (od 101 m n. m. na Východoslovenskej rovine do 360 m n. m. v Slovenskom krase), predovšetkým v srsti drobných zemných cicavcov. V Cerovej vrchovine bol zistený v pôde nelesných biotopov.

***Hypoaspis claviger* (BERLESE, 1883)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 1. 5. 2000, Šiatorská Bukovinka (lúka).

Edafický detrikol. Európsky druh žijúci v rozkladajúcom sa dreve (KARG 1993). Na Slovensku vzácny druh, zistený zatiaľ dvakrát v pahorkatinách (260 m n. m. v Cerovej vrchovine a 360 m n. m. v Slovenskom krase).

***Hypoaspis cuneifer* (MICHAEL, 1891)**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 5. 9. 2006, Šurice, PP Soví hrad (IZ).

Myrmekofil. Palearktický druh žijúci v mraveniskách rôznych hostiteľských druhov (Formicidae) v lesných i nelesných biotopoch. Na Slovensku sú nálezy v mraveniskách bežné po celom území (od nadmorskej výšky 180 m na Trnavskej pahorkatine po 750 m v Bukovských vrchoch). V Cerovej vrchovine bol zaznamenaný v mravenisku.

***Hypoaspis heselhausi* OUDEMANS, 1912**

Nepublikované údaje: 4 ♀♀ – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre; 2 ♀♀ – 4. 9. 2006, Chrámec; 7 ♀♀ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (dubová hrabina).

Nidikol. Európsky druh so vzťahom k hniezdam drobných cicavcov a čmeľov. Na Slovensku je rozšírený na celom území (od 98 m n. m., Východoslovenská rovina do 1460 m n. m., Popradská kotlina), väčšina nálezov pochádza zo srsti drobných cicavcov. V Cerovej vrchovine bol nájdený v opadanke s hniezdami drobných cicavcov či čmeľov.

***Hypoaspis hyatti* EVANS et TILL, 1966**

Nepublikované údaje: 3 ♀♀ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (dubová hrabina).

Nidikol. Európsky druh so vzťahom k hniezdam čmeľov. Na Slovensku je rozšírený hlavne v nižších polohách (od 98 m n. m., Východoslovenská rovina do 480 m n. m., Cerová vrchovina), väčšina nálezov pochádza zo srsti drobných cicavcov. V Cerovej vrchovine bol nájdený v hniezde čmeľov.

***Hypoaspis karawaiewi* (BERLESE, 1903)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 1. 5. 2000, Šiatorská Bukovinka (lúka); 2 ♀♀ – 1. 10. 2007, Chrámec, CHA Vinohrady; 1 ♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (xerotherm).

Myrmekofil. Eurosibírsky druh žijúci v mraveniskách rôznych hostiteľských druhov, príležitostne aj v iných mikrohabitatoch. Uprednostňuje stepné a lesostepné biotopy. Na Slovensku rozšírený v nižších polohách (od 118 m n. m., Podunajská rovina do 280 m n. m., Bukovské vrchy). V Cerovej vrchovine bol nájdený v pôde stepných biotopov.

***Hypoaspis kargi* COSTA, 1968**

Nepublikované údaje: 6 ♀♀ – 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad (xerotherm).

Edafický detrikol. Palearktický druh, vyskytuje sa najmä v pôde nelesných biotopov. Obýva aj humus, mach, listovú opadanku a hniezda drobných cicavcov (KARG 1993). Na Slovensku rozšírený po celom území (od 98 m n. m., Východoslovenská rovina do 850 m n. m., Slovenský kras). V Cerovej vrchovine bol zaznamenaný v pôde xerothermu.

***Hypoaspis krameri* (G. et R. CANESTRINI, 1881)**

Nepublikované údaje: 4 ♀♀ – 27. 7. 2006, Rimavská Sobota.

Lignikol. Európsky druh nachádzaný na chrobákoch (*Lucanus* sp., *Oryctes nasicornis*, *Geotrupes sylvaticus*) (KARG 1993). Nález z nosorožteka *Oryctes nasicornis* z Rimavskej kotliny je prvým na území Slovenska.

***Hypoaspis marginopilosa* SELNICK, 1938**

Nepublikované údaje: 10 ♀♀ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (dubová hrabina).

Nidikol. Eurosibírsky druh žijúci v hniezdach čmeľov, ale zistený bol aj v pôdnom detrite. Na Slovensku vzácny druh, zistený v nižších polohách (od 150 m n. m., Borská nížina do 480 m n. m., Cerová vrchovina). V Cerovej vrchovine bol zaznamenaný v hniezde čmeľov.

***Hypoaspis miles* (BERLESE, 1892)**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 7. 6. 2006, Šurice, PP Soví hrad (mraveniská).

Myrmekofil. Holarktický druh žijúci v mraveniskách (*Lasius niger*), v hniezdach hlodavcov, príležitostne aj v iných mikrohabitatoch. Na Slovensku rozšírený v nižších polohách (od 98 m n. m., Východoslovenská rovina do 250 m n. m., Cerová vrchovina). V Cerovej vrchovine bol nájdený v mraveniskách *Formica pratensis*.

***Hypoaspis neocuneifer* EVANS et TILL, 1966**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 7. 6. 2006, Šurice, PP Soví hrad (mraveniská).

Myrmekofil. Palearktický druh žijúci v mraveniskách. Na Slovensku vzácny druh, rozšírený v nižších polohách (od 133 m n. m., Podunajská rovina do 380 m n. m., Malé Karpaty). V Cerovej vrchovine bol nájdený v mraveniskách *Formica pratensis*.

***Hypoaspis oblonga* (HALBERT, 1915)**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala (xerotherm).

Edafický detrikol. Európsky druh žijúci v pôde, rozkladajúcom sa dreve, machu a pod kôrou odumretých stromov. Zo Slovenska je známy z viacerých lokalít takmer po celom území (od 101 m n. m. na Východoslovenskej rovine do 940 m n. m. v Popradskej kotline). V Cerovej vrchovine bol nájdený v pôde xerothermu.

***Hypoaspis praesternalis* WILLMANN, 1949**

[= *Hypoaspis nollii* KARG, 1962 sensu SHCHERBAK 1971]

Nepublikované údaje: 12 ♀♀ – 30. 4. 2000, Hajnáčka, Tilič; 1 ♂ – 25. 7. 2006, Petrovce, CHA Fenek; 1 ♀ – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (bučina).

Edafický detrikol. Holarktický druh žijúci najmä v poľných a lúčnych pôdach. Na Slovensku vo vlhkých biotopoch bežný druh (od 115 m n. m. na Podunajskej rovine do 1450 m n. m. v Nízkych Tatrách). V Cerovej vrchovine bol zaznamenaný v opadanke lesov (dubohrabina, jelšina aj bučina).

***Hypoaspis sardoa* (BERLESE, 1911)**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre; 3 ♀♀ – 4. 9. 2006, Chrámec; 1 ♀ – 2. 10. 2008, Hajnáčka, Nyáriho jaskyňa (vchod); 2 ♀♀ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ebeckého jaskyňa.

Nidikol. Palearktický druh, žijúci v hniezdach a srsti rôznych drobných cicavcov, príležitostne aj v pôdnom detrite. Na Slovensku bežný druh rozšírený na väčšej časti územia (od 100 m n. m., Východoslovenská rovina do 1100 m n. m., Malá Fatra). V Cerovej vrchovine bol zistený v hniezdach drobných zemných cicavcov a v jaskyniach.

***Hypoaspis tuberculata* MAŠÁN, 1993**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 5. 6. 2006, Hostice, vodná nádrž; 1 ♀ – 4. 9. 2006, Chrámec; 3 ♀♀ – 5. 9. 2006, Šurice, PP Soví hrad (IZ).

Myrmekofil. Stredoeurópsky druh, opísaný z územia Slovenska z mravenísk *Lasius flavus*. Na Slovensku zriedkavý druh, rozšírený v nižších polohách (od 200 m n. m., Cerová vrchovina do 450 m n. m., Považský Inovec). V Cerovej vrchovine bol nájdený v pôde subxerofilných trávobylinných biotopov a v agátine.

***Hypoaspis vacua* (MICHAEL, 1891)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 30. 4. 2000, Hajnáčka, Tilič; 1 ♂ – 27. 6. 2002, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 1 ♀ – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (cerina); 1 ♀ – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (bučina); 1 ♀ – 30. 7. 2003, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 2 ♀♀ – 1. 8. 2003, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 1 ♀, 2 ♂♂ – 5. 6. 2006, Hostice, vodná nádrž; 1 ♀ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok; 2 ♀♀ – 25. 7. 2006, Tachty, dolina Gortvy; 5 ♀♀ – 4. 9. 2006, Chrámec; 3 ♀♀ – 5. 9. 2006, Šurice, PP Soví hrad (nory); 1 ♀ – 6. 9. 2006, Šiatorská Bukovinka, kameňolom Mačacia; 2 ♀♀ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (cerina); 6 ♀♀ – 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad (xerotherm); 2 ♀♀ – 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 7 ♀♀ – 1. 10. 2007, Janice, Hadia stráň; 1 ♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (agátina).

Myrmekofil. Kozmopolitný druh, žije v mraveniskách rôznych hostiteľských druhov, ale príležitostne sa vyskytuje aj v pôde, machu, humuse a dreve. Na Slovensku bežný druh zaznamenaný na väčšej časti územia (od 100 m n. m., Východoslovenská rovina do 750 m n. m., Bukovské vrchy). V Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline bol zaznamenaný v pôde a opadanke lesných aj lúčnych biotopov.

Laelaps C. L. KOCH, 1839

***Laelaps agilis* C. L. KOCH, 1836**

Publikované údaje: 51 ♀♀ – 12. 11. 1983, Nová Bašta, Dunivá hora; 14 ♀♀ – 17. 7. 1986, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška (AMBROS 1987).

Obligátny ektoparazit. Palearktický druh žijúci v srsti drobných zemných cicavcov. Na Slovensku je bežným a euryzonálne rozšíreným druhom (od 100 m n. m., Východoslovenská rovina do 1700 m n. m., Vysoké Tatry). Jeho hlavným hostiteľom je ryšavka *Apodemus flavicollis* a fylogeneticky príbuzné druhy. V Cerovej vrchovine bol zaznamenaný v srsti *Apodemus flavicollis*, a iba po jednom exemplári na hostiteľoch *Sorex minutus* a *Myodes glareolus*.

***Laelaps hiliaris* C. L. KOCH, 1836**

Publikované údaje: 2 ♀♀ – 12. 11. 1983, Nová Bašta, Dunivá hora (AMBROS 1987).

Obligátny ektoparazit. Palearktický druh žijúci v srsti drobných zemných cicavcov. Na Slovensku bežný a euryzonálne rozšírený druh na celom území (od 98 m n. m., Východoslovenská rovina do 1920 m n. m., Vysoké Tatry). Jeho hlavným hostiteľom je hraboš *Microtus arvalis*, ale početný je aj na iných hrabošovitých hlodavcoch. V Cerovej vrchovine bol zaznamenaný v srsti *Myodes glareolus* a *Microtus arvalis*.

***Myonyssus* TIRABOSCHI, 1904**

***Myonyssus gigas* (OUDEMANS, 1913)**

[= *Myonyssus rossicus* BREGETOVA, 1956]

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 27. 6. 2002, Radzovce, Obručná.

Fakultatívny ektoparazit. Eurosibírsky druh žijúci v srsti a hniezdach drobných cicavcov. Na Slovensku je všeobecne rozšíreným nidikolom (od 101 m n. m., Východoslovenská rovina do 1010 m n. m., Popradská kotlina). U nás bol najčastejšie zistený v srsti ryšaviek rodu *Apodemus* (80 % všetkých nálezov) na suchších lesných biotopoch nižších až stredných polôh. V Cerovej vrchovine bol zistený v preseve z bukového lesa.

***Pseudoparasitus* OUDEMANS, 1902**

***Pseudoparasitus canestrinii* BERLESE, 1892**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 7. 6. 2006, Šurice, PP Soví hrad (mraveniská).

Myrmekofil. Európsky druh, žije v mraveniskách rôznych druhov mravcov a v hniezdach hlodavcov. V Cerovej vrchovine bol zistený v mraveniskách *Formica pratensis*, prvý nález pre územie Slovenska.

***Pseudoparasitus myrmecophilus* (BERLESE, 1892)**

Nepublikované údaje: 3 ♀♀, 4 ♂♂ – 7. 6. 2006, Šurice, PP Soví hrad (mraveniská); 3 ♀♀ – 4. 9. 2006, Chrámec; 6 ♀♀, 2 ♂♂ – 5. 9. 2006, Šurice, PP Soví hrad (IZ).

Myrmekofil. Európsky druh, žije v mraveniskách rôznych druhov mravcov. Na Slovensku sa vyskytuje na prehriatych stepných až lesostepných biotopoch na väčšine územia (od 130 m n. m., Podunajská rovina so 340 m n. m., Bukovské vrchy). V Cerovej vrchovine bol zistený v mraveniskách *Formica pratensis* a *Lasius niger*.

***Pseudoparasitus myrmophilus* (MICHAEL, 1891)**

Nepublikované údaje: 7 ♀♀, 3 ♂♂ – 5. 9. 2006, Šurice, PP Soví hrad (IZ).

Myrmekofil. Európsky druh, žije v mraveniskách rôznych druhov mravcov. Na Slovensku vzácny druh, zaznamenaný v nižších polohách (od 120 m n. m., Ipel'ská pahorkatina do 250 m n. m., Cerová vrchovina). V Cerovej vrchovine bol zistený v mraveniskách.

***Pseudoparasitus placentulus* (BERLESE, 1887)**

Nepublikované údaje: 32 ♀♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek.

Edafický detrikol. Eurosibírsky druh známy najmä z opadanky lesov, pôdneho humusu a hniezd drobných cicavcov. Na Slovensku bežný druh, uprednostňuje vlhšie biotopy v nižších polohách (od 98 m n. m., Východoslovenská rovina do 850 m n. m., Slovenský kras). V Cerovej vrchovine bol zistený iba v opadanke vlhkej jelšiny.

***Pseudoparasitus sellnicki* (BREGETOVA et KOROLEVA, 1964)**

Nepublikované údaje: 3 ♀♀ – 25. 7. 2006, Petrovce, CHA Fenek.

Edafický detrikol. Eurosibírsky druh známy najmä z opadanky lesov. Na Slovensku zriedkavý druh, uprednostňuje vlhšie biotopy (od 113 m n. m., Podunajská rovina do 1282 m n. m., Kremnické vrchy), väčšina doterajších nálezov pochádza z hniezd vtákov. V Cerovej vrchovine bol zistený iba v opadanke vlhkej jelšiny.

***Pseudoparasitus venetus* (BERLESE, 1903)**

Nepublikované údaje: 3 ♀♀ – 1. 5. 2000, Šiatorská Bukovinka (lúka); 1 ♀, 3 ♂♂ – 7. 6. 2006, Šurice, PP Soví hrad (mraveniská); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Hostice, vodná nádrž.

Edafický detrikol. Európsky druh žijúci v pôdnom humuse a detrite lesných aj nelesných biotopov. Na Slovensku bežný druh rozšírený na väčšine územia (od 131 m n. m., Podunajská rovina do 1200 m n. m., Bukovské vrchy), dosiaľ zaznamenaný hlavne v pôde a hniezdach kačíc. V Cerovej vrchovine bol nájdený v pôde lúky, v mraveniskách *Formica pratensis* aj v trstinovom poraste na brehu vodnej nádrže.

Varroidae DELFINADO et BAKER, 1974

***Varroa* OUDEMANS, 1904**

***Varroa destructor* ANDERSON et TRUEMAN, 2000**

[= *Varroa jacobsoni* OUDEMANS, 1904]

Publikované údaje: Rimavská Sobota (ČAVOJSKÝ a kol. 1983, ČAVOJSKÝ 2006).

Parazit. Kozmopolitný druh rozšírený na celom svete okrem Austrálie, vyskytujúci sa vo včelstvách a aktívne sa živia hemolymfou včiel. Na Slovensku rozšírený po celom území, aj keď publikované faunistické záznamy sú vzácné. Hospodársky významný druh.

Pseudolaelapidae EVANS et TILL, 1966

***Pseudolaelaps* BERLESE, 1916**

***Pseudolaelaps doderoi* (BERLESE, 1910)**

Nepublikované údaje: 1 ♂ – 7. 6. 2006, Šurice, PP Soví hrad (bučina); 5 ♀♀ – 26. 7. 2006, Šurice, PP Soví hrad; 1 ♀ – 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 2 ♀♀, 3 ♂♂ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ragáč.

Edafický detrikol. Stredoeurópsky druh, známy z pôdy a z hniezd hlodavcov (BREGETOVA a kol. 1977). Na Slovensku nie je vzácny (výskyt od 260 m n. m. v Cerovej vrchovine do 680 m n. m. v Bukovských vrchoch), aj keď doteraz sú publikované iba nálezy z NP Poloniny. V Cerovej vrchovine bol opakovane zistený v opadanke na dvoch lokalitách.

Macronyssidae OUDEMANS, 1936

***Ornithonyssus* SAMBON, 1928**

***Ornithonyssus sylviarum* (CANESTRINI et FANZAGO, 1877)**

Publikované údaje: Filakovo (MRČIAK 1972).

Obligatórny parazit. Kozmopolitný druh žijúci na širokom druhovom spektre vtákov a v ich hniezdach. Na Slovensku bežný druh (od 98 m n. m. na Východoslovenskej rovine do 940 m n. m. v Bukovských vrchoch), zistený hlavne vo voľných a norových hniezdach vtákov.

Dermanyssidae KOLENATI, 1859

Dermanyssus DE GEER, 1778

***Dermanyssus gallinae* (DE GEER, 1778)**

Publikované údaje: Filakovo, Rimavská Sobota (MRČIAK 1972).

Obligatórny parazit. Kozmopolitný druh vyskytujúci sa na širokom druhovom spektre vtákov a v ich hniezdach. Na Slovensku bežný druh (od 109 m n. m. na Hronskej pahorkatine do 1150 m n. m. v Malej Fatre), v podmienkach Slovenska predovšetkým parazit hydiny a holubov (*Columba livia* f. *domestica*).

***Dermanyssus hirundinis* (HERMANN, 1804)**

Publikované údaje: Filakovo, Rimavská Sobota (MRČIAK 1972).

Obligatórny parazit. Holarktický druh vyskytujúci sa na širokom druhovom spektre vtákov a v ich hniezdach. Na Slovensku bežný druh (od 100 m n. m. na Východoslovenskej rovine do 800 m n. m. vo Veľkej Fatre).

Veigaiidae OUDEMANS, 1939

Gamasolaelaps BERLESE, 1904

***Gamasolaelaps excisus* (C. L. KOCH, 1879)**

Nepublikované údaje: 8 ♀♀, 16 ♂♂ – 20. 6. 2005, Rimavská Sobota, PR Kurinecká dubina; 1 ♀ – 5. 9. 2006, Gemerský Jablonec, vodná nádrž; 1 DN – 22. 5. 2007, Tachty; 1 ♀, 1 ♂ – 2. 10. 2007, Hostice, vodná nádrž; 1 DN – 3. 10. 2007, Šurice.

Saprofil. Palearktický druh, hygofil osídľujúci výrazne podmáčané pôdne substráty a silne zahŕňajúce organické látky. Na Slovensku vo vhodných mikrohabitatoch nie je vzácný (výskyt od 119 m n. m. na Podunajskej rovine do 630 m n. m. v Bukovských vrchoch). V Cerovej vrchovine bol zistený v trstinových porastoch na brehoch vodných nádrží a v hnoji.

Veigaia OUDEMANS, 1905

***Veigaia agilis* (BERLESE, 1916)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 29. 4. 2000, Blhovce, Črep; 1 ♀ – 30. 7. 2003, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 8 ♀♀ – 21. 6. 2005, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 2 ♀♀ – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre; 2 ♀♀ – 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad (xerotherm); 2 ♀♀ – 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 3 ♀♀ – 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala (bučina); 1 ♀ – 1. 10. 2007, Janice, Hadia stráň; 11 ♀♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (agátina); 1 ♀ – 4. 10. 2007, Radzovce, Obručná.

Edafický detrikol. Európsky druh, vyskytujúci sa v opadanke lesov aj v lúčnych pôdach (KARG 1993). Zo Slovenska nebol doteraz uverejnený žiadny nález tohto druhu, pretože dochádzalo k zámene s podobným druhom *Veigaia exigua*. Napríklad v dubinách Malých Karpát z celkového počtu 16 uverejnených jedincov *V. exigua* (FENĎA a ČICEKOVÁ 2005) patria tri revidované exempláre práve k druhu *Veigaia agilis*. Na Slovensku pravdepodobne bežný druh (od 230 do 540 m n. m. v Cerovej vrchovine). V Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline sa vyskytoval v opadanke lesov aj na lúčnych biotopoch.

***Veigaia cerva* (KRAMER, 1876)**

Nepublikované údaje: 2 DN – 1. 5. 2000, Šiatorská Bukovinka (cerina); 2 ♀♀ – 20. 6. 2005, Rimavská Sobota, PR Kurinecká dubina; 1 ♀ – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikóriový porast (opadanka); 15 ♀♀, 4 DN – 21. 6. 2005, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 3 ♀♀ – 5. 6. 2006, Hostice, vodná nádrž; 2 ♀♀ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok; 1 ♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, Tilič; 1 ♀ – 4. 9. 2006, Chrámeč, Teplá dolina; 3 ♀♀, 2 DN – 5. 9. 2006, Tachty,

Havranie; 1 ♀ – 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 1 DN – 1. 10. 2007, Chrámec, CHA Vinohrady; 7 ♀♀, 1 DN – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (bučina); 4 ♀♀ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Stĺpová jaskyňa; 1 ♀, 1 DN – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 2 ♀♀, 1 DN – 4. 10. 2007, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok.

Edafický detrikol. Palearktický druh vyskytujúci sa v lesnej opadanke, zriedkavejšie v pôdach. Osídľuje rozmanité mikrohabitaty. Na Slovensku bežný druh rozšírený takmer na celom území (od 100 m n. m. na Východoslovenskej rovine do 1450 m n. m. v Malej Fatre). V Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline sa vyskytoval v rôznych mikrohabitatoch, najčastejšie v lesnej opadanke.

***Veigaia exigua* (BERLESE, 1916)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 1. 5. 2000, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok; 3 ♀♀ – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (cerina); 2 ♀♀ – 20. 6. 2005, Rimavská Sobota, PR Kurinecká dubina; 1 ♀, 1 DN – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikóriový porast (opadanka); 5 ♀♀ – 21. 6. 2005, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 2 ♀♀ – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre; 1 ♀ – 6. 9. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 1 ♀ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (dubová hrabina); 3 ♀♀ – 22. 5. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 13 ♀♀ – 1. 10. 2007, Janice, Hadia stráň; 8 ♀♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (agátina); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (jelšina).

Edafický detrikol. Európsky druh, zasahujúci do severnej Afriky. Vyskytuje sa v pôdach s vysokým obsahom rozkladajúcich sa organických substancií. Na Slovensku je bežne rozšírený na väčšine územia v rozmanitých biotopoch (od 115 m n. m. na Podunajskej rovine do 1350 m n. m. vo Veľkej Fatre). V Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline sa vyskytoval predovšetkým v opadanke lesov (dubiny, bučiny, jelšiny).

***Veigaia kochi* (TRÄGARDH, 1901)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (bučina); 3 ♀♀ – 21. 6. 2005, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 1 ♀ – 5. 9. 2006, Gemerský Jablonec, vodná nádrž; 2 ♀♀ – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (jelšina); 2 ♀♀ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Stĺpová jaskyňa.

Edafický detrikol. Palearktický druh žijúci v lesných biotopoch, v ktorých osídľuje opadanku, humus, odumreté a prachivé drevo, hniezda hlodavcov, mraveniská a i. Na Slovensku je bežný a euryzonálne rozšírený na celom území (od 104 m n. m. na Východoslovenskej rovine do 2200 m n. m. vo Vysokých Tatrách). V Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline bol okrem vlhkých lokalít zistený aj v dubovom lese (Vereš).

***Veigaia nemorensis* (C. L. KOCH, 1839)**

Nepublikované údaje: 7 ♀♀, 3 DN – 29. 4. 2000, Blhovce, Črep; 1 ♀, 1 DN – 30. 4. 2000, Hajnáčka, Tilič; 6 ♀♀, 6 DN – 1. 5. 2000, Šiatorská Bukovinka (cerina); 1 ♀ – 1. 5. 2000, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok; 10 ♀♀ – 27. 6. 2002, Radzovce, Obručná; 3 ♀♀ – 27. 6. 2002, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 32 ♀♀, 10 DN – 30. 7. 2003, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 56 ♀♀, 14 DN – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (cerina); 33 ♀♀, 5 DN – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (bučina); 42 ♀♀, 18 DN – 30. 7. 2003, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 56 ♀♀, 3 DN – 31. 7. 2003, Hajnáčka, PR Steblová skala; 10 ♀♀, 12 DN – 1. 8. 2003, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 32 ♀♀, 14 DN – 20. 6. 2005, Rimavská Sobota, PR Kurinecká dubina; 11 ♀♀, 1 DN – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikóriový porast (opadanka); 93 ♀♀, 60 DN – 21. 6. 2005, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 2 ♀♀ – 5. 6. 2006, Hostice, vodná nádrž; 6 ♀♀ – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre; 2 ♀♀ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok; 12 ♀♀, 4 DN – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 9 ♀♀ – 7. 6. 2006, Belina, PP Belinské skaly; 3 ♀♀ – 7. 6. 2006, Šurice, PP Soví hrad (bučina); 2 ♀♀ – 25. 7. 2006, Petrovce, Cerová (dubová hrabina); 8 ♀♀, 3 DN – 25. 7. 2006, Petrovce, Cerová (bučina); 4 ♀♀ – 25. 7. 2006, Petrovce, CHA Fenek; 1 ♀ – 25. 7. 2006, Tachty, dolina Gortvy; 13 ♀♀, 2 DN – 26. 7. 2006, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 3 ♀♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, Tilič; 4 ♀♀ – 4. 9. 2006, Chrámec; 19 ♀♀, 2 DN – 4. 9. 2006, Chrámec, Teplá dolina; 5 ♀♀, 12 DN – 5. 9. 2006, Tachty, Havranie; 1 ♀ – 5. 9. 2006, Gemerský Jablonec, vodná nádrž; 5 ♀♀ – 5. 9. 2006, Šurice, PP Soví hrad (bučina); 11 ♀♀, 18 DN – 6. 9. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 11 ♀♀ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (dubová hrabina); 11 ♀♀, 5 DN – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (cerina); 1 ♀ – 6. 9. 2006, Šiatorská Bukovinka, parkovisko (hniezda); 7 ♀♀ – 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad (bučina); 5 ♀♀, 1 DN – 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 11 ♀♀, 2 DN – 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala (bučina); 1 ♀ – 21. 5. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy; 3 ♀♀ – 22. 5. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 1 ♀ – 22. 5. 2007, Tachty; 39 ♀♀, 4 DN – 1. 10. 2007, Janice, Hadia stráň; 16 ♀♀, 3 DN – 1. 10. 2007, Chrámec, CHA Vinohrady; 13 ♀♀, 8 DN – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (xerotherm); 13 ♀♀, 10 DN – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (agátina); 53 ♀♀, 7 DN – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (bučina); 5 ♀♀ – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (jelšina); 10 ♀♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA

Fenek; 4 ♀♀ – 2. 10. 2007, Hostice, vodná nádrž; 2 ♀♀ – 3. 10. 2007, Šurice; 10 ♀♀, 5 ♂♂, 1 DN – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Stĺpová jaskyňa; 10 ♀♀, 2 ♂♂, 5 DN – 3. 10. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 37 ♀♀, 1 ♂, 5 DN – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 52 ♀♀, 6 DN – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ebeckého jaskyňa; 14 ♀♀, 5 DN – 4. 10. 2007, Belina, Malobelinská hora; 39 ♀♀, 2 DN – 4. 10. 2007, Radzovce, Obručná; 42 ♀♀ – 4. 10. 2007, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok; 1 DN – 2. 7. 2008, Hajnáčka, Stĺpová jaskyňa.

Edafický detrikol. Holarktický druh so širokou ekologickou potenciou. Osídľuje poľné, lúčne aj lesné pôdy. Na Slovensku je veľmi hojne rozšírený na celom území (od 98 m n. m. na Východoslovenskej rovine do 1460 m n. m. vo Veľkej Fatre). V Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline bol najpočetnejším zástupcom čeľade Veigaiaidae, bol zistený v najrôznejších biotopoch.

***Veigaia planicola* (BERLESE, 1892)**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 21. 5. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy; 9 ♀♀ – 1. 10. 2007, Chrámeč, CHA Vinohrady.

Edafický detrikol. Kozmopolitný druh osídľujúci pôdu aj opadanku. Na Slovensku zriedkavý druh nižších polôh (od 115 m n. m. na Podunajskej rovine do 260 m n. m. v Malých Karpatoch). V Cerovej vrchovine sa vyskytoval iba v pieskovcovej časti CHKO, chýbal vo vulkanickej časti. Jedná sa o nález s najvyššou nadmorskou výškou (280 m, Jalovské vrstvy).

***Veigaia transisalae* (OUDEMANS, 1902)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikóriový porast (opadanka); 1 ♀ – 25. 7. 2006, Tachty, dolina Gortvy; 2 ♀♀ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (dubová hrabina); 27 ♀♀, 11 ♂♂ – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (bučina).

Edafický detrikol. Európsky druh vyskytujúci sa najmä v rôznych lesných biotopoch, v ktorých osídľuje listovú opadanku, machy, humus, hnojúcu vegetáciu, rozkladajúce sa drevo a i. Na Slovensku bežný lesný druh rozšírený takmer na celom území (od 310 m n. m. v Malých Karpatoch do 1280 m n. m. v Kremnických vrchoch). V Cerovej vrchovine zriedkavý druh v opadanke lesov. Nález z Rimavskej kotliny je najnižšie položeným nálezom na Slovensku (225 m, Hikóriový porast).

Halolaelapidae KARG, 1965

***Halolaelaps* BERLESE et TROUESSART, 1889**

***Halolaelaps octoclavatus* (VITZTHUM, 1920)**

Publikované údaje: 2 DN – 26.–29. 6. 1995, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška (MAŠÁN 1995).

Kadaverikol. Európsky druh s málo poznanou bionómiou, častejšie sú jeho nálezy na mrcinároch čeľade Histeridae (Coleoptera), kde sa vyskytuje pod krovkami. Na Slovensku je rozšírený v nižších polohách (od nadmorskej výšky 180 m v Trnavskej pahorkatine do 450 m v Považskom Inovci).

Rhodacaridae OUDEMANS, 1902

***Cyrtolaelaps* BERLESE, 1887**

***Cyrtolaelaps chiropterae* KARG, 1971**

Nepublikované údaje: 4 DN – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre.

Nidikol. Európsky druh, žije v hniezdach drobných zemných cicavcov, ale zistený bol aj v hniezdach vtákov v dutinách stromov a v jaskyniach v guáne netopierov. Na Slovensku je bežne rozšírený na väčšine územia od nížin (114 m n. m., Podunajská rovina) po alpske pásmo (1520 m n. m., Belianske Tatry). V Cerovej vrchovine bol zistený v hniezde drobných zemných cicavcov.

***Cyrtolaelaps mucronatus* (G. et R. CANESTRINI, 1881)**

Publikované údaje: 3 DN – 12. 11. 1983, Nová Bašta, Dunivá hora (AMBROS 1987).

Nepublikované údaje: 1 DN – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Stĺpová jaskyňa; 3 DN – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ebeckého jaskyňa.

Nidikol. Eurosibírsky druh žijúci v hniezdach drobných zemných cicavcov, ale známy je aj z rôznych organických substrátov mimo hniezd. Na Slovensku je bežne rozšírený na celom území (od 98 m n. m., Východoslovenská rovina do 1520 m n. m., Belianske Tatry), údaje sú najmä zo srsti cicavcov, v jaskyniach je charakteristickým druhom a vyskytuje sa aj vo vtáčích hniezdach. V Cerovej vrchovine bol zistený v srsti drobných zemných cicavcov (*Sorex araneus*, *Myodes glareolus*) a v zemných pasciach exponovaných v jaskyniach.

***Dendrolaelapsis* LINDQUIST, 1975**

***Dendrolaelapsis angulosus* WILLMANN, 1936**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 5. 6. 2006, Hostice, vodná nádrž.

Edafický detrikol. Európsky druh, pri rozmnožovaní vyhľadáva rozkladajúce sa rastlinné materiály (KARG 1993). Na Slovensku vzácny hygrofilný druh, dosiaľ jediný publikovaný nález (131 m n. m., Podunajská rovina). V Cerovej vrchovine bol zistený v trstine na brehu vodnej nádrže.

***Dendrolaelapsis hungaricus* (HIRSCHMANN et WIŚNIEWSKI, 1982)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 2. 10. 2007, Hostice, vodná nádrž.

Edafický detrikol. Európsky druh známy z pôdy v Maďarsku (KARG 1993). Prvý nález na území Slovenska. V Cerovej vrchovine bol zistený v poraste trstiny na brehu vodnej nádrže.

***Euryparasitus* OUDEMANS, 1901**

***Euryparasitus emarginatus* (C. L. KOCH, 1839)**

Publikované údaje: 1 DN – 17. 7. 1986, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška (AMBROS 1987).

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 27. 6. 2002, Radzovce, Obručná; 1 ♀, 1 ♂, 3 DN – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre; 1 DN – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ebeckého jaskyňa.

Nidikol. Eurosibírsky druh žijúci v hniezdach drobných zemných cicavcov, najmä krtoŕov. Na Slovensku je bežne rozšírený na celom území (od 101 m n. m., Východoslovenská rovina do 1700 m n. m., Vysoké Tatry), údaje pochádzajú najmä zo srsti cicavcov, ale zistený bol aj v jaskyniach a vo vtáčích hniezdach. V Cerovej vrchovine bol zistený v srsti *Myodes glareolus*, v hniezdach drobných cicavcov, v preoseve opadanky a v zemnej pasci v jaskyni.

***Gamasellus* BERLESE, 1892**

***Gamasellus falciger* (G. et R. CANESTRINI, 1881)**

Nepublikované údaje: 1 ♂ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška.

Edafický detrikol. Európsky druh, osídľujúci machy (KARG 1993). Prvý nález na území Slovenska, v Cerovej vrchovine zistený na jedinej lokalite v opadanke bukoveho lesa.

***Gamasellus montanus* (WILLMANN, 1936)**

Nepublikované údaje: 1 ♂ – 30. 7. 2003, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 1 ♀ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad.

Edafický detrikol. Eurosibírsky druh, preferujúci humus a opadanku. Na Slovensku bežný lesný druh podhorských až horských oblastí (od 600 m n. m. v Bukovských vrchoch do 1610 m n. m. v Nízkych Tatrách), zistený najmä v pôdach a machoch v bučinách, smrečinách a na horských lúkach (nálezy z nížinných agrocenóz sú pochybné a potrebujú revidovať). V Cerovej vrchovine zistený na jedinej lokalite v bukovom aj dubovo-hrabovom lese, jedná sa o najnižšie položený overený nález na Slovensku (520 m, Pohanský hrad).

Rhodacarellus WILLMANN, 1935

***Rhodacarellus silesiacus* WILLMANN, 1936**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 30. 4. 2000, Hajnáčka, Tilič.

Edafický detrikol. Kozmopolitný druh obývajúcí najmä pôdy nelesných biotopov, zriedkavejšie opadanku lesných biotopov (KARG 1993). Na Slovensku bežný druh rozšírený takmer na celom území od nížin (98 m n. m., Východoslovenská rovina) do horských oblastí (1405 m n. m., Veľká Fatra). V Cerovej vrchovine jediný nález z dubovo-hrabového lesa.

***Rhodacarellus subterraneus* WILLMANN, 1935**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 7. 6. 2006, Belina, PP Belinské skaly.

Edafický detrikol. Európsky druh obývajúcí najmä lužné lesy, poľné a lúčne pôdy (KARG 1993). Na Slovensku vzácný druh, známy z dvoch lokalít (460 m n. m., Cerová vrchovina a 950 m n. m., Malá Fatra). V Cerovej vrchovine jediný nález z dubového lesa.

Rhodacarus OUDEMANS, 1902

***Rhodacarus denticulatus* BERLESE, 1921**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 4. 9. 2006, Chrámec.

Edafický detrikol. Európsky teplomilný druh, známy z Maďarska a Rakúska (KARG 1993). Prvý nález pre územie Slovenska. V Cerovej vrchovine zistený iba v pôde xerotermu.

***Rhodacarus olgae* SHCHERBAK, 1975**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok; 6 ♀♀ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška.

Edafický detrikol. Európsky druh, obývajúcí pôdu lesov a brehov riek až do hĺbky 40 cm (KARG 1993). Prvý nález pre územie Slovenska. V Cerovej vrchovine zistený iba v pôde xerotermu.

Sessiluncus G. CANESTRINI, 1898

***Sessiluncus hungaricus* KARG, 1964**

Nepublikované údaje: 1 ♀, 1 ♂ – 29. 4. 2000, Blhovce, Črep; 4 ♀♀ – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikóriový porast (opadanka); 12 ♀♀ – 21. 6. 2005, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 7 ♀♀ – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre; 3 ♀♀ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok; 2 ♀♀ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška.

Edafický detrikol. Stredoeurópsky druh, obývajúcí listovú opadanku a vrstvu pôdneho humusu (KARG 1993). Na Slovensku zriedkavý druh, rozšírený v najteplejších oblastiach od nížin (122 m n. m., Podunajská rovina) do stredných polôh (340 m n. m., Slovenský kras). V Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline zistený iba v opadanke lesov (dubovo-hrabové, bukové aj jelšové). Jedná sa o najvyššie položený nález na Slovensku (450 m, Šomoška).

Stylochirus fimetarius (J. MÜLLER, 1859)

[= *Iphidosoma fimetarium* (J. MÜLLER, 1859)]

Publikované údaje: 2 DN – 26.–29. 6. 1995, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška (MAŠÁN 1995).

Nepublikované údaje: 1 DN – 26. 7. 2006, Hajnáčka, Tilič; 2 DN – 2. 10. 2008, Hajnáčka, Labyrintová jaskyňa.

Edafický detrikol. Palearktický druh obývajúci rôzny detritus v lesných biotopoch. Deutonymfy majú foretické vzťahy s epigeickými bystruškami (Coleoptera, Carabidae). Na Slovensku bežný druh rozšírený na väčšine územia (od 101 m n. m., Východoslovenská rovina do 850 m n. m., Slovenský kras). V Cerovej vrchovine bol zistený na chrobákoch, v pôdnom detrite dubovo-hrabového lesa a v jaskyni.

Pachylaelapidae VITZTHUM, 1931

Olopachys BERLESE, 1910

Olopachys suecicus SELLNICK, 1950

Publikované údaje: 2 ♀♀ – 20. 6. 2005, Rimavská Sobota, PR Kurinecká dubina; 5 ♀♀ – 21. 6. 2005, Teplý Vrch, CHA Hikórový porast; 2 ♀♀ – 21. 6. 2005, Veľký Blh, PR Vereš (MAŠÁN 2007).

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 29. 4. 2000, Blhovce, Črep; 6 ♀♀ – 1. 5. 2000, Šiatorská Bukovinka (cerina); 2 ♀♀ – 1. 5. 2000, Šiatorská Bukovinka (lúka); 12 ♀♀ – 27. 6. 2002, Radzovce, Obručná; 1 ♀ – 27. 6. 2002, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 13 ♀♀ – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (cerina); 12 ♀♀ – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (bučina); 30 ♀♀ – 30. 7. 2003, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 21 ♀♀ – 31. 7. 2003, Hajnáčka, PR Steblová skala; 2 ♀♀ – 1. 8. 2003, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 5 ♀♀ – 20. 6. 2005, Rimavská Sobota, NPR Kurinecká dubina; 7 ♀♀ – 21. 6. 2005, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 3 ♀♀ – 5. 6. 2006, Hostice, vodná nádrž; 4 ♀♀ – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre; 2 ♀♀ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok; 8 ♀♀ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 1 ♀ – 7. 6. 2006, Belina, PP Belinské skaly; 1 ♀ – 25. 7. 2006, Petrovce, Cerová (bučina); 7 ♀♀ – 25. 7. 2006, Petrovce, CHA Fenek; 1 ♀ – 25. 7. 2006, Tachty, dolina Gortvy; 2 ♀♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 2 ♀♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, Tilič; 4 ♀♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, PP Zaboda; 2 ♀♀ – 4. 9. 2006, Chrámec; 10 ♀♀ – 4. 9. 2006, Chrámec, Teplá dolina; 7 ♀♀ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (cerina); 14 ♀♀ – 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad (xerotherm); 11 ♀♀ – 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad (bučina); 3 ♀♀ – 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 1 ♀ – 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala (xerotherm); 17 ♀♀ – 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala (bučina); 7 ♀♀ – 22. 5. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 2 ♀♀ – 22. 5. 2007, Tachty; 1 ♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (agátina); 4 ♀♀ – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (bučina); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (jelšina).

Edafický detrikol. Európsky druh, eurytopný a euhygrofilný so širokou ekologickou plasticitou. Na Slovensku najbežnejší a najrozšírenejší zástupca čelade (od 98 m n. m. na Východoslovenskej rovine do 1100 m n. m. v Malej Fatre), väčšina nálezov pochádza zo srsti drobných zemných cicavcov a z pôdneho substrátu. V Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline najbežnejší zástupca čelade, vyskytoval sa v najrôznejších mikrohabitatoch.

Onchodellus BERLESE, 1904

Onchodellus alpinus (WILLMANN, 1953)

Nepublikované údaje: 3 ♀♀, 1 ♂ – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre; 2 ♀♀, 1 ♂ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (agátina); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (jelšina); 2 ♀♀, 3 ♂♂ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ragáč.

Edafický detrikol. Európsky euhygrofilný druh so širokou ekologickou plasticitou. Na Slovensku rozšírený v južnej časti krajiny od nížin (100 m n. m., Východoslovenská rovina) do montánnej zóny (1100 m n. m., Malá Fatra), väčšina nálezov pochádza z opadanky lesov, ale nevyhýba sa ani nelesným biotopom. V Cerovej vrchovine sa vyskytoval v opadanke lesov (dubiny, jelšina, agátina).

Onchodellus falcifer (HIRSCHMANN et KRAUSS, 1965)

Publikované údaje: 1 ♀ – 20. 6. 2005, Rimavská Sobota, PR Kurinecká dubina (MAŠÁN 2007).

Nepublikované údaje: 5 ♀♀ – 30. 4. 2000, Hajnáčka, Tilič.

Edafický detrikol. Európsky druh. Na Slovensku vzácny lokálny druh, známy iba z jednej lokality v Rimavskej kotline (220 m n. m.) a z jednej lokality v Cerovej vrchovine (460 m n. m.).

***Onchodellus hispani* (BERLESE, 1908)**

Nepublikované údaje: 3 ♀♀ – 7. 6. 2006, Šurice, PP Soví hrad (lajniaky).

Koprofil. Európsky druh, žije v asociácii s koprofágnym chrobákom *Copris lunaris* (Scarabaeidae). Na Slovensku rozšírený na teplých nížinných pastvinách (od 170 m n. m. na Trnavskej pahorkatine do 250 m n. m. v Cerovej vrchovine).

***Onchodellus neglectus* MAŠÁN, 2007**

Publikované údaje: 1 ♂ (holotyp) – 7. 6. 2006, Šurice, PP Soví hrad (MAŠÁN 2007).

Edafický detrikol. Stredoeurópsky druh, opísaný z územia Slovenska. Na Slovensku známy z dvoch lokalít (od 250 m n. m. v Cerovej vrchovine do 350 m n. m. vo Volovských vrchoch), zistený v lesnej opadanke.

***Onchodellus onthophagi* MAŠÁN, 2007**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 5. 9. 2006, Šurice, PP Soví hrad (nory).

Koprofil. Stredoeurópsky druh, opísaný z územia Slovenska. Žije v asociácii s nidikolným chrobákom *Onthophagus vitulus* (Scarabaeidae). Na Slovensku zistený na chrobákoch v hniezdach a exkrementoch sysla (*Spermophilus citellus*) na dvoch lokalitách (150 m n. m. na Podunajskej rovine a 250 m n. m. v Cerovej vrchovine).

***Onchodellus slovacus* MAŠÁN, 2007**

Publikované údaje: 1 ♂ (paratyp) – 21. 6. 2005, Teplý Vrch, CHA Hikórový porast; 2 ♀♀, 2 ♂♂ (paratypy) – 26. 7. 2006, Šurice, PP Soví hrad; 2 ♂♂ (paratypy) – 4. 9. 2006, Chrámec (MAŠÁN 2007).

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 26. 7. 2006, Šurice, PP Soví hrad; 1 ♀ – 4. 9. 2006, Chrámec, Teplá dolina; 1 ♀ – 4. 9. 2006, Chrámec; 1 ♀, 1 ♂ – 3. 10. 2007, Šurice.

Edafický detrikol. Stredoeurópsky druh, opísaný z územia Slovenska. Často sa vyskytuje v hnojúcich rastlinných zvyškoch a v pôdnych substrátoch s vysokým obsahom humusu. Na Slovensku rozšírený v južnej časti krajiny (od 120 m n. m. na Východoslovenskej rovine do 765 m n. m. v Popradskej kotline). V Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline bol zistený v opadanke lesov, v pôde xerothermov a v hnoji.

***Onchodellus striatifer* MAŠÁN, 2007**

Publikované údaje: 1 ♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, Zaboda (MAŠÁN 2007).

Edafický detrikol. Stredoeurópsky druh, opísaný z územia Slovenska. Na Slovensku vzácny druh známy iba z dvoch lokalít – Horšianska dolina (200 m n. m., Ipeľská pahorkatina) a Zaboda (460 m n. m., Cerová vrchovina).

***Onchodellus substrictus* MAŠÁN, 2007**

Publikované údaje: 1 ♀ (holotyp) – 6. 6. 2006, Čakanovce; 2 ♀♀ (paratypy) – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška (MAŠÁN 2007).

Edafický detrikol. Stredoeurópsky druh, opísaný z územia Slovenska. Na Slovensku vzácny druh (od 190 m n. m. na Východoslovenskej rovine do 450 m n. m. v Bukovských vrchoch). V Cerovej vrchovine sa nachádza typová lokalita druhu.

***Onchodellus tegulifer* MAŠÁN, 2007**

Nepublikované údaje: 4 ♂♂ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (agátina).

Edafický detrikol. Stredoeurópsky druh, opísaný z územia Slovenska. Na Slovensku relatívne vzácny druh (od 130 m n. m. na Podunajskej roviny do 1100 m n. m. v Malej Fatre), väčšina nálezov pochádza z teplomíných dubových lesov. V Cerovej vrchovine sa vyskytoval iba v pôde agátiny.

***Pachydellus* MAŠÁN, 2007**

***Pachydellus furcifer* (OUDEMANS, 1904)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 25. 7. 2006, Petrovce, CHA Fenek; 2 ♀♀ – 4. 9. 2006, Chrámec, vodná nádrž.

Edafický detrikol. Európsky druh, hygrofilný roztoč so širokou ekologickou plasticitou. Na Slovensku rozšírený po celom území (od 120 m n. m. na Podunajskej roviny do 1500 m n. m. v Belianskych Tatrách), väčšina nálezov pochádza z opadanky jelšových a lužných lesov. V Cerovej vrchovine bol zistený v opadanke jelšiny a na brehu vodnej nádrže.

***Pachydellus hades* (HALLIDAY, 2001)**

Publikované údaje: 4 ♀♀ – 21. 6. 2005, Teplý Vrch, CHA Hikóriový porast; 1 ♀ – 21. 6. 2005, Veľký Blh, PR Vereš (MAŠÁN 2007).

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (cerina); 14 ♀♀ – 20. 6. 2005, Rimavská Sobota, PR Kurinecká dubina; 2 ♀♀ – 5. 6. 2006, Hostice, vodná nádrž; 5 ♀♀ – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre; 2 ♀♀ – 7. 6. 2006, Belina, PP Belinské skaly; 7 ♀♀ – 7. 6. 2006, Šurice, PP Soví hrad (bučina); 5 ♀♀ – 25. 7. 2006, Petrovce, Cerová (dubová hrabina); 4 ♀♀ – 25. 7. 2006, Petrovce, Cerová (bučina); 3 ♀♀ – 25. 7. 2006, Tachty, dolina Gortvy; 11 ♀♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 9 ♀♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, Tilič; 2 ♀♀ – 26. 7. 2006, Šurice, PP Soví hrad; 1 ♀ – 4. 9. 2006, Chrámec; 1 ♀ – 5. 9. 2006, Šurice, PP Soví hrad (bučina); 2 ♀♀ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (dubová hrabina); 1 ♀ – 21. 5. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy; 4 ♀♀ – 22. 5. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 1 ♀ – 22. 5. 2007, Tachty; 2 ♀♀ – 1. 10. 2007, Chrámec, CHA Vinohrady; 1 ♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek.

Edafický detrikol. Európsky druh, xerotolerantný roztoč so širokou ekologickou plasticitou. Na Slovensku najbežnejší zástupca rodu *Pachydellus* rozšírený od nížin (od 120 m n. m., Podunajská rovina) do montánnej zóny (1080 m n. m., Kozie chrbty), väčšina nálezov pochádza z opadanky dubových lesov. V Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline sa vyskytoval v opadanke dubových a bukových lesov.

***Pachydellus katarinae* MAŠÁN, 2007**

Publikované údaje: 7 ♀♀ (paratypes) – 20. 6. 2005, Rimavská Sobota, PR Kurinecká dubina; 4 ♀♀ – 21. 6. 2005, Teplý Vrch, CHA Hikóriový porast (MAŠÁN 2007).

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 30. 7. 2003, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 3 ♀♀ – 30. 7. 2003, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 3 ♀♀ – 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala (bučina); 8 ♀♀ – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (bučina); 3 ♀♀ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 1 ♀ – 4. 10. 2007, Radzovce, Obručná.

Edafický detrikol. Stredoeurópsky druh, opísaný z územia Slovenska. Bežný xerotolerantný roztoč, na Slovensku rozšírený v západnej a strednej časti krajiny (od 130 m n. m. na Podunajskej roviny do 1400 m n. m. na Poľane), väčšina nálezov pochádza z opadanky dubových a bukových lesov. V Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline sa vyskytoval v opadanke lesov (dubiny, bučiny).

***Pachydellus problematicus* MAŠÁN, 2007**

Nepublikované údaje: 3 ♀♀ – 26. 6. 2002, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 2 ♀♀ – 27. 6. 2002, Radzovce, Obručná; 6 ♀♀ – 30. 7. 2003, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 2 ♀♀ – 31. 7. 2003, Hajnáčka, PR Steblová skala; 2 ♀♀ – 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala (bučina); 3 ♀♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek; 1 ♀ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Stĺpová jaskyňa; 3 ♀♀ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ragáč.

Edafický detrikol. Stredoeurópsky druh, opísaný z územia Slovenska. Na Slovensku jeden z najbežnejších zástupcov čeľade v horských oblastiach (od 260 m n. m. v Zemplínskych vrchoch do 1360 m n. m. vo Veľkej Fatre), väčšina nálezov pochádza z opadanky listnatých aj ihličnatých lesov. V Cerovej vrchovine sa vyskytoval iba v opadanke lesov (dubiny, bučiny, jelšina) a v jaskyni. Nález z jelšiny je najnižším známym výskytom na Slovensku (250 m n. m., Fenek).

***Pachydellus cf. problematicus* MAŠÁN, 2007**

Publikované údaje: 7 ♀♀ – 21. 6. 2005, Teplý Vrch, CHA Hikóriový porast (MAŠÁN 2007).

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 1. 5. 2000, Šiatorská Bukovinka (cerina).

Edafický detrikol. Stredoeurópsky druh predstavujúci konglomerát niekoľkých druhov.

***Pachydellus sculptus* (BERLESE, 1920)**

Nepublikované údaje: 4 ♀♀, 2 ♂♂ – 5. 6. 2006, Hostice, vodná nádrž; 9 ♀♀, 2 ♂♂ – 7. 6. 2006, Šurice, PP Soví hrad (mraveniská); 3 ♀♀, 1 ♂ – 4. 9. 2006, Chrámec.

Edafický detrikol. Európsky druh so širokou ekologickou plasticitou. Na Slovensku rozšírený hlavne v južných oblastiach krajiny (od 100 m n. m. na Východoslovenskej rovine) do montánnej zóny (1360 m n. m., Veľká Fatra), prejavuje afinitu k suchým a teplým otvoreným biotopom. V Cerovej vrchovine bol zistený v nelesných habitatoch.

***Pachylaelaps* BERLESE, 1888**

***Pachylaelaps armimagnus* MAŠÁN, 2007**

Publikované údaje: 2 ♀♀ (paratypes) – 7. 6. 2006, Šurice, PP Soví hrad (MAŠÁN 2007).

Edafický detrikol. Stredoeurópsky druh, opísaný z územia Slovenska. Zriedkavý xerotolerantný roztoč, na Slovensku rozšírený v južnej časti krajiny (od 135 m n. m. na Podunajskej rovine do 435 m n. m. v Tríbeči). V Cerovej vrchovine sa vyskytoval v pôde pasienka.

***Pachylaelaps carpathimagnus* MAŠÁN, 2007**

Publikované údaje: 1 ♂, 1 DN – 21. 6. 2005, Teplý Vrch, CHA Hikóriový porast (MAŠÁN 2007).

Edafický detrikol. Stredoeurópsky druh, opísaný z územia Slovenska. Horský druh so širokou ekologickou plasticitou, na Slovensku rozšírený v strednej časti krajiny (od 225 m n. m. v Rimavskej kotline do 1560 m n. m. vo Veľkej Fatre), najčastejšie sa vyskytuje v bukových lesoch. V Rimavskej kotline sa vyskytoval v opadanke dubiny.

***Pachylaelaps pectinifer* (G. et R. CANESTRINI, 1888)**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 1. 8. 2003, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 2 ♂♂ – 25. 7. 2006, Petrovce, CHA Fenek; 1 ♀, 2 ♂♂ – 5. 9. 2006, Gemerský Jablonec, vodná nádrž; 5 ♀♀, 3 ♂♂ – 3. 10. 2007, Šurice.

Edafický detrikol. Európsky druh, hygrofilný roztoč na Slovensku rozšírený v nížinách (od 120 m n. m. na Podunajskej rovine do 850 m n. m. vo Veporských vrchoch), preferuje otvorené mokré biotopy. V Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline sa vyskytoval v opadanke lesov, v hnoji a vo vlhkej pôde.

***Pachylaelaps perlucidus* MAŠÁN, 2007**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 26. 6. 2002, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 2 ♀♀, 2 ♂♂ – 30. 7. 2003, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 1 ♂ – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (bučina); 2 ♀♀ – 30. 7. 2003, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad.

Edafický detrikol. Stredoeurópsky druh, opísaný z územia Slovenska. Psychrotolerantný roztoč so širokou ekologickou plasticitou. Na Slovensku najbežnejší zástupca rodu *Pachylaelaps* široko rozšírený od nížin (200 m n. m., Burda) do subalpínskeho pásma (1670 m n. m., Nízke Tatry), preferuje bukové lesy. V Cerovej vrchovine sa vyskytoval v opadanke bukových a dubovo-hrabového lesa.

***Pachylaelaps resinae* KARG, 1971**

Publikované údaje: 2 ♀♀, 2 ♂♂ – 26. 7. 2006, Šurice, PP Soví hrad (MAŠÁN 2007).

Nepublikované údaje: 2 ♀♀, 1 ♂ – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (bučina); 1 ♀, 1 ♂ – 5. 9. 2006, Šurice, PP Soví hrad (bučina).

Edafický detrikol. Európsky druh, obývajúcí opadanku a pôdu. Na Slovensku široko rozšírený v západnej a strednej časti krajiny (od 200 m n. m. na Ipelskej pahorkatine do 1360 m n. m. vo Veľkej Fatre), väčšina nálezov pochádza z opadanky listnatých lesov. V Cerovej vrchovine sa vyskytoval v opadanke bukových lesov.

***Pachylaelaps troglophilus* WILLMANN, 1940**

Nepublikované údaje: 1 ♂ – 5. 9. 2006, Šurice, PP Soví hrad (bučina).

Edafický detrikol. Európsky druh, euhygrofilný nížinný roztoč. Na Slovensku rozšírený v juhozápadnej časti krajiny (od 115 m n. m. na Podunajskej rovine do 600 m n. m. v Považskom Inovci). V Cerovej vrchovine sa vyskytoval v opadanke bučiny.

Pachyseius BERLESE, 1910

***Pachyseius humeralis* BERLESE, 1910**

Publikované údaje: 2 ♀♀ – 20. 6. 2005, Rimavská Sobota, PR Kurinecká dubina; 4 ♀♀, 1 DN – 21. 6. 2005, Teplý Vrch, CHA Hikóriový porast; 10 ♀♀ – 21. 6. 2005, Veľký Blh, PR Vereš (MAŠÁN 2007).

Nepublikované údaje: 4 ♀♀, 1 DN – 1. 5. 2000, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok; 6 ♀♀ – 27. 6. 2002, Radzovce, Obručná; 1 ♀ – 30. 7. 2003, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 5 ♀♀ – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (cerina); 4 ♀♀ – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (bučina); 2 ♀♀ – 30. 7. 2003, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 3 ♀♀ – 31. 7. 2003, Hajnáčka, PR Steblová skala; 4 ♀♀ – 20. 6. 2005, Rimavská Sobota, NPR Kurinecká dubina; 1 ♀ – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre; 1 ♀ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok; 2 ♀♀ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 1 ♀ – 7. 6. 2006, Belina, PP Belinské skaly; 3 ♀♀ – 7. 6. 2006, Šurice, PP Soví hrad (bučina); 2 ♀♀ – 25. 7. 2006, Petrovce, Cerová (bučina); 4 ♀♀ – 25. 7. 2006, Petrovce, CHA Fenek; 2 ♀♀ – 25. 7. 2006, Tachty, dolina Gortvy; 4 ♀♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 1 ♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, Tilič; 1 ♀ – 4. 9. 2006, Chrámec; 1 ♀ – 5. 9. 2006, Tachty, Havranie; 3 ♀♀ – 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad (bučina); 3 ♀♀ – 22. 5. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 1 ♀ – 22. 5. 2007, Tachty; 3 ♀♀, 1 DN – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (jelšina); 1 ♀ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 1 ♀ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ebeckého jaskyňa; 3 ♀♀ – 4. 10. 2007, Radzovce, Obručná; 3 ♀♀ – 4. 10. 2007, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok.

Edafický detrikol. Európsky druh, eurytopný a euhygrofilný roztoč, jeden z najbežnejších a najrozšírenejších roztočov čeľade Pachylaelapidae na Slovensku. Na Slovensku je rozšírený od nížin (98 m n. m., Východoslovenská rovina) do supramontánnej zóny (1280 m n. m., Veľká Fatra). V Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline najbežnejší zástupca rodu, vyskytujúci sa predovšetkým v opadanke lesných biotopov.

***Pachyseius strandtmanni* SOLOMON, 1982**

Publikované údaje: 1 ♀ – 4. 9. 2006, Chrámec (MAŠÁN 2007).

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Stĺpová jaskyňa.

Edafický detrikol. Európsky druh (karpatský element) žijúci v listovej opadanke a v pôdnom detrite. Na Slovensku vzácny druh (zistený od 100 m n. m. na Východoslovenskej rovine do 1500 m n. m. v Belianskych Tatrách). V Cerovej vrchovine zistený v jaskyni a v hniezde drobných zemných cicavcov.

***Pachyseius wideventris* AFIFI et NASR, 1984**

Publikované údaje: 2 ♀♀ – 21. 6. 2005, Veľký Blh, PR Vereš (MAŠÁN 2007).

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (cerina); 1 ♀ – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (bučina); 1 ♀ – 30. 7. 2003, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 3 ♀♀ – 21. 6. 2005, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 3 ♀♀ – 5. 6. 2006, Hostice, vodná nádrž; 1 ♀ – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre; 2 ♀♀ – 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad (xerotherm); 1 ♀ – 21. 5. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy; 3 ♀♀, 2 DN – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (agátina); 2 ♀♀ – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (bučina); 2 ♀♀ – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (jelšina); 2 ♀♀ – 4. 10. 2007, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok.

Edafický detrikol. Európsky druh so širokou ekologickou plasticitou. Na Slovensku rozšírený hlavne v južnej časti krajiny (od 100 m n. m. na Východoslovenskej rovine do 950 m n. m. na Muránskej planine a Poľane), najčastejšie v listovej opadanke, ale aj v xerothermofilných fytocenózach či vo vlhkých habitatoch v bezlesnej krajine. V Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline bol zaznamenaný relatívne často v rôznych typoch mikrohabitatov.

***Pachysphaerolaelaps* MAŠÁN, 2007**

***Pachysphaerolaelaps calcariger* (BERLESE, 1902)**

Publikované údaje: 2 ♀♀, 1 ♂ – 4. 9. 2006, Chrámec (MAŠÁN 2007).

Myrmekofil. Európsky druh, žije v mraveniskách rôznych druhov mravcov. Na Slovensku vzácny druh, známy z jedinej lokality v Cerovej vrchovine.

***Sphaerolaelaps* BERLESE, 1903**

***Sphaerolaelaps holothyroides* (LEONARDI, 1896)**

Publikované údaje: Rimavská Sobota (ŠTORKÁN 1940).

Myrmekofil. Európsky druh, žije v mraveniskách *Lasius flavus*. Na Slovensku sa vyskytuje spoločne so svojim hostiteľom (od 150 m n. m. v Malých Karpatoch do 280 m n. m. v Považskom Inovci).

Ameroseiidae EVANS, 1963

***Ameroseius* BERLESE, 1903**

***Ameroseius apodius* KARG, 1971**

Nepublikované údaje: 25 ♀♀ – 3. 10. 2007, Šurice.

Edafický detrikol. Európsky druh, žijúci v lesnej opadanke a pôdach s vyšším obsahom humusu. Na Slovensku bežný druh (od 113 m n. m. na Podunajskej rovine do 1300 m n. m. v Malej Fatre), väčšina nálezov je z opadanky a z hniezd vtákov. V Cerovej vrchovine sme ho zaznamenali v hnoji.

***Ameroseius corbiculus* (SOWERBY, 1806)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 5. 9. 2006, Gemerský Jablonec, vodná nádrž; 1 ♀ – 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad (xerotherm); 1 ♀ – 22. 5. 2007, Tachty; 1 ♀, 1 ♂ – 1. 10. 2007, Chrámec, CHA Vinohrady; 17 ♀♀ – 3. 10. 2007, Šurice.

Edafický detrikol. Európsky druh obývajúcí pôdu aj hnojúce rastlinné materiály (KARG 1993). Má širokú ekologickú valenciu, napríklad pri sukcesii je charakteristickým druhom pre pionierske štádium. Na Slovensku bežný druh rozšírený od nížin (115 m n. m., Podunajská rovina) do stredných polôh (590 m n. m., Slovenský kras). V Cerovej vrchovine bol zaznamenaný v hnoji, ale aj v pôde xerothermu či naopak v trstine na brehu vodnej nádrže.

***Ameroseius corniculus* KARG, 1971**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 4. 10. 2007, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok.

Edafický detrikol. Stredoeurópsky druh, z okolitých krajín je známy z Poľska. Druh bol opísaný z Nemecka (Sasko) z pôdy v topolovom poraste na brehu rieky (KARG 1993). Prvý nález pre územie Slovenska, v Cerovej vrchovine bol zaznamenaný v jelšine na brehu potoka.

***Ameroseius fungiculis* MAŠÁN, 1998**

Nepublikované údaje: 14 ♀♀, 5 ♂♂, 5 DN – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikórový porast (huby).

Edafický detrikol. Stredoeurópsky druh, opísaný z územia Slovenska. Osídľuje spodnú stranu plodníc drevokazných húb. Aj keď dosiaľ sú publikované údaje iba zo západného Slovenska (od 168 m n. m. na Trnavskej pahorkatine do 250 m n. m. v Malých Karpatoch), tento druh bude pravdepodobne rozšírený po celom našom území spoločne s drevokaznými hubami. V Rimavskej kotline bol zistený na jednej lokalite.

***Ameroseius furcatus* KARG, 1971**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 6. 9. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška.

Edafický detrikol. Stredoeurópsky druh, z okolitých krajín je známy z Poľska. Druh bol opísaný z Nemecka (Rhön) z lúčnych biotopov v prírodnej rezervácii Kalktuffniedermoor (KARG 1993). Prvý nález pre územie Slovenska, v Cerovej vrchovine bol zaznamenaný v opadanke bučiny.

***Epicriopsis* BERLESE, 1916**

***Epicriopsis horridus* (KRAMER, 1876)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 1. 5. 2000, Šiatorská Bukovinka (lúka); 1 ♀ – 25. 7. 2006, Petrovce, CHA Fenek; 2 ♀♀, 2 DN – 4. 9. 2006, Chrámec, Teplá dolina; 2 ♀♀ – 5. 9. 2006, Gemerský Jablonec, vodná nádrž; 23 ♀♀, 4 ♂♂ – 1. 10. 2007, Janice, Hadia stráň; 3 ♀♀, 2 ♂♂ – 1. 10. 2007, Chrámec, CHA Vinohrady; 1 ♀ – 3. 10. 2007, Šurice; 6 ♀♀ – 4. 10. 2007, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok.

Edafický detrikol. Palearktický druh, lesný hygrolit obývajúcí machy a humózne pôdy. Na Slovensku pravdepodobne rozšírený po celom území (od 115 m n. m. na Podunajskej rovine do 840 m n. m. v Bukovských vrchoch), väčšina publikovaných nálezov je z pôdneho substrátu a hniezd kačíc *Anas platyrhynchos*. V Cerovej vrchovine (podobne ako v Bukovských vrchoch) sa vyskytoval hlavne v mokrom pôdnom substráte jelšových lesov a paradoxne v pôdnom substráte lúk.

***Ixodida* LEACH, 1815 – *Ixodidae* DUGÈS, 1834**

***Dermacentor* C. L. KOCH, 1844**

***Dermacentor marginatus* (SULZER, 1776)**

Nepublikované údaje: 1 ♂ – 29. 4. 2000, Blhovce, Dobogov.

Pijak stepný je obligátny trojhostiteľský ektoparazit, na Slovensku viazaný na stepné a lesostepné biotopy. Jeho medicínsky význam pre človeka je zanedbateľný.

***Ixodes* LATREILLE, 1795**

***Ixodes ricinus* (LINNAEUS, 1758)**

Nepublikované údaje: 1 N – 27. 6. 2002, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad.

Kliešť obyčajný je obligátny trojhostiteľský ektoparazit, na Slovensku je to náš najhojnejší druh so súčasným optimom rozšírenia do 900 m n. m. Vyskytuje sa najmä v listnatých lesoch s krovinatým podrastom. V strednej Európe má tento druh medicínsky význam ako prenášač viacerých ochorení na človeka (kliešťová encefalitída, borelióza, babezióza, tularémia).

Poznámky k faune a ekológii zistených druhov

Z Cerovej vrchoviny a Rimavskej kotliny je doteraz známych 214 druhov mesostigmátových roztočov (ex. Uropodina). Z kvantitatívneho hľadiska polovicu materiálu tvorili zástupcovia čeladi Zerconidae (22 %), Parasitidae (19 %) a Veigaiidae (18 %), najpočetnejšími druhmi boli *Veigaia nemorensis* (15,5 %), *Zercon hungaricus* (7,1 %), *Z. peltatus* (4,9 %), *Prozercon carpathofimbriatus* (4,6 %) a *Parasitus fimetorum* (3,6 %). Konštantnými druhmi boli *Veigaia nemorensis* (71,7 %), *Zercon hungaricus* (55,3 %), *Z. peltatus* (50,6 %), *Prozercon carpathofimbriatus* (45,9 %) a *Olopachys suecicus* (45,9 %).

Druhovo najbohatším biotopom boli lesy, kde sme zistili 157 druhov. Nasledovali lúky a pasienky s 56 druhmi, brehy vodných nádrží s 35 druhmi, jaskyne s 27 druhmi a xerothermné trávinnobylinné biotopy s 22 zistenými druhmi roztočov.

Z lesných biotopov mali najbohatšie druhové zastúpenie dubovo-hrabové lesy (*Quercus-Carpinetum*), kde sme zistili 97 druhov, nasledovali bukové lesy (*Fagion sylvaticae*) s 81 druhmi, dubové lesy (*Quercetum cerris*) so 67 druhmi a jelšové lesy (*Alnion*) s 57 druhmi. Charakteristickým druhom teplomilných lesných spoločenstiev bol *Zercon hungaricus*, druhý najpočetnejší roztoč v skúmanom materiáli, osídľujúci v Cerovej vrchovine intenzívne aj bukové porasty. Medzi charakteristické druhy dubín môžeme zaradiť aj ďalších zástupcov čelade Zerconidae *Prozercon carsticus*, *Zercon foveolatus* a *Z. gurensis*. V Rimavskej kotline je pozoruhodný výskyt druhu *Asternolaelaps querci* (Uropodellidae), ktorý je známy iba z dubových lesov. V lesoch sa nachádzali aj najbohatšie odberové stacionáre s vysokou biodiverzitou pôdnej fauny: Belinské skaly (45 druhov), Obručná (42 druhov), Tri chotáre (33 druhov), Hikóriový porast a Tilič (po 32 druhov).

V pseudokrasových jaskyniach Cerovej vrchoviny sme zistili 27 druhov, ale z celkového počtu odchytených roztočov až 78 % tvorili štyri druhy početne sa vyskytujúce aj v lesnej opadanke – *Vulgarogamasus kraepelini*, *Veigaia nemorensis*, *Geholaspis longispinosus* a *Pergamasus barbarus*. Z roztočov typických pre slovenské jaskyne sme zaznamenali iba druh *Cyrtolaelaps mucronatus*, ktorého sme na povrchu nezachytili.

Z trávobylinných biotopov mali najbohatšie druhové zastúpenie pasienky (54 druhov roztočov), hlavne vďaka prítomnosti mravenísk a koprofágneho hmyzu, s ktorými žijú mnohé roztoče v tesnej asociácii (zástupcovia čeladi Eviphididae, Macrochelidae, čiastočne Pachylaelapidae a Laelapidae). Nasledovali xerothermné biotopy na vulkanických horninách (22 druhov), kde treba spomenúť výskyt druhu *Zercon athiasi* (Zerconidae), ktorý indikuje najteplejšie xerothermné lokality na Slovensku (Devínska Kobyla, Burda, škrapy Slovenského krasu, Tarbucka, Kašvár). Nasledovali opustené vinohrady (14 druhov) a lúčne biotopy (tu bolo zistených 11 druhov roztočov).

Na brehoch vodných nádrží (Chrámec, Gemerský Jablonec, Tachty) bolo zistených 33 druhov roztočov. Tieto biotopy sa vyznačujú vysokou vlhkosťou substrátu a v pobrežných trstinových porastoch je minimálna organická vrstva. Charakteristické tu boli hygrofilné druhy *Arctoseius minutus*, rod *Cheiroseius*, *Iphidozercon gibbus*, *Leioseius minusculus*, *Platyseius major* (Ascidae), *Dendrolaelaspis angulosus* a *D. hungaricus* (Rhodacaridae). Okrem nich sa tu často vyskytovali saprofilné druhy z čeladi Veigaiidae (*Gamasolaelaps excisus*), Parasitidae (*Cornigamasus lunaris*, *Parasitus beta*, *Trachygamasus pusillus*, *Pergamasus noster*) a Macrochelidae (*Holostaspella ornata*, *Macrocheles tardus*).

Mozaiku fauny roztočov v skúmanom území dokreslili zbery z intravilánov obcí, kde sme zistili 28 druhov. Jednalo sa predovšetkým o zbery z hnoja a kompostu, ktoré osídľujú hlavne koprofágne druhy z čeladi Macrochelidae a Parasitidae.

Z 214 zistených druhov v Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline je 30 hodnotených ako vzácny druh (čo je do istej miery výsledkom zatiaľ nedostatočného množstva faunistických údajov z územia Slovenska), a ďalších 12 druhov sme zaznamenali po prvýkrát na území Slovenska: *Parasitellus talparum*, *Trachygamasus pusillus* (Parasitidae), *Hypoaspis krameri*, *Pseudoparasitus canestrinii* (Laelapidae), *Gamasellodes insignis* (Ascidae), *Veigaia agilis* (Veigaiidae), *Dendrolaelaspis hungaricus*, *Gamasellus falciger*, *Rhodacarus denticulatus*, *R. olgae* (Rhodacaridae), *Ameroseius corniculus* a *A. furcatus* (Ameroseiidae).

Z materiálu získaného v Cerovej vrchovine bolo opísaných päť nových druhov z čelade Pachylaelapidae (MAŠÁN 2007) – *Onchodellus neglectus* (holotyp), *Onchodellus substrictus* (holotyp), *Onchodellus slovacus* (paratyp), *Pachydellus katarinae* (paratyp) a *Pachylaelaps armimagnus* (paratyp).

Ďalších 8 druhov zo skúmaného materiálu bolo zaznamenaných na území Slovenskej republiky iba po druhý krát: *Hypoaspis claviger* (Laelapidae), *Onchodellus falcifer*, *O. onthophagi*, *O. striatifer* (Pachylaelapidae), *Antennoseius bullitus*, *Leioseius elongatus*, *Lasioseius lawrencei* (Ascidae) a *Dendrolaelaspis angulosus* (Rhodacaridae). Navyše *Pachysphaerolaelaps calcariger* je doteraz známy na Slovensku iba z Cerovej vrchoviny. Zo vzácných nálezov je potrebné ešte spomenúť výskyt druhov *Asternolaelaps querci* (Uropodellidae), *Prozercon verruciger* (Zerconidae), *Hoploseius mariae* (Ascidae) a *Onchodellus tegulifer* (Pachylaelapidae). To všetko svedčí o výnimočnosti skúmaného územia.

Zoogeografická charakteristika zistených druhov

Na území Slovenska sa stretáva provincia listnatých lesov (podkarpatský úsek) a provincia stepí (panónsky úsek), ktorá zasahuje južné časti nášho územia. Z toho vyplýva, že na územie CHKO Cerová vrchovina zasahujú jednak horské prvky (typické pre pohoria Západných Karpát) a jednak panónske (teplomilné) elementy dosahujúce tu svoju severnú hranicu areálu.

Cerová vrchovina je zaujímavá mozaikovitým striedaním biotopov, na jednej lokalite je často na južnej expozícii teplomilný dubovo-hrabový porast, kým na severnej expozícii je bukový les (Steblová skala, Tilič, Črep, Obručná a ďalšie). To sa odráža aj v zložení pôdnej fauny – celý rad druhov práve v Cerovej vrchovine dosahuje maximálnu či minimálnu nadmorskú výšku svojho rozšírenia na Slovensku.

Z horských druhov s optimom výskytu v bukových karpatských lesoch boli v Cerovej vrchovine zistené *Parazercon radiatus*, *Prozercon sellnicki*, *Zercon carpathicus* (Zerconidae), *Epicrius resinae* (Epicriidae), *Geholaspis* cf. *longisetosus*, *Macrocheles disneyi* (Macrochelidae), *Hypoaspis tuberculata* (Laelapidae), *Pseudolaelaps doderi* (Pseudolaelapidae), *Veigaia transisalae* (Veigaiidae), *Gamasellus montanus*, *Rhodacarellus subterraneus* (Rhodacaridae), *Hoploseius mariae*, *Proctolaelaps hystrix* (Ascidae), *Pachyseius strandtmanni*, *Pachydellus problematicus*, *Pachylaelaps carpathimagnus* a *P. perlucidus* (Pachylaelapidae). Tieto druhy tu dosahujú južnú hranicu svojho rozšírenia v Západných Karpatoch (zatiaľ nie sú k dispozícii údaje z maďarských pohorí Cserhát-hegység, Mátra, či Bükk) a zároveň tieto druhy vo väčšine prípadov dosahujú práve tu v Cerovej vrchovine výskyt s najnižšou nadmorskou výškou na Slovensku.

Naopak, mnohé teplomilné druhy známe zo slovenských nížin v Cerovej vrchovine dosahujú výskyt s najvyššou nadmorskou výškou na území Slovenska (aj keď je to do istej miery podmienené stupňom poznania našej fauny). Takými druhmi sú *Poecilochirus mrciaki*, *P. subterraneus*, *Parasitus hyalinus*, *Pergamasus noster* (Parasitidae), *Glyphtholaspis saprophila*, *Macrocheles mammifer*, *M. muscaedomesticae*, *M. nataliae*, *M. recki* (Macrochelidae), *Hypoaspis hyatti*,

H. marginepilosa, *H. miles*, *Pseudoparasitus myrmophilus* (Laelapidae), *Veigaia planicola* (Veiga-iidae), *Sessiluncus hungaricus* (Rhodacaridae), *Onchodellus falcifer*, *O. hispani*, *O. onthophagi*, *O. striatifer* (Pachylaelapidae), *Antennoseius bullitus*, *Arctoseius insularis*, *Blattisocius tarsalis* a *Leioseius naglitschi* (Ascidae).

Výnimočnosť Cerovej vrchoviny spočíva v tom, že na jednej lokalite sa môžu vyskytovať predstavitelia horských prvkov našej fauny spolu s teplomilnými panónskymi prvkami. Druhou hranicou, na ktorú upozornil MAŠAN (2007) pri čeľadi Pachylaelapidae, je hranica areálu výskytu niektorých druhov na Slovensku medzi 20 a 21 stupňom východnej dĺžky. Cerová vrchovina je tak na okraji areálu druhov, ktoré sú rozšírené na západnom a strednom Slovensku. Z čeľade Pachylaelapidae sú to *Pachylaelaps resinae* a *Pachydellus katarinae*, z čeľade Zernconidae sem môžeme zaradiť druhy *Zercon foveolatus* a *Z. gurensis*.

Ochrana druhovej diverzity v Cerovej vrchovine a jej význam

Pôdne roztoče sú bezpochyby významným bioindikátorom rôznych biotických a abiotických faktorov biotopu a pôvodnosti ekosystémov. Z tohoto pohľadu je Cerová vrchovina výnimočným územím.

Najväčší počet druhov bol zistený v dubovo-hrabových lesoch (*Quercus-Carpinetum*), kde sme zistili 97 druhov, nasledovali bukové lesy (*Fagion sylvaticae*) s 81 druhmi. Lokalitami s najvyššou druhovou diverzitou boli PP Soví hrad (64 druhov), Obručná (53 druhov), PP Belinské skaly (52 druhov), NPR Šomoška (51 druhov), dolina Gortvy a NPR Pohanský hrad (41 druhov). Nelesné biotopy vykazovali síce nižšiu druhovú diverzitu, ale vyskytovali sa tu mnohé vzácne či zriedkavé druhy. Celkovú výnimočnosť územia podčiarkuje opísanie 5 nových druhov, či 12 prvých nálezov pre územie Slovenska.

Najcennejším fenoménom Cerovej vrchoviny je pravdepodobne mozaika karpatských a panónskych elementov, ktoré sa tu navzájom prelínajú na svojej hranici areálu. V prípade roztočov nemá druhová ochrana prakticky žiaden význam, praktický význam má jedine komplexná ochrana biotopov.

Záver

Zo zberov v Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline bolo získaných 7598 exemplárov parasitiformných roztočov (ex. Uropodina), z ktorých bolo determinovaných 193 druhov. Spolu s doteraz publikovanými údajmi je tak z územia pod správou CHKO Cerová vrchovina známych 214 druhov mesostigmátnych roztočov a dva druhy kliešťov. Zo skúmaného územia bolo opísaných 5 nových druhov, zaznamenali sme aj 12 prvých nálezov pre územie Slovenska..

Druhovo najbohatším biotopom boli lesy, kde sme zistili 157 druhov roztočov. Nasledovali lúky a pasienky s 56 druhmi, brehy vodných nádrží s 35 druhmi, jaskyne s 27 druhmi a xerothermné trávinnobylinné biotopy s 22 zistenými druhmi roztočov.

Najcennejším fenoménom Cerovej vrchoviny je pravdepodobne mozaika karpatských a panónskych elementov, ktoré sa tu navzájom prelínajú na svojej hranici areálu. V prípade roztočov nemá druhová ochrana prakticky žiaden význam, praktický význam má jedine komplexná ochrana biotopov.

Summary

The Cerová vrchovina Highland and Rimavská kotlina Basin comprises well-preserved ecosystems on the border of the Western Carpathians and the Pannonian District. Mites of

the subordo Parasitiformes (excluding Uropodina) were surveyed. The examined material of these mites consists of 7,598 individuals belonging to 216 species extracted from 85 samples during April 2000 – October 2008. Among the found species, 12 species has been found for the first time in Slovakia, viz. *Parasitellus talparum*, *Trachygamasus pusillus*, *Hypoaspis kraimeri*, *Pseudoparasitus canestrinii*, *Gamasellodes insignis*, *Veigaia agilis*, *Dendrolaelaspis hungaricus*, *Gamasellus falciger*, *Rhodacarus denticulatus*, *Rhodacarus olgae*, *Ameroseius corniculus*, and *Ameroseius furcatus*. Moreover, five new species were described from the territory of the Cerová vrchovina Landscape Protected Area (MAŠÁN 2007) – *Onchodellus neglectus* (holotype), *Onchodellus substrictus* (holotype), *Onchodellus slovacus* (paratype), *Pachydellus katarinae* (paratype), and *Pachylaelaps armimagnus* (paratype).

Veigaia nemorensis (15.5% of examined individuals), *Zercon hungaricus* (7.1%), *Zercon peltatus* (4.9%), and *Prozercon carpathofimbriatus* (4.6%) belonged to the most abundant species, and *Veigaia nemorensis* (present in 71.7% of examined samples), *Zercon hungaricus* (55.3%), *Zercon peltatus* (50.6%), *Prozercon carpathofimbriatus* (45.9%) and *Olopachys suecicus* (45.9%) to the most frequent species. 157 species were found in forest habitats, 56 species in meadows and pastures, 35 species in littoral stands of water reservoirs, and 27 species in caves. The most valuable phenomena in Cerová vrchovina Highland is a mosaic of the Carpathian (montane) elements and Pannonian (xerothermophilous) elements of acarofauna in a really small area.

Podakovanie

Ďakujeme M. AMBROSOVI (správa CHKO Ponitrie, Nitra) za poskytnutie zberových protokolov o ektoparazitoch drobných zemných cicavcov, M. HAVIAROVÍ (SHMÚ, Bratislava) a V. PAPÁČOVÍ (SSJ, Rimavská Sobota) za poskytnutie materiálu zo skúmanej oblasti. Naša vďaka patrí aj pracovníkom CHKO Cerová vrchovina za všestrannú pomoc a podporu pri terénnom výskume. Táto štúdia vznikla s príspevkom Vedeckej grantovej agentúry VEGA Ministerstva školstva a Slovenskej akadémie vied a bola financovaná projektom číslo 2/0054/08 [Dermaphysoid mites (Acari, Mesostigmata) associated with small mammals (Micromammalia) in Slovakia, with consideration on taxonomy, ecology and chorology of individual species].

Literatúra

- AMBROS, M. 1987. Poznámky k faune roztočov (Acari: Mesostigmata) hmyzožravcov a hlodavcov okresu Lučenec (Revúcka vrchovina, Cerová vrchovina), s. 127–133. In: XXII. Tábor ochrancov prírody. Prehľad odborných výsledkov.
- BREGETOVA, N.G., WAINSTEIN, B.A., KADITE, B.A., KOROLEVA, E.V., PETROVA, A.D., TIKHOMIROV, S.I. a SHCHERBAK, G.I. 1977. Opredelitel obitajushchikh v pochve kleshchey (Mesostigmata). Izdatelstvo Nauka, Leningrad, 717 s.
- ČAVOJSKÝ, V. 2006. Amitraz je stále najúčinnější. Včelár 2: 24–26.
- ČAVOJSKÝ, V., HARAGSIM, O., PEROUTKA, M. a VESELÝ, V. 1983. Rozšírenie a tlmenie varroózy včiel v SSR. Vydal Ústav veterinárnych informácií a osvetu, Štátna veterinárna správa MPVŽ SSR, 29 s.
- FENĎA, P. 1999. First records of mites (Acarina, Mesostigmata) from Slovakia. Biologia, Bratislava 54: 528–528.
- FENĎA, P. 2002. First records of mites (Acarina, Mesostigmata) from Slovakia. Biologia, Bratislava 57: 234, 242.
- FENĎA, P. a CÍCEKOVÁ, J. 2005. Soil mites (Acari, Mesostigmata) of oak forests in the Malé Karpaty Mts (W Slovakia). Ekológia, Bratislava 24, Suppl. 2: 102–112.

- FENĎA, P. a MAŠÁN, P. 2003. Roztoče – Acari (Parasitiformes, excl. Uropodina). In: MAŠÁN, P. a SVATOŇ, J. (ed.) Pavúkovce národného parku Poloniny (Arachnida: Araneae, Pseudoscorpiones, Opiliones, Acari – Parasitiformes). Štátna ochrana prírody SR Banská Bystrica a Správa Národného parku Poloniny, Snina, s. 143–205.
- FENĎA, P., KRUMPÁL, M. a CYPRICH, D. 1998. The soil fauna in the birds' nests in Slovakia. In: PIŽL, V. a TAJOVSKÝ, K. (ed.) Soil Zoological Problems in Central Europe, Institute of Soil Biology, Academy of Sciences of the Czech Republic, České Budějovice, s. 23–30.
- HAARLOV, N. 1947. A new modification of the Tullgren apparatus. J. Animal Ecol. 16: 115–121.
- KALÚZ, S. a FENĎA, P. 2005. Mites (Acari, Mesostigmata) of the family Ascidae of Slovakia. NOI Press, ÚZ SAV, Bratislava, 168 s.
- KARG, W. 1993. Acari (Acarina), Milben. Parasitiformes (Anactinochaeta) Cohors Gamasina LEACH, Raubmilben. Die Tierwelt Deutschlands, Teil 59, Gustav FISCHER Verlag, Jena – Stuttgart – New York, 523 s.
- KRANTZ, G.W. 1978. A manual of acarology, second edition. Oregon State University Book Stores Inc., Corvallis, 509 s.
- KRUMPÁL, M., CYPRICH, D., FENĎA, P. a PINOWSKI, J. 2001. Invertebrate fauna in nests of the house sparrow *Passer domesticus* and the tree sparrow *Passer montanus* in central Poland. International Studies on Sparrows 27–28: 35–58.
- MACKO, J. 2007. Pôdne roztoče v podmienkach subalpínskeho a alpínskeho vegetačného stupňa Západných Tatier. Dizertačná práca, Pedagogická fakulta KU, Ružomberok, 103 s.
- MACKO, J. 2008. Pôdna fauna 8 LVS Západných Tatier. Phytopedon, Bratislava 7: 149–154.
- MAŠÁN, P. 1995. Gamasoidné roztoče (Acarina) na niektorých skarabeusovitých a zdochlinárovitých chrobákoch (Coleoptera) v CHKO Cerová vrchovina. In: KRISTÍN, A. a GAÁLOVÁ, K. (ed.) Rimava 1995. Odborné výsledky zoologických a mykologických výskumov. SAŽP Banská Bystrica, ÚEL SAV Zvolen a S-CHKO Cerová vrchovina, Rimavská Sobota, s. 16–20.
- MAŠÁN, P. 1999. Mites (Acarina) associated with burying and carrion beetles (Coleoptera, Silphidae) and description of *Poecilochirus mrciaki* sp. n. (Mesostigmata, Gamasina). Biologia, Bratislava 54: 515–524.
- MAŠÁN, P. 2001. Roztoče kohorty Uropodina (Acarina, Mesostigmata) Slovenska. Ann. Zool. Bot. 223: 1–320.
- MAŠÁN, P. 2003. Macrochelid mites of Slovakia (Acari, Mesostigmata, Macrochelidae). NOI Press, Bratislava, 149 s.
- MAŠÁN, P. 2007. A review of the family Pachylaelapidae in Slovakia, with systematics and ecology of European species (Acari: Mesostigmata: Eviphidoidea). NOI Press, Bratislava, 247 s.
- MAŠÁN, P. 2008. The family Epicriidae in Slovakia: annotated faunal synopsis and description of a new species of *Epicrius* (Acari, Mesostigmata, Epicriidae). Zootaxa 1880: 48–68.
- MAŠÁN, P. a FENĎA, P. 2003. Roztoče – Acari (Parasitiformes, Uropodina). In: MAŠÁN, P. a SVATOŇ, J. (ed.) Pavúkovce národného parku Poloniny (Arachnida: Araneae, Pseudoscorpiones, Opiliones, Acari – Parasitiformes). Štátna ochrana prírody SR Banská Bystrica a Správa Národného parku Poloniny, Snina, s. 207–231.
- MAŠÁN, P. a FENĎA, P. 2004. Zerconid mites of Slovakia (Acari, Mesostigmata, Zerconidae). NOI Press, Bratislava, 238 s.
- MICHERDZIŃSKI, W. 1969. Die Familie Parasitidae OUDEMANS, 1901 (Acarina, Mesostigmata). Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Kraków, 690 s.
- MRCIAK, M. 1972. Rozšírenie gamazoidných roztočov prichádzajúcich do úvahy ako potenciálne vektory BBP. Záverečná správa úlohy Z-17/1–7. Bratislava, 64 s.

- MRCIAK, M. a ROSICKÝ, B. 1956. K fauně roztočů řádu čmelíkovců (Parasitiformes) z území ČSR. Zoologické listy 5: 143–148.
- SINGER, G. 1967. A comparison between different mounting techniques commonly employed in acarology. Acarologia, Paris 9: 475–484.
- ŠTORKÁN, J. 1940. Myrmecophilní Acari z Čech. Věst. Čs. zool. spol. Praha 8: 166–172.

ROZTOČE – ACARI (PARASITIFORMES, UROPODINA)

Peter MAŠÁN¹⁾, Peter FENĎA²⁾

¹⁾ Ústav zoológie, Slovenská akadémia vied, Dúbravská cesta 9, 845 06 Bratislava

²⁾ Katedra zoológie, Prírodovedecká fakulta UK, Mlynská dolina B-1, 842 15 Bratislava

Úvod

Taxon Uropodina je morfológicky i bionomicky špecifickou a dobre ohraničenou kohortou roztočov z podradu Parasitiformes. Všetky zastúpené druhy možno charakterizovať pomalým pohybom, silným opancierovaním a korytnačkovitým tvarom tela. Významným príbuzenským taxónom je kohorta Gamasina. Lateromediálnym postavením stigiem sa obidva taxóny združujú do skupiny Mesostigmata, ktorá predstavuje náprotivok skupiny Ixodida (=Metastigmata). Dospelé jedince sú charakteristické silne sklerotizovanými dorzálnymi štítmi. Tieto štíty sú rôznorodo utvárané a môžu sa deliť na väčšie mediálne a menšie marginálne či postdorzálne sklerity. Často však dochádza k ich ďalšej fragmentácii alebo spájaniu. Vlastné telo uropodných roztočov sa skladá z dvoch základných morfológických oddielov, a to idiozómy, tzv. telovej časti, a teleskopicky vysúvateľnej gnatozómy, tzv. hlavovej kapsuly, ktorá nesie dôležité zmyslové a ústne ústroje. Okrem toho sú vyvinuté 4 páry kráčavých článkovaných nôh, ktoré sú najmä pri zástupcoch z nadčelade Uropodoidea zasúvateľné do povrchových a k tomu účelu usporiadaných jamiek. Uropody stavbou tela pripomínajú korytnačky, preto ich Nemci nazývajú „Schildkrötenmilben“, Angličania zasa „Turtle Mites“.

Spôsob života uropodných roztočov je rozmanitý a v málokterom živočíšnom taxóne je možné zistiť tak rôznorodé ekologické formy. Avšak väčšinu druhov možno spoločne charakterizovať ako živočíchy hygrofilné, mikrokavernikolné a detrikolné. Podľa prijímanej potravy možno uropody rozdeliť na druhy biofágne a saprofágne. Medzi biofágne druhy patria najmä mikrofytofágne formy, ktoré sa zväčša mykofágne živia spórmi a hýfami húb (mycéliofágy, sporofágy) alebo algofágne riasami a sinicami. Časť biofágnych druhov patrí k zoofágny karnivorom (predátorom), ktorých korisťou sú predovšetkým mikroskopické nematódy, roztoče, malé larvy dvojkrídlencov a ostatného hmyzu vyvíjajúceho sa najmä v hniúcich organických substrátoch. Súčasťou biofágov sú tiež parazitické formy. V našej faune je jediným ektoparazitom myrmekofil *Trichocylliba comata*, ktorý cicie hemolymfu z mravčích lariev, a ktorý bol zistený aj naším výskumom v Cerovej vrchovine. Ďalšia trofická skupina uropodných roztočov je reprezentovaná saprofágmi. Požierajú rôznorodé zahŕňajúce organické látky živočíšneho a rastlinného pôvodu, obvyčajne v tekutom stave.

Štúdium uropodných roztočov malo v bývalom Československu svoju tradíciu, a to najmä v súvislosti s pôsobením akarológov ŠTORKÁNA (1940) a PECINU (1970a, 1970b, 1980a, 1980b). Aj napriek tomu bola fauna tejto skupiny roztočov na území Slovenska prakticky neznáma, až kým MAŠÁN vo svojej monografii v roku 2001 neuverejnil rozsiahly prehľad druhov zistených na území Slovenska. Ešte predtým bol určitou výnimkou spoločný výskum našich a poľských akarológov v oblasti Pieninského národného parku, kde BŁOSZYK a MIKO (1989) zistili 17 druhov, a to na Slovensku donedávna naddho predstavovalo najucelenejší prehľad pôdných druhov z určitého geomorfologicky užšie vymedzeného územia. V roku 2003 boli publikované rozsiahle výsledky o faunistickom výskume uropodných roztočov v oblasti Národného parku Poloniny, pri ktorom bol zaznamenaný výskyt až 57 druhov (MAŠÁN a FENĎA 2003). Na území Slovenska bolo doteraz objavených aj 17 nových a doteraz pre vedu neznámych druhov roztočov z kohorty Uropodina (HIRSCHMANN 1984; MAŠÁN 1999a, 1999b; MAŠÁN a KALÚZ 1999). Z nich sa výskumom v Cerovej vrchovine podarilo znovu zistiť štyri druhy (*Nenteria brevipitremata*, *Nenteria slovacica*, *Oplitis pecinai* a *Oplitis punctata*).

V súčasnosti je hospodársky a medicínsky význam zástupcov kohorty Uropodina nevelký. Výnimkou sú pôdne detrikoly s významnými bioindikačnými vlastnosťami využiteľnými v rôznych cenologických štúdiách. Hospodársky záujem o túto skupinu roztočov by mohlo perspektívne podporiť štúdium druhov žijúcich v žerových chodbičkách podkôrných a drevokazných chrobákov ako potenciálnych vektorov v rozširovaní rôznych hubových ochorení drevín. V budúcnosti sa môže hospodársky zaujímavým stať aj výskum foretických druhov žijúcich v špecifických vzťahoch s lykožrútmi, najmä z aspektu využitia roztočov ako možných prirodzených nepriateľov v biologickom boji proti podkôrnym škodcom. Cieľom práce bolo zistenie druhového zloženia roztočov z kohorty Uropodina na území Cerovej vrchoviny Slovenska a jeho rozbor s dôrazom na ekológiu a zoogeografiu zastúpených druhov.

Stav poznania fauny roztočov kohorty Uropodina Cerovej vrchoviny a Rimavskej kotliny

Z územia Cerovej vrchoviny a Rimavskej kotliny bol doteraz literárne doložený výskyt iba 15 druhov roztočov z kohorty Uropodina (MAŠÁN 2000, 2001). Na troch lokalitách Cerovej vrchoviny (NPR Šomoška, Chrámec a NPR Pohanský hrad) bolo zistených nasledovných deväť druhov uropodných roztočov: *Dinychus bincheaecarinatus*, *Discourella modesta*, *Nenteria breviunguiculata*, *Trachytes aegrota*, *Trachytes baloghi*, *Trichouropoda ovalis*, *Urodiaspis tecta*, *Uropoda orbicularis* a *Uropoda sopronensis*. Na troch lokalitách Rimavskej kotliny (Bottovo, Gemerská Hôrka a Bretka) bolo zistených 11 druhov uropodných roztočov, a to *Dinychus inermis*, *Dinychus perforatus*, *Discourella modesta*, *Trachytes aegrota*, *Trachytes baloghi*, *Trichouropoda karawaiewi*, *Trichouropoda ovalis*, *Urodiaspis pannonica*, *Urodiaspis tecta*, *Uropoda erlangensis* a *Uropoda splendida*. Uvedené druhy patria na Slovensku k najhojnejšie sa vyskytujúcim eurytopným druhom. Ich výskyt bol zistený vďaka výskumu, ktorý bol realizovaný počas Zoologických dní Rimava 1995, usporiadaných v rámci Roku ochrany európskej prírody – ENCY 1995. Výskum uropodných roztočov v Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline má pre celkové poznanie fauny Slovenska osobitný význam, a to najmä z hľadiska rozšírenia teplomilných elementov migrujúcich z Mediteránnej oblasti.

Materiál a metodika

Výšetrený materiál obsahoval približne 3800 jedincov zo 70 pozitívnych zberov. Celkovo bolo zistených 54 druhov roztočov. Roztoče boli zbierané dvomi základnými spôsobmi. Prvý bol odber pôdneho substrátu preosevmi a pôdnymi vzorkami. Preosevy boli použité najmä k získaniu pôdných detrikolov a humikolov, prípadne lignikolov a myrmekofilov, t. j. druhov, ktoré žijú v dobre preosievateľných substrátoch ako je listová opadanka, hrabanka, bučina, drevné práchno a drť z mravenísk. Metóda pôdných vzoriek (300–1000 cm³) bola využitá v prípade konzistentných, silne podmáčaných a zle preosievateľných substrátov (lúčne pôdy, rizosféra tráv, mach, čerstvý a vlhký maštaľný hnoj, hnojící kompost a rastliny).

Druhým spôsobom získavania roztočov bol individuálny zber navlhčenou pinzetou alebo štetcom do pripravenej skúmavky s liehom robený pod kôrou, v práchnivom dreve, pod spadnutým drevom a kameňmi, v mraveniskách, na hubách a i. Týmto spôsobom boli nazbierané, okrem hojných pôdných druhov, mnohé vzácne druhy žijúce vo veľmi špecifických mikrohabitatoch. Individuálnym zberom boli odchyťované aj rôzne článkonožce, ktoré boli vyšetřované na prítomnosť foreticko aktívnych deutonymf, a ktorých dospelé štádiá sa vyskytujú vo voľnej prírode iba veľmi vzácne.

Na izoláciu roztočov z preosevov a vzoriek bola použitá fototermoelektorická metóda systému "Tullgren". Podstatou selekcie pôdných živočíchov zo substrátu je, že sa živočichy pri zníženej vlhkosti substrátu pod optimum sťahujú do hlbších vrstiev, až prepádajú si

tom, na ktorom bola vzorka umiestnená, priamo do fixačnej tekutiny. Fixačnou tekutinou bol 60% etylalkohol. Kvôli determinácii sa roztoče montovali do trvalých mikroskopických preparátov. Bolo používané zalievacie médium Liquido de Swan.

Zberové položky sa nachádzajú v nižšie uvedenom zozname zberov, ktorý obsahuje čísla a názov lokality s kódom štvorca DFS, dátum, charakteristiku biotopu a mikrohabitat, použitú metódu a meno zberateľa.

Zoznam zberov

29. 4. 2000 – Blhovce, Črep, severný svah – bučina (*Fagion sylvaticae*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 380 m n. m. [DFS: 7785, leg. P. FENĎA].
30. 4. 2000 – Hajnáčka, Tilič – dubová hrabina (*Quercus-Carpinetum*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 460 m n. m. [DFS: 7785, leg. P. FENĎA].
1. 5. 2000 – Šiatorská Bukovinka, železničná stanica – mladá cerina (*Quercetum cerris*) s agátom (*Robinia pseudoacacia*) a borovicou (*Pinus sylvestris*), pôdny substrát s koreňovým systém tráv, 280 m n. m. [DFS: 7884, leg. P. FENĎA].
1. 5. 2000 – Šiatorská Bukovinka, železničná stanica – lúka, pôdny substrát s koreňovým systém tráv, 260 m n. m. [DFS: 7884, leg. P. FENĎA].
26. 6. 2002 – Radzovce, Obručná, údolie Monického potoka – cerina (*Quercetum cerris*), preosev listovej opadanky s pôdnym substrátom, 283 m n. m. [DFS: 7885, leg. M. HAVIAR].
27. 6. 2002 – Radzovce, Obručná – bučina (*Fagion sylvaticae*), preosev listovej opadanky s pôdnym substrátom, 430 m n. m. [DFS: 7885, leg. M. HAVIAR].
27. 6. 2002 – Hajnáčka, NPR Pohanský hrad – dubová hrabina (*Quercus-Carpinetum*), preosev listovej opadanky s pôdnym substrátom, 540 m n. m. [DFS: 7885, leg. M. HAVIAR].
30. 7. 2003 – Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška – bučina (*Fagion sylvaticae*), preosev listovej opadanky s pôdnym substrátom, 440 m n. m. [DFS: 7885, leg. M. HAVIAR].
30. 7. 2003 – Radzovce, Obručná, údolie Monického potoka – cerina (*Quercetum cerris*), preosev listovej opadanky s pôdnym substrátom, 283 m n. m. [DFS: 7885, leg. M. HAVIAR].
30. 7. 2003 – Radzovce, Obručná – bučina (*Fagion sylvaticae*), preosev listovej opadanky s pôdnym substrátom, 430 m n. m. [DFS: 7885, leg. M. HAVIAR].
30. 7. 2003 – Hajnáčka, NPR Pohanský hrad – dubová hrabina (*Quercus-Carpinetum*), preosev listovej opadanky s pôdnym substrátom, 540 m n. m. [DFS: 7885, leg. M. HAVIAR].
31. 7. 2003 – Hajnáčka, PR Steblová skala – cerina (*Quercetum cerris*), preosev listovej opadanky s pôdnym substrátom, 320 m n. m. [DFS: 7785, leg. M. HAVIAR].
20. 6. 2005 – Rimavská Sobota, PR Kurinecká dubina – dubohrabina (*Quercus-Carpinetum*), hnojúce seno spod krmelca s pôdnym substrátom; 220 m n. m. [DFS: 7686, leg. P. MAŠÁN].
21. 6. 2005 – Teplý vrch, CHA Hikóriový porast – stará dubina (*Quercetum*) s hrabom (*Carpinus betulus*), pagaštanom (*Aesculus hippocastanum*), lipou (*Tilia* sp.) a javorom (*Acer* sp.), listová opadanka s pôdnym substrátom, 225 m n. m. [DFS: 7586, leg. P. MAŠÁN].
21. 6. 2005 – Teplý vrch, CHA Hikóriový porast – stará dubina (*Quercetum*) s hrabom (*Carpinus betulus*), zrelé plodnice drevokaznej huby *Trametes gibbosa* na starých dubových pňoch, 225 m n. m. [DFS: 7586, leg. P. MAŠÁN].
21. 6. 2005 – Veľký Blh, PR Horný Červený les (Vereš) – stará dubina (*Quercetum*) s hrabom (*Carpinus betulus*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 280 m n. m. [DFS: 7586, leg. P. MAŠÁN, P. FENĎA].
5. 6. 2006 – Hostice, vodná nádrž – agátový porast (*Robinia pseudoacacia*) na pieskových dunách, pôdny substrát, hlinené mravenisko (*Lasius niger*), hniezdo drobného zemného cicavca (*Micromammalia*), 240 m n. m. [DFS: 7786, leg. P. MAŠÁN].
6. 6. 2006 – Čakanovce, Tri chotáre – dubová hrabina (*Quercus-Carpinetum*), listová opadanka s pôdnym substrátom, hniezdo drobného zemného cicavca (*Micromammalia*), 400 m n. m. [DFS: 7784, leg. P. MAŠÁN].

6. 6. 2006 – Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok – listnatý les v alúviu potoka s prímiesou jelše *Alnus incana*, listová opadanka s pôdnym substrátom, 390 m n. m. [DFS: 7885, leg. P. MAŠÁN].
6. 6. 2006 – Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška – bučina (*Fagion sylvaticae*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 450 m n. m. [DFS: 7885, leg. P. MAŠÁN].
7. 6. 2006 – Belina, PP Belinské skaly – cerina (*Quercetum cerris*), listová opadanka s pôdnym substrátom a individuálny zber pod kôrou odumretých stromov, 460 m n. m. [DFS: 7785, leg. P. MAŠÁN].
7. 6. 2006 – Šurice, PP Soví hrad – pastvina spásaná ovcami, substrát z mravenísk (*Formica pratensis*), 250 m n. m. [DFS: 7785, leg. P. MAŠÁN].
7. 6. 2006 – Šurice, PP Soví hrad – pastvina spásaná ovcami, individuálny zber z koprofágnych chrobákov (Scarabaeidae: *Aphodius* spp., *Copris lunaris*, *Lethrus apterus* a *Onthophagus* spp.), 250 m n. m. [DFS: 7785, leg. P. MAŠÁN].
7. 6. 2006 – Šurice, PP Soví hrad – bučina (*Fagion sylvaticae*) s hrabom (*Carpinus betulus*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 260 m n. m. [DFS: 7785, leg. P. MAŠÁN].
25. 7. 2006 – Petrovce, Cerová – stará bučina (*Fagion sylvaticae*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 280 m n. m. [DFS: 7886, leg. P. MAŠÁN].
25. 7. 2006 – Petrovce, Cerová – dubová hrabina (*Quercetum-Carpinetum*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 230 m n. m. [DFS: 7886, leg. P. MAŠÁN].
25. 7. 2006 – Petrovce, CHA Fenek – podmäčaná jelšina (*Alnion*), listová opadanka s vlhkým až podmäčáňým pôdnym substrátom, 240 m n. m. [DFS: 7886, leg. P. MAŠÁN].
25. 7. 2006 – Tachty, dolina Gortvy – brezový porast na lúčnom okraji, machy a listová opadanka s pôdnym substrátom, 360 m n. m. [DFS: 7885, leg. P. MAŠÁN].
26. 7. 2006 – Hajnáčka, NPR Pohanský hrad – enkláva dubov (*Quercus* sp.) na lúčnom xeroterme, listová opadanka s pôdnym substrátom, 570 m n. m. [DFS: 7785, leg. P. MAŠÁN].
26. 7. 2006 – Hajnáčka, Tilič – dubová hrabina (*Quercetum-Carpinetum*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 460 m n. m. [DFS: 7785, leg. P. MAŠÁN].
26. 7. 2006 – Hajnáčka, PP Zaboda – cerina (*Quercetum cerris*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 460 m n. m. [DFS: 7785, leg. P. MAŠÁN].
26. 7. 2006 – Šurice, PP Soví hrad – bučina (*Fagion sylvaticae*) s hrabom (*Carpinus betulus*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 260 m n. m. [DFS: 7785, leg. P. MAŠÁN].
4. 9. 2006 – Chrámec, Teplá dolina – cerina (*Quercetum cerris*) s agátom (*Robinia pseudoacacia*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 200 m n. m. [DFS: 7787, leg. P. FENĎA].
4. 9. 2006 – Chrámec – xerotherm s jalovcom (*Juniperus communis*) a borovicou čiernou (*Pinus nigra*), machy, pôdny substrát, hlinené mravenisko (*Lasius niger*), hniezdo drobného zemného cicavca (Mammalia), 200 m n. m. [DFS: 7787, leg. P. MAŠÁN].
4. 9. 2006 – Chrámec, vodná nádrž – litorálna zóna nádrže bez vegetácie, silne podmäčáňý pôdny substrát, 180 m n. m. [DFS: 7787, leg. P. MAŠÁN].
5. 9. 2006 – Tachty, Havranie – mladá cerina (*Quercetum cerris*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 400 m n. m. [DFS: 7885, leg. P. FENĎA].
5. 9. 2006 – Šurice – okraj poľa a pastviny, maštalný hnoj, 230 m n. m. [DFS: 7785, leg. P. MAŠÁN].
5. 9. 2006 – Šurice, PP Soví hrad – pastvina spásaná ovcami, individuálny zber pod kameňmi, drevom a v mraveniskách, 250 m n. m. [DFS: 7785, leg. P. MAŠÁN].
5. 9. 2006 – Šurice, PP Soví hrad – pastvina spásaná ovcami, pôdny substrát z ústia nôr sysla (*Spermophilus citellus*), 250 m n. m. [DFS: 7785, leg. P. MAŠÁN].
5. 9. 2006 – Šurice, PP Soví hrad – bučina (*Fagion sylvaticae*) s hrabom (*Carpinus betulus*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 260 m n. m. [DFS: 7785, leg. P. MAŠÁN].
5. 9. 2006 – Gemerský Jablonec, vodná nádrž pri vtoku Gortvy – litorálna zóna nádrže s rozľahlým porastom trstiny (*Phragmites* sp.), silne podmäčáňý pôdny substrát, 245 m n. m. [DFS: 7885, leg. P. FENĎA].

6. 9. 2006 – Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška – bučina (*Fagion sylvaticae*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 420 m n. m. [DFS: 7885, leg. P. FENĎA].
6. 9. 2006 – Belina, PP Belinské skaly – dubová hrabina (*Quercus-Carpinetum*) s bukom (*Fagus sylvatica*), hniezdo čmela *Bombus* sp. (Hymenoptera, Apidae) s listovou opadankou a pôdnym substrátom, 480 m n. m. [DFS: 7785, leg. P. MAŠÁN].
6. 9. 2006 – Belina, PP Belinské skaly – cerina (*Quercetum cerris*) na vrchole, machy a pôdny substrát zo štrbín skál, 480 m n. m. [DFS: 7785, leg. P. FENĎA].
29. 4. 2007 – Šurice, PP Soví hrad – vrcholový xerotherm na andezitoch, pôdny substrát s koreňovým systém tráv, 290 m n. m. [DFS: 7785, leg. P. FENĎA].
29. 4. 2007 – Šurice, PP Soví hrad – bučina (*Fagion sylvaticae*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 250 m n. m. [DFS: 7785, leg. P. FENĎA].
30. 4. 2007 – Hajnáčka, Ragáč, východný svah – dubová hrabina (*Quercus-Carpinetum*) s bukom (*Fagus sylvatica*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 500 m n. m. [DFS: 7785, leg. P. FENĎA].
30. 4. 2007 – Hajnáčka, PR Steblová skala – vrcholový xerotherm na andezitoch, pôdny substrát s koreňovým systém tráv, 486 m n. m. [DFS: 7785, leg. P. FENĎA].
30. 4. 2007 – Hajnáčka, PR Steblová skala, pod Veľkou skalou – bučina (*Fagion sylvaticae*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 390 m n. m. [DFS: 7785, leg. P. FENĎA].
21. 5. 2007 – Drňa, PP Jalovské vrstvy – dubina (*Quercetum*) na pieskovci, listová opadanka, 280 m n. m. [DFS: 7786, leg. P. MAŠÁN].
22. 5. 2007 – Hajnáčka, NPR Pohanský hrad – bučina (*Fagion sylvaticae*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 520 m n. m. [DFS: 7785, leg. P. MAŠÁN].
22. 5. 2007 – Tachty – mladá dubina (*Quercetum*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 280 m n. m. [DFS: 7885, leg. P. MAŠÁN].
22. 5. 2007 – Tachty, vodná nádrž – litorálna zóna nádrže bez vegetácie, topoľový opad so silne vlhkým hlineným substrátom, 240 m n. m. [DFS: 7885, leg. P. MAŠÁN].
1. 10. 2007 – Janice, Hadia stráň – pastvina so solitérnymi hruškami (*Pyrus communis*) a jalovcom (*Juniperus communis*), opad a pôdny substrát s koreňovým systém tráv, 240 m n. m. [DFS: 7787, leg. P. FENĎA].
1. 10. 2007 – Chrámeč, CHA Vinohrady – opustený vinohrad, opad a pôdny substrát s koreňovým systém tráv, 250 m n. m. [DFS: 7787, leg. P. FENĎA].
1. 10. 2007 – Drňa, PP Jalovské vrstvy – xerotherm na pieskovci so solitérnymi dubmi (*Quercus* sp.), listová opadanka a pôdny substrát s koreňovým systém tráv, 280 m n. m. [DFS: 7786, leg. P. FENĎA].
1. 10. 2007 – Drňa, PP Jalovské vrstvy – porast agátov (*Robinia pseudoacacia*) s podrastom lipkavca (*Galium* sp.), pôdny substrát, 230 m n. m. [DFS: 7786, leg. P. FENĎA].
2. 10. 2007 – Tachty, dolina Gortvy – bučina (*Fagion sylvaticae*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 340 m n. m. [DFS: 7885, leg. P. FENĎA].
2. 10. 2007 – Tachty, dolina Gortvy – jelšina (*Alnion*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 290 m n. m. [DFS: 7885, leg. P. FENĎA].
2. 10. 2007 – Petrovce, CHA Fenek – podmäčaná jelšina (*Alnion*), listová opadanka s vlhkým až podmäčaným pôdnym substrátom, 250 m n. m. [DFS: 7886, leg. P. FENĎA].
2. 10. 2007 – Hostice, vodná nádrž – litorálna zóna nádrže s porastom trstiny (*Phragmites* sp.), silne podmäčaná pôdny substrát, 190 m n. m. [DFS: 7786, leg. P. FENĎA].
3. 10. 2007 – Šurice – intravilán obce, maštaľný hnoj a kompost, 230 m n. m. [DFS: 7785, leg. P. FENĎA].
3. 10. 2007 – Hajnáčka, Stĺpová jaskyňa – vchod jaskyne, listová opadanka s pôdnym substrátom, 520 m n. m. [DFS: 7885, leg. P. FENĎA].
3. 10. 2007 – Hajnáčka, NPR Pohanský hrad, Veľké Šurické kamenné more – bučina (*Fagion sylvaticae*) s dubmi (*Quercus* sp.) a hrabmi (*Carpinus betulus*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 520 m n. m. [DFS: 7885, leg. P. FENĎA].

3. 10. 2007 – Hajnáčka, Ragáč, južný hrebeň – cerina (*Quercetum cerris*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 450 m n. m. [DFS: 7885, leg. P. FENĎA].
3. 10. 2007 – Hajnáčka, Ebeckého jaskyňa – vchod jaskyne, listová opadanka s pôdnym substrátom, 500 m n. m. [DFS: 7885, leg. P. FENĎA].
4. 10. 2007 – Belina, Malobelinská hora, pod Rakvicou – dubová hrabina (*Quercus-Carpinetum*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 510 m n. m. [DFS: 7885, leg. P. FENĎA].
4. 10. 2007 – Radzovce, Obručná – bučina (*Fagion sylvaticae*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 430 m n. m. [DFS: 7885, leg. P. FENĎA].
4. 10. 2007 – Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok – jelšina (*Alnion*), listová opadanka s pôdnym substrátom, 370 m n. m. [DFS: 7885, leg. P. FENĎA].
2. 10. 2008 – Hajnáčka, Labyrintová jaskyňa – jaskyňa, formalínová pasca vo vstupnej sienke, 540 m n. m. [DFS: 7885, leg. V. PAPÁČ].

Systematický prehľad zistených druhov

Systematický prehľad obsahuje 54 druhov parasitiformných roztočov kohorty Uropodina, ktoré boli doteraz zistené na území Cerovej vrchoviny a Rimavskej kotliny. Tento počet predstavuje 36 % fauny Slovenska (doteraz bol u nás potvrdený výskyt 150 druhov). V systematickom prehľade druhov je použitý systém a názvoslovie podľa KARGA (1989). Legenda pre použité symboly je nasledovná: ♀ – samica, ♂ – samec, N – nymfa (deutonymfa, protonymfa).

Mesostigmata G. CANESTRINI, 1891 – Uropodina KRAMER, 1881 – Trachytidae TRÄGARDH, 1938
Trachytes MICHAEL, 1894

***Trachytes aegrota* (C. L. KOCH, 1841)**

Publikované údaje: 2 ♀♀, 2 NN – 27. 6. 1995, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 3 ♀♀ – 28. 6. 1995, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 36 ♀♀, 21 NN – 8. 8. 1997, Gemerská Hôrka (MAŠAN 2000, 2001).

Nepublikované údaje: 9 ♀♀ – 27. 6. 2002, Radzovce, Obručná; 1 ♀ – 27. 6. 2002, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 15 ♀♀, 15 NN – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (cerina); 3 ♀♀ – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (bučina); 15 ♀♀, 5 NN – 30. 7. 2003, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 14 ♀♀ – 31. 7. 2003, Hajnáčka, PR Steblová skala; 4 ♀♀ – 20. 6. 2005, Rimavská Sobota, PR Kurinecká dubina; 2 ♀♀ – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikórový porast (opadanka); 3 ♀♀ – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikórový porast (huby); 7 ♀♀ – 21. 6. 2005, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 2 ♀♀ – 5. 6. 2006, Hostice, vodná nádrž; 7 ♀♀ – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre; 5 ♀♀ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok; 4 ♀♀ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 5 ♀♀ – 7. 6. 2006, Belina, PP Belinské skaly; 1 ♀ – 7. 6. 2006, Šurice, PP Soví hrad (bučina); 1 ♀ – 25. 7. 2006, Petrovce, Cerová (dubová hrabina); 2 ♀♀ – 25. 7. 2006, Petrovce, Cerová (bučina); 3 ♀♀ – 25. 7. 2006, Petrovce, CHA Fenek; 3 ♀♀ – 25. 7. 2006, Tachty, dolina Gortvy; 2 ♀♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 4 ♀♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, Tilič; 1 ♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, PP Zaboda; 2 ♀♀ – 26. 7. 2006, Šurice, PP Soví hrad; 5 ♀♀ – 4. 9. 2006, Chrámec; 9 ♀♀, 17 NN – 4. 9. 2006, Chrámec, Teplá dolina; 33 ♀♀, 1 N – 5. 9. 2006, Tachty, Havranie; 8 ♀♀, 5 NN – 6. 9. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 9 ♀♀, 16 NN – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (cerina); 2 ♀♀, 2 NN – 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 8 ♀♀, 2 NN – 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala (bučina); 3 ♀♀ – 22. 5. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 1 ♀ – 22. 5. 2007, Tachty; 14 ♀♀ – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (bučina); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek; 3 ♀♀, 8 NN – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Stĺpová jaskyňa; 2 ♀♀ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 34 ♀♀, 6 NN – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 10 ♀♀, 2 NN – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ebeckého jaskyňa; 16 ♀♀, 2 NN – 4. 10. 2007, Belina, Malobelinská hora; 20 ♀♀, 2 NN – 4. 10. 2007, Radzovce, Obručná; 30 ♀♀ – 4. 10. 2007, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok.

Edafický detrikol a jeden z najhojnejších roztočov kohorty Uropodina na Slovensku. Charakteristický širokou ekologickou potenciou. Obýva najrozmanitejšie lesné a nelesné biotopy. Ako jediný z našich zástupcov rodu *Trachytes*, je rozšírený súvisle od nížin až po alpske pásmo. Tvorí napr. eudominantnú zložku spoločenstiev v opadanke kosodreviny. Jeho početnosť je najnižšia napríklad v teplomilných dúbavách a rôznych lesostepných porastoch, v ktorých je často nahradený nasledujúcim teplomilným druhom.

***Trachytes baloghi* HIRSCHMANN et ZIRNGIEBL-NICOL, 1969**

Publikované údaje: 2 ♀ – 27. 6. 1995, Chrámec; 2 ♀ – 21. 5. 1999, Bretka (MAŠÁN 2000, 2001).

Nepublikované údaje: 5 ♀♀, 12 NN – 1. 5. 2000, Šiatorská Bukovinka (cerina); 2 NN – 1. 5. 2000, Šiatorská Bukovinka (lúka); 1 ♀ – 27. 6. 2002, Radzovce, Obručná; 2 ♀♀ – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (cerina); 2 ♀♀ – 20. 6. 2005, Rimavská Sobota, PR Kurinecká dubina; 1 ♀ – 5. 6. 2006, Hostice, vodná nádrž; 2 ♀♀ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok; 5 ♀♀ – 7. 6. 2006, Belina, PP Belinské skaly; 7 ♀♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 8 ♀♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, Tilič; 11 ♀♀ – 4. 9. 2006, Chrámec; 3 ♀♀ – 4. 9. 2006, Chrámec, Teplá dolina; 4 ♀♀, 2 NN – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (cerina); 2 ♀♀, 1 N – 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala (xerotherm); 1 ♀ – 21. 5. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy; 2 ♀♀ – 22. 5. 2007, Tachty; 3 ♀♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (xerotherm); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (jelšina); 3 ♀♀ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 1 ♀ – 4. 10. 2007, Belina, Malobelinská hora.

Teplomilný edafický detrikol. Cez naše územie prechádza severná hranica rozšírenia *Trachytes baloghi*, napr. v Poľsku tento druh zistený nebol. Obýva výlučne teplé a pomerne suché lokality v nížinách až nižších pahorkatinách. Preferuje opadanku teplomilných dúbav, ale s relatívne významnou frekvenciou sa vyskytuje aj vo vzorkách z lesostepných porastov a z lúčnych xerothermov pri okrajoch dubín. V menšej miere obýva dubové hrabiny a dubiny s prímiesou borovic alebo agátov. Pravdepodobne mediteránny prvok našej fauny.

***Trachytes pauperior* (BERLESE, 1914)**

Nepublikované údaje: 3 ♀♀ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok; 2 ♀♀ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 4 ♀♀ – 25. 7. 2006, Petrovce, Cerová (bučina); 3 ♀♀ – 25. 7. 2006, Petrovce, CHA Fenek; 1 ♀ – 6. 9. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 2 ♀♀ – 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala (bučina); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (bučina).

Edafický detrikol. Obýva lesné prostredie stredných až vyšších polôh. V nížinách a v oblastiach s rozšírenou panónskou vegetáciou pravdepodobne chýba. Vyznačuje sa širokou ekologickou potenciou a euryzonálnym charakterom výskytu.

Polyaspinidae BERLESE, 1917

Polyaspis BERLESE, 1881

***Polyaspis patavinus* BERLESE, 1881**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikóriový porast (huby).

Druh drevných substrátov. Často je individuálne zbieraný pod kôrou starých stromov a tiež ako foretik z xylofágnych chrobákov z čeľade Lucanidae (*Dorcus parallelipedus* a *Lucanus cervus*). Jeho troficko-topická špecializácia je pravdepodobne širšia, pretože bol zistený aj mimo drevných substrátov, napr. v machoch a v hniúcich rastlinných zvyškoch (tráva, listie). Preferuje nižšie polohy. Obýva biotopy jednak v poľnohospodársky využívannej krajine (záhrady, vetrolamy, pastviny), jednak v lesných porastoch (teplomilné dúbavy, lužné lesy).

Polyaspinus BERLESE, 1916

***Polyaspinus schweizeri* (HUŤU, 1976)**

Nepublikované údaje: 1 ♂ – 29. 4. 2000, Blhovce, Črep; 1 ♀ – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre; 1 ♂ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 3 ♀♀, 3 ♂♂ – 25. 7. 2006, Petrovce, Cerová (dubová hrabina); 1 ♀, 2 ♂♂, 1 N – 25. 7. 2006, Petrovce, Cerová (bučina); 3 NN – 25. 7. 2006, Petrovce, CHA Fenek; 1 ♀ – 25. 7. 2006, Tachty, dolina Gortvy; 1 ♀, 2 ♂♂ – 26. 7. 2006, Šurice, PP Soví hrad; 1 ♀, 1 ♂ – 5. 9. 2006, Šurice, PP Soví hrad (IZ); 1 ♀, 1 N – 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad (bučina); 1 ♀, 1 N – 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala (bučina); 5 ♀♀, 1 N – 22. 5. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 2 ♂♂, 1 N – 4. 10. 2007, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok.

Pravdepodobne lignikol, ktorý početne obýva aj pôdny substrát a lesnú opadanku. V pôdnom substráte lesných biotopov pomerne často prítomný druh, ale zväčša s pomerne nízkou početnosťou. Vystupuje až do pásma kosodreviny. U nás chýba v mäkkých a tvrdých luhoch a v stepných a lesostepných biotopoch.

Uroseius BERLESE, 1888

Uroseius infirmus (BERLESE, 1887)

Nepublikované údaje: 1 N – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre.

Nidikol, ktorý bol u nás zistený v hniezdach rôznych druhov vtákov. Zistený bol aj v práchne bŕtlavých stromov a v rozkladajúcom sa drevnom detrite. Uprednostňuje nížinné oblasti, ale pravdepodobne obýva aj stredné polohy.

Trematuridae BERLESE, 1917

Trichouropoda BERLESE, 1916

Trichouropoda calcarata HIRSCHMANN et ZIRNGIEBL-NICOL, 1961

Nepublikované údaje: 2 ♂♂ – 27. 6. 2002, Radzovce, Obručná; 5 ♀♀, 8 ♂♂, 3 NN – 21. 6. 2005, Veľký Blh, PR Horný Červený les.

Na Slovensku bol zistený preosevmi lesnej hrabanky na viacerých teplejších lokalitách od 250 do 600 m n. m. Preferuje najmä suchšie teplomilné dúbavy a hrabové dubiny. Avšak pre jeho zväčša iba sporadické nálezy v preosevoch je pravdepodobné, že pôdu obýva iba príležitostne. Pravdepodobne myrmekofil.

Trichouropoda elegans (KRAMER, 1882)

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 3 ♀♀, 2 ♂♂, 4 NN – 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala (xerotherm).

Obýva rôzne substráty ako je opadanka, pôdny detritus, humus, hniezda vtákov a cicavcov, mraveniská, hnijúce rastlinné zvyšky, kôra a práchno stromov. U nás zistený v polohách do 600 m n. m. Preferuje najmä teplejšie listnaté lesy, najmä dubiny a dubové hrabiny.

Trichouropoda karawaiewi (BERLESE, 1904)

Publikované údaje: 1 ♀, 1 ♂ – 26. 6. 1995, Bottovo, vodná nádrž (MAŠÁN 2000, 2001).

Nepublikované údaje: 1 ♀, 1 ♂, 1 N – 30. 7. 2003, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 2 NN – 5. 6. 2006, Hostice, vodná nádrž; 2 ♀♀, 1 ♂, 1 N – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok; 1 ♀, 2 ♂♂, 2 NN – 25. 7. 2006, Petrovce, Cerová (bučina); 1 ♀ – 26. 7. 2006, Šurice, PP Soví hrad; 2 ♀♀, 5 NN – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek; 8 ♀♀, 5 ♂♂ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Stĺpová jaskyňa; 11 ♀♀, 5 ♂♂, 8 NN – 4. 10. 2007, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok.

Edafický detrikol hojne rozšírený v nížinách a kotlinách. Vo vyšších polohách sú jeho nálezy iba sporadické. Druh zaznamenaný aj v iných ako pôdnych substrátoch, napr. v hniezdach vtákov a cicavcov, mraveniskách, a v drevnom práchne. Najhojnejší je v mäkkých a tvrdých luhoch a dubových hrabinách, kde preferuje presvetlené a redšie porasty, prípadne ich okraje, rúbaniská a rôzne ruderalne stanovištia. Často sa vyskytuje aj na xerothermoch a v agrocenózach.

Trichouropoda obscurasimilis HIRSCHMANN et ZIRNGIEBL-NICOL, 1961

Nepublikované údaje: 3 ♀♀, 6 NN – 30. 4. 2000, Hajnáčka, Tilič; 1 ♀ – 30. 7. 2003, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 1 N – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (cerina); 2 ♀♀ – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (bučina); 2 ♀♀, 2 ♂♂ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok; 5 ♀♀, 3 ♂♂ – 25. 7. 2006, Petrovce, Cerová (bučina); 2 ♀♀, 4 ♂♂ – 25. 7. 2006, Petrovce, CHA Fenek; 1 ♂ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly; 1 ♀, 3 ♂♂ – 22. 5. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 1 ♀ – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (jelšina); 1 ♀, 1 N – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek; 11 ♀♀, 6 ♂♂, 1 N – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Stĺpová jaskyňa; 1 ♀ – 4. 10. 2007, Radzovce, Obručná; 11 ♀♀, 8 ♂♂, 11 NN – 4. 10. 2007, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok.

Edafický detrikol, ktorý sa vyznačuje afinitou k rôznym lesným biotopom. Obýva však aj nelesné biotopy, napr. agrocenózy, ruderalne stanovištia, lúčne porasty, záhrady a parky. Je

rozšířený od nížin a vystupuje až do pásma ihličnatých lesov. V podmienkach Slovenska je najhojnejší v lužných lesoch a listnatých lesoch s druhovo bohatým zastúpením drevín. V ihličnatých lesoch a v biotopoch nad 600 m n. m. sa vyskytuje iba sporadicky.

***Trichouropoda ovalis* (C. L. KOCH, 1839)**

Publikované údaje: 1 ♀, 1 ♂ – 27. 6. 1995, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 3 ♀♀, 2 ♂♂, 1 N – 8. 8. 1997, Gemerská Hôrka (MAŠÁN 2000, 2001).

Nepublikované údaje: 2 NN – 29. 4. 2000, Blhovce, Črep; 1 ♀ 1 N – 26. 6. 2002, Radzovce, Obručná; 16 ♀♀, 11 ♂♂, 2 NN – 27. 6. 2002, Radzovce, Obručná; 6 ♀♀, 6 ♂♂, 2 NN – 27. 6. 2002, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 6 ♀♀, 14 ♂♂, 1 N – 30. 7. 2003, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 7 ♀♀, 6 ♂♂, 7 NN – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (cerina); 18 ♀♀, 33 ♂♂, 10 NN – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (bučina); 30 ♀♀, 30 ♂♂, 23 NN – 30. 7. 2003, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 15 ♀♀, 19 ♂♂, 24 NN – 31. 7. 2003, Hajnáčka, PR Steblová skala; 1 ♀ – 20. 6. 2005, Rimavská Sobota, PR Kurinecká dubina; 2 ♀♀, 1 ♂ – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikórový porast (opadanka); 1 ♀, 1 ♂ – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikórový porast (huby); 1 ♀ – 21. 6. 2005, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 2 ♀♀, 3 ♂♂, 1 N – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre; 3 ♀♀, 1 ♂ – 7. 6. 2006, Belina, PP Belinské skaly; 1 ♀, 1 ♂, 3 NN – 7. 6. 2006, Šurice, PP Soví hrad (IZ); 1 N – 25. 7. 2006, Petrovce, CHA Fenek; 3 ♀♀, 3 ♂♂, 1 N – 25. 7. 2006, Tachty, dolina Gortvy; 6 ♀♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 5 ♀♀, 1 ♂ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, Tilič; 3 ♀♀ – 4. 9. 2006, Chrámec; 2 ♂♂, 1 N – 4. 9. 2006, Chrámec, Teplá dolina; 5 ♀♀, 11 ♂♂, 3 NN – 5. 9. 2006, Tachty, Havranie; 1 N – 6. 9. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 6 ♀♀, 8 ♂♂, 5 NN – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (cerina); 13 ♀♀, 21 ♂♂, 23 NN – 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad (bučina); 2 NN – 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 1 ♂, 2 NN – 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala (bučina); 1 ♀ – 22. 5. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 1 N – 22. 5. 2007, Tachty; 1 ♀, 2 ♂♂, 3 NN – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek; 1 ♂ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Stĺpová jaskyňa; 4 ♀♀, 9 ♂♂, 7 NN – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 4 ♀♀, 11 ♂♂ – 4. 10. 2007, Belina, Malobelinská hora; 1 ♂ – 4. 10. 2007, Radzovce, Obručná; 12 ♀♀, 8 ♂♂, 10 NN – 4. 10. 2007, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok; 1 ♀ – 2. 10. 2008, Hajnáčka, Labyrintová jaskyňa.

Edafický detrikol. Spolu s druhom *Trachytes aegrota* náš najhojnejší roztoč z kohorty Uropodina. Je charakteristický širokou ekologickou potenciou a rozšírený od nížin až po alpské pásmo. Vo vyšších polohách nad 1100 m n. m. je jeho výskyt iba sporadický. Obýva rozmanité životné substráty (pôda, machy, hniezda, mraveniská, drevokazné huby, kadavery, rozkladajúce sa drevo a hnojivé rastlinné zvyšky). Obýva lesné aj nelesné biotopy a ako jeden z mála druhov dokáže početne osídľovať aj ruderalne stanovištia, agátiny, lúčne a trstinové porasty, xerotermy, vetrolamy, záhrady a agroceenózy. V lesoch preferuje skôr presvetlené a redšie porasty.

Nenteria OUDEMANS, 1915

***Nenteria brevipertremata* MAŠÁN, 1999**

Nepublikované údaje: 7 ♀♀, 7 ♂♂, 5 NN – 7. 6. 2006, Šurice, PP Soví hrad (mraveniská).

Myrmekofil originálne opísaný na základe materiálu zo Slovenska. Doteraz známy iba z mravenísk druhu *Formica pratensis* a z lesostepných lokalít južného Slovenska.

***Nenteria breviungiculata* (WILLMANN, 1949)**

Publikované údaje: 1 N – 27. 6. 1995, Chrámec; 1 ♀, 1 N – 28. 6. 1995, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad (MAŠÁN 2000, 2001).

Nepublikované údaje: 1 ♂, 4 NN – 5. 9. 2006, Gemerský Jablonec, vodná nádrž; 2 ♀♀, 1 ♂ – 22. 5. 2007, Tachty; 2 ♂♂, 1 N – 3. 10. 2007, Šurice.

Edafický detrikol obývajúci najmä pôdu a opadanku a široko rozšírený v nížinách a kotlinách. Najvyššia početnosť tohoto druhu u nás bola zistená v pôdach mäkkých lužných lesov a v priľahlých trstinových a lúčnych fytocenózach. Výskyt v ostatných lesných porastoch je zanedbateľný. Jeden z mála druhov kohorty hojne obývajúcich ornice poľných agroceenóz a ruderály.

***Nenteria ritzemai* (OUDEMANS, 1903)**

Nepublikované údaje: 1 ♂, 2 NN – 3. 10. 2007, Šurice.

Koprofilný druh. Najčastejšie citovaný z maštaľného hnoja a humusových pôd, ktoré boli odobraté z dobre hnojených parenísk a hriadok na pestovanie pečiarok. Na Slovensku bol najčastejšie zistený vo vzorkách hnijúcej kukuričnej siláže a starého a vyzretého kravského hnoja. Ojedinele sa vyskytuje aj v preosevoch pôdneho detritu. Druh nižších polôh.

***Nenteria slovac* MAŠÁN, 1999**

Nepublikované údaje: 5 NN – 3. 10. 2007, Šurice.

Saprofilný až koprofilný druh opísaný na základe materiálu zbieraného na Slovensku. Nájdeneý bol v pôdnom detrite pod hnijúcimi rastlinnými zvyškami a kadaverom srny, v hnoji a v hniezde plcha *Glis glis* z vtácej boudky. Druh zistený iba na nížinách.

***Nenteria stylifera* (BERLESE, 1904)**

Nepublikované údaje: 4 ♀♀, 1 ♂ – 7. 6. 2006, Šurice, PP Soví hrad (mraveniská); 2 ♀♀, 5 ♂♂, 1 N – 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad (xerotherm).

Edafický detrikol najhojnejší v preosevoch pôdneho detritu, ale nájdeneý aj v hniezdach vtákov a cicavcov a v mraveniskách rôznych druhov mravcov. Preferuje najmä nížinné stano-
vištia ruderalného charakteru, stepi, lesostepi a rôzne xerothermné fytocenózy.

Urodinychidae BERLESE, 1917

***Dinychus* KRAMER, 1882**

***Dinychus arcuatus* (TRÄGARDH, 1943)**

Nepublikované údaje: 8 ♀♀, 2 ♂♂ – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre; 5 ♀♀ – 25. 7. 2006, Petrovce, Cerová (bučina); 5 ♀♀, 2 ♂♂ – 22. 5. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad.

Edafický detrikol. Lesný druh stredných a vyšších polôh, ktorý žije najmä v hrabanke a opadanke, ale často obýva aj drevné substráty. Chýba v nížinách a v oblastiach s rozšírenou panónskou vegetáciou, čo pravdepodobne limituje jeho rošírenie v podmienkach južnej Európy. Druh s väzbou na listnaté porasty, v ktorých často patrí k dominantne zastúpeným druhom. V ihličnatých lesoch je jeho početnosť zanedbateľná.

***Dinychus bincheacarínatus* HIRSCHMANN, WAGROWSKA-ADAMCZYK et ZIRNGIEBL-NICOL, 1984**

Publikované údaje: 2 ♂♂ – 27. 6. 1995, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška (MAŠÁN 2000, 2001).

Nepublikované údaje: 7 ♀♀, 8 ♂♂, 8 NN – 30. 7. 2003, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 7 ♀♀, 3 ♂♂, 4 NN – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (bučina); 1 ♀, 1 ♂ – 30. 7. 2003, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 2 ♀♀, 1 ♂, 1 N – 31. 7. 2003, Hajnáčka, PR Steblová skala; 1 ♀ – 20. 6. 2005, Rimavská Sobota, PR Kurinecká dubina; 3 ♀♀, 2 ♂♂ – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikórový porast (huby); 1 ♀, 1 ♂ – 21. 6. 2005, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 1 ♀ – 5. 6. 2006, Hostice, vodná nádrž; 3 ♂♂ – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre; 2 ♀♀, 3 ♂♂ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok; 1 N – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 1 ♂, 1 N – 7. 6. 2006, Belina, PP Belinské skaly; 6 ♀♀, 2 NN – 25. 7. 2006, Petrovce, Cerová (dubová hrabina); 1 ♀ – 25. 7. 2006, Tachty, dolina Gortvy; 1 ♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 7 ♀♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, Tilič; 1 ♀ – 26. 7. 2006, Šurice, PP Soví hrad; 2 ♀♀, 1 ♂ – 4. 9. 2006, Chrámec; 2 ♀♀, 1 ♂, 4 NN – 6. 9. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 3 ♀♀ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly; 3 ♀♀, 1 ♂, 1 N – 22. 5. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 1 ♂ – 22. 5. 2007, Tachty; 15 ♀♀, 3 ♂♂, 2 NN – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (bučina); 2 ♀♀, 1 ♂, 2 NN – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek; 1 ♂ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ragáč.

Lignikolný detrikol. Žije v rozkladajúcom sa dreve, ale nevyhýba sa ani pôdnemu detritu a listovej opadanke. Na Slovensku pomerne hojný roztoč, ktorý obýva rozmanité lesné a nelesné biotopy od nížin po hranicu lesa v smrekovom pásme. Nechýba v nížinných lužných lesoch a agátinách, podobne ako na ruderalných stanovištiach a v oblastiach s teplomilnou panónskou vegetáciou. Najvyššiu početnosť a frekvenciu dosahuje v listnatých porastoch.

***Dinychus inermis* (C. L. KOCH, 1841)**

Publikované údaje: 1 ♀, 2 ♂♂ – 26. 6. 1995, Bottovo, vodná nádrž (MAŠÁN 2000, 2001).

Nepublikované údaje: 1 ♀, 1 ♂, 1 N – 2. 10. 2007, Hostice, vodná nádrž.

Nízinny a hygrofilný edafický detrikol. U nás obýva silne podmáčané biotopy, periodicky zaplavované stanovišťa v blízkosti vodných tokov a príbrežné porasty stojatých alebo tečúcich vôd. Niekoľkonásobne predĺžená a poprehýbaná peritréma tohoto druhu sa považuje za morfolplastickú adaptáciu k životu v semiakvatickom prostredí. U nás bol doteraz zistený iba v južných oblastiach, kde je napríklad pomerne hojný v riečnych inundáciách Dunaja a Moravy.

***Dinychus perforatus* KRAMER, 1882**

Publikované údaje: 1 ♀ – 26. 6. 1995, Bottovo, vodná nádrž (MAŠÁN 2000, 2001).

Nepublikované údaje: 2 ♀♀, 7 ♂♂, 3 NN – 27. 6. 2002, Radzovce, Obručná; 5 ♀♀, 5 ♂♂, 1 N – 30. 7. 2003, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 4 ♀♀, 5 ♂♂, 2 NN – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (bučina); 15 ♀♀, 14 ♂♂, 3 NN – 31. 7. 2003, Hajnáčka, PR Steblová skala; 4 ♀♀, 2 ♂♂ – 21. 6. 2005, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 3 ♀♀ – 5. 6. 2006, Hostice, vodná nádrž; 1 ♀, 2 ♂♂ – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre; 1 ♀, 1 ♂ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok; 2 ♀♀, 1 N – 25. 7. 2006, Petrovce, Cerová (dubová hrabina); 1 ♀ – 25. 7. 2006, Petrovce, Cerová (bučina); 5 ♀♀, 1 ♂ – 25. 7. 2006, Petrovce, CHA Fenek; 1 ♂ – 25. 7. 2006, Tachty, dolina Gortvy; 1 N – 22. 5. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 1 ♀, 1 N – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (jelšina); 10 ♀♀, 7 ♂♂, 4 NN – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek; 72 ♀♀, 10 ♂♂, 14 NN – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Stípková jaskyňa; 10 ♀♀, 18 ♂♂, 11 NN – 4. 10. 2007, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok.

V podmienkach Slovenska veľmi hojný a všeobecne rozšírený edafický detrikol obývajúci najmä lesnú opadanku a pôdny detritus. Vyznačuje sa širokou ekologickou potenciou a ako jediná z našich zástupcov rodu *Dinychus* je rozšírený od nížin po alpske pásmo. Žije v rozmanitých lesných aj nelesných biotopoch. Preferuje však vlhšie stanovišťa a listnaté porasty.

***Dinychus woelkei* HIRSCHMANN et ZIRNGIEBL-NICOL, 1969**

Nepublikované údaje: 4 ♀♀, 1 ♂, 1 N – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikóriový porast (huby); 1 ♀ – 4. 9. 2006, Chrámec.

Detrikol obývajúci drevné substráty v rôznom stupni rozkladu. Na Slovensku je rozšírený od nížin po stredné polohy (do 1000 m n. m.). Preferuje najmä odumreté drevo rôznych listnáčov v zalesnenom území.

***Urodiaspis* BERLESE, 1916**

***Urodiaspis pannonica* WILLMANN, 1951**

Publikované údaje: 2 NN – 8. 8. 1997, Gemerská Hôrka (MAŠÁN 2000, 2001).

Nepublikované údaje: 1 N – 29. 4. 2000, Blhovce, Črep; 7 ♀♀, 2 NN – 27. 6. 2002, Radzovce, Obručná; 6 ♀♀ – 27. 6. 2002, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 10 ♀♀, 1 N – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (cerina); 8 ♀♀ – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (bučina); 9 ♀♀ – 30. 7. 2003, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 12 ♀♀, 1 N – 31. 7. 2003, Hajnáčka, PR Steblová skala; 2 ♀♀ – 20. 6. 2005, Rimavská Sobota, PR Kurinecká dubina; 7 ♀♀ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 4 ♀♀ – 25. 7. 2006, Petrovce, Cerová (dubová hrabina); 2 ♀♀ – 25. 7. 2006, Petrovce, Cerová (bučina); 2 ♀♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 5 ♀♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, Tilič; 4 ♀♀ – 5. 9. 2006, Tachty, Havranie; 4 ♀♀, 5 NN – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (cerina); 1 ♀, 2 NN – 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 5 ♀♀, 1 N – 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala (bučina); 6 ♀♀, 2 NN – 22. 5. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 3 ♀♀ – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (bučina); 11 ♀♀, 2 NN – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 12 ♀♀, 1 N – 4. 10. 2007, Radzovce, Obručná; 1 ♀ – 4. 10. 2007, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok.

Edafický detrikol. Lesný druh s afinitou k listnatým porastom. Preferuje teplejšie a suchšie listnaté lesy, najmä dubové hrabiny, dubiny a dubové bučiny. Obýva aj xerothermné fytocenózy nízkych vrchovín a predhorí. Napriek tomu je schopný, na niektorých vhodných lokalitách, pomerne početne osídľovať aj jedľovo-bukové porasty okolo 800 m n. m.

***Urodiaspis tecta* (KRAMER, 1876)**

Publikované údaje: 1 ♀ – 27. 6. 1995, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 1 N – 8. 8. 1997, Gemerská Hôrka (Mašan 2000, 2001).

Nepublikované údaje: 1 ♀, 1 N – 30. 4. 2000, Hajnáčka, Tilič; 2 ♀♀ – 27. 6. 2002, Radzovce, Obručná; 2 ♀♀ – 30. 7. 2003, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 13 ♀♀ – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (cerina); 5 ♀♀, 1 N – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (bučina); 24 ♀♀, 1 N – 30. 7. 2003, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 15 ♀♀, 1 N – 31. 7. 2003, Hajnáčka, PR Steblová skala; 3 ♀♀ – 20. 6. 2005, Rimavská Sobota, PR Kurinecká dubina; 1 ♀ – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikóriový porast (opadanka); 3 ♀♀, 1 ♂ – 21. 6. 2005, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 6 ♀♀ – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre; 2 ♀♀ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok; 1 ♀ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 1 ♀ – 7. 6. 2006, Belina, PP Belinské skaly; 1 ♀ – 25. 7. 2006, Petrovce, Cerová (dubová hrabina); 2 ♀♀ – 25. 7. 2006, Petrovce, Cerová (bučina); 3 ♀♀ – 25. 7. 2006, Tachty, dolina Gortvy; 6 ♀♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 5 ♀♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, Tilič; 1 ♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, PP Zaboda; 1 ♂ – 26. 7. 2006, Šurice, PP Soví hrad; 2 ♂♂ – 4. 9. 2006, Chrámec; 6 ♀♀ – 4. 9. 2006, Chrámec, Teplá dolina; 12 ♀♀, 2 NN – 5. 9. 2006, Tachty, Havranie; 1 ♀, 1 ♂ – 5. 9. 2006, Šurice, PP Soví hrad (bučina); 1 ♀ – 6. 9. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 2 ♀♀, 2 NN – 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad (bučina); 2 NN – 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 1 N – 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala (bučina); 1 ♀ – 21. 5. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy; 4 ♀♀ – 22. 5. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 2 ♀♀ – 22. 5. 2007, Tachty; 1 ♀, 2 NN – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (bučina); 3 ♀♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek; 3 ♀♀ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ebeckého jaskyňa; 1 ♀ – 4. 10. 2007, Belina, Malobelinská hora; 5 ♀♀, 2 NN – 4. 10. 2007, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok.

Edafický detrikol schopný obývať rôzne substráty a biotopy. Na Slovensku preferuje najmä teplé a svetlé listnaté lesné porasty v nižších a v stredných polohách. Najvyššiu početnosť dosahuje v dubových hrabinách, v bukových dubinách a v tvrdých luhoch. Vystupuje až k vrchnej hranici lesa, avšak v homogénnych smrečinách je jeho početnosť výrazne znížená.

***Uroobovella* BERLESE, 1905**

***Uroobovella feideri* HUȚU, 1976**

Nepublikované údaje: 3 ♀♀, 2 ♂♂, 1 N – 5. 6. 2006, Hostice, vodná nádrž; 1 ♀ – 25. 7. 2006, Tachty, dolina Gortvy; 2 ♀♀, 1 ♂, 4 NN – 26. 7. 2006, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 2 ♀♀, 1 ♂, 2 NN – 26. 7. 2006, Hajnáčka, Tilič; 3 NN – 26. 7. 2006, Šurice, PP Soví hrad.

Edafický detrikol. Žije v pôdnom humuse, hrabanke a opadanke, ale často obýva aj drevné substráty. Vyskytuje sa v lesných i nelesných biotopoch. Cez územie Slovenska prechádza západná hranica jeho rozšírenia, pretože na západnom Slovensku chýba. Chýba aj v nížinách, i keď je schopný hojne obývať aj lúčne fytocenózy a ruderály v stredných polohách. Druh početnejšie zaznamenaný v zmiešaných a ihličnatých porastoch než v homogénnych listnatých porastoch.

***Uroobovella fimicola* (BERLESE, 1903)**

Nepublikované údaje: 4 NN – 5. 9. 2006, Šurice; 1 ♀ – 3. 10. 2007, Šurice.

Koprofilný druh nížin, ktorý žije v rozmanitých zahŕňajúcich substrátoch, najmä v maštaľnom hnoji a hnojúcich rastlinných zvyškoch. V niektorých vhodných substrátoch má jeho výskyt masový charakter. Foretické deutonymfy sa rozširujú na koprofilných muchách.

***Uroobovella flagelliger* (BERLESE, 1910)**

Nepublikované údaje: 1 N – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikóriový porast (huby).

Subkortikolný a lignikolný druh. Na našom území bol najčastejšie individuálne zbieraný pod kôrou a v hnijúcom dreve rôznych listnáčov. Jeho nálezy v dreve ihličnatých drevín boli vzácnejšie.

***Uroobovella marginata* (C. L. KOCH, 1839)**

Nepublikované údaje: 2 NN – 5. 9. 2006, Šurice; 9 ♀♀, 8 ♂♂, 14 NN – 3. 10. 2007, Šurice.

Koprofilný druh rozšírený najmä v nížinách a zistený u nás vo vzorkách čerstvého i vyzretého maštaľného hnoja, hnojúceho kompostu, rozkladajúcich sa húb a pôdneho detritu spod kadavera srny. Jeho deutonymfy sú známe foretickou aktivitou na koprofilnom hmyze.

***Uroobovella obovata* (CANESTRINI et BERLESE, 1884)**

Nepublikované údaje: 1 N – 27. 6. 2002, Radzovce, Obručná; 2 ♀♀ – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (bučina); 1 ♂ – 31. 7. 2003, Hajnáčka, PR Steblová skala; 1 N – 26. 7. 2006, Hajnáčka, Tilič.

Hojný myrmekofilný druh, ktorý preferuje najmä mraveniská rôznych druhov hostiteľov z rodu *Lasius* postavené pod kôrou, v práchnivých pňoch a v kmeňoch. Možno ho zistiť aj v rôznych drevných substrátoch mimo mravenísk.

***Uroobovella pulchella* (BERLESE, 1904)**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikóriový porast (opadanka); 1 ♀ – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikóriový porast (huby); 4 ♀♀, 2 NN – 21. 6. 2005, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 3 ♀♀ – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre; 2 ♀♀ – 25. 7. 2006, Petrovce, Cerová (dubová hrabina); 1 ♀ – 29. 4. 2007, Šurice, PP Sovi hrad (bučina).

Subkortikálny a lignikolný druh obývajúci najmä odumreté drevo listnatých aj ihličnatých stromov. Vyskytuje sa tiež v preosevoch pôdneho detritu, najmä deutonymfy. Druh preferujúci nižšie a stredné polohy.

***Uroobovella pyriiformis* (BERLESE, 1920)**

Nepublikované údaje: 2 NN – 25. 7. 2006, Petrovce, Cerová (bučina); 1 ♂ – 3. 10. 2007, Šurice.

Saprofilný detrikol, ktorý obýva najrozmanitejšie hnojúce substráty živočíšneho a rastlinného pôvodu. U nás bol zaznamenaný v takých substrátoch ako sú hnojúce rastlinné zvyšky, vyzretý maštaľný hnoj, hniezdo sršňa a havrana, a práchnivá drevná drť.

***Uroobovella rackei* (OUDEMANS, 1912)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 27. 6. 2002, Radzovce, Obručná; 2 ♀♀, 3 ♂♂, 2 NN – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre.

Nidikolný druh adaptovaný k životu v hniezdach krta *Talpa europaea*. Druh príležitostne zistený aj v hniezdach *Myodes glareolus* a v preosevoch pôdneho detritu a lesnej opadanky. Jeho výskyt bol zaznamenaný na nižšie položených lokalitách (do 650 m n. m.).

***Uroobovella subvitrea* KARG, 1989**

Nepublikované údaje: 8 ♀♀, 7 ♂♂, 11 NN – 3. 10. 2007, Šurice.

Pravdepodobne koprofilný druh známy doteraz iba z Nemecka, z prihnojeného pôdneho substrátu v pareniskách s kultúrou uhorky. Nález v hnoji z Cerovej vrchoviny je prvým pre územie Slovenska.

***Uroobovella vinicolora* (VITZTHUM, 1926)**

Nepublikované údaje: 1 N – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška.

Subkortikálny druh žerových chodbičiek xylofágneho hmyzu. Je rozšírený najmä v lesoch stredných a vyšších polôh.

***Trichocylliba* BERLESE, 1903**

***Trichocylliba comata* (LEONARDI, 1895)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 4. 9. 2006, Chrámec.

Myrmekofil. Ektoparazit mravcov cicajúci hemolymfu z lariev rôznych hostiteľských druhov. Zaznamenaný na mravcoch z rodov *Camponotus*, *Lasius* a *Myrmica*. Od nás známy z mravenísk druhov *Lasius flavus* a *L. niger* v práchnivom dreve. Druh nižších polôh a teplejších stanovišť.

Trachyuropodidae BERLESE, 1917

Trachyuropoda BERLESE, 1888

***Trachyuropoda coccinea* (MICHAEL, 1891)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 5. 6. 2006, Hostice, vodná nádrž; 1 ♀ – 5. 9. 2006, Šurice, PP Soví hrad (IZ).

Myrmekofil, ktorý žije v mraveniskách rôznych druhov mravcov, napr. z rodov *Aphaenogaster*, *Camponotus*, *Formica*, *Lasius*, *Myrmica* a *Tetramorium*. Je schopný migrovať aj do okolia mravenísk, pretože je nachádzaný aj v preosevoch pôdneho detritu. Preferuje najmä hlinené a zemné mraveniská a mraveniská pod kameňmi. Všeobecne rozšírený a hojný druh v nížinách a stredných polohách.

***Trachyuropoda excavata* (WASMANN, 1899)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 5. 6. 2006, Hostice, vodná nádrž; 3 ♀♀, 1 ♂ – 4. 9. 2006, Chrámec; 1 ♀, 5 ♂♂, 1 N – 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad (xerotherm).

Myrmekofil, ktorý obýva najmä mraveniská druhu *Tetramorium caespitum*. Príležitostne bol zistený aj u iných mravcov z rodov *Dendrolasius*, *Formica*, *Lasius*, *Leptothorax*, *Myrmica*, *Ponera*, *Solenopsis* a *Tapinoma*. Výrazne preferuje suché a teplé stanovišťa.

***Trachyuropoda hirschmanni* PECINA, 1980**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 5. 6. 2006, Hostice, vodná nádrž.

Myrmekofil opísaný na základe typového materiálu z mraveniska *Lasius niger* zo susednej Českej republiky. Doterajšie dva nálezy tohto druhu zo Slovenska sa viažu k mravenisku *Formica pratensis* a nedeterminovaného mravca.

Oplitis BERLESE, 1884

***Oplitis alophora* (BERLESE, 1903)**

Nepublikované údaje: 1 ♂ – 21. 6. 2005, Veľký Blh, PR Horný Červený les.

Myrmekofil s afinitou ku mraveniskám druhov z rodu *Lasius*. U nás nájdený v mravenisku hostiteľa *Formica polycтена*.

***Oplitis berleseiphiloctena* HIRSCHMANN, 1991**

Nepublikované údaje: 1 ♂ – 4. 9. 2006, Chrámec, Teplá dolina.

Vzácnny myrmekofil zistený v hlinených mraveniskách *Lasius flavus* a preoseve pôdneho detritu.

***Oplitis conspicua* (BERLESE, 1903)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 5. 9. 2006, Šurice, PP Soví hrad (IZ); 1 ♀, 1 N – 22. 5. 2007, Tachty.

Myrmekofil, ktorý je pomerne často nachádzaný aj mimo mravenísk, a to v preosevoch opadanky a pôdnych vzorkách. Na Slovensku je pomerne hojný v hlinených mraveniskách *Lasius flavus* na niektorých xerothermných lokalitách. Druh preferujúci nižšie polohy.

***Oplitis pecinai* HIRSCHMANN, 1984**

Nepublikované údaje: 1 ♂ – 4. 9. 2006, Chrámec.

Myrmekofil. U nás bol zaznamenaný na teplých lokalitách v rôznych typoch mravenísk, u mravcov *Formica pratensis*, *Lasius* spp. a *Tetramorium caespitum*. Druh známy doteraz iba z nášho územia.

***Oplitis punctata* MAŠÁN, 1999**

Nepublikované údaje: 1 ♂ – 4. 9. 2006, Chrámec.

Myrmekofil, ktorý bol zistený v práchnivých pňoch na zalesnených stacionároch, s mraveniskami druhov rodu *Lasius*. Druh známy doteraz iba z nášho územia.

***Oplitis schmitzi* (KNEISSL, 1908)**

Nepublikované údaje: 1 ♂ – 5. 6. 2006, Hostice, vodná nádrž.

Myrmekofil. U nás výlučne nachádzaný v hlinených mraveniskách druhu *Lasius flavus*. Uprednostňuje lúčne biotopy a nižšie polohy do 500 m n. m.

Uropodidae BERLESE, 1900

***Metagynella* BERLESE, 1919**

***Metagynella carpathica* (BALOGH, 1943)**

Nepublikované údaje: 1 ♀, 1 ♂, 1 N – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikóriový porast (opadanka).

Lignikolný druh, ktorý žije v žerových chodbičkách drevokazných chrobákov a v rozkladajúcom sa dreve. U nás sú jeho foretické aktívne deutonymfy bežne a početne nachádzané najmä na imágach roháčika *Dorcus parallelipedus* (Lucanidae), ktorý sa vyvíja v dreve rôznych listnáčov. Dospelce sú veľmi vzácne. Druh nachádzaný na lokalitách v nižších polohách.

***Uropoda* LATREILLE, 1806**

***Uropoda erlangensis* HIRSCHMANN et ZIRNGIEBL-NICOL, 1969**

Publikované údaje: 1 N – 8. 8. 1997, Gemerská Hôrka (MAŠÁN 2000, 2001).

Nepublikované údaje: 2 ♀♀, 1 N – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok; 5 ♀♀, 4 NN – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 1 ♀, 3 NN – 25. 7. 2006, Petrovce, CHA Fenek; 2 ♀♀ – 22. 5. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 1 ♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek; 1 ♀ – 4. 10. 2007, Belina, Malobelinská hora.

Edafický detrikol. Na Slovensku je druhom s pomerne lokálnym výskytom. Rozšírený je najmä v listnatých lesoch pahorkatín a predhorí. Na území nad 950 m n. m. nebol u nás doteraz zistený, rovnako ako v homogénnych ihličnatých lesoch. Preferuje pomerne teplé bukové porasty a javorové bučiny, ale napríklad v teplejších dubinách je menej početný. V kotlinách severného Slovenska sa vyskytuje aj vo vrbových porastoch ruderálneho charakteru.

***Uropoda fumicola* (SCHWEIZER, 1961)**

Nepublikované údaje: 1 ♀, 1 ♂ – 3. 10. 2007, Šurice.

Saprofil a koprofil, ktorý bol u nás iba sporadicky zaznamenaný v hnoji, hniúcom komposte a hniezde havrana. Uprednostňuje nižšie polohy.

***Uropoda hamulifera* MICHAEL, 1894**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 4. 9. 2006, Chrámec.

Myrmekofil, ktorý sa vyskytuje v mraveniskách rôznych druhov mravcov, najmä z rodu *Lasius*. Preferuje lesné biotopy a mraveniská umiestnené pod kôrou a v práchnivom dreve. Rozšírený v nížinách a stredných polohách.

***Uropoda kargi* HIRSCHMANN et ZIRNGIEBL-NICOL, 1969**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikórový porast (opadanka); 1 ♀ – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre; 2 ♀♀ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 1 ♀ – 7. 6. 2006, Šurice, PP Soví hrad (bučina); 3 ♀♀ – 25. 7. 2006, Tachty, dolina Gortvy; 1 ♀ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, Tilič.

Pomerne zriedkavý a lokálny edafický detrikol. Výhradne lesný druh s afinitou ku listnatým porastom so zastúpením buka. Druh pahorkatín a predhorí.

***Uropoda minima* KRAMER, 1882**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok; 2 ♀♀ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 1 ♀ – 5. 9. 2006, Tachty, Havranie.

Edafický detrikol bežne nachádzaný v rozmanitých lesných porastoch, ale často s nízkou početnosťou aj na rôznych ruderalných a lúčnych stanovištiach. Druh so širokou ekologickou potenciou a rozšírený takmer na celom našom území od nížin po kosodrevinové pásmo. Najvyššiu početnosť má v bukových a dubovo-bukových lesoch, a to na presvetlených stacionároch, na svahoch s južnou expozíciou a v agátových porastoch, prípadne v agátinách s prímесou borovice.

***Uropoda misella* (BERLESE, 1916)**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 30. 7. 2003, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 3 ♀♀ – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre; 8 ♀♀ – 4. 10. 2007, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok.

Lesný edafický detrikol stredných až vyšších polôh. V kotlinách severného Slovenska bol zistený aj vo vrbových porastoch ruderalného charakteru. Najvyššiu početnosť má u nás v bukových lesoch. Ako jeden z mála zástupcov rodu sa pomerne početne vyskytuje aj v opadanke ihličnatých lesných porastov.

***Uropoda orbicularis* (J. MÜLLER, 1776)**

Publikované údaje: 5 NN – 27. 6. 1995, Chrámec; 2 NN – 28. 6. 1995, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad (MAŠÁN 2000, 2001).

Nepublikované údaje: 3 NN – 5. 6. 2006, Hostice, vodná nádrž; 14 NN – 7. 6. 2006, Šurice, PP Soví hrad (lajniaky); 1 ♀, 9 NN – 5. 9. 2006, Šurice; 2 NN – 5. 9. 2006, Šurice, PP Soví hrad (nory); 1 ♀, 10 NN – 5. 9. 2006, Gemerský Jablonec, vodná nádrž; 2 NN – 2. 10. 2007, Hostice, vodná nádrž; 204 NN – 3. 10. 2007, Šurice.

Saprofilný a koprofilný druh. Jeden z najbežnejších roztočov kohorty Uropodina a všeobecne rozšírený po celom našom území, najmä však v nižších a stredných polohách. Detrikol zaznamenaný v najrozmanitejších organických substrátoch živočíšneho i rastlinného pôvodu, ako je humus, rašelina, opadanka, machy, hniezda vtákov a cicavcov, mraveniská, kadavery, rozkladajúce sa drevo, hnoj, exkrementy, kompost, siláž, hnijúce seno a pod. Deutonymfy sa vyznačujú foretickou aktivitou na rôznych koprofilných, saprofilných a nidikolných chrobákoch z čeľadi Scarabaeidae a Histeridae.

***Uropoda sopronensis* WIŚNIEWSKI et HIRSCHMANN, 1990**

Publikované údaje: 2 ♀♀ – 27. 6. 1995, Chrámec; 1 ♂ – 28. 6. 1995, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad (MAŠÁN 2000, 2001).

Nepublikované údaje: 1 ♂ – 27. 6. 2002, Radzovce, Obručná; 1 ♀ – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (bučina); 4 ♀♀ – 31. 7. 2003, Hajnáčka, PR Steblová skala; 6 ♀♀, 5 ♂♂, 4 NN – 4. 9. 2006, Chrámec; 127 ♀♀, 70 NN – 4. 9. 2006, Chrámec, Teplá dolina; 1 ♀ – 6. 9. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 5 NN – 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 6 ♀♀, 4 ♂♂, 6 NN – 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala (bučina).

Edafický detrikol výlučne obývajúcí teplejšie a suchšie lesné porasty v nížinách a nižších pahorkatinách. Najhojnejšie sa vyskytuje v opadanke teplomilných dúbav a dubových hrabin, ale často tiež aj na vyslovene xerothermných stanovištiach. Jedine v podmienkach Bukovských vrchov bol zistený aj v listnatých lesoch s dominantným zastúpením buka. Cez naše južné územie prechádza severná hranica areálu tohto teplomilného druhu.

***Uropoda splendida* KRAMER, 1882**

Publikované údaje: 11 ♀♀, 7 ♂♂, 27 NN – 8. 8. 1997, Gemerská Hôrka (MAŠÁN 2000, 2001).

Nepublikované údaje: 4 NN – 29. 4. 2000, Blhovce, Črep; 20 ♀♀, 31 ♂♂, 29 NN – 27. 6. 2002, Radzovce, Obručná; 3 NN – 27. 6. 2002, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 14 ♀♀, 5 ♂♂, 16 NN – 30. 7. 2003, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 1 N – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (cerina); 16 ♀♀, 16 ♂♂, 53 NN – 30. 7. 2003, Radzovce, Obručná (bučina); 18 ♀♀, 18 ♂♂, 18 NN – 30. 7. 2003, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 1 ♀, 1 N – 31. 7. 2003, Hajnáčka, PR Steblová skala; 2 ♀♀, 1 ♂, 1 N – 20. 6. 2005, Rimavská Sobota, PR Kurinecká dubina; 3 ♀♀, 3 ♂♂, 2 NN – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikórový porast (opadanka); 2 ♀♀ – 21. 6. 2005, Teplý vrch, CHA Hikórový porast (huby); 2 ♀♀, 1 ♂, 2 NN – 21. 6. 2005, Veľký Blh, PR Horný Červený les; 1 ♀ – 5. 6. 2006, Hostice, vodná nádrž; 5 ♀♀, 2 ♂♂ – 6. 6. 2006, Čakanovce, Tri chotáre; 4 ♀♀, 1 ♂ – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok; 3 ♀♀, 4 ♂♂, 3 NN – 6. 6. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 2 ♀♀, 2 ♂♂ – 7. 6. 2006, Belina, PP Belinské skaly; 2 ♀♀ – 7. 6. 2006, Šurice, PP Soví hrad (bučina); 1 ♀, 3 ♂♂ – 25. 7. 2006, Petrovce, Cerová (dubová hrabina); 2 ♀♀, 1 ♂ – 25. 7. 2006, Petrovce, Cerová (bučina); 2 NN – 25. 7. 2006, Petrovce, CHA Fenek; 1 ♀, 1 ♂, 1 N – 25. 7. 2006, Tachty, dolina Gortvy; 3 ♀♀, 2 NN – 26. 7. 2006, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 1 ♀, 3 NN – 26. 7. 2006, Hajnáčka, Tilič; 6 ♀♀, 3 ♂♂ – 26. 7. 2006, Hajnáčka, PP Zaboda; 4 ♀♀, 3 ♂♂, 2 NN – 26. 7. 2006, Šurice, PP Soví hrad; 1 ♀, 2 ♂♂ – 4. 9. 2006, Chrámec; 2 ♀♀, 2 ♂♂, 3 NN – 5. 9. 2006, Šurice, PP Soví hrad (bučina); 26 ♀♀, 30 ♂♂, 33 NN – 6. 9. 2006, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška; 1 ♀ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly; 1 ♀ – 21. 5. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy; 4 ♀♀, 3 ♂♂, 12 NN – 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad (bučina); 2 ♀♀, 1 ♂, 5 NN – 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala (bučina); 2 ♀♀, 1 ♂, 3 NN – 22. 5. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 3 ♀♀ – 22. 5. 2007, Tachty; 20 ♀♀, 22 ♂♂, 51 NN – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (bučina); 7 ♀♀, 2 NN – 3. 10. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 33 ♀♀, 34 ♂♂, 38 NN – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 1 ♀, 1 ♂, 3 NN – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ebeckého jaskyňa; 5 ♀♀, 1 ♂, 1 N – 4. 10. 2007, Belina, Malobelinská hora; 18 ♀♀, 13 ♂♂, 24 NN – 4. 10. 2007, Radzovce, Obručná; 32 ♀♀, 22 ♂♂, 42 NN – 4. 10. 2007, Šiatorská Bukovinka, Bukovinský potok.

Edafický detrikol, ktorý je veľmi hojný a všeobecne rozšírený v nižších až stredných polohách vrchovín a predhorí. Chýba v nížinách a nezalesnených oblastiach. Druh s výraznou väzbou na listnaté lesy. U nás je najpočetnejší v homogénnych bučinách, s postupne menšou početnosťou sa vyskytuje v dubových bučinách, teplomilných dubinách, dubových hrabinách a v javorových bučinách. V jedľových bučinách je jeho početnosť nízka a podobne aj frekvencia nálezov. Jeho výskyt v ihličnatých lesoch mal iba sporadický charakter.

***Discourella* BERLESE, 1910**

***Discourella modesta* (LEONARDI, 1899)**

Publikované údaje: 1 ♀ – 27. 6. 1995, Chrámec; 1 ♀ – 21. 5. 1999, Bretka (MAŠÁN 2000, 2001).

Nepublikované údaje: 2 ♀♀, 1 N – 1. 5. 2000, Šiatorská Bukovinka (cerina); 8 ♀♀ – 1. 5. 2000, Šiatorská Bukovinka (lúka); 2 ♀♀ – 27. 6. 2002, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 3 ♀♀ – 30. 7. 2003, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 2 ♀♀ – 20. 6. 2005, Rimavská Sobota, PR Kurinecká dubina; 1 ♀, 2 NN – 4. 9. 2006, Chrámec; 1 ♀ – 4. 9. 2006, Chrámec, Teplá dolina; 4 ♀♀ – 6. 9. 2006, Belina, PP Belinské skaly (cerina); 7 ♀♀, 1 N – 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala (bučina); 3 ♀♀, 2 NN – 22. 5. 2007, Hajnáčka, NPR Pohanský hrad; 3 ♀♀, 1 N – 22. 5. 2007, Tachty; 2 ♀♀ – 1. 10. 2007, Janice, Hadia stráň; 31 ♀♀ – 1. 10. 2007, Chrámec, CHA Vinohrady; 1 ♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (xerotherm); 1 ♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (agátina); 4 ♀♀ – 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy (bučina); 7 ♀♀ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Ragáč.

Edafický detrikol. Druh hojne rozšírený najmä v nížinách a kotlinách južných regiónov nášho územia. Žije v rôznych substrátoch, pôde a opadanke, hniezdach a mraveniskách alebo hníjúcom sene a dreve. Najvyššiu početnosť a frekvenciu má u nás v lesostepných fytocenózach, teplomilných dúbavách a dubohrabinách. Početne osídľuje aj rôzne nelesné biotopy a ruderálne stanovišťa.

Poznámky k faune a ekológii zistených druhov

Počas výskumu bolo zistených 54 druhov uropodných roztočov, z toho na území Cerovej vrchoviny 51 druhov a na území Rimavskej kotliny 17 druhov. Tri druhy, *Metagynella carpat-hica*, *Oplitis alophora* a *Polyaspinus patavinus*, boli nájdené iba na lokalitách v Rimavskej kotline. Medzi zistenými druhmi prevažovali eurypotentné a lesné pôdne detrikoly. V lesostepných a stepných stanovištiach boli významne zastúpené najmä teplomilné myrmekofilné druhy, ale aj teplomilné edafické druhy pravdepodobne submediteránneho až mediteránneho pôvodu (napr. *Trachytes baloghi*, *Trichouropoda elegans* a *Uropoda sopronensis*). Na rozdiel od podobne intenzívneho výskumu v Národnom parku Poloniny, boli zistené aj typické xerofily viazané na suché stepné až lesostepné biotopy (napr. *Trachytes baloghi*, mnohé druhy z rodov *Oplitis* a *Trachyuropoda*), a to na viacerých lokalitách.

Roztoče kohorty Uropodina zastúpené vo faune Cerovej vrchoviny a Rimavskej kotliny možno podľa topických nárokov rozdeliť do piatich základných skupín:

1) Edafické detrikoly (42,6 % druhov) tvorili druhovo najpočetnejšiu skupinu 23 druhov, do ktorej možno zaradiť nasledovné roztoče: *Dinychus arcuatus*, *Dinychus inermis*, *Dinychus perforatus*, *Discourella modesta*, *Nenteria breviunguiculata*, *Nenteria stylifera*, *Polyaspinus schweizeri*, *Trachytes aegrota*, *Trachytes baloghi*, *Trachytes pauperior*, *Trichouropoda elegans*, *Trichouropoda karawaiewi*, *Trichouropoda obscurasimilis*, *Trichouropoda ovalis*, *Urodiaspis pannonica*, *Urodiaspis tecta*, *Uroobovella feideri*, *Uropoda erlangensis*, *Uropoda kargi*, *Uropoda minima*, *Uropoda misella*, *Uropoda sopronensis* a *Uropoda splendida*. Zväčša sú to silvikoly, ktoré obývajú listovú opadanku, humusovú a fermentačnú pôdnu vrstvu a rozmanitý detritus. Spoločenstvá edafických detrikolov boli charakteristické výrazne vyššou druhovou rozmanitosťou a početnosťou v listnatých porastoch než v porastoch zmiešaných alebo ihličnatých. Typické horské druhy edafických detrikolov v Cerovej vrchovine neboli zistené, z mnohých napr. *Trachytes hirschmanni*, *Trachytes irenae*, *Dinychus sublaevis* a *Dinychus septentrionalis*.

Na väčšine lesných biotopov najčastejšie dominovali niektoré z eurypotentných druhov ako sú *Trachytes aegrota*, *Dinychus perforatus*, *Trichouropoda ovalis*, *Trichouropoda karawaiewi*, *Urodiaspis tecta*, *Urodiaspis pannonica* a *Uropoda splendida*. Na stepných až lesostepných stanovištiach ako aj v teplomilných dúbavách dosahovali významné zastúpenie aj *Discourella modesta*, *Trachytes baloghi* a *Uropoda sopronensis*.

2) Obligátne myrmekofily (25,9 % druhov). Na skúmanom území významne zastúpená skupina 14 druhov, a to aj napriek tomu, že nebola cielene študovaná. Patria sem všetky zistené druhy z rodov *Oplitis* (*Oplitis alophora*, *Oplitis berleseiphiloctena*, *Oplitis conspicua*, *Oplitis pecinai*, *Oplitis punctata* a *Oplitis schmitzi*) a *Trachyuropoda* (*Trachyuropoda coccinea*, *Trachyuropoda excavata* a *Trachyuropoda hirschmanni*), a tiež roztoče *Nenteria breviperitremata*, *Trichocylliba comata*, *Trichouropoda calcarata*, *Uroobovella obovata* a *Uropoda hamulifera*. V mraveniskách požírajú najmä mycélium húb a plesní, mravčie výkaly, exúvie lariev a kukiel, rôznu drobnú faunu a rôzne „odpadové“ produkty kolónie. Podľa výberu hostiteľov boli zistené tak monoxénne ako polyxénne formy. Polyxénne druhy, na rozdiel od monoxénnych, sa vyskytujú v rôznych typoch mravenísk a u hostiteľov rôznych rodov.

Syneketné druhy obývajú mraveniská pre bohaté zdroje potravy a vhodné mikroklimatické podmienky. Vzájomný vzťah týchto roztočov a hostiteľských mravcov je indiferentný (zástupcovia rodu *Trachyuropoda*). Symfily sú s mravcami v úzkom komenzálnom vzťahu a môžu byť na nich výrazne závislé. Medzi nich možno zaradiť takmer všetky druhy rodu *Oplitis*, ktoré sú známe tým, že sa prichytávajú k telu mravcov v blízkosti hryzadiel. Na týchto miestach požírajú prichytené zvyšky potravy mravcov alebo prípadne vyciavajú análne výlučky. Podieľajú sa tak na „povrchovej očiste“ tela mravcov. Synechtrické druhy mravcom škodia, veľmi často sa mravcami alebo ich vývinovými štádiami živia a zvyčajne sú s mravcami v „nepriateľskom“ vzťahu (u nás už v úvode spomenutý parazit *Trichocylliba comata*).

3) **Obligátne saprofilny** (14,8 % druhov). Skupina 8 druhov, ktoré žijú v zahŕňajúcich substrátoch rozmanitého organického pôvodu. Možno sem zaradiť tiež koprofilné druhy s rôznou afinitou k exkrementom veľkých bylinožravcov a maštalnému hnoju. Niektoré koprofilné druhy sú schopné rýchlo a početne osídľovať už veľmi čerstvý hnoj s vysokým obsahom vody a dusíkatých látok (*Uroobovella fimicola* a *Uropoda orbicularis*), iné sa začínajú vyskytovať v neskorších sukcesných štádiách (*Nenteria ritzemai*, *Nenteria slovacica*, *Uroobovella marginata* a *Uropoda fumicola*), a druhy *Uroobovella pyriformis* a pravdepodobne aj *Uroobovella subvirens* preferujú starý a vyzretý hnoj.

4) **Subkortikoly a lignikoly** (13 % druhov). Skupina 7 druhov. Subkortikolné druhy boli zastúpené najmä v rode *Uroobovella* (*Uroobovella vinicolora* a *Uroobovella flagelliger*). Obývajú žerové chodbičky lariev rôzneho podkôrneho a xylofágneho hmyzu. Potravou sú im pravdepodobne ambróziové huby. K životu pod kôrou sú zväčša prispôsobené výrazne splošteným telom. U lignikolných druhov, ktoré žijú v odumretom a hnilobou napadnutom dreve, sa táto morfológická adaptácia zjavne neprejavuje, a majú telo takmer valcovité. Lignikolné druhy boli v Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline zastúpené nasledovnými druhmi roztočov: *Dinychus bincheaacarinator*, *Dinychus woelkei*, *Metagynella carpathica*, *Polyaspis patavinus* a *Uroobovella pulchella*.

5) **Nidikoly** (3,7 % druhov). Sem možno zaradiť iba dva roztoče, ktoré majú aspoň časť životného cyklu spätú s hniezdom teplokrvného hostiteľa, a to druh *Uroobovella rackei*, ktorý je špecifickým obyvateľom hniezd krtovej, a druh *Uroseius infirmus*, ktorý je známy tým, že obýva vtáčie hniezda a jeho deutonymfy foreticky využívajú rovnako nidikolné chrobáky z rodu *Trox* (Scarabaeoidea).

K uvedenému ekologickému rozdeleniu druhov treba dodať, že je pomerne schematické a má poslúžiť iba ako orientačný náčrt topických väzieb druhov zistených v Cerovej vrchovine a Rimavskej kotline. U niektorých druhov, aj pomerne hojných, je obtiažne určiť primárny životný mikrohabitat. Napr. roztoč *Polyaspinus schweizeri* sa rovnako početne vyskytuje v pôdnom detritu i v odumretom dreve. Preto ho môžeme zaradiť zároveň do dvoch topických skupín. Niektoré myrmekofily preferujú mraveniská umiestnené v starých odumretých kmeňoch alebo pod kôrou stromov. Druhy obývajúce práchno stromov sa zasa niekedy početne vyskytujú v dutinových hniezdach vtákov.

Zoogeografická charakteristika zistených druhov

Vďaka súčasným stále neúplným poznatkom nie je možné dostatočne presne zhodnotiť historický pôvod a vývoj fauny roztočov kohorty Uropodina zistenej na študovanom území, a urobiť tak podrobný zoogeografický rozbor druhov. Súvisí to aj s tým, že množstvo druhov je známych iba z pôvodných opisov a na základe obmedzeného počtu nálezov. Tiež chýbajú podrobnejšie faunistické údaje z ázijskej časti Ruska, konkrétne zo západnej Sibíri. Údaje z tejto časti Palearktu by mohli poukázať na eurosibírsky pôvod niektorých druhov, ktorý je pomerne bežný v niektorých skupinách hmyzu.

Na území Slovenska sa stretávajú dve súčasti eurosibírskej podoblasti, provincia listnatých lesov a provincia stepí, ktorá zasahuje rôzne hlboko južné časti nášho územia. Táto skutočnosť výrazne ovplyvňuje aj charakter rozšírenia viacerých druhov roztočov kohorty Uropodina na území Slovenska. Napr. rozmedzie medzi týmito provinciami – konkrétne medzi panónskym a podkarpatským úsekom – výrazne obmedzuje areál väčšiny silvikolov a xerofilov (pozri ekologické charakteristiky druhov).

Ochrana druhovej diverzity v Cerovej vrchovine a jej význam

Edafické roztoče, Uropodina nevynímajúc, špecificky preferujú rozmanité životné substráty (pôdne detrikoly, myrmekofily, saprofilny, nidikoly a i.) a patria k najvýznamnejším

bioindikátorom rôznych ekologických faktorov – napr. pôdnej vlhkosti (hygrofily, xerofily) a teploty (psychrofil, termofily). V súčasnosti sú však ekologické nároky mnohých druhov roztočov stále neznáme a táto skutočnosť zvyrazňuje najmä význam komplexnej ochrany živočíšnych a rastlinných spoločenstiev. Mnohé druhy roztočov sú viazané na pôvodné lesné biotopy, ktorých plocha sa nepretržite rýchle zmenšuje. Pôdne roztoče sa čoraz častejšie stávajú modelovou skupinou pri súbornom výskume zooedafónu, ktorý už priniesol celý rad nových a významných poznatkov využiteľných v širšej pedobiologickej praxi, napr. pri hodnotení vplyvov rôznych biotických a abiotických faktorov na biocenózy, typológiu biotopov a pôvodnosti ekosystémov.

Najmä v súvislosti s mikroskopickými rozmermi tela roztočov treba poznamenať, že ich cielená druhová ochrana nemá praktický význam. Je možná iba na úrovni spoločenstiev ochranou celých biotopov. Ochrana väčšiny najvýznamnejších biotopov v CHKO Cerová vrchovina je zabezpečovaná celoplošne ako aj štatútom rezervácií (NPR, PR, PP). Z hľadiska bohatosti fauny Uropodina patria k najcennejším lokalitám najmä xerothermophilné habitaty. Spoločenstvá v týchto habitatoch sa vyznačujú neporovnateľne vyššou druhovou rozmanitosťou, než je to v iných podobných biotopoch na Slovensku.

Záver

1) Predložená práca pojednáva o roztočoch kohorty Uropodina, ktoré žijú na území Cerovej vrchoviny a Rimavskej kotliny. Faunistický výskum tohto územia, akarologicky doteraz nepreskúmaného, priniesol nové a cenné poznatky, neberúc do úvahy iba niektoré čiastkové údaje uverejnené v prácach MAŠÁNA (2000, 2001).

2) Systematický prehľad obsahuje 54 zistených druhov a približne 3800 vyšetrených jedincov, čo z hľadiska celkového počtu zistených druhov Slovenska (150 druhov) predstavuje 36 % našej fauny.

3) *Uroobovella subvitrea* je novým druhom pre faunu Slovenska.

4) Ďalšie významné nálezy boli urobené pre nasledovné vzácne druhy: *Oplitis alophora* (druhá známa lokalita), *Nenteria breviperitremata* a *Oplitis punctata* (tretia známa lokalita), *Nenteria slovaca*, *Oplitis berleseiphiloctena*, *Trachyuropoda excavata*, *Trachyuropoda hirschmanni* a *Uropoda fumicola* (štvrtá známa lokalita), *Oplitis conspicua* a *Trichocylliba comata* (piata známa lokalita).

4) Z hľadiska topických nárokov možno uropodné roztoče rozdeliť do 5 hlavných ekologických skupín. V podmienkach Cerovej vrchoviny a Rimavskej kotliny boli edafické detriky druho najbohatšou skupinou (42,6 %). Pomerne veľkú druhovú rozmanitosť mali obligátne myrmekofily (25,9 %). Menším dielom boli zastúpené saprofil (14,8 %), subkortikoly a lignikoly (13 %) a nidikoly (3,7 %).

Summary

The Cerová vrchovina Highland and Rimavská otlina Basin comprises well-preserved ecosystems with distinctive and very rich acarocoenoses. Mites of the cohort Uropodina (Acari, Parasitiformes) are surveyed. The examined material of these mites consists of about 3,800 individuals belonging to 54 species (36% of Slovak fauna) extracted from 70 samples during April 2000 – October 2008. Before this period, there were only a few published faunistic records of uropodine mites from the above mentioned area. Based on the obtained material, a new species, viz. *Uroobovella subvitrea*, has been found for the first time in Slovakia. Among all the species found, 10 species can be indicated as rare species found only occasionally in Slovakia (MAŠÁN 2000, 2001), viz. *Nenteria breviperitremata*, *Nenteria ritzemai*, *Nenteria*

slovaca, *Oplitis alophora*, *Oplitis berleseiphiloctena*, *Oplitis conspicua*, *Oplitis punctata*, *Trachyuropoda excavata*, *Trachyuropoda hirschmanni*, *Trichocylliba comata*, *Uropoda fumicola*.

As to the ecological requirements, the uropodines occurring in the studied area can be classified into 5 major groups. The richest in species are the edaphic detriticolous species (42.6% of all recorded species) and the obligatory myrmecophiles (25.9%). A smaller portion of species belongs to saprophiles (coprophilous and necrophilous species – 14.8%), species bound to decomposing wooden substrates (subcorticolous and lignicolous species – 13%), and nidicoles (3.7%). The ecological requirements of recorded species have been characterized according to their affinity to individual habitats and microhabitats and from the hypso-metric viewpoint.

Podakovanie

Ďakujeme M. AMBROSOVI (správa CHKO Ponitrie, Nitra) za poskytnutie zberových protokolov o ektoparazitoch drobných zemných cicavcov, M. HAVIAROVÍ (SHMÚ, Bratislava) a V. PAPÁČOVÍ (SSJ, Rimavská Sobota) za poskytnutie materiálu zo skúmanej oblasti. Naša vďaka patrí aj pracovníkom CHKO Cerová vrchovina za všestrannú pomoc a podporu pri terénnom výskume.

Táto štúdia vznikla s príspevím Vedeckej grantovej agentúry VEGA Ministerstva školstva a Slovenskej akadémie vied a bola financovaná projektom číslo 2/0054/08 [Dermanysoid mites (Acari, Mesostigmata) associated with small mammals (Micromammalia) in Slovakia, with consideration on taxonomy, ecology and chorology of individual species].

Literatúra

- BŁOSZYK, J. a MIKO, L. 1989. Pôdna fauna Pienin I. Uropodina (Acarina: Anactinotrichida). Entomol. Probl. 20: 21–47.
- HIRSCHMANN, W. 1984. Gangsystematik der Parasitiformes. Teil 476. Die *latotutuli*-Gruppe, eine neue Adulten-Gruppe der Ganggattung *Oplitis*. Teilgänge, Stadien von 8 neuen *Oplitis*-Arten aus Kamerun (Trachyuropodini, Oplitinae). Acarologie, Schriftenreihe für vergleichende Milbenkunde, Folge 31, HIRSCHMANN-Verlag, s. 156–175.
- KARG, W. 1989. Acari (Acarina), Milben. Unterordnung Parasitiformes (Anactinochaeta), Uropodina KRAMER, Schildkrötenmilben. Die Tierwelt Deutschlands und der angrenzenden Meeresteile nach ihren Merkmalen und nach ihrer Lebensweise, 67. Teil, VEB Gustav FISCHER Verlag, Jena, 203 s.
- MAŠÁN, P. 1999a. New mite species of the cohort Uropodina (Acarina, Mesostigmata) from Slovakia. Biologia, Bratislava 54: 121–133.
- MAŠÁN, P. 1999b. New species of the genera *Trachytes*, *Trichouropoda*, *Nenteria* and *Oplitis* (Acarina, Mesostigmata, Uropodina) from Slovakia. Biologia, Bratislava 54: 501–514.
- MAŠÁN, P. 2000. Roztoče kohorty Uropodina (Acarina, Mesostigmata) Slovenska. Dizertačná práca, Ústav zoológie SAV, Bratislava, 282 s.
- MAŠÁN, P. 2001. Roztoče kohorty Uropodina (Acarina, Mesostigmata) Slovenska. Annot. Zool. Bot. 223: 1–320.
- MAŠÁN, P. a FENĎA, P. 2003. Roztoče – Acari (Parasitiformes, Uropodina). In: MAŠÁN, P. a SVATOŇ, J. (ed.) Pavúkovce Národného parku Poloniny (Arachnida: Araneae, Pseudoscorpiones, Opiliones, Acari – Parasitiformes), Štátna ochrana prírody SR a Správa Národného parku Poloniny, Banská Bystrica a Snina, s. 143–205.

- MAŠÁN, P. a KALÚZ, S. 1999. Mites of the genus *Polyaspinus* (Mesostigmata, Uropodina) from Slovakia. *Biologia*, Bratislava 54: 529–538.
- PECINA, P. 1970a. Contribution to the knowledge of Uropodidae (BERLESE, 1892) sensu HIRSCHMANN et ZIRNGIEBL-NICOL, 1964, of the environs of Prague (Acari, Mesostigmata). *Acta Univ. Carol. (Biol.)* 1968: 417–434.
- PECINA, P. 1970b. Czechoslovak uropodid mites of the genus *Trachytes* MICHAEL, 1894 (Acari, Mesostigmata). *Acta Univ. Carol. (Biol.)* 1969: 39–59.
- PECINA, P. 1980a. Additional data on several Czechoslovak members of the subfamily Trachyuropodinae BERLESE, 1918 (Uropodidae, Mesostigmata). *Acta Univ. Carol. (Biol.)* 1978: 357–388.
- PECINA, P. 1980b. Additional knowledge of members of the genus *Trachytes* MICHAEL, 1894 (Acari, Mesostigmata) from Czechoslovakia. *Acta Univ. Carol. (Biol.)* 1978: 389–407.
- ŠTORKÁN, J. 1940. Myrmecophilní Acari z Čech. *Věst. Čs. zool. spol. Praha* 8: 166–172.

ROZTOČE – ACARI (TROMBIDIFORMES)

Stanislav KALÚZ

Ústav zoológie, Slovenská Akadémia vied, Dúbravská cesta 9, 845 06 Bratislava

Úvod

CHKO Cerová vrchovina z hľadiska pôdnej fauny nepochybne patrí k zaujímavým a hodnotným územiám Slovenska. Jej poloha pri našej južnej hranici spolu s horizontálne aj vertikálne pestro členeným reliéfom, umožnila vytvorenie množstva rozmanitých biocenóz od xerotermov, cez lúky a pasienky, pôvodné cerové dubiny až vlhkejšie a chladné bukové lesy. K hodnote tohto územia v nemalej miere prispel aj geologický vývoj krajiny, kde sú zahrnuté oblasti s vulkanickým podložím a taktiež aj oblasti s treťohornými pieskovecami. Takáto kombinácia klimatických a geologických podmienok je predpokladom pre vývoj rozličných typov biocenóz s množstvom rozdielných a špecifických habitatov.

Trombidiiformné roztoče zahrňujú desiatky čeľadí s množstvom druhov. Sledovanie týchto skupín v CHKO Cerová vrchovina sa uskutočnilo iba na niekoľko málo lokalitách a v priebehu jednej vegetačnej sezóny. Preto sú údaje o trombidiiformných roztočoch z tohto územia iba predbežné a pre skompletizovanie spektra druhov by bol potrebný oveľa rozsiahlejší výskum. Napriek tomu tieto údaje o trombidiiformných pôdnych roztočoch kohort Tarsonemina, Endeostigmata, Prostigmata a Parasitengona z územia CHKO Cerová vrchovina poskytujú prvý komplexnejší, aj keď iba orientačný prehľad druhového spektra a habitatov výskytu jednotlivých taxónov.

Stav poznania fauny roztočov podradu Trombidiiformes Cerovej vrchoviny

Napriek jedinečným vlastnostiam Cerovej vrchoviny (pozri Úvod) sa v tomto území v minulosti neuskutočnil výskum voľne žijúcich pôdnych roztočov kohort Tarsonemina, Endeostigmata a Prostigmata, patriacich do podradu Trombidiiformes. Aj o iných skupinách pôdnych roztočov z oblasti Cerovej vrchoviny je iba málo údajov. Predovšetkým sa týkajú niektorých čeľadí mezostigmátnych roztočov, ktorých štúdiu sa venovali MAŠÁN a FENĎA (2004), KALÚZ a FENĎA (2005) a MAŠÁN (2007).

Tento stav je výsledkom viacerých negatívnych faktorov. V prvom rade je to nedostatok špecialistov akarológov, keď sa v súčasnosti prevažná väčšina akarológov venuje hlavne mezostigmátnym roztočom. V súčasnej dobe postupne nastáva rozvoj faunistiky a taxonómie aj niektorých skupín trombidiiformných roztočov, stále však poznanie tejto skupiny zďaleka nedosahuje úroveň poznania mezostigmátnych roztočov. Tejto skutočnosti zodpovedajú aj medzery v taxonómii jednotlivých skupín a tiež chýbajúca determináčna literatúra. Viaceré monografické práce, v ktorých je možná determinácia jednotlivých čeľadí roztočov, hlavne kohort Endeostigmata a Prostigmata, sú niekoľko desiatok rokov staré a komplexnejšia moderná literatúra neexistuje. Modernejšie taxonomické poznatky sú dostupné iba u niektorých čeľadí.

Podstatným dôvodom chýbajúcich údajov o pôdnych roztočoch je aj veľká heterogenita územia Slovenska. Žije tu mnoho druhov roztočov, sú známe ich enormnou početnosťou v pôde a na vegetácii a tiež mikrostacionárnou distribúciou v pôde. Preto je problémom podrobne faunisticky spracovať aj malé územie s vysokou heterogenitou habitatov. Tento

problém je obzvlášť vypuklý v južných oblastiach, kde sa prirodzene vyskytuje oveľa viac druhov edafických a hemiedafických pôdnych roztočov, tiež epigeických a na rastlinách sa vyskytujúcich fytofágnych roztočov. Preto je južné a hlavne nížinné Slovensko bohatšie na pôdne roztoče, ako jeho severné, prípadne hornatejšie oblasti.

Materiál a metodika

Počas výskumu sa získal materiál roztočov, pozostávajúci z 1899 jedincov a 124 druhov. Roztoče pochádzajú z 53 zberových položiek, získaných z 35 zberových stacionárov 15 skúmaných lokalít v období od 18. júna do 4. októbra 2007.

Roztoče sa získavali prevažne z pôdnych vzoriek objemu cca 500 ccm, odoberaných z rhizosféry tráv a iných bylín, machu, hrabanky, rozkladajúceho sa pôdneho substrátu v blízkosti práchnivých pňov, pôdy xerothermných stanovišť, lúk, pasienkov a bývalých viníc, pôdy lesostepných stanovišť, vlhkej humusovej pôdy dubín, bučín a zmiešaných lesov, aluviálnej pôdy jelšín a vrb, zahŕňajúceho listia a pôdy pod ním, cielených odberov vzoriek z rhizosféry konkrétnych rastlín na získanie vzácných a špecifických druhov.

Roztoče sa izolovali vo fotoeklektoroch typu Tullgren, dočasne konzervovali v 70% etylalkohole a montovali do trvalých mikroskopických preparátov. Ako presvetľovacie a trvalé konzervačné médium sa použilo Liquid de Swan. Roztoče sa po presvetlení determinovali mikroskopicky podľa determinačnej literatúry: BŁOSZYK (1980), KUDRYASHOVA (1998), LIVSHITZ a kol. (1986), SMILEY (1992), STAMMER (1959), SWIFT (1996), THERON (1976), VAINSTEIN a kol. (1978), ZACHARDA (1980).

Zberové položky sú prehľadne chronologicky uvedené nižšie podľa lokalít a stacionárov. Každá položka obsahuje presnejšiu charakteristiku typu habitatu a mikrohabetatu s uvedením nadmorskej výšky, aj číslo štvorca Databanky fauny Slovenska spolu s autorom zberu.

Zoznam zberov

18. 6. 2007 – Drňa, VN Hostice (a) – rhizosféra trávy xerothermného pasienka v tesnej blízkosti kravského exkrementu, severná expozícia, 195–215 m n. m. [DFS: 7786d, leg. S. KALÚZ].
18. 6. 2007 – Drňa, VN Hostice (b) – rhizosféra bylín xerothermného pasienka, južná expozícia, 195–215 m n. m. [DFS: 7786d, leg. S. KALÚZ].
18. 6. 2007 – Drňa, VN Hostice (c) – rhizosféra *Thymus serpyllum* v tráve xerothermného pasienka, južná expozícia, 195–215 m n. m. [DFS: 7786d, leg. S. KALÚZ].
18. 6. 2007 – Drňa, VN Hostice (d) – mach s pôdou v poraste trniek, severná expozícia, 195–215 m n. m. [DFS: 7786d, leg. S. KALÚZ].
18. 6. 2007 – Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (a) – rhizosféra trávy, 270–290 m n. m. [DFS: 7786c, leg. S. KALÚZ].
18. 6. 2007 – Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (b) – rhizosféra trávy spod šípky, 270–290 m n. m. [DFS: 7786c, leg. S. KALÚZ].
19. 6. 2007 – Belina, PP Belinské skaly (a) – pôda s machom na xerothermnom svahu (iba byliny), 480 m n. m. [DFS: 7785c, leg. S. KALÚZ].
19. 6. 2007 – Belina, PP Belinské skaly (b) – hrabanka v malej terénnej depresii pri práchnivých pňoch dubového lesa, 480 m n. m. [DFS: 7785c, leg. S. KALÚZ].
19. 6. 2007 – Šiatorská Bukovinka, kameňolom Mačacia (a) – rhizosféra trávy v lome, 490–495 m n. m. [DFS: 7885a, leg. S. KALÚZ].
19. 6. 2007 – Šiatorská Bukovinka, kameňolom Mačacia (b) – pôda a hrabanka v lese spod *Carpinus betulus*, juhozápadná expozícia, 490–495 m n. m. [DFS: 7885a, leg. S. KALÚZ].

19. 6. 2007 – Šiatorská Bukovinka, kameňolom Mačacia (c) – vlhká humózná pôda spod duba, 490–495 m n. m. [DFS: 7885a, leg. S. KALÚZ].
19. 6. 2007 – Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka – pôda pri potoku spod *Acer* sp. a *Carpinus betulus*, západná expozícia, 375 m n. m. [DFS: 7885a, leg. S. KALÚZ].
20. 6. 2007 – Petrovce, CHA Fenek (a) – hrabanka spod dubov na južne exponovanom svahu, 242–252 m n. m. [DFS: 7886a, leg. S. KALÚZ].
20. 6. 2007 – Petrovce, CHA Fenek (b) – pôda s machom na južne exponovanom svahu (*Quercetum*), 242–252 m n. m. [DFS: 7886a, leg. S. KALÚZ].
20. 6. 2007 – Petrovce, CHA Fenek (c) – pôda spod bukov na severnom svahu (*Fagetum*), 242–252 m n. m. [DFS: 7886a, leg. S. KALÚZ].
20. 6. 2007 – Petrovce, CHA Fenek (d) – vlhká pôda v alúviu potoka (*Alnetum*), 242–252 m n. m. [DFS: 7886a, leg. S. KALÚZ].
20. 6. 2007 – Tachty, Dolina Gortvy (a) – rhizosféra trávy na pieskovej dune, 280–310 m n. m. [DFS: 7885b, leg. S. KALÚZ].
20. 6. 2007 – Tachty, Dolina Gortvy (b) – humózná pôda a hrabanka v údolí, javorový porast, 280–310 m n. m. [DFS: 7885b, leg. S. KALÚZ].
20. 6. 2007 – Tachty, Dolina Gortvy (c) – rhizosféra bylín na svahu piesčitého pasienka pod dubmi, 280–310 m n. m. [DFS: 7885b, leg. S. KALÚZ].
20. 6. 2007 – Tachty, Dolina Gortvy (d) – rhizosféra trávy na svahu piesčitého pasienka pri ceste, 280–310 m n. m. [DFS: 7885b, leg. S. KALÚZ].
21. 6. 2007 – Šurice, PP Soví hrad (a) – severozápadný svah bukového lesa, hrabanka spod bukov, 280–290 m n. m. [DFS: 7785d, leg. S. KALÚZ].
21. 6. 2007 – Šurice, PP Soví hrad (b) – lúčny xerotherm hore, mach a rhizosféra *Thymus serpyllum*, *Sesseli varium*, rhizosféra tráv, 280–290 m n. m. [DFS: 7785d, leg. S. KALÚZ].
1. 10. 2007 – Janice, VN Chrámec, Hadia stráň (a) – mach s rhizosférou tráv na severnej strane svahu, 210–225 m n. m. [DFS: 7787a, leg. S. KALÚZ].
1. 10. 2007 – Janice, VN Chrámec, Hadia stráň (b) – mach s rhizosférou tráv na severnej strane svahu, 210–225 m n. m. [DFS: 7787a, leg. S. KALÚZ].
1. 10. 2007 – Drňa, PP Jalovské vrstvy (a) – pôda spod machu a *Sedum acre* na pieskovom svahu s juhozápadnou expozíciou 40°, 230–245 m n. m. [DFS: 7786d, leg. S. KALÚZ].
1. 10. 2007 – Drňa, PP Jalovské vrstvy (b) – hrabanka a pôda s machom v dubovom lese nad pieskovým svahom, 230–245 m n. m. [DFS: 7786d, leg. S. KALÚZ].
1. 10. 2007 – Drňa, PP Jalovské vrstvy (c) – rhizosféra *Thymus serpyllum* a tráv na pieskovom svahu s juhozápadnou expozíciou 40°, 230–245 m n. m. [DFS: 7786d, leg. S. KALÚZ].
1. 10. 2007 – Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (a) – rhizosféra tráv na západnom svahu porastom solitérnymi šípkami a hruškami, 270–290 m n. m. [DFS: 7786c, leg. S. KALÚZ].
1. 10. 2007 – Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (b) – pôda spod hrušky a hlohu na západnom svahu, 270–290 m n. m. [DFS: 7786c, leg. S. KALÚZ].
1. 10. 2007 – Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (c) – pôda spod hnijúcej kopy suchého sena na západnom svahu, 270–290 m n. m. [DFS: 7786c, leg. S. KALÚZ].
2. 10. 2007 – Petrovce, CHA Fenek (a) – mach s pôdou spod bukov na severnom svahu (*Fagetum*), 242–252 m n. m. [DFS: 7886a, leg. S. KALÚZ].
2. 10. 2007 – Petrovce, CHA Fenek (b) – pôda s machom v zmiešanom lese s prevahou buka, 242–252 m n. m. [DFS: 7886a, leg. S. KALÚZ].
2. 10. 2007 – Tachty, Dolina Gortvy (a) – mach s hrabankou na západne exponovanej stráni (*Fagetum*), 280–310 m n. m. [DFS: 7885b, leg. S. KALÚZ].
2. 10. 2007 – Tachty, Dolina Gortvy (b) – rhizosféra tráv s machom v juhovýchodne exponovanom (30°) mladom dubovom lese (*Quercetum*), 280–310 m n. m. [DFS: 7885b, leg. S. KALÚZ].

2. 10. 2007 – Tachty, Dolina Gortvy (c) – rhizosféra tráv s machom v mladom severozápadne exponovanom poraste dubov a borovic (20°), 280–310 m n. m. [DFS: 7885b, leg. S. KALÚZ].
2. 10. 2007 – Tachty, Dolina Gortvy (d) – rhizosféra bylín na svahu západne xponovaného (25°) pasienka, 280–310 m n. m. [DFS: 7885b, leg. S. KALÚZ].
3. 10. 2007 – Hajnáčka, NPR Ragáč – pôda s machom na hrebni dubového lesa, 520–536 m n. m. [DFS: 7785d, leg. S. KALÚZ].
3. 10. 2007 – Hajnáčka, Kameňolom Ragáč – pôda s hrabankou na hrebni (*Quercetum*), 470–475 m n. m. [DFS: 7785d, leg. S. KALÚZ].
3. 10. 2007 – Stará Bašta, NPR Pohanský Hrad, planina (a) – pôda s hrabankou v dubovom lese, 570 m n. m. [DFS: 7785d, leg. S. KALÚZ].
3. 10. 2007 – Stará Bašta, NPR Pohanský Hrad, planina (b) – rhizosféra trávy s machom, 570 m n. m. [DFS: 7785d, leg. S. KALÚZ].
3. 10. 2007 – Šurice, PP Soví hrad – lom v dedine, pôda spod machu, rhizosféra *Thymus serpyllum* a *Sedum acre*, 230–240 m n. m. [DFS: 7785d, leg. S. KALÚZ].
4. 10. 2007 – Belina, PP Belinské skaly (a) – hrabanka v dubovom lese, 480 m n. m. [DFS: 7785c, leg. S. KALÚZ].
4. 10. 2007 – Belina, PP Belinské skaly (b) – rhizosféra *Thymus serpyllum* a *Sedum acre* na hornom okraji zrázu, 480 m n. m. [DFS: 7785c, leg. S. KALÚZ].
4. 10. 2007 – Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška – pôda s machom a hrabanka spod buka, 385–400 m n. m. [DFS: 7885a, leg. S. KALÚZ].
4. 10. 2007 – Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka – pôda v alúviu pri potoku (*Alnetum*), západná expozícia, 375 m n. m. [DFS: 7885a, leg. S. KALÚZ].
4. 10. 2007 – Šomoška, Šomoška, NPR Šomoška, hrad Šomoška – humózna pôda pod hradným múrom s porastom dubov, javorov, *Anthriscus cerefolium* a šípok, 460 m n. m. [DFS: 7885a, leg. S. KALÚZ].

Systematický prehľad zistených druhov

V systematickom prehľade je prezentovaných spolu 124 druhov roztočov, z ktorých 40 je určených iba do úrovne rodu. V tomto prehľade je každé meno taxónu (kohorta, čeľaď, rod, druh) uvádzané spolu s menom autora a rokom pôvodného opisu. Pri konkrétnych počtoch získaných jedincov je uvedené ich pohlavie a vývinové štádium: ♀ – samica, N – nymfa (protonymfa, deutonymfa), L – larva. Samce tu nie sú uvedené, pretože v získanom materiáli roztočov z CHKO Cerová vrchovina neboli zistené žiadne jedince tohto štádia. Je známe, že mnohé druhy trombidiformných roztočov sa rozmnožujú partenogeneticky, a samce nie sú známe.

Trombidiformes REUTER, 1909 – Prostigmata KRAMER, 1877 – Tarsonemina CANESTRINI et FANZAGO, 1877 – Pygmephoridae CROSS, 1965
Bakerdania SÁSA, 1961

***Bakerdania arvorum* (JACOT, 1936)**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (d).

Druh známy z veľkej časti Európy a Severnej Ameriky. Patrí k drobnejším zástupcom roztočikov. Je považovaný za hemiedafický druh a predpokladá sa, že uprednostňuje mycetofágiu v koreňovej sústave bylín. V CHKO Cerová vrchovina sa zistil v rhizosfére bylín na južne exponovanom piesčitom svahu. Nový druh pre faunu Slovenska.

***Bakerdania gracilis* (KRCZAL, 1958)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 20. 6. 2007, Petrovce, CHA Fenek (a).

Jeden z najbežnejších a najrozšírenejších druhov roztočikov, hemiedafický mycetofág. Existuje množstvo údajov o jeho výskyte vo svete a považuje sa za kozmopolitný a ekologicky prispôsobivý druh. Na Slovensku sa vyskytuje v rozličných oblastiach od vlhkých lúčnych a lesných pôd až po xerothermné lesostepné habitaty v nižších a stredných nadmorských výškach. V Cerovej vrchovine zistený v hrabanke južne exponovaného dubového lesa.

***Bakerdania haarloewi* KRCZAL, 1958**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (c).

Druh je už dávnejšie známy z Európy, nepatrí však medzi bežných zástupcov roztočikov. Na území Slovenska bol zistený iba sporadicky. Údaje o jeho výskyte existujú zatiaľ z lúčnych biotopov a jedince *B. haarloewi* sa uvádzajú výhradne z rhizosféry vlhších lúčnych habitatov Borskej nížiny a v rhizosfére horskej lúky v Nízkych Tatrách (PAJONKOVÁ, 2008). V Cerovej vrchovine sa zistil v rhizosfére bylín xerothermného svahu. Aj v podmienkach Slovenska možno tento druh zatiaľ považovať za vzácny, je známych iba niekoľko miest jeho výskytu.

***Bakerdania kochi* (KRCZAL, 1959)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 20. 6. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (a); 2 ♀♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (a); 1 ♀ – 3. 10. 2007, Stará Bašta, NPR Pohanský Hrad, planina (a).

Západoeurópsky a stredoeurópsky fytofágny a mycetofágny roztočik drobných telesných rozmerov. Tento hemiedafický druh nepatrí medzi bežné roztoče, údajov zo Slovenska nie je veľa. V CHKO Cerová vrchovina sa okrem lúčneho habitatu zistil aj v hrabanke južne orientovaného dubového lesa a v pôde s machom severne exponovanej bučiny. Ekológia druhu je nedostatočne spracovaná, je predpoklad jeho širšej ekologickej adaptability.

***Bakerdania quadrata* EWING, 1939**

Nepublikované údaje: 6 ♀♀ – 18. 6. 2007, Drňa, VN Hostice (d); 4 ♀♀ – 18. 6. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (a); 1 ♀ – 19. 6. 2007, Šiatorská Bukovinka, kameňolom Mačacia (c); 2 ♀♀ – 19. 6. 2007, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka; 1 ♀ – 20. 6. 2007, Petrovce, CHA Fenek (c); 135 ♀♀ – 20. 6. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (a); 1 ♀ – 21. 6. 2007, Šurice, PP Soví hrad (a); 2 ♀♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (c); 27 ♀♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (d).

Jeden z najrozšírenejších druhov pôdných roztočikov, eurybiontný a morfológicky veľmi premenlivý druh. Je kozmopolitný a hemiedafický. Uprednostňuje koreňovú sústavu rastlín a vyskytuje sa v rozličných habitatoch od nížin po subalpínske pásmo. Môže škodiť na rastlinách. Z územia Slovenska existujú početné údaje o jeho výskyte (PAJONKOVÁ, 2008). Taktiež v CHKO Cerová vrchovina sa tento druh vyskytoval na viacerých lokalitách a v rôznych ekologických podmienkach.

***Bakerdania racki* MAHUNKA, 1967**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 19. 6. 2007, Šiatorská Bukovinka, kameňolom Mačacia (c).

Pôdny roztočik známy z východného Palearktu, jeho výskyt sa uvádza od Západnej Európy až po Mongolsko. Údaje zo Slovenska naznačujú, že preferuje skôr vlhšie habitaty (PAJONKOVÁ, 2008). Je zatiaľ známy z rhizosféry tráv podmäčianých a vlhkých lúk Borskej nížiny. Aj v CHKO Cerová vrchovina sa zistil vo vlhkej humusovej pôde svahu západne orientovanej bučiny.

***Bakerdania tarsalis* HIRST, 1921**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 19. 6. 2007, Šiatorská Bukovinka, kameňolom Mačacia (a); 9 ♀♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (d).

Tento druh je v literatúre uvádzaný ako kozmopolit a veľkosťou tela patrí skôr k väčším roztočikom. Je považovaný za saprofága žijúceho v pôde koreňovej sústavy rôznych bylín. Vyskytuje sa v rozličných ekologických podmienkach a je známy aj foréziou na chrobákoch. Na území Slovenska sa tento roztoč zistil prevažne v nížinách. Aj v Cerovej vrchovine sa vyskytol v rhizosfére trávnatého habitatu.

***Bakerdania togata* WILLMANN, 1942**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 21. 6. 2007, Šurice, PP Soví hrad (b).

Hoci je tento druh známy z Európy, o jeho výskyte je pomerne málo údajov. Patrí k stredne veľkým roztočikom a predpokladá sa o ňom, že je mycetofág. Je všeobecne považovaný za vzácny druh. V Cerovej vrchovine sa zistil v rhizosfére bylín (*Thymus serpyllum*) xerothermného svahu. Nový druh pre faunu Slovenska.

***Bakerdania* sp.**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 20. 6. 2007, Petrovce, CHA Fenek (a).

Uvedený taxón sa zistil v hrabanke dubiny južne exponovaného svahu.

***Brennandania* SASA, 1961**

***Brennandania fageus* (RACK, 1965)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 21. 6. 2007, Šurice, PP Soví hrad (b).

Rod *Brennandania* zahrňuje druhy s prevažne širokým geografickým rozšírením, vyskytujúce sa hlavne v Európe. Zistený druh patrí k roztočikom so známym areálom výskytu v západnej Európe. Hemiedafický druh, pomerne málo známy. Údaje o jeho výskyte v strednej Európe chýbajú. V CHKO Cerová vrchovina zistený v rhizosfére tráv xerothermného svahu. Nový rod a druh pre akarofaunu Slovenska.

***Pediculaster* VITZTHUM, 1927**

***Pediculaster geotrupi* MAHUNKA, 1970**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (a).

Druh uvádzaný zo západnej a strednej Európy, je u neho známa forézia na chrobákoch čeľade Scarabaeidae. Na Slovensku nie je bežný a údajov o jeho výskyte je málo. V CHKO Cerová vrchovina zistený v machu na hrabanke v dubovom lese.

***Pediculaster ignotus* KRCZAL, 1959**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (a).

Roztočik veľmi príbuzný predchádzajúcemu druhu. Je známy zo západnej Európy, podobne ako aj iné druhy rodu *Pediculaster* sa vyskytuje v rôznych habitatoch. Na Slovensku sa doposiaľ zistil iba vo vlhkom lúčnom habitate Slovenského krasu a v Cerovej vrchovine v machu severného svahu bukového lesa. Druhý nález z územia Slovenska.

***Pediculaster* sp. 1**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (c).

V CHKO Cerová vrchovina zistený v rhizosfére *Thymus serpyllum* a tráv. Na Slovensku doteraz nevidovaný druh.

***Pediculaster* sp. 2**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 4. 10. 2007, Belina, PP Belinské skaly (b).

V CHKO Cerová vrchovina izolovaný z rhizosféry *Thymus serpyllum* a *Sedum acre*. Výskyt tohto taxónu sa doteraz na Slovensku nezistil.

Scutacaridae OUDEMANS, 1916

Diversipes BERLESE, 1903

***Diversipes examulatus* (MICHAEL, 1886)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 20. 6. 2007, Petrovce, CHA Fenek (a); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (b); 2 ♀♀ – 3. 10. 2007, Stará Bašta, NPR Pohanský Hrad, planina (a).

Pomerne rozšírený európsky druh, známy z viacerých oblastí. Z územia Slovenska je jeho výskyt uvádzaný tak z nížinných zaplavovaných lúk, ako aj horskej lúky a horských lesných habitatov. Zdá sa byť ekologicky pomerne dobre adaptovaným druhom. V CHKO Cerová vrchovina sa zistil v machu a hrabanke južne exponovaných dubových lesov.

***Diversipes* sp. 1**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 18. 6. 2007, Drňa, VN Hostice (c).

V CHKO Cerová vrchovina izolovaný z rhizosféry *Thymus serpyllum*. Doposiaľ neexistujú údaje o výskyte tohto taxónu na Slovensku.

***Diversipes* sp. 2**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 18. 6. 2007, Drňa, VN Hostice (d).

V CHKO Cerová vrchovina izolovaný z pôdy machu v severne exponovanom a krovinami porastenom svahu. Taxón na Slovensku doposiaľ nezistený.

Imparipes BERLESE, 1903

***Imparipes crassimerus* MAHUNKA, 1970**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 18. 6. 2007, Drňa, VN Hostice (a); 4 ♀♀ – 20. 6. 2007, Petrovce, CHA Fenek (a); 1 ♀ – 21. 6. 2007, Šurice, PP Soví hrad (b); 1 ♀ – 1. 10. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (a); 2 ♀♀ – 1. 10. 2007, Janice, VN Chrámec, Hadia stráň (a); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (d); 2 ♀♀ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Kameňolom Ragáč; 1 ♀ – 3. 10. 2007, Stará Bašta, NPR Pohanský Hrad, planina (a); 19 ♀♀ – 3. 10. 2007, Stará Bašta, NPR Pohanský Hrad, planina (b).

Druh známy zo západnej a strednej Európy, vyskytujúci sa v rôznych podmienkach. Napriek tomu sú údaje o jeho výskyte skôr sporadické. V Cerovej vrchovine sa zistil na viacerých lokalitách prevažne v rhizosfére tráv a v hrabanke dubových lesov. Prvý početnejší výskyt tohto druhu na našom území.

***Imparipes hungaricus* (BALOGH et MAHUNKA, 1962)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 18. 6. 2007, Drňa, VN Hostice (a); 1 ♀ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Kameňolom Ragáč.

Druh roztočika so známym rozšírením od západnej Európy po Ukrajinu. Z nášho územia sú údaje o jeho výskyte iba z južného Slovenska, kde sa zistil v rhizosfére bylín xerotermeného lesostepného habitatu masívu Devínskej Kobyly. V CHKO Cerová vrchovina izolovaný z hrabanky v dubovom lese a z rhizosféry pasienka.

***Imparipes obsoletus* RACK, 1966**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 18. 6. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (b).

Európsky druh s rozšírením od západnej Európy po Ukrajinu. Údaje o jeho výskyte na Slovensku sú iba z pôdy vlhkých lúk Borskej nížiny a xerotermého lesostepného habitatu v Malých Karpatoch. V Cerovej vrchovine sa zistil v rhizosfére trávy lesostepného svahu.

***Imparipes puberulus* SEVASTYANOV, 1975**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (a); 2 ♀♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (d).

Európsky druh so známym areálom rozšírenia hlavne v strednej a východnej Európe. Z nášho územia existujú početné údaje o jeho výskyte z viacerých lokalít západného Slovenska, kde sa tento druh zistil v suchších aj vlhkých trávnatých habitatoch a tiež v pôde lužných lesov. Je to pravdepodobne najrozšírenejší druh z rodu *Imparipes* na Slovensku. Z CHKO Cerová vrchovina je známy z rhizosféry bylín a machu na západne exponovanom svahu dubového lesa.

***Imparipes* sp. 1**

Nepublikované údaje: 5 ♀♀ – 1. 10. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (b).

V CHKO Cerová vrchovina izolovaný z pôdy na západne exponovanom a krovinami porastenom svahu. Taxón na Slovensku doposiaľ nezistený.

***Imparipes* sp. 2**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 18. 6. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (a); 2 ♀♀ – 3. 10. 2007, Stará Bašta, NPR Pohanský Hrad, planina (a).

V CHKO Cerová vrchovina izolovaný z rhizosféry tráv lúčneho habitatu a hrabanky v dubovom lese. Doposiaľ neboli údaje o výskyte tohto taxónu na území Slovenska.

***Scutacarus* GROSS, 1845**

***Scutacarus angustus* MAHUNKA, 1970**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 19. 6. 2007, Belina, PP Belinské skaly (b).

Západoeurópsky a stredoeurópsky druh s evidovaným výskytom aj vo vyšších polohách (Alpy). Na Slovensku sú známe jeho nálezy z rhizosféry tráv vlhkých lúk Borskej nížiny a horskej lúky v Nízkych Tatrách. V Cerovej vrchovine sa zistil v pôde dubového lesa v blízkosti práchnivých pňov.

***Scutacarus arvensis* MAHUNKA, 1965**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (b).

Druh roztočika doteraz známy iba z Európy, podrobnejšie údaje o jeho výskyte a bionómii chýbajú. V CHKO Cerová vrchovina sa zistil v pôde s machom na južnom svahu dubového lesa. Nový druh pre faunu Slovenska.

***Scutacarus ellipticus* (KARAFIAT, 1959)**

Nepublikované údaje: 3 ♀♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (b).

Údaje o výskyte tohto druhu pochádzajú prevažne zo západnej Európy. Veľkosťou tela patrí k najmenším zástupcom čeľade Scutacaridae. Na Slovensku doteraz známy z vlhkého lúčneho habitatu v Slovenskom krase a viacerých lokalít Podunajskej roviny, kde sa pravidelne vyskytoval v pôde dunajských lužných lesov. V Cerovej vrchovine zistený v rhizosfére trávy s machom na okraji dubového lesa.

***Scutacarus eucomus* (BERLESE, 1908)**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (c).

Kozmopolitný, edafický a mycetofágny druh, obývajúci prevažne nížinné habitaty. Na území Slovenska je to bežný roztoč, aj keď sa nikde neobjavuje vo vyšších počtoch jedincov. Je známy hlavne z oblasti dunajských lužných lesov a zaplavovaných lúk Borskej nížiny, kde sa pravidelne vyskytuje v pôdných vzorkách. Ide zrejme o ekologicky prispôsobivý druh, lebo sa zistil v pôde vlhkých aj xerothermných lúk a tiež v lesných habitatoch. V CHKO Cerová vrchovina sa tento druh izoloval z rhizosféry *Thymus serpyllum* na xerothermnom svahu.

***Scutacarus montanus* (PAOLI, 1911)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 20. 6. 2007, Petrovce, CHA Fenek (c).

Je to pomerne vzácny roztoč s doteraz známym areálom rozšírenia v Európe. Zatiaľ existuje iba málo poznatkov o jeho ekológii. Na Slovensku sa našiel iba vo vlhkom lúčnom habitate Borskej nížiny a v pôde zjazdovky v Nízkych Tatrách. V Cerovej vrchovine izolovaný z vlhkej pôdy s roztrúsenými fliačkami machu na severne exponovanom svahu bukového lesa.

***Scutacarus spinosus* ŠTORKÁN, 1936**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 19. 6. 2007, Šiatorská Bukovinka, kameňolom Mačacia (a); 1 ♀ – 21. 6. 2007, Šurice, PP Soví hrad (b); 1 ♀ – 1. 10. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (a).

Druh roztočika s geografickým rozšírením vo východnom Palearkte. Doteraz je uvádzaný hlavne z nížinných trávnatých habitatov. Z územia Slovenska sú známe údaje o jeho sporadickom výskyte v nížinných lúčach západného Slovenska a v pôde pasienka Slovenského krasu. Aj v CHKO Cerová vrchovina sa zistil iba v rhizosfére trávnatých habitatov s výskytom machu a *Thymus serpyllum*.

***Scutacarus subterraneus* OUDEMANS, 1913**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 19. 6. 2007, Belina, PP Belinské skaly (b).

Východopalearktický druh, známy aj zo strednej Európy. Údaje o výskyte tohto drobného edafického roztočika na Slovensku sú hlavne z juhu, je doteraz známy z nížinných lúk a lesov zaplavovaných oblastí riek Dunaja a Moravy. V CHKO Cerová vrchovina zistený v pôde dubového lesa v blízkosti práchnivých pňov.

***Scutacarus subtilis* RACK, 1966**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 19. 6. 2007, Šiatorská Bukovinka, kameňolom Mačacia (c).

Pomerne málo známy európsky roztočik. Je to vzácny druh a na území Slovenska sa vyskytoval iba v pôde a rhizosfére tráv podhorských pasienkov Slovenského krasu. Nález tohto roztoča vo vlhkej humusovej pôde dubového lesa Cerovej vrchoviny je iba z tretej známej lokality na území Slovenska.

***Scutacarus* sp. 1**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (b).

Tento roztoč sa v Cerovej vrchovine našiel v pôde s machom na južnom svahu dubového lesa. Doposiaľ na Slovensku nezistený.

***Scutacarus* sp. 2**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 21. 6. 2007, Šurice, PP Soví hrad (b).

V Cerovej vrchovine sa izoloval z rhizosféry trávnatého xerothermu s výskytom machu a *Thymus serpyllum*. Tento taxón sa doposiaľ na Slovensku nezistil.

Siteroptidae MAHUNKA, 1970

Siteroptes AMERLING, 1861

***Siteroptes (Eositeroptes) avenae* (J. MÜLLER, 1905)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 18. 6. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (a).

Je to rozšírený a hojný druh, vyskytujúci sa na obilninách a vo východnom Palearkte patrí medzi známych rastlinných škodcov. Hoci je bežný, mimo agroecénóz sa vyskytuje skôr sporadicky. Na Slovensku je zatiaľ známy zo zaplavovaných lúk pri rieke Morave. V CHKO Cerová vrchovina sa zistil v rhizosfére tráv vinohradov.

Neositeroptes LIVSHITZ, MITROFANOV et SHARONOV, 1986

***Neositeroptes hassi* (RACK, 1965)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 3. 10. 2007, Stará Bašta, NPR Pohanský Hrad, planina (b).

Západoeurópsky a stredoeurópsky druh, vyskytujúci sa bežne na obilí. Predpokladá sa, že poškodzuje listy. V Cerovej vrchovine sa zistil v trávnom habitate. Nový rod a druh akarofauny Slovenska.

***Neositeroptes rosae* (SEVASTIANOV et ABO-KORAH, 1984)**

Nepublikované údaje: 4 ♀♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (d).

Východoeurópsky druh, známy z obilnín. Podobne, ako predchádzajúce druhy, zrejme poškodzuje obilie a spôsobuje skrúcanie listov. V Cerovej vrchovine zistený v rhizosfére bylín západného svahu pasienka. Nový rod a druh akarofauny Slovenska.

Sevastianovella LIVSHITZ, MITROFANOV et SHARONOV, 1986

***Sevastianovella* sp.**

Nepublikované údaje: 3 ♀♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (c).

Nepatrí k žiadnemu z doteraz známych druhov a je potrebná taxonomická revízia získaného materiálu. V Cerovej vrchovine sa tento drobný roztočík izoloval z rhizosféry tráv. O výskyte roztočov rodu *Sevastianovella* doteraz chýbali údaje zo Slovenska.

Tarsonemidae KRAMER, 1877

Tarsonemus CANESTRINI et FANZAGO, 1876

***Tarsonemus angulatus* (SCHAARSCHMIDT, 1959)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (b).

Západoeurópsky, pravdepodobne mikrofytofágny druh roztočíka, vyskytujúci sa v koreňovej sústave rastlín. Zistený v pôde s machom na južne exponovanom svahu. Nový druh pre faunu Slovenska.

***Tarsonemus bilobatus* SUSKI, 1965**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 18. 6. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (b); 25 ♀♀ – 19. 6. 2007, Šiatorská Bukovinka, kameňolom Mačacia (a); 1 ♀ – 20. 6. 2007, Petrovce, CHA Fenek (a); 13 ♀♀ – 21. 6. 2007, Šurice, PP Soví hrad (b).

Dobre známy západoeurópsky predstaviteľ čeľade Tarsonemidae. Na Slovensku sa tento bežný druh vyskytuje v rôznych habitatoch od vlhkých lúčnych cez xerothermné lesostepné až po zaplavované lužné lesy. Je to jeden z najbežnejších zástupcov roztočikov. V CHKO Cerová vrchovina sa vyskytoval na niekoľkých lokalitách, hlavne v rhizosfére tráv xerothermov a hrabanke dubového lesa.

***Tarsonemus hermes* SUSKI, 1966**

Nepublikované údaje: 8 ♀♀ – 18. 6. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (b).

Druh so známym rozšírením v západnej Európe, zistený v rhizosfére trávy juhozápadne exponovaného svahu bývalej vinice. Nový druh pre faunu Slovenska.

***Tarsonemus lobus* SUSKI, 1965**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 19. 6. 2007, Belina, PP Belinské skaly (b); 2 ♀♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (b); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (a).

Západoeurópsky druh roztočika, pomerne bežný a rozšírený. Na Slovensku je známy z množstva lokalít a rôznych habitatov od nížin po horské oblasti. V Cerovej vrchovine sa vyskytoval v pôde a hrabanke teplomilných dúbav.

***Tarsonemus schaarschmidt* MAHUNKA, 1970**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 18. 6. 2007, Drňa, VN Hostice (d).

Široko rozšírený európsky druh, jeho výskyt sa udáva aj v južnejších oblastiach. Podobne ako aj iní zástupcovia tejto čeľade sa vyskytuje hlavne v rhizosfére bylín. Na Slovensku je známy tak z vlhkých ako aj suchších podmienok, prevažne trávnatých habitatov. V CHKO Cerová vrchovina sa našiel vo vlhkom machu severozápadne orientovaného krovinatého svahu.

***Tarsonemus virgineus* SUSKI, 1961**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (b).

Druh drobných telesných rozmerov, patrí k ekologicky adaptabilnejším hemiedafickým druhom s rozšírením v celom východnom Palearkte. Na Slovensku sa vyskytuje prevažne v pôde a rhizosfére bylín nížinných lesných a lúčnych habitatov. V Cerovej vrchovine zistený v machu dubového lesa.

***Tarsonemus* sp.**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (b).

Na Slovensku doteraz nezistený roztoč, izolovaný z pôdy s machom na južne exponovanom svahu dubového lesa.

Endeostigmata GRANDJEAN, 1937 – Nanorchestidae GRANDJEAN, 1937

Speleorchestes TRÄGARDH, 1909

***Speleorchestes* sp.**

Nepublikované údaje: 4 ♀♀ – 21. 6. 2007, Šurice, PP Soví hrad (b).

Nový rod pre akarofaunu Slovenska, druh vyžadujúci podrobné taxonomické spracovanie. Zistil sa v rhizosfére bylín xerothermného habitatu.

Pachygnathidae KRAMER, 1877

Pachygnathus DUGES, 1834

***Pachygnathus elongatus* (BERLESE, 1905)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 20. 6. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (a); 1 ♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (b); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (c); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (d); 2 ♀♀ – 3. 10. 2007, Stará Bašta, NPR Pohanský Hrad, planina (b); 1 ♀ – 4. 10. 2007, Šomoška, NPR Šomoška, hrad Šomoška.

Bežný európsky a ekologicky tolerantný druh, ktorý sa vyskytuje v množstve rozličných biotopov. Patrí k mycetofágom. Je to drobný roztoč podlhovastého tela a ružovočervenej farby. Z územia Slovenska existujú početné údaje o jeho výskyte, hlavne z nížinných oblastí juhozápadného Slovenska. Taktiež v CHKO Cerová vrchovina je to bežný druh a jeho výskyt sa potvrdil v rôznych habitatoch z niekoľkých lokalít.

***Pachygnathus villosus* (DUGES, 1834)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 18. 6. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (a); 7 ♀♀, 4 NN – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (a); 1 N – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (c).

Vzácnejší európsky druh endeostigmátnych roztočov. Je pomerne rozšírený aj v podmienkach Slovenska, nie je však tak početný, ako predchádzajúci druh. Zdá sa, že preferuje trávnaté habitaty s vtrúseným machom.

Terpnacaridae GRANDJEAN, 1939

Terpnacarus GRANDJEAN, 1939

***Terpnacarus glebulentus* THERON, 1976**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 20. 6. 2007, Petrovce, CHA Fenek (a).

Druh pôvodne opísaný z južnej Afriky. Podľa morfológie ústnych orgánov je to mycetofágny roztoč. Jeho bionómia je spracovaná v práci THERONA (1976) a autor študoval aj potravnú preferenciu tohto druhu v laboratórnych podmienkach. Na Slovensku sa doposiaľ zistil iba v okolí Bratislavy výhradne v teplomilných habitatoch Devínskej Kobylky a Ostrova Kopáča. Zástupcovia čeľade Terpnacaridae patria medzi málo známe roztoče a uvedená čeľaď zahŕňa iba niekoľko druhov. V prípade *Terpnacarus glebulentus* sa jedná pravdepodobne o cirkumpolárne rozšírený druh, avšak pre zriedkavý výskyt existujú údaje o jeho rozšírení iba z niekoľko málo lokalít Juhoafrickej republiky, Kanady (Ontario) a Slovenska. V CHKO Cerová vrchovina v pôde sa tento vzácny roztoč zistil v hrabanke pod dubmi na južne exponovanom svahu.

Prostigmata KRAMER, 1877 – Eupodidae C. L. KOCH, 1845

Eupodes C. L. KOCH, 1836

***Eupodes* sp.**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 21. 6. 2007, Šurice, PP Soví hrad (a); 4 ♀♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (b); 1 ♀ – 1. 10. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (a); 3 ♀♀ – 1. 10. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (b); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (a); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (b); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (a); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (b); 7 ♀♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (c); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (d); 27 ♀♀ – 3. 10. 2007, Stará Bašta, NPR Pohanský Hrad, planina (a); 5 ♀♀ – 3. 10. 2007, Stará Bašta, NPR Pohanský Hrad, planina (b).

Čeľaď Eupodidae je už desiatky rokov nespracovaná a vyžaduje komplexnú taxonomickú revíziu. Preto je exaktná determinácia jej zástupcov do druhovej úrovne prakticky nemožná. Tento stav sa týka hlavne rodov *Eupodes*, *Linopodes* a *Protereunetes*. Roztoče čeľade Eupodidae

sú prevažne hemiedafické až epigeické, sú považované za mikrofytófažov. Preto sa zväčša nachádzajú v trávnatých habitatoch, hrabanke a v povrchovej vrstve ľahkej prevzdušnenej pôdy lesov.

Cocceupodes THOR, 1934

***Cocceupodes molicellus* (C. L. KOCH, 1838)**

Nepublikované údaje: 3 ♀♀ – 18. 6. 2007, Drňa, VN Hostice (a); 1 ♀ – 18. 6. 2007, Drňa, VN Hostice (b); 5 ♀♀ – 18. 6. 2007, Drňa, VN Hostice (d); 4 ♀♀ – 18. 6. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (a); 24 ♀♀ – 19. 6. 2007, Belina, PP Belinské skaly (b); 28 ♀♀ – 19. 6. 2007, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka; 4 ♀♀ – 20. 6. 2007, Petrovce, CHA Fenek (a); 3 ♀♀ – 20. 6. 2007, Petrovce, CHA Fenek (d); 2 ♀♀ – 20. 6. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (b); 8 ♀♀ – 21. 6. 2007, Šurice, PP Soví hrad (a); 7 ♀♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (b); 12 ♀♀ – 1. 10. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (a); 18 ♀♀ – 1. 10. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (b); 6 ♀♀ – 1. 10. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (c); 4 ♀♀ – 1. 10. 2007, Janice, VN Chrámec, Hadia strán (a); 5 ♀♀ – 1. 10. 2007, Janice, VN Chrámec, Hadia strán (b); 4 ♀♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (a); 29 ♀♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (b); 11 ♀♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (a); 6 ♀♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (b); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (c); 5 ♀♀ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, NPR Ragáč; 9 ♀♀ – 3. 10. 2007, Stará Bašta, NPR Pohanský Hrad, planina (a); 9 ♀♀ – 3. 10. 2007, Stará Bašta, NPR Pohanský Hrad, planina (b); 4 ♀♀ – 3. 10. 2007, Šurice, PP Soví hrad; 7 ♀♀ – 4. 10. 2007, Belina, PP Belinské skaly (a); 4 ♀♀ – 4. 10. 2007, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka.

Je to najznámejší a najbežnejší druh celej čeľade. Mikrofytófažný mezoedafický roztoč, ktorý sa vyskytuje prakticky všade od agrocenóz cez rôzne trávnaté habitaty až po lesné pôdy. V Európe široko rozšírený druh, dobre známy aj z nášho územia z množstva lokalít a širokého spektra habitatov. V Cerovej vrchovine sa tiež zistil na väčšine skúmaných lokalít. Je to jeden z najpočetnejších zástupcov pôdných roztočov.

Protereunetes BERLESE, 1923

***Protereunetes* sp.**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (b); 15 ♀♀ – 3. 10. 2007, Stará Bašta, NPR Pohanský Hrad, planina (b).

Patria sem menej bežné roztoče aj v rámci čeľade Eupodidae, v súčasnosti nie je možná ich determinácia do druhovej úrovne. Je nutná taxonomická revízia rodu *Protereunetes*. Podobne ako aj iní zástupcovia čeľade Eupodidae sa *Protereunetes* sp. vyskytoval v CHKO Cerová vrchovina prevažne v machu a rhizosfére tráv.

Linopodes C. L. KOCH, 1836

***Linopodes* sp.**

Nepublikované údaje: 3 ♀♀ – 18. 6. 2007, Drňa, VN Hostice (d); 4 ♀♀ – 18. 6. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (a); 24 ♀♀ – 19. 6. 2007, Belina, PP Belinské skaly (b); 2 ♀♀ – 19. 6. 2007, Šiatorská Bukovinka, kameňolom Mačacia (a); 8 ♀♀ – 20. 6. 2007, Petrovce, CHA Fenek (a); 3 ♀♀ – 21. 6. 2007, Šurice, PP Soví hrad (a); 9 ♀♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (b); 2 ♀♀ – 1. 10. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (a); 3 ♀♀ – 1. 10. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (b); 1 ♀ – 1. 10. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (c); 2 ♀♀ – 1. 10. 2007, Janice, VN Chrámec, Hadia strán (b); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (a); 9 ♀♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (b); 6 ♀♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (a); 2 ♀♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (b); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (c); 4 ♀♀ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, NPR Ragáč; 12 ♀♀ – 3. 10. 2007, Stará Bašta, NPR Pohanský Hrad, planina (a); 1 ♀ – 3. 10. 2007, Šurice, PP Soví hrad; 2 ♀♀ – 4. 10. 2007, Belina, PP Belinské skaly (a); 1 ♀ – 4. 10. 2007, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka.

Druhy rodu *Linopodes* sú charakteristické neúmerne dlhými prednými nohami a ich taxonómia je doposiaľ nedostatočne spracovaná. Uvedený mikrofytófažný a zrejme epigeický roztoč je bežný a v Cerovej vrchovine sa zistil takmer na každej sledovanej lokalite. Vyskytoval sa v rozličných habitatoch.

Penthaleidae OUDEMANS, 1931

Penthaleus C. L. KOCH, 1836

***Penthaleus maior* (DUGES, 1834)**

Nepublikované údaje: 1 N – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (b); 1 N – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (c); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (a); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (c); 1 ♀ – 3. 10. 2007, Stará Bašta, NPR Pohanský Hrad, planina (a); 2 ♀♀ – 3. 10. 2007, Stará Bašta, NPR Pohanský Hrad, planina (b); 3 ♀♀ – 4. 10. 2007, Belina, PP Belinské skaly (b); 5 NN – 4. 10. 2007, Šomoška, NPR Šomoška, hrad Šomoška.

Fytofágne roztoče čeľade Penthaleidae sa živia šťavami rastlín a v dôsledku presvitaní obsahu tráviacej sústavy často majú výrazné sfarbenie tela (hlavne zelené, prípadne žltohnedé). Patria medzi epigeické druhy a pri premnožení pravdepodobne škodia rastlinám či už priamo, alebo možným prenosom rastlinných vírusov. Hore uvedený druh je dávno známy a jeho sýtozelené sfarbenie je nezameniteľné. V Európe široko rozšírený druh, známy aj z otvorených trávnatých biotopov hlavne juhozápadného Slovenska. V Cerovej vrchovine sa bežne vyskytoval v trávnatých habitatoch s machom a nízkymi bylinami.

***Penthaleus* sp.**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 3. 10. 2007, Stará Bašta, NPR Pohanský Hrad, planina (b).

Taxonómia čeľade Penthaleidae je nedostatočne spracovaná a hore uvedený druh sa doteraz na Slovensku nezistil.

Rhagidiidae OUDEMANS, 1922

Coccorhagidia THOR, 1934

***Coccorhagidia clavifrons* (G. CANESTRINI, 1886)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 18. 6. 2007, Drňa, VN Hostice (a); 3 ♀♀, 3 NN – 19. 6. 2007, Belina, PP Belinské skaly (b); 1 N – 19. 6. 2007, Šiatorská Bukovinka, kameňolom Mačacia (c); 2 ♀♀ – 19. 6. 2007, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka; 1 ♀ – 20. 6. 2007, Petrovce, CHA Fenek (a); 1 N – 20. 6. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (a); 1 ♀ – 1. 10. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (a); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (a); 2 ♀♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (b); 7 ♀♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (b); 1 N – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Kameňolom Ragáč; 3 ♀♀ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, NPR Ragáč; 1 ♀ – 3. 10. 2007, Stará Bašta, NPR Pohanský Hrad, planina (b).

Drobný mezoedafický predátor valcovitého tela a žltobielej farby. Pomerne hojný a veľmi bežný druh v rôznych ekologických podmienkach. Jeho zoogeografické rozšírenie zahŕňa holarktickú oblasť a sú hlásené nálezy aj z Južnej Afriky. Na Slovensku taktiež bežný a rozšírený druh. V CHKO Cerová vrchovina sa zistil na mnohých lokalitách a v rôznych habitatoch. Predpokladá sa, že tento druh má širokú ekologickú valenciu.

Evadorhagidia ZACHARDA, 1980

***Evadorhagidia janetscheki* (WILLMANN, 1935)**

Nepublikované údaje: 5 ♀♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (b).

Vzácnny mezoedafický roztoč, charakteristický dravým spôsobom života podobne ako aj ostatní zástupcovia čeľade Rhagidiidae. Druh pôvodne známy iba z Álp, našiel sa však aj v horskom habitate Malej Fatry. Doposiaľ existuje iba niekoľko málo nálezov. V Cerovej vrchovine sa tento druh zistil v pôde s machom v zmiešanom lese. Druhý nález na Slovensku.

Foveacheles ZACHARDA, 1980

***Foveacheles (Mediostella) willmanni* ZACHARDA, 1980**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 18. 6. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (a).

Podľa tvaru tela a ústnych orgánov je to pravdepodobne mezoedafický predátor, doposiaľ uvádzaný z Rakúska. Neexistujú podrobné údaje o jeho bionómii ani ďalšom rozšírení. V Cerovej vrchovine sa izoloval z rhizosféry tráv bývalého vinohradu. Nový druh pre faunu Slovenska.

Poecilophysis CAMBRIDGE, 1876

***Poecilophysis (Dentoecheles) pratensis* (C. L. KOCH, 1835)**

Nepublikované údaje: 1 N – 18. 6. 2007, Drňa, VN Hostice (c); 1 ♀, 4 NN – 18. 6. 2007, Drňa, VN Hostice (d); 2 ♀♀, 2 NN – 18. 6. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (b); 9 ♀♀, 11 NN – 19. 6. 2007, Belina, PP Belinské skaly (b); 1 ♀ – 19. 6. 2007, Šiatorská Bukovinka, kameňolom Mačacia (a); 2 ♀♀, 4 NN – 19. 6. 2007, Šiatorská Bukovinka, kameňolom Mačacia (b); 3 NN – 19. 6. 2007, Šiatorská Bukovinka, kameňolom Mačacia (c); 1 ♀ – 19. 6. 2007, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka; 1 N – 20. 6. 2007, Petrovce, CHA Fenek (c); 1 ♀, 8 NN – 20. 6. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (a); 1 N – 20. 6. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (b); 2 NN – 21. 6. 2007, Šurice, PP Soví hrad (a); 1 N – 1. 10. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (a); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (a); 2 ♀♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (c); 2 ♀♀ – 3. 10. 2007, Stará Bašta, NPR Pohanský Hrad, planina (a).

Jeden z najznámejších a najrozšírenejších zástupcov tejto čeľade v podmienkach Európy. Veľmi bežný, pomerne veľký a relatívne početný roztoč, hlavne v trávnatých nížinných habitatoch. Je to palearktický druh, rozšírený v rozličných podmienkach a množí sa thelytoknou partenogenezou. Vzhľadom na jemne chitinizovaný povrch tela však preferuje mezo-hygrofilné pôdy s rhizosférou bylín. Na Slovensku veľmi bežný a rozšírený, v Cerovej vrchovine sa zistil v rozličných habitatoch na viacerých lokalitách.

***Poecilophysis (Dentoecheles) wankeli* (ZACHARDA, 1978)**

Nepublikované údaje: 4 ♀♀ – 3. 10. 2007, Stará Bašta, NPR Pohanský Hrad, planina (b).

Druh uvádzaný zatiaľ iba zo strednej Európy, v minulosti z vyšších horských polôh alebo krasových oblastí Slovenska, Česka a Rakúska. Nedávno sa na Slovensku tento druh objavil aj v nížinných lesoch juhozápadného Slovenska. V CHKO Cerová vrchovina sa izoloval z rhizosféry tráv s machom z výšky 570 m n. m. Predpokladá sa, že nie je teda viazaný iba na vyššie horské polohy a bude hojnejší, ako sa pôvodne predpokladalo.

***Poecilophysis (Dentoecheles) weyerensis* PACKARD, 1888**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (a).

Prevažná väčšina nálezov tohto druhu je zo severnej Ameriky a strednej Európy. Predpokladá sa teda, že ide pravdepodobne o druh s rozšírením v celej palearktiskej oblasti a postupne pribúdajú údaje o jeho výskyte z ďalších území. Na Slovensku existujú údaje o výskyte tohto druhu z Vysokých Tatier a Borskej nížiny. V CHKO Cerová vrchovina zistený v pôde machu severne exponovanej bučiny.

***Poecilophysis (Saprocheles) arena* ZACHARDA, 1980**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 21. 6. 2007, Šurice, PP Soví hrad (a); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (a).

Nie je veľa nálezov tohto druhu. Okrem strednej a južnej Európy sa zistil na Havajských ostrovoch. Je teda predpoklad, že sa jedná o palearktický druh. Na Slovensku zatiaľ zistený v Podunajskej rovine a Borskej nížine. V CHKO Cerová vrchovina sa izoloval z humusovej pôdy s machom v severne exponovanej bučine.

***Poecilophysis (Procerocheles) faeroensis* (TRÄGARDH, 1931)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 19. 6. 2007, Belina, PP Belinské skaly (a); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (a).

Mezoedafický stredne veľký predátor, známy zo strednej a severnej Európy. Na Slovensku existujú údaje z Veľkej Fatry a juhozápadného Slovenska. V Cerovej vrchovine sa našiel v pôde s machom tak v bučine ako aj v dubine. Ekologické nároky tohto druhu sú zatiaľ nepreskúmané.

***Poecilophysis (Procerocheles) pseudoreflexa* ZACHARDA, 1980**

Nepublikované údaje: 3 ♀♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (b).

Údaje o rozšírení tohto druhu pochádzajú prevažne zo strednej Európy a severnej Ameriky. Na Slovensku sa zistil vo Vysokých Tatrách a v Borskej nížine. Údaj z CHKO Cerová vrchovina pochádza z pôdy južne exponovaného dubového lesa.

Rhagidia THORELL, 1871

***Rhagidia (Noerneria) diversicolor* (C. L. KOCH, 1838)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (b); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (c).

Pomerne vzácny druh, známy doteraz iba zo strednej Európy. Jeho bionómia je neznáma. V CHKO Cerová vrchovina sa zistil v pôde s machom v zmiešanom lese. Nový druh pre faunu Slovenska.

***Rhagidia (Noerneria) rackae* ZACHARDA, 1980**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (a).

Je to druh, o ktorom sa vie veľmi málo a údaje o jeho výskyte sú iba zo strednej Európy. Doposiaľ sa podarilo získať iba niekoľko jedincov tohto roztoča. V Cerovej vrchovine sa zistil v pôde machu západne exponovaného svahu bukového lesa. Nový druh pre faunu Slovenska.

***Rhagidia* sp.**

Nepublikované údaje: 3 ♀♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (b).

Zatiaľ nie je možná spoľahlivá determinácia tohto druhu a je nutná taxonomická revízia získaného materiálu.

***Robustoches* ZACHARDA, 1980**

***Robustoches (Robustoches) mucronata* (WILLMANN, 1936)**

Nepublikované údaje: 4 ♀♀ – 18. 6. 2007, Drňa, VN Hostice (c); 1 ♀, 1 N – 18. 6. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (a); 1 N – 18. 6. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (b); 1 N – 19. 6. 2007, Belina, PP Belinské skaly (a); 5 ♀♀ – 19. 6. 2007, Šiatorská Bukovinka, kameňolom Mačacia (a); 2 ♀♀, 2 NN – 19. 6. 2007, Šiatorská Bukovinka, kameňolom Mačacia (b); 1 N – 19. 6. 2007, Šiatorská Bukovinka, kameňolom Mačacia (c); 3 ♀♀ – 19. 6. 2007, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka; 1 ♀ – 20. 6. 2007, Petrovce, CHA Fenek (a); 5 ♀♀, 3 NN – 20. 6. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (a); 1 ♀ – 21. 6. 2007, Šurice, PP Soví hrad (a); 1 ♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (c); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (b); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (d); 3 ♀♀ – 4. 10. 2007, Šomoška, NPR Šomoška, hrad Šomoška.

Dobre známy a pomerne veľký mezoedafický predátor valcovitého tvaru tela. Existujú početné údaje o jeho výskyte aj o geografickom rozšírení. Je známy od strednej Európy po Aljašku a predpokladá sa jeho rozšírenie v celom Palearkte. Na Slovensku je bežne rozšírený v rôznych oblastiach a početných habitatoch. Aj v CHKO Cerová vrchovina sa vyskytoval na viacerých lokalitách a v rôznych habitatoch. Je to spolu s druhom *Poecilophysis pratensis* najpočetnejší a najrozšírenejší zástupca čeľade Rhagidiidae v podmienkach Slovenska.

***Robustocheles (Amoveocheles) tricuspidata* ZACHARDA, 1980**

Nepublikované údaje: 5 ♀♀ – 18. 6. 2007, Drňa, VN Hostice (c); 5 ♀♀ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Kameňolom Ra-gáč.

Jeden z najvzácnejších zástupcov tejto čeľade, doteraz známy iba z niekoľko málo exem-plárov z Česka (ZACHARDA 1980) a Slovenska, nájdených v hrabanke dubového resp. lužného lesa. V Cerovej vrchovine izolovaný z hrabanky dubového lesa. Druhý nález z územia Sloven-ska.

***Shibaia* ZACHARDA, 1980**

***Shibaia tatrica* ZACHARDA, 1980**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 18. 6. 2007, Drňa, VN Hostice (a); 1 ♀ – 3. 10. 2007, Stará Bašta, NPR Pohanský Hrad, planina (a).

Najvzácnejší európsky zástupca čeľade Rhagidiidae, opísaný podľa jediného exemplára (holotypu) z machu vo Vysokých Tatrách (ZACHARDA 1980). V Cerovej vrchovine sa zistili ďalšie dva exempláre tohto druhu v pôde dubového lesa a v rhizosfére pasienka. Bionómia druhu je neznáma, ani jeho súčasné rozšírenie, aj keď podľa tvaru tela by mohlo ísť o edafického roz-toča. Tento druh nebude pravdepodobne viazaný na iba horské polohy a je predpoklad jeho širšej ekologickej adaptability a taktiež oveľa širšieho areálu rozšírenia. Druhý nález z územia Slovenska.

Tydeidae KRAMER, 1877

***Lorryia* OUDEMANS, 1925**

***Lorryia* sp. 1**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 18. 6. 2007, Drňa, VN Hostice (a); 1 ♀ – 18. 6. 2007, Drňa, VN Hostice (c); 1 ♀, 1 N – 19. 6. 2007, Šiatorská Bukovinka, kameňolom Mačacia (a); 17 ♀♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (a); 5 ♀♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (c).

Roztoče čeľade Tydeidae sú fytofágne a na Slovensku je táto skupina taxonomicky ne-dostatočne spracovaná a potrebná odborná literatúra chýba. Preto je tento a aj ďalšie taxóny determinované iba do úrovne rodu. Uvedený druh sa zistil na viacerých lokalitách v rhizosfére tráv a v machu. Tento a ďalšie nižšie uvedené taxóny z rodu *Lorryia* sa doteraz na území Slovenska nezistili.

***Lorryia* sp. 2**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 18. 6. 2007, Drňa, VN Hostice (d); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (b).

Podľa tvaru ústnych orgánov fytofágny a pravdepodobne teplomilný roztoč, podobne, ako aj iné druhy z tohto rodu. V CHKO Cerová vrchovina izolovaný z rhizosféry tráv a machu v otvorenom lúčnom habitate.

***Lorryia* sp. 3**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (b).

Podobne ako predchádzajúci druh pravdepodobne fytofágny roztoč, zistený v machu zmiešaného lesa s prevládajúcimi bukmi na západne exponovanom svahu.

***Lorryia* sp. 4**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 20. 6. 2007, Petrovce, CHA Fenek (c); 2 ♀♀ – 4. 10. 2007, Šomoška, NPR Šomoška, hrad Šomoška.

Roztoče sa zistili v tmavej humusovej pôde v porastoch bukov, dubov a javorov. Materiál potrebuje taxonomickú revíziu v rámci celého rodu.

Paralorryia BAKER, 1965

***Paralorryia* sp. 1**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (b); 1 ♀ – 3. 10. 2007, Stará Bašta, NPR Pohanský Hrad, planina (a).

Pre rod *Paralorryia* platí to isté, čo aj pre rod *Lorryia* a všetky tri zaznamenané taxóny sa doteraz na Slovensku nezistili. Materiál roztočov čeľade Tydeidae vyžaduje taxonomickú revíziu a ich spoľahlivá determinácia je zatiaľ nereálna. Hore uvedené roztoče sa v Cerovej vrchovine našli v pôde s machom v dubovom lese.

***Paralorryia* sp. 2**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (a); 2 ♀♀ – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Kameňolom Ragáč.

Roztoče sa vyskytli v dubovej hrabanke a v pôde s rozchodníkom na xerothermnom svahu. Je možný predpoklad, že cicajú šťavy bylín v teplomilných habitatoch.

***Paralorryia* sp. 3**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (b).

Nájdené v dubovej hrabanke a v pôde s machom na južne exponovanom svahu. Všetky uvedené roztoče sú pravdepodobne teplomilné s potravnou preferenciou šťavy nízkych bylín.

Tydeus C. L. KOCH, 1836

***Tydeus devexus* KUZNETZOV, 1974**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 19. 6. 2007, Belina, PP Belinské skaly (b); 13 NN – 19. 6. 2007, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka; 14 ♀♀ – 20. 6. 2007, Petrovce, CHA Fenek (a); 5 ♀♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (b); 3 ♀♀, 2 NN – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (a); 7 ♀♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (b).

Východoeurópsky a stredoeurópsky druh fytofágneho roztoča, známy aj zo Slovenska. Je pomerne bežný, vyskytuje sa na rôznych bylinách a cicia ich šťavy. V Cerovej vrchovine sa izoloval z viacerých lokalít a rozličných biocenóz, zahrňujúcich tak trávnaté, ako aj lesné habitaty.

***Tydeus obstinatus* LIVSHITZ, 1973**

Nepublikované údaje: 12 ♀♀ – 3. 10. 2007, Stará Bašta, NPR Pohanský Hrad, planina (b).

Fytofágny roztoč so známym areálom rozšírenia vo východnej a strednej Európe. Zistený aj na Slovensku v niektorých trávnatých habitatoch. V CHKO Cerová vrchovina sa našiel v rhizosfére trávy s machom.

***Tydeus volgini* KUZNETZOV, 1973**

Nepublikované údaje: 26 ♀♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (b).

Východopalearktický fytofágny roztoč, s areálom rozšírenia v teplejších oblastiach. Je známy aj zo Slovenska. V Cerovej vrchovine zistený v pôde machu dubových a zmiešaných lesov s juhozápadnou expozíciou.

***Tydeus wainsteini* KUZNETZOV, 1973**

Nepublikované údaje: 3 NN – 19. 6. 2007, Belina, PP Belinské skaly (a); 7 ♀♀ – 19. 6. 2007, Belina, PP Belinské skaly (b); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (b); 1 ♀ – 3. 10. 2007, Stará Bašta, NPR Pohanský Hrad, planina (a).

Východoeurópsky drobný fytofágný roztoč, podobný predchádzajúcemu. Z územia Slovenska je známy prevažne z trávnatých habitatov. V CHKO Cerová vrchovina sa uvedený druh zistil zatiaľ iba na málo lokalitách, prevažne v pôde s machom a hrabanke južne exponovaných dubových lesov.

***Tydeus* sp. 1**

Nepublikované údaje: 17 ♀♀ – 18. 6. 2007, Drňa, VN Hostice (d); 1 ♀ – 19. 6. 2007, Šiatorská Bukovinka, NPR Somoška, alúvium Bukovinského potoka; 136 ♀♀ – 20. 6. 2007, Petrovce, CHA Fenek (a); 176 ♀♀ – 20. 6. 2007, Petrovce, CHA Fenek (c); 4 ♀♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (b).

V rode *Tydeus* existuje veľa druhov a celý rod vyžaduje taxonomickú revíziu. V súčasnosti dostupná literatúra neumožňuje exaktnú determináciu do druhovej úrovne bez súčasnej taxonomickej revízie. Hore uvedený taxón sa zistil hlavne v pôde s machom tak v bučinách, ako aj v dubinách. Tento, aj nižšie uvedené fytofágne roztoče rodu *Tydeus* sa doteraz na území Slovenska nezistili.

***Tydeus* sp. 2**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 18. 6. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (a); 4 ♀♀ – 18. 6. 2007, Drňa, VN Hostice (c); 7 ♀♀, 1 N – 21. 6. 2007, Šurice, PP Soví hrad (b); 20 ♀♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (a); 3 ♀♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (b).

V Cerovej vrchovine zistený rhizosfére tráv južne exponovaných svahov a v machu bukového lesa.

***Tydeus* sp. 3**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (a).

V Cerovej vrchovine zistený v machu severne exponovaného bukového lesa.

***Tydulosus* BAKER, 1965**

***Tydulosus* sp.**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 18. 6. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (a).

Rod *Tydulosus* sa doteraz na Slovensku nezaznamenal a druhy tohto rodu všeobecne patria medzi fytofágne roztoče s výskytom prevažne na bylinách, kde sa živia ich šťavami. V Cerovej vrchovine sa izoloval z rhizosféry trávy bývalej vinice.

***Venilia* KUZNETZOV, 1976**

***Venilia zaheri* (BAKER, 1968)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (a); 2 ♀♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (b).

Druh patrí k juhoeurópskym elementom a vyskytuje sa aj v severnej Afrike. V strednej Európe je pravdepodobne severná hranice výskytu. Na našom území existujú údaje o výskyte iba z juhozápadného Slovenska. Patrí skôr k menej bežným druhom fytofágnych roztočov. V CHKO Cerová vrchovina sa našiel iba na jedinej lokalite v pôde spod machu a rozchodníka južne exponovaného xerothermného svahu.

Ereynetidae OUDEMANS, 1931

Ereynetes BERLESE, 1883

***Ereynetes* sp.**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 18. 6. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (b).

Pomerne vzácne roztoče čeľade Ereynetidae sú známe tým, že sa niekedy agregujú na okrajoch ulít slimákov hlavne v suchších podmienkach. Už niekoľko desiatok rokov sa čeľadi Ereynetidae nevenovala patričná pozornosť a samotný rod *Ereynetes* vyžaduje taxonomickú revíziu. Zistený roztoč sa našiel v rhizosfére trávy bývalej vinice a zo Slovenska doteraz nebol známy.

Opsereynetes THOR, 1932

***Opsereynetes norvegicus* THOR, 1932**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 20. 6. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (c); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (a).

Je to najznámejší a najrozšírenejší zástupca tejto čeľade. Patrí k európskym druhom a je známy aj zo Slovenska. Vyskytuje sa prevažne v bylinných habitatoch, tak v nížinách, ako aj v podhorských oblastiach. V Cerovej vrchovine sa zistil v machu a rhizosfére tráv.

***Opsereynetes* sp.**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 18. 6. 2007, Drňa, VN Hostice (b); 12 ♀♀ – 18. 6. 2007, Drňa, VN Hostice (d).

Nepatrí k známym druhom rodu *Opsereynetes* a získaný materiál vyžaduje taxonomické spracovanie. Na Slovensku doteraz nezaznamenaný, v Cerovej vrchovine izolovaný z machu pasienka.

Bdellidae DUGES, 1834

Bdella LATREILLE, 1795

***Bdella muscorum* EWING, 1909**

Nepublikované údaje: 3 NN – 18. 6. 2007, Drňa, VN Hostice (c); 3 NN – 19. 6. 2007, Belina, PP Belinské skaly (a); 6 ♀♀, 10 NN – 21. 6. 2007, Šurice, PP Soví hrad (b); 4 ♀♀, 1 N – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (a); 1 ♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (b); 12 ♀♀, 2 NN – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (c); 3 NN – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Kameňolom Ragáč; 1 ♀ – 3. 10. 2007, Stará Bašta, NPR Pohanský Hrad, planina (a); 3 ♀♀, 1 N – 3. 10. 2007, Stará Bašta, NPR Pohanský Hrad, planina (b); 1 L – 4. 10. 2007, Belina, PP Belinské skaly (a); 4 ♀♀ – 4. 10. 2007, Belina, PP Belinské skaly (b); 1 N – 4. 10. 2007, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka.

Palearktický zástupca čeľade, zasahujúci svojím výskytom aj do severnej Afriky. Patrí medzi dravé roztoče, loviace na nízkej vegetácii. Existuje množstvo údajov o jeho výskyte z množstva lokalít a z rozličných habitatov. Je to veľmi bežný, aj keď nie hojný roztoč, hlavne v nížinných oblastiach. Na Slovensku rozšírený epigeický predátor a v Cerovej vrchovine sa zistil v rôznych habitatoch. Zrejme druh so značnou ekologickou adaptabilitou.

Bdellodes OUDEMANS, 1937

***Bdellodes meridionalis* (THOR, 1931)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 18. 6. 2007, Drňa, VN Hostice (c); 3 NN – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (b); 1 ♀ – 1. 10. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (a); 1 ♀, 1 N – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (d); 1 N – 3. 10. 2007, Stará Bašta, NPR Pohanský Hrad, planina (a); 2 ♀♀ – 3. 10. 2007, Stará Bašta, NPR Pohanský Hrad, planina (b).

Dravý roztoč, loviaci na vegetácii. Patrí k juhoeurópskym zoogeografickým elementom, zabierajúci svojím areálom rozšírenia aj strednú Európu. Teplomilný druh so skôr sporadic-

kým výskytom. Existujú početnejšie údaje o jeho nálezoch z rôznych (prevažne južných) oblastí Slovenska. V Cerovej vrchovine sa vyskytoval na viacerých lokalitách, jedince sa získali prevažne z rhizosféry bylín a machu teplomilných habitatov.

Biscirus THOR, 1930

***Biscirus silvaticus* KRAMER, 1881**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 19. 6. 2007, Šiatorská Bukovinka, kameňolom Mačacia (a).

Patrí k vzácnjším európskym roztočom. Tento dravý druh sa vyskytuje v trávnatých aj lesných habitatoch, kde loví na vegetácii a na povrchu pôdy. Z nášho územia existujú početné údaje o výskyte, hlavne z Podunajskej roviny a Borskej nížiny. V Cerovej vrchovine sa zistil v rhizosfére trávy bývalého kameňolomu.

Cyta HEYDEN, 1826

***Cyta latirostris* (HERMANN, 1804)**

Nepublikované údaje: 2 NN – 18. 6. 2007, Drňa, VN Hostice (a); 1 N – 18. 6. 2007, Drňa, VN Hostice (c); 1 ♀, 1 N – 18. 6. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (b); 4 NN – 19. 6. 2007, Belina, PP Belinské skaly (a); 1 ♀, 6 NN – 19. 6. 2007, Belina, PP Belinské skaly (b); 1 L – 20. 6. 2007, Petrovce, CHA Fenek (c); 1 N – 20. 6. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (a); 3 ♀♀, 1 N – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (b); 1 L – 1. 10. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (a); 1 N – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (a); 2 ♀♀, 2 NN – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (b); 2 NN – 3. 10. 2007, Stará Bašta, NPR Pohanský Hrad, planina (b); 1 ♀ – 4. 10. 2007, Šomoška, NPR Šomoška, hrad Šomoška.

Kozmopolitný dravý druh, loviaci na vegetácii. Pravdepodobne ekologicky značne adaptabilný, obýva rozličné nížinné aj horské habitaty. Na Slovensku je to prakticky najbežnejší zástupca čeľade Bdellidae. V CHKO Cerová vrchovina sa tento predátor ružovočervenej farby tela vyskytoval prakticky na všetkých skúmaných lokalitách od xerotermov po chladnejšie bučiny.

***Cyta coerulipes* (HERMANN, 1804)**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 19. 6. 2007, Belina, PP Belinské skaly (b).

Pomerne vzácny palearktický druh s výskytom aj v severnej Afrike. Tento tmavomodro až sivočierno sfarbený predátor loví na povrchu pôdy a v nízkej vegetácii. Sfarbením pripomína panciernika a často tak uniká pozornosti. Patrí k južným a teplomilným druhom, na Slovensku sú doklady o jeho výskyte iba z južných oblastí. V CHKO Cerová vrchovina sa izoloval z hrabanky dubového lesa.

Odontoscirus THOR, 1913

***Odontoscirus iota* ATYEO, 1960**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 1. 10. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (b).

Dravý roztoč, podobne ako aj ostatné druhy čeľade Bdellidae. Patrí k palearktickým teplomilným druhom a na Slovensku sa sporadicky vyskytuje v južných oblastiach. Preferuje prevažne otvorené trávnaté habitaty, kde loví na nízkej vegetácii. V Cerovej vrchovine zistený v pôde bývalého vinohradu.

Spinibdella THOR, 1930

***Spinibdella tenuirostris* (EWING, 1914)**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 18. 6. 2007, Drňa, VN Hostice (c).

Vzácný dravý druh s geografickým areálom rozšírenia južnejších areáloch palearktiskej oblasti. Na našom území existujú údaje o jeho výskyte hlavne teplých z nížinných lokalít južného Slovenska. V Cerovej vrchovine sa našiel v rhizosfére *Thymus serpyllum* južne orientovaného svahu pasienka.

Cunaxidae THOR, 1902
Armascirus DEN HEYER, 1978

***Armascirus taurus* (KRAMER, 1861)**

Nepublikované údaje: 1 N – 18. 6. 2007, Drňa, VN Hostice (c); 1 ♀ – 20. 6. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (d); 1 N – 21. 6. 2007, Šurice, PP Soví hrad (b); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (d).

Taktiež dravý a kozmopolitný predstaviteľ rodu, s množstvom údajov o jeho rozšírení (SMILEY 1992). Loví na povrchu pôdy a v nízkej vegetácii podobne ako predchádzajúci druh. Je to oveľa vzácnejší roztoč a z nášho územia je iba málo údajov o jeho výskyte (južné Slovensko). V Cerovej vrchovine sa zistil na niekoľkých lokalitách, výhradne však vo vzorkách rhizosféry tráv pasienkov a xerotermov.

***Armascirus* sp. 1**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 20. 6. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (a).

Tento druh je nový pre vedu a jeho opis je v tlači (KALÚZ in press). Druhy rodu *Armascirus* sú známe ako predátory, loviace na vegetácii iné mikroskopické článkonožce. Roztoče sa zistili vo vzorke rhizosféry tráv piesčitého južne exponovaného habitatu.

***Armascirus* sp. 2**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 18. 6. 2007, Drňa, VN Hostice (c).

Aj tento druh je nový pre vedu a jeho opis je v tlači (Kalúz in press). Taktiež patrí medzi dravé roztoče a v CHKO Cerová vrchovina sa zistil v rhizosfére *Thymus serpyllum* na južne exponovanom svahu pasienka.

Dactyloscirus BERLESE, 1916

***Dactyloscirus bison* (BERLESE, 1888)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 18. 6. 2007, Drňa, VN Hostice (c).

Druh síce známy už dlho, ale s pomerne sporadickými údajmi o jeho rozšírení. Zatiaľ sú informácie o jeho výskyte z Európy a južnej Ameriky. Patrí k predátorom, loviacim na vegetácii. Je zaradovaný skôr ku vzácnejším druhom a predpokladá sa že ide o teplomilného roztoča. Na Slovensku známy z Podunajskej roviny a Borskej nížiny. V CHKO Cerová vrchovina sa zistil iba na jednej lokalite v rhizosfére pasienka s trsmi *Thymus serpyllum*.

Cunaxa VON HEYDEN, 1826

***Cunaxa setirostris* (HERMANN, 1804)**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 18. 6. 2007, Drňa, VN Hostice (a); 3 ♀♀ – 18. 6. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (b); 1 ♀, 2 NN – 19. 6. 2007, Belina, PP Belinské skaly (b); 1 ♀ – 19. 6. 2007, Šiatorská Bukovinka, kameňolom Mačacia (a); 3 ♀♀, 3 NN – 20. 6. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (a); 1 ♀ – 20. 6. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (d); 1 ♀ – 21. 6. 2007, Šurice, PP Soví hrad (b); 10 ♀♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (a); 2 ♀♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (b); 2 ♀♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (c); 3 ♀♀ – 1. 10. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (a); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (b); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (c); 1 ♀ – 3. 10. 2007, Stará Bašta, NPR Pohanský Hrad, planina (b).

Tento dravý a bežný druh je považovaný za kozmopolita. Loví na povrchu pôdy a v nízkej vegetácii iné drobné článkonožce. Existuje množstvo údajov z územia Slovenska, prevažne z trávnatých nížinných biotopov. Aj v Cerovej vrchovine je to bežný druh, ktorý sa zisťoval v početných rôznych habitatoch viacerých lokalít.

***Cunaxa* sp. 1**

Nepublikované údaje: 2 NN – 18. 6. 2007, Drňa, VN Hostice (c); 1 ♀ – 18. 6. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (b); 1 ♀, 1 N – 20. 6. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (d); 1 ♀ – 4. 10. 2007, Šomoška, NPR Šomoška, hrad Šomoška.

Všetky druhy rodu *Cunaxa* patria medzi predátory a lovia na vegetácii. Hore uvedený taxón sa doteraz nezistil na území Slovenska, v CHKO Cerová vrchovina sa vyskytoval v lúčnych habitatoch v rhizosfére tráv, *Thymus serpyllum* a iných bylín.

***Cunaxa* sp. 2**

Nepublikované údaje: 1 N – 20. 6. 2007, Petrovce, CHA Fenek (a); 1 ♀ – 20. 6. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (a); 1 ♀ – 20. 6. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (d).

Roztoče s výskytom v rhizosfére tráv južne exponovaných lúčnych habitatov a v hrabanke pod dubmi. Doteraz nezistené z územia Slovenska. Obidva vyššie uvedené taxóny je potrebné detailne taxonomicky spracovať, zatiaľ nie je možné priradiť ich k niektorému zo známych druhov rodu *Cunaxa*.

***Cunaxoides* BAKER et HOFFMANN, 1936**

***Cunaxoides biscutum* (NESBITT, 1936)**

Nepublikované údaje: 1 N – 18. 6. 2007, Drňa, VN Hostice (c); 1 ♀ – 19. 6. 2007, Belina, PP Belinské skaly (b).

Palearktický zástupca čeľade Cunaxidae, známy z Európy a severnej Ameriky. Patrí k dravým roztočom, je však malých telesných rozmerov a preto sa pravdepodobne živí iba vajíčkami a larvami mikroskopických živočíchov. Je známy aj južného Slovenska a možno ho zaradiť ku vzácnjším druhom. V Cerovej vrchovine nájdený iba v pôde dubového lesa a v rhizosfére bylín pasienky.

Cryptognathidae OUDEMANS, 1902

***Cryptognathus* KRAMER, 1879**

***Cryptognathus* sp.**

Nepublikované údaje: 15 ♀♀ – 21. 6. 2007, Šurice, PP Soví hrad (b); 1 N – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (c).

Je podobný druhu *Cryptognathus orbiculatus* LIVSHITZ, 1974, je však nutná taxonomická revízia. Na Slovensku zatiaľ nezistený. Vyskytoval sa v tráve, nízkych bylinách a machu nalesných habitatov.

Stigmaeidae OUDEMANS, 1931

***Eustigmaeus* BERLESE, 1910**

***Eustigmaeus pectinata* (EWING, 1917)**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (c); 1 ♀ – 4. 10. 2007, Belina, PP Belinské skaly (b).

Patrí medzi dravé mezoedafické až epigeické roztoče, uvedený druh má geografické rozšírenie v palearktiskej oblasti. Je to vzácný roztoč, známy iba z trávnatých habitatov juhu

Slovenska. V Cerovej vrchovine taktiež vzácny, izolovaný z rhizosféry *Thymus serpyllum* a machu južne exponovaných trávnatých habitatov.

***Eustigmaeus pinnata* KUZNETZOV, 1976**

Nepublikované údaje: 19 ♀♀ – 19. 6. 2007, Belina, PP Belinské skaly (b); 11 ♀♀, 2 NN – 19. 6. 2007, Šiatorská Bukovinka, kameňolom Mačacia (a); 1 ♀ – 19. 6. 2007, Šiatorská Bukovinka, kameňolom Mačacia (c); 3 ♀♀ – 20. 6. 2007, Petrovce, CHA Fenek (c); 4 ♀♀, 1 N – 20. 6. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (a); 1 ♀ – 20. 6. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (d); 4 ♀♀ – 1. 10. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (a); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (a); 9 ♀♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (b); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (b); 2 ♀♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (c); 9 ♀♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (d).

Európsky druh a epigeický predátor strednej veľkosti tela. Veľmi bežný a na našom území rozšírený pôdny roztoč. Z územia Slovenska existuje viacero údajov o jeho výskyte, najčastejšie ho možno nájsť v rhizosfére bylín a v nízkej vegetácii. V Cerovej vrchovine jeden z najbežnejších druhov, vyskytoval sa vo viacerých lokalitách.

***Eustigmaeus plumifer* (HALBERT, 1923)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 1. 10. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (a).

Palearktický druh, mezoedafický predátor. Údaje o jeho výskyte zo Slovenska sú pomerne vzácne, tento roztoč je známy iba z niekoľkých nálezov. Vyskytoval sa v pôde nížinného tvrdého luhu na juhozápadnom Slovensku. Roztoč pravdepodobne vzácny aj v Cerovej vrchovine, je dokladovaný jediný nález v rhizosfére tráv západného svahu bývalej vinice.

***Eustigmaeus rhodomela* (C. L. KOCH, 1841)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 20. 6. 2007, Petrovce, CHA Fenek (d).

Druh z geografickým rozšírením, zaberajúcim palearktickú oblasť. Pomerne vzácny epigeický až mezoedafický predátor, zo Slovenska známy z pasienka Slovenského krasu. Je považovaný za vzácny druh a je iba málo údajov o jeho výskyte. V Cerovej vrchovine jediný nález vo vlhkej pôde alúvia potoka s jelšami.

***Eustigmaeus segnis* (C. L. KOCH, 1836)**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 18. 6. 2007, Drňa, VN Hostice (a); 4 ♀♀, 1 N – 19. 6. 2007, Belina, PP Belinské skaly (b); 1 ♀ – 19. 6. 2007, Šiatorská Bukovinka, kameňolom Mačacia (b); 4 ♀♀, 1 N – 20. 6. 2007, Petrovce, CHA Fenek (a); 3 ♀♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (b); 3 ♀♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (b); 18 ♀♀ – 3. 10. 2007, Stará Bašta, NPR Pohanský Hrad, planina (a); 5 ♀♀ – 3. 10. 2007, Stará Bašta, NPR Pohanský Hrad, planina (b).

Dobre známy, v palearktiskej oblasti široko rozšírený druh. Predátor, podobne ako aj iné druhy z uvedenej čeľade. Široko rozšírený aj na Slovensku, existujú početné údaje o jeho výskyte, hlavne z nížinných lesných a lúčnych habitatov. Bežný aj v Cerovej vrchovine na viacerých lokalitách, prevažne v hrabanke dubových lesov a v rhizosfére trávnatých habitatov.

***Eustigmaeus* sp. 1**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 20. 6. 2007, Petrovce, CHA Fenek (a); 1 ♀ – 1. 10. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (a); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (d).

Všetky druhy rodu *Eustigmaeus* patria k pôdnym predátorom, sú to prevažne hemiedafické roztoče, aj keď často lovia na povrchu pôdy a v nízkej vegetácii. Tento taxón sa v CHKO Cerová vrchovina vyskytoval v pôdných vzorkách vinice a pasienka obsahujúcich rhizosféru tráv. Doteraz nezistený na území Slovenska.

***Eustigmaeus* sp. 2**

Nepublikované údaje: 3 ♀♀ – 19. 6. 2007, Šiatorská Bukovinka, kameňolom Mačacia (a).

Tento pôdny roztoč sa v CHKO Cerová vrchovina zistil v rhizosfére tráv pôdnej vzorky z bývalého kameňolomu. Doteraz neznámy z územia Slovenska. Je potrebné podrobné taxonomické spracovanie obidvoch hore uvedených taxónov.

Mediolata G. CANESTRINI, 1890

***Mediolata* sp.**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 20. 6. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (d).

Zástupcovia tohto rodu sú považované za teplomilné a dravé roztoče menších telesných rozmerov. Roztoče uvedeného rodu sa vyskytujú hlavne v južnej Európe, kde sú známe ako predátory iných drobných roztočov hlavne na povrchu pôdy a na nízkej vegetácii. Výskyt v CHKO Cerová vrchovina zaznamenaný vo vzorke rhizosféry tráv piesčitého pasienky. Rod doteraz nezistený na území Slovenska.

Stigmaeus C. L. KOCH, 1836

***Stigmaeus corticeus* KUZNETZOV et WAINSTEIN, 1976**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 21. 6. 2007, Šurice, PP Soví hrad (b).

Východoeurópsky a stredoeurópsky druh dravého, pravdepodobne teplomilného roztoča. Na Slovensku sa vyskytuje v teplých lokalitách južných nížinných oblastí, je vzácny. V Cerovej vrchovine sa zistil v rhizosfére tráv xerothermného svahu.

***Stigmaeus longipilis* (G. CANESTRINI, 1889)**

Nepublikované údaje: 3 ♀♀ – 19. 6. 2007, Belina, PP Belinské skaly (b); 1 ♀ – 20. 6. 2007, Petrovce, CHA Fenek (c); 4 ♀♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (a); 4 ♀♀ – 2. 10. 2007, Petrovce, CHA Fenek (b); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (a); 1 ♀ – 3. 10. 2007, Stará Bašta, NPR Pohanský Hrad, planina (a); 1 N – 3. 10. 2007, Stará Bašta, NPR Pohanský Hrad, planina (b); 1 ♀ – 4. 10. 2007, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška.

Zástupca dravých epigeických až mezoedafických roztočov, známy zo severnej Ameriky a Európy. Je to jeden z najbežnejších zástupcov tejto čelade a vyskytuje sa v množstve biotopov. Z územia Slovenska sú známe jeho nálezy z rôznych oblastí a rozličných, prevažne trávnatých habitatov. V Cerovej vrchovine je to bežný druh, vyskytoval sa na viacerých lokalitách od teplých trávnatých xerothermných svahov až po severne orientované chladnejšie bučiny.

***Stigmaeus pilatus* KUZNETZOV, 1976**

Nepublikované údaje: 16 ♀♀ – 18. 6. 2007, Drňa, VN Hostice (a); 12 ♀♀ – 18. 6. 2007, Drňa, VN Hostice (c); 2 ♀♀ – 19. 6. 2007, Šiatorská Bukovinka, kameňolom Mačacia (a); 1 ♀ – 20. 6. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (d); 15 ♀♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (b); 3 ♀♀ – 3. 10. 2007, Stará Bašta, NPR Pohanský Hrad, planina (b).

Patrí k južným a teplomilným druhom, tento dravý roztoč je známy z východnej a strednej Európy. Na území Slovenska sú údaje o jeho výskyte hlavne z nížin juhozápadného Slovenska, nepatrí k hojným druhom. V Cerovej vrchovine sa zistil na viacerých lokalitách, vždy však v rhizosfére tráv teplých trávnatých habitatov.

***Stigmaeus purpurascens* SUMMERS, 1962**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 19. 6. 2007, Belina, PP Belinské skaly (a); 1 ♀ – 4. 10. 2007, Belina, PP Belinské skaly (b).

Jedince druhu tohto palearktického, krásne sfarbeného fialovo-červenkastého roztoča patria ku vzácnym a ich nálezy sú skôr ojedinelé. Preferujú takmer výhradne teplé lokality, kde lovia na povrchu pôdy a v nízkej vegetácii. Z územia Slovenska je to známy druh, zatiaľ

iba z krasových trávnatých xerothermov Slovenského krasu a piesčitých xerothermov Borskej nížiny. V Cerovej vrchovine je tiež veľmi vzácny, nájdený iba v machu trávnatého xerothermu.

***Stigmaeus solidus* KUZNETZOV, 1976**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 18. 6. 2007, Drňa, VN Hostice (d).

Východoeurópsky druh teplomilného, podlhovastého a dravého roztoča. Na Slovensku sa ojedinelo vyskytuje v pôde nížinných lesov južných oblastí, kde sa dá nájsť v pôde a v machu. V Cerovej vrchovine tiež vzácny, zistený v pôde machu pod kríkmi lesostepného svahu severne orientovaného pasienka.

***Stigmaeus sphagneti* (HULL, 1918)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 18. 6. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (b); 1 ♀ – 1. 10. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (a); 1 ♀ – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (c); 1 ♀ – 4. 10. 2007, Belina, PP Belinské skaly (a).

Patrí medzi drobných, veľmi jemne chitinizovaných predátorov. Jeden z najbežnejších druhov čelade Stigmaeidae, s rozšírením v Európe a severnej Amerike. O jeho výskyte existujú početné údaje z nášho územia, hlavne na juhozápadnom Slovensku. Je však známy aj z vyšších horských polôh stredného Slovenska. Obýva rôzne biotopy. V CHKO Cerová vrchovina sa zistil v rhizosfére trávnatých habitatov a v pôde dubového lesa.

***Storchia* OUDEMANS, 1923**

***Storchia robustus* (BERLESE, 1885)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 18. 6. 2007, Drňa, VN Hostice (c); 1 N – 18. 6. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (b); 3 ♀♀ – 20. 6. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (a); 5 ♀♀ – 21. 6. 2007, Šurice, PP Soví hrad (b); 9 ♀♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (a); 3 ♀♀, 2 NN – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (c); 1 ♀, 1 N – 1. 10. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (a); 1 ♀, 2 NN – 4. 10. 2007, Belina, PP Belinské skaly (b).

Druh známy z Európy, Afriky a austrálskej oblasti. Tento drobný podlhovastý predátor patrí k pomerne vzácnym roztočom, loviacim na nízkej vegetácii. Je teplomilný a údaje o jeho výskyte sa týkajú prevažne xerothermných biotopov. Zo Slovenska existuje iba niekoľko údajov o jeho výskyte z xerothermov Slovenského krasu a Borskej nížiny. V CHKO Cerová vrchovina nie je až tak vzácny, výskyt je dokladovaný z viacerých lokalít. Roztoče sa vždy izolovali z rhizosféry nízkej trávy, machu, tymiánu a rozchodníka teplomilných otvorených trávnatých habitatov.

***Storchia* sp.**

Nepublikované údaje: 2 ♀♀ – 21. 6. 2007, Šurice, PP Soví hrad (b); 1 ♀ – 1. 10. 2007, Gemerské Dechtáre, Dechtárske vinice (a).

Patrí podobne ako predchádzajúci druh k dravým roztočom, loviacim na povrchu pôdy a na nízkej vegetácii. Aj druhy rodu *Storchia* sú teplomilné a vyskytujú sa v južných oblastiach Európy. V CHKO sa druh *Storchia* sp. izoloval z rhizosféry bylín lúčneho xerothermného habitatu. Doposiaľ nie sú údaje o jeho výskyte na území Slovenska.

Caligonellidae GRANDJEAN, 1944

***Caligonella* BERLESE, 1910**

***Caligonella humilis* (C. L. KOCH, 1836)**

Nepublikované údaje: 1 ♀ – 18. 6. 2007, Drňa, VN Hostice (a); 1 ♀ – 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy (a).

Je pomerne málo informácií o tejto čeladi a biológia jednotlivých rodov a druhov je málo spracovaná. Roztoče uvedenej čelade majú styletové ústne orgány a živia sa cicaním šťavy rastlín. Druh *Caligonella humilis* je zatiaľ známy z Európy a severnej Ameriky. V CHKO Cerová vrchovina sa zistil v pôde xerothermného habitatu s porastom rozchodníka a fliačkami machu a tiež v rhizosfére trávy. Čelaď Caligonellidae je nová pre územie Slovenska.

Nicoletiellidae CANESTRINI, 1891

Nicoletiella KRAMER, 1879

***Nicoletiella denticulatum* (SCHRANK, 1776)**

Nepublikované údaje: 2 NN – 3. 10. 2007, Stará Bašta, NPR Pohanský Hrad, planina (a).

Silno chitinizovaný roztoč žltkastej farby tela, pripomína panciernika. V Európe rozšírený v lesoch od nížin po horské oblasti (BLOSZYK 1980), často sa vyskytuje v lesnej hrabanke. Jeho rozšírenie na Slovensku je nedostatočne zdokumentované, tento druh pravdepodobne osídľuje množstvo rôznych prevažne lesných habitatov na veľkej časti územia. V Cerovej vrchovine zistený v lesnej hrabanke teplomilnej dubiny.

Parasitengona OUDEMANS, 1920 – Trombiculidae EWING, 1929

Cheladonta LIPOVSKI, CROSSLEY et LOOMIS, 1955

***Cheladonta costulata* (WILLMANN, 1952)**

Nepublikované údaje: 1 L – 2. 10. 2007, Tachty, Dolina Gortvy (d); 3 LL – 3. 10. 2007, Hajnáčka, Kameňolom Ragáč.

Parazitický roztoč teplokrvných stavovcov, známy fázovým parazitizmom (KUDRYASHOVA 1998). Šestnohé larvy parazitujú na povrchu tela najmä hrabošovitých hlodavcov (*Myodes glareolus*, *Microtus arvalis*, *Pitymys subterraneus*). Na hostiteľovi sa vyskytujú prednostne v ušiach a v blízkosti genitálií, kde agresívny slinný sekret lariev rozleptá pokožku natoľko, že okolo prichytenej a cicajúcej larvy sa vytvorí lievikovitý kráter, v ktorom je larva zanorená. Larvy tak zanechávajú výrazné kráterovité jazvy na tele hostiteľov. Európsky druh, známy tiež aj zo Slovenska. V Cerovej vrchovine sa zistili čerstvo vyliahnuté larvy v lesnej pôde dubiny, kde boli zjavné stopy prítomnosti lesnej zveri.

Neotrombicula HIRST, 1925

Neotrombicula (Polymasticula) sp.

Nepublikované údaje: 1 L – 19. 6. 2007, Šiatorská Bukovinka, NPR Šomoška, alúvium Bukovinského potoka.

Roztoče rodu *Neotrombicula* patria k najznámejším zástupcom fázových ektoparazitov v rámci čelade Trombiculidae. Parazitujú prevažne na teplokrvných živočíchoch vrátane človeka. Hore uvedený taxón nepatrí k žiadnemu z doteraz známych druhov východného Palearktu (KUDRYASHOVA 1998). Nie je vylúčené, že môže ísť o neznámy druh pre vedu, je však potrebné taxonomické spracovanie získaného materiálu. V CHKO Cerová vrchovina sa zistila jediná čerstvo vyliahnutá larva v pôde vlhkého porastu *Alnus glutinosa*.

Poznámky k faune a ekológii zistených druhov

Poloha Cerovej vrchoviny na južnej hranici Slovenska predurčuje bohatstvo a rozmanitosť predovšetkým teplomilných biocenóz. V spojení s horizontálne a vertikálne pestro členeným terénom zároveň umožnila vytvorenie množstva rozmanitých biocenóz. Aj geologický

vývoj krajiny, kde sú zahrnuté oblasti s vulkanickým podložím a taktiež aj oblasti s trefohornými pieskovicami, v nemalej miere prispel k hodnote tohto územia. Kombinácia takýchto klimatických a geologických podmienok bola základom pre úspešný vývoj rozličných typov biocenóz s množstvom rozdielných a špecifických habitatov. Pri hodnotení typov a charakteru biocenóz Cerovej vrchoviny treba vychádzať aj z historického vývoja územia. Vyskytuje sa tu viacero typov teplomilných dúbav, na celom území však prevládajú dúbavy tvorené predovšetkým porastmi *Quercus cerris*. Na značnej časti územia sa nachádzajú oblasti, ktoré sa využívali a stále využívajú na pasienie. Sú to buď mezohygrofilné pasienky, alebo bývalé vinice, a na strmších južne exponovaných svahoch otvorené suché xerothermné biotopy. V časti bývalej obhospodarovanej krajiny sa z pôvodných viníc a pasienkov postupne stávajú lesostepné biocenózy. Vo vyšších polohách a na severných svahoch sa vyskytujú vlhšie a chladnejšie bučiny. Z hľadiska výskytu a bohatstva pôdnych roztočov je tu množstvo hodnotných biocenóz s množstvom rozdielných habitatov. Všeobecne však Cerová vrchovina pozostáva z teplomilných dúbav, otvorených trávnatých plôch (pasienky, xerothermy, lesostepi) a chladnejších bukových lesov. Výskum pôdnych trombidiformných roztočov sa zamerával na viaceré typy biocenóz, ale predovšetkým s dôrazom na prevládajúce dúbavy, teplomilné krovinaté, či bylinné biotopy a chladnejšie bučiny.

Počas celého obdobia výskumu sa z rozličných habitatov uvedených biocenóz podarilo získať 1899 jedincov roztočov, z nich sa v takmer 80 % vyskytovalo v teplomilných dúbavách a hore uvedených teplomilných nelesných biocenózach. V chladnejších bučinách iných vlhších habitatoch sa vyskytlo necelých 20 % jedincov.

Bukové lesy. Chladnejšie bukové lesy s prevažne kyslými pôdami sú všeobecne chudobnejšie na druhové spektrum pôdnych trombidiformných roztočov. V Cerovej vrchovine sa v bučinách zistilo spolu iba 29 taxónov roztočov. Napriek tomu sa z pôdy a machu bukových lesov získalo viac jedincov, ako z nelesných biocenóz. Fytofágne roztoče čeľade Tydeidae tvorili viac ako 70 % jedincov roztočov v bučinách a medzi celkovo ôsmymi druhmi boli *Tydeus devexus* a *Tydeus volgini* charakteristickými zástupcami tejto čeľade. Hoci v ostatných typoch biotopov dominovali prevažne mikrofytofágne roztoče čeľade Eupodidae, v bučinách tri taxóny tejto čeľade však predstavovali iba 14,8 % jedincov a najpočetnejší bol *Cocceupodes mollicellus*. Polovicu všetkých druhov zistených v bučinách tvorili predátory (16 druhov) čeľadi Rhagidiidae, Stigmaeidae, Bdellidae, Cunaxidae a Trombiculidae, zatiaľ čo drobné roztočičky sa zistili iba v troch druhoch a malom počte jedincov. Medzi charakteristické druhy aj pre chladnejšie bučiny patrili *Coccorhagidia clavifrons*, *Cyta latirostris* a *Bakerdania quadrata*.

Aj tieto biotopy sú z hľadiska poznania pôdnej fauny trombidiformných roztočov veľmi zaujímavé. Vyskytovalo sa tu niekoľko vzácných druhov ako *Poecilophysis arena*, *Poecilophysis faeroensis*, *Poecilophysis weyerensis* a *Pediculaster ignotus*. Zo zistených taxónov je novým druhom pre faunu Slovenska *Rhagidia diversicolor*, ďalej nedeterminované taxóny rodov *Lorryia*, *Tydeus*, *Eustigmaeus* a *Neotrombicula* (*Polymasticula*). Posledne menovaný roztoč zároveň nepatrí k žiadnemu zo známych druhov východného Palearktu.

Dúbavy. Pôda a hrabanka teplomilných dúbav býva vo všeobecnosti veľmi vhodným prostredím pre pôdne roztoče. Týka sa to prevažne dobre chitinizovaných panciernikov a mezostigmátnych roztočov. V prevzdušnenej pôde a hrabanke dúbav sa však vyskytuje aj relatívne bohaté spektrum trombidiformných roztočov. V teplomilných dúbavách Cerovej vrchoviny sa v porovnaní s ostatnými skúmanými biocenózami vyskytlo najviac jedincov trombidiformných roztočov s pomerne bohatým druhovým spektrom. Počas tohto predbežného výskumu sa v dúbavách získali údaje o prítomnosti 627 jedincov roztočov, zahrňujúcich spolu 63 taxónov rôzneho trofického zamerania.

Početnosťou jedincov prevládali fytofágne Tydeidae, mikrofytofágne Eupodidae, dravé Rhagidiidae a Stigmaeidae. Medzi charakteristické prostigmátne roztoče patrili mikrofytofág *Cocceupodes mollicellus*, a hemiedafické predátory *Poecilophysis pratensis*, *Coccorhagidia clavif-*

rons. Mikrofytofágne a saprofágne roztoče sa tvorili 29,7 % z celkovej početnosti zistených roztočov v dúbavách, aj keď zaznamenaný počet 8 druhov (12,7 %) bol nízky. Pestré spektrum hlavne stredne veľkých predátorov odzrkadľuje bohatstvo potravinnej ponuky v biocenóze. Prevzdušnená pôda a hrabanka dúbav poskytovala vhodné podmienky pre výskyt jemne chitinizovaných predátorov hlavne z čeľadi Stigmaeidae, Bdellidae a Cunaxidae. V dúbavách sa v rámci zastúpenia trombidiformných roztočov zistilo 25 druhov (39,7 %) predátorov, tvoriacich 32,5 % všetkých zistených jedincov roztočov v týchto podmienkach. Výskyt 7 druhov roztočov z čeľade Stigmaeidae s typickými zástupcami *Eustigmaeus pinnata* a *Eustigmaeus segnis* naznačuje bohatú potravnú bázu pre tieto skupiny. Podobne, prítomnosť na povrchu pôdy a bylinách loviacich roztočov *Cyta latirostris*, *Bdella muscorum* a *Cunaxa setirostris* svedčí o rozmanitosti mikrohabitatov a pestrości druhového spektra roztočov v týchto podmienkach.

Teplomilné dúbavy sú často presvetlené a pôda je pokrytá rastlinným podrastom, prevažne trávami s bohatým koreňovým systémom a nepochybne aj mycéliami húb a plesní. Preto je prítomnosť takéhoto spektra roztočov pochopiteľná. Porast bylín umožňuje množenie fytofágnych roztočov, cicajúcich šťavy rastlín. V dúbavách sa zachytilo 12 druhov fytofágov (19 %) a ich dominancia (29 %) sa vyrovnala dominancii mikrofytofágnych a saprofágnych druhov. Koreňová sústava bylín a tráv v kyprej pôde presvetleného dubového lesa vytvára vhodné podmienky pre život hlavne drobných roztočikov, ktoré sa v iných podmienkach len ťažko získavajú z pôdneho alebo iného substrátu. Početnosť roztočikov bola relatívne nízka s malým počtom jedincov a tvorila iba 8,8 %. Avšak prítomnosť pomerne vysokého počtu 18 taxónov prevažne mikrofytofágnych a saprofágnych roztočikov v rozličných habitatoch dúbav (28,6 %), čo je viac ako štvrtina zistených druhov Cerovej vrchoviny, len potvrdzuje vysokú biodiverzitu akarofauny v týchto podmienkach.

Mnohé druhy roztočov sú ekologicky prispôsobivé. Areál rozšírenia takýchto trombidiformných roztočov je väčší ako u menej adaptabilných druhov a možno ich nájsť v rozličných nadmorských výškach a habitatoch. Patrí sem väčšina druhov, považovaných za bežné. Aj v teplomilných dúbavách Cerovej vrchoviny sa zistili roztoče, ktoré sa vyskytovali na väčšine skúmaných lokalít a habitatov. Medzi ne patrili takmer všade sa vyskytujúci *Cocceupodes molicellus* a tiež hemiedafické predátory *Poecilophysys pratensis* a *Coccorhagidia clavifrons*. U viacerých druhov roztočov sa počas výskumu zistilo iba niekoľko jedincov, prípadne sa vyskytli ojedinelo. Platí to nielen pre vzácne druhy, ale aj pre bežnejšie druhy roztočov, ktorým daný biotop ešte čiastočne vyhovuje. Práve takéto nálezy doplnia mozaiku informácií o danom druhu a pomáhajú odhadnúť podmienky, určujúce jeho ekologické nároky. Zároveň dopĺňajú faunistické vedomosti a poznatky o areáli rozšírenia druhu. Biocenózy dúbav s pestrú mozaikou habitatov a mikrohabitatov sú preto druhovo najbohatšie. Lokalitami s takouto pestrú mozaikou habitatov sú v Cerovej vrchovine Dolina Gortvy, Fenek a Jalovské vrstvy, kde sa vyskytovalo tak pestré druhové spektrum roztočov, ako aj najviac vzácných druhov.

O bohatstve druhov roztočov tohto typu biocenóz svedčí aj prítomnosť takých taxónov, ktoré sa doposiaľ na Slovensku nezistili. Počet taxónov, zaznamenaných v dúbavách Cerovej vrchoviny a zároveň nových pre akarofaunu Slovenska, je prekvapujúco vysoký. Spolu 19 taxónov sa doteraz na území Slovenska nezaznamenalo. Po prvýkrát sa tu objavil dravý mezoedafický druh *Rhagidia diversicolor*, drobné roztočičky *Scutacarus arvensis*, *Tarsonemus angulatus* a rody *Sebastianovella* a *Mediolata*. Aj zvyšných 14 taxónov, ktoré zatiaľ nie je možné determinovať do druhu, sú nové pre územie Slovenska. Taktiež nálezy roztočov čeľade Terpnacaridae (*Terpnacarus glebulentus*) podstatne rozširujú poznatky o areáli výskytu tejto čeľade roztočov na Slovensku a v Európe. Nález druhu *Shibaia tatrica* (Rhagidiidae) je veľkým prekvapením, vzhľadom na to, že uvedený druh bol predtým známy v jedinom exemplári z Vysokých Tatier, kde sa vyskytol v podstatne chladnejšom a vlhšom montánnom biotope a v oveľa vyššej nadmorskej výške. Druhý nález uvedeného hemiedafického roztoča na Sloven-

sku prináša nové poznatky o tomto predátorovi a podstatne rozširuje základné informácie o ekologických nárokoch a hypsometrickom rozšírení tohto nesmierne vzácneho druhu. Uvedený počet prvých nálezov pre územie Slovenska je naozaj relatívne vysoký. Táto skutočnosť svedčí o tom, že tento typ biocenóz Cerovej vrchoviny má špecifickú akarofaunu, ktorou sa vo veľkej miere sa odlišuje od iných dúbav na Slovensku.

Pasienky a nelesné habitaty. Pasienky a iné formy nelesných biocenóz v Cerovej vrchovine vznikli v minulosti prevažne ľudskou činnosťou. Sem patrí väčšina plochy takýchto sekundárnych biocenóz. Okrem nich sa tu však nachádzajú aj menšie nelesné plochy, ktoré vzhľadom na charakter fytocenóz možno považovať za pôvodné alebo im veľmi blízke. Tvoria často pestrú mozaiku rozličných bylinných a krovinatých habitatov a mikrohabitatov. Preto môžu poskytovať podmienky pre život veľkému množstvu pôdnych roztočov. Trombidiformné roztoče pasienkov Cerovej vrchoviny predstavujú skupiny morfológicky a ekologicky veľmi diferencované. Mikrofytofágne dominantné skupiny tvorili 37,8 % všetkých zistených jedincov a 15,4 % druhov. Najpočetnejšie roztoče sú tu zastúpené čeladou Eupodidae s bežným a rozšíreným druhom *Cocceupodes molicellus*. Druhou skupinou s pomerne vysokou dominanciou početnosti boli roztočičky (Tarsonemini) a tvorili 29,3 % všetkých roztočov nelesných biocenóz. Pomerne bohaté spektrum 17 druhov (32,7 %) roztočikov týchto biocenóz sa takmer vyrovnalo ich počtu druhov v dúbavách a uvedená skutočnosť len potvrdzuje preferenciu tohto typu biotopov drobnými pôdnymi roztočikmi. Najpočetnejším druhom v týchto podmienkach je kozmopolitný roztoč *Bakerdania quadrata*, ostatní zástupcovia tejto kohorty sa zistili iba v počte niekoľkých jedincov. Zistili sa tu aj dvaja škodcovia poľnohospodárskych kultúr *Siteroptes avenae* a *Neositeroptes rosae*.

V skúmaných nelesných biotopoch sa zaznamenal prekvapujúco nízky počet fytofágov. Predstavoval iba 11,4 % jedincov všetkých roztočov a spolu sedem druhov (13,4 %). Spolu 20 druhov dravých roztočov (38,5 %) tvorilo necelú štvrtinu jedincov (21,5 %) všetkých roztočov. Stredne veľké predátory predstavovali 21,5 % jedincov a tvorilo ich spolu 20 druhov (38,5 %). Medzi bežnejšie dravé roztoče možno zaradiť druhy *Eustigmaeus pinnata*, *Stigmaeus sphagnetii*, *Cunaxa setirostris* a *Cyta latirostris*. Ku vzácnjším zase patrili *Eustigmaeus plumifer* a *Storchia robustus*. Jediným zástupcom kohorty Parasitengona bol fázový ektoparazit *Cheladonta costulata*, ktorého larvy cicajú na hrabošovitých hlodavcoch, nymfy a dospelé roztoče však patria medzi pôdne predátory. Nález jeho larvy v rhizosfére bylín je skôr ojedinelý. Ďalšie vývojové štádiá tohto roztoča sú edafické, žijú v hlbších pôdnych horizontoch a sú pomerne zriedkavé.

V nelesných formáciách Cerovej vrchoviny sa zistilo spolu 52 taxónov všetkých štyroch kohort. Roztoče prevládajúcej čelade Eupodidae sa zistili na viac ako polovici lokalít a druh *Cocceupodes molicellus* sa vyskytoval na prevažnej väčšine lokalít a habitatov. Ďalším početnejším druhom sa javil drobný kozmopolitný roztočik *Bakerdania quadrata*, údaje o ňom sa však podarilo získať iba z troch lokalít. Z dravých roztočov sa na viacerých skúmaných lokalitách vyskytovali iba *Poecilophysys pratensis* a *Robustoches mucronata*, ostatné druhy roztočov sa zaznamenali iba na niekoľko málo lokalitách. Medzi vzácnjších zástupcov teplomilných trávnatých biotopov patrili predátory *Storchia robustus* a *Eustigmaeus plumifer*, ktoré sa doposiaľ zistili iba na niekoľko málo lokalitách na Slovensku. Zo získaného druhového spektra trombidiformných roztočov nelesných habitatov Cerovej vrchoviny sa po prvýkrát na území Slovenska zistili dravé hemiedafické druhy *Foveacheles willmanni* a *Rhagidia rackae*, ďalej drobné roztočičky *Bakerdania arborum*, *Tarsonemus hermes* a *Neositeroptes rosae*. Taktiež zvyšných 12 taxónov (z rodov *Lorryia*, *Tydeus*, *Tydulosus*, *Opsereyneretes*, *Diversipes*, *Imparipes*, *Eustigmaeus*, *Storchia* a *Cunaxa*), ktoré zatiaľ nie sú determinované do druhu, nepatria k žiadnemu druhu, známemu z územia Slovenska. Možno konštatovať, že aj tieto biotopy majú v rámci celého územia pestrú akarofaunu trombidiformných roztočov.

Xerothermy. V podmienkach Slovenska patria xerothermné biotopy skôr medzi vzácnnejšie prvky územia. V takýchto extrémnych podmienkach prežívajú buď veľmi prispôsobivé alebo

iba špecifické druhy rastlín a pôdnej fauny. V Cerovej vrchovine sa v xerotermoch zistilo 65 druhov roztočov a počtom jedincov roztočov sa pôdy xerotermov takmer vyrovnali teplomilným dúbravám. Z celkového počtu zistených druhov sa tu vyskytovalo 29 druhov (44,6 %) mikrofytofágov a saprofágov, ktoré boli zároveň aj najpočetnejšie (54 % všetkých roztočov). Vysoký počet 19 druhov prevažne mikrofytofágnych a saprofágnych roztočikov kohorty Tarsonemina (29,2 %) svedčí o rozdielnosti podmienok v pôde xerotermov, kde prevládali druhy *Bakerdania quadrata*, *Tarsonemus bilobatus* a *Imparipes crassimerus*. Prekvapením bol malý počet siedmich druhov (10,8 %) fytofágnych roztočov v malom počte jedincov. Medzi bežné druhy patrili *Penthaleus maior* a *Tydeus obstinatus*, zatiaľ čo druh *Venilia zaheri* je považovaná v našich podmienkach za vzácného zástupcu fytofágnych roztočov.

Xerotermy boli zaujímavé aj zastúpením dravých skupín trombidiformných roztočov. Predátory tvorili spolu 38,7 % všetkých zistených jedincov a patrili do 29 druhov (44,6 %), čo je aj v takýchto podmienkach relatívne veľmi vysoký podiel v porovnaní s ostatnými skupinami roztočov. O polovici zistených druhov je veľmi málo ekologických údajov, všeobecne sú považované za vzácné a ojedinelé. Dravé roztoče čeľade Stigmaeidae patria medzi mezohygrofilné a ich vysoký počet (10 druhov) v xerotermoch potvrdzuje, že ich ekologická adaptabilita zahŕňa aj život vo veľmi teplých a suchších podmienkach. To isté možno povedať aj o zástupcoch dravých čeľád Bdellidae a Cunaxidae. Viacero druhov obidvoch čeľád nie sú adaptované na vyslovene suché biotopy a druh *Biscirus silvaticus* patrí skôr medzi lesné druhy.

V zastúpení trombidiformných roztočov xerotermov Cerovej vrchoviny sa pozoroval zaujímavý fenomén. Roztoče väčšiny druhov sa zistili iba na málo lokalitách a 35 z nich sa zaznamenalo vždy iba na jedinej lokalite. Výnimkou boli len veľmi bežný a rozšírený druh *Cocceupodes molicellus* a typické dravé druhy teplých nelesných biotopov *Storchia robustus* a *Cunaxa setirostris*, ktoré sa izolovali z pôdy viac ako piatich lokalít. Táto skutočnosť len potvrdzuje rozdiely v mikrostacionárnom osídľovaní pôdy xerotermov v porovnaní s inými biotopmi. Predpokladajú sa oveľa menšie ohniská výskytu jednotlivých druhov v xerotermoch, prípadne ich podstatne nižší počet na jednotku plochy územia.

Špecifiká podmienok takýchto biotopov v Cerovej vrchovine potvrdzuje aj výskyt 65 taxónov roztočov, ktorý je najvyšší zo všetkých typov biotopov. Z nich je viac ako polovica druhov považovaná za vzácné a 19 taxónov sa doteraz na území Slovenska nezistilo. Medzi nových členov našej akarofauny patria roztočičky *Neositeroptes hassi* a *Brennandania fageus*, ďalej rody *Brennandania* a *Speleorchestes*. Aj nález zástupcu novej čeľade pre faunu Slovenska (Caligonellidae) s druhom *Caligonella humilis* svedčí o jedinečnosti xerotermných biotopov Cerovej vrchoviny. Taktiež väčšina taxónov, doteraz nedeterminovaných do druhu, sa na území Slovenska doposiaľ nezaznamenala. Z nich dvaja predstavitelia dravých roztočov čeľade Cunaxidae a rodu *Armascirus* sú nové pre vedu a ich opis je v tlači (KALÚZ in press).

Alúviá potokov. Vlhká a chladná pôda alúvií potokov s jelšami, javormi a hrabmi sa ukázala ako veľmi chudobná na zástupcov sledovaných kohort. Pôdu alúvií obývali iba štyri druhy roztočov v počte niekoľko jedincov. Z mikrofytofágnych druhov sa v týchto podmienkach zistili iba hemiedafický *Cocceupodes molicellus* a dlhonohý epigeický *Linopodes* sp. Dravé skupiny boli zastúpené druhmi mezoedafickým druhom *Eustigmaeus rhodomela* a druhom *Bdella muscorum*, roztočom loviacim na povrchu pôdy a vegetácii.

Zoogeografická charakteristika zistených druhov

V Cerovej vrchovine sa zistili druhy s rôznym zoogeografickým rozšírením a s rôznou veľkosťou areálu. Vo všeobecnosti prevládajú druhy s menším areálom rozšírenia v rámci Európskeho kontinentu. Iba malý počet druhov možno charakterizovať rozsiahlymi areálmi na viacerých kontinentoch. O viacerých druhoch edafických a epigeických prostigmátnych pred-

átorov zistených aj v Cerovej vrchovine existuje pomerne málo údajov, napriek tomu sa dá posúdiť ich približné zoogeografické rozšírenie a pôvod. Zistené druhy sa dajú rozdeliť do nasledovných skupín:

Kozmopolitné druhy. Za kozmopolitné sú považované drobné fytofágne a mycetofágne roztočičky *Bakerdania gracilis*, *Bakerdania quadrata*, *Bakerdania tarsalis* a *Scutacarus eucomus*. Z dravých zástupcov prostigmátnych roztočov medzi kozmopolitné patria *Cyta latirostris*, *Armscirus taurus* a *Cunaxa setirostris*.

Holarktické a palearktické druhy. Dostupné údaje svedčia o tom, že *Poecilophysis pratensis*, *Bdella muscorum*, *Cunaxoides biscutum*, *Eustigmaeus pectinata*, *Eustigmaeus plumifer*, *Eustigmaeus rhodomela*, *Eustigmaeus segnis*, *Stigmaeus purpurascens* a *Poecilophysis weyerensis* sú jednoznačne palearktické druhy roztočov. Údaje o výskyte druhov *Poecilophysis arena* a *Robustoches mucronata* z Európy a Severnej Ameriky naznačujú, že uvedené druhy majú svoj areál rozšírenia v holarktickej oblasti. To isté možno povedať aj o druhoch *Bakerdania arborum*, *Poecilophysis pseudoreflexa*, *Stigmaeus longipilis*, *Stigmaeus sphagneti* a *Caligonella humilis*, ktoré boli zistené v Európe aj Severnej Amerike. Medzi teplomilné palearktické druhy možno zaradiť epigeické predátory *Cyta coerulipes*, *Odontoscirus iota* a *Spinibdella tenuirostris*, ktoré majú v strednej Európe pravdepodobne severnú hranicu areálu svojho rozšírenia.

K druhom so známym zoogeografickým rozšírením vo východnom Palearkte možno zaradiť vzácnejšie drobné roztočičky *Bakerdania racki*, *Scutacarus spinosus*, *Scutacarus subterraneus*, *Tarsonemus virgineus*, ďalej známeho rastlinného škodcu obilnín *Siteroptes avenae* a bežný fytofágny teplomilný druh *Tydeus volgini*. Zaujímavosťou je palearktický druh *Coccorhagidia clavifrons*, ktorý je udávaný okrem Palearktu taktiež z niekoľkých lokalít v Južnej Afrike. Podobné rozšírenie má druh *Terpnacarus glebulentus* zistený takisto v južnej Afrike a strednej Európe.

Európske druhy. Je prirodzené, že najbohatšie druhové spektrum roztočov Cerovej vrchoviny je tvorené európskymi druhmi. Medzi bežné a v Európe všeobecne rozšírené patria *Diversipes examulatus*, *Imparipes hungaricus*, *Imparipes obsoletus*, *Tarsonemus schaarschmidtii*, *Pachygnathus elongatus*, *Cocceupodes mollicellus* a *Penthaleus maior*. Menej dostupných údajov je o rozšírení ďalších bežných a pravdepodobne výhradne európskych druhov *Bakerdania harlowei*, *Bakerdania togata*, *Eustigmaeus pinnata*, *Cheladonta costulata*, *Nicoletiella denticulatum*, *Opsereynetes norvegicus*, *Pachygnathus villosus*, *Poecilophysis faeroensis*, *Scutacarus arvensis*, *Scutacarus montanus* a *Scutacarus subtilis*.

Doposiaľ známe údaje o zoogeografickom rozšírení viacerých druhov roztočikov pochádzajú výhradne zo západnej Európy. Príčinu možno vidieť v tom, že práve v západnej Európe sa akarológovia podrobnejšie venovali štúdiu tejto skupiny roztočov. Takto sú zatiaľ ako západoeurópske druhy charakterizované *Pediculaster ignotus*, *Scutacarus ellipticus*, *Tarsonemus angulatus*, *Tarsonemus bilobatus* a *Tarsonemus lobus*. Výskyt na Slovensku však podstatne posúva areál ich rozšírenia smerom na východ.

Dobрым príkladom rozšírenia poznatkov o druhových areáloch môžu byť roztočičky *Bakerdania kochi*, *Pediculaster geotrupi*, *Imparipes crassimerus*, *Scutacarus angustus* a *Neositeroptes hassi*. Tieto bežné a rozšírené druhy sú na základe prezentovaných výsledkov známe nielen v západnej ale už aj v strednej Európe.

Výsledky štúdia edafických predátorov čeľade Rhagidiidae pochádzajú takmer výhradne zo strednej Európy. Preto aj doteraz známy zoogeografický areál nižšie uvedených druhov (opísaných zo strednej Európy) zatiaľ nepresahuje hranice strednej Európy: *Poecilophysis wankeli*, *Rhagidia diversicolor*, *Evadorrhagidia janetscheki* a *Foveacheles willmanni*. Ďalšie druhy ako *Rhagidia rackae*, *Robustoches tricuspidata* a *Shibaia tatrca* sú natoľko vzácne, že sú známe iba z niekoľkých exemplárov.

Medzi druhy so známym areálom rozšírenia zasahujúcim strednú a východnú Európu patria fytofágne druhy *Imparipes puberulus*, *Tydeus devexus*, *Tydeus obstinatus* a tiež dravé druhy *Stigmaeus corticeus* a *Stigmaeus pilatus* loviace epigeicky alebo na vegetácii. O roztočoch *Neositeroptes rosae*, *Tydeus wainsteini* a *Stigmaeus solidus* sú doposiaľ poznatky hlavne z východnej Európy. Medzi teplomilných mediteránnych zástupcov prostigmátnych roztočov možno zaradiť fytofága *Venilia zaheri* a predátora *Bdellodes meridionalis*.

Ochrana druhovej diverzity v Cerovej vrchovine a jej význam

Pôdne roztoče patria k tým skupinám živočíchov, ktoré z hľadiska bežného človeka žijú skrytým spôsobom života. Okrem toho sú mikroskopické a prakticky neviditeľné voľným okom či už v pôde, inom substráte, alebo na rastlinách. Niektoré skupiny hlavne fytofágnych roztočov sú navyše veľmi dobre maskované svojim sfarbením. Nepatria teda k tým atraktívnym skupinám živočíchov (ako napr. motýle a chrobáky), ktoré môžu byť zberateľsky zaujímavé. Nehrozí im teda, že by sa počty jedincov v populáciách niektorých druhov v dôsledku nadmerného chytania neúmerne znížili.

Ekológia mnohých druhov pôdných roztočov je stále nepreskúmaná a o ich životných nárokoch v pôde sa vie iba málo konkrétnych poznatkov. Iba u známejších druhov je preštudované ich potravné zameranie a približné nároky na pôdnu vlhkosť alebo na iné podstatné faktory. Ontogenéza prevažnej väčšiny druhov hemiedafických a edafických roztočov prebieha v pôde, často v jej hlbších vrstvách. Epigeické roztoče sa tak isto vyvíjajú v pôde, aj keď sa často vyskytujú v jej povrchovej časti, hrabanke alebo priamo na povrchu. Pôdne roztoče sú zároveň chránené v pôde ich mikrostacionárnou distribúciou. Ohniská hustejšieho výskytu niektorých druhov v pôde sa striedajú s miestami, kde je koncentrácia roztočov menšia, alebo dokonca chýbajú. Podstata mikrostacionárnej distribúcie je známa, je však nemožné priamo v teréne zistiť, či na tom alebo inom mieste je práve ohnisko výskytu niektorého druhu. To sa dá zistiť až po izolovaní roztočov zo vzoriek. Taktiež nie je známa veľkosť ohniska s výskytom roztočov a samozrejme, že jednotlivé ohniská majú svoje veľkosti zodpovedajúce mikrostacionárnym podmienkam v pôde. Tieto priestorovo kolíšu a vytvárajú mozaiku rôznych podmienok a rôznych mikrostacionárov, vhodných alebo menej vhodných pre jednotlivé druhy roztočov. Preto je prakticky nemožné (až na malé výnimky) pôdne roztoče jednoducho loviť. Nehrozí teda ohrozenie populácií pôdných roztočov individuálnym zberom. Okrem toho sa mnohé pôdne druhy množia partenogenezou a pokiaľ bude existovať jediná samica, druh sa môže pri vhodných podmienkach nerušene a skryto množiť ďalej. Preto ani neexistuje druhová ochrana pôdných roztočov, aj keď je nepochybné množstvo vzácnych a jedinečných druhov v pôde. Pôdne roztoče však patria medzi dominantné skupiny živočíchov. V pôde sú ich obrovské množstvá, dosahujúce stovky miliónov až miliardy jedincov na hektár. Významnou mierou sa tak podieľajú na pôdotvorných procesoch a premene látok v pôde. Okrem parazitov, alebo tých druhov roztočov, ktoré priamo škodia na kultúrnych rastlinách, je väčšina pôdných roztočov bez priameho hospodárskeho, či zdravotníckeho významu pre človeka. Ich význam pre prírodu je v zdravom fungovaní pôdotvorných procesov a v bohatstve biodiverzity našej krajiny. Patria do našej prírody, ale zatiaľ sa o nich viac nevie.

Jedinou racionálnou ochranou, ako zabrániť zbytočnému úbytku druhov roztočov a znižovaniu ich biodiverzity je územný manažment. Cerová vrchovina je územie s množstvom rozmanitých a jedinečných biotopov. Rastie tu množstvo rastlín, na ktorých sú závislé aj skupiny živočíchov v pôde, pôdne roztoče nevynímajúc. Aby sa zachovala mikrostacionárna mozaika aj pôdnej fauny, je potrebný komplexný prístup. Najlepšou cestou na ochranu pôdných roztočov je územná ochrana najhodnotnejších biocenóz v rámci celej CHKO (prírodné rezervácie). Vzácné a jedinečné druhy roztočov však nežijú iba v prírodných rezerváciách. Treba zároveň vykonávať racionálny manažment aj iných území. Hlavne tých, ktoré

vznikli ako dôsledok činnosti človeka a obohacujú pestrosť a mozaikovitosť krajiny (xerotermy, pasienky, bývalé pôvodné vinice, lesostepi, a i.) a je potrebné ich zachovať z hľadiska krajinnej stability. Práve tu žije množstvo vzácných a jedinečných živočíchov vrátane pôdných roztočov. Platí to predovšetkým pre roztoče z kohort Tarsonemina, Endeostigmata a Prostigmata, z ktorých práve najvzácnejšie druhy sa vyskytujú v takýchto podmienkach. Týmto spôsobom bude možné udržať a obohacovať biodiverzitu pôdných roztočov tejto hodnotnej chránenej krajinnej oblasti a tak ich aj účinne chrániť.

Záver

Počas celého obdobia výskumu sa získal materiál trombidiformných roztočov, pozostávajúci z 1899 jedincov a 124 druhov, patriacich do kohort Tarsonemina, Endeostigmata, Prostigmata and Parasitengona. Z nich je 40 taxónov určených len do úrovne rodu, z nich dva z rodu *Armscirus* (Prostigmata: Cunaxidae) sú novými druhmi pre vedu (KALÚZ in press).

V teplomilných dúbavách Cerovej vrchoviny sa vyskytlo najviac jedincov trombidiformných roztočov (33,2 %) s pomerne bohatým druhovým spektrom, zahrňujúcich spolu 63 (50,1 % všetkých druhov) taxónov rôzneho trofického zamerania, z nich spolu 19 taxónov sa doteraz na území Slovenska nezaznamenalo. Taktiež nálezy roztočov čeľade Terpnacaridae (*Terpnacarus glebulentus*) obohacujú poznatky o areáli výskytu tejto čeľade roztočov na Slovensku a v Európe. Výskyt druhu *Shibaia tatrica* (Rhagidiidae) v teplomilnej dubine zase podstatne rozširuje informácie o bionómii roztočov čeľade Rhagidiidae.

V nelesných biotopoch Cerovej vrchoviny sa zistilo spolu 52 taxónov všetkých štyroch kohort. Medzi vzácnejších zástupcov teplomilných trávnatých biotopov patrili predátory *Storchia robustus* a *Eustigmaeus plumifer*. Prítomnosť 17 druhov (32,7 %) roztočikov v nelesných biotopoch sa takmer vyrovnalo počtu ich druhov v dúbavách, čo potvrdzuje preferenciu tohto typu biotopov drobnými pôdnymi roztočikmi. V skúmaných nelesných biotopoch sa zaznamenal prekvapujúco nízky počet fytofágov. Predstavoval iba 11,4 % jedincov všetkých roztočov a spolu sedem druhov (13,4 %). Viacero druhov, ktoré sa vyskytli iba v týchto podmienkach sú nové pre faunu Slovenska a možno konštatovať, že aj tieto biotopy majú v rámci celého územia pestrú akarofaunu trombidiformných roztočov.

Xerotermné biotopy sú hneď po dúbavách najbohatšie na trombidiformné roztoče v rámci celého skúmaného územia. Zistilo sa tu 30,6 % všetkých získaných jedincov a najvyšší počet 65 (52,4 %) druhov. Aj v počte prvonálezov druhov roztočov (19) sa tento typ biotopov vyrovnal teplomilným dúbavam. Predátory tu tvorili 38,7 % všetkých zistených jedincov a patrili ku 29 druhom (44,6 %), čo je relatívne veľmi vysoký podiel v porovnaní s ostatnými skupinami roztočov. Prekvapením bol nízky počet fytofágnych roztočov, iba sedem druhov (10,8 %) v malom počte jedincov. O rozdielnosti podmienok v pôde xerotermov svedčí aj vysoký počet (19 druhov) prevažne mikrofytofágnych a saprofágnych roztočikov kohorty Tarsonemina (29,2 %). O polovici zistených druhov roztočov v xerotermoch Cerovej vrchoviny existuje veľmi málo ekologických údajov a sú považované za vzácne až ojedinelé.

V bukových lesoch Cerovej vrchoviny sa zistilo spolu iba 29 taxónov roztočov. Napriek tomu sa z pôdy a machu týchto biotopov získalo viac jedincov, ako z nelesných biocenóz, pričom dominovali fytofágne roztoče čeľade Tydeidae (viac ako 70 % jedincov). Prevažne mikrofytofágne roztoče čeľade Eupodidae tu predstavovali iba 14,8 % a polovicu všetkých druhov zistených v bučinách tvorili predátory (16 druhov), zatiaľ čo drobné roztočičky sa zistili iba v malom počte jedincov. V pôde alúvií potokov sa zistilo najmenej roztočov, iba 0,52 % jedincov a iba štyri druhy. Za lokality s najrozmanitejšími habitatmi pre výskyt pôdných trombidiformných roztočov možno považovať Dolinu Gortvy a CHA Fenek.

Boli zistené tieto nové druhy pre faunu Slovenska – *Bakerdania arvorum*, *Brennandania fageus*, *Caligonella humilis*, *Foveacheles willmanni*, *Neositeroptes hassi*, *Neositeroptes rosae*, *Rha-*

gidia diversicolor, *Rhagidia rackae*, *Scutacarus arvensis*, *Tarsonemus angulatus* a *Tarsonemus hermes*. Ďalšie faunistické novinky, a to v rámci rodov *Bakerdania*, *Cryptognathus*, *Cunaxa*, *Cyta*, *Diversipes*, *Eustigmaeus*, *Imparipes*, *Lorryia*, *Mediolata*, *Neotrombicula*, *Opsereynetes*, *Paralorryia*, *Pediculaster*, *Penthaleus*, *Scutacarus*, *Sevastianovella*, *Storchia*, *Tydeus* a *Tydulolus*, sú tu určené len do úrovne rodov a čakajú na dodatočnú morfológickú revíziu a upresnenie druhej identity. V zozname akarofauny Slovenska sa po prvýkrát objavili aj rody *Armascirus* (Cunaxidae), *Brennandania* (Pygmephoridae), *Mediolata* (Tydeidae), *Sevastianovella* (Siteroptidae), *Speleorchestes* (Nanorchestidae), a tiež čeľaď Caligonellidae.

Summary

During the whole period of the research altogether 1899 mite individuals belonging to 124 species from the cohorts Tarsonemina, Endeostigmata, Prostigmata and Parasitengona were obtained. Another 40 taxons were identified into genus level, two of them (*Armascirus* sp.1 and *Armascirus* sp. 2) are a new species (KALÚZ in press).

Oak forests of Cerová vrchovina Highland are the habitats with the highest number of individuals of trombidiform mites (33.2%) and also with relatively rich species spectrum, including 63 (50.1% of all species) taxons of various food preference. Altogether 19 of them are the new members of Slovak acarofauna. Also the findings of mites from family Terpnacaridae (*Terpnacarus glebulentus*) enrich the knowledge on geographic distribution of these mites both in Slovakia and Europe. At the same time the occurrence of species *Shibaia tatrica* (Rhagidiidae) in the soil of thermophilic oak forests substantially enlarges the information on bionomy of mites from family Rhagidiidae.

Trombidiform mites in meadows, pastures and former vineyards included 52 species belonging to four cohorts. The predators *Storchia robustus* and *Eustigmaeus plumifer* were the representatives of rare mites in these types of thermophilic grassy habitats. The presence of 17 Tarsonemina species (32.7%) nearly reaches the number of species in oak forests, that confirms the preference of these types of habitats by small tarsonemid mites. Surprisingly low number of phytophagous mites appeared there, representing 11.4% of individuals of all mites and seven species (13.4%) only. More species, inhabiting these habitats, are new for Slovak fauna. Resulting from this one can say, that these habitats include a diverse fauna of trombidiform mites within the frame of whole area.

Xeric grassy biotopes of Cerová vrchovina Highland are the richest in trombidiform mite fauna together with oak forests. The highest number of 65 species (52.4%) and 30.6% of all individuals were found there. Xeric habitats were comparable to oak forests also in number of the first findings (19 species) from Slovakia. The predators represented 38.7% of all individuals and belonged to 29 species (44.6%), that is a relatively high share in comparison to other mites groups. Surprisingly low number of phytophagous mite individuals belonging to only seven species (10.8%) occurred there. High number of species (19) of microphytophagous and saprophagous mites of the cohorts Tarsonemina (29.2%) reflect the diversity of conditions in xeric habitats. The information on ecology of more than 50% of mites inhabiting the xeric habitats is mostly missing and these species are considered from rare to unique ones.

A total of 29 mite taxons were discovered in beech forests of Cerová vrchovina Highland. Despite of this lower number of species, more individuals were obtained from the soils and mosses of these habitats than from meadows, pastures and vineyards taken together. In the beech forests the mites from family Tydeidae dominated (more than 70% of individuals). While mostly microphytophagous mites from family Eupodidae represented 14.8% of individuals only, 16 predatory species include 50% of all species found out in beech forests. Small Tarsonemina appeared in very small quantities there. Wet soils in alluvia contained the least numbers of mites (0.52% of individuals) and included four species only.

PodĎakovanie

Za finanĎnú podporu Ďakujem grantovej agentûre VEGA (projekt Ď. 2/6156/27).

Literatûra

- BŁOSZYK, J. 1980. Badania nad rodzina Nicoletiellidae (Acari, Prostigmata) Polski. Poznanskie towarzystwo przyaciół nauk, Wydział matematyczno-przyrodniczy, Prace komisii biologicznej 14: 54–85.
- KALÚZ, S. (in press). Two new Palaearctic mite species from family Cunaxidae (Acari: Prostigmata). Zootaxa.
- KALÚZ, S. a FENĎA, P. 2005. Mites (Acari: Mesostigmata) of the family Ascidae of Slovakia. NOI Press, ÚZ SAV, Bratislava, 168 s.
- KUDRYASHOVA, N.I. 1998. Chigger mites (Acariformes, Trombiculidae) of East Palearctics. Issledovania po faune. Archives of Zoological Museum Moscow State University. KMK Scientific Press Ltd. Moscow, 342 s.
- LIVSHITZ, I.Z., MITROFANOV, V.I. a SHARONOV, A.A. 1986. Revizija klešĎej semejstva Siteroptidae MAHUNKA, 1970 (Acari, Tarsonemina). Vrediteli i bolezni plodovych, subtropičeskich i dekorativnykh kultur. Sbornik nauĎnykh trudov, Jalta 99: 7–31.
- MAŠÁN, P. 2007. A review of the family Pachylaelapidae in Slovakia with systematics and ecology of European species (Acari: Mesostigmata: Eviphidoidea). NOI Press, Bratislava, 247 s.
- MAŠÁN, P. a FENĎA, P. 2004. Zerconid mites of Slovakia (Acari, Mesostigmata, Zerconidae). NOI Press, Bratislava, 238 s.
- PAJONKOVÁ, M. 2008. Rozšírenie a ekológia pôdnych roztoĎíkov (Acari: Tarsonemina) v podmienkach Slovenska. DizertaĎná práca, PrírodovedeĎá fakulta UK, Bratislava, 41 s.
- SMILEY, R.L. 1992. The predatory mite family Cunaxidae (Acari) of the world with a new classification. West Bloomfield, Indira Publishing House, 356 s.
- STAMMER, H.J. 1959. Beiträge zur Systematik und Ökologie Mitteleuropäischer Acarina. Band I, Tyroglyphidae und Tarsonemini. Akademische Verlagsgesellschaft Geest & Portig, Leipzig 1: 374–839.
- SWIFT, S.F. 1996. Hawaiian Raphignathoidea. Family Caligonellidae (Acari: Prostigmata), with description of five new taxa and a key to genera and species. Ann. Entomol. Soc. America 89: 313–327.
- THERON, P.D. 1976. New species of the genus *Terpnacarus* GRANDJEAN (Acari: Terpnacaridae) with notes on the biology of one species. Journ. Ent. Soc. Sth. Afr. 39: 131–141.
- VAINSTEIN, B.A., VOLGIN, B.I., GILAROV, M.S., KRIVOLUTSKIJ, D.A., KUZNETZOV, N.N., LIVSHITZ, I.Z., MITROFANOV, V.I., SEVASTIANOV, V.D. a SOSNINA, E.F. 1978. Opredelitel obitajušĎich v počve klešĎej (Trombidiformes). Izd. Nauka, Moscow, 270 s.
- ZACHARDA, M. 1980. Soil mites of the family Rhagidiidae (Actinedida: Eupodoidea). Morphology, Systematics, Ecology. Acta Univ. Carolinae – Biologica 1978: 489–785.

ROZTOČI – ACARI (SARCOPTIFORMES, ORIBATIDA)

Josef STARÝ¹, Peter LUPTÁČIK²

¹ Ústav půdní biologie, Biologické centrum Akademie věd ČR, Na sádkách 7, 370 05 České Budějovice

² Ústav biologických a ekologických věd, Katedra zoologie Přírodovědecká fakulta UPJŠ, Moyzesova 11, 040 01 Košice

Úvod

Půdní roztoči pancířníci (Oribatida) tvoří v rámci půdní mezofauny nepochybně jednu z nejpočetnějších a co do počtu druhů nejbohatších skupin. Je to skupina fylogeneticky velmi stará, nejstarší nálezy fosilních pancířníků pocházejí z devonu (před 376–379 milióny let) z terestrických sedimentů v severovýchodních USA (NORTON a kol. 1988). Stačili se adaptovat a osídlit v podstatě všechny terestrické ekosystémy a biotopy od na břeh vyvržených rozkládajících se mořských řas až po lišejníkové nárosty v nadmořské výšce přesahující 5 000 m v Himalájích a Andách. Nejvyšší druhové diversity dosahují v tropických ekosystémech, byli však nalezeni v nárostech lišejníků na nunatacích ve vnitrozemí Antarktidy (STARÝ a BLOCK 1988). Zatím bylo popsáno ve světové fauně více než 9 000 validních druhů patřících ke 1319 rodům a 189 čeledím (SCHATZ 2001). Pancířníci jsou důležitou součástí detritového potravního řetězce, podílejí se přímo nebo nepřímo na všech významných procesech probíhajících v půdě, jsou významnými stimulatory a vektory kolonizace půdy půdní mikroflórou. Hrají významnou roli v koloběhu živin a stimulaci sukcese půdních hub (LUXTON 1981). Mikrofytofágní druhy rozšiřují v půdním profilu spory hub včetně významných fytopatogenů, makrofytofágní druhy stimulují mikrobiální růst zvětšováním aktivního povrchu mrtvé organické hmoty fragmentací a tím významně napomáhají a urychlují sekundární dekompozici rostlinných zbytků v půdě (BEHAN a HILL 1978).

Stav poznání fauny pancířníků Cerové vrchoviny

Území Slovenska patří k velmi dobře prostudovaným oblastem střední Evropy. Bylo zde dosud nalezeno 574 druhů pancířníků (STARÝ 2006a) což ukazuje také na velkou diversifikaci krajiny s mnoha různými biotopy. Existují však poměrně velké rozdíly ve faunistickém zpracování jednotlivých oblastí Slovenska. Faunisticky nejlépe prozkoumaným územím na Slovensku patří Košická kotlina a Východoslovenská nížina, kde jsou pancířníci zkoumáni systematicky a dlouhodobě (MIKO 1988a, 1988b, 1990a, 1993, 1995; KOVÁČ a kol. 2001; LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2001, 2005; LUPTÁČIK 2006). Velmi dobře je prozkoumána též fauna pancířníků Vysokých a Belanských Tater (KUNST 1974, BUKVA 1978, STARÝ 1996), Malých Karpat (TOPERCER 1978, 1980; MAHUNKA a TOPERCER 1983) a Bukovských vrchů (STARÝ 2006b, 2009a, 2009b).

Území orografického celku Cerová vrchovina bylo zatím na slovenské straně oribatologicky zcela opomíjeno. Jsou známy pouze nálezy celkem 22 druhů pancířníků z maďarské strany Cerové vrchoviny (MAHUNKA a MAHUNKA-PAPP 2004). Nejbližším orografickým celkem, odkud máme nálezy pancířníků, je Krupinská vrchovina a Lučenecká kotlina, kde byli pancířníci studováni na lokalitě Luboreč (VANĚK 1957) a Plášťovce (NOSEK 1957; KUNST 1963, 1968). Poměrně dobře prozkoumanou blízkou oblastí jsou také Štiavnické vrchy, kde byla fauna pancířníků zkoumána na celkem sedmi lokalitách (Tekovské Šarluhy, Iňa, Holík, Vyhne, Rudno, Žembovce a Sklené Teplice; WILLMANN 1938, KUNST 1968, MIKO 1987c). Také máme poměrně dobrou představu o fauně pancířníků NP Slovenský kras, kde bylo dosud zjištěno ve většině charakteristických biotopů včetně jeskyní a propastí 57 druhů pancířníků (KUNST 1962, 1968; WEIGMANN a MIKO 1998; LUPTÁČIK a MIKO 2003; KOVÁČ a kol. 2005). V letech

2003 až 2006 byl proveden detailní výzkum fauny pancířníků celé oblasti NP Slovenský kras. Po publikování výsledků dosáhne celkový počet druhů pancířníků pro toto území hodnoty 160.

Materiál a metodika

Práce je založena na determinaci materiálu, který nebyl odebírán autory, který jim byl zaslán k determinaci, takže výběr lokalit a zkoumaných biotopů je náhodný a nemůžeme říci, že je reprezentativní pro sledované území Cerové vrchoviny. Celkem byl zpracován materiál cca 5 000 jedinců pancířníků z 18 kvalitativních vzorků odebraných na celkem 11 různých lokalitách. V poměrně malém materiálu s omezeným počtem vzorků byl zjištěn poměrně vysoký počet druhů a poddruhů pancířníků, a to celkem 142 druhů, což je 24,7 % celkového dosud známého počtu pancířníků pro faunu Slovenska. Pro extrakci pancířníků ze vzorků byl použit modifikovaný fototermoelektor typu BERLESE-TULLGREN založený na negativní hydrotaxi mezoedafonu. Půdní vzorky jsou položeny na síta o velikosti ok cca 3 mm, která byla vložena do nálevky na jejichž konci byly umístěny sběrné nádoby. Jako fixační tekutina byl použit 80% etanol. Jako zdroj tepla nad sítím se vzorky byla použita 40 W žárovka, která způsobila zahřívání půdního vzorku a jeho postupné prosychání. Na postupné prosychání vzorku reagují zástupci mesoedafonu, zvláště pak mikroartropodů aktivním únikem od zdroje tepla a vysychání, propadají sítím do nálevky, která je koncentruje do sběrné nádoby s fixací. Takto získaný vzorek, byl pod stereomikroskopem prohlédnut a všichni zástupci pancířníků byli vybráni pomocí pasturových pipet do epruvet ze 70% etanolem. Odtud byli všichni zachyceni pancířníci převedeni do přechodných mikroskopických preparátů v kyselině mléčné, která způsobila projasnění jejich těla tak aby mohli být determinováni na transmisním světelném mikroskopu. Aby při projasňování nedošlo tlakem krycího sklíčka k rozdrčení sledovaných jedinců, bylo každé podložní sklíčko podloženo malým zrnkem z oxidu křemičitého. Projasnění pancířníků byli determinováni na druhovou úroveň při použití výkonného světelného mikroskopu Leica DSMR HC. Determinované druhy byly dokumentovány pomocí digitální kamery Leica DC 200. Část determinovaného materiálu byla uložena v trvalých mikroskopických preparátech v mediu Liquido de Swan a část v glycerolu v Tsurusakiho mikrotitračních destičkách v Ústavu půdní biologie v Českých Budějovicích.

Seznam sběrů

- 24. 5. 1987 – Hajnáčka – ptačí hnízdo v dutině hrušně, vzorek trouchu, 320 m n. m. [DFS: 7785, leg. L. MIKO].
- 24. 5. 1987 – Hajnáčka – smíšený les s převahou dubu, vzorek lišejníků, mechu a půdy, 320 m n. m. [DFS: 7785, leg. L. MIKO].
- 24. 5. 1987 – Hajnáčka – smíšený les s převahou dubu, vzorek mechu, 320 m n. m. [DFS: 7785, leg. L. MIKO].
- 24. 5. 1987 – Hajnáčka – smíšený les s převahou dubu, vzorek opadu, 320 m n. m. [DFS: 7785, leg. L. MIKO].
- 10. 11. 2006 – Hajnáčka, Stěpová jaskyňa – jaskyňa, afotická zóna napravo od vchodu č. 5, organická suť s trouchnivějícím dřevem, 520 m n. m. [DFS: 7785, leg. V. PAPÁČ].
- 10. 11. 2006 – Hajnáčka, Stěpová jaskyňa – jaskyňa, dysfotická zóna nalevo od vchodu č. 5, organická suť s trouchnivějícím dřevem, 520 m n. m. [DFS: 7785, leg. V. PAPÁČ].
- 29. 4. 2007 – Hajnáčka – okraj lesa pod hradem, hnízdo drozda (*Turdus philomelos*) na keři, 320 m n. m. [DFS: 7785, leg. P. FENĎA].
- 29. 4. 2007 – Šurice, PP Soví hrad – podhorská květnatá bučina na andezitech (*Fagion sylvaticae*), listový opad s půdním substrátem, 250 m n. m. [DFS: 7785, leg. P. FENĎA].

30. 4. 2007 – Hajnáčka, PR Steblová skala – vrcholový xerotherm na andezitech, půdní substrát s travní rhizosférou, 486 m n. m. [DFS: 7785, leg. P. FENĎA].
30. 4. 2007 – Hajnáčka, Ragáč – dubo-habrový les (*Quercus-Carpinetum*), listový opad s půdním substrátem, 500 m n. m. [DFS: 7785, leg. P. FENĎA].
1. 10. 2007 – Drňa, PP Jalovské vrstvy – lesostep, opad a travní rhizosféra, 280 m n. m. [DFS: 7786, leg. P. FENĎA].
1. 10. 2007 – Chrámec, CHA Vinohrady – opuštěný vinohrad, opad a travní rhizosféra, 250 m n. m. [DFS: 7787, leg. P. FENĎA].
2. 10. 2007 – Tachty, dolina Gortvy – olšina (*Alnion*), půda a opad, 290 m n. m. [DFS: 7885, leg. P. FENĎA].
3. 10. 2007 – Hajnáčka, Stĺpová jaskyňa – vchod do jeskyně, listový opad a humus, 520 m n. m. [DFS: 7885, leg. P. FENĎA].
3. 10. 2007 – Šurice – intravilán obce, kupa kompostu a hnoje, 230 m n. m. [DFS: 7785, leg. P. FENĎA].
15. 4. 2008 – Hajnáčka, Nyáriho jaskyňa – jaskyně, organický opad a trouchnivějící dřevo, 570 m n. m. [DFS: 7885, leg. V. PAPÁČ].
2. 10. 2008 – Hajnáčka, Labyrintová jaskyňa – jaskyně, organický opad a trouchnivějící dřevo, 540 m n. m. [DFS: 7885, leg. V. PAPÁČ].
2. 10. 2008 – Hajnáčka, Nyáriho jaskyňa – jaskyně, organický opad a trouchnivějící dřevo, 570 m n. m. [DFS: 7885, leg. V. PAPÁČ].

Systematický přehled zjištěných druhů

Pro přehled nalezených druhů pancířníků byl použit modifikovaný systém podle WEIGMANNA (2006). Celkem bylo zjištěno 142 druhů a poddruhů pancířníků, patřících celkem do 90 rodů a podrodů, 50 čeledí a 29 nadčeledí pancířníků, z nichž celkem 11 druhů bylo nových pro faunu Slovenska. U pancířníků, na rozdíl od některých jiných skupin půdních roztočů (Gamasida), není výrazný sexuální dimorfismus a u druhů se silnou sklerotizací a silnou vrstvou cerotegumentu bývá určení pohlaví velmi obtížné. Z tohoto důvodu nebyl určen podíl pohlaví. Byly odebírány pouze kvalitativní vzorky různé velikosti, které svými kvantitativními počty jednotlivých druhů pancířníků nebyly srovnatelné, z tohoto důvodu bylo upuštěno od počítání všech získaných jedinců a byla zjišťována pouze presence a absence druhu ve vzorku. U každého druhu je uvedeno rozšíření druhu a krátká charakteristika ekologických a stanovištních nároků. Dále jsou uvedeny nálezy druhu na Slovensku s citací literárního pramene.

**Oribatida DUGES, 1834 – Enarthronota GRANDJEAN, 1947 – Brachychthonioidea THOR, 1934 –
Brachychthoniidae THOR, 1934
Liochthonius VAN DER HAMMEN, 1959**

***Liochthonius horridus* (SELLNICK, 1928)**

Nepublikované údaje: 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč.

Rozšířený v západní části Palearktis, na východ zasahuje až do střední Sibíře, a v Grónsku. Silvikolní, hygrofilní a mikrofytofágní druh smíšených a jehličnatých lesů, vřesovišť a rákosin. S menší populační hustotou žije též v opadu sušších lesů. Nálezy na Slovensku: MAHUNKA a kol. 1983, STARÝ 1996, LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2001, LUPTÁČIK 2006.

***Poecilochthonius* BALOGH, 1943**

***Poecilochthonius spiciger* (BERLESE, 1910)**

Nepublikované údaje: 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč.

Semikosmopolitní druh uváděný z celé Holarktické oblasti, a také z And v Jižní Americe. Euryplastický druh žijící ve vysychavých lučních a lesních půdách s mírnou preferencí listnatého a smíšeného opadu. Nálezy na Slovensku: MIKO 1988a, 1988c, 1990a, 1990b; KARPPINEN a kol. 1992; MIKO 1995; STARÝ 2006b.

Sellnickochthonius KRIVOLUTSKY, 1964

***Sellnickochthonius hungaricus* (BALOGH, 1943)**

Nepublikované údaje: 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala.

Palearktický, silvikolní a mikrofytotágní druh preferující ve střední Evropě listnatý opad a mechy lesů typu *Querceto-Carpinetum* až *Querceto-Fagetum*. Nálezy na Slovensku: MIKO 1988a, 1993, 1995; LUPTÁČIK 2006.

Protophoroidea EWING, 1917 – Cosmochthoniidae GRANDJEAN, 1947

Cosmochthonius GRANDJEAN, 1947

***Cosmochthonius lanatus* (MICHAEL, 1885)**

Nepublikované údaje: 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala.

Holarktický a vzácný xerofilní druh preferující opad a mechy lesů i biotopů bez stromového a keřového patra. Nálezy na Slovensku: NOSEK 1957; MIKO 1988a, 1988c, 1990b; KARPPINEN a kol. 1992; LUPTÁČIK 2006.

Sphaerochthoniidae GRANDJEAN, 1957

Sphaerochthonius BERLESE, 1910

***Sphaerochthonius splendidus* (BERLESE, 1904)**

Nepublikované údaje: 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala.

Rozšířený v Holarktu, s výjimkou severních oblastí. Xerofilní druh preferující suchý opad a mechové nárosty listnatých lesů a stepních a lesostepních biotopů. Nálezy na Slovensku: KUNST 1963, 1968; MAHUNKA 1969; TOPERCER 1980; MIKO 1995; STARÝ 2006b.

Hypochthonioidea GRANDJEAN, 1954 – Hypochthoniidae BERLESE, 1910

Hypochthonius C. L. KOCH, 1835

***Hypochthonius luteus* OUDEMANS, 1917**

Nepublikované údaje: 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala.

Semikosmopolitní druh rozšířený v celé Holarktis a zjištěný také na Novém Zélandu. Nehojný xerofilní druh suchých lesních, lučních i ruderalních půd. Nálezy na Slovensku: NOSEK 1957; VANĚK 1957; MIKO 1987a, 1988a, 1990a, 1993, 1995; LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2001, 2005; LUPTÁČIK 2006.

***Hypochthonius rufulus* C. L. KOCH, 1835**

Nepublikované údaje: 1. 10. 2007, Chrámec, CHA Vinohrady.

Poměrně hojný druh obývajících celou Holarktis. Hygrofilní druh lučních, stepních i lesních půd a mechových nárostů, výrazně ustupující v místech výrazně suchých. Nálezy na Slovensku: WILLMANN 1938; DUDICH a kol. 1940; VANĚK 1957; TOPERCER 1978, 1980; MIKO 1987a, 1987d, 1988a, 1988b, 1990a, 1990c, 1992a, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; KOVÁČ a kol. 2001; LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2001, 2005; LUPTÁČIK 2006; STARÝ 2009a.

Eniochthoniidae GRANDJEAN, 1947

Eniochthonius GRANDJEAN, 1947

***Eniochthonius minutissimus* (BERLESE, 1904)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad); 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad; 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 1. 10. 2007, Chrástec, CHA Vinohrady; 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy.

Semikosmopolitní druh rozšířený v celé Holarktis a v Jižní Americe. Euryhygričtý a téměř eurytopní druh. Nálezy na Slovensku: NOSEK 1957; BUKVA 1978; TOPERCER 1978; 1980; MIKO 1987a, 1988a, 1988b, 1992b, 1993, 1995; STARÝ 2009a.

Holonota BALOGH, 1972 – Eulohmannioidea GRANDJEAN, 1931 – Eulohmanniidae GRANDJEAN, 1931

Eulohmannia BERLESE, 1910

***Eulohmannia ribagai* (BERLESE, 1910)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad).

Rozšířený v holarktické oblasti. Mesohygrofilní, silvikolní a panfytofágní druh žijící především v hlubokých půdách horských lesů. Nálezy na Slovensku: MAHUNKA 1969; MIKO 1988c, 1990b, 1992b; KARPPINEN a kol. 1992; STARÝ 1996.

Epilohmannioidea OUDEMANS, 1923 – Epilohmanniidae OUDEMANS, 1923

Epilohmannia BERLESE, 1916

***Epilohmannia minima* SCHUSTER, 1960**

Nepublikované údaje: 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč.

Vzácný druh dosud zjištěný ve střední a jižní Evropě (Slovensko, Čechy, Maďarsko, Rakousko, Švýcarsko, Španělsko, Itálie). Xerothermofil preferující opadovou vrstvu xerothermních lesů a lesostepí. Nálezy na Slovensku: TOPERCER 1978, 1980; MIKO 1995.

Euptyctima GRANDJEAN, 1967 – Phthiracaroida PERTY, 1841 – Phthiracaridae PERTY, 1841

Atropacarus EWING, 1917

***Atropacarus striculus* (C. L. KOCH, 1836)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad); 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad.

Hojný hygrofilní druh obývajících celou Holarktis. Jeden s nejhojnějších druhů čeledi Phthiracaridae preferující opad a mechy vlhkých lesů a rašelinišť. Nálezy na Slovensku: ŠTORKÁN 1925; WILLMANN 1938; BUKVA 1978; TOPERCER 1978, 1980; MIKO 1987a, 1987d, 1988b, 1990a, 1990e, 1992a, 1992b, 1993, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; STARÝ 1995, 1996; LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2001, 2005; KOVÁČ a kol. 2005; LUPTÁČIK 2006; STARÝ 2006b, 2009a, 2009b.

Helvetacarus MAHUNKA, 1993

***Helvetacarus inconditus* (MAHUNKA, 1991)**

Nepublikované údaje: 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy.

Vzácný hygrofilní druh dosud uváděn pouze z typické lokality v Maďarsku. Nový druh pro faunu Slovenska.

Phthiracarus PERTY, 1841

***Phthiracarus ferrugineus* (C. L. KOCH, 1841)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad).

Druh uváděný ze střední, jižní a severní Evropy. Makrofytofágní, silvikolní druh preferující opad a mechy suchých lesů. Nálezy na Slovensku: SUPINO 1894; MIKO 1987a, 1995; LUPTÁČIK 2006; STARÝ 2009a.

Steganacarus EWING, 1917

***Steganacarus carinatus* (C. L. KOCH, 1841)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad); 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad; 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala; 3. 10. 2007, Hajnáčka, Stĺpová jaskyňa.

Silvikolní druh rozšířený v celé Palearktis s výjimkou nejsevernějších oblastí, Číny a střední Asie. Druh obecný v opadu jehličnatých a listnatých lesů. Nálezy na Slovensku: WILLMANN 1938; WINKLER 1956b; NOSEK 1957; KUNST 1968; TOPERCER 1978; MIKO 1987a, 1987c, 1988b, 1988c, 1990a, 1992a, 1992b; KARPPINEN a kol. 1992; STARÝ 2006b, 2009a.

Euphthiracaroidae JACOT, 1930 – Euphthiracaridae JACOT, 1930

Euphthiracarus EWING, 1917

***Euphthiracarus monodactylus* (WILLMANN, 1919)**

Nepublikované údaje: 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad; 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 15. 4. 2008, Hajnáčka, Nyáriho jaskyňa.

Holarktický a silvikolní druh často nalézáný v trouchu pařezů a jehličnatém i listnatém opadu lesů. Nálezy na Slovensku: WILLMANN 1938; KUNST 1968; BUKVA 1978; MIKO 1987a, 1992a, 1995; STARÝ 2006b, 2009a, 2009b.

Rhysotritia MARKEL et MEYER, 1959

***Rhysotritia ardua* (C. L. KOCH, 1841)**

Nepublikované údaje: 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy.

Semikosmopolit. Eurytopní druh preferující vlhký opad podhorských lesů. Nálezy na Slovensku: WILLMANN 1938; NOSEK 1957; TOPERCER 1978; MIKO 1990a, 1992a, 1992b, 1993, 1995; LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2001, 2005; LUPTÁČIK 2006.

Oribotritiidae GRANDJEAN, 1954

Mesotritia FORSSLUND, 1963

***Mesotritia nuda* (BERLESE, 1887)**

[= *Mesotritia piffli* MARKEL, 1964]

Nepublikované údaje: 3. 10. 2007, Šurice (kompost).

Holarktický a silvikolní druh žijící v lesních půdách a preferující trouchu pařezů a odumřelých kmenů stromů. Nálezy na Slovensku: STARÝ 1995, 2009b (jako *Mesotritia piffli*).

Holosomata GRANDJEAN, 1969 – Crotonioidea THORELL, 1876 – Nothridae BERLESE, 1896

Nothrus C. L. KOCH, 1835

***Nothrus anauniensis* CANESTRINI et FANZAGO, 1877**

Nepublikované údaje: 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad; 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala; 1. 10. 2007, Chrámeč, CHA Vinohrady; 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy.

Semikosmopolit rozšířený v západní části Palearktis, celé Nearktis, Jižní Americe a na Novém Zélandu. Jedná se o eurytopní a partenogenetický druh s preferencí stepních a pastvinných biotopů bez vyššího rostlinného krytu. Nálezy na Slovensku: WILLMANN 1938; DUDICH a kol. 1940; WINKLER 1956b; MRČIAK 1963; KUNST 1968; BUKVA 1978; TOPERCER 1978; MIKO 1988c, 1992b, 1993, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2001, 2005; LUPTÁČIK 2006.

***Nothrus palustris* C. L. KOCH, 1839**

Nepublikované údaje: 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy; 3. 10. 2007, Hajnáčka, Stĺpová jaskyňa.

Holarktický a hygrofilní druh pastvin, vlhkých jehličnatých i listnatých lesů vrchovišť a slatinišť. Nálezy na Slovensku: WILLMANN 1938; MRČIAK 1963; TOPERCER 1978; MIKO 1987a, 1987d, 1988b, 1988c, 1990a, 1990c, 1992a, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; STARÝ 1996; LUPTÁČIK a MIKO 2003.

Camisiidae OUDEMANS, 1900

Heminothrus BERLESE, 1913

***Heminothrus targionii* (BERLESE, 1885)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad); 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad.

Holarktický a euryhygrický druh meších luk a lesů, často rozšířený v bezlesích biotopech. Nálezy na Slovensku: VANĚK 1957; KUNST 1968; TOPERCER 1978; MIKO 1992a, 1992b, 1995; KOVÁČ a kol. 2002; LUPTÁČIK a MIKO 2003; STARÝ 2006b.

Nanhermannioidea SELLNICK, 1928 – Nanhermanniidae SELLNICK, 1928

Nanhermannia BERLESE, 1913

***Nanhermannia nana* (NICOLET, 1855)**

Nepublikované údaje: 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč.

Holarktický a poměrně hojný, hygrofilní druh v opadu vlhkých lesů, v mesofilních až acidofilních loukách, bažinách, slatiništích a vrchovištích. Nálezy na Slovensku: VANĚK 1957; MIKO 1987a, 1988b, 1988c, 1990a, 1992a, 1993, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; STARÝ 1995, 2009a; LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2001, 2005; LUPTÁČIK 2006.

Hermannioidea SELLNICK, 1928 – Hermanniidae SELLNICK, 1928

Hermannia NICOLET, 1855

***Hermannia gibba* (C. L. KOCH, 1839)**

Nepublikované údaje: 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad; 3. 10. 2007, Hajnáčka, Stĺpová jaskyňa.

Holarktický a silvikolní druh hojný v opadu jehličnatých i listnatých lesů. Nálezy na Slovensku: WILLMANN 1938; WINKLER 1956b; VANĚK 1957; NOSEK a LICHARD 1962; KUNST 1977; BUKVA 1978; TOPERCER 1978; MIKO 1987a, 1987c, 1988c, 1990a, 1990c, 1992a, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; STARÝ 1995, 1996.

Circumdehiscentiae GRANDJEAN, 1954 – Hermannelloidea GRANDJEAN, 1934 – Hermannelliidae GRANDJEAN, 1934

Hermannella BERLESE, 1908

***Hermannella dolosa* GRANDJEAN, 1931**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad); 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad; 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala; 3. 10. 2007, Hajnáčka, Stĺpová jaskyňa.

Rozšířený v Palearktis kromě severních oblastí. Xerofilní druh žijící v opadu, drti, a mechových a lišejníkových nárostech suchých stepních a lesostepních biotopů a suchých doubrav. Nálezy na Slovensku: KUNST 1968; TOPERCER 1978; MIKO 1987c, 1988b, 1988c, 1990a, 1992a, 1992b, 1993, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; KOVÁČ a kol. 2001; LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2001, 2005; LUPTÁČIK 2006; STARÝ 2009a.

Neolioidea SELLNICK, 1928 – Neoliodidae SELLNICK, 1928

Neoliodes BERLESE, 1888

***Neoliodes ionicus* (SELLNICK, 1932)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad).

Rozšířený v jižní a střední Evropě (Španělsko, Itálie, Slovensko, Maďarsko a Makedonie). Xerofilní druh preferující opad listnatých vysychavých lesů. Nový druh pro faunu Slovenska.

***Neoliodes theleproctus* (HERMANN, 1804)**

Nepublikované údaje: 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad; 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala.

Semikosmopolitní (Evropa, severní Afrika, Kavkaz, Asie a Austrálie), arborikolní a xerofilní druh preferující stepní a lesostepní biotopy. Nálezy na Slovensku: WILLMANN 1938, DUDICH a kol. 1940, VANĚK 1974, TOPERCER 1978.

Platyliodes BERLESE, 1917

***Platyliodes scaliger* (C. L. KOCH, 1839)**

Nepublikované údaje: 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala.

Rozšířený v Holarktis. Xerofilní druh preferující mechové a lišejníkové nárosty na stromech a skalách xerothermních biotopů. Nálezy na Slovensku: WILLMANN 1938; NOSEK 1957; KUNST 1968; TOPERCER 1978; MIKO 1987c, 1988c, 1990a, 1990c, 1992b, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; STARÝ 1996; LUPTÁČIK 2006.

Poroliodes GRANDJEAN, 1934

***Poroliodes farinosus* (C. L. KOCH, 1839)**

Nepublikované údaje: 3. 10. 2007, Hajnáčka, Stĺpová jaskyňa.

Palearktický a arborikolní druh žijící ve štěrbinách kůry, lišejníkových a mechových nárostech na stromech. V lesním opadu bývají nalezení pouze náhodně spadlí jedinci, stejně náhodný je i nález v hnízdech drobných savců. Nálezy na Slovensku: ŠTORKÁN 1925; WILLMANN 1938; WINKLER 1956b; VANĚK 1962; MRČIAK 1963; TOPERCER 1978; MIKO 1987c, 1990a, 1995; STARÝ 1996; LUPTÁČIK 2006.

Plateremaeoidea TRÄGARDH, 1931 – Gymnodamaeidae GRANDJEAN, 1954

Arthrodamaeus GRANDJEAN, 1954

***Arthrodamaeus femoratus* (C. L. KOCH, 1839)**

Nepublikované údaje: 1. 10. 2007, Chrámec, CHA Vinohrady.

Druh jihozápadní části Palearktis. Xerothermofil žijící v mechovém patře listnatých lesů, v lesostepích, stepích, v mechových a lišejníkových nárostech. Nálezy na Slovensku: NOSEK 1957; KUNST 1968; TOPERCER 1978; MIKO 1992a, 1992b, 1995.

Gymnodamaeus KULCZYŃSKI, 1902

***Gymnodamaeus bicostatus* (C. L. KOCH, 1836)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad); 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad; 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala.

Holarktický, xerofilní a silvikolní druh žijící ve vysychavých, teplých listnatých nebo smíšených lesích a v mechových a lišejníkových nárostech na stromech a skalách. Nálezy na Slovensku: ŠTORKÁN 1925; WILLMANN 1938; DUDICH a kol. 1940; NOSEK 1957; KUNST 1968; TOPERCER 1978, 1980; MIKO 1988c, 1990a, 1992b, 1995; KARPPINEN a kol. 1992.

Licnodamaeidae GRANDJEAN, 1954

***Licnodamaeus* GRANDJEAN, 1931**

***Licnodamaeus pulcherrimus* (PAOLI, 1908)**

Nepublikované údaje: 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala.

Rozšířený v jižní části Palearktis. Xerofilní druh žijící v sušších lesních, lesostepních a stepních biotopech a ve vřesovištích. Nálezy na Slovensku: KUNST 1968; TOPERCER 1978, 1980; MIKO 1992b, 1995; LUPTÁČIK 2006.

Damaeidea BERLESE, 1896 – Damaeidae BERLESE, 1896

***Belba* VON HEYDEN, 1826**

***Belba clavigera* WILLMANN, 1954**

Nepublikované údaje: 2. 10. 2008, Hajnáčka, Nyáriho jaskyňa.

Vzácný troglobiontní druh popsáný z Balcarovy jeskyně v Moravském krasu (WILLMANN 1954), dále nalezen jen v jeskynních na Slovensku (KUNST 1968, LUPTÁČIK a MIKO 2003, MOCK a kol. 2005).

Damaeus C. L. KOCH, 1835

***Damaeus (Damaeus) auritus* C. L. KOCH, 1836**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad); 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad; 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala.

Druh jižní části Palearktis. Silvikol a mikrofytofág žijící v opadu a mechovém patře listnatých, jehličnatých i smíšených lesů. Nálezy na Slovensku: ŠTORKÁN 1925; WILLMANN 1938; BUKVA 1978; MIKO 1987c, 1988c, 1990a, 1992a, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; STARÝ 1995.

***Damaeus (Damaeus) gracilipes* (KULCZYŃSKI, 1902)**

Nepublikované údaje: 3. 10. 2007, Hajnáčka, Stĺpová jaskyňa.

Evropský, hygofilní a silvikolní druh preferující opad a mech lesů a lesostepí. Nálezy na Slovensku: WILLMANN 1938; NOSEK 1957; BUKVA 1978; MIKO 1988b, 1988c, 1990a, 1990c, 1992b; KARPPINEN a kol. 1992; LUPTÁČIK a MIKO 2003; MOCK a kol. 2005; LUPTÁČIK 2006.

***Damaeus (Damaeus) riparius* NICOLET, 1855**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad); 3. 10. 2007, Hajnáčka, Stĺpová jaskyňa.

Rozšířený v palearktické oblasti. Hojný silvikolní druh v opadu a meších listnatých lesů. Nálezy na Slovensku: WILLMANN 1938; WINKLER 1956b; MIKO 1987c, 1990a, 1992a, 1992b, 1995.

***Damaeus (Paradamaeus) clavipes* (HERMANN, 1804)**

Nepublikované údaje: 10. 11. 2006, Hajnáčka, Stípková jaskyňa (afotická zóna).

Palearktický, silvikolní a arborikolní druh žijící v opadu a meších jehličnatých i listnatých lesů, v půdě a travním opadu luk, pastvin, vrchovišť i smilkových holí. Nálezy na Slovensku: WILLMANN 1938; NOSEK 1957; BUKVA 1978; MIKO 1988c, 1995; KARPPINEN a kol. 1992.

***Metabelba* GRANDJEAN, 1936**

***Metabelba papillipes* (NICOLET, 1855)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad); 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala; 3. 10. 2007, Šurice (kompost).

Rozšířený v Holarktis, s výjimkou severních oblastí a střední a východní Asie. Silvikol žijící především v opadu a mechovém patře listnatých lesů. Nálezy na Slovensku: BUKVA 1978; MIKO 1988b, 1990a, 1990e, 1992a, 1992b, 1993, 1995; STARÝ 1996; LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2001, 2005; LUPTÁČIK 2006; STARÝ 2009a.

***Metabelba propexa* (KULCZYŃSKI, 1902)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad).

Rozšířený ve střední Evropě (Polsko, Čechy, Slovensko, Německo a Rakousko). Ekologické nároky druhu jsou málo známe. Nálezy na Slovensku: BUKVA 1978; MIKO 1988b, 1990a, 1992b, 1995; STARÝ 1995, 2006.

***Metabelba pulverosa* STRENGKE, 1953**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad); 1. 10. 2007, Chrámeč, CHA Vinohrady.

Druh střední a východní Evropy. Silvikol snášející kolísání půdní vlhkosti nalezený v opadu, meších a lišejníkových nárostech listnatých i jehličnatých lesů a rašeliništ. Nálezy na Slovensku: WINKLER 1956b; KUNST 1977; BUKVA 1978; TOPERCER 1980; MIKO 1987a, 1988b, 1988c, 1992a, 1992b, 1995; STARÝ 1995, 1996, 2006, 2009a, 2009b; LUPTÁČIK 2006.

***Metabelba rhodendorfii* BULANOVA-ZACHVATKINA, 1965**

Nepublikované údaje: 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad.

Druh střední a východní Evropy žijící v opadu smíšených lesů a v trouchnivějícím dřevě dubových lesů. Nálezy na Slovensku: TOPERCER 1978, 1980; MIKO 1987a, 1995; KOVÁČ at al. 2001; STARÝ 1995, 1996, 2009a, 2009b.

***Porobelba* GRANDJEAN, 1936**

***Porobelba spinosa* (SELLNICK, 1920)**

Nepublikované údaje: 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala.

Palearktický, xerofilní až mesohygrofilní druh žijící v opadu listnatých a jehličnatých lesů, v rhizosféře luk a v mechových a lišejníkových nárostech na stromech. Nálezy na Slovensku: KUNST 1968; BUKVA 1978; MIKO 1988b, 1988c, 1992b; KARPPINEN a kol. 1992.

***Spatiodamaeus* BULANOVA-ZACHVATKINA, 1967**

***Spatiodamaeus verticilipes* (NICOLET, 1855)**

Nepublikované údaje: 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad; 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala.

Holarktický hygrophil žijící v meších, opadu lesů, v půdách vlhkých luk a rákosin, vzácněji bývá nalézán též ve vrchovištích. Nálezy na Slovensku: ŠTORKÁN 1925; WILLMANN 1938; TOPERCER 1978, 1980; MIKO 1987c, 1995; LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2001, 2005; LUPTÁČIK 2006.

Amerobelboidea GRANDJEAN, 1954 – Ameridae BULANOVA-ZACHVATKINA, 1957
Amerus BERLESE, 1896

***Amerus polonicus* KULCZYŃSKI, 1902**

Nepublikované údaje: 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad; 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč.

Rozšířený ve střední Evropě. Byl v minulosti zaměňován s mediterráním druhem *Amerus troisi* BERLESE, 1883, který se podle nejnovějších studií ve střední Evropě nevyskytuje. Jedná se o xerofilní druh preferující opad okrajů listnatých, smíšených lesů a lesostepí, a mechové nárosty na sutích. Nálezy na Slovensku: WILLMANN 1938; NOSEK 1957; KUNST 1968; TOPERCER 1978, 1980; MIKO 1987a, 1992a, 1995 (jako *Amerus troisi*).

Damaeolidae GRANDJEAN, 1965
Damaeolus PAOLI, 1908

***Damaeolus asperatus* (BERLESE, 1904)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad); 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala.

Holarktický xerofil, ve střední Evropě žije v opadu a drti listnatých lesů, v mechových a lišejníkových nárostech a v travní rhizosféře stepí a lesostepí. Nálezy na Slovensku: KUNST 1968; MIKO 1992b, 1995; LUPTÁČIK 2006.

Ctenobelbidae GRANDJEAN, 1965
Ctenobelba BALOGH, 1943

***Ctenobelba pectinigera* (BERLESE, 1908)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad); 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala; 1. 10. 2007, Chrámec, CHA Vinohrady.

Rozšířený v Evropě (s výjimkou severních oblastí) a na Kanárských ostrovech. Xerofilní druh žijící v rhizosféře luk a pastvin ve stepích, v opadu lesostepí a listnatých a smíšených lesů. Nálezy na Slovensku: WILLMANN 1938, NOSEK 1957, KUNST 1968, MIKO 1987c, STARÝ 2009a.

***Ctenobelba pilosella* JELEVA, 1962**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad).

Vzácný ponto-mediterrání a xerofilní silvikol. Nálezy na Slovensku: MIKO 1990a, 1990d, 1995.

Eremaeioidea OUDEMANS, 1900 – Eremaeidae OUDEMANS, 1900
Eremaeus C. L. KOCH, 1835

***Eremaeus hepaticus* C. L. KOCH, 1836**

Nepublikované údaje: 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad; 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč.

Holoarktický a xerofilní silvikol žijící v opadu, drti a mechovém patře a trouchnivějícím dřevě listnatých i jehličnatých lesů. Nálezy na Slovensku: WILLMANN 1938; DUDICH a kol. 1940;

WINKLER 1956b; NOSEK 1957; VANĚK 1957; JURÁŠEK 1960, 1964; KUNST 1968; BUKVA 1978; TOPERCER 1980; MIKO 1987a, 1988b, 1988c, 1990a, 1990e, 1992a, 1992b, 1995, 2003; KARPPINEN a kol. 1992; LUPTÁČIK a MIKO 2003; STARÝ 1996, 2006, 2009b.

Eueremaeus MIHELČIČ, 1963

***Eueremaeus oblongus* (C. L. KOCH, 1836)**

Nepublikované údaje: 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala; 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy.

Holarktický a silvikolní druh preferující mechové nárosty na kamenech, skalách a stromech, řídce nacházen v opadu a travní rhizosféře. Nálezy na Slovensku: WILLMANN 1938; WINKLER 1956a; NOSEK 1957; KUNST 1977; BUKVA 1978; TOPERCER 1978, 1980; MIKO 1987a, 1987c, 1988b, 1990a, 1992a, 1992b, 1995; LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2001, 2005; STARÝ 1995, 2009a, 2009b.

***Eueremaeus silvestris* FORSSLUND, 1956**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (mech); 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč.

Holarktický silvikol žijící v mechovém patře, lišejníkových nárostech a opadu lesů, a je vázán na větší množství rozkládajících se rostlinných zbytků. Nálezy na Slovensku: BUKVA 1978; MIKO 1988b, 1990e, 1992a, 1995; STARÝ 1995, 2006, 2009a, 2009b.

Zetorchestoidea MICHAEL, 1898 – Zetorchestidae MICHAEL, 1898

Microzetorchestes BALOGH, 1943

***Microzetorchestes emeryi* (COGGI, 1898)**

Nepublikované údaje: 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala.

Palearktický xerofil preferující půdy teplých vápencových stepí, lesostepí a písčitých biotopů. Nálezy na Slovensku: KUNST 1968, TOPERCER 1980, MIKO 1995.

Zetorchestes BERLESE, 1888

***Zetorchestes falzonii* COGGI, 1898**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad); 10. 11. 2006, Hajnáčka, Stĺpová jaskyňa (afotická zóna); 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad; 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 3. 10. 2007, Hajnáčka, Stĺpová jaskyňa.

Rozšířený ve střední a jižní Evropě (Slovensko, Maďarsko, Morava, Čechy, Itálie); xerofilní druh žijící hojně v opadu listnatých a smíšených lesů, mechových a lišejníkových nárostech na stromech, v půdách stepí a lesostepí. Nálezy na Slovensku: KUNST 1968; MIKO 1990a, 1992a, 1992b, 1993, 1995; KARPPINEN a kol. 1992.

Caleremaeoidea GRANDJEAN, 1965 – Caleremaeidae GRANDJEAN, 1965

Caleremaeus BERLESE, 1910

***Caleremaeus monilipes* (MICHAEL, 1882)**

Nepublikované údaje: 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala.

Rozšířený v západní části Palearktu. Silvikolní a euryhygrický druh preferující trouh pařežů a odumřelých kmenů stromů, s nižší populační hustotou žije v opadu listnatých, jehličnatých a smíšených lesů. Nálezy na Slovensku: WILLMANN 1938; KUNST 1968, 1977; BUKVA 1978; TOPERCER 1978; MIKO 1988b, 1992a; KARPPINEN a kol. 1992; STARÝ 1995, 2006, 2009a, 2009b.

Gustavioidea OUDEMANS, 1900 – Tenuialidae JACOT, 1929

Hafenrefferia OUDEMANS, 1906

***Hafenrefferia gilvipes* (C. L. KOCH, 1839)**

Nepublikované údaje: 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad; 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč.

Druh rozšířený v Palearktické oblasti, s výjimkou jižní části a Středomoří. Silvikolní druh často migrující po vyšší vegetaci, žije též v lišejníkových a mechových nárostech na stromech, v hnízdech ptáků a drobných savců. Nálezy na Slovensku: WILLMANN 1938; NOSEK 1957; NOSEK a LICHARD 1962; MRČIAK 1963; KUNST 1968; MIKO 1987a, 1995.

Gustaviidae OUDEMANS, 1900

Gustavia KRAMER, 1879

***Gustavia microcephala* (NICOLET, 1855)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad); 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad.

Palearktický a euryhygričtý druh žijící v rhizosféře pastvin, luk, v opadu a drti jehličnatých i listnatých lesů, zjištěn též v ruderalních rostlinných společenstvech. Nálezy na Slovensku: WILLMANN 1938; DUDICH a kol. 1940; NOSEK 1957; VANĚK 1957; KUNST 1968; KOVÁČ a kol. 2001; LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2001, 2005; LUPTÁČIK 2006.

Astegistidae BALOGH, 1961

Cultroribula BERLESE, 1908

***Cultroribula bicultrata* BERLESE, 1908**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad); 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč.

Holarctický a silvikolní druh žijící v trouchnivějším dřevě, v mechových a lišejníkových nárostech na stromech, s menší populační hustotou v opadu listnatých lesů. Nálezy na Slovensku: KUNST 1968; TOPERCER 1980; MIKO 1987a, 1990e, 1992a; KARPPINEN a kol. 1992; STARÝ 2006b, 2009a.

Furcoribula BALOGH, 1943

***Furcoribula furcillata* (NORDESKIÖLD, 1901)**

Nepublikované údaje: 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad.

Rozšířený v holarctické oblasti, s výjimkou jižní Evropy a Japonska a jižních částí střední Asie. Silvikolní a euryhygričtý druh žijící v mechovém patře a opadu a drti lesů. Nálezy na Slovensku: WILLMANN 1938; DUDICH a kol. 1940; KUNST 1968; TOPERCER 1978, 1980; MIKO 1987c, 1988b, 1992b, 1995.

Liacaridae SELLNICK, 1928

Dorycranosus WOOLLEY, 1969

***Dorycranosus curtipilis* (WILLMANN, 1935)**

Nepublikované údaje: 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč.

Známý ze střední Evropy (Slovensko, Rakousko, Německo). Xerofilní druh preferující vysychavé půdy lesů a krasových škrápů. Nový druh pro faunu Slovenska.

***Dorycranosus moraviacus* (WILLMANN, 1951)**

Nepublikované údaje: 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala.

Rozšířený v západní části Palearktu, s výjimkou jižní, severní a západní Evropy. Xerofilní druh žijící v opadu a drti xerothermních lesů a lesostepí. Nálezy na Slovensku: KUNST 1968; TOPERCER 1978, 1980; MIKO 1992a.

***Dorycranosus splendens* (COGGI, 1898)**

Nepublikované údaje: 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala.

Obývá jih západní části Palearktu. Xerofilní silvikolní druh preferující opad listnatých lesů. Nálezy na Slovensku: KUNST 1968, MIKO 1992a.

Liaccarus MICHAEL, 1898

***Liaccarus coracinus* (C. L. KOCH, 1841)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (mech); 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad; 1. 10. 2007, Drňa, PP Javlovské vrstvy.

Palearktický a hojný eurytopní druh preferující opad jehličnatých a listnatých lesů. Nálezy na Slovensku: ŠTORKÁN 1925; FRENZEL 1936; WILLMANN 1938; DUDICH a kol. 1940; WINKLER 1956b; NOSEK 1957; JURÁŠEK 1964; VANĚK 1967, 1974; KUNST 1977; BUKVA 1978; TOPERCER 1978, 1980; MIKO 1987a, 1987c, 1988b, 1988c, 1990a, 1992a, 1992b, 1993, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2001, 2005; LUPTÁČIK 2006; STARÝ 1995, 1996, 2006, 2009a, 2009b.

Xenillus ROBINEAU-DESVOIDY, 1839

***Xenillus clypeator* ROBINEAU-DESVOIDY, 1839**

Nepublikované údaje: 10. 11. 2006, Hajnáčka, Stĺpová jaskyňa (afotická zóna); 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad; 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala.

Obývá západní a střední Palearkt. Silvikolní druh preferující suchý opad listnatých xerothermních lesů. Nálezy na Slovensku: KUNST 1968; TOPERCER 1978, 1980; LUPTÁČIK a MIKO 2003; MOCK a kol. 2005.

***Xenillus tegeocranus* (HERMANN, 1804)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad); 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad; 1. 10. 2007, Drňa, PP Javlovské vrstvy.

Palearktický a eurytopní druh preferující biotopy s větším množstvím rozkládajících se rostlinných zbytků. Nálezy na Slovensku: KARPELLES 1894; SUPINO 1894; ŠTORKÁN 1925; WILLMANN 1938; DUDICH a kol. 1940; VANĚK 1957; BUKVA 1978; TOPERCER 1978, 1980; MIKO 1987c, 1988b, 1988c, 1990a, 1990c, 1990e, 1992a, 1992b, 1993, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2001, 2005; LUPTÁČIK 2006; STARÝ 2009a.

***Peloppiidae* BALOGH, 1943**

***Ceratoppia* BERLESE, 1908**

***Ceratoppia quadridentata* (HALLER, 1882)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (mech); 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad.

Holarktický a eurytopní druh častý v listovém opadu listnatých i jehličnatých lesů, lesostepí, v travním opadu luk a v mechových nárostech na kamenech a kmenech stromů od pahorkatin až podhorské pásmo. Nálezy na Slovensku: FRENZEL 1936; WILLMANN 1938; VANĚK 1962; KUNST 1977; BUKVA 1978; TOPERCER 1978, 1980; MIKO 1987a, 1987c, 1988b, 1988c, 1990a,

1992a, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2001; STARÝ 1995, 1996, 2006, 2009a, 2009b.

Carabodoidea C. L. KOCH, 1843 – Carabodidae C. L. KOCH, 1843
Carabodes C. L. KOCH, 1835

***Carabodes areolatus* BERLESE, 1916**

Nepublikované údaje: 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala.

Holarktický a silvikolní druh žijící v opadu lesů, trouchu pařezů, v mechových a lišejníkových nárostech na stromech. Nálezy na Slovensku: NOSEK 1957; VANĚK 1967, 1974; BUKVA 1978; TOPERCER 1980; MIKO 1987a, 1987c, 1988b, 1988c, 1992a, 1992b, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; STARÝ 1995, 2006, 2009a, 2009b.

***Carabodes coriaceus* C. L. KOCH, 1836**

Nepublikované údaje: 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad.

Obývá Holarkt, ale chybí v severní Evropě, na Sibiři, ve střední Asii, Číně a Japonsku. Silvikolní a hygofilní druh častý v opadu listnatých i jehličnatých lesů, na okrajích vrchovišť, vzácně bývá zjišťován v mraveništích. Nálezy na Slovensku: ŠTORKÁN 1925; WILLMANN 1938; WINKLER 1956b; NOSEK 1957; VANĚK 1957; TOPERCER 1980; MIKO 1987c, 1988b, 1990a, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; STARÝ 1995.

***Carabodes labyrinthicus* (MICHAEL, 1879)**

Nepublikované údaje: 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad; 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala.

Rozšířený v Holarktu. Silvikolní druh preferující lišejníkové a mechové nárosty, opadovou vrstvu, drť a trouchnivějící dřevo pařezů a padlých kmenů v jehličnatých, smíšených i listnatých lesích. Nálezy na Slovensku: ŠTORKÁN 1925; VANĚK 1962, 1967, 1974; KUNST 1968, 1977; BUKVA 1978; MIKO 1987a, 1988b, 1992a, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; STARÝ 1995, 1996, 2006, 2009a.

***Carabodes ornatus* ŠTORKÁN, 1925**

[= *Carabodes forsslundi* SELLNICK, 1953]

Nepublikované údaje: 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad; 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč.

Obývá západní a střední Palearkt. Silvikol preferující opad vlhkých, zrašeliňujících lesů, od pahorkatin až po horské pásmo. Nálezy na Slovensku: TOPERCER 1978, 1980; MIKO 1987a, 1987c, 1988b, 1992a; LUPTÁČIK a MIKO 2003; MOCK a kol. 2005; STARÝ 1995, 2009a.

***Carabodes schatzi* BERNINI, 1976**

Nepublikované údaje: 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala.

Rozšířený ve střední Evropě (Slovensko, Rakousko). Vzácný silvikolní druh žijící v opadu lesů. Nový druh pro faunu Slovenska.

Tectocephoidea OUDEMANS, 1900 – Tectocephidae OUDEMANS, 1900
Tectocephus BERLESE, 1895

***Tectocephus velatus sarekensis* TRÄGARDH, 1910**

Nepublikované údaje: 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad; 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala; 1. 10. 2007, Chrámeč, CHA Vinohrady.

Holarktická a eurytopní forma vyskytující se ve většině biotopů střední Evropy, schopná přežít i v orných půdách agrocenóz a v půdách raných stádiích primární i sekundární sukcese. Nálezy na Slovensku: VANĚK 1957; KUNST 1968, 1977; TOPERCER 1980; MIKO 1987c, 1988b, 1988c, 1990a, 1990e, 1992a, 1992b, 1993; KARPPINEN a kol. 1992; STARÝ 1995, 1996, 2006, 2009a, 2009b.

***Tectocephus velatus tenuis* KNUELLE, 1954**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (ptačí hnízdo).

Obývá střední Evropu (Slovensko, Morava, Čechy, Německo). Poměrně vzácný stenotopní poddruh lišejníkových a mechových nárostů na trouchnivějících pařezech a ležících kmenech stromů v borech a vřesovištích. Nový poddruh pro faunu Slovenska.

***Tectocephus velatus velatus* (MICHAEL, 1880)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad); 24. 5. 1987, Hajnáčka (mech); 29. 4. 2007, Hajnáčka (hnízdo); 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad; 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč.

Semikosmopolitní a eurytopní poddruh, jeden z nejhojnějších pancířníků nalézáných prakticky ve všech typech biotopů střední Evropy, s výjimkou submersních rašeliníků vrchovišť. Nálezy na Slovensku: FRENZEL 1936; WILLMANN 1938; NOSEK 1957; JURÁŠEK 1964; VANĚK 1967, 1974; KUNST 1977; TOPERCER 1978, 1980; MIKO 1987a, 1987c, 1987d, 1988b, 1988c, 1990a, 1992a, 1992b, 1993, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; KOVÁČ a kol. 2001; LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2001, 2005; LUPTÁČIK 2006; STARÝ 1995, 1996, 2006, 2009a, 2009b; STARÝ a LUPTÁČIK 2009.

Otocephoidea BALOGH, 1961 – Otocephidae BALOGH, 1961

***Dolicheremaeus* JACOT, 1938**

***Dolicheremaeus dorni* (BALOGH, 1937)**

Nepublikované údaje: 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč.

Rozšířený v jižní a střední Evropě. Vzácný silvikolní druh preferující trouchnivějící dřevo pařezů, vývrátů a padlých kmenů stromů. Nález na Slovensku: LUPTÁČIK 2006.

Oppioidea GRANDJEAN, 1951 – Oppiidae GRANDJEAN, 1951

***Berniniella* BALOGH, 1983**

***Berniniella bicarinata* (PAOLI, 1908)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad); 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč.

Palearktický a eurytopní druh často nalézáný v opadu lesů, luk, lesostepí a vřesovišť. Nálezy na Slovensku: WILLMANN 1938; NOSEK 1957; MRČIAK 1963; TOPERCER 1978, 1980; MIKO 1987a, 1988b, 1990a, 1992a, 1992b, 1993, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; KOVÁČ a kol. 2001; LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2001, 2005; LUPTÁČIK 2006; STARÝ 1995, 1996, 2006, 2009a, 2009b.

***Dissorhina* HULL, 1916**

***Dissorhina ornata* (OUDEMANS, 1900)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad); 29. 4. 2007, Hajnáčka (hnízdo); 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad; 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala; 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy.

Holarktický druh. Eurytopní a euryekní forma, jeden z obecných druhů ve všech typech opadu a půd lesů, luk, pastvin, stepí i agrocenóz od nížin až po horské pásmo. Nálezy na Slo-

vensku: VANĚK 1957; JURÁŠEK 1964; TOPERCER 1978, 1980; MIKO 1988b, 1988c, 1990a, 1992a, 1992b, 1993, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; KOVÁČ a kol. 2001; KOVÁČ a kol. 2005; LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2001, 2005; LUPTÁČIK a MIKO 2003; LUPTÁČIK 2006; STARÝ 1995, 1996, 2006, 2009a, 2009b; STARÝ a LUPTÁČIK 2009.

Microppia BALOGH, 1983

***Microppia minus* (PAOLI, 1908)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad); 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skála.

Semikosmopolit. Euedafický eurytopní druh pronikající do hlubších půdních vrstev většiny středoevropských biotopů. Nálezy na Slovensku: MIKO 1987a, 1987c, 1988b, 1992a, 1992b, 1995; KOVÁČ a kol. 2001, 2005; LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2001, 2005; LUPTÁČIK 2006; STARÝ 1996, 2006, 2009a, 2009b.

Multioppia HAMMER, 1961

***Multioppia glabra* (MIHELČIČ, 1955)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad); 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skála.

Obývá západní část Palearktu, chybí v jižní a severní Evropě. Heliofilní druh snášející kolísání půdní vlhkosti, nalézáný od zrašeliňujících luk až po vysychavé půdy stepí a leso-stepí. Nálezy na Slovensku: TOPERCER 1978; MIKO 1987c, 1988b, 1988c, 1992a, 1992b, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2001, 2005; LUPTÁČIK a MIKO 2003; KOVÁČ a kol. 2005; LUPTÁČIK 2006; STARÝ 1995, 2009a.

***Multioppia laniseta* MORITZ, 1966**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad); 24. 5. 1987, Hajnáčka (mech).

Obývá Evropu, ale chybí na Skandinávském poloostrově. Silvikolní druh žijící v opadu a mechovém patru listnatých a smíšených lesů. Nálezy na Slovensku: BUKVA 1978, MIKO 1995, LUPTÁČIK 2006.

Neotrichoppia SUBIAS et ITURRONDOBEITIA, 1980

***Neotrichoppia (Confinoppia) confinis* (PAOLI, 1908)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad).

Rozšířený ve střední a jižní Evropě a mediteránní Africe. Silvikolní druh žijící v lesním opadu. Nálezy na Slovensku: MIKO 1988b, 1988c, 1990a, 1995; KARPPINEN a kol. 1992.

Oppiella JACOT, 1937

***Oppiella (Moritzoppia) unicarinata* (PAOLI, 1908)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad); 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad.

Holarktický druh chybějící na Dálném východě Ruska, střední a východní Sibiři a v Japonsku a Číně. Hygrofilní a silvikolní druh častý v půdách bažin, rákosin, lužních lesů, rákosin a vrchovišť. V sušších půdách a opadu lesů se vyskytuje v nižších populačních hustotách. Nálezy na Slovensku: MIKO 1987c, 1988b, 1988c, 1990a, 1992b, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; STARÝ 1995, 2006, 2009a, 2009b.

***Oppiella (Oppiella) falcata* (PAOLI, 1908)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (ptačí hnízdo); 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad; 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč.

Palearktický druh chybějící v jihozápadní Evropě. Silvikolní druh preferující opad listnatých lesů především bučin. Nálezy na Slovensku: WILLMANN 1938; MIKO 1987a, 1988b, 1990a, 1992a, 1992b, 1995; STARÝ 1995, 1996, 2006, 2009a, 2009b.

***Oppiella (Oppiella) nova* (OUDEMANS, 1902)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (ptačí hnízdo); 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad); 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad; 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala; 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy.

Semikosmopolit. Výrazně eurytopní až euryekní druh, hojný ve všech typech biotopů střední Evropy, schopný přežívat v orných půdách agrocenóz i v iniciálních stádiích primární a sekundární sukcese. Nálezy na Slovensku: WINKLER 1956b; VANĚK 1967, 1974; TOPERCER 1978; MIKO 1987a, 1987d, 1988b, 1988c, 1990a, 1992a, 1992b, 1993, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; KOVÁČ a kol. 2001; LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2001, 2005; LUPTÁČIK 2006; STARÝ 1995, 1996, 2006, 2009a, 2009b.

***Oppiella (Rhinoppia) epilata* MIKO, 2006**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (ptačí hnízdo); 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad).

Známý pouze z Čech. Ekologie druhu je málo známa, dosud byl nalezen ve smíšeném opadu buku a smrku. Nový druh pro faunu Slovenska.

***Oppiella (Rhinoppia) loksai* (SCHALK, 1966)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad).

Známý ze střední a východní Evropy. Vzácný silvikolní druh žijící v opadu listnatých a jehličnatých lesů. Nálezy na Slovensku: MIKO 1988c, 1992a, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; LUPTÁČIK 2006.

***Oppiella (Rhinoppia) obsoleta* (PAOLI, 1908)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad).

Palearktický druh, ale chybí na Balkáně a v celé východní a střední Asii. Eurytopní druh, snáší kolísání půdní vlhkosti, žije v opadu a drti lesních půd. Nálezy na Slovensku: TOPERCER 1980; MIKO 1988b, 1988c, 1990a, 1992b, 1993, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; STARÝ 1995; KOVÁČ a kol. 2001; LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2001; LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2005; MOCK a kol. 2005; LUPTÁČIK 2006.

***Oppiella (Rhinoppia) subpectinata* (OUDEMANS, 1900)**

Nepublikované údaje: 10. 11. 2006, Hajnáčka, Stípková jaskyňa (afotická zóna); 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad; 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala; 3. 10. 2007, Hajnáčka, Stípková jaskyňa.

Holarktický a hojný eurytopní druh preferující opad lesů a luk. Nálezy na Slovensku: FRENZEL 1936; WILLMANN 1938; VANĚK 1957; KUNST 1977; MIKO 1987a, 1988b, 1988c, 1990a, 1990e, 1992a, 1993, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; STARÝ 1995, 1996, 2006, 2009a, 2009b.

***Ramusella* HAMMER, 1962**

***Ramusella fasciata* (PAOLI, 1908)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (ptačí hnízdo).

Palearktický druh chybějící na severu celé oblasti, na Sibiři, Dálném východě Ruska, Číně a střední Asii. Silvikolní druh preferující opad listnatých lesů. Nálezy na Slovensku: MIKO 1990a, 1993, 1995; STARÝ 2006b.

***Ramusella furcata* (WILLMANN, 1928)**

Nepublikované údaje: 1. 10. 2007, Chrámec, CHA Vinohrady.

Obývá západní část Palearktu, ale chybí v severní Evropě, Pobaltí a Rusku. Hygrofilní druh uváděný z rašeliníků vrchovišť a z opadu vlhkých jehličnatých lesů. Náš nález z opadu a travní rhizosféry opuštěného vinohradu je zřejmě ojedinělý a náhodný. Nálezy na Slovensku: WINKLER 1956b; MIKO 1987a, 1987d, 1988c, 1990a, 1993, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; KOVÁČ a kol. 2001; LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2001, 2005; LUPTÁČIK 2006.

***Ramusella insculpta* (PAOLI, 1908)**

Nepublikované údaje: 1. 10. 2007, Chrámec, CHA Vinohrady.

Rozšířený v Palearktu, ale chybí na Sibiři a v celé střední Asii. Xerofilní druh žijící v suchém opadu lesů a pastvin. Nálezy na Slovensku: WILLMANN 1938; KUNST 1968; MIKO 1990a, 1993, 1995; KOVÁČ a kol. 2001; LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2001, 2005; LUPTÁČIK 2006.

***Subiasella* BALOGH, 1983**

***Subiasella quadrimaculata* (EVANS, 1952)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (ptačí hnízdo); 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč.

Palearktický a silvikolní druh žijící v humózních lesních půdách, který byl nalezen též v kompostu. Nálezy na Slovensku: VANĚK 1974; MIKO 1988c, 1992a, 1995; KOVÁČ a kol. 2001; STARÝ 2006b.

***Quadropiidae* BALOGH, 1983**

***Quadroppia* JACOT, 1939**

***Quadroppia monstrosa* HAMMER, 1979**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (ptačí hnízdo); 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad); 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad; 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala.

Semikosmopolit. Eurytopní druh častý v opadu i hlubších půdních vrstvách půd listnatých a jehličnatých lesů a luk a pastvin. Nálezy na Slovensku: MIKO 1988c, 1990a, 1992a, 1992b, 1993, 1995; STARÝ 2009a, 2009b (jako *Quadroppia paolii* WOAS, 1986).

***Suctobelbidae* JACOT, 1938**

***Suctobelba* PAOLI, 1908**

***Suctobelba trigona* (MICHAEL, 1888)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad).

Palearktický a eurytopní druh preferující opad a drť listnatých a jehličnatých lesů. Nálezy na Slovensku: FRENZEL 1936; KUNST 1977; MIKO 1987a, 1988b, 1988c, 1990a, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; STARÝ 1995, 1996, 2006, 2009a, 2009b.

***Suctobelbella* JACOT, 1937**

***Suctobelbella alloenasuta* MORITZ, 1971**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad).

Rozšířený v jihozápadní části Palearktu. Eurytopní druh preferující opad lesů. Nálezy na Slovensku: MIKO 1990a, 1992b, 1993, 1995; LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2001, 2005; LUPTÁČIK 2006.

***Suctobelbella forsslundi* (STRENZKE, 1953)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad); 10. 11. 2006, Hajnáčka, Stĺpová jaskyňa (afotická zóna).

Obývá Palearkt s výjimkou severní Evropy, Číny a východní Asie. Eurytopní druh nalézáný v opadu listnatých lesů, v rhizosféře luk i ve vlhkých půdách rákosin. Nálezy na Slovensku: MIKO 1987a, 1988b, 1990a, 1992a, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2005; LUPTÁČIK 2006; STARÝ 2009a, 2009b.

***Suctobelbella nasalis* (FORSSLUND, 1941)**

Nepublikované údaje: 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad.

Palearktický, hygrolinický a silvikolní druh žijící ve vlhkém listovém a jehličnatém opadu lesů. Nálezy na Slovensku: MIKO 1988b, 1990a, 1992b, 1993, 1995; LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2005; LUPTÁČIK 2006; STARÝ 2006b, 2009a.

***Suctobelbella sarekensis* (FORSSLUND, 1941)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (ptačí hnízdo); 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad); 1. 10. 2007, Chrámeč, CHA Vinohrady.

Holarktický druh chybějící na Sibiři a ve střední a východní Asii. Výrazně eurytopní druh nalézáný ve většině biotopů střední Evropy. Nálezy na Slovensku: BUKVA 1978; MIKO 1987a, 1988b; LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2001, 2005; LUPTÁČIK 2006; STARÝ 1996, 2006, 2009a, 2009b.

***Suctobelbella subcornigera* (FORSSLUND, 1941)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad); 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad; 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč.

Palearktický, výrazně eurytopní a mikrofytofágní druh, nejhojnější z čeledi a nalézáný ve většině středoevropských biotopů s nevýraznou preferencí opadu lesů. Nálezy na Slovensku: VANĚK 1967, 1974; MIKO 1987a, 1987d, 1988b, 1990a, 1992a, 1992b, 1993, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; KOVÁČ a kol. 2001; LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2001, 2005; LUPTÁČIK 2006; STARÝ 1995, 1996, 2006, 2009a, 2009b.

***Suctobelbella subtrigona* (OUDEMANS, 1900)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad); 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 1. 10. 2007, Chrámeč, CHA Vinohrady.

Holarktický a eurytopní druh preferující opad a rhizosféru lesů. Nálezy na Slovensku: MIKO 1987a, 1988c, 1990a, 1992a, 1992b, 1993, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2001, 2005; LUPTÁČIK 2006.

Autognetidae GRANDJEAN, 1960

Conchogneta GRANDJEAN, 1963

***Conchogneta dalecarlica* (FORSSLUND, 1947)**

Nepublikované údaje: 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad; 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala.

Palearktický a silvikolní druh častý v opadu listnatých lesů. Nálezy na Slovensku: TOPERCER 1978; MIKO 1987a, 1987c, 1988b, 1990a, 1992a, 1992b, 1995; LUPTÁČIK 2006; STARÝ 1995, 1996, 2009b.

Thyrisomidae GRANDJEAN, 1954

Pantelozetes GRANDJEAN, 1953

***Pantelozetes paolii* (OUDEMANS, 1913)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad); 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad.

Holarktický, eurytopní a eurytermní druh preferující půdy lesů a vlhčích luk, vyskytující se od xerothermních nížinných biotopů až po vysokohorské hole. Nálezy na Slovensku: KUNST 1968; MIKO 1987a, 1987c, 1988b, 1988c, 1992a, 1992b, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; STARÝ 1995, 1996, 2009a.

Poronota GRANDJEAN, 1954 – Licneremaeoidea GRANDJEAN, 1931 – Licneremaeidae GRANDJEAN, 1931
Licneremaeus PAOLI, 1908

***Licneremaeus licnophorus* (MICHAEL, 1882)**

Nepublikované údaje: 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad; 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala.

Palearktický, xerofilní a silvikolní druh preferující mechové a lišejníkové nárosty na stromech. Nálezy na Slovensku: NOSEK 1957; KUNST 1968; TOPERCER 1978; MIKO 1988c, 1992b, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; STARÝ 1996.

Phenopeloidea PETRUNKEVICH, 1955 – Phenopelopidae PETRUNKEVICH, 1955
Eupelops EWING, 1917

***Eupelops acromios* (HERMANN, 1804)**

Nepublikované údaje: 29. 4. 2007, Hajnáčka (hnízdo); 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy.

Palearktický, arborikolní, xerofilní a silvikolní druh často nalézáný na kůře kmenů a větví stromů, spadlé jedince můžeme nalézt v lesním opadu. Nálezy na Slovensku: WINKLER 1956b; VANĚK 1957, 1962; NOSEK a LICHARD 1962; TOPERCER 1978, 1980; MIKO 1987a, 1988b, 1990a, 1992a, 1992b, 1993, 1995; STARÝ 1996, 2009a.

***Eupelops hirtus* (BERLESE, 1916)**

Nepublikované údaje: 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad.

Holarktický a vzácný silvikolní druh preferující opad listnatých a sušších lesů. Nález na Slovensku: NOSEK 1957.

***Eupelops plicatus* (C. L. KOCH, 1836)**

Nepublikované údaje: 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala.

Holarktický, hygofilní a arborikolní druh často migrující po vegetaci, preferuje vlhké jehličnaté lesy, nalézán též v opadu podmáčených smrčín na okrajích vrchovišť. Nálezy na Slovensku: WILLMANN 1938; WINKLER 1956b; MIKO 1987a, 1987c, 1988b, 1988c, 1990a, 1992a, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; STARÝ 1995, 1996, 2009a, 2009b.

***Eupelops tardus* (C. L. KOCH, 1836)**

Nepublikované údaje: 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala; 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy.

Rozšířený v jižní a západní části Palearktu, ale chybí ve východní Asii. Vzácný xerofilní druh žijící v rhizosféře pastvin a luk a opadu smíšených lesů. Nález na Slovensku: MIKO 1995.

***Eupelops torulosus* (C. L. KOCH, 1839)**

Nepublikované údaje: 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč.

Palearktický a silvikolní druh žijící v opadu listnatých a smíšených lesů. Nálezy na Slovensku: NOSEK 1957; MIKO 1988c, 1990e, 1992a, 1993, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; STARÝ 1995.

***Peloptulus* BERLESE, 1908**

***Peloptulus phaenotus* (C. L. KOCH, 1841)**

Nepublikované údaje: 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala; 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy.

Palearktický a xerofilní druh preferující opad xerothermních lesů a lišejníkové a mechové nárosty na stromech. Nálezy na Slovensku: TOPERCER 1978, 1980; MIKO 1987c, 1990a, 1992b, 1995; STARÝ 1996.

Achipterioidea THOR, 1929 – Achipteriidae THOR, 1929

***Achipteria* BERLESE, 1885**

***Achipteria coleoptrata* (LINNAEUS, 1758)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad); 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad; 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala; 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy.

Holarktický a eurytopní druh častý ve vlhkých lesních a lučních půdách s preferencí otevřených biotopů. Nálezy na Slovensku: WILLMANN 1938; WINKLER 1956b; VANĚK 1957; JURÁŠEK 1964; KUNST 1977; TOPERCER 1978; MIKO 1987a, 1987c, 1987d, 1988b, 1988c, 1990a, 1990e, 1992a, 1992b, 1993, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2001, 2005; LUPTÁČIK a MIKO 2003; MOCK a kol. 2005; LUPTÁČIK 2006; STARÝ 1995, 1996, 2006, 2009a, 2009b.

***Achipteria nitens* (NICOLET, 1855)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad); 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad; 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala.

Holarktický a silvikolní druh žijící nehojně v listovém opadu mesofilních lesů. Nálezy na Slovensku: JURÁŠEK 1964; KUNST 1968; TOPERCER 1978; MIKO 1987a, 1987c, 1988b, 1988c, 1990a, 1990e, 1992a, 1992b, 1993, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; KOVÁČ a kol. 2005; LUPTÁČIK 2006; STARÝ 2009a, 2009b.

Oribatelloidea JACOT, 1925 – Oribatellidae JACOT, 1925

***Ophidiotrichus* GRANDJEAN, 1953**

***Ophidiotrichus vindobonensis* PIFFL, 1961**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad); 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad; 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala.

Rozšířený ve střední a jižní Evropě. Xerofilní a silvikolní druh preferující opad dubo-habrových lesů a rhizosféru travnatých stepí. Nálezy na Slovensku: NOSEK 1957; KUNST 1968; TOPERCER 1978, 1980; MIKO 1992a, 1995.

***Oribatella* BANKS, 1895**

***Oribatella dudichi* WILLMANN, 1938**

Nepublikované údaje: 10. 11. 2006, Hajnáčka, Střpová jaskyňa (afotická zóna); 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad; 15. 4. 2008, Hajnáčka, Nyáriho jaskyňa.

Obývá střední a východní Evropu. Silvikolní druh nalézáný především v opadu jehličnatých a listnatých lesů. Nálezy na Slovensku: WILLMANN 1938; KUNST 1968, 1977; MIKO 1987a, 1988b, 1988c, 1992a, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; STARÝ 1995, 1996, 2009a.

***Oribatella hungarica* BALOGH, 1943**

Nepublikované údaje: 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč.

Známý ze střední a jižní Evropy (Slovensko, Maďarsko, Rumunsko, Itálie). Silvikolní druh preferující listnatý a smíšený opad lesů. Nový druh pro faunu Slovenska.

Galumnoidea JACOT, 1925 – Galumnidae JACOT, 1925

Galumna VON HEYDEN, 1826

***Galumna lanceata* OUDEMANS, 1900**

Nepublikované údaje: 1. 10. 2007, Chrámec, CHA Vinohrady.

Palearktický, eurytopní a myrmekofilní druh preferující opad jehličnatých, smíšených a listnatých lesů a travní opad a mechové patro vlhkých luk. Nálezy na Slovensku: WILLMANN 1938; NOSEK 1957; KUNST 1968; TOPERCER 1978; MIKO 1990a, 1992a, 1992b, 1993, 1995; LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2001, 2005; LUPTÁČIK 2006; STARÝ 1996, 2009a.

Pergalumna GRANDJEAN, 1936

***Pergalumna altera* (OUDEMANS, 1915)**

Nepublikované údaje: 1. 10. 2007, Drňa, PP Jalovské vrstvy.

Nehojný semikosmopolit. Xerofilní druh preferující opad vysychavých lesů a lesostepí. Nálezy na Slovensku: KUNST 1968; VANĚK 1974; TOPERCER 1978, 1980; MIKO 1987c, 1987d, 1988b, 1992b, 1993, 1995.

***Pergalumna formicaria* (BERLESE, 1915)**

Nepublikované údaje: 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy.

Holarktický a myrmekofilní druh nalézáný též v mechovém patře listnatých lesů. Nálezy na Slovensku: VANĚK 1957; JURÁŠEK 1964; LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2001, 2005; LUPTÁČIK 2006.

Pilogalumna GRANDJEAN, 1956

***Pilogalumna tenuiclavus* (BERLESE, 1908)**

Nepublikované údaje: 10. 11. 2006, Hajnáčka, Stĺpová jaskyňa (afotická zóna); 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy; 15. 4. 2008, Hajnáčka, Nyáriho jaskyňa.

Holarktický a hygrofilní druh preferující mechy rašelinišť nebo podmáčených smrčín, v ostatních biotopech je méně častý. Nálezy na Slovensku: WILLMANN 1938; KUNST 1968; STARÝ 2009a, 2009b.

Ceratozetoidea JACOT, 1925 – Ceratozetidae JACOT, 1925

Ceratozetes BERLESE, 1908

***Ceratozetes minimus* SELLNICK, 1928**

Nepublikované údaje: 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč.

Známý z Palearktu s výjimkou Číny, Japonska a východní Asie. Silvikolní a euryhygriický druh žijící ve vlhkém lesním opadu. Nálezy na Slovensku: VANĚK 1957; MIKO 1992a, 1995.

***Ceratozetes gracilis* (MICHAEL, 1884)**

Nepublikované údaje: 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad.

Holarktický a eurytopní druh často nacházený v lesním opadu. Nálezy na Slovensku: WILLMANN 1938; NOSEK 1957; KUNST 1968; TOPERCER 1978; MIKO 1987a, 1987c, 1988b, 1988c, 1990a, 1990e, 1992a, 1992b, 1993, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; STARÝ 1996, 2009a.

***Ceratozetes macromediocris* SHALDYBINA, 1970**

Nepublikované údaje: 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy.

Obývá střední a východní Evropu (Slovensko, Čechy, Ukrajina a Kavkaz). Vzácny silvikolní druh listnatých lesů. Nový druh pro faunu Slovenska.

***Ceratozetes minutissimus* WILLMANN, 1952**

Nepublikované údaje: 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala.

Palearktický druh chybějící v severní a jihozápadní Evropě, na Sibiři a ve východní Asii. Xerofilní druh preferující stepní půdy na vápenci. Nálezy na Slovensku: KUNST 1968; TOPERCER 1978; MIKO 1987a, 1987c, 1987d, 1988b, 1990a, 1992a, 1992b, 1993, 1995; LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2001, 2005; LUPTÁČIK 2006.

***Ceratozetes peritus* GRANDJEAN, 1951**

Nepublikované údaje: 2. 10. 2008, Hajnáčka, Nyáriho jaskyňa.

Vzácný holarktický druh, ale dosud chybí nálezy z asijské části. Hygrofil preferující vlhké mechové polštáře v lesích. Nálezy na Slovensku: BUKVA 1978; MIKO 1992a, 1995; LUPTÁČIK a MIKO 2003; KOVÁČ a kol. 2005.

***Trichoribates* BERLESE, 1910**

***Trichoribates trimaculatus* (C. L. KOCH, 1836)**

Nepublikované údaje: 29. 4. 2007, Hajnáčka (hnízdo).

Holarktický a silvikolní druh obecný v mechovém patře a opadu jehličnatých i listnatých lesů. Nálezy na Slovensku: WILLMANN 1938; DUDICH a kol. 1940; WINKLER 1956b; VANĚK 1957, 1962, 1967, 1974; NOSEK a LICHARD 1962; MRČIAK 1963; KUNST 1968, 1977; TOPERCER 1978; MIKO 1987c, 1990a, 1992b, 1995; STARÝ 1995, 1996, 2009a; LUPTÁČIK 2006.

Chamobatidae GRANDJEAN, 1954

***Chamobates* HULL, 1916**

***Chamobates birulai* KULCZYŃSKI, 1902**

Nepublikované údaje: 29. 4. 2007, Hajnáčka (hnízdo).

Známý ze západní části Palearktu (Slovensko, Morava, Polsko, Švédsko, Španělsko, evropská část Ruska, západní a střední Sibiř). Silvikolní druh žijící v opadu listnatých a jehličnatých lesů. Nový druh pro faunu Slovenska.

***Chamobates cuspidatus* (MICHAEL, 1884)**

Nepublikované údaje: 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad.

Holarktický a silvikolní druh opadu listnatých a smíšených lesů, s nižší populační hustotou nalézán v půdách luk a stepí. Nálezy na Slovensku: WINKLER 1956b; NOSEK 1957; MRČIAK 1963; KUNST 1968; TOPERCER 1978; MIKO 1988b, 1990a, 1990e, 1992a, 1993, 1995; KARPPINEN a kol. 1992.

***Chamobates spinosus* SELLNICK, 1928**

Nepublikované údaje: 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad; 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč.

Palearktický, arborikolní a silvikolní druh žijící v opadu starých jehličnatých a listnatých lesů. Nálezy na Slovensku: ŠTORKÁN 1925; WILLMANN 1938; NOSEK 1957; KUNST 1968; MIKO 1987a, 1987c, 1988b, 1990a, 1990e, 1992a, 1992b, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; STARÝ 1995, 1996, 2006, 2009a.

***Chamobates voigtsi* (OUDEMANS, 1902)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad); 24. 5. 1987, Hajnáčka (mech); 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad; 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala.

Západopalearktický, silvikolní a arborikolní druh preferující opad listnatých, smíšených a jehličnatých lesů, s nižší abundancí nacházen v mechových nárostech na balvanech a skalách. Nálezy na Slovensku: WILLMANN 1938; WINKLER 1956b; NOSEK 1957; VANĚK 1957; KUNST 1968; TOPERCER 1978; MIKO 1987a, 1987c, 1988b, 1988c, 1990a, 1990e, 1992a, 1992b, 1993, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; LUPTÁČIK 2006; STARÝ 1995, 1996, 2006, 2009a, 2009b.

Mycobatidae GRANDJEAN, 1954

Minunthozetes HULL, 1916

***Minunthozetes pseudofusiger* (SCHWEIZER, 1922)**

Nepublikované údaje: 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč; 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala.

Palearktický a silvikolní druh preferující mechové polštáře na zemi, balvanech a skalách. Nálezy na Slovensku: KUNST 1968; MIKO 1988b, 1988c, 1990a, 1992a, 1992b, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; STARÝ 1995, 1996, 2006, 2009a, 2009b.

Punctoribates BERLESE, 1908

***Punctoribates punctum* (C. L. KOCH, 1839)**

Nepublikované údaje: 3. 10. 2007, Šurice (kompost).

Holarktický a hojný heliofilní druh preferující půdy luk a biotopů bez stromového patra. Nálezy na Slovensku: KARPELLES 1894; NOSEK a LICHARD 1962; MRČIAK 1963; JURÁŠEK 1964; VANĚK 1967, 1974; KUNST 1968; TOPERCER 1978; MIKO 1987b, 1988b, 1988c, 1990a, 1990e, 1992a, 1992b, 1993, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; KOVÁČ a kol. 2001; LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2001, 2005; LUPTÁČIK a MIKO 2003; LUPTÁČIK 2006; STARÝ 2006b, 2009a.

Haplozetidae GRANDJEAN, 1936

Protoribates BERLESE, 1908

***Protoribates capucinus* BERLESE, 1908**

Nepublikované údaje: 1. 10. 2007, Chrámec, CHA Vinohrady.

Holarktický a eurytopní druh. Nálezy na Slovensku: WINKLER 1956b; NOSEK 1957; TOPERCER 1978; MIKO 1990e, 1995; KARPPINEN a kol. 1992.

Parakalummidae GRANDJEAN, 1936

Neoribates BERLESE, 1914

***Neoribates aurantiacus* (OUDEMANS, 1914)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (mech).

Holarktický a vzácný silvikolní druh žijící v opadu listnatých a jehličnatých lesů. Nálezy na Slovensku: KUNST 1968; MIKO 1990a, 1992b.

Scheloribatidae GRANDJEAN, 1933

Domotorina GRANDJEAN, 1951

***Domotorina saxicola* GRANDJEAN, 1951**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (líšejníky).

Známý ze střední a jižní Evropy (Slovensko, Čechy, Švýcarsko, Korsika). Druh preferující mechové a lišejníkové nárosty na půdě, balvanech a skalách, zpravidla v porostech lesů. Nový druh pro faunu Slovenska.

Hemileius BERLESE, 1916

***Hemileius initialis* (BERLESE, 1908)**

Nepublikované údaje: 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy.

Holarktický a hojný eurytopní druh často nacházený v opadu a drti a mechu různých typů lesů, v porostech keřů a v rhizosféře luk a pastvin. Nálezy na Slovensku: WILLMANN 1938; NOSEK 1957; MIKO 1987a, 1987c, 1987d, 1988b, 1988c, 1990e, 1992a, 1992b, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; STARÝ 1995, 1996, 2006, 2009a, 2009b.

Liebstadia OUDEMANS, 1906

***Liebstadia pannonica* (WILLMANN, 1951)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (mech).

Západopalearktický druh chybějící v severní Evropě. Xerofilní a stenotopní druh půd stepí, lesostepí a lučních biotopů. Nálezy na Slovensku: KUNST 1968; MIKO 1988b, 1990a, 1992a, 1992b, 1993, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; MIKO a WEIGMANN 1998; LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2001, 2005; LUPTÁČIK a MIKO 2003; LUPTÁČIK 2006; STARÝ 2006b.

***Liebstadia similis* (MICHAEL, 1888)**

Nepublikované údaje: 3. 10. 2007, Šurice (kompost).

Holarktický a hygrofilní druh žijící v půdách rašelinišť, luk, opadu remízků a okrajů lesů a v nárostech lišejníků na trouchnivějícím dřevě. Nálezy na Slovensku: KUNST 1968; MIKO 1990a, 1992a, 1992b, 1993, 1995; MIKO a WEIGMANN 1998; LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2001, 2005; LUPTÁČIK 2006; STARÝ 1996, 2006, 2009a.

***Liebstadia willmanni* MIKO et WEIGMANN, 1996**

Nepublikované údaje: 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala.

Známý ze střední Evropy. Ekologické a stanovištní nároky druhu jsou zatím málo známy. Nálezy na Slovensku: MIKO a WEIGMANN 1998; LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2001, 2005; LUPTÁČIK 2006; STARÝ 2009a, 2009b.

Scheloribates BERLESE, 1908

***Scheloribates laevigatus* (C. L. KOCH, 1836)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad); 24. 5. 1987, Hajnáčka (mech); 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad; 2. 10. 2007, Tachty, dolina Gortvy.

Holarktický, eurytopní a euryplastický druh často nalézáný v masách v půdách luk a pastvin, ale též v opadu meších porostů keřů a v různých typech lesů. Je významným vektorem cysticeroidů tasemnic čeledi Anoplocephalidae. Nálezy na Slovensku: WILLMANN 1938; MRCIAK 1963; JURÁŠEK 1964; VANĚK 1967, 1974; TOPERCER 1978; MIKO 1987a, 1987b, 1987c, 1987d, 1988b, 1990a, 1990e, 1992b, 1993, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; KOVÁČ a kol. 2001; LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2001, 2005; LUPTÁČIK 2006; STARÝ 1995, 1996, 2006, 2009a, 2009b.

***Scheloribates pallidulus* (C. L. KOCH, 1841)**

Nepublikované údaje: 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala.

Holarktický, hygrofilní a silvikolní druh, nalezený též v hnízdech ptáků. Nálezy na Slovensku: WILLMANN 1938; NOSEK 1957; VANĚK 1957; NOSEK a LICHARD 1962; MIKO 1987a, 1987c, 1987d, 1988b, 1988c, 1992a, 1992b, 1993, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2001, 2005; LUPTÁČIK 2006.

Oribatulidae THOR, 1929

Lucoppia BERLESE, 1908

***Lucoppia burrowsi* (MICHAEL, 1890)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (lišejníky).

Dosud zjištěn v západním Středomoří, střední Evropě, USA a Kanadě. Vzácný silvikolní a arborikolní druh. Nálezy na Slovensku: ŠTORKÁN 1925; KUNST 1968; MIKO 1990a, 1995.

Oribatula BERLESE, 1895

***Oribatula interrupta* (WILLMANN, 1939)**

Nepublikované údaje: 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad; 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala.

Známý ze střední a severní Evropy. Druh preferující mechové nárosty horských lesů. Nálezy na Slovensku: MIKO 1987c, 1995.

***Oribatula pannonica* WILLMANN, 1949**

Nepublikované údaje: 1. 10. 2007, Chrámec, CHA Vinohrady.

Západopalearktický a eurytopní druh často nacházený v nárostech mechů a netřesku v biotopech bez stromového patra. Nálezy na Slovensku: TOPERCER 1978; MIKO 1987c, 1988b, 1990a, 1992a, 1992b, 1995.

***Oribatula tibialis* (NICOLET, 1855)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (opad); 24. 5. 1987, Hajnáčka (mech); 29. 4. 2007, Šurice, PP Soví hrad; 30. 4. 2007, Hajnáčka, Ragáč.

Holarktický, eurytopní a euryhygriční druh častý v nejrůznějších biotopech, od půdy pastvin a vysokohorských holí po opad a drť keřů různých typů lesů. Nálezy na Slovensku: FRENZEL 1936; WILLMANN 1938; NOSEK 1957; KUNST 1977; TOPERCER 1978; MIKO 1987a, 1987c,

1988b, 1988c, 1990a, 1990c, 1990e, 1992a, 1993, 1995; KARPPINEN a kol. 1992; LUPTÁČIK a MIKLISOVÁ 2001, 2005; KOVÁČ a kol. 2005; LUPTÁČIK 2006; STARÝ 1995, 1996, 2006, 2009a, 2009b.

Phauloppia BERLESE, 1908

***Phauloppia lucorum* (C. L. KOCH, 1841)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (lišejníky); 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala.

Holarktický, arborikolní a lichenofágní druh žijící v lišejníkových nárostech na stro-mech. Nálezy na Slovensku: WILLMANN 1938; MIKO 1987a, 1992a, 1995.

Zygoribatula BERLESE, 1916

***Zygoribatula exilis* (NICOLET, 1855)**

Nepublikované údaje: 30. 4. 2007, Hajnáčka, PR Steblová skala.

Holarktický a eurytopní druh preferující lišejníkové a mechové nárosty na půdě, kame-nech a kmenech stromů. Nálezy na Slovensku: FRENZEL 1936; WILLMANN 1938; NOSEK 1957; NOSEK a LICHARD 1962; JURÁŠEK 1964; VANĚK 1967, 1974; KUNST 1977; TOPERCER 1978; MIKO 1987a, 1987c, 1988b, 1990e, 1992a, 1992b, 1995; LUPTÁČIK 2006; STARÝ 2006b, 2009a, 2009b.

***Zygoribatula glabra* (MICHAEL, 1890)**

Nepublikované údaje: 24. 5. 1987, Hajnáčka (mech).

Rozšířený v jižní a střední Evropě (Slovensko, Maďarsko, Německo, Itálie). Xerofilní druh preferující travní opad pastvin a luk, vyskytující se v suchém opadu lesů a lesostepí a též půdě a rhizosféře ruderalních biotopů. Nový druh pro faunu Slovenska.

Poznámky k fauně a ekologii zjištěných druhů

Celkem bylo zjištěno 142 druhů a poddruhů pancířníků. Nejpočetnější skupinu zjištěnou ve studovaném materiálu tvořily silvikolní druhy (celkem 59 druhů; 41,5 % všech naleze-ných), což odráží charakter odebíraných lokalit, ale také to, že mnoho druhů pancířníků pri-márně žije především v opadu různých typů lesa, nebo biotopů s vyvinutým stromovým a keřovým patrem. Naproti tomu druhy heliofilní, které preferují biotopy a habitaty nezastí-něné a bez stromového nebo keřového patra jsou výrazně méně časté. V našem souboru druhů za vysloveně heliofilní formy mohou být považovány pouze dva druhy, *Multioppia glabra* a *Punctoribates punctum*.

Velmi zajímavý bývá též poměr mezi počtem druhů hygrofilních a xerofilních. Ve vět-šině společenstev pancířníků střední Evropy převažují vlhkomilné druhy, které netolerují vy-sychání a kolísání půdní vlhkosti. Ve vzorcích z Cerové vrchoviny byl zjištěn opačný poměr, výrazně více bylo druhů xerofilních (celkem 33 druhů; 23,2 %), oproti 18 druhům hygrofilním (12,8 %). Za výrazně xerofilní druhy můžeme považovat např. *Amerus polonicus*, *Cosmochtho-nius lanatus*, *Ctenobelba pilosella*, *Dorycranosus curtipilis*, *Dorycranosus moraviacus*, *Gymnoda-maeus bicostatus*, *Licnodamaeus pulcherrimus*, *Liebstadia pannonica*, *Microzetorchestes emeryi*, *Neoliodes ionicus*, *Neoliodes theleproctus*, *Ophidiotrichus vindobonensis*, *Peloptulus phaenotus*, *Sphaerochthonius splendidus*, *Zetorchestes falzonii*, *Zygoribatula glabra*, aj. Za výrazně hygro-filní můžeme považovat druhy *Atropacarus striculus*, *Liochthonius horridus*, *Nothrus palustris*, *Oppiella unicarinata*, *Pilogalumna tenuiclavus*, *Ramusella furcata*, aj.

Na Cerové vrchovině pravděpodobně zcela chybí výrazně hydrofilní až akvikolní druhy submersních mechů a rašeliníků z rodů *Hydrozetes*, *Limnozetes*, *Malaconothrus* a *Trimalacio-*

nothrus. Poměrně vysoký byl počet eurytopních druhů se širokou ekologickou potencí (celkem 33 druhů; 23,2 %). Tyto druhy schopné tolerovat široký rozsah hlavních abiotických faktorů většinou tvoří hlavní dominanty většiny společenstev pancířníků a jsou široce někdy až semikosmopolitně rozšířeni. Jejich dominance vzrůstá v extrémních biotopech jakými jsou pro pancířníky časná stadia primární nebo sekundární sukcese a přirozené i umělé biotopy pod silným antropickým tlakem, jako např. výsypky po těžbě, orné půdy aj. Za výrazně eurytopní až euryvalentní můžeme považovat druhy *Dissorhina ornata*, *Hemileilus initialis*, *Op-piella nova*, *Op-piella subpectinata*, *Oribatula tibialis*, *Scheloribates laevigatus*, *Suctobelbella sare-kensis*, *Suctobelbella subcornigera*, *Tectocephus velatus velatus*, aj. Velmi zajímavý a významný je nález jednoho z mála troglobiotních druhů evropské fauny pancířníků *Belba clavigera* v Nyáriho jeskyni v trouchnivějícím dřevě a organickém detritu.

Zoogeografická charakteristika zjištěných druhů

Území Slovenska je velmi zajímavé ze zoogeografického hlediska, protože je pro ně charakteristický velký počet různých typů ekosystémů a leží na hranici Panonského distriktu stepní provincie a provincie smíšených lesů mírného pásma Evropy, přesněji podprovincie Karpatských pohoří s dvěma distrikty západokarpatským a východokarpatským. Ve srovnání s ostatními státy Střední Evropy jsou znalosti fauny pancířníků Slovenské republiky na velmi dobré úrovni a dovolují srovnání fauny hlavních lesních i stepních a jiných nelesních ekosystémů a biotopů. Celkem bylo zatím na území Slovenska nalezeno 574 druhů pancířníků. Vzhledem k poměrně malé geografické rozloze Slovenské republiky svědčí tento počet o dobré prozkoumanosti území.

Zatím zjištěná fauna pancířníků Cerové vrchoviny se skládá z druhů semikosmopolitních (11 druhů; 7,8 %) majících areál rozšíření větší než Holarkt. Těchto druhů je mezi pancířníky poměrně málo protože pro většinu druhů pancířníků žijících v mírném a subtropickém pásmu, představují tropy výraznou zoogeografickou bariéru, mnoho těchto nálezů vně Holarktické říše bývá připisováno introdukci člověkem spolu s půdou a zemědělskými plodinami. Nejčastěji byly zjištěny na Cerové vrchovině holarktické a palearktické druhy (obojí 54 druhů, 38 %). Počet druhů s menším areálem rozšíření je výrazně nižší: Evropa – 16 druhů (11,3 %), střední Evropa – sedm druhů (4,9 %). Tato výrazná absence endemismu pravděpodobně souvisí s vysokým fylogenetickým stářím pancířníků, kdy fylogeneticky nejprimitivnější formy jsou známy z Devonu (NORTON a kol. 1988) a recentní čeledi i rody jsou známy z fosilií jurského a křídového stáří (KRIVOLUTSKY a DRUK 1986).

Velmi výraznou skupinou pro charakter a rozmanitost fauny pancířníků Cerové vrchoviny jsou většinou xerofilní druhy pocházející z faunistických center v západní nebo východní části mediterránní podoblasti, které po odeznění posledního glaciálu osídlily přes území Panonie xerothermní biotopy při jižní hranici Slovenska, sem můžeme zahrnout druhy *Arthrodamaeus femoratus*, *Dolicheremaeus dorni*, *Domatorina saxicola*, *Dorycranosus splendens*, *Epilohmannia minima*, *Liebstadia pannonica*, *Neoliodes ionicus*, *Neotrichoppia confinis*, *Ophidiotrichus vindobonensis*, *Oribatella hungarica*, *Suctobelbella alloenasuta*, *Zetorchestes falzonii* a *Zygoribatula glabra*.

Ochrana druhové diversity v Cerové vrchovině a její význam

Zpracovaný materiál je založen na poměrně malém počtu odebraných vzorků a sledovaných lokalit, a proto není možné udělat signifikantní zobecňující závěry o složení fauny pancířníků hlavních biotopů na území Cerové vrchoviny. Další průzkum této faunisticky bezesporu zajímavé oblasti přinese řadu dalších druhů, a to především xerofilních a eurytopních forem eurosibiřských a druhů majících své faunistické centrum v mediteránní, panonské a

pontické podoblasti Palearktu. Celkem bylo nalezeno 11 druhů a poddruhů nových pro faunu pancířníků Slovenska a dalších 11 druhů jejichž nálezy můžeme považovat za vzácné a raritní (tyto druhy jsou uvedeny v Závěru). Odráží to výjimečnost fauny pancířníků CHKO Cerová vrchovina v rámci Slovenska, ale také to, že se jedná o první studii pancířníků Cerové vrchoviny.

Pancířníci jsou poměrně velmi malí členovci (0,15 až 2,5 mm dlouzí), kteří jsou úzce vázani na biotop a habitat, ve kterém žijí. Tento habitat nemohou aktivně opustit neboť jejich migrační schopnosti, vzhledem k jejich velikosti, jsou velmi omezené. Výjimkou je pasivní transport větrem, který je však výrazně limitován citlivostí pancířníků k vysychání. Poměrně výrazná vazba pancířníků na biotopy a jejich vysoká abundance a druhová diversita ve většině biotopů jsou v poslední době často využívány k biomonitoringu těchto habitatů a k bioindikaci antropických zásahů. Vzhledem k úzké závislosti pancířníků na kvalitě svého životního prostředí nemá individuální ochrana pancířníků praktický význam. Zásadní význam má ochrana biotopů, v kterých vzácné druhy pancířníků žijí. Z výsledků této studie vyplývá, že zvláštní ochrana by se měla věnovat jeskyním v CHKO Cerová vrchovina se zcela unikátním nálezem druhu *Belba clavigera* v Nyáriho jeskyni, a také staré neporušené xerothermní dubové a dubohabrové lesy, kde převážně byly nalezeny vzácné druhy pancířníků.

Závěr

Byl zpracován materiál cca 5 000 jedinců pancířníků z 18 kvalitativních vzorků odebraných na celkem 11 různých lokalitách. V poměrně malém materiálu s omezeným počtem vzorků byl zjištěn poměrně vysoký počet druhů a poddruhů pancířníků, a to celkem 142 druhů, což je 24,7 % celkového dosud známého počtu pancířníků pro faunu Slovenska. Možno říci, že území orografického celku Cerová vrchovina bylo zatím na slovenské straně oribatologicky zcela opomíjeno.

Celkem bylo nalezeno 11 nových druhů a poddruhů pancířníků pro faunu Slovenska – *Carabodes schatzi*, *Ceratozetes macromediocris*, *Dometorina saxicola*, *Dorycranosus curtispilis*, *Helvetacarus inconditus*, *Chamobates birulai*, *Neoliodes ionicus*, *Oppiella epilata*, *Oribatella hungarica*, *Tectocephus velatus tenuis* a *Zygoribatula glabra*, a dalších 11 druhů jejichž nálezy můžeme považovat za vzácné a raritní – *Belba clavigera*, *Ceratozetes peritus*, *Cosmochthonius lanatus*, *Ctenobelba pilosella*, *Dolicheremaeus dorni*, *Epilohmannia minima*, *Eupelops hirtus*, *Eupelops tardus*, *Lucoppia burrowsi*, *Neoribates aurantiacus* a *Oppiella loksai*. Odráží to výjimečnost fauny pancířníků CHKO Cerová vrchovina v rámci Slovenska.

Summary

The Cerová vrchovina Highland comprises well-preserved ecosystems with distinctive and very rich oribatid mite communities. The examined material of oribatid mites consists of about 5,000 individuals belonging to 142 species and subspecies (24.7% of known Slovak fauna) extracted from 18 samples taken in eleven localities of the Cerová vrchovina Highland between May 1987 and October 2008.

Based on the obtained material, eleven species are here recognized to be new for the fauna of Slovakia, namely *Carabodes schatzi*, *Ceratozetes macromediocris*, *Dometorina saxicola*, *Dorycranosus curtispilis*, *Helvetacarus inconditus*, *Chamobates birulai*, *Neoliodes ionicus*, *Oppiella epilata*, *Oribatella hungarica*, *Tectocephus velatus tenuis*, and *Zygoribatula glabra*. Further eleven species, viz. *Belba clavigera*, *Ceratozetes peritus*, *Cosmochthonius lanatus*, *Ctenobelba pilosella*, *Dolicheremaeus dorni*, *Epilohmannia minima*, *Eupelops hirtus*, *Eupelops tardus*, *Lucoppia burrowsi*, *Neoribates aurantiacus* and *Oppiella loksai*, can be introduced as rare species with sporadic occurrence in Slovakia.

Poděkování

Autoři by chtěli poděkovat P. FENĎOVI (PríF UK, Bratislava), L. MIKOVI (European Commission, DG Environment, Brusel) a V. PAPÁČOVI (SSJ, Rimavská Sobota) za odebrání půdních vzorků a jejich poskytnutí k druhové determinaci pancířníků. Za pročtení rukopisu a podnětné připomínky děkujeme P. FENĎOVI a P. MAŠÁNOVI (ÚZ SAV, Bratislava). Studie byla vypracována v rámci výzkumného záměru ÚPB BC AVČR AV0Z60660521 „Vztahy mezi strukturou a funkcí dekompozičního potravního řetězce v půdě“.

Literatura

- BEHAN, V.M. a HILL S.B. 1978. Feeding habits and spore dispersal of oribatid mites in the North American Arctic. *Rev. Ecol. Biol. Sol.* 15: 497–516.
- BUKVA, V. 1978. Pancířníci (Acari: Oribatei) hnízd drobných savců v oblasti Vysokých Tater. *Disertační práce*, PFUK, Praha, 228 s.
- DUDICH, E., KOLOSARY, G. a SZALAY, L. 1940. Bars varmegye poksabasu (Arachnoidea) faunajának alapvetése. *Math. Term. Kozl.* 38: 1–71.
- FRENZEL, G. 1936. Untersuchungen über die Tierwelt des Wiesenbodens. Gustav FISCHER Verlag, Jena, 130 s.
- JURÁŠEK, V. 1960. K sezónnej dynamike výskytu oribatidných roztočov medzihostiteľov moniezií na pasienkoch juhovýchodného Slovenska. *Ref. Konf. pasienk. paraz., ČSAV – ČSAZV*, Praha, s. 15–24.
- JURÁŠEK, V. 1964. K voprosu fauny i ekologii oribatidov na pastvisčach v okresnostjach Košic. *Fol. Vet.* 7: 83–92.
- KARPELLES, L. 1894. Bausteine zu einer Acarofauna Ungarns. *Math. Naturwiss. Ber. Ungarn* 11: 80–134.
- KARPPINEN, V., MELAMUD, V., MIKO, L. a KRIVOLUTSKY, D.A. 1992. Further information on the oribatid fauna (Acarina: Oribatei) of the Northern Palearctic region: Ukraine and Czechoslovakia. *Ent. Fen.* 3: 41–53.
- KOVÁČ, L., LUPTÁČIK, P. a MOCK, A. 2002. Článkonožce (Arthropoda) jaskyne Bobačka (Muránska planina). *Výskum a ochrana prírody Muránskej planiny* 3: 141–145.
- KOVÁČ, L., LUPTÁČIK, P., MIKLISOVÁ, D. a MATI, R. 2001. Soil Oribatida and Collembola communities across a land depression in an arable field. *Eur. J. Soil Biol.* 37: 83–87.
- KOVÁČ, L., MOCK, A., LUPTÁČIK, P., KOŠEL, V., FENĎA, P., SVATOŇ, J. a MAŠÁN, P. 2005. Terrestrial arthropods of the Domica Cave system and the Ardovska Cave (Slovak Karst) – principal microhabitats and diversity. In: TAJOVSKÝ, K., SCHLAGHAMERSKÝ, J. a PIŽL, V. (ed.) *Contributions to Soil Zoology in Central Europe I*. ISB AS CR, České Budějovice, s. 61–70.
- KRIVOLUTSKY, D.A. a DRUK, A.Y. 1986. Fossil oribatids. *Ann. Rev. Ent.* 31: 533–545.
- KUNST, M. 1958. *Euscheloribates samsinaki* n. g., n. sp. eine neue Moosmilbe aus der Tschechoslowakei (Acarina, Oribatei). *Čas. čs. spol. Ent.* 55: 67–70.
- KUNST, M. 1962. *Oribella cavatica* n. sp., eine neue Moosmilbe aus dem Guano der Fledermause (Acarina: Oribatei). *Acta Univ. Carol. Biol. Suppl.*: 1–6.
- KUNST, M. 1963. *Nellacarus septentrionalis* sp. n. eine neue Hornmilbenart aus der Tschechoslowakei (Acariformes: Oribatei). *Věst. Čs. spol. zool.* 27: 295–297.

- KUNST, M. 1968. Roztoči nadřádu Oribatei ČSSR 1–6 díl. Habilitační práce, PFUK, Praha, 1548 s.
- KUNST, M. 1974. Oribatei. Zborník Prác TANAP-u 16: 97–103.
- KUNST, M. 1977. Die Gattung *Haplozetes* in der Tsechoslowakei (Acari: Oribatei). Věst. čs. spol. Zool. 41: 185–194.
- LUXTON, M. 1981. Studies on the oribatid mites of a Danish beech wood soils VI., Seasonal population changes. Pedobiologia 21: 387–409.
- LUPTÁČIK, P. 2006. Cenózy pancierníkov (Acari, Oribatida) na ornej pôde s terénnou depresiou. Dizertačná práca, Ústav zoológie SAV, Bratislava, 81 s.
- LUPTÁČIK, P. a MIKLISOVÁ, D. 2001. Soil Oribatida (Acarina) communities across a land depression in an arable field. In: TAJOVSKÝ, K., BALÍK a V., PIŽL, V. (ed.) Studies on Soil Fauna in Central Europe. ISB AS CR, České Budějovice, s. 113–118.
- LUPTÁČIK, P. a MIKLISOVÁ, M. 2005. Soil oribatid mite communities (Acari: Oribatida) across a terrain depression in a arable field in the East-Slovakia Lowland. In: TAJOVSKÝ, K., SCHLAGHAMERSKÝ, J. a PIŽL, V. (ed.) Contributions to Soil Zoology in Central Europe I., ISB AS CR, České Budějovice, s. 85–90.
- LUPTÁČIK, P. a MIKO, L. 2003. Oribatid mites (Acarina, Oribatida) of Slovak caves. Subterranean Biology 1: 25–29
- MAHUNKA, S. 1969. Beiträge zur Kenntnis der Milbenfauna der Karpathen (Acari) I. Fol. Entomol. Hung. 22: 447–452.
- MAHUNKA, S. a MAHUNKA-PAPP, L. 2004. A catalogue of the Hungarian oribatid mites (Acari: Oribatida). In: CZUDI, C. a MAHUNKA, S. (ed.) Pedozoologica Hungarica No. 2, Hung. Nat. Hist. Museum, Budapest, 363 s.
- MAHUNKA, S. a TOPERCER, E. 1983. Some new Oribatids from Czechoslovakia (Acari). Fol. Ent. Hung. 44: 229–237.
- MIKO, L. 1987a. Pancierníky (Acari, Oribatei) vybraných lokalít západnej časti CHKO Východné Karpaty. Prehľad odborných výsledkov X. Východoslovenského TOP-u, s. 49–64.
- MIKO, L. 1987b. *Scheloribates labyrinthicus* JELEVA, 1962 nový druh pancierníka pre faunu Československa (Acari: Oribatei). Biologia, Bratislava 42: 1021–1022.
- MIKO, L. 1987c. Orientačný prieskum fauny pancierníkov (Acari: Oribatei) CHN Holík v CHKO Štiavnické vrchy. Zborník XXI. TOP-u, Počúvadlo, s. 232–239.
- MIKO, L. 1987d. Niekoľko poznámok k pôdnej faune ŠPR Mirolská slatina. Prehľad odborných výsledkov X. Východoslovenského TOP-u, s. 43–48.
- MIKO, L. 1988a. Príspevky k poznaniu pancierníkov (Acarida, Oribatida) východného Slovenska. I. *Enarthronota* GRANDJEAN, 1969. Biologia, Bratislava 43: 555–562.
- MIKO, L. 1988b. Krátky náčrt fauny pancierníkov Slanského pohoria (Acarida, Oribatida). Zborník odborných výsledkov. XI. Východoslovenský TOP, Prešov, s. 38–51.
- MIKO, L. 1988c. Pancierníky (Acarida, Oribatida) širšieho okolia Kokošoviec. Prehľad odborných výsledkov. XII. Východoslovenský TOP, Prešov, s. 83–100.
- MIKO, L. 1990a. Pancierníky (Acarina, Oribatida) aglomerácie Košíc. Prehľad odborných výsledkov. XII. Východoslovenský TOP, Košice, s. 74–89.

- MIKO, L. 1990b. Príspevky k poznaniu panciernikov (Acarina, Oribatida) Slovenska. III. *Aphelacarus acarinus* (BERLESE, 1910) – nový druh pre faunu ČSFR. Biologia, Bratislava 45: 561–564.
- MIKO, L. 1990c. Poznámky k výskytu roztočov panciernikov (Acarina, Oribatida) v srsti drobných zemných cicavcov Javoria. Zbor. Slov. nár. múz., Prír. vedy 36: 177–180.
- MIKO, L. 1990d. Contributions to the fauna of oribatid mites (Acarina, Oribatida) of Slovakia IV. Czechoslovak oribatids of the genus *Ctenobelba* BALOGH, 1943. Biologia, Bratislava 45: 769–780.
- MIKO, L. 1990e. Niekoľko poznámok k pôdnym roztočom panciernikom (Acaridida, Oribatida) Levočských vrchov a Čergova. Zbor. Východoslov. Múzea v Košiciach, Prírodné vedy 31: 173–177.
- MIKO, L. 1992a. Pancierniky (Acarina, Oribatida) z oblasti povodia Hornej Bodvy a sedla Úhorná. Prehľad odborných výsledkov. XI. Východoslovenský TOP, Prešov, s. 63–74.
- MIKO, L. 1992b. Pôdne článkonožce (Arthropoda) Dreveníka II. Pancierniky (Oribatida). Zborník Východosl. Múzea v Košiciach, Prírodné vedy 32–33: 113–130.
- MIKO, L. 1993. Effects of poplar windbreaks on soil arthropod communities in heavy soil agroecosystems of east Slovakia. Ekológia, Bratislava 12: 163–178.
- MIKO, L. 1995. Taxocenózy pancířníků (Acarina, Oribatida) agroekosystémů Východoslovenské nížiny a Košícké kotliny. Vol. 1–2. Disertační práce, PFUK, Praha, 181pp.
- MIKO, L. a WEIGMANN, G. 1996. Notes on the genus *Liebstadia* OUDEMANS, 1906 (Acarina, Oribatida) in Central Europe. Acta Musei Naturalis Pragae, Serie B, Historia Naturalis 52: 73–100.
- MOCK, A., LUPTÁČIK, P., FENĎA, P., SVATOŇ, J., ORSZÁGH, I. a KRUMPÁL, M. 2005. Terrestrial arthropods inhabiting caves near Velký Folkmar (Čierna hora Mts., Slovakia). In: TAJOVSKÝ, K., SCHLAGHAMERSKÝ, J. a PIŽL, V. (ed.) Contributions to Soil Zoology in Central Europe I., ISB AS CR, České Budějovice, s. 95–101.
- MRCIAK, M. 1963. O vzťahoch niektorých druhov roztočov (Gamasoidea) k malým cicavcom a biotopom v Ondavskej vrchovine. Acta F.R.N. Univ. Comen. Zool. 7: 437–492.
- NORTON, R.A., BONAMO, P.M., GRIERSON, J.D. a SHEARS, W.A. 1988. Fossil mites from the Devonian of New York State. In: CHANNABASAVANNA, G.P. a VIRAKTAMATH, C.A. (ed.) Progress in Acarology, Vol. 1, New Delhi, Oxford, s. 271–277.
- NOSEK, J. 1957. Výzkum půdní fauny jako součást výzkumu biocenózy lesa II. Poznámky k ekologii půdní fauny z hlediska biologie půdy. Biol. práce SAV 3(2): 1–154.
- NOSEK, J. a LICHARD, M. 1962. Beitrag zur Kenntnis der Vogelnestfauna. Biol. práce SAV 8(6): 29–51.
- SELLNICK, M. 1926. Milben aus der Sammlung des ungarischen National Museums zu Budapest. Ann. Mus. Nat. Hung. 22: 302–306.
- SCHATZ, H. 2001. Die Oribatidenliteratur und die beschreiben Oribatidenarten (1758–2000) – Eine Analyse. In: KRISPER, G. (ed.) 3. Milbenkundliches Kolloquium – Programm, Teilnehmer, Kurzfassungen der Beiträge, Graz, 28 s.
- STARÝ, J. 1995. Pancířníci (Acari: Oribatida) některých lokalit na Slovensku. Entomofauna carpatica 7: 32–40.

- STARÝ, J. 1996. Pancířníci (Acari: Oribatida) Belanských Tater, Slovensko. *Entomofauna carpatica* 8: 18–25.
- STARÝ, J. 2006a. Seznam pancířníků (Acari: Oribatida) Slovenska. *Sborník Přírodovědného klubu v Uherském Hradišti* 8: 21–38.
- STARÝ, J., 2006b. Příspěvek k poznání fauny pancířníků (Acari: Oribatida) Bukovských vrchů, východní Slovensko. *Folia Faunistica Slovaca* 11: 33–38.
- STARÝ, J. 2009a. Příspěvek k poznání fauny pancířníků (Acari: Oribatida) NP Poloniny, východní Slovensko. *Folia Faunistica Slovaca* 13: 365–374.
- STARÝ, J. 2009b. Pancířníci (Acari: Oribatida) NPR Stužica, Bukovské vrchy. *Folia Faunistica Slovaca* 13: 375–380.
- STARÝ, J. a BLOCK, W. 1998. Distribution and biogeography of oribatid mites (Acari: Oribatida) in Antarctica, the sub-Antarctic islands and nearby land areas. *J. Nat. Hist.* 32: 861–894.
- SUPINO, F. 1894. *Contribuzione all'acarofauna dell' Ungharia*. Padova, 58 s.
- ŠTORKÁN, J. 1925. Příspěvky ku známostem o českých Oribatidech (Acarina). Předběžná práce k monografii. *Spisy Přír. fak. UK Praha*, 42 s.
- TOPERCER, E. 1978. Oribatei Devínskej kobyly. *Acta Ecol.* 7: 41–60.
- TOPERCER, E. 1980. Spoločenstvá Oribatei vo vybraných biotopoch Malých Karpát. Dizertačná práca, Ústav experimentálnej biológie a ekológie SAV, Bratislava, 144 s.
- VANĚK, J. 1957. Příspěvek k poznání pancířníků (Acarina: Oribatei) lesních půd. *Roč. Čs. Spol. Ent.* 49: 217–223.
- VANĚK, J. 1962. Arborikolní pancířníci (Acarina, Oribatei) z jedlových mlazin. *Sbor. Lesn. Fak. V. Š. Zem. Praha* 5: 291–306.
- VANĚK, J. 1967. Společentva pancířníků (Acarina, Oribatoidea) smrkových lesů. Dílčí závěrečná zpráva k výzkumnému úkolu č. II-5-6-29 SPZV. *Agr. Fak. VŠZ*, 45 s.
- VANĚK, J. 1974. Změny vyvolané průmyslovými imisemi ve společenstvech pancířníků (Acarina, Oribatoidea) půd smrkových lesů. *Quest.Geobiol.* 14: 35–116.
- WEIGMANN, G. 2006. Hornmilben (Oribatida). *Die Tierwelt Deutschlands*. Teil. 76, GOECKE a EVERS, Keltern, 520 s.
- WEIGMANN, G. a MIKO, L. 1998. Taxonomy of European Scheloribatidae 3. Remarks on *Schelorbates* BERLESE, 1908 with description of two new species of the subgenus *Topobates* GRANDJEAN, 1958 (n. stat.) (Arachnida: Acari: Oribatida). *Senckenbergiana biologica* 77: 247–255.
- WILLMANN, C. 1938. Beitrage zur Kenntnis der Acarofauna des Komitates Bars. *Ann. Mus. Nat. Hung. Zool.* 31: 144–171.
- WILLMANN, C. 1954. Mährische Acari, hauptsächlich aus dem Gebiete des mährischen Karstes, gesammelt von Prof. Dr. K. ABSOLON, Brün. *Čsl. parasitologie* 1: 213–272.
- WINKLER, J.R. 1956a. Beitrag zur Kenntnis der Gattung *Eremaeus* KOCH (Acari: Oribatoidea). *Zool. Anz.* 65: 201–210.
- WINKLER, J.R. 1956b. Oribatoidea (Acari) lesních půd. Diplomová práce, PFUK, Praha, 170 s.

POĎAKOVANIE

Naše úprimné poďakovanie patrí v prvom rade vedeniu a pracovníkom CHKO Cerová vrchovina za nemalú podporu pri výskume pavúkovcov na území Cerovej vrchoviny, ako aj za uverejnenie získaných výsledkov. Inventarizácia pavúkovcov sa tak ich zásluhou mohla uskutočniť v rozsiahlej a intenzívnej miere po celom území CHKO Cerová vrchovina. Menovite ďakujeme K. GAÁLOVEJ za umožnenie výskumu na predmetnom území, ako aj V. KAROLOVI, nielen za poskytnuté priateľské porozumenie a podporu, ale aj za všestrannú odbornú a materiálnu pomoc počas terénnych i sumarizačných prác.

Ďalej je našou milou povinnosťou vysloviť čo najsrdečnejšie poďakovanie všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom napomohli k vytvoreniu tejto publikácie. Naša veľká vďaka patrí J. BUCHAROVÍ a A. KRAJČOVÍ za odborné posúdenie rukopisu a ich cenné pripomienky. Úplným záverom je mi čťou úctivo sa poďakovať J. BUCHAROVÍ, významnému českému arachnológovi, za láskavé napísanie predslovu k tejto publikácii.

Bratislava, marec 2009

Za kolektív autorov
RNDr. Ivan MIHÁL CSc.
Ústav ekológie lesa SAV

REGISTER

Register obsahuje latinské mená rodov a druhov, ktoré sú uvedené v "Systematických prehľadoch zistených druhov". Synonymá sú napísané kurzívou.

A

Abacoproeces 36
acalypha (Mangora) 63
Acantholycosa 65
Acartauchenius 37
accentuata (Alopecosa) 65
accentuata (Anyphaena) 84
acerbus (Xysticus) 102
acromios (Eupelops) 287
aculeata (Alopecosa) 65
aculeifer (Hypoaspis) 185
Aculepeira 58
acuminata (Entelecara) 40
aegrota (Trachytes) 214
Aelurillus 105
aenescens (Bianor) 112
aeneus (Heliophanus) 107
aenus (Haplodrassus) 114
affinis (Atypus) 24
affinis (Meioneta) 45
affinis (Trichoncus) 53
Agalenatea 58
Agelena 75
agilis (Laelaps) 188
agilis (Veigaia) 191
agrestis (Oedothorax) 48
agrestis (Pardosa) 68
agrestis (Tegenaria) 77
agricola (Pardosa) 114
Agroeca 84
Achipteria 288
alacris (Pardosa) 68
albidus (Centromerus) 38
albidus (Philodromus) 97
albimana (Aulonia) 67
albomaculata (Steatoda) 34
albomaculatus (Lithyphantes) 34
albovittata (Hypsoosinga) 62
albovittata (Micaria) 93
Allagelena 76
Alliphis 175
alloenasuta (Suctobelbella) 285
Alopecosa 65
alophora (Oplitis) 222
alpina (Gnaphosa) 91
alpinus (Onchodellus) 196
alsine (Araneus) 58
altera (Pergalumna) 289
alticeps (Bolyphantes) 37
Amaurobius 80
amentata (Pardosa) 69
americana (Glyptotholaspis) 172
Ameroseius 201
Amerus 277
anauniensis (Nothrus) 272
Androlaelaps 183

angulatus (Araneus) 58
angulatus (Episinus) 30
angulatus (Tarsonemus) 240
angulipalpis (Anguliphantes) 37
angulipalpis (Lepthyphantes) 37
Anguliphantes 37
angulosus (Dendrolaelaspis) 194
angustiarum (Cybaeus) 77
angustiscutata (Hypoaspis) 185
angustus (Scutacarus) 238
Antennoseius 177
antica (Walckenaeria) 54
Antistea 78
antusi (Theridion) 35
Anyphaena 84
apertus (Micrargus) 46
aphana (Ero) 27
aphidioides (Asca) 178
apicatus (Oedothorax) 48
apodius (Ameroseius) 201
Apostenus 84
approximatus (Bathyphantes) 37
apricorum (Zelotes) 95
Araeoncus 37
Araneus 58
Araniella 60
arcanus (Centromerus) 38
Arctosa 67
Arctoseius 177
arcuata (Evarcha) 106
arcuatus (Dinychus) 218
ardua (Rhysotritia) 272
arena (Poecilophysis) 245
arenarius (Thanatus) 98
areolatus (Carabodes) 281
Argenna 78
Argiope 60
Armascirus 252
armimagnus (Pachylaelaps) 199
Arthrodamaeus 274
arundinacea (Dictyna) 79
arundineti (Robertus) 33
arvalis (Hyperlaelaps) 185
arvensis (Scutacarus) 238
arvorum (Bakerdania) 234
Asagena 28
Asca 178
Asianellus 105
asperatus (Damaeolus) 277
Asternolaelaps 159
astronomica (Hypoaspis) 186
athiasi (Zercon) 161
atomaria (Ozyptila) 100
atra (Erigone) 41

atratus (Thanatus) 98
Atropacarus 271
atropos (Coelotes) 81
atrotribialis (Walckenaeria) 54
Attulus 105
Atypus 24
audax (Xysticus) 103
Aulonia 67
aurantiacus (Neoribates) 292
aurantiacus (Zelotes) 95
auratus (Heliophanus) 108
aureolus (Philodromus) 97
auritus (Damaeus) 275
auritus (Trichoncus) 53
aurocinctus (Sibianor) 112
austriaca (Hypoaspis) 186
austroasiaticus (Poecilochirus) 166
avenae (Siteroptes) 240

B

badius (Celaenopsis) 158
Bakerdania 234
Ballus 105
baloghi (Trachytes) 215
barbarus (Pergamasus) 169
Bathyphantes 37
bavarica (Segestria) 26
Bdella 250
Bdellodes 250
beatus (Aprolagus) 45
Belba 275
bellicosum (Enoplognatha) 34
bellicosus (Rugathodes) 34
berlesei (Eugamasus) 164
berlesei (Geholaspis) 171
berlesei (Lasioseius) 181
berlesei (Zercon) 162
berlesephiloctena (Oplitis) 222
Berniniella 282
berolinensis (Leptorchestes) 109
beta (Parasitus) 165
betteni (Theridion) 35
bicapitata (Kratochvilella) 43
bicarinata (Berniniella) 282
bicolor (Carrhotus) 106
bicolor (Gamasellodes) 180
bicolor (Gnaphosa) 91
bicornis (Asca) 178
bicostatus (Gymnodamaeus) 275
bicultrata (Cultroribula) 279
bifasciata (Pardosa) 69
bifasciatus (Xysticus) 103
bifrons (Dismodicus) 40

bilobatus (Tarsonemus) 240
 bimaculata (Neottiura) 31
 bincheaecarinatus (Dinychus) 218
 biovatus (Thyreosthenius) 52
 bipunctata (Steatoda) 34
 birulai (Chamobates) 290
 Biscirus 251
 biscutum (Cunaxoides) 253
 bison (Dactyloscirus) 252
bituberculata (Enidia) 43
 bituberculata (Gibbaranea) 61
 bituberculatum (Hypomma) 43
 blackwalli (Scotophaeus) 94
 Blattisocius 179
 Bolyphantes 37
 borealis (Cheiroseius) 179
 braccata (Dipoena) 29
 braccatus (Phaeocedus) 94
 Brennandania 236
 brevicornis (Pergamasus) 169
 breviperitremata (Nenteria) 217
 brevipes (Ceratinella) 38
 brevipes (Clubiona) 85
 brevis (Ceratinella) 38
 breviunguiculata (Nenteria) 217
 Brommella 78
 bruennichi (Argiope) 60
 brunnea (Agroeca) 84
 bucculenta (Floronia) 41
 bucephalus (Platybunus) 142
 bullitus (Antennoseius) 177
 burrowsi (Lucoppia) 293
 butantanensis (Hirstionyssus) 184

C

calcarata (Trichouropoda) 216
 calcaratus (Holoparasitus) 168
 calcariger (Pachysphaerolaelaps) 201
 Caleremaeus 278
 Caligonella 256
 Callilepis 89
 Callobius 81
 cambridgei (Ero) 27
 campestre (Cheiracanthium) 83
 campestris (Malthonica) 76
campestris (Tegenaria) 76
canestrinii (Marpissa) 110
canestrinii (Mendoza) 110
canestrinii (Pseudoparasitus) 189
 capito (Walckenaeria) 54
 capucinus (Protoribates) 291
 carabi (Poecilochirus) 167
 Carabodes 281
 carcinoides (Neobisium) 129
 caricis (Sitticus) 112
 carinatus (Steganacarus) 272
 carnifex (Hirstionyssus) 183
 carpathica (Metagynella) 223

carpathicus (Zercon) 162
 carpathimagnus (Pachylaelaps) 199
 carpathofimbriatus (Prozercon) 160
 carpaticum (Neobisium) 130
 carpaticus (Mundochthonius) 129
 Carrhotus 106
 carsticus (Prozercon) 161
 casalis (Androlaelaps) 183
 castanea (Steatoda) 34
 Celaenopsis 158
 cellulanus (Nesticus) 28
 Centromerus 38
 Ceratinella 38
 Ceratoppia 280
 Ceratozetes 289
 Cercidia 61
 ceropegia (Aculepeira) 58
 cerva (Veigaia) 191
 cespitum (Philodromus) 97
 Cetonana 87
 cetratus (Arctoseius) 177
 cicur (Cicurina) 78
 Cicurina 78
 cimicoides (Chernes) 131
 cingulatus (Salticus) 112
cinnaberinus (Eresus) 27, 28
 civica (Dictyna) 79
 clathrata (Nerienne) 47
 claustrarius (Callobius) 81
 claveata (Ozyptila) 100
 clavifrons (Coccorhagidia) 244
 claviger (Hypoaspis) 186
 clavigera (Belba) 275
 clavipes (Damaeus) 276
 clercki (Pachygnatha) 56
 Clubiona 85
 clypeator (Xenillus) 280
 Cocceupodes 243
 coccinea (Trachyuropoda) 222
 Coccorhagidia 244
 Coelotes 81
 coerulipes (Cyta) 251
 coleoptrata (Achipteria) 288
 coleoptratorum (Parasitus) 165
 collinus (Megalephyphantes) 45
 collinus (Philodromus) 97
 Comaroma 36
 comata (Trichocylliba) 221
 comta (Clubiona) 85
 concolor (Diplostyla) 40
 confinis (Neotrichoppia) 283
 confusa (Glyptotholaspis) 172
 congenera (Entelecara) 41
 Conchogneta 286
 conica (Cyclosa) 61
 conspicua (Oplitis) 222
 convexum (Porrhomma) 50
 convexus (Egaenus) 143
 Copriphus 176
 coracinus (Liacarus) 280
 corbiculus (Ameroseius) 201

coriaceus (Carabodes) 281
 corniculans (Walckenaeria) 54
 corniculus (Ameroseius) 202
 Cornigamasus 164
cornuta (Enidia) 43
 cornutum (Hypomma) 43
 cornutus (Larinioides) 62
 corticeus (Stigmaeus) 255
 Cosmochthonius 270
 costulata (Cheladonta) 257
 Crassicheles 176
 crassimerus (Imparipes) 237
 crassipes (Pergamasus) 169
 crista (Zacheus) 142
 cristatus (Diplocephalus) 39
cristatus (Lepthyphantes) 51
 cristatus (Tenuiphantes) 51
 cristatus (Trematocephalus) 53
 cristatus (Xysticus) 103
 Crustulina 29
 Cryptachaea 29
 Cryptognathus 253
 Ctenobelba 277
 cucullata (Walckenaeria) 54
 cucurbitina (Araniella) 60
 Cultroribula 279
 Cunaxa 252
 Cunaxoides 253
 cuneata (Alopecosa) 65
 cuneifer (Hypoaspis) 186
 cuprea (Agroeca) 84
 cupreus (Drassodes) 89
 cupreus (Heliophanus) 108
 curiosus (Zercon) 162
 curtipes (Cheiroseius) 179
 curtipilis (Dorycranosus) 279
 cuspidatus (Chamobates) 290
 Cybaeus 77
 Cyclosa 61
 Cyrtolaelaps 193
 Cyta 251

D

Dactylochelifer 131
 Dactyloscirus 252
 dalecarlica (Conchogneta) 286
 dalmatensis (Haplodrassus) 92
 Damaeolus 277
 Damaeus 275
 davydovae (Poecilochirus) 167
 dearmata (Tetragnatha) 57
 degeeri (Pachygnatha) 56
 Dendrolaelaspis 194
 Dendryphantes 106
 dentatum (Gnathonarium) 42
 denticulata (Textrix) 77
 denticulatum (Nicoletiella) 257
 denticulatus (Rhodacarus) 195
 dentiger (Lacinius) 143
 dentipalpis (Erigone) 41
depressus (Ballus) 105
 Dermacentor 202
 Dermanyssus 191
 destructor (Varroa) 190

devexus (Tydeus) 248
 diadematus (Araneus) 59
 Diaea 99
 Dicranolasma 140
 Dictyna 79
 Dicymbium 39
 Dinychus 218
 diodia (Zilla) 64
 Diplocephalus 39
 Diplostyla 40
 Dipoea 29
 Discourella 225
 Dismodicus 40
 disneyi (Macrocheles) 173
 dispar (Philodromus) 97
 Dissorhina 282
 distinguendus (Sitticus) 113
 diversicolor (Rhagidia) 246
 Diversipes 237
 dives (Micaria) 93
 dives (Micariolepis) 93
 doderoi (Pseudolaelaps) 190
 Dolicheremaeus 282
 Dolomedes 73
 dolosa (Hermannella) 273
 domestica (Tegenaria) 77
 Domitorina 292
 dorni (Dolicheremaeus) 282
 dorsata (Diaea) 99
 Dorycranosus 279
 Drapetisca 40
 Drassodes 89
 Drassyllus 90
 dubius (Heliophanus) 108
 dudichi (Oribatella) 288
 Dysdera 26
 dysderoides (Walckenaeria) 54
 dzieduszyckii (Sitticus) 113

E

Ebrechtella 99
 Egaenus 143
 egeria (Porrhomma) 50
 electus (Zelotes) 95
 elegans (Antistea) 78
 elegans (Cheiracanthium) 83
 elegans (Trichouropoda) 216
 ellipticus (Scutacarus) 238
 elongata (Pelecopsis) 49
 elongatus (Leioseius) 181
 elongatus (Pachygnathus) 242
 emarginatus (Euryparasitus) 194
 emarginatus (Philodromus) 98
 emeryi (Microzetorchestes) 278
 emphana (Nerene) 47
 encarpatus (Pseudiculus) 112
 Eniochthonius 271
 Enoplognatha 30
 Entelecara 40
 ephippiatus (Lacinius) 143
 Epicriopsis 202
 Epicrius 159
 epilata (Oppiella) 284

Epilohmannia 271
 Episinus 30
 erebeus (Zelotes) 95
 Eremaeus 277
 eremitus (Arctoseius) 177
 Eresus 27
 Ereynetes 250
 Erigone 41
 erlangensis (Uropoda) 223
 Ero 27
 erratica (Pseudeuophrys) 111
 erraticum (Cheiracanthium) 83
 erraticus (Xysticus) 103
 erythrina lantosquensis (Dysdera) 26
 erythropus (Entelecara) 41
 eucomus (Scutacarus) 239
 Eueremaeus 278
 Eugamasus 164
 Eulaelaps 184
 Eulohmannia 271
 Euophrys 106
 Eupelops 287
 Euphthiracarus 272
 Eupodes 242
 Eurocoelotes 81
 Euryopsis 31
 Euryparasitus 194
 Eustigmaeus 253
 Evadorhagidia 244
 Evarcha 106
 Eviphis 176
 examulatus (Diversipes) 237
 excavata (Trachyuropoda) 222
 excipuliger (Holoparasitus) 168
 excisus (Gamasolaelaps) 191
 exigua (Veigaia) 192
 exiguus (Zelotes) 95
 exilis (Zygobibatula) 294
 exornata (Nomisia) 94
 extensa (Tetragnatha) 57

F

fabrilis (Alopecosa) 65
 faeroensis (Poecilophysis) 245
 fagei (Panamomops) 49
 fageus (Brennandania) 236
 fahrenheitzi (Androlaelaps) 183
 falcata (Evarcha) 107
 falcata (Oppiella) 284
 falcifer (Onchodellus) 196
 falciger (Gamasellus) 194
 falcigera (Brommella) 78
 falzonii (Zetorchestes) 278
 farinosus (Poroliodes) 274
 fasciata (Phlegra) 111
 fasciata (Ramusella) 284
 fasciatus (Attus) 111
 fatrensis (Trichopterna) 50
 feideri (Uroobovella) 220
 femoratus (Arthrodamaeus) 274
 fenestralis (Amaurobius) 80
 ferox (Amaurobius) 81

ferruginea (Malthonica) 76
 ferruginea (Tegenaria) 76
 ferrugineus (Phthiracarus) 272
 festiva (Phlegra) 105
 festivus (Aelurillus) 105
 festivus (Asianellus) 105
 festivus (Phrurolithus) 88
 figurata (Arctosa) 67
 fimbriatus (Dolomedes) 73
 fimetarius (Stylochirus) 196
 fimetarium (Iphidosoma) 196
 fimetorum (Parasitus) 166
 fimicola (Uroobovella) 220
 fiseri (Proctolaelaps) 182
 flagelliger (Uroobovella) 220
 flavescens (Nigma) 80
 flavipes (Entelecara) 41
 flavipes (Heliophanus) 108
 flavipes (Lepthyphantes) 52
 flavipes (Tenuiphantes) 52
 flavomaculata (Euryopsis) 31
 floricola (Sitticus) 113
 Flronia 41
 folium (Larinioides) 63
 formicaria (Micaria) 93
 formicaria (Myrmarachne) 110
 formicaria (Pergalumna) 289
 formicinus (Thanatus) 98
 forsslundi (Carabodes) 281
 forsslundi (Suctobelbella) 286
 Foveacheles 244
 foveolatus (Zercon) 162
 frontalis (Euophrys) 106
 Frontinellina 42
 frutetorum (Frontinellina) 42
 fucorum (Parasitellus) 165
 fulgens (Micaria) 93
 fumicola (Uropoda) 223
 fungiculis (Ameroseius) 202
 furcata (Ero) 27
 furcata (Ramusella) 285
 furcatus (Ameroseius) 202
 furcifer (Pachydellus) 198
 furcillata (Furcoribula) 279
 furcillata (Walckenaeria) 54
 Furcoribula 279
 furtiva (Nerene) 47
 fuscipalpa (Meioneta) 45
 fuscus (Apostenus) 84

G

gallicus (Xysticus) 103
 gallinae (Dermanyssus) 191
 Galumna 289
 Gamasellodes 180
 Gamasellus 194
 Gamasodes 165
 Gamasolaelaps 191
 Garmaniella 180
 Geholaspis 171
 gemmosum (Theridiosoma) 36
 Geolycosa 68
 geotrupi (Pediculaster) 236
 germanica (Clubiona) 86

germanicum (Zodarion) 88
 gibba (Hermannia) 273
 Gibbaranea 61
 gibbosa (Gibbaranea) 61
 gibbosus (Oedothorax) 48
 gibbum (Pholcomma) 33
 gibbus (Iphidozercon) 181
 gigas (Myonyssus) 189
 gilvipes (Hafenrefferia) 279
 glaber (Macrocheles) 173
 glabra (Multioppia) 283
 glabra (Zygoribatula) 294
 glebulentus (Terpnacarus) 242
 globosum (Synema) 101
 Glyphothaspis 172
 Gnaphosa 91
 Gnathonarium 42
 Gongyliellum 42
 Gongylidium 42
gracilens (Agelena) 76
 gracilens (Allagelena) 76
 gracilipes (Damaeus) 275
 gracilis (Bakerdania) 234
 gracilis (Ceratozetes) 290
 gracilis (Syedra) 51
 gracilis (Zelotes) 95
 grammica (Runcinia) 101
 gurensis (Zercon) 163
 Gustavia 279
 guttata (Crustulina) 29
 Gymnodamaeus 275

H

haarloewi (Bakerdania) 235
 hackmani (Trichoncus) 53
 hades (Pachydellus) 198
 Haemogamasus 184
 Hafenrefferia 279
 Hahnia 78
 halleri (Alliphis) 175
 Halolaelaps 193
 hamata (Singa) 64
 hamulifera (Uropoda) 223
 Haplodrassus 92
 Harpactea 26
 hassi (Neositeroptes) 240
 hastatus (Dendryphantus) 106
 Heliophanus 107
 helveolus (Attulus) 105
 Helvetacarus 271
 hemerobium (Theridion) 35
 Hemileilus 292
 Heminothrus 273
 hepaticus (Eremaeus) 277
 herbigradus (Micrargus) 46
 heri (Hypsoyinga) 62
 Heriaeus 100
 hermani (Zelotes) 96
 Hermannia 273
 Hermannia 273
 hermes (Tarsonemus) 241
 heselhausi (Hypoaspis) 186
 heterophthalmus (Oxyopes) 74
 hilaris (Laelaps) 189

hilarulus (Synageles) 113
 hirschmanni (Trachyuropoda) 222
 Hirstionyssus 183
 hirsutosimilis (Haemogamasus) 184
 hirsutus (Haemogamasus) 184
 hirtus (Eupelops) 287
 hirundinis (Dermanyssus) 191
 hispani (Onchodellus) 197
 Histopona 76
 histrio (Philodromus) 98
 Hogna 68
 Holoparasitus 168
 Holoscotolemon 139
 Holostaspella 172
 holothyroides (Sphaerolaelaps) 201
 holsaticus (Crassicheles) 176
 hombergi (Harpactea) 26
 Hoploseius 180
 horridus (Epicriopsis) 202
 horridus (Lacinius) 143
 horridus (Liochthonius) 269
 hortensis (Linyphia) 44
 hortensis (Pardosa) 69
 hortorum (Geholaspis) 171
 humeralis (Pachyseius) 200
 humilis (Araeoncus) 37
 humilis (Caligonella) 256
 humilis (Lathys) 80
 hungarica (Oribatella) 289
 hungaricus (Dendrolaelaspis) 194
 hungaricus (Chthonius) 128
 hungaricus (Imparipes) 237
 hungaricus (Sellnickochthonius) 270
 hungaricus (Sessiluncus) 195
 hungaricus (Zercon) 163
 hyalinus (Parasitus) 166
 hyatti (Hypoaspis) 186
 hygrophilus (Pirata) 71
 Hyperlaelaps 185
 Hypoaspis 185
 Hypochthonius 270
 Hypomma 43
 Hypsoyinga 62
 hystrix (Proctolaelaps) 182

CH

chalybeius (Ballus) 105
 Chamobates 290
 Cheiracanthium 83
 Cheiroseius 179
 Cheladonta 257
 Chernes 131
 chiropterae (Cyrtolaelaps) 193
 chrysomelas (Mitostoma) 140
 chrysops (Philaeus) 111
 Chthonius 128
 chyzeri (Lamprochernes) 131

I

ignotus (Pediculaster) 236
 Imparipes 237
 impressum (Theridion) 35
 inconditus (Helvetacarus) 271
 inconspicua (Araniella) 60
inermis (Coelotes) 81
 inermis (Dinychus) 219
 inermis (Eurocoelotes) 81
 inexpectatus (Scarabaspis) 177
 infirmus (Uroseius) 216
 initialis (Hemileilus) 292
 inopina (Agroeca) 84
 inquilina (Alopecosa) 114
 insculpta (Ramusella) 285
 insecta (Tapinocyba) 51
 insignis (Gamasesellodes) 180
 insignitus (Macrocheles) 173
 insularis (Arctoseius) 178
 interrupta (Oribatula) 293
 ionicus (Neoliodes) 274
 iota (Odontoscirus) 251
 Ipa 43
 Iphidozercon 181
 isabellinus (Hirstionyssus) 184
 Ixodes 202

J

janetscheki (Evadorhagidia) 244
 jaqueti (Holoscotolemon) 139
 jugorum (Amaurobius) 81
 juvenis (Clubiona) 86

K

karawaiewi (Hypoaspis) 187
 karawaiewi (Trichouropoda) 216
 kargi (Hypoaspis) 187
 kargi (Uropoda) 224
 katarinae (Pachydellus) 198
 kempeleni (Xysticus) 103
 keyserlingi (Ipa) 43
keyserlingi (Lepthyphantes) 43
 kochi (Bakerdania) 235
 kochi (Heliophanus) 108
 kochi (Veigaia) 192
 kochi (Walckenaeria) 54
 kochi (Xysticus) 104
 kollari (Eresus) 27
 kraepelini (Vulgarogamasus) 168
 krameri (Hypoaspis) 187
 kratochvili (Theonina) 52
 Kratochviliella 43
 kulczynskii (Haplodrassus) 92
 kulczynskii (Trichoncus) 53

L

labyrinthica (Agelena) 75

labyrinthicus (Carabodes) 281
 Lacinius 143
 Laelaps 188
 laetabunda (Evarcha) 107
 laevigatus (Scheloribates) 293
 Lamprochernes 131
 lanatus (Cosmochthonius) 270
 lanceata (Galumna) 289
 lanio (Xysticus) 104
 laniseta (Multioppia) 283
 lapidosus (Drassodes) 89
lapidosus macer (Drassodes) 89
 Larinioides 62
 Lasaeola 31
 Lasioseius 181
 latebricola (Gongyliidellum) 42
 latens (Dictyna) 79
lateralis (Runcinia) 101
 Lathys 80
 laticeps (Cetonana) 87
 latifrons (Diplocephalus) 39
 latimana (Enoplognatha) 30
 latirostris (Cyta) 251
laticutatus (Hirstionyssus) 184
 latitans (Pirata) 71
 latreillei (Dactylochelifer) 131
 latreillei (Zelotes) 96
 lawrencei (Lasioseius) 181
 Leiobunum 144
 Leioseius 181
 lenzi (Micaria) 93
 leopardus (Arctosa) 67
 lepida (Harpactea) 26
lepidus (Synageles) 114
 leprosus (Lepthyphantes) 43
 Lepthyphantes 43
 Leptorchestes 109
 leucaspis (Clubiona) 86
 Liacarus 280
 Licneremaeus 287
 Licnodamaeus 275
 licnophorus (Licneremaeus) 287
 Liebstadia 292
 lignaria (Acantholycosa) 65
 lineatus (Stemonyphantes) 51
 lineiventris (Heliophanus) 109
 Linopodes 243
 Linyphia 44
 Liocranoeca 85
 Liocranum 85
 Liochthonius 269
 listeri (Pachygnatha) 57
 livens (Diaea) 99
 lividus (Robertus) 33
 lobus (Tarsonemus) 241
 loksai (Oppiella) 284
 loksai (Pelecopsis) 49
 longidens (Tapinopa) 51
 longipes (Zelotes) 96
 longipilis (Stigmaeus) 255
 longisetosa (Garmaniella) 180
 longisetosus (Geholaspis) 171
longispina (Coelotes) 82
 longispinosus (Geholaspis) 171

longispinus (Urocoras) 82
 longulus (Geholaspis) 172
 Lophopilio 142
 loricatus (Parasitus) 166
 Lorryia 247
 lubricus (Roncus) 130
 lucifuga (Gnaphosa) 91
 Lucoppia 293
 lucorum (Phauloppia) 294
 luctator (Xysticus) 104
 lugubre (Nemastoma) 140
 lugubris (Pardosa) 69
 lunaris (Cornigamasus) 164
lunata (Achaearanea) 32
 lunata (Parasteatoda) 32
 lunulata (Porrhostaspis) 167
 lutescens (Clubiona) 86
 lutetianus (Drassyllus) 90
lutetianus (Zelotes) 90
 luteus (Hypochthonius) 270

M

Macaroeris 109
 Macrargus 44
 Macrocheles 173
 macromediocris (Ceratozetes) 290
 maculata (Arctosa) 67
 maior (Penthaleus) 244
 major (Ceratinella) 39
 major (Platyseius) 182
 Malthonica 76
 mammifer (Macrocheles) 173
 mammillatus (Parasitus) 166
 mandibularis (Geholaspis) 172
 Mangora 63
 manicata (Zora) 74
marginata (Nerene) 48
 marginata (Uroobovella) 220
 marginatus (Dermacentor) 202
 marginella (Minicia) 47
 marginepilosa (Hypoaspis) 187
 mariae (Alopecosa) 66
 mariae (Hoploseius) 180
 maritimus (Tibellus) 99
 marmoreus (Araneus) 59
 Marpissa 109
 Maso 44
 matrius pratensis (Macrocheles) 173
 mediocris (Pergamasus) 170
 Mediolata 255
 Megalepthyphantes 45
 Meioneta 45
 melanogaster (Dipoena) 29
 melanopygius (Ostearius) 49
 melloteei (Heriaeus) 100
 menardi (Meta) 55
 Mendoza 110
mengei (Lepthyphantes) 52
 mengei (Metellina) 56
 mengei (Pelecopsis) 49
 mengei (Tenuiphantes) 52
 merdarius (Macrocheles) 173
 merianae (Metellina) 56
 meridionalis (Asagena) 28
 meridionalis (Bdellodes) 250
 meridionalis (Neopodocinum) 175
 Mesotritia 272
 Meta 55
 Metabelba 276
 Metagynella 223
 Metellina 56
 Micaria 93
 Micrargus 46
 Microbisium 129
 microcephala (Gustavia) 279
 Microlinyphia 46
 Micrommata 96
 Microneta 46
 microphthalmum (Porrhomma) 50
 Microppia 283
 microti (Hyperlaelaps) 185
 Microzetorchestes 278
 miles (Hypoaspis) 187
 miniata (Xerolycosa) 73
 Minicia 47
 minima (Epilohmannia) 271
 minima (Uropoda) 224
 minimus (Ceratozetes) 289
 minimus (Phrurolithus) 88
 minor (Haplodrassus) 92
 Minunthozetes 291
 minus (Microppia) 283
 minusculus (Leioseius) 182
 minutissimus (Ceratozetes) 290
 minutissimus (Eniochthonius) 271
 minutus (Arctoseius) 178
 minutus (Lepthyphantes) 44
 mirabilis (Pisaura) 73
 misella (Uropoda) 224
 Misumena 100
 Mitopus 144
 Mitostoma 140
 mitrata (Walckenaeria) 55
 modesta (Discourella) 225
modestior (Gnaphosa) 91
 molicellus (Cocceupodes) 243
 mollis (Meioneta) 45
 monilipes (Caleremaeus) 278
 monoceros (Walckenaeria) 55
 monodactylus (Euphthiracarus) 272
 monstruosa (Ouarioppia) 285
 montana (Nerene) 47
 montana (Parazygiella) 64
montana (Zygiella) 64
 montana (Tetragnatha) 57
 montanum (Cheiracanthium) 83
 montanus (Gamasellus) 194
 montanus (Macrocheles) 174
 montanus (Scutacarus) 239
 monticola (Epicrius) 159
 monticola (Pardosa) 70
 moraviacus (Dorycranosus) 279

moravicus (Eresus) 28
 morio (Mitopus) 144
 mrciaki (Poecilochirus) 167
 mucronata (Robustochela) 246
 mucronatus (Cyrtolaclaps) 194
 Multioppia 283
 Mundochthonius 129
 muralis (Atypus) 25
 murcidum (Gongylidiellum) 42
 muricatus (Lasioseius) 181
 muscaedomesticae (Macrocheles) 174
 muscorum (Bdella) 250
 muscorum (Gnaphosa) 91
 muscosa (Marpissa) 109
musculi (*Hirstionyssus*) 184
 mutilus (Cheiroseius) 179
 Myonyssus 189
 Myrmarachne 110
 myrmecophilus (Pseudoparasitus) 189
 myrmicarum (Syedra) 51
 myrmophilus (Pseudoparasitus) 189

N

naglitschi (Leioseius) 182
 nana (Nanhermannia) 273
 Nanhermannia 273
 nasalis (Suctobelbella) 286
 nataliae (Macrocheles) 174
 nava (Hahnia) 78
necrophori (*Poecilochirus*) 167
 neglecta (Clubiona) 86
 neglectus (Onchodellus) 197
 Nelima 144
 Nemastoma 140
 Nematogmus 47
 nemoralis (Zora) 74
 nemoralis (Xerolycosa) 73
 nemorensis (Veigaia) 192
 Nenteria 217
 Neobisium 129
 neocuneifer (Hypoaspis) 187
 Neoliodes 274
 Neon 110
 Neopodocinum 175
 Neoribates 292
 Neositeroptes 240
 Neotrichoppia 283
 Neotrombicula 257
 Neottiura 31
 nepaeformis (Trogulus) 141
 Neriene 47
 Nesticus 28
 Nicoletiella 257
 nidi (Haemogamasus) 185
nidicolens (*Dendryphantus*) 109
nidicolens (*Eris*) 109
 nidicolens (Macaroeis) 109
 Nigma 80
 nigrinus (Bathypantes) 37
 nigrita (Tetragnatha) 57
 nigrociliatus (Pellenes) 110

nigrovariegatum (Theridion) 35
 nigrum (Dicymbium) 39
 ninnii (Dysdera) 26
 ninnii (Xysticus) 104
 nitens (Achipteria) 288
 nitidula (Singa) 64
nivoyi (*Hycia*) 109
 nivoyi (Marpissa) 109
 nocturna (Callilepis) 89
nolli (*Hypoaspis*) 188
 Nomisia 94
 norvegicus (Opseirenetes) 250
 norvegicus (Pergamasus) 170
 noster (Pergamasus) 170
 notabilis (Lepthyphantes) 44
 Nothrus 272
 nova (Oppiella) 284
 Nuctenea 64
 nuda (Mesotritia) 272
 nudipalpis (Walckenaeria) 55

O

oblonga (Hypoaspis) 187
 oblongus (Eueremaeus) 278
 oblongus (Tibellus) 99
 obovata (Uroobovella) 221
obscura (*Titanoeca*) 82
 obscurasimilis (Trichouropoda) 216
 obsoleta (Oppiella) 284
 obsoleta (Pseudeuophrys) 111
 obsoletus (Imparipes) 237
 obstinatus (Tydeus) 248
 obtusa (Tetragnatha) 57
 octoclavatus (Halolaelaps) 193
 oculata (Cyclosa) 61
 Odontoscirus 251
 Oedothorax 48
olearii (*Salicis*) 112
 olgae (Rhodacarus) 195
 Oligolophus 143
 Olopachys 196
 ometes (Lasioseius) 181
 omisum (Porrhomma) 114
 Onchodellus 196
 ononidum (Hahnia) 78
 onthophagi (Onchodellus) 197
 onustus (Thomisus) 102
 opaca (Gnaphosa) 91
 opacus (Pelethiphis) 177
 Ophidiotrichus 288
 Opilio 141
 opilio (Phalangium) 141
 opilionoides (Pholcus) 25
 opisthographa (Araniella) 60
 Oplitis 222
 Oppiella 283
 Opseirenetes 250
 orbicularis (Uropoda) 224
 Oribatella 288
 Oribatula 293
 ornata (Dissorhina) 282
 ornata (Garmaniella) 180
 ornata (Holostaspella) 172

ornatus (Carabodes) 281
 Ornithonyssus 190
 Ostearius 49
 ostrinus (Eviphis) 176
 oudemansi (Vulgarogamasus) 168
 ovalis (Trichouropoda) 217
 ovata (Enoplognatha) 30
 Oxyopes 74
 Ozyptila 100

P

Pachydellus 198
 Pachygnatha 56
 Pachygnathus 242
 Pachylaelaps 199
 Pachyseius 200
 Pachysphaerolaelaps 201
 Paidiscura 32
 pallens (Paidiscura) 32
pallens (*Theridion*) 32
 pallidula (Clubiona) 86
 pallidulus (Scheloribates) 293
 palpinalis (Lophopilio) 142
 paludicola (Pardosa) 70
 palustris (Nothrus) 273
 palustris (Pardosa) 70
 Panamomops 49
 pannonica (Liebstadia) 292
 pannonica (Oribatula) 293
 pannonica (Urodiaspis) 219
 Pantelozetes 287
 paolii (Pantelozetes) 287
 papillipes (Metabelba) 276
 parallela (Zora) 75
 Paralorryia 248
 Parasitellus 165
 parasiticus (Thyreosthenius) 53
 Parasitus 165
 Parasteatoda 32
 Parazercon 160
 Parazygiella 64
 pardalis (Zora) 75
 Pardosa 68
 parietinus (Opilio) 141
 patagiatus (Larinioides) 63
 patavinus (Polyaspis) 215
 pauperior (Trachytes) 215
 pecinai (Oplitis) 223
 pectinata (Eustigmaeus) 253
 pectinifer (Pachylaelaps) 199
 pectiniger (Ctenobelba) 277
 pedestris (Trachyzelotes) 95
 Pediculaster 236
 Pelecopsis 49
 Pelethiphis 177
 Pellenes 110
 Peloptulus 288
 peltata (Neriene) 48
 peltatus (Zercon) 163
 penicillatus (Sitticus) 113
 penicilliger (Macrocheles) 174
 pennyi (Cheiracanthium) 83
 Penthaleus 244

perforatus (Dinychus) 219
 Pergalumna 289
 Pergamasus 169
 peritus (Ceratozetes) 290
 perlucidus (Pachylaelaps) 199
 petrensis (Zelotes) 96
 phaenotus (Peloptulus) 288
 Phaeocedus 94
 phalangioides (Pholcus) 25
 Phalangium 141
 phalerata (Asagena) 29
phalerata (Steatoda) 29
 Phauloppia 294
 Philaeus 111
 Philodromus 97
 Phlegra 111
 Pholcomma 33
 Pholcus 25
 phoreticus (Alliphis) 176
 phragmitis (Clubiona) 87
 Phrurolithus 88
 Phthiracarus 272
 Phylloneta 33
 piceus (Atypus) 25
 picinus (Diplocephalus) 40
 pictum (Theridion) 35
piffli (Mesotritia) 272
 piger (Tmarus) 102
 pilatus (Stigmaeus) 255
 Pilogalumna 289
 pilosella (Ctenobelba) 277
 pinastri (Theridion) 35
 pinicola (Tetragnatha) 58
 pinnata (Eustigmaeus) 254
 Pirata 71
 piraticus (Pirata) 71
 Pisaura 73
piscator (Paratrachioncus) 53
 piscator (Trichonoides) 53
 piscatorius (Pirata) 72
 Pistius 101
 placentulus (Pseudoparasitus) 189
 planicola (Veigaia) 193
 Platnickina 33
 Platybunus 142
 Platyliodes 274
 Platyseius 182
 plicatus (Eupelops) 287
 plumifer (Eustigmaeus) 254
 Pocadicnemis 49
 Poecilochirus 166
 Poecilochroa 94
 Poecilochthonius 269
 Poecilophysis 245
 polonicus (Amerus) 277
 Polyaspinus 215
 Polyaspis 215
 Porobelba 276
 Poroliodes 274
 Porrhomma 50
 Porrhospis 167
pouzdranensis (Heliophanus) 109
 praedatus (Philodromus) 98

praeficus (Drassyllus) 90
praeficus (Zelotes) 90
 praesternalis (Hypoaspis) 188
 pratensis (Poecilophysis) 245
 praticola (Ozyptila) 101
 prativaga (Pardosa) 70
 problematicus (Pachydellus) 198, 199
 Proctolaelaps 182
 profundum (Porrhomma) 50
 prominens (Cercidia) 61
prona (Dipoena) 31
 prona (Lasaeola) 31
 propexa (Metabelba) 276
 Protereunetes 243
 Protoribates 291
 proxima (Pardosa) 70
 Prozercon 160
 psammophila (Titanoea) 82
 Pseudeuophrys 111
 Pseudiculus 112
 pseudocollinus (Megalephthypantes) 45
 pseudofusiger (Minunthozetes) 291
 Pseudolaelaps 190
 Pseudoparasitus 189
 pseudoreflexa (Poecilophysis) 246
 Psilochorus 25
 pterophilus (Copriphus) 176
 puberulus (Imparipes) 238
 pubescens (Drassodes) 90
 pubescens (Sitticus) 113
 pulchella (Uroobovella) 221
 pulcherrimus (Licnodamaeus) 275
 pulicaria (Micaria) 93
 pullata (Ozyptila) 101
 pullata (Pardosa) 71
 pullatus (Phrurolithus) 88
 pulverosa (Metabelba) 276
 pulverulenta (Alopecosa) 66
 pumila (Pocadicnemis) 49
 pumilus (Drassyllus) 90
pumilus (Zelotes) 90
 punctata (Oplitis) 223
 Punctoribates 291
 puncturium (Cheiracanthium) 83
 punctum (Punctoribates) 291
 purpurascens (Stigmaeus) 255
 pusilla (Dictyna) 79
 pusilla (Microlinyphia) 46
 pusillus (Drassyllus) 90
 pusillus (Trachygamasus) 168
 pygmaea (Hypsosinga) 62
 pygmaeum (Porrhomma) 50
 pygmaeus (Proctolaelaps) 182
 pyriformis (Uroobovella) 221

Q

quadrata (Bakerdania) 235
 quadratus (Araneus) 59

quadridentata (Ceratoppia) 280
 quadriguttata (Titanoea) 82
 quadrimaculata (Subiasella) 285
quadrimaculatus (Lepthyphantes) 43
 Quadroppia 285
 querci (Asternolaelaps) 159
quercicola (Centromerus) 38
 quinqueguttata (Euryopsis) 31

R

rackae (Rhagidia) 246
 rackei (Uroobovella) 221
 racki (Bakerdania) 235
 radiata (Hogna) 68
 radiata (Marpissa) 110
 radiata (Nerine) 48
 radiatus (Parazercon) 160
 ramosus (Oxyopes) 74
 Ramusella 284
rayi (Metopobactrus) 50
 rayi (Sauron) 50
 recki (Macrocheles) 174
 reclusa (Clubiona) 87
 redii (Agalenatea) 58
 remberti (Vulgarogamasus) 168
 remiger (Zerconopsis) 183
 resinae (Epicrius) 160
 resinae (Pachylaelaps) 200
 reticulatus (Neon) 110
 retusus (Oedothorax) 48
 Rhagidia 246
 Rhodacarellus 195
 Rhodacarus 195
 rhodendorfi (Metabelba) 276
 rhodomela (Eustigmaeus) 254
 Rhysotritia 272
 ribagai (Eulohmannia) 271
 ricinus (Ixodes) 202
 Rilaena 142
riparia (Achaearanea) 29
 riparia (Cryptachaea) 29
 riparia (Pardosa) 71
 riparius (Damaeus) 275
 ritzemai (Nenteria) 217
 Robertus 33
 robusta (Trochosa) 72
 Robustoches 246
 robustus (Storchia) 256
 robustus (Xysticus) 104
rogenhoferi (Micaria) 93
 romagniolus (Zercon) 164
romana (Micaria) 93
 Roncus 130
 rosae (Neositeroptes) 240
rossicus (Myonyssus) 189
 rotundiscutis (Macrocheles) 175
 rubicunda (Harpactea) 27
 rubidum (Zodarium) 89
 rudis (Dendryphantus) 106
 rufipes (Gongylidium) 42
 rufulus (Hypochthonius) 270

rufus (Macrargus) 44
 rufus (Philodromus) 98
 Rugathodes 34
rugosa (Crustulina) 29
 Runcinia 101
 rupestre (Leibunum) 144
 rupicola (Liocranum) 85
 rurestris (Meioneta) 45
 ruricola (Trochosa) 72
rutilans (Liocranum) 85
 rutilans (Sagana) 85

S

sabulosus (Xysticus) 104
 Sagana 85
 salicorniae (Cheiroseius) 179
 saltator (Sitticus) 113
 Salticus 112
 saltuum (Abacoproeces) 36
 sanguinea (Hypsosinga) 62
 sanguinolentus (Nematogmus) 47
 saphrophila (Glyptolaspis) 172
 sardoa (Hypoaspis) 188
 sarekensis (Suctobelbella) 286
 Sauron 50
saxatilis (Aprolagus) 45
saxatilis (Meioneta) 45
saxatilis (Opilio) 141
 saxicola (Dometorina) 292
 scabrosa (Ceratinella) 39
 scabrum (Dicranolasma) 140
 scaliger (Platylodes) 274
 Scarabaspis 177
 scenicus (Salticus) 112
 sclopetarius (Larinioidea) 63
 Scotophaeus 94
 sculptus (Pachydellus) 199
 scurtilis (Acartauchenius) 37
 Scutacarus 238
 scutatus (Macrocheles) 175
 scutulatus (Scotophaeus) 94
 Scytodes 25
 Segestria 26
 segmentata (Metellina) 56
 segnis (Eustigmaeus) 254
 Sejus 159
 sellarius (Centromerus) 38
 sellnicki (Prozercon) 190
 sellnicki (Pseudoparasitus) 161
 Sellnickochthonius 270
 semiscissus (Arctoseius) 178
 semproni (Nelima) 144
 senoculata (Segestria) 26
 serratus (Centromerus) 38
 serratus (Cheiroseius) 179
 Sessiluncus 195
 setirostris (Cunaxa) 252
 Sevastianovella 240
 Shibaia 247
 schaarschmidt (Tarsonemus) 241
 schatzi (Carabodes) 281
 Schelorbates 293

schineri (Titanoea) 82
 schmidt (Alopecosa) 66
 schmitzi (Oplitis) 223
 schuszteri (Callilepis) 89
 schweizeri (Polyaspinus) 215
 Sibianor 112
 signifer (Haplodrassus) 92
 silesiacus (Rhodacarellus) 195
 silvaticus (Biscirus) 251
 silvestris (Eueremaeus) 278
 silvestris (Haplodrassus) 92
 silvestris (Malthonica) 77
silvestris (Tegenaria) 77
 silvestris (Zora) 75
 simile (Simitidion) 34
simile (Theridion) 34
 similis (Liebstadia) 292
 Simitidion 34
 simoni (Comaroma) 36
 simoni (Psilochorus) 25
 simplex (Walckenaeria) 55
simulans (Achaearanea) 32
 simulans (Parasteatoda) 32
 Singa 64
 singoriensis (Lycosa) 114
 sisypium (Phylloneta) 33
sisypium (Theridion) 33
 Siteroptes 240
 Sitticus 112
 slovaca (Nenteria) 218
 slovacus (Onchodellus) 197
 socialis (Drapetisca) 40
 soerenseni (Haplodrassus) 92
 solidus (Stigmaeus) 256
 solitaria (Alopecosa) 66
 sopronensis (Uropoda) 224
 sp. (Armascirus) 252
 sp. (Bakerdania) 236
 sp. (Cryptognathus) 253
 sp. (Cunaxa) 253
 sp. (Diversipes) 237
 sp. (Ereynetes) 250
 sp. (Eupodes) 242
 sp. (Eustigmaeus) 254
 sp. (Imparipes) 238
 sp. (Linopodes) 243
 sp. (Lorryia) 247
 sp. (Mediolata) 255
 sp. (Neotrombicula) 257
 sp. (Opsereynetes) 250
 sp. (Paralorryia) 248
 sp. (Pediculaster) 236, 237
 sp. (Penthaleus) 244
 sp. (Protereunetes) 243
 sp. (Rhagidia) 246
 sp. (Roncus) 131
 sp. (Scutacarus) 239
 sp. (Sevastianovella) 240
 sp. (Speleorchestes) 241
 sp. (Storchia) 256
 sp. (Tarsonemus) 241
 sp. (Tydeus) 249
 sp. (Tydulosus) 249
 Spatiodamaeus 276
 Speleorchestes 241

Sphaerochthonius 270
 Sphaerolaelaps 201
 sphagneti (Stigmaeus) 256
 spiciger (Poecilochthonius) 269
 Spinibdella 251
 spiniger (Gamasodes) 165
 spinimana (Zora) 75
 spinipalpis (Trochosa) 72
 spinosa (Porobelba) 276
 spinosus (Chamobates) 291
 spinosus (Scutacarus) 239
 splendens (Dorycranosus) 280
 splendida (Uropoda) 225
 splendidus (Sphaerochthonius) 270
 stabularis (Eulaelaps) 184
 stagnatilis (Clubiona) 87
 Steatoda 34
 Steganacarus 272
 stellio (Tmarus) 102
 Stemonyphantes 51
 sticta (Crustulina) 29
 Stigmaeus 255
 stigmosa (Arctosa) 67
 Storchia 256
 strandtmanni (Pachyseius) 200
 striata (Liocranoeca) 85
 striatifer (Onchodellus) 197
 striatipes (Xysticus) 104
 striatus (Thanatus) 99
 striculus (Atropacarus) 271
 sturmi (Araneus) 59
 stylifera (Nenteria) 218
 Stylochirus 196
 suaveolens (Neottiara) 32
 subaequalis (Micrargus) 46
 subbadius (Macrocheles) 175
 subcingulatus (Synageles) 114
 subcornigera (Suctobelbella) 286
 Subiasella 285
 subnigra (Argenna) 78
 subpectinata (Oppiella) 284
 substrictus (Onchodellus) 197
 subsultans (Clubiona) 87
 subterraneus (Poecilochirus) 167
 subterraneus (Rhodacarellus) 195
 subterraneus (Scutacarus) 239
 subterraneus (Zelotes) 96
 subtilis (Clubiona) 87
 subtilis (Scutacarus) 239
 subtrigona (Suctobelbella) 286
 subvitrea (Uroobovella) 221
 Suctobelba 285
 Suctobelbella 285
 suecicum (Microbisium) 129
 suecicus (Olopachys) 196
 sulzeri (Alopecosa) 66
 sundevalli (Maso) 44
 suspicax (Larinioidea) 63
 Syedra 51
 sylvaticum (Neobisium) 130
 sylvaticus (Centromerus) 38

sylviarum (Ornithonyssus) 190
 Synageles 113
 Synema 101
 szilyi (Phrurolithus) 88

T

taeniata (Alopecosa) 66
 talparum (Parasitellus) 165
 Tapinocyba 51
 Tapinopa 51
 tardus (Eupelops) 287
 tardus (Macrocheles) 175
 targionii (Heminothrus) 273
 tarsalis (Bakerdania) 235
 tarsalis (Blattisocius) 179
 Tarsonemus 240
 tattrica (Shibaia) 247
 tauricus (Epicrius) 160
 taurus (Armascius) 252
 tecta (Urodiaspis) 220
 Tectocephus 281
 Tegenaria 77
 tegeocranus (Xenillus) 280
 tegulifer (Onchodellus) 198
 tenebricola (*Lepthyphantes*) 52
 tenebricola (Tenuiphantes) 52
 tenuiclavus (Pilogalumna) 289
 Tenuiphantes 51
 tenuirostris (Spinibdella) 251
 tenuitarsis (Pirata) 72
 tepidarium (*Achaearanea*) 32
 tepidarium (Parasteatoda) 32
 Terpnacarus 242
 terrenus (Ipa) 43
 terrestris (Clubiona) 87
 terricola (Trochosa) 72
 Tetragnatha 57
 Textrix 77
 Thanatus 98
 theleproctus (Neoliodes) 274
 Theonina 52
 Theridion 35
 Theridiosoma 36
 theseus (Pergamasus) 170
 Thomisus 102
 thoracica (Enoplognatha) 30
 thoracica (Scytodes) 25
 Thyreosthenius 52
 Tibellus 99
 tibiale (Dicymbium) 39
 tibialis (Oribatula) 293
 tincta (*Keijia*) 33
 tincta (Platnickina) 33
 tinctum (*Theridion*) 33
 Titanoeca 82
 Tmarus 102
 togata (Bakerdania) 236
 togatus (Sejus) 159
 torpida (Histopona) 76
 torulosus (Eupelops) 288
 trabalis (Alopecosa) 66
 traegardhi (Prozercon) 161
 Trachygamasus 168
 Trachytes 214

Trachyurodota 222
 Trachyzelotes 95
 transisale (Veigaia) 193
 Trematocephalus 53
 triangularis (Linyphia) 44
 triangularis (Rilaena) 142
 tricarinatus (Trogulus) 141
 tricuspidata (Ebrechtella) 99
 tricuspidata (Robustochelone)
 247
 tricuspidatus (*Misumenops*) 99
 tridens (Oligolophus) 143
 trigona (Suctobelba) 285
 triguttatus (Araneus) 59
 Trichocylla 221
 Trichoncoides 53
 Trichoncus 53
 Trichoribates 290
 Trichouropoda 216
 trimaculatus (Trichoribates)
 290
 tripunctatus (Pellenes) 111
 tristis (*Diploa*) 31
 tristis (Lasaeola) 31
 troglophilus (Pachylaelaps) 200
 Trogulus 141
 Trochosa 72
 truncatus (Episinus) 30
 truncatus (Pistius) 101
 trux (Ozyptila) 101
 tuberculata (Ero) 27
 tuberculata (Hypoaspis) 188
 Tydeus 248
 Tydulosus 249

U

ullrichi (Gibbaranea) 62
 ulmi (Xysticus) 105
 Uloborus 28
 umbratica (Nuctenea) 64
 uncinata (Dictyna) 80
 uncarinata (Oppiella) 283
 unicornis (Walckenaeria) 55
 Urocoras 82
 Urodiaspis 219
 Uroobovella 220
 Uropoda 223
 Uroseius 216

V

vacua (Hypoaspis) 188
 variana (Poecilochroa) 94
 varians (Theridion) 36
 Varroa 190
 vatia (Misumena) 100
 Veigaia 191
 vejovskiyi (*Paratrachoncus*) 53
 velatus sarekensis (Tectocephus)
 281
 velatus tenuis (Tectocephus)
 282

velatus velatus (Tectocephus)
 282
 venator (Synageles) 114
 venetus (Pseudoparasitus) 190
 Venilia 249
 venustulus (Arctoseius) 178
 verruciger (Prozercon) 161
 verticillipes (Spatiodamaeus)
 276
 veteranica (Titanoeca) 82
 viaria (Microneta) 46
 vigilax (Walckenaeria) 55
 villicus (Drassyllus) 91
 villicus (*Zelotes*) 91
 villosus (Pachygnathus) 242
 vindobonensis (Ophidiotrichus)
 288
 vinicolora (Uroobovella) 221
 v-insignitus (Aelurillus) 105
 virescens (Cheiracanthium) 83
 virescens (Micrommata) 96
 virgineus (Tarsonemus) 241
 viridissima (*Dictyna*) 80
 voigtsi (Chamobates) 291
 volgini (Tydeus) 248
 Vulgarogamasus 168
 vultuosa (Geolycosa) 68
 vultuosa (*Lycosa*) 68

W

wainsteini (Tydeus) 249
 walckenaeri (Nigma) 80
 Walckenaeria 54
 walckenaerius (Uloborus) 28
 wankeli (Poecilophysis) 245
 weyerensis (Poecilophysis) 245
 wideventris (Pachyseius) 201
 willmanni (Foveacheles) 244
 willmanni (Liebstadia) 292
 woelkei (Dinychus) 219

X

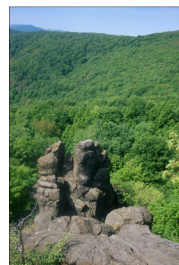
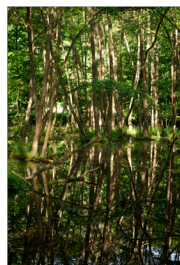
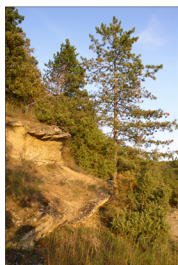
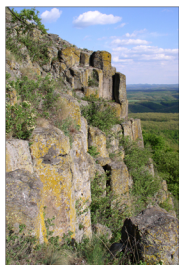
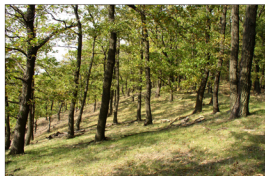
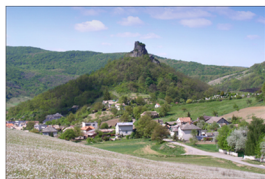
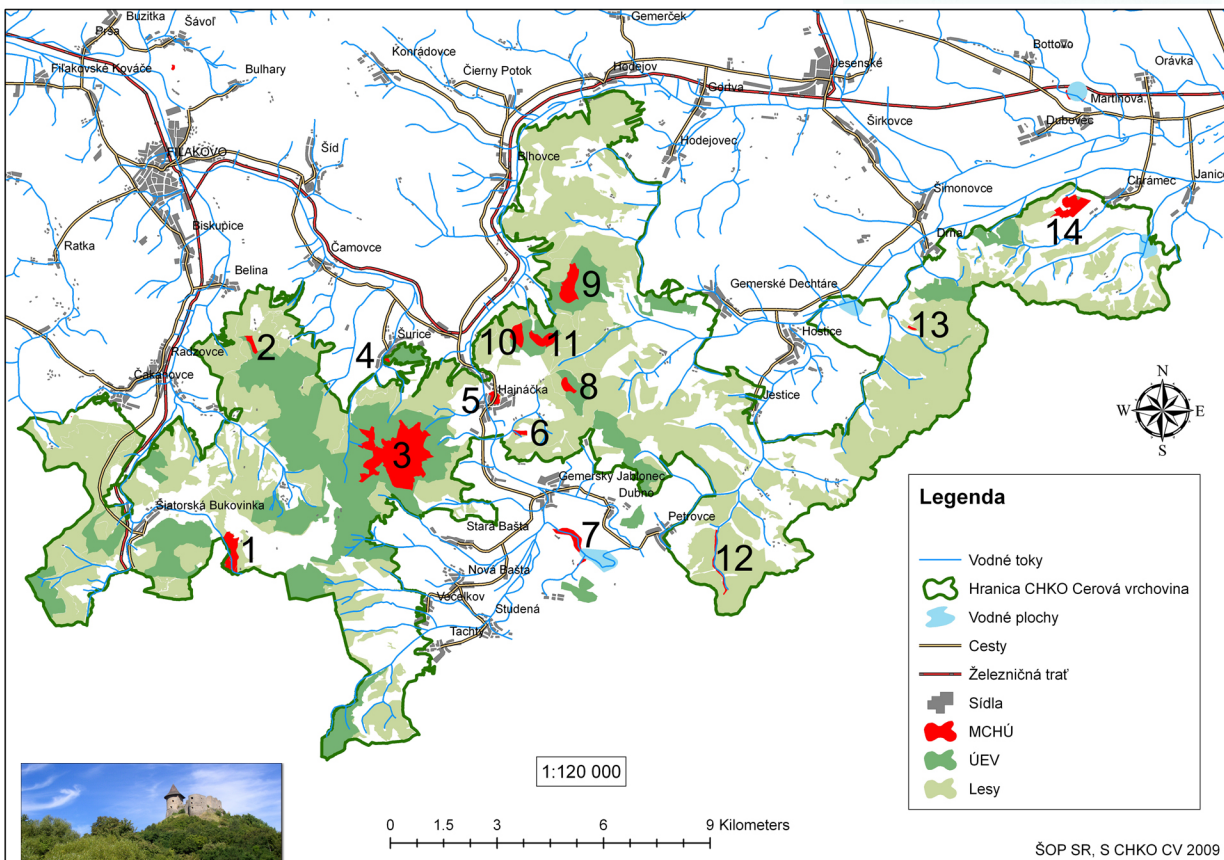
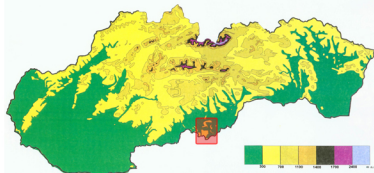
xanthogramma (Carrhotus) 106
 Xenillus 280
 Xerolycosa 73
 Xysticus 102

Z

zaheri (Venilia) 249
 Zacheus 142
 zebraneus (Salticus) 112
 Zelotes 95
 Zercon 161
 Zerconopsis 183
 Zetorchestes 278
 Zilla 64
 Zodarion 88
 Zora 74
 Zygoribatula 29

CHKO Cerová vrchovina

- 1 – Šomoška (NPR)
- 2 – Belinské skaly (PP)
- 3 – Pohanský hrad (NPR)
- 4 – Soví hrad (PP)
- 5 – Hajnáčsky hradný vrch (PR)
- 6 – Kostná dolina (NPP)
- 7 – vodná nádrž
Gemerský Jablonec (PR)
- 8 – Ragáč (NPR)
- 9 – Steblová skala (PR)
- 10 – Ostrá skala (PR)
- 11 – Zaboda (PP)
- 12 – Fenek (CHA)
- 13 – Jalovské vrstvy (PP)
- 14 – Vinohrady (CHA)

1
4 – 5 – 11
8 – 10 – 14
9 – 13 – 12 – 3

ISBN xxx-xxx-xxx